NELSON DEMILLE

FABRICA DE SPIONI

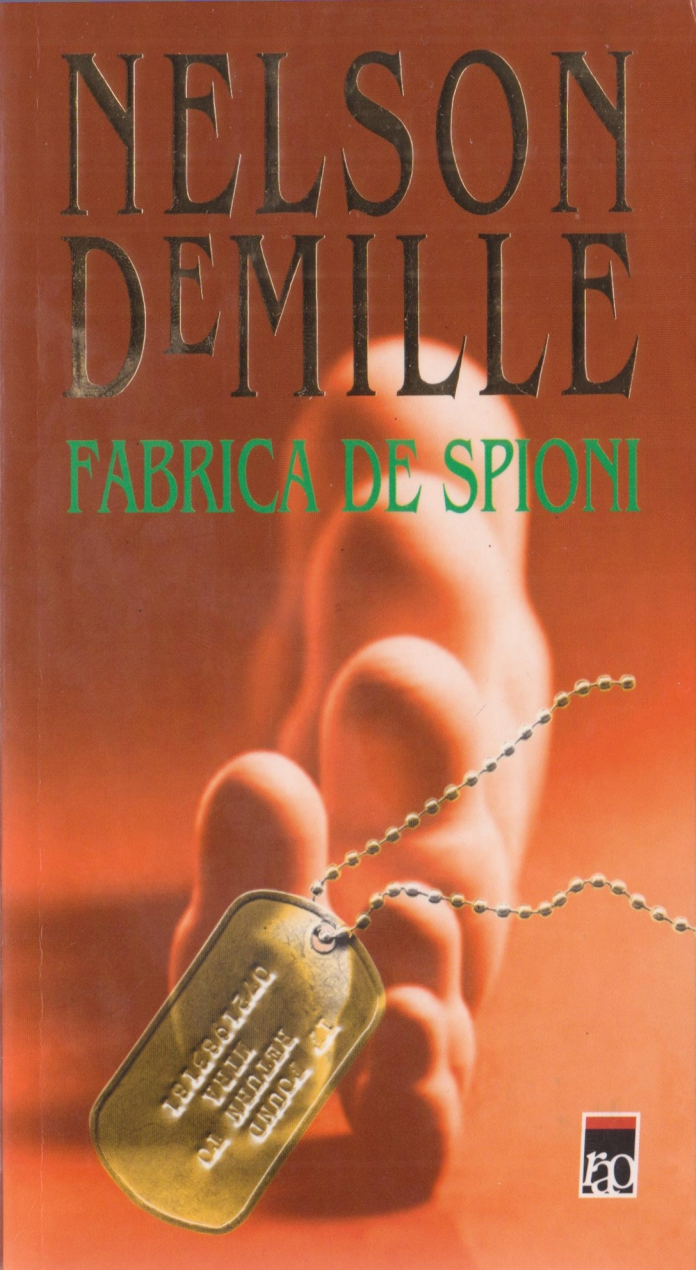

NELSON DEMILLE

FABRICA DE SPIONI

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
DEMILLE, NELSON
Fabrica de spioni / Nelson DeMille;
trad.: Rodica Mihaela Scafeş, Cornel Scafeş
Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2005
ISBN 973-576-801-1

I. Scafeş, Rodica Mihaela (trad.)
II. Scafeş, Cornel (ed.)

821.111(73)-31=135.1
821.111(73)-312.4=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, ROMÂNIA

NELSON DeMILLE
The Charm School
© Nelson DeMille, 1988
All rights reserved

Traducere din limba engleză
RODICA MIHAELA SCAFEŞ
CORNEL SCAFEŞ

© RAO International Publishing Company, 2005
pentru versiunea în limba română

Tipar executat de
ALFÖLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

septembrie 2005

ISBN 973-576-801-1

În amintirea Joannei Sindel

MULŢUMIRI

Ţin să le mulţumesc prietenilor mei ruşi pe de-a-ntregul sau pe jumătate, Nicholas Ellison, Nansey Neiman, Nikolai Popov şi Svetlana, călăuzele mele spirituale prin labirintul sufletului rus. Îi mulţumesc şi lui Bob Whiting, care m-a învăţat să înjur în ruseşte. Mulţumiri speciale îi datorez lui Ginny Witte, pentru devotamentul faţă de această carte şi autorul ei.

PARTEA ÎNTÎI

„Ori de cîte ori eşti nefericit, du-te în Rusia. Cel care izbuteşte să înţeleagă această ţară va fi mulţumit să trăiască oriunde altundeva."

MARCHIZUL DE CUSTINE
Rusia în 1839

CAPITOLUL 1

– Staţi deja în Smolensk două zile, domnule Fisher? întrebă ea.

Gregory Fisher nu mai era nici derutat, nici amuzat de sintaxa şi timpurile verbale ciudate ale englezei vorbite în această parte a lumii.

– Da, răspunse. Sînt în Smolensk de două zile.

– De ce nu vă văd cînd sosiţi?

– Nu eraţi aici. Aşa că m-am dus la poliţie, vreau să spun la miliţie.

– Da? spuse ea, răsfoind cu o mînă îngrijorată actele de pe birou. Apoi se învioră: Ah, da. E în regulă. Staţi la hotelul Ţentralnaia.

Fisher o privi pe reprezentanta Intourist-ului. Să fi avut vreo douăzeci şi cinci de ani, aşadar, cîţiva ani mai mult decît el. Nu arăta rău. Ori poate aşa i se părea lui, fiind de prea multă vreme pe drum.

– Da, am stat la Ţentralnaia noaptea trecută.

– Turism? spuse ea, uitîndu-se la viză.

– Exact. *Turizm.*

– Ocupaţia?

Fisher se cam săturase de aceste măsuri de control intern. În fiecare oraş în care era nevoit să se oprească, avea impresia că trecea printr-un punct important de frontieră. Răspunse:

– Fost student, în prezent şomer.

– Da? clătină din cap reprezentanta Intourist-ului. În America e mult şomaj. Şi mulţi oameni fără adăpost.

Fisher constatase că ruşii erau obsedaţi de problemele Americii: şomaj, oameni fără locuinţă, criminalitate, droguri şi problema rasială.

– Sînt şomer de bunăvoie.

– Constituţia sovietică garantează fiecărui cetăţean o slujbă, o locuinţă şi o săptămînă de lucru de patruzeci de ore. Constituţia dumneavoastră nu garantează acest lucru.

Fisher se gîndi o clipă s-o repeadă, dar spuse doar atît:

– Am să-l întreb pe congresmanul meu cum stau lucrurile.

– Da?

– Da.

Fisher stătea în picioare în mijlocul încăperii cu pereţii zugrăviţi într-un galben spălăcit. Femeia îşi împreună mîinile şi se aplecă înspre el:

– Vă place vizita la Smolensk?

– Nemaipomenit. Aş vrea să mai pot sta.

Funcţionara desfăşură pe birou harta cu itinerarul călătoriei americanului şi aplică pe ea energic o ştampilă mare, roşie.

– Vizitezi parcul nostru de cultură?

– Am făcut un film întreg acolo.

– Da? Vizitezi Muzeul de istorie locală de pe strada Lenin?

Fisher nu voia să-şi forţeze credibilitatea.

– Nu. Mi-a scăpat. O să-l văd la înapoiere.

– Bine.

Femeia îl privi curioasă preţ de cîteva clipe. Fisher se gîndi că-i făcea plăcere compania. De fapt, întregul sediu al biroului Intourist din Smolensk avea o înfăţişare pierdută, semănînd cu încăperea de la stradă a Camerei de Comerţ dintr-un oraşel din Vestul Mijlociu.

– Nu vedem mulţi americani pe aici.

– E greu de crezut.

– Nu vin prea mulţi nici din Vest. Numai autobuze din ţările socialiste surori.

– Am s-o spun şi altora.

– Da?

Bătînd cu degetele în birou, femeia spuse gînditoare:

– Voi puteţi călători oriunde.

– Poftim?

– Un american îmi spune asta. Oricine primeşte paşaport. Treizeci de dolari. Două, trei, patru săptămîni.

– Poate să dureze şi mai mult. Nu ne putem duce în Vietnam, Coreea de Nord, Cuba şi în alte cîteva locuri.

Reprezentanta Intourist clătină din cap absentă. După o vreme, îl întrebă:

– Vă interesează socialismul?

Fisher răspunse:

– Mă interesează Rusia.

– Şi pe mine mă interesează ţara dumneavoastră.

– Vă invit s-o vedeţi.

– Da. Cîndva am s-o fac.

Se uită într-un formular tipărit şi citi:

– Aveţi trusa de prim ajutor şi trusa de scule obligatorii în maşină?

– Sigur că da. Aceleaşi pe care le-am avut şi la Minsk.

– Bine.

Apoi continuă:

– Trebuie să urmaţi ruta stabilită. De aici şi pînă la Moscova nu aveţi voie să faceţi vreo oprire pe timpul nopţii. Turiştilor străini le este interzis să conducă noaptea în zonele rurale. Trebuie să fiţi la Moscova la căderea serii.

– Ştiu.

– Cînd ajungeţi la Moscova, trebuie să vă prezentaţi de îndată la oficiul Intourist de la hotelul Rossia, la care veţi sta. Pînă atunci, aveţi voie să opriţi numai pentru benzină şi ca să solicitaţi de la miliţieni lămuriri în privinţa traseului.

– Şi ca să mă duc la toaletă.

– Da, într-adevăr.

Aruncă o privire asupra itinerarului.

– Sînteţi autorizat să vă opriţi la Borodino.

– Da. Ştiu.

– Dar vă sfătuiesc să n-o faceţi.

– De ce?

– E deja tîrziu, domnule Fisher. Trebuie să grăbiţi să ajungeţi la Moscova înainte să se întunece. Vă sfătuiesc deja să rămîneţi în Smolensk la noapte.

– Păi, îmi fac *deja* ieşirea de la hotel.

Femeia păru să nu observe că îi era parodiată engleza şi spuse:

– Vă pot aranja o altă cameră aici. Doar intră în atribuţiile mele.

Zîmbi pentru prima oară.

– Mulţumesc, dar sînt sigur că pot ajunge la Moscova înainte să se întunece.

Reprezentanta Intourist ridică din umeri şi împinse documentele spre el.

– *Spasibo.*

Fisher le înghesui în sacoşa de pe umăr, apoi îi spuse, făcîndu-i semn cu mîna:

– *Do svidania.*

– Drum bun, îi răspunse ea, adăugînd: Şi aveţi grijă, domnule Fisher.

Fisher ieşi afară, în aerul răcoros al Smolensk-ului, cu gîndul la această ultimă remarcă criptică. Trase adînc aer în piept şi se apropie de mulţimea care-i înconjurase maşina.

– Faceţi loc, oameni buni, spuse făcîndu-şi loc prin mulţime.

Descuie portiera Pontiac-ului Trans Am albastru metalizat, zîmbi, făcu semnul victoriei, se strecură în maşină şi trase portiera după el. Porni motorul şi începu să ruleze încetişor prin mulţimea care se dădea la o parte. „*Do svidania*, locuitori ai Smolensk-ului!"

Rulă încet prin centrul oraşului, uitîndu-se la harta aşezată pe scaunul din dreapta. După zece minute, se afla din nou pe şoseaua Minsk–Moscova, îndreptîndu-se spre est, spre capitala sovietică. Întîlni utilaje agricole, camioane şi autobuze, dar nici măcar un singur autoturism. Era o zi cu vînt. Nori cenuşii alunecau prin faţa unui soare pricăjit.

Fisher observă că, pe măsură ce înainta spre est, toamna era mai avansată. Spre deosebire de activitatea agricolă intensă pe care o constatase în Germania răsăriteană şi Polonia, aflate la aceeaşi latitudine, aici grîul fusese recoltat pe ambele laturi ale şoselei, iar cele cîteva livezi întîlnite erau şi ele pustii.

Peisajul se rostogolea pe lîngă el, şi Greg Fisher lăsă gîndurile să-i zboare. Restricţiile şi formalităţile nu erau numai supărătoare, conchise el, ci inspirau şi o oarecare teamă. Şi totuşi fusese bine tratat de cetăţenii sovietici pe care îi întîlnise. Pe o vedere trimisă părinţilor scrisese: „Poate o să vă mire, dar acesta este unul dintre ultimele locuri în care americanii mai sînt agreaţi". Şi lui îi plăceau sovieticii şi îi plăcea faptul că maşina lui oprea literalmente circulaţia, făcîndu-i pe oameni să-şi întoarcă privirile pe oriunde se ducea.

Trans Am avea plăcuțele de înmatriculare din statul Connecticut, jenți turnate din aluminiu și spoiler pe partea din spate, fiind o chintesență a ceea ce înseamnă o mașină americană puternică; după părerea lui, pe șoseaua dinspre Moscova nu fusese văzut vreodată ceva asemănător.

De pe bancheta din spate se răspîndea aroma fructelor și a legumelor pe care i le dăduseră sătenii de prin locurile pe unde oprise. La rîndul lui, el le oferise pixuri, calendare americane, aparate de ras de unică folosință și alte asemenea articolașe pe care fusese sfătuit să le ia cu el. Greg Fisher avea impresia că este un ambasador al bunăvoinței și se simțea minunat.

O bornă kilometrică anunța că pînă la Moscova mai avea de parcurs două sute nouăzeci de kilometri. Privi ceasul cu afișaj electronic de la bord: era ora două și șaisprezece minute.

În oglinda retrovizoare văzu apropiindu-se un convoi al Armatei Roșii. Vehiculul din față, o mașină de comandament de culoare verde-închis, aproape că îi atinse bara din spate. „Hei, bombăni Fisher, asta-i prea de tot."

Mașina îl semnaliză cu farurile, dar Fisher nu vedea nici un loc în care să poată trage pe dreapta, întrucît șoseaua cu o singură bandă pe sens era mărginită de un șanț. Mări viteza. Motorul de opt cilindri în V, cu o capacitate de cinci litri, avea injectorul reglat pentru un anumit tip de carburant și, cum benzina locală părea să nu-i priască, se înecă și dădu un rateu. „La naiba!"

Mașina de comandament continua să-l taloneze. Fisher privi vitezometrul, care indica o sută zece kilometri la oră – cu douăzeci de kilometri peste limita legală de viteză.

Brusc, mașina de comandament îl depăși și începu să ruleze în rînd cu el. Șoferul îl claxonă. Geamul din spate coborî și Fisher văzu un ofițer cu fireturi aurii care îl fixa cu privirea. Fisher reuși să stoarcă un zîmbet și încetini. Lunga coloană de camioane, transportoare de trupe și mașini de teren îl depăși, în timp ce soldații îi făceau cu mîna, adresîndu-i tradiționalul „Uraaa!" al Armatei Roșii.

Convoiul dispăru și Greg Fisher trase adînc aer în piept. „Ce naiba caut aici?" Asta voiseră să știe și părinții lui, cînd îi dăruiseră mașina și o vacanță drept recompensă pentru absolvirea Universității Yale și obținerea licenței în management. Își

transportase maşina cu un vapor pînă în portul Le Havre şi-şi petrecuse vara vizitînd Europa Occidentală. Ideea de a vizita Blocul Răsăritean îi aparţinuse. Din păcate, obţinerea vizei şi a permiselor auto durase mai mult decît prevăzuse şi, aşa cum se întîmplase cu Napoleon şi cu Hitler înaintea lui, incursiunea sa în teritoriul rus începea cu o lună mai tîrziu, o dată cu vremea proastă.

Peisajul, remarcă Fisher, îşi merita cu prisosinţă reputaţia de monoton şi infinit. Cerul părea să fie o reflecţie a pămîntului: un tăvălug gri, o nesfîrşită întindere monotonă în ultimele opt zile. Putea să jure că vremea se schimbase din însorită în posomorîtă la graniţa polonezâ.

Emoţia de a fi turist în Uniunea Sovietică, fu de părere Fisher, era prea puţin legată de peisaj (anost), oameni (posomorîţi) sau vreme (mizerabilă). Emoţia era dată de faptul că se găsea într-un loc unde ajungeau destul de puţini occidentali, într-o ţară care nu încuraja turismul, în care xenofobia era adînc înrădăcinată în caracterul naţional, o ţară care era un stat poliţienesc. Vacanţă a vacanţelor, într-un loc periculos!

Gregory Fisher răsuci butonul aparatului de radio, dar nu putu să prindă nici Vocea Americii, nici BBC-ul, care păreau să aibă emisiuni numai noaptea. Ascultă o vreme vocea răsunătoare a unui bărbat acompaniat de o muzică marţială, observînd că se repetau cuvintele *americanet* şi *agresiia*. Închise aparatul. Cînd ieşi din Tumanovo, şoseaua deveni mai largă şi mai netedă, dar nu zări nici un semn care să-i indice că s-ar fi apropiat de marea capitală care este Moscova. „De fapt, îşi spuse el, lipsa de reclame comerciale este atît de mare, încît cu greu ai pututea crede că te afli în secolul al XX-lea. M-a apucat o poftă nebună de un Big Mac."

Puse o casetă cu lecţii de limba rusă, ascultă şi repetă: *„Ia plo-ho siebia-ciu.* Mi-e rău. *Na şto jaluieteşi?* Ce te doare?" Trans Am-ul rula pe şoseaua acoperită cu bitum. Pe cîmp, femeile adunau boabele rămase în urma secerătorilor.

În faţă îi apăru silueta unui sat care nu era pe hartă. Văzuse sate ca acesta înşirate în lungul şoselei, dar şi grupuri de clădiri ceva mai moderne, la capătul unor uliţe largi, care bănuia că sînt cooperative de stat. Nu văzuse în schimb ferme solitare, iar

înfățișarea satelor nu prea era dintre acelea pe care le întîlnești în ilustrate.

Prin contrast, în Europa Occidentală fiecare sat fusese o încîntare, fiecare curbă a drumului dezvăluia un nou peisaj de desfătare pastorală. Sau cel puțin așa i se părea acum. Constată că în unele privințe, superficiale desigur, Rusia rurală nu se deosebea de America rurală: în ambele exista prea puțin pitoresc, lipseau castelele, iar vestigiile trecutului erau și ele puține. Ce vedea aici era o activitate agricolă în toi, chiar dacă ineficientă, dirijată de la Moscova. „Iată o idee cu care nu mă împac", își spuse.

Fisher rula acum printr-un sat, alcătuit mai ales din colibe din lemn, izbe, ale căror uși, cercevele și ghivece de flori erau vopsite în aceeași culoare: albastru. „Întreprinderea Populară de Vopsele nr. 3 a depășit cota la vopseaua albastră nr. 2, nu-i așa?" Satul se întindea de ambele părți ale șoselei pe o distanță de o jumătate de kilometru, aducînd cu motelurile Kozy Kabin din Adirondacks. Cîțiva bătrîni și copii scoteau legume rădăcinoase din grădinile împrejmuite din fața caselor. Un bătrîn se chinuia să umple cu mortar crăpăturile dintre două bîrne ale izbei, în vreme ce un grup de copii zglobii teroriza cîțiva pui de găină.

Oamenii se opriră din îndeletnicirile lor ca să privească Trans Am-ul albastru metalizat. Fisher schiță un semn cu mîna și acceleră de îndată ce trecu de ultima izbă. Privi peste umărul drept și zări o bucățică de soare spînzurînd deasupra orizontului, spre sud-vest.

După o jumătate de oră, părăsi șoseaua, intrînd pe un drum paralel, ce fusese odinioară principala cale de acces către Moscova venind dinspre vest. În cîteva minute, ajunse la periferia orașului Mojaisk, situat la o sută douăzeci și opt de kilometri de Moscova, și încetini viteza pînă la limita admisă în orașe. Din ghidul tipărit pe care îl primise de la Intourist aflase că era vorba de un oraș din secolul al XIII-lea, care făcuse parte din vechiul stat moscovit; clădirile din beton și lemn nu trădau nici o urmă de vechime. Harta indica prezența unei mănăstiri undeva prin zonă și zări chiar turla Catedralei Sf. Nicolae, dar nu avea nici timp, nici chef să facă turul orașului. Prezența unui american într-un Pontiac Trans Am în străfundurile Rusiei era oricum o chestie ieșită din comun, iar atenția pe care o putea capta fără riscuri avea și ea limitele ei.

Își continuă, conducînd nonșalant, drumul prin Mojaisk și evitînd privirea holbată a polițistului care dirija circulația în singura intersecție mai importantă a orașului.

Cînd, în fine, lăsă orașul în urmă, zări ceea ce căuta de fapt – o stație de benzină, mai exact *stația* de benzină de la extremitatea estică a orașului, marcată pe hartă printr-o pompă. Intră pe pista imaculată de beton și opri în fața unei pompe de culoare galbenă. Lîngă clădirea albă a stației, așezat pe un scaun, un bărbat îmbrăcat într-o salopetă albastră curată citea o carte. Bărbatul îi aruncă o privire pe deasupra cărții. Fisher coborî din mașină și se apropie de el.

– Cum merge treaba? îl întrebă Fisher, întinzîndu-i cupoanele Intourist pentru treizeci și cinci de litri de benzină de 93. E în regulă?

– În regulă, dădu din cap omul.

Fisher se întoarse la mașină și începu să bage benzină. Omul veni în urma lui și privi peste umărul lui Fisher la contor. Fisher nu se mai întrebă de ce toate stațiile de benzină erau cu autoservire, dacă angajatul stației stătea să te supravegheze. Încetase să se mai mire de astfel de lucruri. Băgă treizeci și cinci de litri, dar, cum rezervorul nu era plin, mai îndesă în el încă patru litri înainte să pună furtunul la loc. Vînzătorul, care privea iscoditor în interiorul Pontiac-ului, păru să nu bage de seamă.

Fisher se sui în mașină, porni motorul și îl tură. Coborî apoi geamurile automate și îi oferi vînzătorului cîteva ilustrate cu New York-ul.

– Ăștia toți n-au casă, nu-i așa?

Vînzătorul începu să se uite la ilustrate fără să se grăbească. Fisher își puse o casetă cu Bruce Springsteen, apăsă pe accelerație, lăsînd în urma lui o dîră de doi metri pe șoseaua betonată. Luă strîmb o curbă în ac de păr și acceleră. „Curat suprarealism!"

Ridică geamurile și se lăsă purtat de muzică. Apăsă pe pedala de accelerație, pînă cînd depăși cu mult limita de viteză. „N-am zărit nici urmă de agent de circulație în ultimii o mie șase sute de kilometri. Ăștia n-au auzit pe aici de radar."

Se gîndi apoi la hotelul Rossia din Moscova, care avea să-i ofere prima cazare decentă după cea din Varșovia. „Mi-e poftă de o friptură și de niște whisky." Se întrebă apoi ce o să facă el cu fructele și legumele de pe bancheta din spate.

Un alt gînd îi reveni în minte. „Evită încurcăturile sexuale." Aşa îl sfătuise funcţionarul de la ambasada americană din Bonn, cînd se dusese să-şi ridice viza sovietică. Şi pînă acum aşa făcuse, mai puţin la Varşovia. Mai avea cincisprezece perechi de dresuri şi o duzină de rujuri. „Să vedem ce-o să pice la Rossia."

Fisher continua să caute un indicator care să-l scoată din nou în şoseaua principală. „Soarele a răsărit, soarele a apus. Dar eu tot în Rusia mi-s."

Opri la marginea drumului pustiu, lîngă o bornă kilometrică ce arăta că mai avea de parcurs o sută opt kilometri; o săgeată neagră indica accesul spre şoseaua principală printr-un drum îngust acoperit cu bitum. O altă săgeată, orientată spre stînga, semnala un drum în pantă aflat într-o stare mai bună. Tăbliţa indicatoare era scrisă cu litere chirilice, dar Fisher putu să citească cuvîntul: „Borodino". Privi ceasul de bord: era patru şi treizeci şi opt de minute. Acceleră brusc, luînd-o pe drumul spre Borodino, în direcţia soarelui ce apunea.

Nu ştia ce avea de văzut la Borodino, dar ceva îi spunea că era o ocazie ce nu trebuia ratată. În luna iunie stătuse pe plaja din Normandia şi fusese impresionat de cele petrecute acolo. „La fel, îşi zise, se va întîmpla şi cînd o să văd locul în care s-au înfruntat Napoleon şi Kutuzov şi unde, cincizeci de ani mai tîrziu, Lev Tolstoi a conceput romanul *Război şi pace*. Măcar atît le datora ruşilor înainte de a intra în Moscova", gîndi Fisher.

Drumul urca lin, şerpuind. Era flancat de plopi, ceea ce lui Fisher îi plăcu foarte mult. Rulă încet printre cîţiva stîlpi de piatră de care erau fixate porţi de fier larg deschise. Ajuns pe culmea dealului, văzu desfăşurîndu-se înaintea sa cîmpia de la Borodino, unde marea armată a lui Napoleon întîlnise armata rusă condusă de feldmareşalul Kutuzov. Drumul cobora pînă într-o mică parcare, în spatele căreia se afla o clădire văruită cu acoperiş de ţiglă şi portic neoclasic. Cele două aripi ale clădirii, situate de o parte şi de alta a porticului, aveau ferestre arcuite. Intrarea era flancată de două tunuri vechi cu încărcare pe la gura ţevii. Era muzeul de la Borodino. Căută prin casetele sale şi găsi uvertura Anul 1812 de Ceaikovski. Vîrî caseta în radiocasetofon, dădu volumul la maximum şi coborî din maşină, lăsînd

portiera deschisă. Uvertura răsuna peste cîmpul de luptă învăluit în liniște. Un stol de gîște sălbatice se înălță în văzduh.

Fisher urcă treptele muzeului și încercă ușile, dar erau încuiate. „Tipic", își spuse. Se întoarse și privi spre cîmpul și dealurile acoperite cu iarbă unde un sfert de milion de soldați francezi și ruși se înfruntaseră într-o zi de septembrie a anului 1812, primii cu intenția de a cuceri Moscova, ceilalți cu dorința de a o apăra. Potrivit ghidului său turistic, cele două tabere au tras una asupra celeilalte vreme de cincisprezece ore. Seara, rușii s-au retras spre Moscova, iar francezii au pus stăpînire pe cîmpia de la Borodino și pe sătucul cu același nume. Pe cîmpul de luptă zăceau o sută de mii de oameni, morți și răniți.

La o oarecare depărtare văzu monumentul închinat soldaților și ofițerilor francezi care luptaseră acolo în 1812, iar ceva mai încolo se afla un monument, mai nou, închinat apărătorilor ruși care încercaseră să-i oprească pe germani în același loc, în 1941. Fisher observă că nu exista nici un monument în amintirea germanilor.

Cum privea la cîmpurile acum liniștite, încremenite în crepusculul autumnal, Greg Fisher fu copleșit brusc de un sentiment al istoriei și al tragediei. Vîntul rece ce bătea dinspre răsărit răvășI frunzele moarte de mesteacăn de pe treptele de granit ale muzeului, iar tunul din uvertura lui Ceaikovski bubui peste cîmpul liniștit.

„Rusia, murmură Fisher. *Rodina* – patria. Rusia sîngerîndă. Dar i-ai făcut și tu să sîngereze. Și-au fost milioane."

Fisher se îndreptă agale spre mașină. Acum era mult mai frig și un frison îi străbătu trupul. Închise portiera și lăsă muzica mai încet, rulînd cu grijă pe alei pe lîngă obeliscul din granit negru închinat lui Kutuzov, pe lîngă groapa comună a soldaților ruși căzuți la datorie în 1812 și pe lîngă o duzină de monumente mai mici închinate regimentelor rusești atît din 1812, cît și din 1941. În întunericul ce se lăsa, Fisher avu impresia că aude sunetele înfundate ale bătăliei și țipetele oamenilor. „Sînt prea aspru cu ei, își spuse Fisher. Au fost luați de fraieri și trași în piept de Occident de cîte ori s-a putut."

Pierduse noțiunea timpului și era limpede că se întunecase. Încercă să refacă drumul peste dealurile joase și printre pîlcurile de mesteceni, dar își dădu seama că se rătăcise.

Se trezi străbătînd o pădure de pini înalţi şi continuă cu încăpăţînare să ruleze pe drumul îngust şi pavat, căutînd o porţiune mai lată unde să poată întoarce. Aprinse farurile, dar nu văzu decît pini ca nişte pereţi de un verde-închis de ambele părţi ale drumului.

„O, Dumnezeule..."

Deodată, zări în lumina farurilor o pancartă din lemn fixată pe un copac. Opri şi privi cu atenţie literele chirilice: tot ce putu să înţeleagă fu cuvîntul familiar STOP. Restul inscripţiei îi era inaccesibil, cu excepţia unui cuvînt la fel de familiar – CCCP. Proprietate a guvernului. Dar ce nu era proprietate a guvernului?

„Aveam nevoie de chestia asta?" I se păru că vocea îi tremură, aşa că spuse mai hotărît: „Numai beleaua asta-mi lipsea!"

Cum stătea gîndindu-se ce să facă, observă o mică deschizătură între copacii din dreapta, în spatele pancartei. Cum nu voia să treacă de ea cu maşina, luă o lanternă de sub scaun şi coborî. Merse vreo zece metri înspre deschizătură. Era o porţiune cu pietriş, nu mai mare de cinci metri pătraţi, dar făcută evident cu scopul de a fi folosită drept loc de întoarcere, un mijloc de a permite şoferului nesăbuit să se conformeze somaţiei.

– Eficienţă rusească.

Dădu cu ciudă un şut pietrişului şi-şi spuse că totul o să fie bine. O luă înapoi, dar încremeni.

Un foşnet de crengi acoperi zumzetul motorului. Fisher rămase pironit locului şi inspiră adînc pe nas, remarcînd mirosul de răşină al copacilor. Aerul era rece şi umed. Se zgribuli de parcă nici n-ar fi avut canadiana pe el. Auzi din nou, de data aceasta mai aproape, zgomotul acela de crengi de pin abia atinse. „Farurile au atras o căprioară, îşi spuse în gînd. Asta e." Făcu un pas spre maşină. Undeva în depărtare se auzi lătratul unui cîine.

Lumina farurilor îl orbea; îşi duse mîna streaşină la ochi şi începu să parcurgă cu paşi mari cei zece metri care îl despărţeau de maşină: unu, doi, trei, patru, cinci...

– Eficienţă rusească, spuse o voce aflată la cîţiva metri în dreapta lui.

Fisher simţi că i se înmoaie genunchii.

CAPITOLUL 2

Lisa Rhodes constată că se făcuse ora cinci după-amiază, apoi își turnă o porție de whisky într-un pahar de carton. Se îndreptă spre fereastra biroului pe care-l ocupa în sectorul rezervat atașatului de presă din interiorul ambasadei americane. Ferestrele de la etajul șapte dădeau spre vest, înspre rîul Moscova. Pe malul celălalt al rîului se înălța hotelul Ucraina, o construcție cu douăzeci și nouă de niveluri în stilul arhitectonic bombastic stalinist, a cărei fațadă privea spre cheiul Taras Șevcenko.

Cartierul din bucla de peste rîul Moscova fusese unul dintre cele mai sărace ale Moscovei secolului al XIX-lea. Demolările și construcțiile ridicate în perioada sovietelor îl transformaseră într-un cartier mai curat, dar și mai puțin interesant. În cei doi ani de cînd se afla la Moscova, asistase nu numai la demolarea unor construcții, ci și la distrugerea unor case mari din piatră și a unor biserici. Guvernul părea să nu consulte pe nimeni în această privință. Undeva, presupunea Lisa, exista un plan central de schimbare a înfățișării Moscovei, dar cetățenilor orașului nu li se ceruse niciodată părerea.

– Ce contract social nenorocit! spuse cu voce tare.

Peste rîu, chiar în față, se arcuia podul Kalinin, care dădea în bulevardul Kutuzov; acesta trecea pe lîngă hotelul Ucraina, apoi continua înspre vest, devenind șoseaua Minsk–Moscova. Lisa urmări cu privirea drumul, pînă în punctul în care acesta dispărea în lumina palidă a asfințitului. „Rusia..." O întindere imensă și neospitalieră, mai potrivită pentru călăreți sălbatici și rumegătoare, un loc în care cu greu te-ai fi așteptat să găsești un

imperiu puternic de europeni şi oraşele lor. „Indiscutabil cel mai încremenit imperiu din cîte au existat vreodată, gîndi Lisa, o civilizaţie ale cărei rădăcini firave păreau înfipte în solul subţire asemenea fragilului mesteacăn alb."

Sună telefonul în interior. Lisa se întoarse de la fereastră şi ridică receptorul:

– Rhodes.

– Bună, spuse o voce de bărbat. Azi e prima zi de Sukkot.

– Zău?

– Am fost invitat la o petrecere în Sadovniki. E vorba despre nişte disidenţi religioşi. S-ar putea să-ţi placă.

– Sînt de serviciu la noapte.

– Aş putea să-ţi găsesc un înlocuitor.

– Nu. Mulţumesc, Seth.

– Să înţeleg că între noi totul s-a terminat?

– Aşa se pare.

– Ai curaj să i-o spui şi detectorului de minciuni?

– Am de terminat un comunicat de presă.

– În cazul ăsta, măcar o să fii scutită de necazuri la noapte. Gîndeşte-te la asta, Lisa!

Nu înţelese dacă Seth Alevy se referea la ei doi sau la petrecere. Răspunse:

– Sigur că o să mă gîndesc.

– Noapte bună!

Aşează receptorul în furcă, se descălţă şi îşi puse picioarele pe birou. Cu paharul de whisky în poală, îşi aprinse o ţigară şi privi spre tavanul antifonat. Construirea noii clădiri a ambasadei americane, ocupînd o suprafaţă de două hectare de teren mlăştinos la jumătatea distanţei dintre rîul Moscova şi vechea ambasadă din strada Ceaikovski, durase mai bine de un deceniu. Lucrarea fusese un subcontract încheiat cu un concern american din New York. Dacă guvernul sovietic s-a simţit sau nu ofensat de acest afront adus experienţei şi forţei de muncă socialiste în materie de construcţii, acest lucru nu a fost niciodată exprimat verbal. În schimb, sovieticii s-au lansat în tot felul de şicane mărunte şi tergiversări birocratice de proporţii monumentale, ceea ce a constituit unul dintre motivele pentru care proiectul necesitase aproximativ de cinci ori mai mult timp decît ar fi fost nevoie.

Un alt motiv a fost acela că fiecare panou prefabricat din beton pe care sovieticii îl furnizaseră şantierului de construcţii fusese implantat cu dispozitive de ascultare. Scandalul microfoanelor a fost urmat de cel declanşat de aventurile sexuale în care fuseseră implicaţi nişte soldaţi din infanteria marină de la vechea ambasadă şi de schimbul ulterior de acuzaţii şi contraacuzaţii dintre Moscova şi Washington. Misiunea diplomatică americană din Uniunea Sovietică fusese dată peste cap mai bine de un an şi toată această harababură ocupase primele pagini ale ziarelor în Statele Unite. „Imaginea Secretarului de Stat american nevoit să poarte discuţii într-o rulotă pe strada Ceaikovski trebuie să fi fost destul de jenantă", îşi spuse Lisa. După sursele lui Seth Alevy, ruşii se distraseră grozav pe seama întregii situaţii. Potrivit observaţiilor sale personale, diplomaţii americani se simţiseră în postura unor nătărăi, evitînd o bună bucată de vreme contactele mondene cu alte ambasade.

Pînă la urmă, cu puţină ingeniozitate americană tardivă şi o groază de dolari, lucrurile fuseseră puse la punct în noua ambasadă. Dar Lisa Rhodes ştia că personalul ambasadei continua să aibă resentimente şi că acest lucru influenţa luarea deciziilor. Practic, dramul de amabilitate care existase cîndva între personalul ambasadei şi gazdele sovietice dispăruse, locul acesteia fiind luat de un război aproape făţiş. Departamentul de Stat examina chiar foarte serios posibilitatea unei epurări totale a personalului ambasadei şi înlocuirea celor aproximativ două sute de bărbaţi şi femei capabili şi experimentaţi cu diplomaţi mai puţin înverşunaţi împotriva ruşilor. Lisa spera ca acest lucru să nu se întîmple, fiindcă voia să-şi ducă pînă la capăt mandatul.

Lisa Rhodes clătină cuburile de gheaţă din pahar. Închise ochii şi expedie un rotocol de fum spre tavan.

Se gîndea la Seth Alevy. Legătura sentimentală cu şeful secţiei CIA din Moscova nu era lucrul cel mai rău din cariera ei. El putea să tragă sforile ca s-o reţină la Moscova, dacă departamentul ar fi chemat-o acasă. Şi pe deasupra îl iubea. Sau îl iubise cîndva. Nu mai ştia. Oricum, legătura cu Seth însemna şi o implicare în lumea lui, iar acest lucru nu-i făcea nici o plăcere. Nu asta voia să facă din cariera ei, din viaţa ei. În plus, era şi periculos. Simpla prezenţă în Moscova, ea însăşi periculoasă, îi era de ajuns.

CAPITOLUL 3

Gregory Fisher îşi luă ca reper obeliscul lui Kutuzov, care strălucea în lumina lunii. Ajunse la aleea flancată de monumentele închinate regimentelor ruseşti, apoi zări şi clădirea albă a muzeului şi în mai puţin de un minut ajunse pe şoseaua străjuită de plopi ce ducea spre porţile de fier.

Apropiindu-se de ele, observă că acum erau închise.

„Pentru numele lui Dumnezeu!" exclamă.

Apăsă pe pedala de acceleraţie şi Trans Am-ul izbi porţile. Se deschiseră violent cu un scrîşnet metalic, care avu darul să-l scoată din starea de transă în care se afla.

„E timpul să mă car de aici!"

Apăsă şi mai tare pe acceleraţie şi se angajă pe drumul şerpuit. După un viraj lung, zări şoseaua veche ce ducea la Moscova aşternîndu-se pustie în faţa lui. Vîră strîns la stînga cu un scrîşnet de cauciucuri şi se angajă pe ea.

Aprinse faza mare şi văzu tăbliţa indicatoare pe lîngă care trecuse ceva mai devreme. Vîră scurt la dreapta pe drumul de ţară care ducea spre şoseaua principală Minsk-Moscova.

„Ar fi trebuit să merg de la început pe aici. Îmi trebuia Borodino? Nu! Am văzut filmul *Război şi pace*... am citit şi romanul, adică ştiam ce trebuia să ştiu despre Borodino."

Pontia-cul sălta peste gropile din pavaj. În depărtare, dincolo de cîmpurile de pe care fusese strînsă recolta, se zăreau luminile unei ferme. Avea sentimentul straniu că se afla unde n-ar fi trebuit să fie şi într-un moment nepotrivit. Şi mai ştia că avea să treacă ceva timp pînă să fie acolo unde *trebuia*, respectiv în

camera sa de la hotelul Rossia, şi încă mai mult timp pînă să se afle acolo unde voia, de fapt, să fie: în Connecticut.

„Am ştiut că aşa o să fie, spuse lovind puternic volanul cu palma. Am *ştiut* că în nenorocita asta de ţară o să mi se înfunde!"

De fapt, în pofida nonşalanţei cu care străbătuse ultimii o mie trei sute de kilometri, simţise o anumită încordare din clipa în care trecuse frontiera. Acum un gînd îi străfulgeră în minte ca o firmă de neon: COŞMAR, COŞMAR.

Drumul de ţară, drept, părea să nu aibă sfîrşit, cînd, deodată, zări în lumina farurilor un şir de borne de protecţie şi în cîteva minute ajunse la intersecţia cu şoseaua principală.

– OK... iată-mă de unde am plecat.

Vră repede în şosea şi o luă spre est, în direcţia Moscovei.

În faţă nu se vedeau farurile vreunei maşini şi nici în oglinda retrovizoare, dar el trebuia să reziste tentaţiei de a merge cu faza lungă. Îşi dădu seama că urma să treacă prin oraşe şi sate, şi dacă într-unul dintre acestea ar fi dat peste poliţişti, ar fi fost oprit şi interogat.

Greg Fisher născoci mai multe poveşti pe care să le spună poliţiştilor, dar, oricît de plauzibile ar fi părut ele, nu puteau schimba cu nimic faptul că poliţiştii – aici sau în Connecticut – nu cred o iotă din ceea ce le spui.

Cerul era acoperit de nori, noaptea era adîncă şi neagră şi în vasta şi legendara cîmpie rusă nu se zărea nici un semn de locuire umană. Avea impresia că se deplasa printr-un vid şi, pe măsură ce timpul trecea, lipsa de solicitare a simţurilor începu să acţioneze asupra minţii. Încercă să se convingă că ceea ce i se întîmplase de fapt nu se întîmplase. Cînd ajunse la Akulovo, nu mai avea în minte decît adevărul gol-goluţ.

„Dumnezeule... ce trebuie să fac?"

Nevoind să se mai gîndească la asta, îşi puse o casetă, încercînd să se lase purtat de muzica de pe un vechi album al lui Janis Joplin. Cînta Bobby McGee, cu vocea aceea profundă şi răguşită care îl răscolea. Oare cum o fi arătat?

Cînd Fisher se concentră din nou asupra drumului, văzu o lumină stranie licărind la orizont. Se holbă la ea neliniştit, preţ de cîteva secunde, neştiind ce să creadă. Privi ceasul şi kilometrajul, apoi din nou pata de lumină. „Moscova!"

Trans Am-ul rula spre est şi Greg Fisher nu-şi mai dezlipea ochii de la luminile ce licăreau în depărtare. Drumul trecea pe sub o şosea suspendată, care, ştia, era şoseaua de centură, adică limita neoficială a oraşului. După ce o depăşi, şoseaua pe care rula se lărgi la patru benzi. Din sens opus, trecu un camion care transporta cuşti goale de păsări. Apoi un autobuz ce ieşea din oraş; la lumina puternică din interiorul acestuia, văzu că era plin de ţărani în haine posomorîte, în marea lor majoritate femei bătrîne cu basmale pe cap.

Şi totuşi, pe şosea nu se zărea nici un semn de viaţă urbană, nu tu suburbii, nu tu iluminat stradal, nu tu firme luminoase; numai cîmpuri de pe care fusese strînsă recolta, ca şi cum fiecare metru pătrat de pămînt trebuia să producă ceva pînă în clipa în care era excavat pentru construcţii.

Drumul începu să se ramifice spre stînga şi spre dreapta. În depărtare, se distingeau blocuri din prefabricare cu aspect dezolant, unele cu luminile aprinse, altele în construcţie. Cu o noapte înainte, într-o cameră de hotel din Smolensk, Fisher studiase timp de o oră pe harta Moscovei tocmai această intrare în oraş. În dreapta, ceva mai departe, se zărea o ridicătură de teren, aşa-numitele Coline ale lui Lenin. În vîrful ei, se înălţa un zgîrie-nori masiv, cu o fleşă bogat ornamentată – Universitatea de Stat din Moscova – pe unde intenţionase să dea o raită, pentru a-şi face o idee despre studentele sovietice. Planurile sale fuseseră însă amînate pe o perioadă nedefinită. Drept în faţă, pe şosea, văzu Arcul de Triumf ridicat în amintirea bătăliei de la Borodino, iar dincolo de el – grupuri compacte de clădiri. „Ca într-un oraş medieval", îşi spuse Fisher, adică o trecere bruscă de la rural la urban. Nimic în genul cartierelor satelit cu care era obişnuit în America.

Şoseaua ocoli Arcul de Triumf prin dreapta, devenind bulevardul Kutuzov, după numele generalului de la Borodino. Dintr-o dată, în faţa ochilor îi apărură stîlpi de iluminat şi autovehicule.

Nu văzu pe nicăieri vreo pancartă pe care să scrie „Bine aţi venit în Moscova!", dar ştia că se afla în Moscova. Avînd de partea sa norocul celor oropsiţi, reuşise să străbată zona rurală după căderea serii, şi încă într-o maşină americană care îţi lua ochii, fără să fie oprit. Se înscrise în traficul moscovit şi asta îl făcu să se simtă întrucîtva mai calm. „Mult lăudata eficienţă a

statului polițienesc nu face nici două parale, asta e!" Observă că ceilalți șoferi treceau foarte aproape de el ca să se zgîiască la mașină.

„Ia căraţi-vă!" mormăi.

Odată ajuns în Piața Victoriei, încetini. În stînga, se înălța statuia ecvestră monumentală a lui Kutuzov, iar în spatele ei o clădire circulară care adăpostea un alt muzeu al bătăliei de la Borodino.

„Filiera moscovită, bodogăni Fisher, făcînd o asociere neplăcută cu excursia ocolitoare de la Borodino. Naiba să le ia de muzee, statui, victorii, războaie..."

Bulevardul era străjuit de o parte și de alta de zidurile solide ale unor clădiri înnegrite de vreme. Fisher opri la primul stop. Pietonii care traversau se uitau la mașină, la placa de înmatriculare, apoi la el.

– Ce dracu', oameni buni, n-aţi mai văzut o mașină din Connecticut?

Fisher savura priveliștea și zgomotele orașului. „Moscova! Sînt în Moscova!" Zîmbi. Orașele și satele prin care trecuse de la Brest încoace nu fuseseră decît niște aperitive. Adevărata piesă de rezistență era aici. Capitala, Centrul, cum îi spuneau rușii. Privi cu insistență clădirile și oamenii, încercînd să rețină fiecare detaliu, să se autoconvingă că se afla într-adevăr pe străzile Moscovei. „Moscova."

Lumina semaforului se schimbă pe culoarea verde și Fisher demară. Bulevardul se bifurca, dar el știu că trebuia s-o ia spre stînga. În față se vedea fleșa hotelului Ucraina, o altă construcție stalinistă în formă de tort al miresei, care aducea foarte mult cu clădirea universității moscovite. Trecu de hotel și se trezi pe podul Kalinin de peste rîul Moscova. Pe malul opus, departe în stînga, zări o clădire înaltă, modernă, din cărămidă roșie și fu absolut sigur că era ambasada americană.

– Slavă Domnului!

Fisher ieși de pe pod și nimeri pe o variantă a drumului care îl îndepărta de ambasadă. Tocmai căuta un loc de întoarcere care să-i permită să o ia înapoi, cînd fu ajuns din urmă de o mașină de poliție în culorile alb și verde. Polițistul de lîngă șofer îi făcu semn să tragă pe dreapta. Fisher se hotărî să dea impresia că nu-l vede. Polițistul strigă:

– *Stoi!*

O clipă, Fisher se gîndi să accelereze şi să fugă spre ambasadă. Doar avea cea mai rapidă maşină din Uniunea Sovietică. O urmărire prin centrul Moscovei nu era însă o idee prea fericită. Acum se afla în traficul aglomerat de pe bulevardul Kalinin.

– *Stoi!*

– Mai scuteşte-mă cu *stoi*-ul tău, gagiule!

Fisher trase adînc aer în piept, răsuci volanul şi opri. Genunchii îi tremurau în asemenea hal, încît abia putu să apese pe pedala de frînă.

Maşina de poliţie trase în spatele lui şi cei doi poliţişti, îmbrăcaţi în pufoaice şi cu căciuli de blană pe cap, se apropiară. În mînă aveau bastoane albe de cauciuc. Unul din ei se apropie de portiera din stînga şi Fisher coborî geamul.

– *Americaneţ?*

– Exact. *Da.*

– *Viza. Pasport.*

Fisher îi înmînă foaia de viză şi paşaportul, controlîndu-şi tremurul mîinilor. Poliţistul cercetă atent documentele, uitîndu-se cînd la Fisher, cînd la acte şi asta de mai multe ori, încît Fisher avu impresia că omul era debil mintal. Celălalt poliţist dădu roată maşinii, pipăind-o.

Nici unul nu scoase vreo vorbă multă vreme. Deodată apăru un bărbat în haine civile. Îl privi insistent pe Fisher prin parbriz, apoi veni pe partea lui. Vorbea engleza cu accent, dar corect.

– Actele maşinii, vă rog. Permisul de conducere internaţional, cartea de asigurări, itinerarul.

– Am înţeles. *Da.*

Fisher îi întinse bărbatului un plic voluminos. Civilul cercetă cu atenţie documentele, apoi pocni din degete şi unul dintre poliţişti îi prezentă de îndată paşaportul şi viza americanului.

– Opriţi motorul, îi spuse civilul lui Fisher, daţi-mi cheile şi coborîţi din maşină.

Fisher făcu precum i se spuse. Cum stătea în faţa civilului, observă că acesta era înalt şi foarte suplu pentru un rus. De fapt, era blond şi cu aspect de nordic.

Civilul privi cu atenţie chipul lui Fisher, apoi pozele din paşaport şi foaia de viză, la fel cum făcuse şi poliţistul mai înainte. În cele din urmă spuse:

– Veniţi din Smolensk?

– Din Connecticut.

– Eu vă întreb dacă aţi sosit la Moscova venind de la Smolensk?

– A, da.

– Aţi condus în afara oraşului, după lăsarea întunericului?

– Nu.

– Dar aţi spus că abia aţi sosit în Moscova, ori aici s-a întunecat de două ore.

– N-am spus că abia...

– Aţi fost văzut venind pe lîngă Arc.

– Şi ce, aici e marginea oraşului?

– Cu ce treburi vă aflaţi în această parte a oraşului?

– Turism.

– Da? Aţi fost deja la hotel?

– Nu. M-am gîndit să mai dau o raită...

– Vă rog să nu minţiţi. Asta nu face decît să înrăutăţească lucrurile. Aţi condus în afara oraşului după lăsarea întunericului.

– Da.

Fisher îl privi mai atent pe civil. Avea aproximativ patruzeci de ani, era îmbrăcat într-o haină de piele, iar pe cap purta o căciulă de blană, probabil de samur. Nu părea prietenos, dar nici ostil, doar iscoditor. Fisher era familiarizat cu acest gen de om.

– Ei da, am plecat tîrziu din Smolensk.

– Într-adevăr?

Civilul se uită pe itinerarul de călătorie al lui Fisher.

– Şi totuşi aici este menţionat faptul că aţi părăsit biroul Intourist la ora unu şi cincizeci de minute.

– M-am rătăcit.

– Unde?

– La Bor... la Mojaisk.

Civilul îl pironi cu privirea pe Fisher, iar acesta îl privi, la rîndu-i fix. „Lua-te-ar dracu', Boris!"

– Nu înţeleg.

– M-am rătăcit, se mai întîmplă, nu?

– Ce aţi văzut la Mojaisk?

– Catedrala.

– Şi unde v-aţi rătăcit? adăugă civilul pe un ton sarcastic. În catedrală?

Teama lui Fisher făcu loc iritării.

– A te rătăci înseamnă *a nu şti* unde te afli.

Civilul zîmbi.

– Într-adevăr. Asta înseamnă a te rătăci.

Apoi adăugă gînditor:

– Aşadar, asta-i tot ce aveţi de spus.

Fisher tăcu mîlc. Poate n-ar fi avut dreptul să tacă, dar nici nu era fraier să mai pună paie pe foc.

Civilul îl privi îndeajuns de insistent ca să-l facă să nu se simtă în largul lui, apoi îi făcu semn să-l urmeze. Se opri în spatele maşinii, descuie portbagajul şi-l deschise. Lumina din interiorul acestuia scoase la iveală rezerva de piese de schimb, lubrifianţi şi produse de întreţinere auto a lui Fisher. Civilul luă o cutie de ceară de maşină marca Rain Dance, o examină, apoi o puse la loc.

Fisher băgă de seamă că cetăţenii Moscovei îşi încetineau imperceptibil mersul cînd ajungeau în dreptul lui, fără să se oprească însă ori să caşte gura. Era practic pentru prima oară în ultimii o mie şi ceva de kilometri cînd Pontia-cul nu oprea circulaţia. Greg Fisher avu brusc revelaţia semnificaţiei profunde a cuvintelor „stat poliţienesc".

Observă că cei doi poliţişti intraseră pe jumătate în maşină şi, aplecaţi peste bancheta din spate, îi examinau bagajele şi sacii de pînză cu fructe şi legume.

– Ce înseamnă asta?

Fisher se întoarse spre civil.

– Ce anume?

Civilul arătă cu degetul spre emblema de pe maşină.

– Pontiac, spuse.

– Adică?

– Numele firmei.

„Boule!" adăugă în gînd.

– General Motors. Cred că-i un cuvînt indian sau cam aşa ceva. A, da! Căpetenia Pontiac.

Civilul nu păru lămurit. Cercetă apoi plăcuţa care indica naţionalitatea, un ecuson în roşu, alb şi albastru, cu stele şi dungi, pe care Fisher fusese sfătuit s-o cumpere la Brest. Civilul arătă spre ecusonul american într-un fel care lui Fisher i se păru a fi intenţionat insultător. Apoi arătă spre grătarul se pe botul maşinii.

– Trans Am?

– Trans – de-a curmezişul. Am – America.

– De-a curmezişul Americii.

– Exact.

– Sau de-a curmezişul Rusiei.

Civilul zîmbi din nou şi Fisher observă că nu era deloc un zîmbet plăcut. Apoi se apropie din nou de locul şoferului şi puse mîna pe scaun.

– Piele?

– Da.

– Cît costă?

– Păi, vreo optsprezece mii de dolari.

– Adică, şaptezeci, optzeci de mii de ruble.

Fisher băgă se seamă că civilul folosise cursul de schimb de pe piaţa neagră în locul celui oficial. Replică:

– Nu. *Cincisprezece* mii.

Civilul zîmbi afectat, apoi îl întrebă:

– Sînteţi capitalist?

– O, nu. Am fost student. Am urmat cîndva un curs de economie sovietică. L-am citit pe Marx şi o carte intitulată *Executivul roşu.* Foarte educativă.

– Marx?

– Karl. Şi Lenin. Mă interesează foarte mult Uniunea Sovietică.

– În ce scop?

– Păi, ca să cunosc poporul sovietic. Primul stat socialist din lume. E fascinant. Aţi văzut filmul *Roşii?* Cu Warren Beatty şi...

Civilul se îndepărtă, alăturîndu-se celor doi poliţişti, care se aflau acum pe trotuar. Discutară preţ de vreo cinci minute, după care civilul se întoarse.

– Aţi încălcat legea, conducînd în afara oraşului în timpul nopţii. Este un lucru foarte grav pentru un străin.

Fisher nu spuse nimic. Civilul continuă:

– Dacă v-aţi rătăcit, trebuia să vă opriţi într-un oraş de pe traseu.

– Aveţi perfectă dreptate.

– Vă recomand ca acum să vă duceţi direct la hotelul Rossia şi să rămîneţi acolo toată seara. S-ar putea să vi se ceară să daţi o declaraţie amănunţită mîine ori poate chiar în noaptea asta.

– O.K.

Ca o ironie, Fisher constată că aici, cînd eşti acuzat de o contravenţie gravă, nu ţi se pun cătuşe şi nu eşti percheziţionat, pentru că, practic, nu li se întîmplă să aibă de-a face cu cetăţeni înarmaţi sau periculoşi. Nu eşti nici arestat pe loc, deoarece întreaga ţară este oricum un fel de lagăr de detenţie. Eşti, pur şi simplu, trimis la tine în cameră. De arestat te pot aresta oricînd.

– Am înţeles. La Rossia.

Civilul îi înapoie lui Fisher actele şi cheile.

– Bine aţi venit la Moscova, domnule Fisher.

– Sînt realmente bucuros că mă aflu aici.

Civilul se îndepărtă şi Fisher îl văzu coborînd într-o staţie de metrou. Cei doi poliţişti se uitară în maşină fără să scoată o vorbă. Rămaseră acolo nemişcaţi, urmărindu-l cu privirea.

Greg Fisher închise portbagajul şi portiera din dreapta, apoi se sui la volan şi porni motorul. Observă că acum începea să se adune mulţimea. „Oi, asta sînteţi!" Refăcu în minte incidentul şi ajunse la concluzia că se descurcase bine. „Proştii!" Ambală motorul şi intră în trafic. Maşina de poliţie îl urmă.

„Dobitocii!" Tremura atît de tare, încît o clipă vru să tragă din nou pe dreapta, dar îşi continuă drumul în sus, pe bulevardul Kalinin. Maşina de poliţie nu se dezlipea de el, aşa încît deocamdată nu mai putea fi vorba de ambasadă.

Fisher abia dacă mai lua în seamă peisajul. Cînd îşi veni în fire, constată că trecuse de inelul interior şi că se îndrepta direct spre Kremlin. Îşi aminti ce trebuia să facă după hartă, aşa că vira strîns la dreapta, intrînd pe bulevardul Marx, apoi coborî spre chei şi făcu la stînga. În dreapta, era rîul Moscova, iar la stînga – turnuri de pază înalte. Apa rîului reflecta stelele de culoare roşie luminoase de pe turnurile şi bisericile Kremlinului. Fisher admiră fascinat frumuseţea neaşteptată ce i se oferea privirii. Simţea că ajunsese la capătul unei călătorii anevoioase.

Drumul taluzat coti spre dreapta şi zidul Kremlinului se sfîrşi într-un turn de pază masiv. În oglinda retrovizoare, Fisher văzu farurile maşinii de poliţie, care continua să se ţină scai de el. În faţă, dincolo de un pasaj, pe sub un pod peste Moscova, se înălţa hotelul Rossia. Era o clădire masivă, modernă, cu faţada din sticlă şi aluminiu; fiind însă exagerat de lată, cele zece etaje ale sale aveau un aspect turtit. Fisher observă că majoritatea

ferestrelor erau întunecate. Rulă spre latura estică, așa cum indica ghidul primit de la Intourist. În fața intrării dinspre est, se afla o mică parcare împrejmuită pe trei laturi de un zid scund de piatră. Opri la cincisprezece metri de intrarea principală și privi în jur. În parcare, nu erau mașini. Fațada hotelului Rossia avea un aspect rigid. În stînga intrării principale era o altă ușă – intrarea într-un magazin Beriozka, ce putea fi întîlnit în aproape toate hotelurile sovietice și de unde turiștii din Vest puteau cumpăra cu valută mărfuri rusești și uneori cosmetice și diverse alte articole. Acum magazinul era închis.

Fisher observă că parcarea era amenajată pe o ieșitură deasupra unei pante înclinate ce cobora spre rîul Moscova. Hotelul era o monstruozitate, înconjurat de clădiri scunde și vechi și de vreo șase bisericuțe aflate într-o stare jalnică.

Privi în oglinda retrovizoare. Pe rampa din fața intrării, în spatele lui, văzu parcată mașina de poliție. Fisher trase în fața intrării principale și opri motorul.

Din loja sa, înconjurată de pereții de sticlă, un portar în uniformă verde cerceta cu privirea Trans Am-ul, fără să dea vreun semn că ar intenționa să deschidă ușa. Fisher coborî din mașină cu sacoșa pe umăr. Descoperise că, într-un hotel sovietic, misiunea portarului nu este aceea de a-i ajuta pe oameni să intre în hotel, ci de a-i ține la distanță pe cetățenii sovietici, în special, dar nu numai, pe bișnițari, prostituate, disidenți și pe curioșii care ar fi dorit să vadă cum trăiesc oamenii din Vest. Fisher își deschise singur ușa și se apropie de portar.

– Salut.

– Salut.

Fisher arătă spre mașină.

– *Bagaj.* OK?

– OK.

Îi întinse portarului cheile de la mașină.

– *Garaj.* OK?

Portarul îl privi ciudat. Lui Fisher îi trecu atunci prin minte că probabil în toată Moscova nu exista nici un garaj cu plată. „Fir-ar să fie..." Își dădu seama că nu avea la el nici o rublă. Bagă mîna în geanta de umăr și apucă un obiect păstrat pentru astfel de ocazii.

– Ţine, spuse, întinzîndu-i portarului o reproducere a Statuii Libertăţii, care măsura douăzeci de centimetri cu soclu cu tot.

Portarul privi cu teamă în jur, apoi o luă şi o examină suspicios.

– *Religioznîi?*

– Nu, nici vorbă. E Statuia Libertăţii. *Svoboda.* Pentru dumneavoastră. *Podarok.* Vă rog să aveţi grijă de maşină. În regulă?

Portarul strecură statuia în buzunarul tunicii.

– OK.

Fisher împinse uşa turnantă cu geamuri şi intră în holul hotelului, care era pustiu şi, asemenea majorităţii locurilor publice, supraîncălzit. După părerea lui, ruşii puneau semnul egal între căldură şi lux. Privi în jur. Holul era construit mai ales din piatră gri şi aluminiu. De la un capăt la celălalt, se întindea un mezanin susţinut pe stîlpi. Nici urmă de bar, stand de ziare, magazine sau alte servicii. De fapt, nu era nimic care să-i dea impresia că se află într-un hotel, cu excepţia unui soi de ghişeu de bilete în peretele din stînga, care presupuse că era recepţia. Se îndreptă într-acolo; o tînără cu aer plictisit îşi ridică privirea spre el. Fisher îi înmînă rezervarea făcută de Intourist, paşaportul şi formularul de viză. Funcţionara examină o clipă paşaportul, apoi, fără să spună o vorbă, dispăru pe o uşă din spatele biroului.

Fisher se trezi spunînd cu voce tare:

„– Bine aţi venit la Rossia, domnule Fisher! Cît timp o să staţi la noi?

– Păi, pînă o să vină KGB-ul după mine.

– Foarte bine, domnule!"

Se întoarse şi privi holul lung şi îngust. Nu văzu nici un liftier sau alt fel de personal hotelier cu excepţia portarului. Îşi văzu maşina parcată şi, exact în spatele ei, maşina de poliţie.

Locul părea nu numai pustiu, dar chiar bîntuit de fantome. „Ăsta nu-i hotel!"

Lîngă una dintre coloane, Fisher observă un cuplu care se certa în franceză, cuvintele lor răsunînd în tot holul. Cei doi arătau bine şi erau bine îmbrăcaţi. Femeia părea a fi gata să izbucnească în plîns. Bărbatul făcu un foarte galic gest a lehamite şi-i întoarse spatele.

„Iart-o, zise Fisher. Să te văd ce-ai face dac-ai avea problemele mele, amice." Fisher îşi reaminti Parisul aşa cum îl

găsise în luna iunie şi se întrebă de ce naiba plecase de acolo. Şi Napoleon şi-a pus probabil aceeaşi întrebare, cînd Moscova ardea în jurul lui şi începuse să ningă. „Poate c-a stat chiar în locul ăsta, se gîndi Fisher, la aproape o sută de metri de zidul Kremlinului, avînd Piaţa Roşie în spate, iar în faţă – rîul Moscova. Şi se va fi simţit poate şi el un condamnat, sentiment pe care îl încearcă orice occidental care pătrunde în această ţară blestemată şi pe care îl trăiesc şi eu acum." Băgă de seamă că cineva îi mutase maşina, dar nu văzu să-i fi fost aduse bagajele, şi lucrul acesta îl nelinişti. Se întrebă unde-i era oare maşina. Probabil la cartierul general al KGB-ului, demontată. Şi maşina de poliţie dispăruse.

Fisher simţi nevoia să bea ceva. Îşi privi ceasul: era ora opt şi jumătate. În spatele lui, cineva spuse:

– Gree-gory Fii-sher.

Fisher se întoarse cu faţa spre ghişeu. O femeie între două vîrste, cu părul scurt vopsit în roşu, dar negru la rădăcină, îmbrăcată într-un costum taior cu pantalon din poliester acvamarin, îi spuse:

– Sînt de la Intourist. Pot să văd actele?

Fisher îi înmînă plicul voluminos. Femeia cercetă cu atenţie fiecare document, apoi se uită la el şi îl întrebă:

– De ce aţi întîrziat?

Rar se întîmplase să-i pună cineva întrebarea asta pe un asemenea ton şi Fisher simţi că-l cuprinde din nou furia.

– *De ce* am întîrziat?

– Am fost îngrijoraţi din cauza dumneavoastră.

– Bun, dar acum nu mai sînteţi, nu-i aşa? Pot să mă duc în camera mea?

– Desigur. Sînteţi probabil obosit.

Şi adăugă:

– E mult de cînd am întîlnit un american care să vină cu maşina din Vest. Dumneavoastră, tinerii, sînteţi atît de aventuroşi!

– Şi atît de proşti.

– Poate.

Femeia îi înapoie documentele, mai puţin paşaportul şi formularul de viză, apoi îi întinse un cartonaş verde cu numele hotelului.

– Acesta este un *propusk*. Să-l aveţi întotdeauna la dumneavoastră. Paşaportul şi formularul de viză vă vor fi înapoiate cînd veţi părăsi definitiv hotelul. *Propusk*-ul trebuie să-l prezentaţi ori de cîte ori vă este solicitat de autorităţi.

– Poate ar fi mai bine să mi-l lipesc pe frunte.

Funcţionara păru să guste gluma şi zîmbi. Se aplecă peste ghişeu şi spuse cu voce joasă:

– Domnule Fisher, sînteţi de îndeajuns de multă vreme aici ca să ştiţi că pentru un occidental nu este uşor să facă turism individual. Nu atrageţi atenţia asupra dumneavoastră!

Fisher nu-i răspunse.

– Evitaţi trucurile, afacerile cu valută, prostituatele, discuţiile politice şi abaterile de la itinerar. Vă sfătuiesc de bine, fiindcă păreţi a fi un tînăr simpatic.

Fisher se gîndi că fusese orice numai simpatic nu.

– Vă mulţumesc. O să fiu băiat cuminte.

Femeia continuă să-l privească insistent şi Fisher, neliniştit, avu sentimentul că ea ştia deja că avea necazuri şi era îngrijorată pentru el. O întrebă:

– Unde îmi este bagajul?

– Trebuie să sosească.

– Curînd?

– Imediat.

Se gîndi că acum îi scotoceau prin bagaje.

– Maşina mea e parcată în loc sigur?

– Firește. Cine şi-ar permite să fure o maşină americană?

Fisher zîmbi.

– Într-adevăr, n-ar ajunge prea departe.

Un liftier, despre care ai fi putut să juri că era nepotul lui Ginghis-Han, răsări ca din pămînt, făcîndu-i semn lui Fisher să-l urmeze spre grupul de lifturi. Aşteptară vreo cinci minute pînă să vină un lift. Fisher urcă împreună cu tătarul pînă la etajul şapte. Cînd uşile liftului se deschiseră, ieşi într-un mic vestibul în care se afla o tînără drăguţă, aşezată la un birou. La Paris sau la Roma, Fisher ar fi fost plăcut surprins să găsească o „portăreasă" de etaj. La Moscova însă, Fisher ştia că această femeie era o *dejurnaia*, un fel de păzitoare a moralei publice şi, aşa cum îi spusese un polonez pe care îl cunoscuse la Varşovia, totodată informatoare a KGB-ului.

Blonda își ridică privirea de pe revista *Cosmopolitan* pe care o răsfoia.

– *Propusk*-ul dumneavoastră, vă rog!

Fisher i-l întinse, iar ea îi dădu cheia de la cameră.

– Când plecați, îmi dați cheia, iar eu vă dau *propusk*-ul.

– Mi se pare corect.

Liftierul îi făcu semn s-o ia înainte pe coridor și-l urmă. După o cotitură a coridorului, Fisher ajunse în dreptul camarei sale, 745, și deschise ușa cu cheia. Intră în încăpere, urmat de liftier.

– Camera dumneavoastră, domnule, spuse Fisher.

– Vă rog?

– Las-o baltă!

Fisher privi în jur. Era o cameră de mărime mijlocie decorată cu lemn scandinav de culoare deschisă. Cele două paturi de o persoană erau subdimensionate, saltelele păreau din burete subțire, iar așternuturile din bumbac de calitate inferioară. Covorul, de culoare cărămizie, nu putea ascunde faptul că nu mai cunoscuse șamponul de multă vreme. De altfel, Fisher se îndoia că ar exista așa ceva la est de Berlin. „O, Doamne, cum credem că lucrurile ne sînt date o dată pentru totdeauna!" În rest, camera părea destul de curată, cu excepția ferestrei. Nu văzuse măcar o singură fereastră curată în toată Uniunea Sovietică. „Windex. O să le vînd Windex." Mirosul de brad al dezinfectantului îi aminti de excursia de la Borodino.

– Bună cameră, spuse liftierul.

Apăsă pe comutatorul unei veioze și păru surprins că funcționa.

– Bună lumină.

– Da, a dracului de bună lumină. Volți, wați, lumînări și toate celelalte.

Liftierul aruncă o privire în baie, deschise șifonierul, trase cîteva sertare de la birou, apoi își desfăcu larg brațele ca și cînd ar fi vrut să spună: „Ale tale sînt toate."

Fisher oftă, scotoci în sacoșă și găsi o mostră de colonie „Aramis".

– Asta le scoate din minți pe femei.

Tătarul o luă și o mirosi.

– A!

Zîmbi şi ochii oblici i se îngustară.

– Mulţumesc.

Apoi se întoarse şi părăsi încăperea.

Fisher examină uşa. La fel ca celelalte camere în care stătuse la est de Cortina de Fier, nici această cameră nu avea vizor, zăvor sau lanţ de siguranţă. Se îndreptă spre pat, se trînti pe spate şi-şi aruncă din picioare pantofii sport marca Reebok. Se holbă o vreme în tavan, apoi se ridică şi privi spre telefon. Cartea de telefon şi serviciile hotelului erau o simplă foaie de hîrtie dactilografiată. Formă un număr alcătuit din trei cifre. La celălalt capăt al firului îi răspunse serviciul de room-service şi Fisher ceru o sticlă de votcă. „Singurul lucru care mi-a ieşit bine pe ziua de azi."

Refăcu filmul întîmplărilor din ultimele cîteva ore. Acum însă, în camera goală de hotel, cufundată în linişte, simţea cum nervii îi cedau rapid. Fu cuprins de un tremur, sări din pat şi începu să se plimbe cu paşi mărunţi prin cameră. „Dar dacă vin după mine acum? Poate c-ar trebui să mă duc acum la ambasadă. Dar ticălosul ăla mi-a spus să stau la hotel. Mă urmăresc. Să ştie, oare, ce s-a întîmplat la Borodino?"

Se opri din mers. „Asta nu-i o problemă de afaceri, ci una de viaţă şi de moarte." Îşi dădu seama că trebuia să se calmeze înainte de a se gîndi că ar putea fi arestat ori împuşcat. Abia după aceea se putea gîndi şi cum să iasă din rahat.

Se apropie de fereastră şi privi prin geamul murdar. Din camera sa aşezată pe colţ, vedea pînă în Piaţa Roşie. Kremlinul era în stînga şi de la înălţimea camerei sale putea să privească peste ziduri, în curtea interioară. Cele zece cupole halucinante în formă de ceapă ale catedralei Sf. Vasile păreau să atîrne suspendate asemenea unor uriaşe baloane cu heliu deasupra pavajului cu piatră cubică, iar dincolo de ele se întindea clădirea gigantică a magazinului universal GUM. Străzile păreau pustii, clădirile erau întunecate, doar monumentele erau scăldate în lumină. O ceaţă nocturnă, ca un abur, se ridica din apa rîului Moscova, se înfăşura în jurul stîlpilor de iluminat, apoi se rostogolea peste zidurile Kremlinului, părînd că dă colţul, ca şi cînd ar fi căutat pe cineva. „Oraşul are în el ceva sinistru", gîndi Fisher. Era ceva nefiresc în străzile sale reci şi pustii.

Un ciocănit în uşă îl făcu să tresară. Urmă o altă bătaie. Fisher trase aer în piept, se duse la uşă şi o deschise larg. În faţa uşii se afla o femeie cu o înfăţişare de matroană; din frapiera pe care o adusese ieşea gîtul unei sticle de un litru de Moskovskaia. Fisher o pofti înăuntru, îi oferi un tub de pastă de dinţi, apoi o conduse la uşă.

Îşi turnă cu o mînă tremurîndă o jumătate de pahar de votcă rece. O dădu pe gît şi lăcrimă din cauza tăriei băuturii. Umplu din nou paharul şi continuă să măsoare camera cu paşi mărunţi. „La următoarea ciocănitură o să fie ori bagajul meu, ori KGB-ul. Mama lui de K...", spuse, oprindu-se brusc.

Auzise, şi era convins, că toate camerele aveau microfoane. Citise undeva că unele camere aveau implantată o fibră optică în perete sau în tavan şi putea fi văzut tot ce se petrecea în cameră. Puse paharul pe noptieră, stinse lumina, se încălţă şi îşi luă geanta pe umăr. Apoi se duse în baie, trase apa la W.C. şi se strecură tiptil afară din cameră, pe coridor. Se uită în ambele direcţii, apoi refăcu în sens invers drumul spre holul liftului. Faţa blondei era ascunsă în spatele revistei *Cosmopolitan*. Nu părea să fi băgat de seamă că Fisher era acolo ori nu-i păsa. Fisher trecu în revistă subtitlurile de pe coperţă: „Cum să facem faţă crizei de bărbaţi!" „Cosmo află pentru dumneavoastră locul ideal în care să-i întîlniţi"; „Cum îşi pot învinge timiditatea fetele timide"; „De ce prietenii sînt cei mai buni amanţi"; „Bucuria de a relua o veche legătură".

Fisher puse cheile pe biroul blondei. *Dejurnaia* îşi ridică privirea spre el.

– Bună seara, domnule Fisher, spuse întinzîndu-i *propusk*-ul.

Fisher apăsă pe butonul de la lift şi se pregăti pentru o aşteptare îndelungată. Votca îi ajunsese în sfîrşit la creier.

– E o revistă bună? o întrebă pe blondă.

– Da. Foarte sexy.

– Aşa e.

– În America, femeile au prea multe.

– Da? N-am observat.

– Au atîtea probleme cu bărbaţii! spuse *dejurnaia*, bătînd cu degetele în revistă.

– Iar femeile care citesc *Cosmopolitan* au mai multe decît toate.

– Zău?

Fisher ezită, apoi scoase din geantă un ruj de culoare roz mat, care părea să se potrivească cu tenul blondei.

Blonda examină rujul şi zîmbi.

Apoi scoase o pudrieră din poşetă şi începu imediat să se rujeze.

Fisher observă că nu i se potrivea culoarea, dar blondei părea să nu-i pese. În sfîrşit, sosi şi liftul, şi Fisher se sui în el. În spatele lui, stăteau nemişcaţi doi ruşi care miroseau a salam şi a transpiraţie.

Coborînd din lift în holul hotelului, adică într-un loc public, Fisher se simţi ceva mai bine. Ghişeul de schimb valutar era închis. Se duse la ghişeul de recepţie şi o întrebă pe funcţionară dacă nu putea să-i schimbe un bon Intourist de cinci ruble. Funcţionara îi răspunse că nu. Atunci Fisher întrebă de reprezentanta Intourist-ului, dar i se spuse că plecase.

Privi în jur. Nu avea nevoie decît de o nenorocită de fisă de două copeici. Se îneca precum ţiganul la mal... „La naiba!" Perechea de francezi mai era acolo, aşa că se apropie de ei.

– *Pardon, monsieur, madame. J'ai besoin de... deux kopeks. Pour le téléphone.*

Bărbatul îl privi cu ostilitate. Femeia însă zîmbi amabil şi căută în poşetă.

– *Voilá.*

– *Merci, madame. Merci.*

Fisher se îndepărtă şi găsi o singură cabină telefonică, pe un culoar scurt care ducea spre magazinul Beriozka. Intră în cabină, trase uşa după el şi scoase din geantă ghidul *Fodor.* Găsi numărul ambasadei americane, băgă fisa de două copeici în aparat şi formă numărul.

Gregory Fisher ascultă apelurile scurte şi îndepărtate, atît de diferite de cele pe care era obişnuit să le audă acasă. Îşi drese glasul de mai multe ori, apoi spuse de vreo două ori „Alo!", ca să-şi încerce vocea. Sîngele îi zvîcnea în urechi. Nu-şi dezlipi privirea de pe coridor. Telefonul continua să sune.

CAPITOLUL 4

Lisa Rhodes era așezată la biroul ofițerului de serviciu, aflat la primul etaj din clădirea cancelariei. Ceasul de pe perete arăta opt și patruzeci și cinci de minute. Telefonul fusese tăcut toată seara. Ambasada americană din Moscova nu era o ambasadă care putea să fie asediată de o mulțime furioasă ori aruncată în aer de vreun terorist. Pe de altă parte, Moscova nu era un oraș în care poliția să te sune și să te informeze că în celula beților sînt reținuți vreo duzină de compatrioți. Își aprinse o țigară și tăie un rînd din comunicatul de presă la care lucra.

Ușa se deschise și Kay Hoffman, șefa Lisei, băgă capul înăuntru.

– Salut! Se întîmplă ceva palpitant?

– Da, dar la Roma. Bună, Kay. Hai, intră!

Kay Hoffman intră și se așeză cu fundul pe aeroterma de sub pervazul ferestrei.

– A, ce bine e. Afară e frig.

Lisa zîmbi și o privi o clipă. Kay Hoffman era o femeie de aproape cincizeci de ani, cu păr castaniu des și ochi mari căprui. Putea fi descrisă drept o dolofană plăcută sau poate ca o persoană plinuță. Oricum, bărbații păreau să-i aprecieze robustețea și comportamentul neprotocolar.

– Nu-ți pot oferi nimic de băut, spuse Lisa.

– Nu-i nimic. Mă bate gîndul să trec pe la petrecerea de vineri noaptea.

Lisa dădu aprobator din cap. Recepția de vineri seara, oferită de ambasador. Prin tradiție, erau invitați toți americanii care se aflau în Moscova, iar în zilele în care aceștia puteau fi numărați pe degetele de la două mîini, ei erau contactați individual. Acum, o dată cu intensificarea comerțului și a turismului, aceasta devenise un fel de invitație deschisă despre care trebuia să știi. Personalul ambasadei părea să se bucure că vede figuri noi, iar turiștii americani în trecere prin oraș erau de regulă foarte emoționați că se aflau acolo. „Era ca și cum, pe un vapor, ai fi invitat să iei loc la masa căpitanului", se gîndi Lisa.

– Hai cu mine, spuse Kay. Cheamă un băiat de la pază și spune-le unde te pot găsi.

– Nu, mulțumesc, Kay.

– Uneori, acolo întîlnești bărbați interesanți. Eu de asta mă duc. Ești tînără și frumoasă, Lisa. Tu-i atragi și eu mă năpustesc asupra lor.

Lisa zîmbi.

– Săptămîna trecută, continuă Kay, am cunoscut un bărbat neînsurat care venise la Moscova să se ocupe de exportul de coniac armenesc în State. Vine cam o dată pe lună. Trage la Trade Center Hotel, așa că sigur are bani și relații.

– E drăguț?

– Îhî, foarte, zîmbi Kay.

Lisa se forță să zîmbească.

– N-am dispoziție pentru așa ceva astă-seară.

Kay dădu din umeri și spuse:

– La ce lucrezi?

– La comunicatul despre concertul dat de grupul rock Van Halen la Kolonii Zal.

– Și cum a fost?

– Personal, m-am ales cu o durere de cap. Judecînd însă după reacția publicului, ai fi zis că John Lennon a înviat din morți și-a adus fiecăruia, gratis, o pereche de blugi Levi's.

– Să scrii ceva frumos.

– Încerc, spuse Lisa, aplecîndu-se din nou asupra hîrtiei.

– Apropo, ce mai face tipul ăla care se ocupă de problemele politice, Seth Alevy?

– Aș prefera să nu vorbesc despre asta.

– Mă rog.

Kay se uită la ceas.

– Cred că mai apuc ultima jumătate de oră. Pe urmă o să fiu jos în barul de la bowling. Asta dacă n-am noroc...

– Poate ne vedem mai tîrziu, zise Lisa zîmbind.

– Ai nevoie de un bărbat, iubito, îi spuse Kay Hoffman şi ieşi din încăpere.

Cîteva minute mai tîrziu, telefonul sună şi Lisa văzu beculeţul roşu aprins, semn că era sunată de la corpul de gardă al infanteriei marine. Ridică aparatul şi spuse:

– Rhodes la aparat.

– Sînt caporalul Hines, doamnă. A sunat un bărbat care spune că este cetăţean american. Zice că vrea să vorbească cu un ataşat militar.

Lisa ridică din sprîncene.

– *Ataşat militar.* De ce?

– N-a spus. Pare a fi tînăr. N-a vrut să spună nici de unde sună.

– Fă-mi legătura!

– Am înţeles, doamnă.

Se auzi un declic, apoi vocea caporalului Hines, care spuse:

– Puteţi vorbi, domnule.

– Alo...? se auzi o voce de bărbat.

– Sînt doamna Rhodes. Cu ce vă pot fi de folos?

Bărbatul nu răspunse. După cîteva secunde, spuse:

– Trebuie să vorbesc cu un ataşat militar. Cu cel de aviaţie, dacă se poate.

– În ce scop, domnule?

– E ceva important. O problemă de securitate naţională.

Lisa verifică instalaţia de înregistrare, ca să se asigure că era pornită.

– Atunci poate că nu e o idee prea fericită să vorbiţi prin telefon.

– Ştiu. Dar n-am de ales. Trebuie să vă spun acum... înainte să vină să mă ia.

– Cine să vină să vă ia?

– Ştiţi dumneavoastră cine.

– Bun.

Lisa se gîndi o clipă. Putea fi vorba de o înscenare sau de o glumă, dar instinctul îi spunea că nu era nici una, nici alta.

– Cum vă cheamă, domnule?
– De ce nu pot vorbi cu un ataşat militar?
– Ştiţi ce este acela un ataşat militar?
– Nu, dar mi s-a spus să iau legătura cu unul din ei.
– Cine v-a spus asta?
– Telefonul dumneavoastră este ascultat?
– Este de presupus că da.
– O, Dumnezeule. Nu puteţi trimite pe cineva după mine? Am nevoie de ajutor.
– Unde sînteţi?
– Poate pot să ajung acolo. Pot să trec prin poartă?

Lisa Rhodes fu de părere că tipul părea cam confuz şi un pic băut.

– Ascultaţi-mă, spuse cu o voce autoritară. Vorbiţi cu mine şi, dacă eu consider că e cazul, am să-l caut pe unul dintre ataşaţii militari. De acord?
– Da... da, de acord.

Găsi într-un sertar manualul de procedură al ofiţerului de serviciu şi începu să-l răsfoiască în timp ce vorbea.

– Sînteţi cetăţean american?
– Da. Eu...
– Cum vă cheamă?

Urmă o pauză, apoi vocea răspunse:

– Fisher. Gregory Fisher.
– Unde sînteţi acum?
– La hotelul Rossia.
– Acolo sînteţi cazat?
– Da.
– V-au luat paşaportul cînd v-aţi cazat?
– Da.
– Fără el, nu puteţi trece de miliţienii sovietici din faţa ambasadei.
– O!
– Numărul camerei.
– 745, dar nu sînt în cameră.
– Unde sînteţi?
– Într-o cabină telefonică din hol.
– Cu ce treburi aţi venit în U.S.?
– În U.S....?

– În Uniunea Sovietică.

– O,... cu nici o treabă...

– Sînteţi turist?

– Da.

– Cînd aţi sosit în ţară, domnule Fisher?

– Săptămîna trecută.

– Cu ce grup turistic aţi venit?

– Grup? Cu nici un grup. Eu cu maşina...

– Aţi venit cu *maşina* la Moscova?

– Da, cu maşina mea. În parte ei îi datorez încurcătura în care am intrat.

– Cui?

– Maşinii. Un Trans Am bate la ochi...

– Înţeleg. Spuneţi-mi, pe scurt, de ce aveţi nevoie de ajutor şi de ce doriţi să vorbiţi cu un ataşat militar.

Lisa auzi ceva ce semăna cu un oftat, apoi bărbatul spuse cu voce joasă:

– În cazul în care nu puteţi ajunge aici la timp... O să vă spun tot ce pot... înainte să mă salte.

Lisa Rhodes se gîndi că Gregory Fisher ştia bine ce spunea.

– Atunci ar fi bine să spui repede ce ai de spus, zise ea.

– OK. Pe la cinci după-amiază am fost la Borodino să vizitez cîmpul de luptă şi m-am rătăcit în pădure.

– Aţi fost oprit de poliţie?

– Nu. Adică da, dar în Moscova.

– De ce?

– Pentru că am condus în afara oraşului după lăsarea nopţii.

Lisa îşi spuse că ceva nu e în regulă. A te abate de la un itinerar de călătorie era una. A vrea să vorbeşti cu un ataşat militar – o persoană care este, într-un fel, un ofiţer de informaţii, un spion – era cu totul altceva.

– Continuaţi, domnule Fisher.

– Pe drum, la nord de Borodino cred, am întîlnit un bărbat, un american.

– Un american?

– Da. Zicea că e pilot în aviaţia militară americană.

– Şi era pe drum, la nord de Borodino, noaptea? Singur? Într-o maşină?

– Singur, dar pe jos. Era rănit. Ascultați, nu știu cît timp mai am...

– Continuați.

– Îl cheamă Jack Dodson și e maior.

– Dodson.

Lisa se gîndi că s-ar fi putut să fie un atașat militar de la ambasadă, dar numele nu-i spunea nimic.

– Dodson spunea că e prizonier de război, că a fost doborît în Vietnam și a fost dat dispărut.

– Cum? Lisa sări de pe scaun. V-a spus el asta?

– Da. Și mai zicea că e prizonier aici, în Rusia, de aproape douăzeci de ani. Într-un loc căruia i-a zis Pensionul Doamnei Ivanova, de lîngă Borodino, și de unde a evadat. I-am dat hârți și bani. N-a vrut să călătorească împreună cu mine în mașina mea. Se îndreaptă spre ambasadă. Mai sînt și alți prizonieri americani care...

– Stați o clipă! Rămîneți pe fir!

Apăsă pe butonul întrerupător. Găsi fără dificultate în repertoarul ofițerului de serviciu numărul de telefon din apartamentul atașatului militar al Aerului, colonelul Sam Hollis, pe care îl știa din vedere. Sună, dar la celălalt capăt al firului nu răspunse nimeni. „Fir-ar să fie, și Seth care e la nenorocita aia de petrecere..." Se gîndi să-i facă o informare de o pagină, pe puncte, lui Hollis, dar pînă la urmă încercă la biroul lui Hollis, aflat cu două etaje mai sus. Cineva ridică receptorul chiar de la primul apel și o voce răspunse:

– Hollis.

– Domnule colonel Hollis, sînt Lisa Rhodes, ofițerul de serviciu, spuse Lisa cu o voce stăpînită.

– Vă ascult.

– Am pe fir un cetățean american, care sună de la Rossia. Pare foarte confuz și spune că vrea să vorbească cu un atașat militar, de preferat atașatul Aerului.

– De ce?

– Vă pun înregistrarea.

– Dați-i drumul.

Lisa Rhodes conectă aparatul la linia lui Hollis. După ce ascultă înregistrarea Hollis spuse:

– Faceți-mi legătura cu el!

Lisa comută pe linia externă și decuplă întrerupătorul.

– Domnule Fisher, mă auziți?

Nici un răspuns.

– Domnule Fisher?

– Da... E cineva aici care stă...

– Aveți legătura cu persoana cu care ați dorit să vorbiți.

Hollis interveni pe fir.

– Domnule Fisher, spuneți că sunați din holul hotelului Rossia?

– Da. Eu...

– Holul e aglomerat?

– Nu. De ce întrebați?

– E cineva pe lîngă cabina telefonică?

– Da. Un bărbat. Să încerc să ajung la ambasadă?

– Nu, domnule. Rămîneți acolo. Nu părăsiți hotelul și nu vă înapoiați în cameră. La ultimul etaj e un restaurant. Vă duceți acolo și intrați în vorbă cu niște occidentali, de preferat vorbitori de limba engleză, și stați cu ei pînă sosesc eu. Ați înțeles?

– Da... Da...

– Cum sînteți îmbrăcat?

– În blugi... canadiană neagră.

– Bine, băiete. Acum du-te repede la restaurant. Dacă încearcă cineva să te oprească, dai din picioare, țipi, urli și te zbați. Ai înțeles?

– Da... da, eu...

Vocea lui Fisher trăda încordare.

– O, Doamne... grăbiți-vă!

– Zece minute, Greg. Du-te în restaurant, spuse Hollis pe un ton liniștitor.

Lisa auzi un clic în momentul în care Fisher agăță receptorul în furcă, apoi vocea lui Hollis.

– Domnișoară Rhodes, am nevoie de o mașină.

– Am comandat deja una, domnule colonel. Cu șofer.

– O să-l aduc pe domnul Fisher aici. Vă rog să fie pregătită o cameră de oaspeți în aripa de locuințe și să fie anunțați cei de la pază.

– Am înțeles, domnule.

– Rămîneţi în biroul ofiţerului de serviciu.

– Desigur.

Urmă un moment de pauză, apoi Hollis spuse:

– V-aţi descurcat foarte bine, domnişoară Rhodes.

Închise, înainte ca Lisa să-i poată răspunde.

– Şi dumneavoastră, domnule colonel Hollis, murmură ea, aşezînd receptorul în furcă.

CAPITOLUL 5

Colonelul Sam Hollis, ataşat militar american al aerului în Uniunea Sovietică, părăsi biroul şi luă liftul pînă la parterul clădirii cancelariei. Acolo, o luă direct spre biroul ofiţerului de serviciu, vecin cu holul, şi deschise uşa.

– Da? spuse Lisa Rhodes, întorcîndu-se spre el.

– Hollis.

– A, spuse ea ridicîndu-se. Nu v-am recunoscut aşa, în haine civile.

– Ne-am mai întîlnit?

– De vreo cîteva ori.

Lisa îl examină în fugă. Hollis era îmbrăcat în blugi şi o jachetă de piele de genul celor pe care le poartă piloţii de pe bombardiere, iar în picioare purta cizme de piele. Avea spre cincizeci de ani, era înalt şi uscăţiv. „În felul lui, arată destul de bine", gîndi Lisa, amintindu-şi de ochii lui albaştri şi de părul lui blond-roşcat de lungime neregulamentară. Îşi aminti şi faptul că el şi Seth lucrau împreună.

– Vă rog să nu suflaţi o vorbă despre povestea asta.

– Nu vă faceţi griji.

– Bun. E totuşi cineva... îl ştiţi pe Seth Alevy? Cel care se ocupă de problemele politice.

– Da.

– Domnul Alevy e acum în oraş, la o petrecere.

– Ştiu.

– De unde ştiţi?

– M-a invitat să-l însoţesc.

– Înţeleg. Aşadar, ştiţi cum îl puteţi contacta?

– Da, prin oamenii lui de-aici.

– Exact. Vă rog s-o faceţi.

Lisa ezită, apoi spuse:

– I-am transmis deja să vină. Hollis o privi insistent. Lisa îi întoarse privirea. Ştiu că se ocupă de asemenea lucruri.

Hollis se îndreptă spre uşă, apoi se întoarse.

– Dar dumneavoastră? Vă ocupaţi şi *dumneavoastră* de astfel de lucruri?

– O, nu. Eu sînt o simplă funcţionară în cadrul serviciului de presă. În viaţa de toate zilele, eu şi Seth sîntem prieteni.

Se priviră. După părerea lui Hollis, Lisa se apropia de treizeci de ani. Era uşor pistruiată, cu părul castaniu-roşcat. Nu era genul de femeie pe care s-o uiţi uşor; de fapt, el nu uitase datele în care se întîlniseră în ambasadă. În plus, ştia că ea şi Alevy fuseseră pînă nu de mult combinaţi. Din instinct şi prin formaţie, nu oferea niciodată informaţii, ci doar le solicita.

– Fiţi cu ochii-n patru! La revedere, spuse, plecînd.

Lisa se duse spre uşă, urmărindu-l cu privirea pînă cînd, străbătînd cu pas grăbit holul, colonelul Hollis ajunse la intrarea principală.

„Tăcut şi dur, tipul. Taciturnul Sam", îşi spuse pentru sine.

Sam Hollis împinse uşile de sticlă şi ieşi afară, în noaptea umedă şi ceţoasă. Îşi trase fermoarul la jacheta de piele şi se îndreptă spre un Ford Fairlane albastru, care îl aştepta la peron cu motorul pornit. Sări în maşină, aşezîndu-se pe locul de lîngă şofer.

– Noroc, Bill!

Şoferul, un tip din corpul de pază pe nume Bill Brennan, ocoli în viteză peluza circulară în mijlocul căreia se înălţa catargul cu drapelul american scăldat de lumina reflectoarelor şi se îndreptă spre poartă.

– Încotro, domnule colonel?

– Rossia.

Hollis îi aruncă o privire lui Brennan. Era un bărbat de vreo cincizeci şi cinci de ani, îndesat şi cu un început de chelie, iar nasul său fusese cîndva rupt. Hollis avea întotdeauna impresia că Brennan era pornit să rupă şi el nasul altuia.

– Eşti înarmat? îl întrebă.

– Da. Dumneavoastră?

– Nu. N-am avut timp.

– Vă împrumut pistolul meu, dacă-mi promiteți c-o să omorîți un comunist.

– S-a făcut.

Porțile se deschiseră larg și mașina trecu pe lîngă postul de pază asigurat de infanteria marină și pe lîngă ghereta milițianului sovietic. Brennan mergea cu viteză redusă, ca nu cumva să atragă atenția agenților KGB care supravegheau ambasada din clădirile vecine, dar Hollis îi spuse:

– Accelerează! Ăștia știu unde ne ducem.

– OK.

Brennan acceleră. Strada întunecoasă și liniștită îl scoase drept în strada Ceaikovski, o arteră largă și bine luminată. Circulația era redusă, așa că Brennan reuși să păstreze un tempo bun.

– Opresc dacă dăm de polițiști? întrebă el.

– Nu, îi calci.

Apoi adăugă:

– N-o lua direct pe Kalinin.

– Înțeles!

Ford-ul rulă cu viteză pe banda a doua, depășind autobuze și tramvaie, apoi traversă intersecția cu bulevardul Kalinin. Brennan își umplu gura cu gumă de mestecat, din care făcea balonașe, în care sufla pînă cînd pocneau.

– Vreți?

– Nu, mulțumesc. Cunoști Rossia?

– Știu semnele de circulație, parcarea și altele de acest gen, nu însă și interiorul.

– Perfect.

Brennan cunoștea străzile Moscovei mai bine decît un șofer de taxi moscovit, dar, după părerea lui Hollis, puțin îi păsa de Moscova. Era tot timpul pe străzi, dar nu văzuse Piața Roșie pentru simplul motiv că nu putuse s-o traverseze cu mașina.

– O să fie nasol? întrebă Brennan mestecînd.

– Tot ce se poate. Un cetățean american a dat de dracu' la Rossia.

– Cum de știe *Komitet*-ul că vă duceți acolo?

– Puștiul, cetățeanul american, a telefonat la ambasadă și a spus că a dat de bucluc.

– Aha!

Hollis se gîndi la telefonul lui Fisher. Era de presupus că cei de la circulație îl opriseră doar pentru o abatere de la itinerar. Numai că Fisher intrase în panică din cauza afacerii de la Borodino. Dacă și-ar fi păstrat calmul, ar fi putut să vină la ambasadă și să le spună toată tărășenia. Așa, telefonul de două copeici al lui Gregory Fisher s-ar fi putut să-l fi costat deja libertatea, dacă nu chiar viața.

„Și totuși, își spuse Hollis, puștiul avusese curaj. Curaj prostesc, dar curaj." O să aibă grijă să i-o spună, fără să-l facă să se simtă prost. Cum să-l scoată pe Fisher din țară era o problemă la care avea să se gîndească a doua zi.

– Ce fel de bucluc?

– Abatere de la itinerar.

– Pun prea multe întrebări?

– Nu încă.

– Bun. Adică eu îmi risc pielea travesînd Moscova cu un atașat militar în mașină numai ca să salvez un puști care, în loc să se ducă dracului la grădina zoologică, s-a dus în parc?

– Pui prea multe întrebări.

– Am tăcut.

O vreme, nici unul nu mai scoase o vorbă. Pocnetul balonașelor de gumă îl călca pe Hollis pe nervi. Se gîndi din nou la telefonul lui Fisher. Cine era maiorul Jack Dodson? Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce căuta un prizonier de război în pădurea de la Borodino? La aceste întrebări numai Gregory Fisher putea să răspundă.

– Am trecut pe lîngă o mașină de poliție parcată, spuse Brennnan.

– E-n pană, preciză Hollis, uitîndu-se înapoi.

Hollis privi vitezometrul și constată că alergau cu o sută zece kilometri la oră. Strada Ceaikovski își modifică denumirea de cîteva ori, cotind spre sud și est, în ceea ce era îndeobște cunoscut drept a doua arteră circulară. Traversară rîul Moscova pe podul Crimeea, lăsară în dreapta parcul Gorki și își continuară drumul spre est pe bulevardul larg, cu trei benzi pe sens. Hollis își privi ceasul. Trecuseră douăsprezece minute de cînd părăsiseră ambasada.

– Se vede ceva? întrebă Brennan.

Hollis privi în oglinda retrovizoare.

– Nu încă.

– E-n regulă.

Cu un scrîşnet din pneuri, Brennan viră brusc la stînga în piaţa Dobrînin şi o luă pe strada Ordînka, un drum ce avea să-i scoată în centrul Moscovei şi la hotelul Rossia. Hollis ştia că traseul ales de Brennan s-ar fi putut să fie mai lung cu cîteva minute, dar în acest fel fusese evitată interceptarea lor de către KGB şi fuseseră ocolite posturile de miliţie din jurul Kremlinului.

– Dacă pun laba pe mine pentru viteză, spuse Brennan, o să mă arunce c-un şut în fund peste graniţă.

– Şi chestia asta te deranjează?

– Nu..., dar am la mine Coltul 45. Lucrurile ar putea lua o întorsătură împuţită. Imunitatea mea diplomatică e cam fragilă.

– Dacă ne prind, iau eu pistolul şi acuzaţia asupra mea.

– Mda... nu-i nevoie. Oricum, sînt sătul de ţara asta nenorocită.

– Dă-i bătaie!

Brennan acceleră, continuîndu-şi drumul pe Ordînka. Mai îndesă nişte gumă în gură, ca şi cînd ce avea acolo nu era de-ajuns, şi ca urmare balonaşele erau acum mai mari.

Hollis ridică piciorul stîng şi îl aşeză peste cel drept, bagă mîna în cizmă şi scoase un pumnal de comando din dotarea forţelor aeriene. Strecură pumnalul sub jachetă, agăţîndu-l de cureaua pantalonilor. Brennan îl observă cu coada ochiului, dar nu spuse nimic.

La vreo jumătate de kilometru depărtare, putea distinge podul Moskovoreţkii, iar dincolo de el hotelul Rossia, care devenea tot mai mare cu fiecare secundă. Puţinele maşini de pe stradă stăteau pe loc. Hollis auzi un claxon continuu în spate. Privi în oglinda laterală.

– Coada!

– Îi aud. Ce maşină au?

– O Lada.

– Un fleac! Asta are tot atîta putere cît un aparat de ras electric!

– Oricum, sînt pe urmele noastre.

– Nu pentru multă vreme.

Ford-ul mări şi mai mult viteza şi Hollis văzu cum Lada pierdea teren. Maşina de poliţie nu avea sirenă sau girofar, iar claxonul se auzea tot mai slab, deşi Hollis ştia că erau claxonaţi privind farurile Ladei, care clipeau de fiecare dată cînd şoferul apăsa pe claxon.

Brennan intră pe pod cu o sută treizeci de kilometri la oră. Nişte pietoni aflaţi pe pasarelă se holbară la ei. Ford-ul zbură de pe pod, aterizâ cu o bufnitură pe asfaltul de pe chei, îl traversă şi trecu în diagonală pe lîngă unul dintre turnurile Kremlinului.

Cînd intrară pe banda de acces spre Rossia, Brennan întrebă:

– Aripa de est?

– Da. Continuă să mergi şi întoarce-te la ambasadă!

Brennan scoase Coltul 45 din tocul de sub braţ.

– Vă trebuie?

– Nu. Ţine-l sau îngroapă-l! Alege!

Brennan virâ spre intrarea de est a hotelului.

– Gata?

În parcare nu se zărea nici urmă de Trans Am, ceea ce pentru Hollis fu un semn de rău augur.

– Gata! ai făcut treabă excelentă.

Brennan încetini în faţa hotelului.

– Succes! spuse, umflînd un nou balonaş de gumă.

– Şi ţie!

Hollis sări din maşină din mers şi trînti portiera, iar Brennan porni în trombă pe rampa de ieşire. Hollis trecu prin uşa de la intrare, dar fu interpelat de portar:

– *Propusk!*

– *Komitet,* răspunse Hollis văzîndu-şi de drum.

Omul sări literalmente înapoi, încercînd să-i deschidă cea de-a doua uşă, dar Hollis trecuse deja prin ea. Se duse direct la lift şi apăsă pe butonul de la ultimul etaj. *Komitet.* Comitetul pentru Securitatea Statului – KGB. Cuvinte magice, care deschideau orice uşă. Pentru portar, faptul că sosise într-o maşină americană, îmbrăcat în haine americane, nu avea nici o importanţă. Nimeni altul n-ar fi îndrăznit să rostească acel cuvînt.

Sosi liftul. Hollis urcă pînă la etajul zece şi începu o adevărată excursie pînă în aripa de vest.

Pentru cei neiniţiaţi, Rossia era un amalgam complicat, cu patru aripi separate şi un total de trei mii de camere, unite în aşa

fel încît să formeze un pătrat în jurul unei curți interioare. Aripa de est era hotelul Intourist, aripa de vest era numai pentru cetățeni sovietici și cei din Blocul Răsăritean, în vreme ce aripile de nord și sud erau pentru comuniștii privilegiați. Aripile comunicau între ele doar la anumite etaje, nu și la parter. Hollis știa că, pentru a trece dintr-o aripă în alta, aveai nevoie de un motiv serios. Estul era Est, iar Vestul – Vest, astfel încît majoritatea turiștilor occidentali habar n-aveau de prezența celorlalți.

Aici însă, la ultimul etaj, Estul și Vestul aproape că se întîlneau în această clădire bizantină și schizoidă. Hollis se apropie de intrarea în restaurant și bar, unde se afla, așezată la birou, una dintre acele femei urîte și omniprezente care păreau să păzească orice ușă din Moscova. Femeia îl examină cu privirea.

– La bar, spuse Hollis.

Dădu din cap în semn că era în regulă și apoi arătă spre ușă. Hollis intră într-un foaier mare. În stînga, pe o ușă neagră închisă, era scris cuvîntul englezesc BAR. Drept în față, o ușă dublă larg deschisă lăsa să se vadă un restaurant încăpător, plin pînă la refuz. După gălăgie, toasturi, rîsete și îmbrăcăminte, Hollis înțelese că era vorba în general de ruși. Aruncă o privire înăuntru. O orchestră cînta jazz, iar pe ringul de dans o mulțime de persoane lăsau impresia că abia se mai țineau pe picioare. La o masă rotundă mare erau așezați nuntași. Mireasa, o tînără drăguță în rochie albă, singura persoană încă trează, părea cuprinsă de remușcări. Hollis cercetă cu atenție încăperea și constată cu satisfacție că Fisher nu era acolo. Un bărbat se apropie, clătină din cap și arătă cu mîna peste umărul lui Hollis.

– Bar!

– *Spasibo.*

Hollis intră în bar, unde, pe valută, puteau fi cumpărate băuturi alcoolice tari occidentale și cocteiluri de marcă: un local de noapte în nota decenței capitaliste, la doar doi pași de Piața Roșie. Hollis cercetă cu atenție salonul întunecos.

Barul era aglomerat, dar, spre deosebire de restaurantul plin de ruși, sporovăiala datorată alcoolului era mai domoală și mai puțin zgomotoasă. Clientela era formată în majoritate din occidentali, aproape toți cazați în hotel. Puțini erau americanii atrași de Rossia, așa încît Hollis se întrebă cum ajunsese Fisher acolo.

Printre occidentali, se găseau întotdeauna și cîțiva mahări sovietici cu trecere la cei din Vest și la banii acestora. În fiecare bar pe valută din Moscova exista un informator KGB, capabil să se descurce în vreo zece limbi străine. Hollis se plimbă prin salon, dar nu văzu pe nimeni care să fi putut fi Gregory Fisher. Ceea ce nu mirosea deloc a bine.

Exista și o tejghea, de unde clienții erau obligați să-și ia băuturile. Hollis își făcu loc cu coatele printre consumatori și se adresă barmanului într-o rusă fluentă:

– Caut un prieten. American. Tînăr, îmbrăcat în blugi și cu o geacă de piele.

Barmanul îi aruncă o privire furișă, dar continuă să prepare băuturile:

– American, ziceți? Nu, n-am văzut pe nimeni care să semene cu el.

Hollis părăsi barul și se îndreptă cu pași grăbiți spre lifturile din aripa de est. Coborî pînă la etajul șapte. *Dejurnaia* îl privi curioasă.

– *Gosti?*

– Nu, vizitator.

Se aplecă peste birou și spuse privind drept în ochii blondei:

– Fisher.

Blonda privi într-o parte.

– Gregory Fisher. American.

Dejurnaia clătină din cap, răsucind între degete un tub de ruj.

Hollis se uită la panoul de chei din spatele ei și observă că lipsea cheia de la camera 745. Trecu de blondă, iar aceasta strigă în urma lui:

– N-aveți voie să vă duceți acolo!

Hollis n-o băgă în seamă. Ajunse la camera 745 și bătu la ușă. Nici un răspuns. Bătu din nou, mai tare.

– Cine e? întrebă o voce din spatele ușii.

– Sînt de la ambasadă.

– De la ambasadă?

Hollis auzi cheia răsucindu-se în broască și ușa se deschise. Un bărbat între două vîrste, cu burtă și ochii somnoroși, îmbrăcat în halat de casă, apăru în deschizătura ușii.

– S-a întîmplat ceva?

Hollis se uită la el, apoi, peste umărul lui, în încăpere.

– Îl caut pe domnul Fisher.

Omul păru uşurat.

– A, credeam că s-a întîmplat ceva acasă. Cu soţia mea. Numele meu e Schiller. S-a întîmplat ceva?

– Nu, spuse Hollis, privindu-l insistent.

– V-am auzit spunînd „ambasadă" şi ştiţi cum se întîmplă.

– Domnul Fisher mi-a telefonat şi mi-a spus că se află în camera 745.

Atitudinea lui Schiller deveni din îngrijorată, agasată.

– Şi ce-i cu asta? Nu-i aici, amice. Nu ştiu cine-i tipul. Încearcă la 457. În împuţita asta de ţară, orice-i posibil.

„Ceea ce, gîndi Hollis, e nu numai adevărat, ci oferă şi o posibilă explicaţie."

– Poate v-au repartizat un coleg de cameră. Se întîmplă uneori.

– Zău? Doamne, ce ţară!

– Aveţi cumva în şifonier bagajele altcuiva?

– La naiba, nu! Am plătit în plus pentru o cameră single şi nu mai e nimeni aici. Americanul tău nu e cumva din grupul American Express? Ai văzut-o pe ghida aia mignionă de la Intourist care îi însoţeşte? S-o mănînci, nu alta! Poate prietenul dumitale a rămas să discute cu ea politică, spuse rîzînd. Aşa că, ne vedem la Balşoi.

Omul închise uşa. Hollis rămase o clipă pironit locului, apoi o luă înapoi spre lifturi. *Dejurnaia* dispăruse. Hollis se duse în spatele biroului şi găsi un sertar plin cu permise. Controbăi prin ele, dar nu găsi nici unul cu numărul 745 pe el. „Atunci cum obţinuse Schiller cheia de la camera 745, fără să prezinte permisul?"

Hollis luă liftul şi coborî în hol, care era pustiu. Se duse la ghişeul care ţinea loc de recepţie şi sună la sonerie. În uşa din spatele biroului apăru o funcţionară.

– În ce cameră îl găsesc pe Gregory Fisher? întrebă Hollis în ruseşte.

Funcţionara clătină din cap.

– N-avem nici un Fisher aici.

– Cine stă în camera 745?

– Nu vă pot spune.

– Pot vorbi cu reprezentantul Intourist?

– Nu. Mîine la ora opt. Bună seara!

Funcționara se întoarse și dispăru în biroul interior. Hollis privi spre intrare și constată că se schimbase portarul.

„Oamenii dispar în stînga și în dreapta chiar sub ochii mei. Ciudată țară."

Reflectă cîteva clipe. Existau mai multe posibilități, între care și aceea ca totul să fi fost o provocare a KGB-ului, o tentativă de atragere a sa într-o situație compromițătoare. Dar dacă KGB-ul ar fi urmărit să-i întindă o cursă, existau scheme mai puțin complicate. Dacă ar fi vrut să-l ucidă, n-aveau decît să aleagă una dintre diminețile în care făcea jogging pe Șevcenko și să dea cu mașina peste el.

Hollis se gîndi la Fisher, la cuvintele lui, la spaima atît de reală din vocea lui. Nu, Fisher nu mințea. Hollis avea însă de dovedit că Fisher sosise la Rossia și că fusese „săltat" de KGB. Dacă reușea să dovedească acest lucru, atunci cele spuse de Fisher în legătură cu maiorul Jack Dodson erau adevărate.

Se îndreptă din nou spre ghișeu și luă telefonul funcționarei. Formă 745 și lăsă telefonul să sune îndelung, apoi puse receptorul în furcă.

– Nu-i a bună!

Hollis se uită în jur și își dădu seama că era singur și expus. Îl puteau umfla în orice clipă.

Traversă în grabă holul, pașii săi răsunînd pe pardoseala de piatră. Intră pe coridorul întunecos ce ducea spre magazinul Beriozka, scoase cuțitul și intră în cabina telefonică pe care o folosise probabil Fisher, spunîndu-și că, dacă la Rossia dispăreau oameni, poate nu era rău dacă dovedea că *el* ajunsese acolo nevătămat. Introduse o monedă de două copeici și formă numărul ambasadei. Răspunse santinela din infanteria marină și Hollis îi ceru să-i facă legătura cu ofițerul de serviciu. Lisa Rhodes răspunse prompt. Hollis întrebă:

– Aveți vești de la amicul nostru?

– Nu. Nu e acolo?

– Se pare că nu.

După o pauză, Lisa continuă:

– Vă întoarceți aici?

– Așa intenționez.

– Aveți nevoie de ajutor?

Hollis avea nevoie de ajutor, dar nu voia ca toată povestea să ia proporții. Lui, lui Seth Alevy și celorlalți din branșă, ambasadorul le dăduse de înțeles că „escapadele" îi priveau și nu aveau voie să pericliteze în vreun fel misiunea diplomatică. Hollis continuă în stilul criptic și în doi peri pe care îl foloseau cu toții în convorbirile telefonice:

– Șoferul meu s-a întors?

– Nu. Nu e cu dumneavoastră?

– Nu, l-am lăsat să plece. Trebuia să fi sosit.

– Sînt sigură că n-a ajuns. Să fi avut oare un accident sau o pană?

– Tot ce se poate. S-ar putea să primiți vești de la autorități în acest sens.

– Înțeleg.

Lisa trase adînc aer în piept.

– Să vă trimit o mașină?

– Nu, o să folosesc transportul public. Prietenul dumneavoastră s-a întors de la petrecere?

– O să fie aici în cîteva minute. Vreți să vă întîlniți?

– Nu, nu e nevoie, răspunse Hollis.

– Vă poate telefona?

– Nu, dar s-ar putea să sun eu din nou.

– Ce trebuie să facem, dacă nu mai avem vești de la dumneavoastră?

– Să hotărască el, cînd o veni.

– Am înțeles.

Apoi adăugă:

– Am reascultat banda aceea care ne place foarte mult. Pare veridică.

– Da. M-am gîndit și eu la asta. O să fac tot ce pot ca să găsesc originalul.

– Succes!

Hollis agăță receptorul în furcă și trecu din nou prin culoarul întunecat. Avea cuțitul în mînă. Cînd ajunse în hol, strecură cuțitul sub jachetă.

– Dacă n-o să izbutesc să ajung teafăr înapoi, ambasadorul o să aibă ceva de furcă! mormăi el.

Soția lui, Katherine, care îl părăsise, avea să beneficieze de pensia și asigurarea lui de viață. De multă vreme voia să-i scrie

avocatului său de la Washington ca să-şi modifice testamentul, dar complicaţiile problemelor matrimoniale internaţionale erau nesfîrşite. „Nesfîrşite". Erau momente cînd şi-ar fi dorit să fie din nou în avionul său de vînătoare F-4 şi singura lui grijă să o reprezinte MIG-urile şi rachetele de pe ecranul radarului.

Hollis reconsideră datele problemei. Telefonul dat de Fisher la ambasadă alertase KGB-ul, dar acesta avea nevoie de timp ca să reacţioneze. Aşadar, Fisher avusese timp să ajungă la bar.

Hollis urcă din nou la ultimul etaj şi intră în bar. Comandă un whisky „Dewar's" cu sifon, apoi îl întrebă pe barman în rusește:

– Tot nu l-aţi văzut pe prietenul meu?

– Nu, îmi pare rău. Trei dolari.

Hollis plăti.

Lîngă Hollis, un bărbat bine îmbrăcat împinse paharul spre barman şi comandă cu accent britanic:

– Gin şi apă tonică – Gordon's şi Schweppes. De data asta cu o felie de lămîie. *Spasibo.*

– Nu mai au lămîi de la Revoluţie, interveni Hollis.

Englezul rîse.

– Ce fel de loc mai e şi ăsta, iancheule?

– Diferit.

– Aşa e. În vacanţă?

– Cu treburi.

– Şi eu.

Băutura englezului sosi fără lămîie, iar barmanul îi ceru să plătească trei lire. Hollis se îndepărtă de tejghea şi englezul îl urmă.

– Tot de la Revoluţie nu mai au nici picoliţe. Îţi iei singur băuturile, iar ei te taxează după cum au ei chef. Trei dolari sau trei lire sterline, pentru ei e totuna. Cred că ginul meu a costat mai mult decît whisky-ul tău.

– Data viitoare încearcă să le dai trei lire italiene.

Englezul rîse.

– Nu sînt chiar aşa de proşti. Numele meu e Wilson.

– Richardson, se prezentă Hollis.

Ciocniră paharele.

– Noroc!

Apoi Wilson spuse:

– Parcă te-am auzit vorbind rusește. *Spasibo* și *pojalusta*. Ce înseamnă?

– *Spasibo* înseamnă „mulțumesc", iar *pojalusta*, „vă rog".

– Aha! Eu le reținusem exact invers. Cum reușești să atragi atenția barmanului?

– Spui tare *Komitet*.

– *Komitet?*

– Exact. Asta trebuie să-i atragă atenția. Ești pe aici de mai multă vreme?

– De vreo oră, cred. De ce?

– Caut un prieten. Un american de vreo douăzeci și ceva de ani, îmbrăcat în blugi și geacă.

– Geacă, zici?

– Da.

– Cred că l-am văzut. Nimeni nu mai e îmbrăcat cum se cuvine în țara asta căzută în ignoranță. Nenorociții ăștia de comuniști au distrus totul. Aici nu mai întâlnești maniere sau stil. Înțelegi ce vreau să spun, nu-i așa? Firește, nu-ți reproșez că porți jachetă de piele, când nimeni nu se îmbracă așa.

– Ai observat dacă a stat de vorba cu cineva?

Wilson aruncă o privire prin salon.

– L-am văzut stând acolo pe undeva. Într-adevăr, vorbea cu cineva.

– Cu cine?

– Ah, acum îmi amintesc. Vezi perechea de colo? Frumos îmbrăcați. Francuji, cred. Se îmbracă frumos, dacă nu altceva. Era un tânăr cu ei. S-ar putea să fie tipul tău. Tânărul a băut cam mult și doi angajați ai hotelului l-au scos afară. Băiatul a devenit un pic cam... bătăios, aș zice. L-au scos afară în mare grabă. Nu cred să fi dat cineva prea mare importanță incidentului; în fond, în fiecare clipă jumătate din țara asta nenorocită e beată. Se poate să-l fi dus în cameră.

– Când s-a întâmplat asta?

– Acum vreo cincisprezece-douăzeci de minute.

– Mulțam.

Hollis se strecură cu grijă printre mesele joase și se așeză într-un fotoliu vizavi de perechea de francezi.

– Îmi permiteți?

Bărbatul bombăni ceva în chip de răspuns.

– Vorbiți englezește? întrebă Hollis. Bărbatul clătină din cap.

– Dar dumneavoastră, *madame?*

– Un pic, răspunse femeia.

Hollis se aplecă peste masă și spuse cu voce joasă și clară:

– Caut un prieten, un tînăr american. Am înțeles că a băut cu dumneavoastră ceva mai devreme.

Femeia aruncă o privire furișă bărbatului de lîngă ea înainte de a răspunde.

– Da, spuse ea într-o engleză corectă. Nu s-a simțit bine și a fost ajutat să ajungă în cameră.

– Tînărul v-a spus cum îl cheamă?

– Da.

– Fisher?

– Da.

– Părea... agitat? Îngrijorat?

Femeia nu răspunse, dar încuviință printr-o mișcare aproape imperceptibilă a capului.

– V-a spus de ce era îngrijorat?

Bărbatul se ridică în picioare și-i spuse femeii:

– *Allons!*

Franțuzoaica îi răspunse, fără să se ridice:

– N-a spus. A zis doar că s-ar putea să vină după el. Știa. Cred că băutura a fost... cum se spune?

– Drogată.

– Da.

Apoi, ridicîndu-se în picioare:

– Soțul meu vrea să plecăm. Regret, dar nu știu mai mult.

Hollis se ridică la rîndul său și-i spuse:

– Știți, doamnă, e vorba de o problemă de oarecare interes pentru autoritățile de aici. Ele știu că tînărul a stat de vorbă cu dumneavoastră și sînt curioase să afle ce anume v-a spus. S-ar putea să fiți în pericol. Înțelegeți?

Bărbatul se îndepărtă nerăbdător. Franțuzoaica mai zăbovi o clipă și Hollis o privi drept în ochi.

Privirile li se întîlniră.

– Dumneavoastră sînteți atașatul?

– Da.

– A spus c-o să veniți. A zis să vă transmitem cîteva lucruri pe care nu vi le-a spus la telefon.

Femeia se gîndi o clipă, apoi recită grăbită:

– Dodson i-a spus că a existat cîndva o şcoală de aviaţie comunistă. Acum e o şcoală a KGB-ului. Acolo sînt aproape trei sute de americani.

– Trei sute? A spus trei *sute?*

Franţuzoaica dădu afirmativ din cap.

Hollis se trezi că apucase braţul femeii şi-l ţinea strîns.

– Ce altceva a mai spus Fisher?

– Nimic. I s-a făcut rău... Au venit să-l ia. Un rus ni s-a adresat în engleză, întrebînd despre ce vorbea tînărul. Soţul meu i-a răspuns în franceză, spunînd că noi nu ştim englezeşte şi că deci n-am înţeles ce ne spunea tînărul.

– Şi rusul l-a crezut pe soţul dumneavoastră?

– Bănuiesc că da.

– Atunci poate că sînteţi la adăpost de orice pericol. Ca o măsură de siguranţă, luaţi legătura cu ambasada dumneavoastră. În seara asta şi personal, nu prin telefon. Apoi părăsiţi de-ndată ţara.

– Înţeleg.

– Bun. Vă mulţumesc.

Femeia schiţă un zîmbet.

– Băiatul a împrumutat de la mine o fisă de două copeici... Părea un băiat drăguţ... iar acum... acum e... mort?

Hollis nu răspunse.

Femeia clătină din cap.

– Ce vremuri trăim! spuse şi se îndepărtă.

Hollis termină ce mai avea de băut, apoi ieşi pe culoar. Se duse în aripa de sud a hotelului şi coborî cu liftul pînă la cinematograful Zardie, unde lumea tocmai ieşea de la spectacol. Se amestecă în mulţimea din hol şi ieşi pe uşa care dădea pe cheiul Moscovei. Se lipi de un grup ce cobora scările spre un pasaj subteran.

Străbătu tunelul lung şi pardosit cu plăci de gresie, atent la aburul ce îi ieşea din gură în aerul rece de afară şi la paşii ce răsunau în jurul lui. Cîţiva ruşi îl priviră curioşi. Îşi aminti cum, în urmă cu doi ani, cînd sosise în Rusia, avusese ocazia să treacă prin acest pasaj noaptea şi fusese impresionat de faptul că pe jos nu era nici urmă de gunoi, iar pe pereţi nu era mîzgălit nici măcar un desen. În plus, cetăţenii Moscovei se plimbau fără nici un fel de teamă. Continua să fie impresionat, dar după doi ani

avea o altă perspectivă. Străzile şi staţiile de metrou erau într-adevăr imaculate, dar puţine alte lucruri erau la fel. Nu exista teamă faţă de crima de stradă nu pentru că aceasta n-ar fi existat, ci pentru că informaţiile de acest gen nu erau difuzate în cadrul ştirilor. Societatea prospera prin ştiri bune, o mare parte din ele fabricate.

Cu toate acestea, observaţiile cetăţeanului obişnuit îi spuneau una, iar guvernul alta. Aşa cum era de aşteptat, circuitele sovieticilor s-au uzat, ceea ce făcea ca ei să se mişte convulsiv prin viaţă, fără să creadă în propriile simţuri sau în ce spun ziarele, în ei înşişi sau în liderii lor, în Dumnezeu ori în omul de alături. Era o naţiune de iluzii, deziluzii şi complicităţi, un loc în care oamenii puteau dispărea fără urmă şi, o dată cu ei, orice dovadă că ar fi existat vreodată. „Am încercat, Fisher, zău c-am încercat!"

Hollis ajunse la capătul tunelului. Urcă scările şi o luă pe trotuarul de pe podul Moskvoreţkii, pe care trecuse cu Brennan cu aproape o oră în urmă. Făcu vreo douăzeci de metri pe pod şi se opri. De dedesubt, de pe râul Moscova, se ridica ceaţa; privite prin ea, stelele rubinii de pe turnurile Kremlinului aveau o strălucire spectrală. Nu era exclus să fi plouat, o ploaie fină, dar Hollis nu fusese niciodată în stare să deosebească ceaţa moscovită de burniţă. Oricum, era un lucru lipsit de importanţă.

Îşi ridică gulerul îmblănit al jachetei de piele. Constatase că noaptea Moscova nu semăna cu nici un alt mare oraş în care locuise. Puteai să te plimbi pe străzile şi prin pieţele Moscovei până în zori, aşa cum o făcuse de câteva ori, fără să ai vreo aventură sau vreun incident. Nu existau baruri, discoteci, prostituate, oameni pe stradă, viaţă de noapte. Nu existau magazine deschise non-stop, cinematografe de noapte, faună de noapte şi aşa mai departe. Pe la zece noaptea, cea mai mare parte a oraşului era cufundată în linişte, peste o oră, la unsprezece, totul era închis, iar pe la miezul nopţii dispăreau ultimele taxiuri. Transportul public înceta la unu noaptea, oră după care erai abandonat, adică lăsat fără posibilităţi de deplasare.

Exista însă o categorie de cetăţeni care rămînea pe stradă până în ultimul moment. Un individ din această categorie, un tînăr de vreo optsprezece ani, se apropie de Hollis. Avea o sacoşă de fîş Adidas şi era îmbrăcat într-o haină trei sferturi, ieftină, din imitaţie de piele. Purta blugi americani, dar pantofii

erau categoric sovietici. Vorbea o engleză corectă, excesiv de politicoasă.

– Scuzați-mă, domnule, aveți o țigară?

– Nu, dar dumneavoastră?

– Da.

Tînărul îi oferi lui Hollis o țigară Marlboro, i-o aprinse și își aprinse și el una. Privi într-o parte și alta a podului. Hollis observă alți cîțiva bișnițari, care urmăreau scena.

– Numele meu este Mișa, spuse tînărul. Sînt încîntat să vă cunosc.

Fumară cîteva clipe în liniște. Hollis aruncă țigara neterminată în apă. Mișa o urmări cu privirea, apoi se întoarse spre Hollis.

– Vedeți capătul acesta al pieței?

Gestul lui Mișa indica spre partea sudică a Pieței Roșii, încadrată de zidul Kremlinului, spatele Catedralei Sf. Vasile, hotelul Rossia și rîul Moscova.

– Acolo a aterizat germanul Matthias Rust cu avionul lui. Eram aici în ziua aceea. A fost nemaipomenit!

Hollis încuviință. Locul în care aterizase Rust fusese inclus în turul neoficial al Pieței Roșii. Moscovitul obișnuit, cinic prin natura sa, fusese fascinat de zborul tînărului german. Tribunalul sovietic îl condamnase la patru ani închisoare. Ca atașat al Aerului, Hollis avusese de suferit indirect de pe urma consecințelor acelui zbor, cînd o parte dintre cei care constituiau contactele sale în cadrul Forțelor Aeriene Sovietice și a Ministerului Apărării Aerului fuseseră destituiți. Ca pilot însă, Hollis apreciase curajul tînărului german. Își spuse că și lui i-ar plăcea să încerce o nebunie de genul ăsta într-o zi.

– A zburat pentru pace, spuse Mișa.

– Așa a făcut și Rudolf Hess.

Mișa ridică din umeri.

– Fără politică. Să trecem la economie. Aveți ceva de vîndut?

– Poate. Tu ce ai Mișa?

– Am caviar. Trei sute de grame. Excelent! La Beriozka costă șaizeci de dolari. Eu îl dau pe un cartuș de țigări americane.

– Nu am țigări la mine.

Mișa se uită din nou în jur, apoi zise:

– Fie, atunci patruzeci de dolari.

– Legea ne interzice să facem afaceri în valută.

Mișa se dădu înapoi.

– Mă iertați.

Hollis îl apucă de braț.

– Ai fost pe pod toată seara?

– Cîteva ore...

– Ai văzut cumva o mașină americană pe chei acum vreo două ore?

Mișa trase din țigară.

– Poate. De ce?

– Nu-i treaba ta de ce.

Hollis îl presă pe Mișa de parapetul podului.

– Vrei să cîștigi patruzeci de dolari sau vrei să înoți în rîu?

Mișa răspunse:

– N-am văzut mașina cu ochii mei. Mi-a spus un prieten c-a văzut-o. Pe chei, acum vreo două ore.

– Ce mașină era?

– Crede că era un Pontiac Trans Am de culoare închisă. Cu spoiler pe partea din spate.

– De unde știe prietenul tău că era un Trans Am?

– Din reviste, ce naiba! Dau trei dolari americani sau cincisprezece ruble pe *Car and Driver*. La fel pentru *Truck and...*

– Prietenul tău a văzut încotro s-a dus mașina?

– Spre Rossia.

Apoi adăugă:

– Pe urmă s-a întîmplat ceva ciudat. Au alergat la Rossia să vadă mașina și să vorbească cu cel de la volan, un tînăr, poate american. Cînd au ajuns însă la aripa Intourist, au văzut mașina, cu doi bărbați mai în vîrstă înăuntru, plecînd de la Rossia pe strada Razin.

– Doi ruși?

– Doi ruși.

Mișa ezită, apoi spuse:

– Tipi din ăia cu fețele constipate. Înțelegeți ce vreau să spun?

– Da. Ați observat, tu sau prietenii tăi, altceva neobișnuit în seara asta?

– Da. Acum vreo oră. Am văzut un Ford Fairlane albastru rulînd cu viteză pe pod. Era urmărit de un polițist, dar ticălosul n-a avut nici o șansă. Fordurile astea se duc ca din pușcă. Le

folosește ambasada americană. Sînteți de la ambasadă? Era mașina dumneavoastră?

Hollis se întoarse și o luă înapoi spre pasaj. Mișa îl urmă. Coborîră treptele și Hollis îi întinse lui Mișa două bancnote de douăzeci de dolari fiecare, spunîndu-i:

– Iau caviarul.

Mișa scoase fără tragere de inimă cutia cu caviar din sacoșa sport și i-o întinse lui Hollis, apoi zise:

– Vă mai dau încă trei cutii și o cruce rusească veche pentru jacheta de piele.

Hollis puse caviarul în buzunar și spuse în rușește:

– Du-te acasă, Mișa, și nu te mai întoarce pe podul ăsta! Tipii ăia cu fețe constipate o să întrebe de tine.

Mișa făcu ochii mari și rămase cu gura căscată.

Hollis urcă scările și ieși din nou pe pod. Îl traversă pe jos, simțindu-se privit de ceilalți „întreprinzători". „Capitalismul, își spuse Hollis, la fel ca sexul, e o treabă hormonală; exista pe podul Moskvorețkii și în spatele catedralei Sf. Vasile, la o azvîrlitură de băț de Kremlin. Exista în jurul fiecărui hotel și al fiecărei piețe agroalimentare din Moscova, în celule mici și izolate, dar care într-o bună zi se pot extinde, șubrezind întregul stat." Asemenea comunismului în Rusia țaristă, capitalismul era noua ideologie subversivă.

Hollis o luă pe strada Ordînka, construind în minte un traseu cu metroul care să-l ajute să ajungă teafăr la ambasadă.

CAPITOLUL 6

Sam Hollis coborî din metrou la staţia Smolenskaia. O luă pe cheiul Moscovei, urmînd bucla mare pe care o face rîul pe sub podul Kremlin. Pe malul celălalt, se zărea silueta masivă a hotelului Ucraina. Pe rîu, aluneca o şalupă cu luminile stinse, îndreptîndu-se spre docurile de la Şevcenko. Hotărît lucru, toamna la Moscova nu e frumoasă, ci umedă şi posomorîtă. Cînd cade însă prima zăpadă, Moscova se transformă într-un oraş mare strălucitor, cu sunete estompate şi linii rotunjite. Soarele străluceşte mai des, iar noaptea este înstelată, proiectînd umbre cu irizaţii albastre asupra peisajului acoperit cu zăpadă. Atunci îşi fac apariţia hainele bune de blană şi femeile arată mai bine. Copiii tîrăsc după ei sănii, iar prin parcuri pot fi văzuţi patinatori. „Zăpada, îşi spuse Hollis, e ca o hermină ce îmbracă acest oraş cu contururi dure."

Hollis o apucă pe o stradă laterală, care urca în pantă uşoară. La începutul secolului, cartierului în care era amplasată acum noua ambasadă americană i se spusese Presnaia. La data aceea, era o suburbie industrială sordidă, un teren fertil pentru ideologia marxist-leninistă. În timpul Revoluţiei din 1905, muncitorii din acest cartier luptaseră împotriva armatei ţariste, întreaga zonă fiind supusă unui bombardament intens de artilerie, iar după înăbuşirea revoltei – unor represalii sălbatice. Cartierul se numea acum Krasno-Presnaia – Presnaia Roşie. După părerea lui Hollis, jumătate din străzile, pieţele şi cartierele Moscovei erau însoţite de epitetul „roşu", „roşie" şi asta în asemenea măsură încît cuvîntul devenise lipsit de sens, iar moscoviţii, în conversaţiile lor particulare, renunţau, de obicei, să-l mai folosească.

Presnaia fusese în mare măsură reconstruită, dar Hollis încă îi mai percepea tragedia. Rusia era o țară foarte tristă.

Își ridică privirea și văzu clădirea dominantă, din cărămidă roșie, a cancelariei, cu toate ferestrele luminate, potrivit dispozițiilor ambasadorului. Cîteva minute mai tîrziu, zări zidurile de cărămidă roșie și complexul de locuințe al ambasadei, care se înalță deasupra lor. Străzile erau pustii, iar zona de la picioarele pantei era acoperită de un covor de ceață.

Acum se vedeau și luminile de la poarta principală a ambasadei. Întregul complex era un fel de mini-Kremlin, iar utilizarea cărămizii roșii, lucru rar în Moscova, urmărise a-i face pe ruși să se gîndească la zidăria și la turnurile din cărămidă roșie ale Kremlinului. Acest lucru, la rîndul lui, era menit a-i face să asocieze ambasada americană cu noțiunile de putere și forță, poate chiar cu cele de Dumnezeu și de sanctuar. Hollis se gîndi că subtilitatea celor din Madison Avenue s-ar fi putut să-i scape cetățeanului sovietic de rînd.

Pînă la poartă mai erau o sută de metri. Hollis zări chiar ghereta miliționului sovietic, deși n-avea cum să vadă încă postul de pază al infanteriei marine de dincolo de poartă. Deasupra zidului, pe catargul iluminat, flutura în adierea vîntului drapelul american.

Sam Hollis auzi o mașină ce se apropia din spate; judecînd după sunetul motorului, era o Ceaika. Mașina ținu pasul cu el, fără să-l depășească. Șoferul ambală motorul și făcu semn cu farurile, dar Hollis nu întoarse capul.

Mașina trase în dreptul lui și opri. Era într-adevăr o Ceaika, o limuzină neagră cu patru uși, tipul de mașină preferat al Comitetului pentru Securitatea Statului. Înăuntru erau trei indivizi. Șoferul rămase la volan, ceilalți doi coborîră. Erau îmbrăcați în scurte negre de piele, pantaloni negri, purtau mănuși de piele și pălării cu borul îngust – adică erau îmbrăcați în ceea ce se numea ținuta de seară a KGB-ului. Hollis îi recunoscu pe cei doi kaghebiști care supravegheau ambasada și care îl urmăriseră într-una dintre după-amieze. Pe tipul scund și îndesat Hollis îl botezase Boris. Pe celălalt, înalt și bine legat, Igor.

Hollis se întoarse și se îndreptă spre ei, cu mîinile în buzunare. Mîna dreaptă, strecurată în buzunarul oblic al jachetei, era încleștată pe mînerul cuțitului.

Boris şi Igor îl măsurară cu privirea. Boris îi spuse în engleză:

– Scoate portofelul şi ceasul, altfel te batem măr!

– Voi, aştia din *Komitet,* sînteţi chiar atît de prost plătiţi? replică Hollis.

– Cine te crezi, mă, nenorocitule? Dă portofelul! spuse Boris răstit.

– *Ieb vas.* Lua-v-ar dracu'! spuse Hollis, întorcîndu-se şi luînd-o spre ambasadă.

Auzi paşii celor doi în spatele lui. Cînd se apropiară foarte mult, Igor spuse:

– De ce atîta grabă? Vrem să stăm de vorbă cu tine.

Hollis nu se opri din mers zicîndu-şi că KGB-ul nu ducea lipsă de indivizi care să se dea drept tîlhari. Era acum în dreptul zidului ambasadei, mai avînd doar cincizeci de metri pînă la poartă. Deodată simţi o lovitură puternică în şale, făcu un pas împleticit înainte şi se lungi pe trotuar, izbutind să-şi amortizeze căderea cu mîinile. Se rostogoli într-o parte, reuşind să evite în ultimul moment o lovitură cu piciorul, apoi căzu cu un pleoscăit în apa din rigolă. Igor şi Boris îl priveau rînjind. Cel dintîi îl blagoslovi cu un aforism plin de sevă în rusa vulgară.

– Dacă mai bei în halul ăsta, într-o bună zi o să ţi-o tragă nişte poponari cînd ai să fii beat, de o să ai o mahmureală în găoz în loc s-o ai la cap.

Cei doi rîseră.

Hollis ar fi vrut să scoată cuţitul, dar ştia că asta aşteptau şi ei, aşa că nu făcu nici o mişcare. Boris aruncă o privire scurtă spre poarta ambasadei, apoi îl fixă pe Hollis.

– Data viitoare o să-ţi crăp capul.

Trase un scuipat, apoi îi spuse lui Igor, bătîndu-l cu palma pe spate:

– I-am dat o lecţie rahatului ăstuia. Hai să mergem!

Cei doi se întoarseră şi o luară înapoi spre Ceaika.

Hollis se ridică de pe jos, îşi scutură apa şi mizeria de pe jachetă şi pantaloni, observînd că palmele îi sîngerau. Simţi o julitură sîngerîndă pe pomete şi o durere surdă în spate. Kaghebiştii urcară în maşină şi Hollis îi auzi făcînd haz cu şoferul. Ceaika întoarse în direcţia din care venise şi demară în trombă.

Hollis își continuă drumul spre ambasadă. În timp ce se apropia de poartă, un milițian tînăr, care fusese evident martorul întregului incident, ieși din ghereta și întinse mîna cu palma în sus.

– *Pasport!*

Hollis îi replică tăios.

– Știi cine sînt.

– *Pasport!*

– Dă-te la o parte, măi *dristui!*

La auzul înjurăturii, milițianul deveni mai argățos.

– *Stoi!*

Celălalt milițian ieși și el din ghereta.

– Ce e asta?

La poartă apăru un soldat din infanteria marină, care strigă:

– Ce se petrece acolo?

Hollis observă că santinela era înarmată și deci nu putea depăși teritoriul ambasadei.

– Deschide poarta! îi strigă Hollis.

Santinela deschise poarta și Hollis o zbughi pe lîngă milițieni, parcurgînd cei zece metri ce despărțeau ghereta milițienilor de intrarea în complexul ambasadei. Răspunse salutului santinelei, care îl recunoscu, iar sergentul de serviciu îl întrebă:

– Sînteți teafăr, domnule colonel?

– Da.

Hollis străbătu cu pași mari curtea. Din depărtare se auzeau clopotele din Turnul lui Ivan bătînd miezul nopții și vocile ridicate ale pușcașilor marini și ale celor doi milițieni, care țipau unii la ceilalți. Intră în clădirea cancelariei și se duse direct la biroul ofițerului de serviciu.

Cînd intră, Lisa Rhodes se ridică în picioare.

– Domnule colonel! Începuserăm să fim îngrijorați. Am...

– Vreo veste de la Bill Brennan?

– E aici. La infirmierie. Nu cunosc detaliile. Ce s-a întîmplat cu fața dumneavoastră?

– M-am împiedicat. Seth Alevy s-a întors?

– Da. E în camera protejată de la etajul șase. Vă așteaptă.

Hollis o luă spre ușă.

– Pot să vin și eu? Seth Alevy a spus că pot, cu condiția să fiți de acord și dumneavoastră.

– Așa a zis? Atunci, haideți!

Pînă la lift nu scoaseră o vorbă. În lift, Lisa îi spuse:

– Vă sîngerează palmele.

– Știu.

Ea ridică din umeri, apoi îl întrebă:

– Bill Brennan vă e prieten?

– Nu. De ce?

– A fost primul lucru de care ați întrebat.

– Răspund pentru el.

– Îmi place ideea.

Hollis o privi în treacăt. Liftul opri la etajul șase și cei doi ieșiră în culoarul ce ducea la camera protejată. Hollis apăsă pe sonerie. Ușa se deschise și Seth Alevy îi invită înăuntru, făcîndu-le semn să ia loc la o masă rotundă din stejar, înconjurată de o duzină de scaune cromate, tapisate în piele.

Lisa Rhodes privi în jur, prin camera slab luminată. Știa de aceste camere protejate din clădirea cancelariei, dar era pentru prima dată cînd se afla în cea de la etajul șase. Era o cameră interioară, ca toate camerele protajate, iluminată slab de un sistem de lumini indirecte montate de jur împrejur în pereți. Pe masă, se găseau mai multe veioze. Podeaua era pardosită cu o mochetă groasă de culoare albastră, iar ușa și pereții erau capitonați în bej-gălbui. Lisa observă că tavanul era căptușit cu burete antifonic de culoare neagră, la fel ca toate celelalte camere protejate. Încăperea nu putea fi penetrată de dispozitive de ascultare îngropate, rezonatori de cavitate sau microfoane direcționale; în plus, era controlată cu detectoare de microfoane de trei ori pe zi. Auzise că această cameră era utilizată mai ales de cei de la serviciul de spionaj, care, după cum putea constata, se respectau, avînd un bar într-un colț, un bufet și o chicinetă amenajată într-o nișă prevăzută cu apă curentă și frigider.

– Ceva de băut? o întrebă Alevy pe Lisa.

– Nu, mulțumesc. Încă mai sînt ofițer de serviciu.

– Ai dreptate. Atunci, cafea.

– O votcă simplă, spuse Hollis.

Alevy turnă niște cafea pentru Lisa și votcă rece, într-un pahar de cristal cu cizeluri, pentru Hollis.

Hollis îl privi o clipă pe Seth Alevy. Era un tip de vreo patruzeci de ani, așadar cu cîțiva ani mai tînăr decît el. Purta un

costum de tweed cu vestă, cu o croială frumoasă, iar la gît avea o cravată tricotată verde. Era prea înalt şi prea subţire, amintindu-i lui Hollis de un Lincoln fără barbă, deşi arăta ceva mai bine decît preşedintele american. Fusese căsătorit cîndva, dar nimeni din personalul ambasadei nu ştia ceva în legătură cu această căsătorie.

– Cum a fost la petrecere? îl întrebă Hollis.

– Excelent. O groază de disidenţi. Mîncare bună. Sukkot-ul este o sărbătoare veselă. Ar fi trebuit să vii şi tu.

– Şi atunci cine ar mai fi făcut curse prin Moscova?

– Sînt sigur, spuse Alevy sec, că oamenii mei s-ar fi putut ocupa de cazul ăsta.

Hollis nu-l auzi pe Alevy zicînd „mai bine", dar cam asta voia să spună.

– Puştiu' a întrebat de un ataşat militar, spuse Hollis.

– Pun pariu că nu ştie să deosebească un ataşat militar de un fundaş central. Mă tem că nici eu nu ştiu. Data viitoare cînd se mai întîmplă aşa ceva, Sam, te rog să-mi spui mie sau unuia din sectorul meu.

Hollis nu-i răspunse, dar rememoră ce ştia despre el. Alevy era un evreu din Philadelphia şi absolvent al Universităţii din Princeton, nu neapărat în această ordine. Cîndva, într-unul dintre rarele sale momente de sinceritate, îi spusese lui Hollis că îi ura pe sovietici şi că intrase în CIA „ca să provoace cît mai mult rău regimului". Nu-i fusese greu să intre în CIA. Alevy se specializase în probleme ruseşti şi limba rusă, atrăgînd astfel atenţia agenţiei, lucru pe care, de altfel, scontase.

Alevy îşi turnă nişte votcă.

Hollis zvîrli cutia cu caviar pe masă.

– Nişte *tost, maslo* şi *smetana* ar fi excelente.

– Bună marfă! spuse Alevy, după ce examină cutia.

Alevy şi Lisa aduseră pîine prăjită, unt şi nişte smîntînă. Hollis deschise cutia cu cuţitul. Alevy îl privi cu atenţie, apoi îl întrebă:

– Ţi-au tras o săpuneală, colonele?

Lisa îşi puse o lingură de caviar pe o felie de pîine prăjită unsă cu unt.

– I-aş fi cerut icre roşii, spuse Hollis, dar nu mai suport cuvîntul *krasnaia*.

– Credeam că numai mie mi se întîmplă asta, spuse Lisa rîzînd.

Alevy își plimbă ochii de la unul la celălalt.

– Ți-au tras o săpunealâ, nu-i așa? îl întrebă din nou.

De pe partea cealaltă a mesei, Hollis îi aruncă o privire piezișă.

– Știi foarte bine ce s-a întîmplat.

– Ei bine, replică Alevy, dacă indivizii ar fi întrecut măsura, oamenii mei ar fi intervenit. Erai acoperit. Mi-au spus că ți-ai păstrat calmul, adăugă el.

– Ce face Brennan?

– El n-a călătorit la fel de bine ca tine. Pînă la urmă, polițiștii l-au prins, l-au ținut în ploaie o jumătate de oră, apoi i-au dat o amendă și au plecat. Înainte însă ca Brennan să ajungă în mașină, a apărut un grup de huligani, care l-au bătut cu țevi de fier, l-au jefuit și i-au distrus mașina. Și, bineînțeles, cînd ai nevoie de un polițist, nu e nici unul prin preajmă.

După o scurtă întrerupere, Alevy adăugă:

– S-a întors aici. Are iar nasul rupt, zice că a luat cîteva lovituri peste el. Doctorul Logan spune că se rezolvă, dar trebuie să plece în Vest pentru îngrijire adecvată.

Hollis dădu din cap. „Încă un punct pentru KGB în seara asta, își spuse în gînd."

Lisa întinse niște smîntînă pe o felie de pîine prăjită. Alevy își mai puse puțin caviar.

– De unde le-ai luat și cît te-au costat?

– Podul Moskvoreţkii. Patruzeci de bișțari.

– Aș fi scos un preț mai bun. Ai auzit vreodată un evreu tîrguindu-se cu un rus? Oricum, presupun că treaba asta cu bișnițarii face parte din poveste. Dacă te simți în stare să povestești, te ascultăm.

Hollis o privi în treacăt pe Lisa.

– E-n regulă. Am cerut să fie verificată cu cîteva luni în urmă.

– De ce?

– Regulamentul. Ne întîlneam.

Hollis își mai turnă niște votcă.

– Și de ce trebuie să știe ea?

– Lasă asta în seama mea.

Hollis reflectă o clipă, apoi fu de acord să povestească.

– Bun. Să încep cu începutul. Eram în biroul meu şi lucram la raportul pe care mi-l ceruseşi mai devreme, cînd a sunat telefonul. Era domnişoara Rhodes.

Hollis relată întîmplările serii, omiţînd cu bună ştiinţă ce-i spusese franţuzoaica. O jumătate de oră mai tîrziu, îşi turnă un pahar cu apă minerală şi spuse:

– Aşa că, pe măsură ce mă apropiam de ambasadă, mă aşteptam să fiu întîmpinat. De prieteni. Dar se pare că tu ai fost de părere că nu mi-ar strica să am un contact direct şi personal cu *Komitet*-ul.

– Ai imunitate diplomatică, replică sec Alevy.

– Da, Seth, numai că KGB-ul are o viziune diferită în ce priveşte imunitatea.

– Ei bine, eşti aici şi zgîrieturile alea se pot aranja cu puţină apă oxigenată. Îţi plătesc şi curăţatul hainelor.

Hollis începu să spună ceva, dar Lisa interveni.

– Domnule colonel, ce credeţi că s-a întîmplat cu Gregory Fisher?

– E de presupus că acum e într-o cameră, cu anchetatori KGB în jurul lui.

O vreme nu vorbi nimeni, apoi Alevy spuse:

– Apropo, Sam, nimeni nu-ţi reproşează nimic. Ai acţionat cît s-a putut de repede. Dar e oraşul lor.

Hollis nu răspunse.

– Mă interesează tipul din camera 745, zise Alevy, schimbînd subiectul.

– Şi pe mine, sări Hollis.

– Sigur era american? întrebă Alevy.

Hollis reflectă o clipă înainte să răspundă:

– Da. Pînă la loţiunea after-shave marca Mennen.

– Dar, chibzui Alevy, ar fi putut să fie un american în serviciul KGB-ului.

– Ar fi putut. Dar tot atît de bine se poate ca Fisher să fi reţinut greşit numărul camerei.

Alevy se ridică în picioare şi apăsă un buton de pe consola cu aparatură electronică aflată într-un colţ al camerei. Vocea lui Gregory Fisher umplu încăperea. Ascultară din nou întreaga convorbire.

– Cred că ştia bine numărul camerei, observă Lisa.

Seth Alevy își aprinse o țigară și începu să mediteze, măsurînd cu pași mărunți încăperea. În cele din urmă spuse:

– De aici încolo, preiau eu cazul.

Apoi, întorcîndu-se spre Lisa:

– Se înțelege că nu trebuie să discuți despre asta cu nimeni.

Lui Hollis îi spuse:

– Aștept să-mi faci un raport pentru cartierul general de la Langley. O să ai nevoie de o copie s-o trimiți la tine, la Pentagon.

– În regulă, spuse Hollis ridicîndu-se.

– Cu o mașină distrusă și un om în infirmerie, adăugă Alevy, va trebui să găsim o modalitate să-i spunem ambasadorului. O să mă ocup eu de asta, firește.

Apoi continuă:

– Nu văd nici o tangență aici cu serviciile de informații ale armatei, Sam.

– Nu.

Alevy îl privi încruntat pe Hollis și adăugă:

– Poate crezi că afacerea asta cu maiorul Dodson te privește, fiindcă, dacă el există, a fost sau este prizonier de război și așa mai departe. Dar o să te anunț eu, dacă o să am nevoie de tine.

– Mulțumesc, domnule Alevy, spuse Hollis îndreptîndu-se spre ușă.

– Aș vrea să știu, interveni Lisa, ce e povestea asta cu Pensionul Doamnei Ivanova. Și unde e maiorul Dodson? E oare tot fugar? Îl putem ajuta? Dar pe Greg Fisher, pe el îl putem ajuta?

Alevy își privi ceasul.

– E foarte tîrziu și am niște materiale de expediat. Așa că, noapte bună, Sam, și mulțumesc. Lisa, vrei să mai rămîi o clipă?

Hollis deschise ușa.

– Vrei să-ți dau caviarul? strigă Alevy în urma lui.

– Pune-l într-un loc călduț, Seth, unde nu bate soarele! îi răspunse Hollis plecînd.

În timp ce Hollis aștepta liftul, fu ajuns din urmă de Lisa. Coborîră împreună, fără să scoată o vorbă, pînă la parter. Ieșiră în spatele clădirii cancelariei, în noaptea rece de octombrie. Sam Hollis și Lisa Rhodes se opriră o clipă pe brîul pavat cu piatră din jurul clădirii.

– Locuința mea e în stînga, spuse Lisa.

– A mea în dreapta.

– Mă conduceți?

O luară pe aleea din stînga flancată de mesteceni proaspăt plantați, acum dezgoliți de frunze. În dreapta, se întindea curtea pătrată interioară, mărginită pe trei laturi de locuințele personalului și cazarma trupelor de infanterie marină, iar pe a patra latură de clădirea cancelariei. Pe iarbă se vedeau, aproape șterse, liniile unui teren improvizat de base-ball și urmele și mai palide ale unui teren de fotbal american. În acest spațiu se jucau copiii din ambasadă, cîteva dintre jucăriile lor zăcînd și acum abandonate pe iarba udă. Prima zăpadă va aduce cu ea oameni de zăpadă și bătăile cu bulgări, iar primăvara – concursurile de zmee, urmate de ore întregi de plajă. Acest petic de pămînt – aproximativ trei pogoane – era un fel de vatră a satului, o bucățică din America, cea căreia îi duceau cu toții lipsa și pe care învățaseră s-o iubească.

Lisa îi urmări privirea.

– O să facem o sperietoare acolo de îndată ce avem tot ce ne trebuie, spuse ea. Cineva de la secția consulară a văzut dovleci la piață, pe Mira Prospekt. Adică, un fel de dovleci. Ați putea să faceți un felinar din coaja unui dovleac cu cuțitul ăla?

– De asta îl și port cu mine, răspunse Hollis.

– Adică, pentru eventualitatea că ați găsi un dovleac la piață? Mă-ndoiesc.

Continuau să meargă.

– Nu prea îmi place să locuiesc și să muncesc în același loc, spuse Lisa, într-un complex ca ăsta. E ca și cum aș fi într-un fort sau... o închisoare.

– E mai bine așa pentru toată lumea.

– Oare? Vechea ambasadă avea șarmul ei și era chiar pe strada Ceaikovski, nu departe de American Express.

Lisa zîmbi.

– Și în plus locuiam cu toții în blocul ăla încîntător de sinistru de pe strada Gorki. Baia mea – blocul era din prefabricate, vă amintiți? – era ieșită în afară față de restul clădirii. Exista o crăpătură de vreo cincisprezece centimetri prin care puteam să văd practic în baia de sub mine.

– Ai făcut așa ceva?

Lisa rîse. O vreme nu scoaseră o vorbă, apoi ea spuse:

– Bănuiesc că așa e mai bine. Avem curtea asta interioară. Cred că sînteți obișnuit cu modul ăsta de viață instituționalizat. Doar ați locuit la diverse baze aeriene.

– Uneori. În funcție de misiune.

Lisa se opri.

– Aici e celula mea. De fapt, locuințele sînt destul de drăguțe, dar un pic cam serbede.

– Sînt opt milioane de moscoviți care ar face schimb cu tine.

– O, știu! E doar o criză de claustrofobie.

– Ia-ți un concediu!

– În ianuarie. Există un loc numit Jumby Bay, o insuliță în largul coastelor insulei Antigua, foarte retras și foarte frumos. S-ar putea să mă refugiez acolo.

Cum stăteau așa în ceața rece, Hollis băgă de seamă în lumina palidă a felinarului că Lisa avea fața și părul ude. Mai băgă de seamă și că era cu douăzeci de ani mai tînără.

– Nu v-am văzut niciodată la petrecerile de vineri noaptea, spuse Lisa.

– De obicei, vinerea ajung pe la cîte o ambasadă, la recepție.

– Așa deci. Petrecerile noastre de vineri sînt pentru „trupă". Eu însă trebuie să mă duc și la o groază de evenimente culturale. Vă place baletul?

– Numai la sfîrșit, cînd cîntă solista grasă.

– Aia e operă.

– Ai dreptate. Le cam încurc. Hollis scoase mîinile din buzunare. Cred că ar fi mai bine să nu mai stăm în ploaie, spuse întinzîndu-i mîna.

Lisa păru să nu observe și continuă:

– Seth e foarte zelos.

– Zău?

– Da. Unii îl consideră însă grosolan.

– Nu mai spune!

– Cît de bine îl cunoașteți?

– Destul de bine.

– Păreați a fi foarte tăioși unul cu celălalt. Sînteți inamici sau doar rivali?

– Nici una, nici alta. Ne simpatizăm. Ăsta-i felul nostru de a vorbi.

– Ca atunci cînd i-ați sugerat să-și bage caviarul în fund?

– Întocmai.

După o clipă de reflecție, Lisa spuse:

– Nu mi-a spus niciodată că vă cunoaște.

– De ce-ar fi făcut-o?

– Presupun că sînt o mulțime de lucruri pe care nu le-a discutat cu mine. E cu adevărat profesionist. Nu mi-a făcut niciodată confidențe în pat.

– Știi însă că nu e funcționar cu probleme politice.

– Da, știu. Și mai știu că majoritatea atașaților militari sînt ofițeri de informații.

– De unde știi?

– Lucrurile astea se cunosc. Nu știați că sînt combinată cu Seth Alevy?

– Nu mi-a spus-o niciodată.

– Și eu care credeam că sînt subiect de bîrfă în sala de mese. De fapt, așa cum spunea cîndva un filozof francez, „Cei care sînt preocupați de ceea ce gîndesc alții despre ei ar fi surprinși să constate cît de puțin contează pentru aceștia din urmă".

– Exact.

– Aveți un antiseptic pentru zgîrieturile alea? Trebuie să fii atent, cînd ești în țări străine.

– Am băut trei pahare de antiseptic rusesc.

– Fiți serios! Am eu un preparat...

– Mă duc la infirmerie să-l văd pe Brennan. O să-mi dea acolo cu ceva.

– Bine. Duceți-vă neapărat!

– OK. Noapte bună!

– Mîine am zi liberă. De regulă, dorm mai tîrziu după ce sînt de serviciu noaptea.

– Nu-i o idee rea.

– Mîine voiam să vizitez Muzeul Marx–Engels. Nu l-am văzut pînă acum.

– Nu-i pe lista mea.

– În orice caz, acum sînt un pic... îngrijorată. Vreau să spun, nu-mi prea vine să ies singură. Bănuiesc că ei știu acum cine sînt. De pe bandă. Nu-i așa?

– Da, dar nu cred că ai motive de îngrijorare.

Lisa întinse mîna și luă o rămurică udă de pe gulerul îmblănit al jachetei lui Hollis, pe care i-o întinse.

Hollis examină rămurica cu un aer gînditor, apoi spuse cu o voce joasă:

– Vezi, domnişoară Rhodes, nu-i poţi lăsa să-ţi dicteze cum să trăieşti. Nu sînt nici omnipotenţi, nici omniprezenţi. Ei vor să te facă să crezi asta, pentru că astfel le faci treaba mai uşoară.

– Ştiu, dar...

– Dar poate ai dreptate. Poate că ar trebui să rămîi în complex pînă cînd ne lămurim cum stau lucrurile.

– N-am vrut să spun asta, domnule colonel, spuse Lisa pe un ton nerăbdător. Vă întreb dacă nu v-ar face plăcere să veniţi cu mine mîine.

Hollis îşi drese vocea.

– Păi... ce-ar fi să luăm prînzul împreună şi să lăsăm Muzeul Marx–Engels pentru o ocazie specială?

Lisa zîmbi.

– Vă aştept să mă luaţi de aici la prînz.

Se întoarse şi se îndreptă spre uşă.

– Noapte bună, domnule colonel Hollis!

– Noapte bună, domnişoară Rhodes!

CAPITOLUL 7

„– Da... da, eu..., o, Doamne, grăbiți-vă!

– Zece minute, Greg. Du-te în bar!"

Seth Alevy apăsă pe „Stop" și caseta se opri.

Charles Banks, consilier special al ambasadorului SUA în Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice, așezat în capul mesei lungi din mahon din camera protejată a ambasadorului, avea o mină îngrijorată.

Sam Hollis stătea în dreapta lui, în fața lui de Alevy. Fusese în această cameră de nenumărate ori și de fiecare dată era izbit de patina vremii pe care o avea încăperea, deși nu era mai veche de un an. Se pare că tot ce se afla acolo, inclusiv lambriurile și stucatura, fusese adus din altă parte. Ambasadorul însuși, un om înstărit, plătise pentru asta. Hollis ar fi vrut să știe de ce, în afara faptului că fiecare individ din acel loc bizar avea o idiosincrasie care sfida orice explicație.

– Azi-dimineață, banda a fost supusă unei analize a încărcăturii de stres din voce, îi spuse Alevy lui Charles Banks. Expertul nostru afirmă că Gregory Fisher spunea mai mult ca sigur adevărul și era foarte stresat.

Banks îl privi curios.

– Zău? Se poate așa ceva?

– Da, domnule.

– Fantastic!

Hollis zăbovi mai mult cu privirea asupra lui Charles Banks, un bărbat de aproape șaizeci de ani, cu părul alb ca neaua, obraji roșcovani, o figură bonomă și ochi albaștri strălucitori. Hollis își aminti cum, cu un Crăciun înainte, Banks se îmbrăcase în Moș

Crăciun pentru copiii din ambasadă. Cînd nu se îmbrăca în costumul de Moş Crăciun, Banks prefera costumele cu vestă din stofă în dungi fine. Era diplomat de carieră, cu o carte de vizită standard care îl recomanda pentru estul Europei, maniere elegante şi vocea unui crainic radio de prin anii '40. Şi totuşi, dincolo de aspectul de Moş Crăciun şi de lustrul de diplomat, Hollis intuia un spirit înrudit: după părerea lui, Charles Banks era al treilea spion din încăpere. Ce nu ştia însă era pentru cine lucra Banks.

Alevy continua să-l informeze pe Banks.

– Aşa cum v-am mai spus, colonelul Hollis crede că poate susţine că aseară Fisher s-a aflat la Rossia.

Banks se întoarse spre Hollis.

– Îi aveţi pe englezul acela, perechea de francezi şi pe bişniţari.

– Practic, nu-i am. Am vorbit cu ei.

– Da, firește. Dar l-ar putea identifica pe Fisher?

– Sper că da. Vom primi fotocopii după fotografiile din paşaport aflate în dosarele Departamentului de Stat pentru toate persoanele cu numele de Gregory Fisher. Sînt vreo douăsprezece.

– Şi o să arătaţi aceste fotografii martorilor?

– Azi-dimineaţă l-am sunat pe omologul meu de la Ambasada Franţei, explică Hollis, care mi-a spus că un anume domn Besnier şi soţia sa au contactat ambasada, declarînd că au avut unele probleme la Rossia. Pleacă azi la ora 12.45 cu o cursă a companiei Finnair de pe aeroportul Şeremetievo. Dacă nu ajungem să le arătăm fotografiile la aeroport, îi putem găsi la Helsinki sau în Franţa. Reţineţi, domnule, femeia ştia că-l cheamă Gregory Fisher.

– Ştiu, dar aş vrea să-l identifice şi după fotografie.

– Desigur. Iar englezul, Wilson, se află în continuare la Rossia, potrivit informaţiilor pe care mi le-a dat John Crane de la ambasada britanică. Wilson a venit aici cu afaceri în legătură cu o conductă de gaze. Bişniţarul Mişa a spus că prietenii lui au văzut numai maşina, dar cred că era maşina lui Fisher. Sînt puţine Pontiac-uri Trans Am în Moscova. Probabil nici unul. Aşa încît asta e piesa mea de rezistenţă, dacă vom avea nevoie de ea.

Banks îl aprobă.

– Mulţumesc.

Se întoarse apoi spre Alevy.

– Aşadar, în pofida faptului că cei de la Rossia şi de la Intourist afirmă că Fisher n-a fost niciodată în hotel, voi doi sînteţi convinşi că a fost şi că de acolo a telefonat la ambasadă. Vreau să vă întreb un lucru. Sînteţi siguri că în Uniunea Sovietică se află un american cu numele de Gregory Fisher?

– Ministerul de Externe, răspunse Alevy, a fost suspect de prompt în a confirma că a eliberat viză unui anume domn Gregory Fisher din New Canan, Connecticut, în vîrstă de douăzeci şi patru de ani, iar Intourist-ul a fost şi el o dată cooperant, informîndu-ne că acest domn Fisher a trecut frontiera pe la Brest acum şapte zile. A petrecut o noapte la Brest, trei nopţi la Minsk, o noapte la Smolensk şi a pornit-o spre Moscova.

– Şi credeţi că este vorba de acelaşi Gregory Fisher care a telefonat la ambasadă? întrebă Banks.

Alevy păru întrucîtva iritat.

– E singurul Gregory Fisher care se află acum în ţară, domnule. Intourist-ul a mai confirmat că Fisher urma să tragă la Rossia. Probele mi se par concludente.

– A luat cineva legătura cu familia lui?

– Ar fi prematur, răspunse Alevy. N-are rost să-i alertăm în această fază a lucrurilor.

– Şi pînă cînd nu sîntem siguri că a dispărut, aşa cum susţineţi voi, adăugă Banks.

– De fapt, continuă Alevy, nu a dispărut. Cred că vom putea lămuri curînd aceste probleme. Ştim unde se află Gregory Fisher acum.

– Unde, domnule Alevy?

– La morga din Mojaisk, domnule.

Banks se aplecă peste masă.

– Mort?

– Da, domnule, răspunse Alevy. Bănuiesc că de asta e la morgă. Acum douăzeci de minute, Peterson de la direcţia consulară a primit un telefon. Cel care a sunat s-a prezentat doar ca fiind reprezentant al Guvernului sovietic. Fisher a avut un accident de maşină.

– Îngrozitor! spuse Banks.

– Într-adevăr, domnule.

– Potrivit raportului miliției, mașina lui Fisher, căreia ei îi spun *Transamerikanet sportivnîi avtomobil*, a fost găsită în zori de niște țărani, la optsprezece kilometri vest de Mojaisk, într-o rîpă din afara șoselei Minsk–Moscova. Se pare că mașina se îndrepta spre Moscova și a ieșit de pe șosea în timpul nopții, izbindu-se de un pom. Judecînd după avarii, mașina rula cu viteză excesivă și n-a mai putut fi controlată la o curbă bruscă a șoselei. Fisher nu purta centura de siguranță și a fost rănit la cap și la torace. A murit din cauza unma rănilor înainte ca țăranii să fi descoperit accidentul. Sîntem rugați să ne ocupăm de cadavru și de expedierea lui din Uniunea Sovietică.

Banks păru să reflecteze la toate acestea, apoi spuse:

– Asta ar vrea să spună că Fisher n-a ajuns niciodată la Moscova.

– Și nici la Borodino, adăugă Hollis, întrucît, după harta mea, accidentul s-a produs cu cîțiva kilometri înainte de bifurcația spre Borodino.

Banks îl privi pe Alevy.

– E o anumită nepotrivire aici. Există posibilitatea ca Fisher să nu fi ajuns la Moscova? Ca el să fi telefonat de pe drum și să fi făcut o glumă proastă?

– Convorbirea cu Fisher a avut loc fără intervenția telefonistei, răspunse Alevy, ceea ce înseamnă că vorbea de la un telefon din Moscova. În plus, avem testul de analiză a stresului din voce și martorii. Ce altceva îți mai trebuie, Charles? O bandă video?

– Trebuie să fim absolut siguri, spuse Banks privindu-și ceasul și ridicîndu-se în picioare. Ținînd cont de dificultățile întîmpinate, ați făcut amîndoi o muncă de detectiv admirabilă. Sînt mîndru de voi. Cred că ambasadorul trebuie să aducă la cunoștința autorităților sovietice aceste fapte, să le spună că suspectăm existența unui joc necinstit și că dorim o investigație completă.

Alevy și Hollis se priviră cu subînțeles.

– Domnule Banks, interveni Alevy, ce vrem noi să spunem e că tocmai autoritățile sovietice l-au *ucis* pe Gregory Fisher.

– Aha, răspunse Banks, dînd ușor din cap. Înțeleg. Din cauza celor spuse de Fisher despre maiorul Dodson.

Alevy studie chipul lui Banks, apoi spuse:

– Charles, încerci să ne duci cu preşul ori eşti greu de cap?

Drept răspuns, Banks îi făcu cu ochiul.

– Bine. O să vorbesc cu ambasadorul despre treaba asta. Sper ca amîndoi să aveţi în vedere complicaţiile politice ce s-ar putea crea ca urmare a acestui incident.

Alevy se ridică în picioare.

– Ca funcţionar pe probleme politice, ăsta e primul lucru la care mă gîndesc, domnule. Primul.

– Splendid. Colonele Hollis?

Hollis continua să stea şi nu răspunse.

– Colonele!

– Cîndva bombardam numai obiectivele aprobate politic, i se adresă Hollis lui Banks, şi am pierdut războiul.

Banks răspunse pe un ton liniştitor:

– După cum ştiţi, în Forţele Armate Aovietice există cîte un comisar politic pe lîngă fiecare comandament. Militarilor de carieră le displace acest lucru, dar ei recunosc că în prezent războiul este mult prea important ca să fie lăsat pe mîna generalilor şi a coloneilor. Mai ales Războiul Rece. Bună ziua, domnilor, spuse Banks şi ieşi.

Alevy se întoarse spre Hollis.

– De ce n-ai spus şi tu doar OK? Asta-i tot ce voia s-audă.

Hollis se ridică în picioare.

– Un cetăţean american a fost ucis, iar el mă trimite la plimbare!

– În America sînt ucişi cetăţeni americani în fiecare zi, remarcă Alevy. Te simţi întrucîtva răspunzător de moartea lui Fisher?

– Cred că da. Tu nu te-ai simţi?

– Poate. Uite ce e, Sam, nu sînt nici politician, nici diplomat, dar trebuie să înţelegi şi punctul lor de vedere. Există nişte indivizi care încearcă să submineze din nou destinderea şi asta-i chestiunea care primează în momentul de faţă. Dacă găsesc doi agenţi KGB în subsol plantînd o bombă, ambasadorul o să-mi spună s-o las baltă.

– Dar dacă ai găsi un agent KGB în pat cu nevasta ambasadorului?

– Același lucru, zîmbi Alevy. Nu trebuie să ne implicăm personal. Destinderea! Gîndește-te la pace! spuse ridicînd două degete. Pace!

– Bun. Să trecem peste faptul că Fisher a fost ucis. *De ce* a fost ucis?

– Știi de ce. A văzut ceva. A aflat ceva.

– Ceva barosan.

– Așa se pare, încuviință Alevy.

– Dar noi trebuie să aflăm despre ce e vorba. De asta sîntem aici.

– Corect. Să vedem ce sosește de la Washington.

Alevy se îndreptă spre ușă.

– Dacă nu mai ai de spus nimic de natură sentimentală, hai să mergem. Snack-barul a primit azi-dimineață cornuri de la Paris. Dacă-ți vîri unul în ureche, poți să auzi rumoarea unei cafenele pariziene.

– Mă duc după cadavru.

– Greșești. După cadavru o să se ducă cineva din secția consulară. E treaba *lor.*

– Cred că n-ai auzit bine. *Eu* mă duc.

Alevy păru iritat, dar nu spuse nimic.

– Am nevoie de două permise de la Ministerul de Externe.

– Două?

– Mai iau pe cineva cu mine.

– Pe cine?

– Pe Lisa Rhodes.

– Nu mai spune! De unde știi că vrea să meargă?

– Toți de aici ar vrea să iasă din Moscova. Chiar și aducerea unui cadavru este o sărbătoare.

– Cred că-ți dai seama că Ministerul de Externe va informa K.G.B-ul că a eliberat un permis pe numele tău.

– Știu, replică Hollis.

– *Komitet*-ul nu te place, cum nu mă place nici pe mine. S-ar putea să nu reziste tentației de a te băga și pe tine în morga din Mojaisk.

– Lasă-mă pe mine să-mi fac probleme în privința asta.

– Nu mi-e teamă pentru tine. De tine mă doare-n fund. Mi-e teamă pentru Lisa Rhodes. Și, pe urmă, nu uita că în Mojaisk nu pot să-ți asigur acoperire.

– Tu nu poți să-mi ții spatele nici la cincizeci de metri de ambasadă! Ne-am înțeles deci, două permise, până la prînz, la mine în birou!

Alevy dădu să iasă, dar Hollis îi închise ușa, întrebîndu-l:

– Ai aflat cumva dacă pe lista celor dispăruți în Vietnam figurează și un maior cu numele de Jack Dodson?

– Tocmai verific.

– Dar amicul nostru din camera 745? Schiller. Există vreun american cu numele ăsta în țară?

– Verific, Sam. O să te țin la curent.

– Nu mă-ndoiesc c-ai s-o faci Seth. E-o plăcere să lucrezi cu CIA.

Alevy îl bătu prietenește pe umăr.

– Încearcă să nu te lași omorît pe șoseaua Minsk–Moscova.

Apoi ieși.

Hollis își privi ceasul. Era ora zece. Nu dormise toată noaptea. Brennan era la infirmerie, familia Besnier se pregătea să părăsească Rusia, Fisher era la morgă, Charles Banks și ambasadorul înroșiseră firele telefonice cu Washington-ul, iar Alevy mînca cornuri franțuzești la snack-bar.

– O să încerc să nu mă las omorît pe șoseaua Minsk–Moscova, fiindcă țin să văd cum o să se sfîrșească povestea asta.

CAPITOLUL 8

Sam Hollis își trase blugii, pe urmă cizmele de piele. Strecură cuțitul în cizma stîngă, apoi își fixă tocul de pistol deasupra cizmei drepte. Verifică pistolul sovietic automat Tokarev de 7,62 mm. Ca model, era în esență un Colt-Browning, ușor modificat de un armurier rus pe nume Tokarev, care și-a trecut numele pe el, uitînd probabil să plătească firmelor Colt sau Browning dreptul de licență.

Avantajul pistolului Tokarev era acela că era sigur, Hollis fiind familiarizat cu originalul american, și apoi, dacă era nevoit să împuște pe cineva, era mai bine să lase în cadavru un glonț de fabricație sovietică.

Hollis înșurubă un amortizor scurt la gura pistolului și îl puse apoi în tocul de picior, trăgînd blugii peste el. Îmbrăcă un pulover negru pe gît, iar deasupra jacheta de piele, în care avea patru încărcătoare a opt cartușe fiecare.

Părăsi apartamentul și o luă de-a curmezișul curții interioare. Iarba mustea sub picioare, dar cerul începuse să se lumineze și printre nori apăruse un soare firav.

Trei băieți de vreo paisprezece-cincisprezece ani improvizaseră o partidă de fotbal american. Hollis recunoscu în cel care tocmai pasase pe Larry Eschman, fiul comandorului Paul Eschman, ataşatul naval. Un alt puști, Tom Caruso, fiul consulului general, alerga cu mingea în zigzag. Cel de-al treilea băiat se numea Kevin și era fiul lui Jane Lowry, funcționară în cadrul secției economice. Kevin Lowry era pe post de fundaș. Ca în fiecare sîmbătă dimineață, sau aproape, Eschman îi strigă:

– Domnule colonel Hollis, sînteți gata?

– Gata!

Hollis o luă la fugă spre tușa opusă, dîndu-le timp lui Caruso și lui Lowry să ocupe poziții defensive, apoi porni la atac descriind zigzaguri ample pe teren. Cei doi băieți erau aproape, Hollis le auzea crampoanele plescăind pe gazonul îmbibat cu apă. Fără vreo schemă tactică prestabilită, Hollis se gîndi să păstreze același ritm de alergare pentru a-l ajuta pe Eschman să paseze. Întinse brațele înainte, privi în spate peste umărul drept și văzu mingea lunguiață lățindu-se ca o pată maro în aer. Mări un pic viteza și în momentul următor simți cum mingea îi izbește degetele. Prinse cu putere mingea și o fixă la piept. Cizmele pierdură contactul cu terenul și în secunda următoare Hollis se rostogoli cu umărul drept înainte, cu mingea fixată în îndoitura cotului, la loc sigur.

Se ridică în capul oaselor ajutat de Caruso, care îi spuse:

– Frumos jucat, domnule colonel!

Lowry se apropie de el dîndu-i mîna ca să se ridice de jos, apoi îi întinse pistolul automat. Hollis luă arma și o vîrî la loc în tocul fixat sub genunchi, strîngînd și mai tare curelușa de siguranță.

– Sînteți foarte rapid, domnule colonel, spuse Lowry. Chiar și cu un fier agățat de gleznă.

Caruso își înăbuși un chicot.

– Cînd jucam extremă la Academie, spuse colonelul, am „împușcat" trei fundași.

Amîndoi băieții izbucniră în rîs.

Hollis îi privi. Trebuie că se simțeau foarte singuri. Fără serile de dans de la liceu, fără distracțiile de sîmbătă, fără plaja la ocean, prieteni, fete. Fără America.

– Alegeți-vă și voi cu ceva din șederea asta în Rusia. Ieșiți în oraș, băieți, să-i cunoașteți pe ruși.

Puștii clătinară din cap în semn că așa o să facă.

– Și să nu vă vadă Vania cu crampoanele alea, îi avertiză, pomenind numele îngrijitorului rus, care era atît de obsedat de starea gazonului, încît solicitase sfaturi firmei Scott din Columbus, Ohio.

Hollis își văzu de drum. Se apropie de corpul de locuințe, ajunse la ușa Lisei Rhodes și apăsă pe butonul soneriei. Clădirile din cărămidă în care se aflau locuințele erau înguste, dar locuințele ocupau trei niveluri. La primul nivel, la care în America se putea găsi un garaj, se aflau spălătoria și debaraua. Dintr-un

hol, pornea o scară spre nivelul al doilea, unde se găseau camera de zi, sufrageria şi bucătăria. La nivelul al treilea erau unul sau două dormitoare, uneori un birou, în funcţie de rangul funcţionarului. Lisa ocupa o garsonieră pe latura de est a curţii interioare. Hollis îi auzi paşii pe scară, apoi uşa se deschise.

– Salut! Credeam că alergi spre mine, pe urmă am văzut secvenţa de fotbal.

– Te uitai după mine?

– Nu, mă uitam să văd cum e vremea. Ce-ai pierdut?

– Portofelul.

– Aha.

Se învîrti pe tocuri.

– Sînt într-o ţinută destul de lejeră?

Hollis o cercetă din cap pînă în picioare. Era îmbrăcată în pantaloni negri de catifea reiată şi o canadiană bleumarin matlasată, căreia ruşii îi spun *vatnik*. În picioare avea ghete. Pe sub canadiană avea un pulover pe gît ca al lui.

– Perfectă!

– Pot să ştiu de ce mi-ai cerut să mă îmbrac în haine sport de culoare închisă?

– E o obsesie a mea. Să mergem!

Porniră pe o alee paralelă cu blocul de locuinţe ce ducea spre poarta pietonală din spatele complexului. Lisa spuse:

– Vorbesc serios, Sam... pot să-ţi spun Sam?

– Fireşte.

– De ce de culoare închisă?

– O să-ţi spun mai tîrziu.

Ieşiră prin poarta din spate, unde era amplasată cazarma trupelor de infanterie marină, şi fură salutaţi de singura santinelă care era în post. Hollis se îndreptă spre ghereta miliţiei de pe trotuar şi-i salută pe cei doi tineri în limba rusă. Aceştia îi răspunseră la salut cu răceală.

– Cînd vă întoarceţi la cazarmă, le spuse Hollis, transmiteţi colegilor voştri care au fost azi-noapte la poarta principală că îmi cer scuze pentru că nu am procedat corect.

– O să le transmitem negreşit, domnule colonel.

– Bună ziua.

Hollis şi Lisa o luară în sus pe strada Devatinski.

– Despre ce este vorba? întrebă Lisa.

– Ei, m-am înfuriat cînd mi-au cerut paşaportul. Eram cu nervii întinşi la maximum după povestea de la Rossia.

– Ai făcut bine că ţi-ai cerut scuze.

– Din punct de vedere militar, aveau dreptate, spuse Hollis. Şi pe urmă nu vreau ca ticăloşii să-şi închipuie că mă au la mînă.

Ajunseră pe strada Ceaikovski, în locul în care se afla vechea clădire a ambasadei.

– Unde luăm masa?

– La restaurantul Praga.

– Atunci putem să mergem pe strada Arbat. Trebuie să mă opresc acolo într-un loc.

Cotiră la dreapta şi o luară pe bulevardul larg.

– Dacă n-ai observat, a apărut soarele.

– Am băgat de seamă.

– Te duci des la Praga?

– Nu.

– Ai citit vreo carte bună în ultima vreme?

– Nu-mi amintesc vreuna.

– Cineva mi-a spus că ai fost doborît deasupra Vietnamului de Nord.

– E-adevărat.

– Dar n-ai fost prizonier de război.

– Nu, am fost recuperat de ai noştri din mare.

– Înţeleg că povestea asta cu maiorul Dodson are o semnificaţie aparte pentru tine.

– Poate.

– Nu eşti prea vorbăreţ, nu-i aşa?

– Depinde de subiect.

– Iartă-mă!

O vreme nu mai scoaseră nici un cuvînt; traversară strada Ceaikovski şi cotiră pe strada Arbat chiar în punctul de unde începe aceasta, adică din dreptul clădirii masive a Ministerului de Externe, un alt zgîrîie-nori de tip stalinist cu fleşe şi turnuri ascuţite.

– Ai fost vreodată înăuntru? îl întrebă Lisa.

– De cîteva ori.

– Cum arată?

– Ai fost vreodată în clădirea Departamentului de Stat?

– Da.

– Ei, aşa arată şi Ministerul de Externe sovietic, numai că trăncăneala şi pălăvrăgeala sînt în ruseşte.

Erau pe Arbat, o veche stradă moscovită, transformată recent în prima şi singura arteră pietonală comercială din Uniunea Sovietică. În acea zi promiţătoare de sîmbătă, pe stradă erau sute de persoane, fiecare cu cîte o sacoşă mare în mînă. Strada fusese repavată cu cărămidă, iar pe margini copăcei tinerei se străduiau să prindă rădăcini în cîte o jardinieră de beton. De-o parte şi de alta a străzii, lungă de un kilometru, ce şerpuieşte prin vechiul cartier Arbat, se aflau bănci, stîlpi de iluminat decorativi şi jardiniere cu flori.

Strada Arbat era uneori comparată cu Malul Stîng sau cu Georgetown, cu Greenwich Village sau cu Soho. După părerea lui Hollis însă Arbatul era Arbat, imaginea unică a unei lumi dispărute, ce nu fusese bine cunoscută şi popularizată nici atunci cînd existase. Din anumite motive, regimul actual încerca să păstreze moştenirea străzii Arbat, renovînd clădirile frumoase şi restaurînd faţadele unor magazine cîndva şic, deşi, într-o ţară care nu punea preţ pe eleganţă, amabilitate, turism sau protecţia intereselor consumatorilor, Hollis nu prea înţelegea care ar fi putut fi scopul urmărit de guvern. S-ar fi putut să fie vorba doar de o urmă de sentimentalism burghez, deşi, după părerea lui, aşa ceva era greu de crezut.

– Îţi place? o întrebă pe Lisa.

– Într-un fel. E oarecum salubrizată, înţelegi ce vreau să spun.

– Ai văzut şi părţile insalubre ale străzii?

– O, da. Ştiu fiecare clădire din ce-a mai rămas din vechea Moscovă.

– Chiar aşa?

– Pregătesc un studiu fotografic.

– Interesant. E un hobby?

– Oarecum. Intenţionez să-l public.

– Succes! Eşti rusofilă?

Lisa zîmbi, puţin încurcată.

– Într-o oarecare măsură, da. Îmi plac oamenii... limba... vechea Rusie.

– Nu trebuie să te disculpi. N-o să pun să te aresteze.

– Tu o iei în glumă, dar în meseria asta trebuie să fii atent ce declari în public şi între patru ochi.

– Ştiu.

Lisa şi Hollis cutreierau de pe o parte pe cealaltă a străzii, uitîndu-se la vitrine. Magazinele, din categoria celor de strictă necesitate, erau variate: un *svet* – magazin cu corpuri de iluminat, o *apteka* – farmacie şi aşa mai departe. Erau apoi snack-baruri, tonete cu îngheţată şi ceea ce ruşii numeau magazine de produse alimentare sănătoase, în care se vindeau mai ales produse lactate. Hollis observă o coadă lungă în faţa unuia dintre magazine – femei, copii, ba chiar şi sugari în cărucioare – , semn că sosise lapte proaspăt. Lisa se opri la o tarabă şi cumpără un buchet de crizanteme de la o bătrînică purtînd tradiţionalul şorţ alb.

– Pentru un popor practic, ruşii cheltuiesc o groază de bani pe florile de seră.

– Poate că le mănîncă.

– Nu, le pun în apartamentele lor mohorîte şi în birourile lor soioase. Floarea reprezintă hrana sufletului rus.

– Ruşii ăştia sînt paradoxali, nu crezi? Nu pot să-i înţeleg, spuse Hollis. Vorbesc tot timpul de sufletul rus, dar nu-i aud niciodată aducînd vorba de inima rusească.

– Poate că...

– În loc să spună o „conversaţie de la inimă la inimă", de exemplu, zic *duşa-duşe*, de la suflet la suflet. M-am cam săturat de povestea asta cu sufletul.

– Poate fi o simplă chestiune de semantică...

– Uneori cred că problema lor e pur genetică.

– Ştii, de fapt eu am sînge rusesc în vine.

– Na! Am făcut-o de oaie!

Lisa îl luă de braţ.

– Te iert, spuse ea. Bunicii mei dinspre tată se numeau Putiatov. Aveau o moşie mare şi un conac lîngă Kazan, pe Volga. Am o fotografie veche a conacului.

– Mai există?

– Nu ştiu. În ziua în care bunica mea, Evelina Vasilievna, a părăsit moşia, era intact. Bunicul avea cinci sute de ţărani pe moşie. Aş încerca să-l găsesc, dar nu obţin permis de la Ministerul de Externe.

După o pauză, adăugă cu amărăciune:

– În fond, ce-i deranjează dacă-mi petrec un week-end la țară, în căutarea strămoșilor.

– Le-ai spus că ești o aristocrată și c-ai moștenit cinci sute de țărani?

– Bineînțeles că nu.

Lisa rise, apoi spuse gînditoare:

– Pun pariu că oamenii de acolo își mai amintesc de numele lui Putiatov.

– Cu dragoste?

– Cine poate ști. Aici nu ești în Europa Occidentală, unde te poți întoarce să-ți cauți strămoșii. Aici s-a produs o ruptură totală, familii întregi au fost șterse de pe fața pămîntului, au avut loc două războaie mondiale, o revoluție, un război civil, epurări, calamități, colectivizare forțată... Ce aș face dacă aș găsi conacul sau aș întîlni un Putiatov?

– Eu, unul, nu știu. Tu însă ai ști ce să faci. Doar ai suflet rus.

Lisa zîmbi fără să-i răspundă și îl conduse spre un magazin deasupra căruia scria cu litere din lemn aurite *Antikvar.*

– E cel mai bun magazin de antichități din cele trei pe care le are Moscova, spuse ea. Celelalte două sînt mai ales magazine de vechituri.

Intrară în magazin. Vînzătoarea, o tînără atrăgătoare îmbrăcată foarte șic, o salută cordial pe Lisa, iar Lisa îi oferi crizantemele, apoi i se adresă în rușește:

– Anna, ți-l prezint pe prietenul meu Sam.

– Bună ziua, spuse Hollis în rușește.

Femeia îl cercetă cu privirea o clipă, apoi îl întrebă:

– Lucrați la ambasadă?

– Uneori.

– Atunci trebuie că-l cunoașteți pe bunul meu prieten Seth Alevy.

– Am auzit de el.

– Transmiteți-i salutări din partea mea, cînd îl vedeți.

– Am s-o fac, dacă-l întîlnesc.

– Vă rog să vă uitați prin magazin, îi invită ea.

Lisa scotocea prin magazin, înțesat mai ales cu piese de mobilier, covoare și lămpi, care nu păreau deloc a fi vechi. Pe cîteva mese se aflau totuși obiecte interesante de dimensiuni mai mici: obiecte din argint, fildeș, clopote de troică, ceramică, rame

aurite de tablouri, obiecte din jasp, porfir şi alte pietre semipreţioase din Urali, rămăşiţe ale unei lumi dispărute. Hollis se întrebă dacă nu cumva Lisa îi căuta aici pe Putiatovi.

Băgă de seamă că în magazin nu se găseau cruci ori icoane, practic nici un obiect de natură religioasă, deşi arta religioasă fusese forma de artă predominantă în Rusia prerevoluţionară. Şi totuşi, se găseau aici lucruri pe care nu le-ai fi găsit niciodată într-un magazin moscovit, chiar dacă nimic de mare valoare artistică. Majoritatea obiectelor de valoare fuseseră de mult adunate de guvern pentru muzee sau pentru locuinţele elitei sovietice. Restul fusese scos din Rusia cu puţin timp înainte sau fusese distrus în frenezia iniţială a revoluţiei. Din cînd în cînd, în Occident mai apărea cîte ceva de valoare – un Faberg necunoscut, o icoană de Rubliov şi, recent, un peisaj de Levitan fuseseră adjudecate la o licitaţie organizată la Sotheby's de către un client anonim, presupus a fi transfug sovietic. În cea mai mare parte însă, dovezile faptului că au existat cîndva o Rusie imperială şi una creştină puteau fi admirate numai în muzeele sovietice, în intervalul cuprins între orele zece dimineaţa şi şase seara, în fiecare zi, mai puţin lunea.

Hollis îşi opri privirea asupra unei călimări din chihlimbar, în care era încastrată o insectă pe care n-o putea identifica. În timp ce examina călimara, gîndul îi zbură la Seth Alevy, la Lisa Rhodes şi la vînzătoarea din magazinul de antichităţi, care ştia prea multe.

– Îţi place asta? îi strigă Lisa, arătîndu-i o cutie rotundă lăcuită.

Hollis se apropie şi examină cutiuţa de culoare neagră. Pe capac era reprodusă o tînără lăptăreasă, o rusoaică neobişnuit de mlădioasă care purta o cobiliţă de care atîrnau două găleţi pline cu lapte. Stratul de lac negru era gros şi strălucitor, iar îmbrăcămintea femeii luminoasă şi unduitoare. O etichetă de pe spatele cutiei indica preţul: patru sute de ruble.

– Cred că e o cutie de Paleh veritabilă, spuse Lisa. Poate chiar dinainte de revoluţie. Ce zici?

Cunoştinţele limitate ale lui Hollis despre cutiile confecţionate la Paleh nu-i permiteau să le deosebească pe cele vechi de cele ce continuau să fie confecţionate în satul cu acest nume. Calitatea se menţinuse constant ridicată şi stilul era neschimbat,

în pofida revoluției sau a faptului că meșteșugarii erau acum angajați ai statului. Drept urmare, în privința cutiilor de Paleh, vîrsta n-avea nici o importanță. Mărimea conta. Cutia aceea putea fi cumpărată într-un magazin Beriozka cu aproximativ o sută de ruble.

– Nu cred că merită patru sute de ruble, spuse Hollis.

– Este exact ce mă așteptam să spună un bărbat.

Hollis ridică din umeri.

– În plus, îmi place Anna, adăugă Lisa. Anna nu este proprietara acestui magazin. El este un bun al marelui popor sovietic. Anna lucrează pentru stat. De altfel, este un tip de magazin unic în felul lui. Se numește consignație. Ai auzit de așa ceva?

– Nu.

– Oamenii aduc aici diverse lucruri, pe care le depun la magazin. Anna percepe un comision pentru tot ceea ce vinde, pe care îl împarte cu statul. Restul banilor se întorc la foștii posesori ai obiectelor. E o activitate aproape liberă.

– N-am auzit pînă acum de așa ceva.

– E permisă numai cu lucruri folosite.

– Interesant.

– Annei i se oferă ceea ce noi numim stimulente. E drăguță și îmi pune deoparte unele lucruri.

– Ție și lui Seth.

– Da. Fiindcă ei îi plac țigările Camel.

– Poftim?

– Îi plac țigările Camel.

– Aha!

– O să cumpăr cutia asta.

Se duse spre tejghea, mai vorbi un pic cu Anna, apoi numără patru sute de ruble. Pe urmă împachetă cutia de Paleh într-o hîrtie și îi dădu drumul în poșetă. Scoase un cartuș de țigări Camel și îl împinse pe tejghea spre Anna.

– Anunță-mă dacă primești vreun obiect din porțelan cu incrustații de argint sau aur.

– Dacă primesc, te sun.

Își luară rămas-bun și Hollis ieși afară în stradă. Lisa îl urmă și continuară să meargă prin soarele după-amiezei.

– Ai dat o groază de bani pe cutia asta.

– Ştiu.

– Întotdeauna ai la tine patru sute de ruble?

– Sînt o rusoaică adevărată. Fără cărţi de credit şi fără cecuri. Doar patru sute de ruble pentru eventualitatea că aş găsi ceva de cumpărat.

– Numai că ruşii caută de obicei mîncare şi haine. Cutia aia a fost... în fine, nu-i treaba mea.

După cîteva minute, Lisa spuse:

– Ţi-a amintit locul ăla de ceva?

– Pe moment nu-mi dau seama.

– Gîndeşte-te! Un roman. Romanul la care ne gîndim cu toţii aici.

– A, da. Magazinul de vechituri din *Romanul 1984*. Cel condus de Poliţia Gîndurilor, unde cade în cursă bietul Winston Smith. Acum că mi-am amintit, într-adevăr seamănă. E şi ăsta condus de Poliţia Gîndurilor?

– Sper că nu.

– De unde va ştie femeia asta pe tine şi pe Alevy şi de unde ştie că lucraţi la ambasadă?

– Bună întrebare. Mă gîndeam că poate îmi spui tu.

– Habar n-am.

– Seth îmi dă bani să cumpăr lucruri de aici. De fapt, îmi spune ce să cumpăr. E vorba întotdeauna de un obiect care costă mai mult decît face. De data asta a fost cutia. N-ar trebui să-ţi spun toate astea, dar n-a fost corect cu mine.

Hollis nu comentă.

– Am fost oare neloială?

– Îi datorezi loialitate?

Lisa ridică din umeri.

– În unele privinţe. Oricum, ţi-am spus să nu crezi că sînt complet idioată. Mi s-a ordonat să cumpăr cutia.

– A fost o treabă ieşită din comun, spuse Hollis dînd afirmativ din cap.

– Ieşită din comun şi peste posibilităţile pungii mele. Aşadar, nu ştii *nimic* despre magazinul de antichităţi? întrebă Lisa.

– Nu, răspunse Hollis, gîndindu-se că n-ar strica să afle.

Se uită din mers la oamenii aşezaţi pe bănci şi pe jardinierele de beton, care mîncau îngheţată şi pateuri cu carne. Cei mai mulţi îi priveau în treacăt, alţii însă se holbau la ei. Vesticii

continuau să fie o apariţie rară la Moscova şi deci să atragă atenţia, un moscovit fiind în stare să recunoască un occidental tot atît de uşor pe cît era în stare acesta din urmă să recunoască un cazac călare. Soarele, i se păru lui Hollis, avea efectul nefericit de a pune Moscova şi pe cetăţenii ei într-o lumină extrem de nefavorabilă: cenuşiul nu părea atît de cenuşiu pe o vreme închisă.

Lisa îl apucă din nou de braţ şi Hollis o privi pieziş. Acum că ştia, i se părea într-adevăr că avea ceva rusesc în ea. Dar poate era numai forţa sugestiei, ca atunci cînd o văzuse pe Julie Christie în rolul Larei din *Doctor Jivago*, într-o Moscovă creată pe platourile de la Hollywood.

„Lisa e foarte drăguţă", îşi spuse Hollis. Observă că avea pometii proeminenţi şi trăsăturile ascuţite ale unor femei de tip slav. Avea însă tenul deschis şi ochii mari şi albaştri. Părul castaniu era tuns ca la un cormoran moţat, tunsoare pe care o remarcase la multe tinere moscovite. Buzele ei puteau lesne sugera o mină îmbufnată, deşi nu o văzuse aşa pînă atunci. De cele mai multe ori zîmbea ori îşi muşca, gînditoare, buza de jos.

– Am cumva o muscă pe nas? îl întrebă Lisa, fără să se uite la el.

– Nu... ăăă... încercam să-ţi descopăr trăsăturile ruseşti.

– N-ai să le găseşti la faţă, ci la picioare şi la tălpi. Picioare scurte şi butucănoase, tălpi mari şi coapse acoperite de grăsime.

– Mă îndoiesc.

– Punem pariu?

– Ăăă... sigur.

Lisa zîmbi şi îl conduse pe o stradă laterală numită Kalacinii sau Strada Patiserului. Străzile care dădeau în strada Arbat purtau numele furnizorilor curţii imperiale din secolul al XVI-lea care locuiseră şi munciseră odinioară acolo: Plotnikov – dulgher, Serbrianii – argintar şi aşa mai departe. După revoluţie, numele străzilor fuseseră schimbate, dar se revenise de curînd la cele iniţiale. „E, gîndi Hollis, ca şi cum Rusia ar fi pornit-o într-o călătorie nostalgică, asemenea Americii, semn sigur că secolul al XX-lea a început s-o ia razna."

– Acum unde mă duci? întrebă Hollis. Să-ţi văd trăsăturile ruseşti?

– Nu. Să mîncăm. Nu m-ai invitat la masă?

– Ba da, dar am avut norocul să pot rezerva o masă la Praga.

– O, am crezut că pot să aleg.

– Fie, dar pe aici nu sînt restaurante.

– E unul.

– Cum se numeşte?

– Nu cred că are un nume.

Lisa traversă Strada Patiserului, urmată îndeaproape de Hollis, şi începu să urce treptele unei case vechi ce părea să fi fost locuinţa unui negustor bogat. Intrară într-un hol mare, în care mirosea a varză şi a peşte stricat.

– Mirosul ăsta nu vine de la restaurant, spuse Lisa, ci de la chiriaşi.

Îi făcu semn lui Hollis s-o urmeze spre o uşă aflată sub o scară întortocheată şi coborîră în subsolul casei. Cînd ajunse la capătul scărilor, Lisa deschise o uşă şi Hollis putu să vadă o cameră spaţioasă, slab luminată, cu tavanul jos, lambrisat cu lemn. Pe podea şi pereţi erau covoare orientale, iar în aer stăruia un miros de tutun aromatic. O bătrînă îi întîmpină cu un zîmbet larg, dîndu-i lui Hollis impresia că are proteza altcuiva. Femeia spuse:

– *Salaam aleihum!*

Lisa răspunse la salut şi o urmă pe femeie pînă în dreptul unei mese joase, pe care se aflau o faţă de masă roşie murdară şi nişte tacîmuri şi farfurii desperecheate. Lisa şi Hollis se aşezară la masă şi Lisa făcu schimb de amabilităţi cu amfitrioana, care vorbea stîlcit ruseşte.

– Prietenului tău îi place mîncarea noastră? o întrebă femeia pe Lisa.

– O adoră. Poţi să ne aduci o sticlă din vinul casei?

Femeia plecă.

– Locul ăsta e menţionat cumva în ghidul restaurantelor? întrebă Hollis, după ce privi împrejur.

– Nu, dar ar trebui să fie. Mîncarea e excelentă.

– Evreiască?

– Nu. Azerbaidjană. Am spus *salaam aleihum*, nu *şolom aleichem*. E pe-aproape, tot un fel de arabă.

– Înţeleg.

Hollis observă că încăperea era plină şi că ceilalţi consumatori, în majoritate bărbaţi, nu erau evident etnici ruşi. De

fapt, nimeni nu vorbea rusește. Moscova, constată Hollis, devenea tot mai diversă din punct de vedere etnic, pe măsură ce minoritățile sovietice își croiau drum spre centrul imperiului. Regimul descuraja această imigrație, iar rușii moscoviți erau îngroziți. Deși guvernul sovietic pretindea că nu dispune de cifre privind repartizarea populației pe etnii, Seth Alevy întocmise un raport din care rezulta că aproape douăzeci la sută din populația Moscovei era nerusă. În oraș, se stabiliseră uzbeci, armeni, georgieni, tătari, turci și o duzină de alte grupuri minoritare sovietice. Alevy ajunsese la concluzia că, datorită acestei diversități, Moscova devenea mai cosmopolită și mai sofisticată. O altă concluzie era însă și aceea că Moscova devenea canalul colector al imperiului, așa cum se întîmplase și cu alte capitale imperiale, plin de escroci, oameni puși pe căpătuială, profitori și paraziți. Ca Mișa. Ceea ce pentru ruși constituia o problemă, pentru Seth Alevy și Sam Hollis era o șansă.

Hollis băgă de seamă că mai toți clienții se uitau la ei.

– E un loc sigur? o întrebă pe Lisa.

– Bănuiesc că da.

– Nu pare a fi un restaurant de stat.

– E o pensiune. Un fel de club privat, proprietate a unei cooperative de producție azere. E o afacere legală.

– OK.

– Ai mîncat vreodată într-o cooperativă de servire a populației?

– Nu.

– Mîncarea e mai bună decît în cele mai bune restaurante. Mai ales în cazul cooperativelor care au acces la produse proaspete, cum e și aceasta.

– Perfect.

Un tînăr se apropie de masă și aduse un castron cu struguri mici și albi și un altul cu mandarine.

– Ce-ți spuneam? zise Lisa. Cînd ai văzut mandarine ultima dată?

– Într-un vis săptămîna trecută.

Hollis luă un cuțit și începu să curețe de coajă o mandarină. O desfăcu în bucățele și începu să mănînce împreună cu Lisa, alternîndu-le cu boabe dulci de struguri albi.

– Îți vine să crezi?

– M-ai salvat de scorbut.

Cum pe masă nu erau şervețele, Lisa se şterse la gură cu o batistă.

– Aici vin toți azerii care locuiesc în Moscova. Mîncarea are specific azer.

Hollis clătină din cap. În celelalte restaurante aşa-zise cu specific național din Moscova, Praga, Berlin, București şi Budapesta, mîncarea era specific rusească. Iar în restaurantul Havana, singurul produs cubanez era zahărul de pe masă. La Beijing, de exemplu, se servea borş.

– Cum ai descoperit locul ăsta? o întrebă.

– E-o poveste lungă.

Hollis se gîndi că putea fi spusă într-un singur cuvînt: *Seth*.

– Avem voie să frecventăm locurile astea, spuse Lisa, numai că occidentalii n-au auzit nimic de ele sau, chiar dacă au auzit, nu vor să le viziteze.

– Nu văd de ce.

– Simți mirosul mirodeniilor?

– Oarecum. De vină-i fumul de țigară din aer.

Lisa se lăsă pe spate, rîse şi îşi aprinse şi ea o țigară.

– Restaurantele, spuse ea, sînt un fel de barometru pentru ceea ce nu merge în țara asta.

– Ce vrei să spui?

– Vreau să spun că Moscova are opt milioane de locuitori, jumătate din ei încercînd să rezerve o masă într-unul dintre cele douăzeci de restaurante acceptabile.

– Rezervarea e o treabă dificilă, încuviință Hollis. S-ar putea ca la Praga să ne mai păstreze încă masa.

– Vezi tu, dacă indivizilor particulari li s-ar da voie să deschidă restaurante, ar apărea cinci sute peste noapte. La fel cu magazinele şi cu toate celelalte.

– Asta ar fi o amenințare la adresa sistemului.

– Ce fel de amenințare?

– O amenințare formidabilă. Ar fi ca şi cum ai aprinde o lumînare în beznă. Toți s-ar îndrepta spre ea şi-ar aprinde de la ea propriile lumînări. Pe urmă s-ar vedea crăpăturile din sistem. Apoi, cine ştie ce s-ar mai întîmpla.

Lisa îl studie o clipă înainte să remarce:

– Pentru un militar, eşti destul de perspicace.

– Şi pentru asta ar trebui să-ţi mulţumesc, nu? Ai citit recent vreo carte de Gogol?

– Chiar sînt o mare admiratoare a lui Gogol, spuse Lisa zîmbind. Ai citit *Suflete moarte?*

– Cine n-a citit-o?

– Nu e foarte citit în Occident şi asta pentru că, după părerea mea, personajele lui sînt greu de înţeles în afara contextului rusesc. Nu crezi?

– Ba da.

– De fapt, statuia lui Gogol e chiar la capătul străzii, în piaţa Arbat. Ai văzut-o?

– E greu să treacă neobservată.

Sosi şi vinul şi Lisa turnă în pahare. Hollis ciocni paharul lui cu al Lisei şi toastă:

– Cum zic ţăranii: „Pentru o iarnă scurtă, carne din belşug şi lemne uscate pentru foc".

– Ai uitat ultima chestie.

– A, da. „Şi o femeie focoasă în pat."

Băură.

– Sam, de unde eşti de loc? îl întrebă Lisa, privindu-l de după marginea paharului.

– De pretutindeni. Sînt o progenitură a forţelor aeriene.

– Ai de gînd să mă laşi să-ţi scot vorbele cu cleştele?

Hollis zîmbi.

– Bine, să-ţi povestesc despre mine. M-am născut la baza aeriană Travis în timpul Celui de Al Doilea Război Mondial. Pînă la optsprezece ani, ne-am mutat în diverse locuri de pe glob. Pe urmă, am urmat patru ani Academia de Aviaţie. După ce am absolvit-o, am urmat o şcoală de piloţi de vînătoare. Am luptat în Vietnam în 1968, apoi din nou în 1972. Atunci am fost lovit deasupra oraşului Haifong. Am reuşit să duc aparatul deasupra mării şi să sar cu paraşuta. Am fost apoi pescuit de un elicopter. Fiind rănit, doctorii mi-au interzis să mai zbor. Tatăl meu, pe atunci general de brigadă, mi-a obţinut un post temporar la Pentagon pînă ce aveam să pot fi din nou activ. Am sfîrşit prin a urma un curs de bulgară. După cum poate ştii, bulgara este limba slavă de bază, aşa cum este latina pentru limbile

romanice. În fine, am petrecut trei ani la Sofia ca ataşat militar, pe urmă am efectuat diverse stagii în alte ţări ale Tratatului de la Varşovia, apoi, fără să-mi dau seama, am devenit atît de implicat în această meserie, încît nu m-au mai lăsat să mă întorc în prima linie.

Hollis sorbi din vin.

– Întotdeauna am bănuit că în spatele afacerii ăsteia cu postul de ataşat s-ar putea afla tata.

– Aşadar, eşti un spion recalcitrant.

– Nu, nu sînt recalcitrant. Dar nu sînt nici entuziast. Sînt... nici eu nu ştiu cum. Şi pe urmă nu sînt spion.

– Bine, bine. După aceea, acum doi ani te-au trimis aici. Dar familia ta?

– Tata s-a pensionat acum cîţiva ani. Locuieşte, împreună cu mama, în Japonia. N-aş putea să-ţi spun de ce. Sînt amîndoi cam ciudaţi. Cred că au îmbrăţişat religia Zen. Au călătorit prea mult prin lume. Nu cunosc, practic, America, iar ceea ce ştiu din ea nu le place. Asta îmi aminteşte de centurionii romani sau de ofiţerii coloniali britanici. Înţelegi? După Cel de Al Doilea Război Mondial, în America s-a dezvoltat o întreagă clasă alcătuită din oameni ca ei.

– Ca noi.

– Da, ca noi. Emisari ai imperiului.

– Ai fraţi sau surori?

– Am o soră mai mică, măritată cu un jocheu bogat, care trăieşte în Filipine. Nu are copii. Am apoi un frate mai mare, care lucrează pe Wall Street, poartă cravată galbenă şi cîştigă prea mulţi bani. E căsătorit şi are doi copii. El e singurul american adevărat din familie, spuse Hollis zîmbind. E sătul de călătorii ca un puşti după ce-a lipit al cincisprezecelea abţibild. În concepţia lui, omul nu trebuie să-şi părăsească fusul orar.

– Fusul orar?

– Da. Locuieşte în fusul orar al coastei de est, pe care nu-l părăseşte. Se mişcă numai pînă la douăzeci de grade latitudine în interiorul acestei zone. Se mută fără probleme de la o adresă la alta, dar încearcă să rămînă mereu în aceeaşi zonă de prefix telefonic. Adică doi-unu-doi.

Lisa se abţinu cu greu să nu izbucnească în rîs.

– Vorbeşti serios?

– Da.

– Ce familie interesantă! Sînteţi apropiaţi unul de celălalt?

– Există o legătură. Dar tu? Povesteşte-mi despre tine.

Lisa nu dădu nici un semn că ar fi auzit ce-a spus şi continuă:

– Mi se pare că ai şi o soţie.

– Soţie? A, da. Katherine. E plecată la Londra după cumpărături.

– Dacă nu mă-nşel, e plecată de vreo jumătate de an.

– A trecut atît de mult timp?

– Sînteţi despărţiţi legal?

– Ilegal.

Lisa păru că ar vrea să continue pe aceeaşi temă, dar pînă la urmă îşi mai turnă nişte vin în pahar.

Patroana se apropie de masă şi discută cu Lisa despre preţurile zilei. Lisa comandă pentru amîndoi.

– Preţul e fix, spuse ea. Doar trei ruble. Meniul se schimbă din oră în oră. Mai bine aşa decît cum se întîmplă la marile restaurante, unde ţi se spune tot timpul, indiferent ce-ai comanda, că s-a terminat.

Rupse o bucată dintr-o pîine numită lipie şi puse jumătate din ea pe farfuria lui Hollis.

– Bulgară, zici? comentă ea. Mi s-a părut că rusa pe care o vorbeşti e un pic cam ciudată. Nu în sensul c-ai vorbi-o cu accent american, nu, dar n-ai nici accent rusesc.

– Ştiu şi un pic de poloneză.

– Da' ştiu că te-ai învîrtit prin Bloc, spuse ea amuzată de jocul de cuvinte.

Hollis zîmbi.

– Ruşii trăiesc cu convingerea că numai un rus poate vorbi rusa adevărată. Cu toate acestea, Seth Alevy o vorbeşte aproape perfect. Dacă ar încerca să se dea drept rus, moscovitul ar crede probabil că e leningrădean şi invers.

– Poate la telefon. Dar ca să fii luat drept rus e nevoie de mai mult decît cunoaşterea limbii. Lucrul e valabil pentru orice naţionalitate, dar ruşii fac notă aparte din mai multe puncte de vedere. Ai observat că, atunci cînd merg, ruşii îşi

folosesc tot corpul, de la umeri în jos? Americanii folosesc picioarele.

– Am observat.

– Pe urmă, continuă ea, expresia feţei e diferită, modul lor de viaţă e altul. A fi rus înseamnă a însuma o întreagă experienţă naţională şi culturală. Eu, tu sau Seth putem să trecem drept ruşi cu acelaşi succes cu care am putea fi luaţi drept orientali.

– Intuiesc un oarecare misticism în filozofia asta, domnişoară Putiatova. Lisa zîmbi. Mă întreb totuşi, spuse Hollis, dacă o asemenea tentativă n-ar putea avea succes. De pildă, cu o pregătire adecvată, asimilarea culturii şi aşa mai departe, n-ar putea oare un american să treacă drept rus într-un grup de ruşi? Sau un rus să treacă drept american la o petrecere în aer liber?

Lisa reflectă o clipă înainte de a răspunde.

– Poate o vreme, dacă nimeni nu-l caută pe impostor. Dar nu şi la o examinare atentă. Pînă la urmă, persoana în cauză se va trăda.

– Oare? Dar dacă un rus care ştie deja engleza urmează o şcoală specială? O şcoală cu profesori americani? Un fel de şcoală... de perfecţionare, în care să ia contact cu cultura americană vreme de, să zicem, un an sau mai mult? Nu s-ar obţine o copie perfectă a profesorului american?

Lisa se gîndi o clipă, apoi răspunse:

– Profesorul şi studentul trebuie să fie foarte pasionaţi de ceea ce fac... Ar trebui să existe un motiv foarte întemeiat ca un american să facă aşa ceva... E vorba aici de spioni, nu-i aşa?

– Tu ai spus-o, nu eu. Eşti foarte inteligentă.

Apoi Hollis schimbă subiectul.

– Rusa pe care o vorbeşti e fără cusur din punct de vedere gramatical. Expresiile colocviale, de asemenea. Dar am observat că accentul, ritmul şi construcţia frazei nu sînt moscovite şi nici nu pari a fi învăţat rusa la Monterrey sau Weisbaden.

– Nu, n-am urmat şcolile noastre de limbi străine. Am învăţat ruseşte de la bunica.

– Evelina Vasilievna Putiatova.

– Aşadar, nu ţi-a scăpat. Ciudat lucru pentru un bărbat.

– Sînt spion. Ascult.

– Şi pui fiecare lucru în sertăraşul lui. Oricum, bunica mea a fost o femeie minunată.

Lisa stinse chiştocul de ţigară şi continuă:

– M-am născut şi am crescut la Sea Cliff, o aşezare îngrijită, cu case victoriene, din Long Island. În Sea Cliff trăieşte o comunitate rusească importantă, care datează din perioada ţaristă. Revoluţia şi războiul civil care a urmat au adus un nou val de imigranţi, printre care s-au aflat şi bunicii mei. Aveau un pic peste douăzeci de ani şi erau proaspăt căsătoriţi. Tatăl bunicului meu era ofiţer în armata ţaristă şi a fost ucis luptînd împotriva germanilor, aşa încît bunicul meu, Mihail Alexandrovici Putiatov, a moştenit moşia şi titlul, devenite la acea dată o răspundere distinctă. Părinţii bunicii mele fuseseră deja arestaţi şi împuşcaţi de bolşevicii locali, iar mama lui Mihail, străbunica mea, s-a împuşcat. Rudele din ambele părţi ale familiei erau risipite prin întreaga Rusie, pe front sau apucaseră calea exilului. Înţelegînd că petrecerea se terminase, Mihail şi Evelina au luat bijuteriile şi au plecat. Cînd au ajuns în America, nu erau faliţi. În cele din urmă s-au stabilit la Sea Cliff, la mare depărtare de Volga.

– Şi toate astea ţi le-a povestit bunica ta?

– Da. Ruşii sînt poate ultimii europeni care pun atît de mare accent pe istoria orală. Într-o ţară în care a existat întotdeauna cenzură, de la cine poţi să afli cum s-au petrecut lucrurile dacă nu de la bătrîni?

– Ei nu sînt întotdeauna martorii cei mai demni de crezare ai trecutului.

– Poate nu sînt în ceea ce priveşte problemele mari, dar îţi pot spune cine a fost spînzurat pentru c-a ascuns alimente şi cine a fost împuşcat pentru că deţinea pămînt.

– Ai dreptate. Continuă!

– În salonul casei noastre victoriene din Sea Cliff, aveam un samovar de argint şi, cînd eram copil, Evelina mă chema să mă aşez lîngă samovar şi-mi spunea basme ruseşti. Cînd m-am făcut mai mare, a început să-mi povestească despre viaţa ei la moşia părinţilor şi despre bunicul. Cînd aveam vreo şaisprezece ani, mi-a povestit despre revoluţie, războiul civil, epidemii şi foamete. M-a impresionat foarte tare şi, cum poveştile ei erau

pătrunse de ură față de comuniști, am impresia că și eu am fost influențată de ura ei, deși mă-ndoiesc că asta urmărea.

Hollis nu comentă în nici un fel.

– Dar m-a învățat și să iubesc, adăugă Lisa. Să iubesc vechea Rusie, oamenii, limba, biserica ortodoxă...

Lisa privi în gol preț de cîteva secunde, apoi continuă:

– În camera bunicii mele, erau trei icoane frumoase pe pereți și o vitrină cu obiecte rare, în care avea artă populară și portretele miniaturale pe porțelan ale familiei ei, și al țarului Nicolae și țarinei Alexandra. Atmosfera din comunitatea noastră, chiar și atunci cînd am crescut, era vag anticomunistă sau, cum i-ai spune tu, antibolșevică. Există acolo o biserică ortodoxă și, ca o ironie, misiunea sovietică la Națiunile Unite deține la cîțiva kilometri de biserică o proprietate pe care o folosește ca refugiu în week-end-uri. Duminicile, bunica mă lua la biserică și uneori ne duceam cu preoții și enoriașii la porțile proprietății sovietice și ne rugam. În sîmbăta Învierii, procesiunea noastră cu lumînări aprinse trecea întotdeauna prin fața sovieticilor. Astăzi, am numi asta demonstrație. Atunci, spuneam că le ducem lumină antihriștilor. Așa că vezi, Sam, Evelina Vasilievna Putiatova a avut asupra mea o influență profundă și durabilă. A murit cînd eram la colegiu.

Tăcură amîndoi o vreme, apoi Lisa continuă:

– Am urmat Universitatea din Virginia și mi-am luat licența în studii sovietice. Am trecut examenul de admitere în Serviciul Extern, am luat examenul oral și mi s-au verificat antecedentele în vederea obținerii autorizației de a lucra în serviciul secret. Deși m-am plasat foarte bine pe lista USIS, a trebuit să aștept un an de zile pînă să obțin un post. Mi-am efectuat anul de serviciu consular la Medan, în Indonezia. Eram vreo șase, într-o clădire dărăpănată cu două etaje, și nu înțelegeam ce puteam face noi pentru promovarea intereselor americane în acea zonă. În cea mai mare parte a timpului, beam bere și jucam cărți. Am crezut că înnebunesc. Apoi, mi s-a încredințat primul post adevărat la biblioteca americană din Madras, India, unde am lucrat doi ani. Pe urmă, m-am întors la Washington pentru un an de pregătire suplimentară și activitate administrativă la sediul USIS din Washington, DC.

Apoi, am lucrat doi ani în Berlinul de Est, unde am putut, în sfîrşit, să-mi folosesc cunoştinţele de rusă. A fost o ambasadă bună – captivantă, misterioasă, pretutindeni numai spioni şi la zece minute de mers cu maşina de Vest. După Berlin, a urmat, în sfîrşit, ceea ce mi-am dorit: Moscova. Şi iată-mă aici, cu un alt spion.

– Îţi plac spionii.

– La nebunie!

Hollis zîmbi.

– N-am fost căsătorită şi nici logodită vreodată, adăugă Lisa. Împlinesc douăzeci şi nouă de ani luna viitoare.

– Mă inviţi la petrecerea pe care o s-o dai la birou?

– Fireşte.

– Dar părinţii tăi? întrebă Hollis.

– Continuă să locuiască în casa din Sea Cliff. Tata e bancher, mama – profesoară. De pe veranda casei se vede portul. Vara stau amîndoi acolo şi privesc vapoarele. E foarte frumos şi ei sînt foarte fericiţi împreună. Poate le faci o vizită într-o zi.

Neştiind ce să răspundă, Hollis o întrebă:

– Ai fraţi sau surori?

– O soră mai mare, divorţată, care locuieşte cu părinţii. Am o nepoată şi un nepot. Părinţii mei par fericiţi că locuiesc împreună. Ei vor să mă mărit şi să mă mut în apropiere. Sînt mîndri de cariera mea în serviciul diplomatic, dar nu sînt prea încîntaţi de postul pe care îl ocup eu acum. În special mama, care are fobia Rusiei.

– Nu pari a fi un om care nu poate să-şi poarte de grijă. Ştii, tatăl meu a stat în Long Island pe la jumătatea anilor '50. La baza aeriană Mitchel. Mi-o amintesc foarte vag.

– Acum e închisă.

– Ştiu, răspunse Hollis. Ce s-a întîmplat cu terenul?

– A fost împărţit între Universitatea Hofstra şi un colegiu din zonă. Pe o parte din teren a fost construit un stadion unde joacă echipa Islanders. Îţi place hocheiul?

– Nu. La fel ca şi părinţii mei, nici eu nu prea sînt american. E o ironie, avînd în vedere că mi-am pus viaţa în slujba patriei. Sînt patriot, dar nu sînt la curent cu viaţa culturală. Ani de-a

rîndul am crezut că Yogi Bear şi Yogi Berra sînt una şi aceeaşi persoană.

Lisa zîmbi.

– Deci n-ai trece testul amic/inamic, dacă cineva te-ar întreba cine joacă mijlocaş la Mets? N-ai putea să treci drept american, deşi eşti.

– Nu. Mă tem c-aş fi împuşcat pe loc.

Lisa turnă în pahare restul de vin, apoi îl privi.

– Ei bine, acum ştim cîte ceva unul despre celălalt.

– Da. Mă bucur c-am avut ocazia să vorbim.

Sosi şi mîncarea.

– Ce dracu' mai e şi asta?

– Asta e *dovta*, o supă din lapte bătut şi orez. Bucătăria lor seamănă cu cea turcească. E mai complexă, mai profundă decît bucătăria slavă. Iar drăcia aia din farfuria albastră ciobită, spuse Lisa rîzînd, se cheamă *golubţi*.

Hollis zîmbi şi începu să mănînce. Pe masă soseau alte şi alte platouri cu mîncare condimentată. Udară mîncarea cu nişte bere moscovită slabă. Hollis îşi privi ceasul. Lisa observă gestul.

– Ai timp să vizităm Trenul Îndoliat? îl întrebă ea.

– Trenul ce?

– Locomotiva şi vagonul cu care a fost transportat trupul neînsufleţit al lui Lenin la Moscova. Sînt expuse la gara Paveleţkii.

– Aha, trenul ăla. Pas.

– Oricum, glumeam. De fapt, nu vizitez locuri precum Muzeul Marx–Engels, spuse Lisa. Mi se pare o glumă încercarea lor de a crea un soi de religie laică în locul celei pe care au distrus-o. Dar, dacă sîntem *liberi* în după-amiaza asta, poate ne facem un program împreună.

– Sigur. Ce-ai zice de o plimbare în afara oraşului?

– Glumeşti?

– Nu glumesc, răspunse Hollis.

– Unde? Cum?

– Trebuie să mă duc la Mojaisk cu o misiune oficială. Am un permis şi pe numele tău.

– Zău? Mi-ar plăcea la nebunie să merg. Ce fel de misiune?

– Una neplăcută, Lisa. Gregory Fisher e la morga din Mojaisk.

Lisa se opri din mîncat şi rămase cîteva momente cu privirea în gol. Îşi drese vocea şi spuse:

– Oh, Doamne, Sam. Bietul băiat...

– Mai vrei să mergi?

Lisa dădu afirmativ din cap.

Patroana localului le aduse cafea turcească tare şi fagure cu miere. Hollis sorbi din cafea. Lisa şedea tăcută. Îşi aprinse o ţigară şi îl întrebă:

– A încercat să... evadeze sau ce s-a întîmplat?

– Nu. Ei zic că se îndrepta *spre* Moscova şi că a avut un accident de maşină înainte de bifurcaţia de la Borodino. Că n-a ajuns niciodată la Rossia.

– Mint.

– Oricum ar fi, e ţara lor. O să-ţi spun mai multe în maşină. Vreau totuşi să înţelegi că, dacă vii cu mine, nu-ţi pot garanta securitatea.

– Securitatea?

– *Cred* că KGB-ul e satisfăcut că a reuşit să stopeze afacerea. Nu se gîndeşte probabil că este cazul să mai regizeze un alt accident. Pe de-altă parte, logica sa nu este cea pe care o înţelegem noi şi, ca atare, e imprevizibil.

Lisa încuviinţă.

– Ei ştiu însă că tu ai vorbit la telefon cu Fisher şi că am solicitat un permis pe numele tău. Asta n-ar trebui să facă din tine o ţintă, dar nu ştii niciodată ce pun la cale. Tot mai vrei să mergi?

– Da.

– De ce?

– Dar *tu* de ce mergi, Sam? Treaba asta ar fi putut s-o facă oricine de la secţia consulară.

– Vreau să mai dau tîrcoale. Ştii doar.

– De asta mi-ai spus să mă îmbrac în haine sport de culoare închisă şi tot de asta ai un pistol în tocul de la picior?

– Exact.

– Ei bine... o să te ajut să dai tîrcoale. Compania ta îmi face plăcere.

– Mulţumesc.

– N-ai pentru ce. Şi, pe urmă, cred că m-am simţit implicată în povestea asta de la bun început, înţelegi?

– Da.

Hollis se ridică şi puse şase ruble pe masă.

– Mîncarea nu a fost atît de rea, ambianţa e plăcută şi nu există microfoane ca la „Praga" sau la celelalte douăzeci de restaurante din top. Două stele şi jumătate.

Lisa se ridică şi ea.

– Îţi mulţumesc c-ai fost atît de galant. Data viitoare fac eu cinste.

– Data viitoare aleg eu localul.

– Eşti în stare să găseşti ceva mai bun ca ambianţă?

– Ba bine că nu! spuse Hollis. Ştiu o ascunzătoare a KGB-ului.

– Glumeşti!

– Nu.

– S-a făcut! Merg.

Ieşiră din restaurant şi pentru prima dată după multă vreme Hollis se simţi într-o dispoziţie plăcută.

PARTEA A DOUA

„Zgîrie un rus și ai să rănești un tătar."

NAPOLEON BONAPARTE

CAPITOLUL 9

Sam Hollis şi Lisa Rhodes ieşiră din strada Arbat în piaţa cu acelaşi nume. Trecură pe lîngă statuia lui Gogol şi se îndreptară spre pavilionul în formă de stea al staţiei de metrou Arbaţkaia, situat în capătul celălalt al pieţei. În stînga, era restaurantul Praga, unde oamenii încă aşteptau la coadă ca să poată lua prînzul. Pe latura de nord a pieţei se afla Dom Sviazi, o clădire din beton şi sticlă ce adăpostea o poştă şi servicii telefonice.

– Acolo era biserica Sf. Boris, spuse Lisa, iar dincolo o biserică de secol XVII, Sf. Tihon. Comuniştii le-au demolat, dar eu am fotografii cu amîndouă.

– Ai de gînd să publici o carte sau un rechizitoriu?

– Şi una, şi alta.

Intrară în staţia de metrou şi începură să-şi facă loc cu coatele prin mulţime spre scările rulante. În ultimul moment, Hollis o apucă pe Lisa de braţ şi o conduse spre intrarea opusă în pavilion şi ieşiră din nou în piaţă, în spatele unei fîntîni.

– Ce faci? întrebă ea.

– Nu luăm metroul.

– Dar nu trebuia să luăm o maşină de la ambasadă?

– Vino după mine! Repede!

Hollis se îndreptă în grabă spre latura de est a pieţei, urmat de Lisa. Trecură pe lîngă cîteva chioşcuri, strecurîndu-se printre oamenii aşezaţi la coadă pentru cvas, băuturi răcoritoare şi îngheţată.

– Unde mergem? întrebă Lisa.

Hollis o apucă de încheietura mîinii şi o trase spre un Jiguli negru, cu motorul oprit, parcat lîngă bordură, în faţa cinematografului Hudojestvennîi Art.

– Urcă!

Hollis se îndreptă spre locul şoferului, de unde coborî în grabă un bărbat pe care Lisa îl recunoscu ca fiind de la ambasadă. Hollis se aşeză la volan, iar bărbatul închise portiera şi-i spuse:

– Rezervorul e plin, schimbătorul de viteze cam face fiţe, servieta dumneavoastră e pe bancheta din spate. Succes!

– Mulţam.

Hollis băgă maşina în viteză, se înscrise în trafic pe bulevardul Kalinin, apoi făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade şi o luă spre vest, uitîndu-se în oglinda retrovizoare.

Lisa nu scoase o vorbă.

Hollis acceleră şi după două minute traversă strada Ceaikovski, apoi rîul Moscova pe podul Kalinin, pe urmă trecu de hotelul Ucraina, continuîndu-şi drumul spre vest, pe bulevardul Kutuzov. Cîteva minute mai tîrziu, depăşi Muzeul Borodino şi părăsi cercul interior al oraşului pe la Arcul de Triumf. Mări viteza pînă la cincizeci de kilometri la oră, apoi comentă:

– Din cîte oraşe cu opt milioane de locuitori poţi să ieşi în zece minute? Pentru un şofer, Moscova e un adevărat paradis.

Lisa nu răspunse.

Hollis băgă mîna sub scaun şi scoase o şapcă neagră de lînă şi o basma bleumarin. Îşi puse şapca pe cap şi-i întinse Lisei basmaua.

– O *babuşka* pentru doamna. Pune-ţi-o, te rog!

Lisa ridică din umeri şi se îmbrobodi cu basmaua, legîndu-şi-o la ceafă. În cele din urmă spuse:

– Am văzut asta într-un film.

– O comedie muzicală?

– Da.

Cîteva minute mai tîrziu, treceau prin dreptul unor blocuri în construcţie, care aduceau cu nişte nave din beton gri plutind în derivă pe o mare unduitoare de iarbă verde.

– Potrivit legii, spuse Lisa, nu avem voie să mergem cu maşini care nu au plăcuţe de corp diplomatic.

– Zău?

– De unde e maşina asta?

– De la hotelul Intourist. Închiriată şi plătită cu o carte de credit American Express.

– Asta înseamnă că le-ai oferit valută pe care s-o folosească împotriva noastră la Washington. Pentru vreun spion.

– A costat doar patruzeci de dolari. Cu banii ăştia un agent KGB n-ar putea să-l invite la masă nici măcar pe unul de la pază.

Lisa ridică din nou din umeri.

– Moscova devine tot mai mare pentru KGB. Prea multă influenţă occidentală, maşini închiriate, American Express, cîteva bănci apusene. E mai uşor pentru noi să ne mişcăm.

– Vorbeşti ca el.

– Ca cine?

– Ca Seth. Aveţi o perspectivă limitată.

– Ştiu.

Lui Hollis nu-i fu greu să remarce că buna ei dispoziţie dispăruse. Probabil că era agitată şi tulburată din cauza morţii lui Fisher.

Hollis se mai gîndi şi la faptul că luase cu el o amatoare, o novice, ceea ce-ar fi putut să nu fi fost o idee prea fericită. Avea însă vaga impresie că acest lucru o să-i facă bine. Alevy fusese de acord.

Iar din punctul de vedere al meseriei propriu-zise, o femeie despre care nu se ştia să fi avut vreo legătură cu serviciul secret constituia o bună acoperire. Dacă permisele le-ar fi solicitat Alevy şi Hollis, KGB-ul ar fi mobilizat o divizie blindată ca să-i urmărească.

Îşi dădu seama că, într-adevăr, gîndea ca Alevy. Altfel cum se explica faptul că îi ceruse Lisei Rhodes să facă o călătorie în care putea să-şi piardă viaţa.

– Scuză-mă! spuse cu voce tare.

– Pentru ce?

– Pentru că vorbesc ca Seth.

– Ăsta da spirit critic, spuse Lisa zîmbind.

Hollis nu răspunse. Lisa se uită pe fereastră şi comentă gînditoare:

– Dacă Greg Fisher venea dinspre Smolensk şi Borodino, înseamnă că a venit pe drumul ăsta.

– Da, pe ăsta.

– A trecut exact pe lîngă ambasadă.

– Ştiu.

Traversară şoseaua de centură şi Lisa îl informă:

– Pe drumul ăsta au existat la un moment dat inscripţii cu lozinca „Înainte, spre comunism!", dar bănuiesc că pînă la urmă autorităţile au realizat cît de neinspirată fusese amplasarea acestei lozinci pe un drum care merge în cerc.

Hollis zîmbi.

– Eşti bună de ghid. O să vorbesc la Intourist să-ţi găsească de lucru în week-end-uri.

Scoase din buzunar o bucată de hîrtie cenuşie şi i-o întinse.

– Permisul tău.

Lisa aruncă o privire peste literele chirilice roşii şi ştampila Ministerului de Externe, apoi îndesă hîrtia în poşetă.

– E valabil numai pînă la miezul nopţii.

– Pînă atunci sîntem înapoi.

– Mă gîndeam că am fi putut rămîne la ţară peste noapte.

Hollis răspunse după o pauză:

– Nu mi-am luat periuţa de dinţi.

Lisa îi zîmbi, apoi îşi concentră atenţia asupra peisajului. Un sătuc numărînd vreo duzină de case ieşea puternic în evidenţă pe fundalul cîmpului deschis. Garduri neîngrijit confecţionate despărţeau grădinile de curtea de păsări şi animale, iar locuinţele dărăpănate erau legate de anexe prin alei noroioase. Acoperişurile erau învelite cu tablă ondulată şi Lisa îşi imagină că o ploaie zdravănă îi scotea probabil din minţi pe locuitori. La fel se întreba cum reuşeau să păstreze căldura în locuinţe iarna, cînd temperatura cobora la minus zece sau douăzeci de grade Celsius.

– Incredibil!

Hollis îi urmări privirea.

– Da. Izbitor, nu? Şi cînd te gîndeşti că la numai cincisprezece kilometri distanţă se află capitala unei mari puteri nucleare.

– Este prima mea ieşire prin ţară.

– Eu m-am mai învîrtit pe ici, pe colo şi pot să-ţi spun că la est, spre Urali, sau în nord, spre Leningrad, e mai rău. Jumătate din populaţia rurală este prost îmbrăcată, prost hrănită şi are locuinţe precare, deşi ea este cea care produce mîncarea.

Lisa dădu aprobator din cap.

– Auzi şi citeşti despre locurile acelea, dar trebuie să le vezi ca să te convingi că aşa e.

Hollis îi arătă o ridicătură de teren:

– Vezi deluşorul ăla de-acolo? Dincolo de el, într-o pădure de pini, este camuflată o instalaţie radar foarte sofisticată, care reprezintă centrul de comandă pentru toate bazele de rachete antibalistice din jurul Moscovei. Cu banii cheltuiţi pentru această instalaţie, jumătate din ţăranii care trăiesc în regiune ar putea să aibă case decente, cu apă curentă şi încălzire centrală. Tunuri sau unt. Unele societăţi nu-şi pot permite şi una, şi alta.

– Jumătate din bugetul nostru şi şaizeci la sută din al lor, spuse Lisa. Ce bogăţie incredibilă îngropată în silozurile de rachete.

– Teoria optimistă împărtăşită în prezent la Washington este aceea că îi forţăm să cheltuiască, împingîndu-i spre moarte, spuse Hollis. Uită ce ţi-am spus în legătură cu amplasarea rachetelor antibalistice.

Lisa dădu absentă din cap, apoi, după o pauză, spuse:

– În activitatea mea, am întîlnit ruşi care înţeleg contradicţiile sistemului. Ne simpatizează şi ar prefera să construiască silozuri de grîne în locul celor de rachete. Guvernul însă le-a băgat în cap că au nevoie de rachete, pentru că noi am vrea să-i cucerim.

– Într-un fel, ai dreptate. Trebuie făcută deosebirea între popor şi guvern, dar cred că poporul are guvernul pe care îl merită. În cazul de faţă, poate chiar mai mult decît merită.

– Nu-i adevărat, Sam. Poate că ruşii nu înţeleg ce e aia democraţie, dar sînt devotaţi, într-un fel curios, dar pătimaş, ideii de *svoboda* – libertate.

Hollis ridică din umeri.

– Întotdeauna am spus că aici comunismul este un accident al istoriei, care n-o să apuce a o suta aniversare, continuă Lisa.

– Nici nu vreau să mă gîndesc la ce-ar mai putea să născocească oamenii ăştia.

– Eşti într-adevăr atît de dur sau vrei doar să mă sîcîi pe mine?

– Nici una, nici alta. Prelucrez pur şi simplu informaţiile. Asta mi s-a spus să fac aici.

– Uneori cred că sînt singura persoană din ambasadă care încearcă să găsească şi ceva bun aici, o speranţă oarecare. E atît

de deprimant să fii înconjurat doar de cinici, păsări de pradă, diplomaţi mieroşi şi paranoici.

– Înţeleg. Uite ce e, dacă vrei să fim prieteni, hai să nu mai discutăm politică.

– OK.

Cerul se întunecase din nou şi stropi de ploaie începură să se prelingă pe parbriz. În aer plutea o linişte apăsătoare, un soi de mohoreală care îţi pătrundea prin ochi pînă în creier, în inimă, în suflet.

– Aici, spuse Lisa, pe cîmpiile astea, cred că încep să înţeleg legendara melancolie slavă.

– Dar dacă ai vedea neşfîrşitele lanuri de floarea-soarelui din timpul verii. Îţi taie pur şi simplu respiraţia.

Lisa îşi întoarse privirea spre el.

– Chiar aşa? întrebă ea, gîndindu-se că propoziţia de mai înainte spunea mai mult despre Sam Hollis decît ar fi vrut el să spună. Va trebui să mi le arăţi la vară.

– S-a făcut.

– Ce rău îmi pare că n-am la mine aparatul de fotografiat.

– O să opresc la primul magazin cu aparate foto.

– În regulă, spuse Lisa privindu-şi ceasul. O să ajungem la timp la morgă?

– Dacă e închisă, o să ne-o deschidă cineva.

Hollis răsuci brusc de volan şi Jiguli o luă pe un drum lateral, spatele maşinii derapînd şi ridicînd un nor de praf.

– Ce s-a întîmplat?

– Nimic.

Hollis înconjură o *kocika,* una dintre acele mici coline care dau relief cîmpiilor de la vest de Moscova. Opri maşina în aşa fel încît să nu poată fi văzută de pe drum. Întinse mîna spre servieta diplomat de pe bancheta din spate, scoase un binoclu şi coborî din maşină. Lisa îl urmă. Urcară în vîrful colinei acoperite de iarbă. Hollis îngenunche şi o trase pe Lisa lîngă el. Privi prin binoclu drumul lung şi îngust, apoi spuse:

– Cred că sîntem singuri.

– În Statele Unite, replică Lisa, oamenii zic: „Vrei să mergem undeva unde să putem fi singuri?", iar aici „Cred că sîntem singuri" sau „Cred că avem companie".

Hollis scrută cerul, apoi cîmpiile înconjurătoare. Se ridică în picioare şi Lisa îi urmă exemplul. Hollis îi întinse binoclul.

– Uită-te acolo!

Lisa îl îndreptă spre răsărit.

– Moscova... Văd turlele Kremlinului.

Hollis privi atent cîmpiile, de pe care fusese adunată recolta.

– Cam pe-aici a fost.

– Ce anume?

– Cam pînă pe-aici a ajuns armata germană. Şi cam pe vremea asta. Patrulele de recunoaştere germane au raportat exact ce-ai spus tu adineauri. Că văd turlele Kremlinului prin binoclurile de campanie.

Lisa îl privi curioasă.

O vreme, Hollis păru cufundat în gînduri, apoi continuă:

– Germanii şi-au închipuit că războiul se sfîrşise. Au fost extrem de aproape. Apoi, Dumnezeu, căruia probabil nu-i prea pasă de nici o armată, a înclinat balanţa în favoarea ruşilor. A nins devreme şi abundent. Germanii au început să îngheţe şi tancurile să se împotmolească. Armata Roşie a avut un răgaz, apoi a atacat pe zăpadă. După trei ani şi jumătate, ruşii erau în Berlin şi din acel moment lumea n-a mai fost aceeaşi.

Hollis se întoarse şi privi spre soarele care apunea. Cu spatele la Lisa, spuse ca pentru sine:

– Sînt momente cînd încerc să înţeleg ţara asta şi oamenii ei. Uneori, îi admir pentru ce-au făcut, alteori îi disprefuiesc pentru ceea ce nu pot să înfăptuiască. Cu toate acestea, ei seamănă cu noi mai mult decît sîntem noi dispuşi să recunoaştem. Ruşii gîndesc la scară mare aşa cum facem noi, au spirit de frontieră şi se mîndresc cu realizările lor. Au o fire directă şi deschisă, cum n-am mai întîlnit în Europa sau Asia, dar care se aseamănă cu cea a americanului. Vor să fie primii în toate, să fie pe locul întîi, dar cum nu există decît un loc întîi, următorul iese pe locul doi.

Hollis coborî şi se urcă în maşină, urmat de Lisa. O luară înapoi pe drum şi apoi pe şoseaua Moscova–Minsk. Pe lîngă ei, trecu un camion cu produse agricole, îndreptîndu-se în direcţia opusă, spre Moscova. Hollis observă în treacăt că verzele erau negre, iar cartofii păreau mici. Nu văzu alt fel de legume, nici păsări, vite ori produse lactate. Îşi spuse că merită poate să facă

un scurt raport pe tema asta, deşi descoperirea sa era un lucru bine cunoscut gospodinelor din Moscova.

Lisa îi arunca din cînd în cînd o privire piezişă. Ar fi vrut să scoată mai multe de la el în legătură cu ce spusese pe colină, dar ea cunoştea mai bine situaţia. Şi, pe urmă, un om ca Hollis era capabil de izbucniri ocazionale izvorîte din inimă, dar n-ar fi vrut ca acestea să se transforme în dialog. Aşa că se abţinu şi coborî geamul.

– Simţi cum miroase?

– Ce anume?

– Pămîntul. În Moscova nu se simte mirosul ăsta.

– Aşa e, replică Hollis.

Lisa privea peisajul rural, încîntată de nemişcarea acelei toamne tîrzii şi de mirosul de pămînt gras şi umed.

– Asta e Rusia, Sam. Nu Moscova sau Leningradul. *Rusia.* Priveşte mestecenii albi de colo. Vezi frunzele alea mici de culoare roşie, galbenă şi aurie? Acum uită-te ce se întîmplă cînd trece o pală de vînt. Ai văzut? Ce poate fi mai rusesc decît frunzele astea colorate de mesteacăn purtate de vînt, pe fondul gri al cerului şi al acestui peisaj solitar. E atît de pustiu şi atît de frumos, Sam. Kremlinul nu poate schimba nimic din toate astea, pentru că sînt imuabile, eterne. Doamne, asta e! Asta e Rusia!

Lisa întoarse capul spre Hollis şi privirile lor se întîlniră. Apoi Hollis privi din nou prin parbriz şi pentru întîia oară *simţi* prezenţa pămîntului.

– Vezi vălătucii de fum care ies pe coşurile caselor din sat, spuse Lisa cu vădită emoţie. E sfîrşitul după-amiezei şi cerul se acoperă de nori. Sînt aprinse focurile. Ceaiul e pe foc, cartofii şi varza dau în fiert. Tatăl e afară, în bumiţă, şi repară un gard sau un plug. Noroiul negru i se încleiază pe ghete. Tînjeşte după cana de ceai şi căldura din interiorul casei. Văd oameni călare, aud balalaice, văd biserici din trunchiuri de mesteceni profilîndu-se pe orizontul purpuriu... Aud sunetul clar al clopotelor învăluind cîmpiile liniştite...

Lisa se întoarse spre el.

– Sam, nu ne putem opri într-un sat?

– S-ar putea să fii dezamăgită, răspunse Hollis calm.

– Te rog! N-o să mai avem altă ocazie.

– Poate mai tîrziu... dacă mai avem timp. Îţi promit.

Lisa zîmbi.

– O să găsim timp.

Îşi continuară drumul într-o tăcere plăcută, ei doi într-o maşină, îndreptîndu-se spre vest o dată cu soarele care apunea, rupţi de ambasadă, de oraş, de lume, singuri.

Hollis o privea din cînd în cînd şi îşi zîmbeau reciproc. Lisa îi plăcea, pentru că era o femeie care ştia ce voia. În cele din urmă spuse:

– Acum îl înţeleg pe puşti. Cred că a trăit senzaţia cea mai cutremurătoare într-o viaţă de om.

– Ce ştii despre el? Despre familia lui, despre cum a murit?

Hollis îi povesti cele cîteva lucruri pe care le ştia.

– L-au ucis, spuse Lisa fără ocolişuri.

Trecură pe lîngă sate, gospodării colective şi gospodării de stat. Pe la jumătatea drumului spre Mojaisk, Lisa întrebă:

– O să fie periculos?

– Foarte.

– De ce m-ai ales pe mine?

– Pentru că mi s-a părut că şi tu crezi că toată afacerea asta pute şi m-am gîndit că ai vrea poate să-ţi verifici convingerile.

– Dar eu... eu nu sînt pregătită.

– În schimb eşti o admiratoare a spionilor, spuse Hollis zîmbind. N-ai spus tu că în Berlinul de Răsărit a fost captivant? Uite un prilej să mai ieşi un pic din monotonie.

– Mă ademeneşti, colonele, spuse Lisa, înghiontindu-l prietenește. Cînd m-ai invitat să te însoţesc, habar n-aveai că în privinţa asta sînt o microbistă.

– Corect. Vezi, ai şi început să gîndeşti ca un ofiţer de informaţii.

Hollis verifică ceasul, kilometrajul şi privi în oglinda retrovizoare.

– Hollis, îl întrebă Lisa, eşti unul dintre acei bărbaţi care obişnuiesc să ademenească femeile cu vederi feministe? Nu mă număr printre cele care-şi imaginează că pot face tot ceea ce face un bărbat.

– Nu e vorba de un experiment sociologic ori de o problemă personală, domnişoară Rhodes. Cred că-mi poţi fi de ajutor şi, pe deasupra, reprezinţi o acoperire foarte bună.

– OK.

– Şi o companie la fel de bună, adăugă Hollis.

– Mulţumesc.

Micuţul Jiguli era unul dintre puţinele autoturisme particulare de pe şosea, dar Hollis ştia că bătea mult mai puţin la ochi decît ar fi făcut-o un Ford cu număr de corp diplomatic. În plus, el şi Lisa puteau fi luaţi drept un Ivan şi o Irină oarecare, într-o plimbare cu maşina în week-end. Cerberii care supravegheau ambasada, Boris, Igor şi compania, aşezaţi în maşinile lor în faţa ambasadei, începuseră să realizeze că Hollis le trăsese din nou clapa. Erau probabil foarte supăraţi pe el, iar şefii lor erau supăraţi pe ei. Toată lumea era supărată. Mai puţin Fisher, fiindcă Fisher era mort.

– Cred că-ţi par mai puţin veselă şi sclipitoare decît la prînz.

– Vestea morţii cuiva, chiar şi a unei persoane pe care n-o cunoşti, are darul să te indispună.

– Da, asta şi...

– Eşti şi un pic emoţionată.

– Şi asta...

– Şi ai descoperit că nu sînt atît de interesant pe cît credeai.

– Dimpotrivă. Mă laşi să vorbesc? Voiam să spun că sînt îngrijorată de toată afacerea asta. Noaptea trecută, în biroul meu, înainte de telefonul lui Greg Fisher, mă gîndeam c-o să ajungem să ne înţelegem iar cu ei. *Glasnosti* şi toate celelalte. Înţelegi?

– Da.

– Îmi ziceam: „Dă-ne, Doamne, o lume fără Afganistanuri şi fără avioane de pasageri aruncate în aer".

– E ca şi cum te-ai ruga să nu mai existe moarte şi impozite.

– Dar de ce trebuie mereu să existe *ceva?* Asta o să strice iar relaţiile, nu-i aşa? O să începem să ne expulzăm reciproc diplomaţii şi personalul ambasadei, să contramandăm schimburile culturale şi ştiinţifice şi s-o apucăm din nou pe panta nenorocită a rachetelor nucleare, nu-i aşa?

– Treaba asta nu intră în sfera mea de preocupări.

– Ba intră în sfera de preocupări a *tuturor,* Sam. Doar trăieşti pe planeta asta.

– Uneori. Cînd mă aflam la optsprezece mii de metri deasupra ei, mă uitam în jur şi-mi ziceam: „Oamenii ăia de-acolo, de jos, sînt nebuni". Apoi mă uitam în sus, în ceruri, şi mă întrebam: „Doamne, ce gînduri ai cu noi?" Apoi îmi lansam bombele,

fentam rachetele şi MIG-urile, mă întorceam acasă şi beam o bere. N-am devenit un cinic şi nici n-am fost ros de remuşcări. Am învăţat să mă limitez doar la problema mea, aceea de a lansa bombe şi de a-mi bea berea. Şi la fel fac şi astăzi.

– Dar ai vorbit cu Dumnezeu şi L-ai întrebat ce gînduri are.

– Nu mi-a răspuns niciodată. Pentru informarea ta, adăugă Hollis, cuvîntul la ordinea zilei continuă să fie destinderea. Gîndeşte-te la pace. Care se poate schimba peste noapte.

Lisa scoase un pachet de Kent din poşetă.

– Te deranjează?

– Nu.

– Vrei şi tu una?

– Nu. Deschide puţin geamul!

Lisa coborî geamul şi îşi aprinse o ţigară. Hollis vîră brusc pe un drum de ţară şi continuă să meargă cu viteză. Jiguli-ul pătrunse hurducăind pe o uliţă îngustă, aruncînd pietrişul în dreapta şi în stînga.

– De ce-ai părăsit şoseaua? întrebă Lisa.

Hollis îi arătă o foaie de hîrtie, pe care o ţinea în mînă, coti la stînga pe un alt drum, apoi la dreapta.

– Cu cîţiva ani în urmă, spuse el, un englez a avut inspiraţia să facă o hartă a drumurilor secundare prin care pot fi ocolite o mulţime de oraşe importante din împrejurimile Moscovei. Ruta asta ocoleşte Mojaisk-ul. Drumurile n-au nume, doar repere. Ca şi cum ai căuta acul în carul cu fîn.

În pofida faptului că era tot mai îngrijorată, Lisa zîmbi şi spuse:

– În clipa asta comiţi o încălcare de itinerar.

– Asta nu-i nimic! Să vezi ce urmează!

– Presupun că mergem la Borodino.

– Exact, spuse Hollis, continuînd să „navigheze" pe drumurile de ţară care se intersectau.

Din cînd în cînd, trecea pe lîngă un camion sau tractor, făcîndu-le oamenilor semn cu mîna.

– Afurisitul ăsta de schimbător de viteze îmi dă de furcă, spuse Hollis, dar maşina se comportă bine. Jiguli este practic un Fiat şi se comportă la fel ca verişoara lui din Italia. E o maşină foarte robustă.

– Bărbaţi. Maşini. Fotbal. Sex.

– Poftim?

– Nimic.

Traversară calea ferată şi în scurtă vreme Hollis văzu bornele de marcaj ale vechiului drum Minsk–Moscova. În depărtare se zărea oraşul Mojaisk.

– Ei bine, am ocolit Mojaisk-ul, spuse Hollis. Mă întreb dacă Boris şi Igor se mai plimbă în sus şi-n jos pe strada principală, aşteptîndu-ne.

– Cine sînt Boris şi Igor?

– Agenţii KGB care supraveghează ambasada.

– Aha.

Hollis traversă drumul principal şi continuă să meargă pe drumuri de ţară. După vreun sfert de oră, viră pe drumul străjuit de plopi ce ducea la Borodino. În faţă se puteau vedea coloanele de piatră şi porţile de acces care duceau spre cîmpul de luptă. Acum porţile erau închise. Cînd se apropiară, văzură că erau chiar legate cu lanţuri.

– Mă întreb de ce-or fi închis aşa de devreme anul ăsta, spuse Lisa, că doar e vorba de exponate în aer liber.

– Pe asta am mizat şi eu.

Hollis o luă printre doi plopi dezgoliţi de frunze, intră în şanţul de scurgere şi merse prin el pînă ce ocoli porţile. După aceea, ieşi din nou în drum, îndreptîndu-se spre muzeu.

– N-ai mai fost niciodată aici, aşa-i?

– Aşa cum ţi-am spus, nu am reuşit niciodată să obţin autorizaţia de a părăsi Moscova decît ca să merg la *dacea* – vila finlandeză.

Hollis dădu din cap în semn că ştia despre ce e vorba. Vila finlandeză – botezată astfel datorită arhitecturii şi saunelor – era o casă de vacanţă recent construită pe rîul Kliazma pentru personalul ambasadei americane, la aproximativ o oră de mers spre nord cu maşina de la Moscova. Vila ambasadorului pentru funcţionarii superiori, printre care se număra şi el, se afla foarte aproape. Invitaţia de a petrece un week-end în vila ambasadorului era aproape sinonimă cu o pedeapsă. Curînd, vila finlandeză şi-a cîştigat o proastă reputaţie, nemaifiind frecventată de familişti. Într-o noapte, de la fereastra dormitorului său din vila ambasadorului, Hollis auzise voci vesele de bărbaţi şi de femei, precum şi pleoscăitul apei fierbinţi din căzi răzbătînd dinspre

vila finlandeză pînă în zori. Katherine, care atunci era acolo împreună cu el, comentase: „Lor de ce li se permite să se distreze așa de bine, iar noi sîntem nevoiți să bem vișinată cu niște scorțoși?" Nu după mult timp, Katherine plecase „după cumpărături".

– Te duceai des acolo? o întrebă Hollis.

Lisa îi aruncă o privire furișă.

– Nu... era ceva ce semăna cu petrecerile de Crăciun de la birou, doar că lunea dimineața toată lumea se evita. Înțelegi, nu?

– Cred că da.

În față le apărură parcarea cu pietriș și muzeul, pe partea dreaptă.

– Am fost o dată aici, spuse Hollis. În octombrie trecut, cu ocazia aniversării bătăliei germano-ruse din 1941, la o recepție a atașaților militari. Interesant loc.

– Așa se pare.

Mașina își continuă drumul prin parcare, intrînd pe o alee îngustă. Soarele apusese, iar noaptea se instalase liniștită. Printre nori, se zăreau stelele strălucitoare. Lisa fu surprinsă de liniștea adîncă și de bezna nopții din zona rurală.

– Sinistru, spuse.

– Romantic.

Lisa zîmbi în silă. Luna ieși din nori, învăluind în lumina ei o duzină de obeliscuri șlefuite, care se înălțau ca niște santinele pîlpîitoare la căpătîiul morților.

– Borodino, spuse Hollis cu voce scăzută. Fisher trebuie să fi trecut probabil pe aici, prin fața muzeului. Șmecheria e să ne dăm seama cum s-a rătăcit. Caută în spate, în servieta mea, și vezi că e acolo o hartă aeriană.

Lisa făcu precum îi ceruse.

– Asta e?

– Da. Desfă-o și pune-o la tine în brațe. Dacă sîntem opriți, atinge-o cu flacăra de la brichetă. E hîrtie cu ardere instantanee, așa că o să ardă într-o secundă, fără să facă prea mult fum ori scrum.

– OK.

– Sub scaunul tău trebuie să fie o lanternă cu filtru de lumină roșie.

Lisa căută sub scaun și scoase lanterna.

– Ştim că a traversat cîmpul de luptă, spuse Hollis, apoi a zis că s-a trezit pe un drum prin pădure, la nord de cîmp, cam pe la ora asta. Mai la nord se află rîul Moscova, centrala electrică şi staţia de apă. Aşadar, trebuie să fi fost undeva între locul ăsta şi rîu. Singura pădure de pe harta aeriană este *bor*... Vreau să zic pădurea de pini. Vezi?

– Da, spuse Lisa, ridicîndu-şi ochii de pe hartă. Pinii sînt pe dealurile de-acolo. Vezi?

– Da. Sînt dealurile de la sud de Moscova. Acum urmează o bifurcaţie a drumului.

Lisa îndreptă lumina roşie a lanternei asupra hărţii.

– Da. O văd. Dacă o iei pe drumul din stînga, faci o buclă înapoi şi începi să urci dealul.

Drumul din stînga părea să ducă înapoi la muzeu. În realitate însă nu era aşa. Aici Fisher făcuse probabil greşeala fatală. Hollis o apucă pe drumul din stînga.

Continuau să meargă cu luminile stinse şi, la un moment dat, drumul începu să urce. Întîlniră cîţiva pini răsfiraţi pe panta acoperită de iarbă, după care drumul intră printre şiruri dese de copaci şi se făcu foarte întuneric.

Lisa îşi drese vocea.

– Vezi ceva?

– Scoate lanterna pe fereastră şi luminează-mi din cînd în cînd drumul.

Lisa coborî geamul, lăsînd să pătrundă o pală de aer rece. În lumina roşie a lanternei se distingea drumul îngust.

– Ce faci? întrebă Hollis.

– Bine. *Tu* ce faci?

– Eu, excelent, replică Hollis. Frumoasă pădure! Îmi place cuvîntul ăla, *bor*. Extrem de evocator şi de rusesc. Mă face să mă gîndesc la o pădure de pini adîncă şi întunecoasă din vechea Moscovă, la tăietori şi cioplitori de lemn, la colibele lor din buşteni, la răşina care fierbe deasupra unui foc în trosnetul lemnului. O imagine de basm. *Bor*.

Lisa îl privi fără să spună o vorbă.

Continuară să urce prin culoarul de pini. Jiguli se deplasa foarte încet, motorul său puternic scrîşnind în viteza întîi.

– Pot să fumez? întrebă Lisa.

– Nu.

– Am început să am frisoane.

– Vrei să ne întoarcem?

– Mai tîrziu, răspunse Lisa după o ezitare.

Zece minute mai tîrziu, ajunseră în dreptul unei pancarte. Hollis opri și Lisa lumină pancarta cu lanterna: „STOP! INTRAȚI ÎNTR-O ZONĂ INTERZISĂ. ÎNTOARCEȚI-VĂ!"

– Asta trebuie să fie locul, spuse Hollis. Mă temeam că am luat-o pe un drum greșit.

– Dar chiar asta am și făcut.

Hollis coborî din mașină și privi în jur, descoperind mica platformă pentru întors mașina din partea dreaptă a drumului. Deschise portbagajul și smulse firele de alimentare de la poziții și stopuri, apoi se urcă în mașină. Intră pe platformă, numai că, în loc să întoarcă, continuă să meargă printre pini, pînă ce Jiguli pătrunse vreo douăzeci de metri în interiorul pădurii. Întoarse mașina în așa fel încît să fie cu botul în direcția drumului înapoi, apoi opri motorul.

– Fii numai ochi și urechi! îi șopti Hollis Lisei. Fii pregătită s-o ștergi repede. Dacă nu mă întorc într-o oră, te duci la Mojaisk și te ocupi de treaba cu morga. Oricine te-ar întreba, spui că ai venit singură. Așează-te la volan și coboară geamul! Ne vedem mai tîrziu.

Hollis coborî, închise cu grijă portiera și începu să meargă prin pădure într-o direcție paralelă cu drumul.

Lisa veni după el.

– Ești nebun!

– Întoarce-te!

– Nu.

Mergeau unul lîngă celălalt. Pămîntul era elastic, fiind acoperit de un covor de ace și conuri de pin. Spațiile dintre trunchiurile copacilor erau libere, umplute din loc în loc cu tufe de ferigă și lăstari de pin. Nu adia vîntul, iar mirosul de rășină de pin era copleșitor. Nu se auzeau decît zgomotul ușor al pașilor lor pe acele de pin și, din cînd în cînd, pîrîitul unui con strivit sub picioare. Pădurea era cufundată în beznă.

– Sam, șopti Lisa, n-avem ce căuta aici... nici o... acoperire... cu toată imunitatea noastră diplomatică.

– Ba da. Culegem ciuperci. Rușii sînt mari culegători de ciuperci. Se dau în vînt după asta.

– Dar în pădurile de pini nu sînt ciuperci.

– Zău? Atunci sîntem într-o escapadă sexuală.

– În cazul ăsta ar trebui să ne aflăm pe bancheta din spate a maşinii.

– Gîndeşte-te tu la o acoperire. Între timp, să încercăm să nu fim prinşi. Presupun că vii cu mine.

– Da.

După cîteva minute, începură să dea peste pancarte bătute în cuie la anumite intervale. Hollis şi Lisa se apropiară de una dintre ele şi citiră la lumina roşie a lanternei: „STOP! ÎNTOARCEŢI-VĂ! VĂ AFLAŢI ÎNTR-O ZONĂ INTERZISĂ! SÎNTEŢI PASIBIL DE A FI ARESTAT!"

Hollis îşi apropie gura de urechea Lisei şi-i şopti:

– S-ar putea să fie senzori de sunet. Calcă uşor, ca o căprioară!

Lisa dădu afirmativ din cap. Hollis puse o mînă pe umărul Lisei şi simţi că tremură.

– Vrei să te întorci la maşină?

Lisa clătină din cap. Hollis scoase pistolul Tokarev din tocul de la picior şi îl strecură în buzunar. Îşi continuară drumul prin pădure, evitînd luminişurile, învăluite în lumina palidă şi albăstruie a semilunii care răsărea. Din cînd în cînd, întîlneau pancarte cu aceeaşi inscripţie, apoi Lisa îi atrase atenţia asupra unei inscripţii diferite, amplasată într-un luminiş. Se apropiară cu grijă şi citiră: „STOP! GĂRZI ÎNARMATE AU ORDIN SĂ TRAGĂ."

– Aproape c-am ajuns, şopti Hollis.

Auziră un zgomot în spatele lor şi se întoarseră. Hollis se lăsă pe un genunchi şi scoase pistolul. Lisa se ghemui lîngă el. În celălalt capăt al luminişului se mişcară crengile de pin, apoi se dădură la o parte. În luminiş îşi făcu apariţia o căprioară tînără, care înaintă spre ei, apoi se opri brusc, adulmecînd aerul liniştit şi rece, se întoarse şi o luă la fugă.

Hollis puse pistolul înapoi în toc şi se ridică. O porniră mai departe. După nici cinci minute, ajunseră în faţa unui gard de sîrmă ghimpată, înalt de vreo doi metri şi jumătate, terminat într-o spirală de sîrmă care în locul ghimpilor avea lame tăioase. O plăcuţă metalică agăţată de gard avertiza: „CURENT DE ÎNALTĂ TENSIUNE."

De partea cealaltă a gardului, copacii fuseseră tăiați pe o distanță de aproximativ cincizeci de metri. Hollis reuși să distingă un al doilea gard de sîrmă ghimpată, interior, dincolo de zona fără copaci. Lîngă gardul interior se înălța un turn de pază.

– Pensionul Doamnei Ivanova, șopti Hollis.

– Nu pare deloc ospitalier, comentă Lisa.

Hollis cercetă cu privirea turnul de pază, apoi gardul interior, dincolo de care se puteau distinge lumini. O apucă pe Lisa de braț și începură să meargă cu grijă de-a lungul gardului de sîrmă ghimpată, întîlnind la un moment dat stîrvul în descompunere al unei căprioare electrocutate.

– Sam, hai să plecăm, spuse Lisa.

Hollis o trase în jos.

– Ascultă!

Liniștea pădurii fu spartă de zgomotul unui motor diesel, apoi spre ei se îndreptă lumina unor faruri.

– Jos! șopti Hollis.

Se culcară amîndoi la pămînt, pe covorul din ace de pin, cu fața la gard. Lumina farurilor deveni tot mai puternică, pe măsură ce vehiculul înainta încet prin nisipul zonei defrișate dintre cele două garduri. Vehiculul, un transportor de trupe, se apropia tot mai mult. În cabină erau doi soldați, iar în spate, în compartimentul descoperit, șase soldați cu căști. Doi erau servanții unei mitraliere montate pe un afet cu pivot, doi manevrau proiectorul, iar ultimii doi, cu armele în poziție de tragere, păreau gata să sară din vehicul. Hollis spera să fie vorba de o patrulă de rutină, dar soldații păreau încordați și alarmați. Cînd vehiculul se apropie la vreo zece metri de ei, Hollis văzu limpede uniformele verzi speciale ale trupelor de grăniceri KGB.

– Trage-ți basmaua pe față și acoperă-ți mîinile, îi șopti Lisei.

Hollis își trase șapca tricotată pe față, transformînd-o într-o mască. Apoi își puse mănuși negre de nailon și așteptă. Transportorul blindat ajunsese în dreptul lor, de cealaltă parte a sîrmei ghimpate, la doar patru metri și jumătate distanță. Hollis presupuse că senzorii de zgomote sesizaseră ceva și patrula fusese trimisă să constate dacă era vorba de un animal cu patru picioare sau de unul cu două. Îi auzea pe soldați vorbind între ei, apoi în

cabina transportorului se auzi pîrîitul unui aparat de emisie-recepție. O voce din aparat întrebă:

– Hei, sînteți treji? Ce faci, Greciko?

Bărbatul care ședea lîngă șofer răspunse în aparatul pe care îl ținea în mînă:

– O iau la mînă.

Vocea din aparat rîse, apoi spuse:

– Împușcă un urs pentru colonel și o să te lase la Moscova. Împușcă un spion și meritul o să fie al lui.

– Atunci o să căutăm un urs, răspunse Greciko.

Șoferul rîse, apăsă pe frînă și transportorul se opri în dreptul lui Hollis și al Lisei. Fasciculul de lumină al proiectorului se opri mai întîi în sectorul defrișat, apoi începu să măture pădurea de dincolo de gard. Se apropie de Hollis și Lisa, învăluind ferigile și trunchiurile copacilor la nivelul solului într-o lumină albastră strălucitoare. Apoi alunecă pe deasupra lor, trecu mai departe, revenind cu o mișcare bruscă pentru a se opri asupra stîrvului de căprioară aflat la vreo zece metri lîngă gard. După aceea, fasciculul de lumină al proiectorului se îndepărtă de căprioară și continuă să iscodească pădurea.

Hollis o simți pe Lisa tremurînd din toate încheieturile. Îi căută mîna pe care o ținea sub ea și i-o strînse. Așteptară. După un minut, transportorul o luă din loc. Rămaseră nemișcați, abia respirînd.

După vreo cinci minute, Hollis se ridică prudent pe un genunchi, ținînd-o pe Lisa cu o mînă pe după spate. Privi insistent în beznă pădurii și ascultă cu atenție, apoi o ajută pe Lisa să se ridice. Cînd se întoarseră cu spatele la gardul de sîrmă ghimpată, Hollis zări între copaci, la nici trei metri distanță, doi soldați din trupele de grăniceri KGB care veneau în direcția lor, cu pistoale-mitralieră AK-47 în poziție de tragere.

Într-o fracțiune de secundă, Hollis realiză că Lisa nu-i văzuse și nici aceștia nu-i observaseră. Lisa făcu un pas spre el, vrînd să-i spună ceva. Grănicerii sesizară mișcarea. Cu un singur gest, Hollis o împinse pe Lisa la pămînt, se ghemui, scoase pistolul cu amortizor și trase. Îl văzu pe unul dintre soldați lovindu-se cu mîna peste piept. Celălalt privi îmbietrit la camaradul său care se prăbușea, apoi se întoarse spre Hollis și își aduse arma în poziție de tragere. Hollis trase două gloanțe în

pieptul omului, apoi pași repede pînă la ei. Soldații, care erau amîndoi foarte tineri, poate nici nu împliniseră douăzeci de ani, erau încă în viață, cu șuvițe de sînge la colțul gurii. Hollis apucă armele de curele și le aruncă peste umăr. În timp ce-i acoperea pe cei doi cu crengi de pin, Lisa veni lîngă el.

– O... o, Doamne... Sam!

– Liniște!

Își atîrnă un pistol-mitralieră de umăr, o apucă de braț și începură să se îndepărteze cu pași mari și repezi prin pădurea de pini. Lui Hollis nu-i mai păsa de senzori, întrucît patrulele erau acum în cercetare, făcînd ele însele zgomot.

După vreo zece minute, ajunseră la drum, la o oarecare distanță de Jiguli. Hollis se orientă fără probleme printre copaci și găsi mașina. Aruncă pistoalele-mitralieră în spate și sări înăuntru. Porni motorul și-l băgă în viteză, dar, în loc s-o ia spre drum, se întoarse și o porni spre interiorul pădurii, manevrînd prin spațiile largi dintre trunchiurile copacilor.

– Sam, încotro ne ducem?

– În orice caz nu înapoi, pe drum. Tu folosește lanterna, să văd pe unde pot să mă strecor.

Lisa scoase lanterna afară pe geam. Hollis făcea slalom printre copaci. Din spate, de pe drum, se auzea zgomotul unui vehicul și se zăreau lumini de faruri.

– Copacii sînt tot mai deși, spuse Lisa. Ai grijă!

Hollis buși ambele aripi din față și Jiguli se înțepeni între doi copaci. Încercă să bage în marșarier, dar schimbătorul de viteze se blocă.

– S-o i-a dracu' de rablă!

Reuși în cele din urmă să bage în marșarier, scoase mașina dintre copaci și găsi un alt spațiu de trecere. Crengile joase ale pinilor se răsfirau de o parte și de alta a parbrizului, lăsînd ace lipicioase pe geam. Hollis știa că un vehicul putea trece printr-o pădure de conifere; de altfel, coloane întregi de camioane și blindate au trecut prin aceste păduri de pini ale Rusiei în timpul războiului fără să fie nevoie să doboare un singur copac. Toată treaba era să găsească spațiile adecvate.

– Vezi ce faci cu lanterna aia, Lisa!

– Bine. Uită-te acolo!

Lisa îndreptă lumina lanternei spre o deschidere largă şi Hollis o apucă pe acolo. Era o potecă de vînat, un fel de tunel printre crengi, de lăţimea şi înălţimea unui cerb bine făcut. Jiguli se încadră perfect în tunel şi Hollis acceleră.

Lisa privi în urmă.

– Cred că zăresc lumini prin pădure.

Apoi îşi întoarse privirea spre el.

– Crezi că o să reuşim?

– Nici o problemă.

Hollis presupunea că ruşii nu ştiau încă dacă aveau de-a face cu spioni sau cu urşi. Dacă însă găseau cele două cadavre, întreaga zonă avea să fie asaltată de miliţie, armată şi KGB.

Terenul începu să coboare într-o pantă mai abruptă şi maşina începu să derapeze, deşi Hollis era cu piciorul pe frînă. Brusc, maşina ieşi din zona copacilor şi plonjă cu botul înainte într-o rîpă.

– Ţine-te bine!

Jiguli-ul căzu cu un pleoscăit pe fundul rîpei – care nu era altceva decît albia unui pîrîiaş – fiind gata, gata să se răstoarne. Hollis răsuci puternic volanul spre dreapta şi acceleră, pornind prin albia pîrîului. Malurile acestuia se aplatizară, iar pîrîul deveni mai lat şi mai adînc. Motorul începu să dea rateuri.

– A luat apă.

Hollis îndreptă maşina spre o porţiune mai joasă a malului şi apăsă pedala de acceleraţie pînă la fund. Maşina se căţără pe panta malului, avu o ezitare, apoi părăsi albia pîrîului cu motorul mugind. În lumina albăstrie a lunii ce răzbătea printr-o spărtură din plafonul de nori, văzură cîmpia de la Borodino întinzîndu-se în faţa lor.

– Bună maşină de teren, spuse Hollis.

Lisa îşi aprinse o ţigară cu mîinile tremurînde, trase adînc din ea, apoi slobozi un şuvoi gros de fum.

– Vrei şi tu una?

– Nu.

– Cînd ai spus că o să facem o plimbare la ţară, nu mi-am închipuit c-o să fie chiar aşa, spuse ea.

– Păi, replică Hollis, asta-i ţara şi noi ne plimbăm prin ea.

Hollis opri într-o dumbravă de mesteceni. Luă cele două pistoale-mitralieră AK-47 şi le aruncă pe fereastră în iarba înaltă;

la fel făcu şi cu pistolul său, cu tocul acestuia şi încărcătoarele de rezervă.

– Arde harta, îi spuse Lisei.

Lisa scoase harta pe fereastră şi o atinse cu flacara brichetei. Harta se aprinse cu o fulgerare şi dispăru brusc într-un norişor de fum.

– Am ieşit şi n-am ieşit din pădure, comentă ea.

– Puţină răbdare.

Hollis schimbă viteza şi o porni pe cîmpul acoperit cu iarbă galbenă înaltă. Pe creasta dealului din apropiere se zărea drumul care-i dusese în pădure. Hollis îşi alese un traseu paralel cu acesta tăind-o de-a dreptul peste cîmp. Auzind zgomotul unui elicopter, Hollis se ascunse în umbra unui obelisc de granit. Elicopterul trecu pe deasupra lor, proiectînd propria umbră. Hollis aşteptă pînă ce elicopterul ateriză în pădure, în vecinătatea Pensionului Doamnei Ivanova şi abia apoi porni din nou maşina.

– Mi s-a dus şi bruma de sînge rece, spuse Lisa, ca o concluzie la o conversaţie tăcută pe care o purtase cu sine. Mi-e greaţă.

– Ştiu, e greu de suportat să împuşti oameni. Eu îi bombardam, dar nu-i vedeam niciodată. Respiră adînc!

Lisa scoase capul pe fereastră, trase adînc aer în piept, apoi se prăbuşi la loc în scaun.

Hollis străbătu în viteză cîmpul acoperit cu iarbă. Ştia că atît ora, cît şi locul erau cît se poate de critice. Dacă reuşeau să ajungă acolo unde ar fi trebuit să fie, respectiv la morga din Mojaisk, atunci puteau să le arunce praf în ochi. Dacă însă erau prinşi în cîmp deschis, atunci totul era împotriva lor. Ajunseră la un drumeag de ţară care marca limita cîmpului de luptă istoric. De cealaltă parte se întindea un cîmp arat. Considerînd că maşina nu mai putea suporta un nou şoc, Hollis o apucă pe drumeagul de ţară şi apoi coti spre nord, în direcţia rîului Moscova. Pe porţiunea de drum drept accelera pînă la nouăzeci de kilometri pe oră, dar maşina începu să trepideze, aşa că fu nevoit să mai reducă din viteză. Drumeagul de ţară se termină în drumul paralel cu rîul Moscova. Hollis făcu la dreapta, apropiindu-se de Mojaisk dinspre vest, şi nu pe şoseaua dinspre Moscova, unde s-ar fi putut să fie aşteptat. Stinse farurile şi zvîrli şapca de lînă pe fereastră. Lisa aruncă şi ea basmaua, îşi perie

hainele, apoi scutură din mers şi acele de pin de pe hainele lui Hollis. Intrară în viteză în Mojaisk, fără să întîlnească vreun alt vehicul.

Oraşul părea neobişnuit de pustiu, la acea oră, avînd în vedere că era sîmbătă seara.

Hollis îi întinse Lisei o foaie de hîrtie.

– Instrucţiuni cu privire la morgă.

Lisa le citi cu atenţie. În cele din urmă, ajunseră în faţa unei clădiri albe cu puţine etaje, ornamentată cu stuc, situată lîngă calea ferată. Pe o tăbliţă de lemn deasupra uşii era scris: „MORG". Hollis îşi privi ceasul. Era abia trecut de ora opt. Coborîră din maşină şi se îndreptară spre uşă.

– Eşti în stare să faci faţă sau vrei să rămîi în maşină? o întrebă Hollis pe Lisa.

– La treburi din astea rezist, doar am lucrat în sectorul consular. Pentru chestia ailaltă nu eram pregătită.

– Te-ai descurcat foarte bine.

– Mulţumesc. Tu însă ai nervi de oţel.

– Îmi place să mă dau mare în faţa femeilor. De asta te-am şi invitat.

Hollis apăsă pe un buton în dreptul căruia scria „SONERIE DE NOAPTE". Apoi puse o mînă pe umărul Lisei şi observă că nu mai tremura. „Tare femeia asta, n-am ce zice", gîndi.

Uşa masivă din lemn a morgii se deschise şi în cadrul ei apăru un bărbat în uniformă de colonel KGB.

– Intraţi! îi invită acesta în engleză.

Capitolul 10

Colonelul KGB își flutură disprețuitor degetul pe sub nasul lui Hollis, se întoarse și se îndepărtă.

Hollis și Lisa îl urmară printr-o încăpere întunecată, cu miros de mucegai, mobilată ca o sală de așteptare, și Hollis își reaminti că morga municipală avea adesea și o sală mortuară. Intrară într-o încăpere rece, cu pereți îmbrăcați în faianță albă. Hollis fu izbit de acel miros de chimicale a căror întrebuințare nu mai lăsa nici un dubiu în privința scopului. Rusul trase de un cordon suspendat și încăperea fu inundată de o strălucire fluorescentă puternică, ce ilumină lada frigorifică smălțuită, de culoare albă, în genul celor ce puteau fi întîlnite în America anilor '50. Fără vreo altă formalitate, colonelul ridică dintr-o dată capacul congelatorului, oferind privirii trupul gol al unui bărbat așezat pe un pat de gheață.

Brațele și picioarele îi erau contorsionate, iar capul îi atîrna într-o parte. Pleoapele lui Gregory Fisher nu fuseseră închise și la colțurile ochilor holbați se formaseră lacrimi de gheață. Printre buzele vinete întredeschise se zăreau dinți sparți.

Hollis observă că pieptul și fața lui Fisher erau puternic zdrobite și că sîngele nu fusese spălat ca lumea. Rănile și vînătăile de un roșu-închis contrastau puternic cu albeața trupului. Hollis studie cu atenție chipul lui Fisher și fu în măsură să distingă trăsăturile unui tînăr de douăzeci de ani, cîndva arătos. Lui Hollis îi părea rău de Gregory Fisher, a cărui voce îi devenise tot mai familiară cu fiecare vorbă înregistrată pe bandă. Se întrebă dacă ajunseseră să-l tortureze pentru a-l face să mărturisească ce știa despre Dodson.

Colonelul KGB îi întinse lui Hollis un pașaport, pe care acesta îl deschise la pagina cu fotografia. Privi chipul bronzat și zîmbitor din fotografia color, apoi îi întinse pașaportul Lisei. Ea se uită la poză, apoi la cadavru și dădu afirmativ din cap, strecurînd pașaportul în poșetă.

Colonelul trînti capacul lăzii frigorifice și îi conduse într-o cămăruță în care se aflau un birou uzat din lemn de mesteacăn și trei scaune desperecheate. Le făcu semn spre două dintre ele, apoi se așeză pe scaunul mai bun din spatele biroului și aprinse o veioză.

– Dumneavoastră sînteți, desigur, colonelul Hollis, spuse în engleză, iar dumneavoastră trebuie să fiți Lisa Rhodes.

– Exact, răspunse Hollis. Iar dumneavoastră sînteți colonel KGB, dar nu v-am auzit numele.

– Burov.

Apoi adăugă:

– Fiind vorba de decesul unui străin, KGB-ul este acela care, potrivit legilor sovietice, trebuie să se ocupe de formalități. Așadar, nu este cazul să atribuiți nici o altă semnificație prezenței mele.

– Dacă spuneți dumneavoastră, așa o fi.

Burov se aplecă spre Hollis, privindu-l insistent.

– Așa e.

Apoi întrebă:

– Dar eu, trebuie cumva să atribui o altă semnificație prezenței *dumneavoastră*, domnule colonel Hollis?

– Nu, nici una.

Hollis știa, firește, că amîndoi mințeau. În momentul în care Ministerul de Externe sovietic văzuse că cel care solicita permisul era Hollis și nu un funcționar din serviciul consular, el notificase KGB-ul, iar acesta, vrînd să vadă ce avea de gînd colonelul Hollis, spusese Ministerului de Externe să-i elibereze permisul. Chestiunea simplă a transferării unor rămășițe pămîntești escaladase într-un soi de operație de contrainformații. Hollis se întreba ce-ar fi putut să provoace KGB-ul să-i omoare, pe el și pe Lisa, acolo. Poate excursia ocolitoare de la Borodino, dacă ar fi știut de ea. Din cauza asta ajunsese și Fisher în lada frigorifică din camera de alături.

– Aţi sosit cu cîteva ore mai tîrziu decît v-aşteptam, spuse Burov. M-aţi făcut să stau după dumneavoastră.

– Habar n-aveam că ne-aşteptaţi, domnule colonel.

– Mă rog, ştiaţi foarte bine că... oricum, de ce aţi întîrziat?

Hollis îl privi mai atent pe Burov la lumina slabă a veiozei. Să fi avut vreo patruzeci şi cinci de ani. Era un bărbat înalt, bine legat, cu acele buze bosumflate, copilăreşti, pe care le întîlneşti la ruşii din nord, din jurul Leningradului, şi la finlandezi. Avea pielea de culoare deschisă, ochii albaştri şi părul blond de culoarea paiului, ceea ce-i întări lui Hollis impresia că Burov era mai mult nordic decît slav. S-ar fi putut să aibă sînge finlandez sau s-ar fi putut să fie una dintre numeroasele moşteniri lăsate de armata germană. Pînă şi vîrsta lui întărea această ipoteză. „De fapt, se gîndi Hollis, dacă studiourile Mosfilm erau în căutarea cuiva care să încarneze un nazist tipic într-unul dintre nenumăratele lor filme de război, atunci nici că era altul mai potrivit decît Burov."

– Domnule colonel Hollis, de ce aţi întîrziat?

– Ministerul dumneavoastră de Externe a întîrziat eliberarea permiselor, răspunse Hollis.

Apoi adăugă tăios, aplecîndu-se spre Burov:

– De ce în ţara asta totul ia de două ori mai mult timp decît în lumea civilizată?

Burov se făcu roşu ca racul.

– Ce dracu' vreţi să spuneţi?

– Engleza dumneavoastră e excelentă. Vreau să spun exact ceea ce aţi înţeles.

Lisa fu întrucîtva surprinsă de limbajul dur al lui Hollis, dar presupunea că Hollis îl împingea pe Burov în defensivă, pentru a-l determina să renunţe la întrebarea referitoare la întîrziere.

Burov se lăsă pe speteaza scaunului şi îşi aprinse o ţigară Troika, ovală în secţiune, din foiţă subţire şi cu tutun afînat. După primele fumuri, ţigara se curbă uşor. Burov îndreptă automat ţigara cu degetele, apoi spuse pe un ton mai calm:

– N-a fost prea diplomatic ce-aţi spus adineauri, domnule colonel. Credeam că diplomaţii şi-ar muşca mai degrabă limba decît să spună ceva ofensator la adresa ţării gazdă.

Hollis îşi privi ceasul cu un gest nerăbdător, apoi replică:

– Poate că lucrurile stau așa între diplomați. Dar dumneavoastră știți cine sînt, iar eu știu cine sînteți dumneavoastră. Și dacă-mi mai plimbați vreodată degetul pe sub nas, vă sfătuiesc să vă luați adio de la el. Deci, trebuie să vă dăm niște semnături?

Burov privea fix la țigara din mînă, lui Hollis nefiindu-i greu să-și imagineze cam ce gînduri îi treceau prin cap. Apoi strivi chiștocul pe dușumea și spuse:

– Multe.

– Sînt convins.

Burov deschise un dosar plic de culoare verde aflat pe birou și scoase din el un teanc de hîrtii.

– După părerea mea, cadavrul putea să fie tratat cu mai multă grijă, spuse Lisa adresîndu-i-se lui Burov.

Burov o privi cu expresia bărbatului care nu este obișnuit să discute chestiuni profesionale cu femeile.

– Nu mai spuneți! De ce vă pasă vouă, credincioșilor – folosi cuvîntul rusesc *veruiușcii* –, de rămășițele pămîntești? Doar sufletul e acum în rai, nu-i așa?

– De ce bănuiți că sînt o credincioasă?

– Puteați la fel de bine să mă întrebați de ce am presupus că știți rusește, domnișoară Rhodes. Să înțeleg că vă aflați aici ca să scrieți un foarte frumos comunicat de presă despre plăcerile călătoriilor motorizate prin Uniunea Sovietică? Sau despre viteza și eficiența expedierii unui cadavru în Statele Unite în eventualitatea unei întîmplări nefericite?

Burov zîmbi pentru prima oară și Lisa se simți străbătută de un fior de gheață.

Trase adînc, dar discret, aer în piept și spuse pe un ton hotărît:

– Sînt nevoită să vă cer ca decedatul să fie spălat mai bine și înfășurat într-un giulgiu, așa cum se cuvine.

– V-a șocat trupul gol al tînărului?

– M-a șocat felul în care a fost *aruncat* în lada frigorifică, asemenea unui hoit de animal, domnule colonel.

– Zău? Ei bine, starea rămășițelor pămîntești ale domnului Fisher nu mă privește. Discutați chestiunea asta cu un antreprenor de pompe funebre.

Burov răsfoi hîrtiile din fața lui cu o privire disprețuitoare, vrînd parcă să arate că acest aspect al problemei era sub demnitatea lui.

Lisa păru să nu bage în seamă sfatul lui Burov și întrebă:

– Cum v-ați gîndit să transportăm cadavrul la aeroport?

– Antreprenorul de pompe funebre vă va furniza un sicriu din aluminiu cu gheață uscată, destinat transportului aerian, răspunse Burov tăios. Ca în orice țară *civilizată*. Pentru asta va trebui să achitați o taxă. Ca în America, de altfel. Văd că sînteți cu un Jiguli, adăugă el. Cum intenționați să băgați un sicriu în el?

– Nu avem intenția să transportăm noi coșciugul. Dumneavoastră o să ne puneți la dispoziție o mașină adecvată și un șofer. Așa cum ar face-o oricare altă țară.

Burov zîmbi din nou, ca și cînd ar fi vrut să spună că o găsea pe Lisa amuzantă. Se uită fix la pufoaica Lisei, apoi comentă:

– Amîndoi păreți a vă fi îmbrăcat ca și cînd ați fi intenționat să faceți pe groparii ori pe purtătorii de lințoliu. O să găsim noi o soluție. Îmi arătați și mie permisele de călătorie și împuternicirile?

Hollis și Lisa îi întinseră permisele și pașapoartele diplomatice. Burov păru interesat de ștampilele de viză de pe pașaportul lui Hollis și nu se jenă să-și noteze datele de intrare și ieșire din vreo duzină de țări înscrise pe paginile rezervate vizelor.

Hollis îl cîntări din nou cu privirea pe colonelul Burov. Tipul vorbea neobișnuit de bine engleza, știind să fie spiritual, dar și insultător și sarcastic în această limbă. Cînd aveau de-a face cu străini, în special cu occidentali, rușii erau de obicei politicoși, iar dacă nu, erau pur și simplu obtuzi și grosolani, nicidecum tăioși precum Burov. Hollis presupuse că Burov avea relații strînse cu vorbitori de limba engleză și că era probabil absolvent al Institutului de Studii Canadiene și Americane din Moscova, un loc care produce tot atît de mulți agenți KGB pe cît oameni de știință și diplomați. Hollis văzuse la televizor, în America, cîțiva dintre acești ruși școliți explicînd în americană poziția țării lor într-o serie de probleme, de la drepturile omului și pînă la motivele anulării zborului unui avion de pasageri plin cu călători. Lui Hollis i-ar fi plăcut să obțină informații despre Burov, dar se îndoia că Alevy sau oricare altul

ar fi deținut ceva în legătură cu el. Oricum, numele lui adevărat nu era Burov, deși uniforma KGB și gradul erau reale. A avea un nume de împrumut era una, dar a-l folosi în viața de toate zilele era cu totul altceva.

– Ați terminat cu pașapoartele noastre? întrebă Hollis.

Burov își mai notă cîte ceva, apoi le înapoie pașapoartele, păstrînd permisele de călătorie. Îi întinse lui Hollis o foaie de hîrtie și spuse:

– Mai întîi, automobilul decedatului a fost confiscat, așa încît ar fi mai simplu dacă ați semna acest document, prin care renunțați la orice pretenție asupra lui.

– Vreau să văd mașina, replică Hollis.

– De ce?

– Să văd dacă mai poate fi reparată.

– Vă asigur că nu. În orice caz, mașina a fost transportată la Moscova. Dacă doriți, o să informez ambasada dumneavoastră în legătură cu locul în care se află. Vă rog să semnați!

Hollis aruncă o privire asupra actului de renunțare scris în rusă și engleză. Erau acolo o sumedenie de cifre prin care se demonstra că transportul mașinii în afara Uniunii Sovietice ar fi costat mai mult decît valoarea. Concluzia finală era aceea că nu putea fi vorba ca Trans Am-ul să poată ajunge în S.U.A. spre a fi examinat de serviciul judiciar al FBI. Hollis îi înapoie lui Burov documentul nesemnat.

– Voi decide ce măsuri trebuie luate abia după ce inspectez mașina.

Burov împinse documentul înapoi spre Hollis.

– În cazul acesta vă rog să notați acest lucru pe document, astfel încît să putem proceda în consecință.

Hollis simți că s-ar putea să fie o noapte lungă. Rușii erau, nimic de zis, răbdători și tenaci. Făcu o însemnare pe actul de renunțare, dar, în loc să-l înapoieze, spuse:

– Am nevoie de o copie a acestui act.

– Firește, răspunse Burov întinzîndu-i lui Hollis o copie slabă la indigo a aceluiași document și recuperînd, totodată, originalul.

Lisa avu impresia că într-un fel sau altul, atît Hollis, cît și Burov, mai trecuseră prin situații similare. Tot acest protocol diplomatic, această artă de a da și a lua, de a obține și a păstra

un avantaj psihologic asupra celuilalt, de a intimida şi a poza. Indiferent că era vorba de ridicarea rămăşiţelor pămînteşti sau de dezarmarea nucleară, bărbaţilor, observă Lisa, le făcea plăcere să se tîrguiască.

– Punctul doi, spuse Burov, un inventar al obiectelor personale aflate asupra decedatului şi în automobil. Obiectele sînt într-un conteiner pentru transport pe calea aerului şi pot fi expediate la adresa decedatului, pe cheltuiala ambasadei dumneavoastră, dacă sînteţi de acord cu acest lucru.

Burov îi înmînă inventarul lui Hollis. Hollis se aplecă spre Lisa şi amîndoi citiră lista, scrisă în ruseşte. Inventarul părea foarte cuprinzător şi includea, pe lîngă haine, bagaje, două ceasuri,un aparat de fotografiat, chiar şi obiecte a căror destinaţie era aceea de a constitui mici atenţii precum pixuri, aparate de ras de unică folosinţă şi ilustrate. Hollis nu avu impresia că cineva s-ar fi „servit" cu ceva din lucrurile personale ale lui Fisher. Asta însemna fie că ţăranii, miliţia locală şi angajaţii morgii aveau toate produsele de larg consum occidentale de care aveau nevoie, fie că, lucru mai plauzibil, întreaga afacere fusese o operaţiune KGB de la început pînă la sfîrşit.

– Lubrifianţii şi alte lucruri din portbagaj nu se află în conteinerul aerian, întrucît sînt inflamabile, spuse Burov. Fructele şi legumele care erau în maşină nu pot fi expediate în S.U.A., datorită reglementărilor vamale americane. Am fi încîntaţi să vă trimitem lubrifianţii şi produsele agricole la ambasadă. De fapt, le puteţi lua cu dumneavoastră. Perele arătau destul de bine.

– Perele să le luaţi dumneavoastră, domnule colonel, să le ungeţi cu un strat subţire de lubrifiant şi să le băgaţi undeva.

– Să le bag? Unde?

Hollis avu impresia clară că Burov cunoştea suficient de bine limba ca să ştie unde să şi le bage.

Burov ridică din umeri şi continuă:

– Chitanţele Intourist vor fi returnate, iar ambasada va primi un cec pentru o bancă occidentală spre a fi încredinţat rudelor apropiate ale domnului Fisher. Am şase sute optzeci de dolari în cecuri de călătorie American Express, şaptezeci de dolari bani gheaţă şi sume mai mici în valute europene, pe care vi-i voi da deîndată. Mai există şi treizeci şi două de ruble şi şaptezeci şi opt de copeici, pe care, de asemenea, vi le ţin la dispoziţie.

Hollis își aminti cuvintele lui Fisher înregistrate pe bandă. „I-am dat hârți și bani." Și ce-i spusese franțuzoaica, respectiv faptul că Fisher împrumutase de la ea două copeici. Hollis trase concluzia că Burov aruncase în grămadă și bani ruseși, ca nu cumva să i se pună întrebări.

– În inventar nu văd trecut nici un fel de hârți.

Burov nu răspunse.

– E sigur că Fisher a avut hârți, spuse Hollis, studiind fața lui Burov. Poate i le-a luat cineva.

– Oricum, valoarea lor monetară e redusă, replică Burov, făcînd un semn cu mîna.

– Și totuși, pun pariu că ați vrea să știți unde se află acum aceste hârți, domnule colonel Burov.

Burov îl privi insistent pe Hollis. Hollis era aproape convins acum că Dodson nu se afla în mîinile KGB-ului, mort ori viu. Continuă să-l preseze pe Burov:

– Dacă hârțile apar cumva la ambasada americană, o să vă anunț ca nu cumva să vă mai faceți griji în legătură cu ele.

Burov își țuguie buzele gînditor, ca și cum ar fi luat în calcul această posibilitate și ar fi găsit-o întrucîtva neliniștitoare.

– Pun pariu că o să găsim hârțile înaintea dumneavoastră, spuse.

– Mă prind. Care-i miza?

– Miza-i foarte mare, colonele Hollis.

Hollis dădu afirmativ din cap. Dacă Dodson reușea să ajungă la ambasadă sau la un reporter occidental din Moscova, povestea lui ar fi pus efectiv capăt relațiilor sovieto-americane pentru aproximativ un deceniu. Burov păru să înțeleagă gîndurile lui Hollis și spuse fără ocolișuri:

– Miza e pacea.

– Sînt convins.

Burov reveni la treburile lui.

– Filmul foto pe care l-am găsit îl păstrăm. O să-l developăm și o să vă trimitem pozele la ambasadă. Sper că înțelegeți că KGB-ul nu putea să lase să-i treacă prin mînă un film fără să arunce o privire prin el.

Hollis își ridică privirea și-l văzu pe Burov rînjind la propria glumă proastă.

– Nu văd nimic amuzant în chestia asta. A murit un tînăr.

Cum Burov continua să zîmbească, Hollis fu tentat să-i tragă un pumn în buzele cu aspect de cireşe coapte. Lisa vru să spună ceva, dar Hollis o apucă de braţ şi-i spuse lui Burov:

– Şi, desigur, aţi înapoiat cheia sau *propusk*-ul la hotelul Rossia.

– Nu a existat nici o cheie şi nici un *propusk*, domnule colonel Hollis. Gregory Fisher n-a ajuns niciodată la Moscova.

– Ştiţi c-a ajuns. Ştim şi noi c-a ajuns.

Hîrţogăria şi neplăcutul schimb de amabilităţi au mai continuat vreme de încă o jumătate de oră. În cele din urmă, Burov se lăsă pe spate şi remarcă brusc:

– Aţi fost prin pădure.

– Să culegem ciuperci, replică Hollis, ridicîndu-şi privirea de pe un document.

– Zău? Păi atunci sînteţi ruşi adevăraţi. Ştiţi să deosebiţi ciupercile otrăvitoare?

– Cred că da, de vreme ce sînt încă în viaţă.

Burov rîse cu poftă, apoi se aplecă înspre ei şi întrebă, continuînd să zîmbească:

– Pot să văd ciupercile? Şi eu mă dau în vînt după ele.

– Mă tem că n-am fost prea norocoşi.

– Într-o pădure de pini, cred şi eu.

Hollis presupuse că Burov observase cîteva ace de pin sau simţise mirosul impregnat în ei ori poate avea informaţii mai solide. Se obişnuise cu faptul că era dificil de ştiut cînd aveau date sigure şi cînd făceau doar presupuneri. Ştiau prea multe despre fiecare persoană din ambasadă, chiar şi despre funcţionari ai Serviciului de Informaţii american, cum era Lisa. Pe de altă parte, Hollis cunoştea foarte puţine lucruri despre sovieticii cu care venise în contact, iar despre colonelul Burov nici atît, ceea ce reprezenta un mare dezavantaj.

Hollis îi ţinu piept.

– Ne găsiţi un camion şi un şofer? Am vrea să plecăm la aeroport.

Burov nu se clinti de pe scaun.

– La ora asta e imposibil. Va trebui să vă petreceţi noaptea aici.

– Vreţi să spuneţi, întrebă Hollis cu o notă de sarcasm, că un colonel KGB nu poate mobiliza un camion şi un şofer, fiindcă e trecut de şase seara?

– Ceea ce vreau să spun, domnule colonel Hollis, este că străinilor, inclusiv diplomaţilor, nu le este permis să circule neînsoţiţi noaptea prin zonele rurale.

– Atunci, găsiţi-ne un însoţitor.

– În al doilea rînd, continuă Burov, cînd aţi sosit, am observat că nu vă mergeau nici luminile de poziţie, nici stopurile. Trebuie să vedeţi despre ce este vorba mîine dimineaţă. Din nefericire, în Mojaisk nu există nici service auto, nici hotel. La doi kilometri de aici, e însă un *sovhoz* – o gospodărie agricolă de stat. O să vă fac rost de nişte camere în clădirea comunală. Acolo găsiţi şi un mecanic. Am să vă dau un bilet, iar ei o să fie încîntaţi să vă găzduiască.

Hollis îi aruncă o privire fugară Lisei, apoi îi spuse lui Burov:

– Se pare că nu avem de ales. Dar am nevoie de un camion şi un şofer care să fie aici mîine dimineaţă. La ora opt.

Burov rîse.

– Nu sînteţi în America şi eu nu sînt un *boss* american, ci doar un colonel în Securitatea Statului, aşa că îl aştept pe şofer între orele nouă şi zece.

Adună hîrtiile de pe birou şi le bagă în servieta diplomat, apoi scrise ceva pe permisele lor de călatorie.

– Astea sînt acum valabile pînă mîine la prînz şi vă permit intrarea în gospodăria agricolă de stat. Aveţi grijă să fiţi în zona Moscovei pînă la prînz.

Burov le făcu semn spre ieşire.

– Vreau să dau un telefon la ambasadă, spuse Hollis.

– Nu cred să fie vreun telefon pe aici. Urmaţi-mă, vă rog!

Burov stinse lumina din cămăruţă şi îi conduse prin morga cufundată în întuneric. Pe treptele din faţa clădirii, Burov le dădu lămuriri cu privire la sovhoz, adăugînd:

– Deasupra intrării pe drumul spre gospodărie o să vedeţi o pancartă mare din lemn, pe care scrie: „40 de ani din Octombrie. Întreprindere de cereale şi şeptel". Doar ştiţi să citiţi rusește.

Hollis bănui că titulatura era legată de Marea Revoluţie din Octombrie, dar atît de multe erau sintagmele pe care le puteai face din cuvintele *Roşu, Octombrie, Revoluţie* şi *Mare*, încît putea să întindă puţin coarda.

– Cum aţi spus? „Şeptelul roşu?" întrebă Hollis.

Lisa abia se stăpîni să nu rîdă. Burov răspunse scurt:

– „Octombrie", adică nu, „40 de ani din Octombrie".

– Ce dracu' înseamnă asta?

– De unde să știu? răspunse sec Burov. Gospodăria a fost probabil înființată cu ocazia celei de-a 40-a aniversări a Revoluției din Octombrie.

Apoi, uitîndu-se la Hollis, izbucni:

– Vă credeți superiori, nenorociților, nu? Niște îngîmfați buni de gură, asta sînteți. O să vedem noi, într-o bună zi, cine...

Burov păru să-și dea seama că mușcase din momeală și își recompuse atitudinea.

– Sînt convins că n-o să vă fie greu să găsiți gospodăria. În clădirea administrației locuiește un cuplu de bătrîni. Bateți tare la ușă!

– Unde putem găsi un telefon? întrebă Lisa.

– La gospodărie. Unde găsiți, de altfel, și dușuri, ca să dați rășina jos de pe voi.

Burov atinse cu degetul o pată lipicioasă de pe mîna Lisei, care-și trase mîna ca arsă. Rusul îi conduse la mașină și se uită la plăcuța de înmatriculare a mașinii.

– Închiriată?

– N-am găsit mașini disponibile la ambasadă.

– Chiar și așa, domnule colonel Hollis, potrivit legii, nu aveți voie să folosiți o astfel de mașină.

– Nu vă legați de fleacuri, domnule colonel.

Burov se plimbă în jurul mașinii.

– Mașina asta a fost condusă prin teren accidentat... noroi, crenguțe de pin..., spuse, desprinzînd un ghemotoc de ace de pin de pe jantă, pe care îl răsuci între degete. Pe urmă, portierele și aripile sînt avariate de curînd. Asta o să vă coste. De unde ați închiriat-o?

– Subordonații mei mi-au închiriat-o.

– Pot să văd actul de închiriere?

– Nu.

– Nu?

– Nu. Bună seara, domnule colonel Burov, spuse Hollis deschizînd portiera de pe partea șoferului.

Lisa deschise portiera de pe partea ei și se urcă în mașină, dar Burov puse o mînă pe portieră în așa fel încît să nu poată fi închisă.

– Trei sînt principalele locuri de interes turistic din Mojaisk şi împrejurimi: Catedrala Sf. Nicolae, ruinele mănăstirii Lujetki şi Borodino. Aveţi timp să le vizitaţi pe toate, dacă vă sculaţi devreme. Borodino prezintă un interes aparte pentru occidentali datorită romanului *Război şi pace*.

– Nu mă interesează cîmpurile de luptă, replică Hollis.

– Nu? La noi mă tem că e o adevărată pasiune. Au fost prea multe războaie pe aceste meleaguri. Şi sîntem nevoiţi să le tot dăm lecţii altora.

– Nu cred ca la Borodino să fi tras învăţăminte vreuna din părţi, remarcă Hollis lipsit de diplomaţie.

Burov îl privi batjocoritor.

– Ar trebui să mai recitiţi istoria. A fost o mare victorie rusească.

Hollis îl privi pe tip peste plafonul maşinii. După părerea lui, deficienţa fatală a sistemului sovietic nu era de natură economică, politică sau militară, ci informaţională. Realizările sovietice înlocuiseră adevărul şi realitatea.

– Dacă nu mai aveţi nimic de adăugat, îi spuse lui Burov, vă rog să închideţi portiera domnişoarei Rhodes.

Burov se îndepărtă de maşină fără să închidă portiera, pe care Lisa o trînti şi o blocă. De pe trotuar, Burov îi strigă lui Hollis:

– Să nu vă rătăciţi! Şi fiţi atenţi la şosea, că nu mai avem loc pentru încă două persoane în lada frigorifică!

– Să te ia dracu', colonele!

– Şi pe dumneata, colonele!

Apoi, înţelegînd regulile jocului, se salutară simultan, urîndu-şi reciproc o seară bună.

Capitolul 11

Plecînd de la morgă, Hollis observă în oglinda retrovizoare o Ceaika neagră. Deşi încetini viteza pe străzile întunecate şi liniştite ale Mojaisk-ului, Ceaika nu se dezlipi de el.

– Colonelul Burov e un ticălos neobrăzat, spuse Lisa.

– Probabil că s-a certat cu nevastă-sa azi-dimineaţă.

– Ştia de excursia noastră la Borodino sau nu?

– A făcut doar nişte deducţii corecte. Curînd însă, cînd o să-i găsească pe cei doi grăniceri, n-o să mai aibă nici o îndoială.

– O să încerce să ne omoare pentru asta?

Hollis reflectă o clipă, înainte de a răspunde.

– Nu, pentru asta nu. Burov ştie acest lucru.

– Dar pentru ceea ce-am văzut?

– Poate, răspunse Hollis. Oricum, aşa cum îţi spuneam la Moscova, oamenii ăştia sînt imprevizibili. Cea mai bună apărare a noastră este să fim la fel de imprevizibili.

– Adică să nu ne ducem la gospodăria agricolă de stat.

– Întocmai.

– Putem să ne întoarcem la Moscova?

– În nici un caz, spuse Hollis, uitîndu-se din nou în oglinda retrovizoare. După cum vezi, avem companie.

– Atunci să mergem undeva unde putem fi singuri.

Hollis zîmbi. Pătrunse în centrul oraşului, o colecţie de clădiri cu două etaje, din lemn şi paiantă, în jurul unei pieţe cu sens giratoriu. În afara iluminatului stradal, nu prea mai erau alte semne că oraşul ar fi fost locuit. Principala arteră a oraşului Mojaisk era vechea şosea Minsk–Moscova. Hollis se îndreptă spre vest, spre gospodăria agricolă de stat. Ceaika îl urmă

îndeaproape. Hollis se întrebă dacă în ea nu se aflau cumva Boris şi Igor.

Şoseaua coti spre rîul Moscova şi curînd se treziră pe o porţiune de drum prost, foarte întunecată, practic singuri în vasta cîmpie rusă. Nu se zăreau nici un fel de lumini, de la vreo locuinţă, doar farurile Ceaikăi în oglinda retrovizoare.

– Care maşină e mai rapidă, întrebă Lisa, Ceaika sau Jiguli?

– Nu pune întrebări.

– Mai ai vreun pistol la tine?

– Nu.

– Înseamnă că ne-ar putea lichida destul de uşor.

– Nu chiar.

– Poate că vor doar să vadă dacă ne ducem la gospodărie.

– Probabil.

De fapt, Hollis nu-şi putea da seama ce urmăreau. Îi părea rău că-şi aruncase pistolul, dar în Uniunea Sovietică el era acum un criminal şi criminalii fac să dispară probele. La drept vorbind, dacă cei din Ceaika l-ar fi oprit şi ar fi găsit asupra lui un pistol Tokarev, în cel mai bun caz l-ar fi acuzat de crimă, cu toată imunitatea lui diplomatică cu tot. Mult mai probabil însă, l-ar fi lichidat. Pe de-altă parte, dacă ar fi avut pistolul, i-ar fi putut elimina el pe indivizii din Ceaika.

Lisa privi în plicul întesat cu hîrtii şi cecuri de călătorie pe care îl primiseră de la Burov.

– Chiar dacă ei l-au ucis pe puşti, sînt foarte corecţi cînd e vorba de formalităţi.

– Cînd le convine. N-ai avut impresia că Burov este îngrijorat în legătură cu maiorul Dodson?

– O, ba da. Maiorul Dodson e încă în libertate pe aici pe undeva, cu rublele şi hărţile lui Gregory Fisher.

– Exact. Şi dacă Dodson reuşeşte să ajungă la ambasadă, spre care bănuiesc că se îndreaptă, atunci tone de rahat vor intra în ventilator şi vor împroşca totul, începînd de aici şi pînă la Washington. Într-o săptămînă, am fi cu toţii acasă, iar aici n-ar mai rămîne decît portarul de noapte pe post de însărcinat cu afaceri.

Lisa nu răspunse.

La trei kilometri de oraş, Hollis şi Lisa zăriră uriaşa pancartă din lemn aşezată pe doi stîlpi, deasupra drumului de acces

spre sovhoz. În spatele denumirii sovhozului, se afla un mesaj însufleţitor: „Ne vom strădui să îndeplinim sarcinile trasate de Comitetul Central".

– Bun venit, partenere, la ranch-ul Revoluţiei Roşii din Octombrie a Leneşilor, spuse Lisa.

Hollis schiţă un zîmbet şi coti pe drumul acoperit cu pietriş ce ducea spre gospodăria de stat. Se puteau distinge acum un grup masiv de construcţii din lemn ale gospodăriei, staule din tablă ondulată, precum şi o clădire cu trei etaje din beton, care, bănuia Hollis, era clădirea comunală, cea care adăpostea, sub acelaşi acoperiş, salariaţi ai gospodăriei cu familiile lor, muncitori agricoli necăsătoriţi, zilieri, tehnicieni. Apartamentele aveau camere de zi şi dormitoare individuale, dar bucătăriile, sufrageriile şi băile erau comune. Hollis avu impresia că regăseşte în aceste blocuri din prefabricate ce se înălţau direct din pămîntul gospodăriei ceva din *A Brave New World*, părîndu-i-se nefiresc ca oamenii care munceau pămîntul să nu aibă o curte ori o grădină proprie, ci doar să urce nişte scări pentru a ajunge în apartamentele lor.

Lisa privi în urmă şi îl anunţă pe Hollis:

– Am văzut Ceaika luînd-o pe drumul nostru... tocmai au stins luminile.

Hollis trecu prin faţa clădirii comunale şi reperă construcţia mică din cărămidă care, după spusele lui Burov, era clădirea administraţiei. Avea doar o singură fereastră luminată. Hollis stinse farurile, trecu de clădire şi-şi continuă drumul.

– Crezi că e o înscenare?

– Foarte posibil.

– Şi ce-o să facem acum?

– Micul nostru Jiguli nu avea şanse prea mari pe drumul principal, răspunse Hollis, dar aici, pe drumurile astea de ţară, ne putem lua la întrecere cu Ceaika.

– O altă abatere de la itinerar?

– Tot ce se poate.

Deşi nu era lumină, Hollis reuşi să deosebească drumul acoperit cu pietriş de celebrul pămînt negru rusesc al cîmpiilor înconjurătoare. Mări viteza, frînînd ori de cîte ori ajungea la o intersecţie cu alt drum şi continuînd pe acesta. Fără stopuri sau faruri, Jiguli era practic invizibil, aşa încît după vreo

cincisprezece minute de viraje făcute la întîmplare, Hollis o anunță pe Lisa:

– Am scăpat de Ceaika, dar, din păcate, ne-am rătăcit și noi.

– Vorbești serios?

– N-ai observat cumva dacă am lăsat în urmă vreun motel Holiday Inn?

– Ba da. Mult în urmă. La distanță de vreo doi ani și șaisprezece mii de kilometri. Zău, Sam, știu că te pricepi să distrezi o fată cînd o inviți în oraș. Dar, știi ceva, data viitoare lasă-mă pe mine să te invit la masă. Bine?

– Mă bucur că nu ți-ai pierdut simțul umorului, domnișoară Rhodes, chiar dacă este mai anost. Oricum, cred că e mai bine să fim rătăciți decît morți. Cred c-o să tragem într-un șopron pentru tractoare și o să așteptăm să se facă ziuă.

Lisa închise caloriferul și coborî geamul de pe partea ei.

– Afară e aproape ger și e doar ora nouă.

– E, într-adevăr, un pic cam rece. Ai cumva hamleți?

– Trebuie să găsim un adăpost, Sam.

Se gîndi o clipă, apoi continuă:

– Cred că am trecut de gospodăria de stat. Dacă găsim un *kolhoz* – o gospodărie agricolă colectivă –, putem găsi un țăran care, pentru cîteva ruble, să ne găzduiască fără să pună întrebări.

– Fără să pună întrebări? În Rusia?

– Gospodăria colectivă se deosebește de cea de stat. Într-un sat în care există gospodărie colectivă, ai să cunoști ospitalitatea țăranului rus. Sînt convinsă că o să-și țină gura.

– Tu n-ai fost niciodată la țară. De unde știi că țăranii sînt prietenoși?

– Îmi spune instinctul.

– Cred c-ai citit prea multe romane ruseși de secol XIX. Fie, merg pe mîna ta, spuse ridicînd din umeri. Apoi adăugă: O să ți se îndeplinească dorința de a vizita un sat mai repede decît te aștepți.

Din drumul pietruit intrară pe un drum de țară, brăzdat de urmele utilajelor agricole, și o luară spre vest. După vreo cincisprezece minute, zăriră siluetele unor borne rutiere profilîndu-se la orizont. Urmară traseul lor și ajunseră la prima izbă dintr-un cătun. Pe porțiunea de pămînt dintre două șiruri de colibe din bîrne Hollis încetini.

– Nu văd nici o lumină, spuse Hollis.

– E trecut de nouă, Sam. Oamenii s-au culcat. Sînt țărani. Aici nu e Moscova.

– Într-adevăr. La Moscova se culcă la zece.

Hollis opri mașina și privi pe geam.

– Am virat la stînga și cred c-am intrat în secolul trecut.

Opri motorul și se lăsă o liniște mormîntală. Coborî din mașină și cercetă ulița îngustă. Ca majoritatea așezărilor rurale ale Rusiei și acest sat se lăuda că era electrificat, dar nu se zărea nici urmă de linii telefonice, de vreun vehicul ori de vreo construcție suficient de mare care să-l adăpostească. Nu se zărea nimic care să dovedească cum că satul dispunea măcar de un singur cal. Era absolut izolat. Lisa se apropie de Hollis.

– Locul ăsta nu e prezentat demnitarilor străini, spuse el.

O lumină se aprinse în fereastra de la drum a unei izbe, apoi alte cîteva. Ușa unei colibe se deschise și un bărbat păși afară pe ulița bătătorită.

– Vorbește tu! o invită Hollis pe Lisa.

Bărbatul se apropie și Hollis putu să observe că avea între patruzeci și șaizeci de ani, era încălțat în pîslari și se îmbrăcase probabil în grabă.

– Bună seara! Sîntem turiști americani, spuse Lisa în rusește.

Omul nu răspunse. Se mai deschiseră cîteva uși și alți oameni ieșiră în drum.

Hollis privi în jur. Erau aproximativ zece izbe de fiecare parte a drumului, iar în spatele lor, cotețe de porci și de păsări. Fiecare grădină de zarzavat era împrejmuită și într-un colț al ei erau dependințele. La vreo zece metri mai în jos se găsea singurul puț al cătunului și lîngă el – o pompă manuală. Întregul loc avea un aspect extrem de neîngrijit, ceea ce făcea ca, prin comparație, satele din jurul Moscovei să pară prospere.

În jurul lui Hollis, al Lisei și al mașinii se strînseseră acum vreo cincizeci de oameni – bărbați, femei și copii.

Hollis îi spuse Lisei în engleză:

– Spune-le că venim de pe Pămînt cu un mesaj de pace și că vrem să ne ducă la căpetenia lor.

Lisa îi aruncă o privire care trăda atît iritare, cît și neliniște, apoi îi spuse bărbatului care ieșise primul din casă:

– Avem necazuri cu mașina. Ne puteți găzdui peste noapte?

Se uitau unii la alții, dar, spre surprinderea lui Hollis, nu articulară nici un cuvînt. În cele din urmă, cel căruia i se adresase Lisa spuse:

– Vreți să vă cazăm? La noi?

– Da.

– E o gospodărie de stat nu departe de aici. Ei au camere libere acum că s-a încheiat recoltarea.

– Nu cred că mai rezistă mașina, interveni Hollis. Aveți un telefon sau un vehicul?

– Nu. Dar pot să trimit un băiat cu bicicleta.

– Nu vă deranjați, spuse Hollis cu o politețe ce părea să-l surprindă pe țăran. Soția mea și cu mine preferăm să stăm cu oamenii de rînd.

La auzul cuvîntului *narod* – oameni de rînd, popor – bărbatul zîmbi.

Hollis îi privi mai atent pe țăranii din jurul lui. Erau oameni simpli, cu pielea îngroșată, de culoarea pămîntului pe care stăteau. Hainele lor erau ceva mai răsărite decît zdrențele, iar pufoaicele nu erau la fel de curate și de elegante ca a Lisei. Bărbații erau nerași, iar la femei constată aceeași combinație rusească neobișnuită între un trup gras și o față suptă. Jumătate din dinții lor erau fie înnegriți, fie lipsă și din locul în care stătea, Hollis simțea un miros de haine asudate, combinat cu diverse esențe de votcă. „Doamne, își zise, așa ceva nu poate fi adevărat."

– Poate că n-a fost o idee fericită, îi spuse Lisa lui Hollis în engleză. Vrei să plecăm?

– Prea tîrziu.

Apoi, adresîndu-i-se țăranului:

– Trebuie să ne lași să-ți plătim pentru găzduire.

Omul clătină din cap.

– Nu, nu. Dar o să vă vînd niște unt și niște salată verde, pe care puteți lua bani frumoși la Moscova.

– Mulțumesc, adaugă Hollis. O să pun mașina în așa fel încît să nu blocheze drumul.

Apoi se întoarse către Lisa și-i spuse:

– Faceți cunoștință!

Hollis se urcă în mașină și dădu cu spatele pe uliță, pînă ce ajunse la o căpiță de fîn pe care o ochise dinainte. Parcă mașina

astfel încît să nu poată fi văzută de pe drum, își luă servieta și coborî. Se întoarse pe jos la Lisa, pe care o găsi angajată în conversație cu vreo zece persoane.

Lisa îi spuse în engleză:

– Gazda noastră se numește Pavel Feodorovici, iar aceasta este soția lui, Ida Agariova. Toți sînt impresionați de felul în care vorbim rusește.

– Le-ai spus că ești contesa Putiatova și că s-ar putea să fii proprietara lor?

– Nu te prosti, Sam!

– Bine.

– Am mai aflat că locul ăsta se numește Iablonia – *măr* – și că este un cătun al unei mari gospodării colective care se cheamă Krasnaia Plamenni – „Flacăra Roșie". Centrul administrativ al gospodăriei colective este la o distanță de aproximativ cinci kilometri spre vest. Acolo nu stă nimeni, dar există un telefon în hangarul pentru tractoare. Mîine dimineață o să-i găsim acolo pe mecanici, care o să ne lase să folosim telefonul.

– Foarte bine. Te înaintez la gradul de căpitan.

Hollis se prezentă drept Joe Smith.

– Ziceți-mi Iosif!

Pavel le prezentă cele douăzeci și ceva de familii ale cătunului, inclusiv pe fiul său Mihail, un băiat de vreo șaisprezece ani, și pe fiica sa Zina, cu un an sau doi mai mare. Cînd erau prezentați, toți zîmbeau, iar unii dintre cei mai în vîrstă își scoteau chiar căciulile cu un fel de plecăciune, un vechi gest de respect al țăranului rus. Hollis nu voia să mai stea în drum, gîndindu-se că s-ar putea să treacă pe acolo o Ceaika. Îi spuse lui Pavel:

– Soția mea e obosită.

– Da, da. Urmați-mă!

În timp ce erau conduși spre izbă, Hollis observă că nici Pavel, nici nevastă-sa nu întrebaseră nimic despre bagaje. Asta putea să însemne că știau că el și Lisa erau fugari ori poate credeau că servieta diplomat reprezenta bagajul.

Intrară în prima cameră a izbei, care era bucătăria. Într-un colț, o mașină de gătit și încălzit cu lemne, în jurul căreia erau înșirate o duzină de perechi de ghete de pîslă. Într-un alt colț, se afla o masă de lemn de pin cu scaune, iar pe pereții din bîrne

atîrnau tot felul de ustensile. De peretele cel mai îndepărtat, erau sprijinite două biciclete murdare de noroi. În total contrast cu restul încăperii, se afla un frigider, al cărui şnur era băgat într-o priză aeriană, din care mai atîrna şi un bec golaş. Pe o a doua masă, aşezată între maşina de gătit şi frigider, se găsea un lighean plin cu vase murdare. Pe duşumea, Hollis observă un butoi descoperit cu *kaşa* – hrişcă – şi îşi aminti nişte versuri populare:

„Şci da kaşa
Pişcia naşa."

(Supa de varză şi terciul de hrişcă sînt mîncarea noastră.)

Pavel trase două scaune de sub masă.

– Şedeţi! Şedeţi!

Hollis şi Lisa se aşezară. Pavel porunci nevesti-sii:

– Votcă! Ceşti!

Se deschise uşa şi în încăpere intrară un bărbat şi o femeie, însoţiţi de o adolescentă şi de un băiat mai mic. Femeia aşeză pe masă un castron cu castraveţi tăiaţi, apoi se dădu mai înapoi, împreună cu copiii. Bărbatul se aşeză în apropierea lui Hollis şi zîmbi. O altă femeie intră în încăpere şi scena se repetă. Curînd, pereţii erau „tapisaţi" cu femei, care stăteau cu braţele încrucişate peste piept, ca nişte servitori indochinezi, gata să sară, dacă li se cerea ceva. Copiii stăteau pe podea, la picioarele femeilor. Ida le dădu unora dintre copii *kisel,* o băutură groasă din suc de pere şi făină de cartofi. Bărbaţii, vreo cincisprezece la număr, erau aşezaţi acum la masă sau în jurul ei, pe scaune aduse de copii. Era votcă din abundenţă şi cineva scoase o sticlă de coniac armenesc. Toată lumea bea din ceşti de ceai ciobite şi nu prea curate. Masa era plină de *zakuski* – echivalentul rusesc pentru gustări –, îndeosebi legume tăiate, un castron cu ouă fierte şi peşte sărat. Hollis dădu pe gît a doua ceaşcă de votcă şi îi spuse Lisei în engleză:

– Trebuie să le mîncăm ca aperitive?

Lisa îl privi, spunînd emoţionată:

– Ador toate astea. E o experienţă incredibilă.

Hollis reflectă o clipă, apoi spuse:

– Chiar că e.

Îşi întinse ceaşca şi aceasta îi fu pe dată umplută cu votcă piperată. În afara solicitărilor de a se da din mînă în mînă un

castron sau o sticlă cu una-alta, observă Hollis, oamenii nu prea conversau. Duhoarea celor din jurul lui era copleşitoare, dar după a patra ceaşcă de votcă păru să n-o mai bage în seamă ori să nu-i mai pese de ea.

– De asta beau aştia.

– De ce?

– Atrofiază mirosul.

– Atrofiază şi suferinţa, spuse Lisa. Le amorţeşte mintea şi trupul şi pînă la urmă îi omoară. Crezi că noi am fi fost altfel, dacă ne năşteam în satul ăsta?

Hollis se uită la feţele teşite şi arse de soare, la trupurile diforme, la ochii spălăciţi şi mîinile aspre ale celor din jur.

– Nu ştiu. Ştiu însă că ceva nu e în regulă aici. Am văzut ţărani din Asia care trăiau şi arătau mai bine.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– Oamenii aştia, la fel ca strămoşii lor, au fost întotdeauna maltrataţi de stăpînii lor. Şi pe urmă nu uita iarna rusească. Ea le ucide deopotrivă mintea şi trupul.

– Asta se vede, spuse Hollis dînd din cap.

Ţăranul rus, gîndi el. Subiect literar, folcloric şi de discuţii între profesorii de colegiu. Dar nimeni nu-i înţelege viaţa interioară.

Lisa privi de jur împrejur, întîlnind fiecare pereche de ochi.

– Sînt fericită că mă aflu aici, spuse ea deodată.

Patruzeci de chipuri îi răspunseră cu un zîmbet. Bărbatul de lîngă ea o întrebă:

– Unde aţi învăţat ruseşte?

– Bunica m-a învăţat, răspunse Lisa.

– A, spuse un băiat de peste masă, sînteţi rusoaică.

În acel moment se simţea nevoia unui toast, aşa că se turnă un nou rînd de votcă în ceşti. Un bărbat care şedea în spatele lui Hollis îl bătu pe umăr:

– Dar dumneavoastră? De unde aţi învăţat să vorbiţi ruseşte atît de prost?

Toată lumea izbucni în rîs.

Hollis ridică o sticlă de votcă de culoarea mierii şi spuse:

– De la sticla asta.

Din nou toată lumea rîse.

Petrecerea improvizată continuă. Hollis aruncă o privire prin încăperea cu aer închis, plină de fum, și la oamenii din ea, care păreau să se confunde cu pereții de lemn maro; mirosul și culoarea lor, propria ființă păreau să fi fost alcătuite din lemn și pământ negru. O privi apoi pe Lisa, care glumea cu un tînăr de vizavi de ea, și își spuse că n-o văzuse niciodată atît de veselă și de plină de viață. Felul în care îi accepta fără rezerve pe acești oameni și afinitatea pe care o avea cu ei îl atrăgeau. Știa, în sfîrșit, că o plăcea foarte mult.

Femeile și copiii mai mari beau ceai. Hollis îi privi mai întîi pe ei, apoi îi studie pe bărbați. „Țăranul rus", își zise din nou. Țăranii erau considerați cetățeni de rangul al doilea atît de stat, cît și de orășeni și pînă nu demult nu aveau nici măcar pașapoarte pentru călătorii interne, fiind efectiv legați de satele lor la fel cum erau odinioară iobagii de moșie. Hollis știa că, și cu pașapoarte, țăranii tot nu se duceau nicăieri. Erau o sută de milioane – poporul ignorant, cum li se zicea în Rusia țaristă și cum mai mult ca sigur le spusese și bunica Lisei. Iar ei duceau povara statului și a lumii pe spinările lor încovoiate, primind mai nimic în schimb. Fuseseră bătuți de moșieri și comisari, mînați ca niște vite ca să intre în colective și li se luau recoltele, fiind lăsați să moară de foame. Și pentru ca procesul de distrugere a sufletului lor să fie complet, li se interzisese accesul la biserică și la ceremoniile ei. Dar cînd Rusia avea nevoie de armate masive, acești bieți dezmoșteniți ai soartei erau trimiși pe front cu milioanele și tot cu milioanele mureau fără să protesteze. Pentru Maica Rusie.

– Dumnezeu să-i ajute, spuse Hollis cu voce tare.

Lisa îl privi și păru să înțeleagă.

– Dumnezeu să-i ajute, repetă ea.

Hollis și Lisa mîncară și băură. Așa cum se așteptaseră, întrebările despre America începură să-și facă loc, la început timide, apoi în trombă, încît Hollis și Lisa se treziră răspunzînd o dată la două sau trei întrebări. Hollis băgă de seamă că întrebările erau puse de bărbați, în vreme ce femeile continuau să stea în picioare fără să scoată o vorbă.

– De ce nu te duci să stai un pic și tu acolo, în picioare, cu femeile? îi spuse Lisei.

– Dar tu, de ce nu te duci un pic la naiba?

Hollis rîse.

Un bărbat întrebă:

– E adevărat că băncile pot să-i ia unui om ferma, dacă nu-şi plăteşte datoriile?

– Da, răspunse Hollis.

– Şi atunci omu' ce face?

– Păi... îşi caută o slujbă la oraş.

– Dar dacă nu găseşte o slujbă?

– Atunci primeşte...

Hollis se uită la Lisa şi o întrebă:

– Cum se zice?

– *Blago,* cred. *Gosstrah.*

Toţi dădură din cap în semn că înţeleseseră.

– Care e pedeapsa pentru dosirea produselor? întrebă un alt bărbat.

– Fermierul este proprietarul tuturor produselor sale, răspunse Lisa. El poate să le vîndă oricînd doreşte şi atunci cînd poate obţine cel mai mare preţ.

Bărbaţii se uitară unii la alţii, cu o umbră de neîncredere în priviri. Unul dintre ei întrebă:

– Dar dacă nu poate să vîndă?

Altcineva interveni:

– Am citit undeva că mai degrabă omoară vitele decît să le vîndă pe nimic.

– Dar dacă nu se face recolta? Ce mănîncă familia lui?

– Ce se întîmplă dacă se îmbolnăvesc şi-i mor toţi porcii şi toate vacile? Primeşte vreun ajutor de la stat?

Hollis şi Lisa încercară să răspundă la întrebări, explicîndu-le că nu erau prea familiarizaţi cu problemele agriculturii. Dar chiar în timp ce vorbea, Hollis îşi dădu seama că aceste probleme erau, într-o oarecare măsură, metaforice. Lucrul de care se temea, mai presus de orice, rusul mijlociu era ceea ce se numeşte în rusă *bezporiadok* – haosul –, o lume lipsită de ordine, un stat lipsit de un conducător puternic, de un Stalin, de un ţar tătuc, care să-i poarte de grijă. Amintirea ancestrală a unor vremuri tulburi, cu foamete, război civil şi dezintegrare socială, era încă puternică. Erau dispuşi să renunţe la libertate de dragul securităţii. Următorul pas era să creadă în ceea ce lăsa să se înţeleagă guvernul, anume că sclavia înseamnă libertate.

– Dacă am vorbi cu capitaliști de pe Marte, cred că am avea mai multe puncte de referință comune, îi spuse Hollis Lisei.

– Merge foarte bine. Continuă să le vorbești cinstit.

– Și cînd o să le zicem să se răscoale?

– După ce se termină vodca sau după ce-i convingem că fermierii americani au toți cîte două mașini.

O fată de vreo cincisprezece ani, care ședea pe podea, se ridică brusc în picioare și întrebă:

– Domnișoară, cîți ani aveți?

– Aproape treizeci, îi răspunse Lisa zîmbind.

– Cum se face că păreți așa de tînără?

Lisa ridică din umeri.

– Mama mea, spuse fata arătînd spre o femeie din spatele ei ce părea să fi avut cincizeci de ani, are treizeci și doi. De ce dumneavoastră arătați atît de tînără?

Lisa se simți jenată. Spuse:

– Mama ta arată de vîrsta mea.

Unul dintre bărbați zbieră:

– Du-te acasă, Lidia!

Fata o porni spre ușă, dar după ce trase adînc aer în piept, se îndreptă direct spre Lisa. Lisa se ridică în picioare. Fata o privi cu atenție, apoi îi atinse mîna. Lisa luă mîna fetei în mîinile sale, se aplecă spre ea și-i șopti la ureche:

– Sînt o mulțime de lucruri pe care nu le știm una despre cealaltă, Lidia. Poate mîine dimineață, dacă o să mai fie timp.

Lidia strînse cu putere mîna Lisei, zîmbi și o zbughi pe ușă.

Hollis își privi ceasul și constată că era aproape miezul nopții. N-ar fi avut nimic împotrivă ca petrecerea să continue pînă în zori, dar nu se gîndea decît la Ceaika neagră care dădea tîrcoale pe drumurile întunecoase din împrejurimi.

– Soția mea e gravidă și are nevoie de somn, îi spuse lui Pavel, ridicîndu-se. Cred că v-am ținut treji destul. Mulțumim pentru ospitalitate și mai ales pentru votcă.

Toată lumea rîse. Oamenii se strecurau afară din izbă precum veniseră, pe familii, fiecare bărbat strîngîndu-i mîna lui Hollis și mormăindu-i un „noapte bună" Lisei. Femeile părăsiră încăperea fără vreun ceremonial.

Pavel și Ida îi poftiră pe Lisa și Hollis să-i urmeze printr-o deschizătură în peretele bucătăriei, acoperită de o cuvertură

matlasată în chip de draperie. Intrară direct într-un dormitor şi Hollis realiză că nu exista nici o cameră de zi. În dormitor, erau două priciuri acoperite cu un teanc de pături vătuite, dar Pavel le făcu semn spre o uşă din lemn de pin nefasonat şi pătrunseră într-un al doilea dormitor direct din primul. Era ultima încăpere din cele trei ale izbei şi Hollis bănui că era dormitorul capului familiei. Camera din mijloc era a copiilor, care în seara aceea aveau să doarmă probabil în bucătărie.

– Ăsta-i patul dumneavoastră, spuse Pavel.

Încăperea era luminată, la fel ca bucătăria, de un singur bec, care atîrna spînzurat de o grindă. Căldura provenea de la un radiator electric cu un singur element aşezat lîngă pat. Patul dublu şi două cufere din lemn aproape că umpleau încăperea. Duşumeaua de scîndură era acoperită cu o carpetă zdrenţuită. Hollis observă nişte piroane înfipte în pereţii de bîrne, care ţineau loc de cuier de haine. De unul dintre ele atîrna o pereche de pantaloni murdari de noroi. Pe peretele mai scurt era o fereastră, care dădea spre grădina din spatele izbei. Hollis constată că, în afara patului, nu mai exista alt mobilier, deşi în camera copiilor observase un scrin, o noptieră şi o lampă de citit. Văzu, de asemenea, că peretele despărţitor dintre cele două dormitoare era din scînduri de pin nefasonate, cu găuri la noduri înfundate cu hîrtie de ziar. Hollis se gîndi că n-ar fi fost rău ca ministrul agriculturii să petreacă o lună de iarnă acolo, ca să poată aprecia cum se cuvine saltul uriaş înregistrat în nivelul de trai al ţăranilor ruşi de la epoca ţarilor încoace.

– E minunat, le spuse Lisa lui Pavel şi Idei. Vă mulţumesc că mi-aţi arătat adevărata Rusie.

Apoi adăugă cu un zîmbet:

– De moscoviţi sînt sătulă pînă peste poate.

Pavel îi răspunse cu un zîmbet, apoi i se adresă lui Hollis:

– Nu cred că sînteţi turişti, dar, oricine aţi fi, sînteţi oameni cinstiţi şi puteţi rămîne aici peste noapte.

– N-o să fie nici o problemă, dacă cei din Iablonia nu vorbesc cu oameni din afară, replică Hollis.

– Cu cine să mai vorbim, după ce-a fost strînsă recolta? Pînă la însămînţările din primăvară, pentru ei sîntem morţi.

Ida îi întinse Lisei un sul de hîrtie igienică aspră.

– Asta dacă trebuie să mergi afară. Eu aveam mereu probleme cu băşica cînd eram gravidă. *Spakoinaia noci.*

Ida şi Pavel ieşiră. Lisa pipăi patul.

– O *perina* veritabilă. Saltea de pene.

– Sînt alergic la pene, spuse Hollis băgîndu-şi mîinile în buzunare. Aş fi preferat un şopron pentru tractoare.

– Încetează cu lamentările!

Hollis se duse spre pat, apucă un colţ al plăpumii matlasate şi începu să-i examineze cusăturile, căutînd urme de ploşniţe.

– Ce cauţi? îl întrebă Lisa.

– Caut urmele de ciocolată mentolată de pe pernă.

Lisa rîse.

Hollis dădu la o parte plapuma matlasată, ca să examineze şi cearşafurile, dar constată că nu era nici urmă de aşa ceva. Doar o saltea pătată, din care te gîdilau cotoarele de pene ce mai ieşeau pe ici, pe colo. „De ce credem, oare, că totul ne este dat o dată pentru totdeauna?" Brusc, se simţi cuprins de furie, amintindu-şi de miorlăielile şi fasoanele Katherinei în legătură cu viaţa de la ambasadă.

Lisa păru să nu observe salteaua murdară şi începu să cerceteze încăperea.

Hollis se apropie de fereastră, care nu avea perdea, şi o examină. Era confecţionată în fabrică şi se deschidea în afară, dar fusese cu cîţiva centimetri mai mică decît deschizătura lăsată între bîrne, aşa încît fusese nevoie să fie fixată cu mortar, care acum se crăpa. Hollis simţi un curent de aer rece şi putu să vadă aburul pe care îl expira. Încercă închizătoarea geamului şi fu satisfăcut constatînd că fereastra se deschidea, asta pentru cazul în care ar fi fost nevoiţi să părăsească încăperea pe acolo.

Lisa veni lîngă el şi privi pe fereastră.

– Ăsta e lotul lor particular. Fiecare familie de ţărani are dreptul la aproape jumătate de hectar. Aceste loturi reprezintă mai puţin de unu la sută din terenul arabil, dar ele furnizează aproape treizeci la sută din întreaga producţie agricolă sovietică.

– Cred că, dacă i-ar păsa, Moscova ar avea ceva de învăţat din chestia asta.

Lisa părea cufundată în gînduri, apoi spuse:

– Lucrurile sînt exact cum mi le-a descris bunica. Ăsta e trecutul rural pe care intelectualitatea moscovită şi leningrădeană

îl tot idealizează în romane. Puritatea rusească a pămîntului continuă să existe. De ce nu vin aici s-o vadă?

– Pentru că nu există apă curentă. Hollis se îndepărtă de fereastră şi adăugă tăios: Şi puritatea de care vorbeai, Lisa, nu există aici. Nu *mai* există. Aici e un cătun sărăcăcios, iar ţăranilor puţin le pasă. Nu vezi? Nu vezi că totul e o ruină? Fiecare bărbat, femeie ori copil din cătunul ăsta nu vrea decît un singur lucru: un bilet dus pînă într-un oraş mare.

Lisa se aşezâ pe marginea patului şi îşi privi labele picioarelor, apoi dădu imperceptibil din cap.

– Şi chiar dacă asta nu-i o gospodărie de stat neproductivă, continuă el, e totuşi proprietatea statului. Singurele lucruri care sînt ale acestor oameni sînt hainele murdare de pe ei şi ustensilele de gătit unsuroase. Cît despre aceste izbe şi aşa-numitele loturi individuale, guvernului puţin îi pasă de ele. Intenţia lui e să desfiinţeze satele şi să-i bage pe toţi în gospodăriile de stat, unde, în condiţii cu adevărat comuniste, pot să fie de două ori mai ineficienţi şi mai neproductivi. Dacă rahatul ăla de Burov ar veni aici cu o hîrtie semnată la Moscova, el i-ar putea băga pe oamenii ăştia în sovhozul „40 de ani din Octombrie", ştergînd Iablonia de pe suprafaţa pămîntului. Dacă ai înţeles acest lucru, înseamnă c-ai făcut un prim pas spre înţelegerea acestei societăţi.

O vreme Lisa tăcu. Apoi zise:

– Ai dreptate. Oamenii s-au înstrăinat de pămînt şi acum pămîntul e orfan. Trecutul e mort. Cultura ţărănească e moartă. Satele sînt moarte. Nenorociţii ăia de la Moscova au învins.

– E o oră cam tîrzie pentru reflecţii filozofice şi politice.

– Da, aşa e.

– Sper să fi avut dreptate în ce-i priveşte pe ţăranii ăştia şi să nu ne trezească KGB-ul cu dezgustătoarele sale bătăi în uşă de la trei dimineaţa.

– Cred că nu m-am înşelat.

Lui Hollis îi trecu prin minte că, asemenea lui Alevy, Lisa avea obiceiul periculos de a-i implica pe ruşi în treburi în care nu era corect să-i implice. În cazul lui Alevy era vorba de evrei, în al Lisei, de ţărani. Şi dacă atît evreii, cît şi ţăranii erau gata să-şi rişte pielea pentru un străin din Vest, acesta din urmă se afla rareori prin preajmă cînd erau la ananghie.

Hollis se îndoia că amărîţii din Iablonia ştiau măcar că era ilegal ca cetăţenii sovietici să vorbească cu străinii, şi cu atît mai mult să le dea de mîncare şi să-i găzduiască. O privi pe Lisa, care îşi scosese cizmele şi şosetele şi îşi dezmorţea degetele.

Urmă o pauză stînjenitoare, în care Hollis se gîndi ce ar fi trebuit să facă sau să spună.

– E foarte frig aici, spuse Lisa.

Se întinse pe cuvertura vătuită de dedesubt, aşa îmbrăcată cum era, şi trase cele două cuverturi matlasate de deasupra pînă sub bărbie.

– Foarte frig.

Căscă.

Hollis îşi scoase scurta de piele şi o agăţă într-un cui, apoi îşi înfipse cuţitul în bîrna de lîngă pat. Se aşeză pe un cufăr şi îşi scoase cizmele. Realiză faptul că inima-i bătea mai tare decît era normal şi nu-şi mai găsea cuvintele. În cele din urmă spuse:

– Te-ai simţi mai bine dacă aş dormi pe podea?

– Nu. Dar tu?

Hollis ezită o clipă, apoi îşi scoase puloverul şi blugii şi le aruncă pe cufăr. Stinse lumina şi se strecură în pat lîngă Lisa, avînd pe el doar un tricou cu mînecă scurtă şi indispensabilii. Îşi drese vocea, apoi spuse:

– N-am vrut să-ţi dezumflu pledoaria despre satul rus, ţărani şi toate celelalte. Ştiu că în subiectul ăsta eşti implicată emoţional şi cred că e bine că poţi să vezi partea luminoasă a lucrurilor. Îmi place această exuberanţă tinerească.

– Sforăi?

– Uneori. Tu?

– Depinde. Stau cumva pe partea ta preferată de pat?

– Nu dorm pe o parte anume a patului.

– Eşti un partener de somn comod. Spune-mi, de ce porţi indispensabili albaştri? Aşa se obişnuieşte la aviaţie?

Hollis se întoarse cu spatele la ea şi privi pe fereastră.

– *Spakoinoi noci.*

– Eşti obosit?

– Ar trebui să fiu, răspunse.

– Eu sînt cam agitată. Ce zi!

– Eşti invitata mea.

– Vrei să vorbim?

– Am spus şi-aşa prea multe.

– Pari supărat.

– Sînt doar obosit. Cred că eu te-am supărat.

– Te deranjează faptul că sînt îmbrăcată?

– Sînt hainele tale. Dacă vrei să le şifonezi, te priveşte.

– Înainte să vin aici la post, spuse ea, am avut trei combinaţii de lungă durată, trei mai scurte, o legătură cu un bărbat însurat şi două escapade de o noapte. După ce am venit aici, am fost combinată cu un bărbat care s-a întors acasă. Apoi, a urmat Seth şi...

– Uşurel, spuse Hollis. Nu-mi mai ajung degetele să număr.

Lisa se aplecă deasupra lui şi-i puse o mînă pe umăr. Hollis se întoarse spre ea şi o privi în lumina palidă ce răzbătea prin fereastră.

– Ai împuşcat doi soldaţi înarmaţi din trupele KGB fără să clipeşti măcar, iar acum tremuri.

– E frig.

– Şi eu sînt emoţionată, dar te doresc. Apoi adăugă: S-ar putea să nu mai apucăm ziua de mîine.

– Vorbeşti ca un pilot de vînătoare. Dar dacă o apucăm?

– Vom vedea atunci.

– Bun. Şi Seth? El ce-o să zică?

Lisa nu răspunse. Hollis simţi atingerea picioarelor ei desculţe, îi cuprinse capul cu amîndouă mîinile şi o sărută. Se dezbrăcară sub cuverturile vătuite şi, întinşi unul lîngă altul, se îmbrăţişară. Lisa îşi plimbă mîinile pe spatele lui şi degetele ei întîlniră nişte protuberanţe lipsite de elasticitate, acoperite de o piele foarte fină.

– Cicatrice, spuse el.

– O!

Hollis se rostogoli deasupra ei şi simţi cum o penetră fără dificultate.

– Sam... e atît de bine... şi de fierbinte.

– Fierbinte... da...

O sărută pătrunzînd şi mai adînc. Simţi cum Lisa îşi retrage bazinul în salteaua de pene, apoi îl împinge în sus cu o forţă surprinzătoare. Gemu, fără să-şi dezlipească buzele de ale lui, în timp ce-şi mişca bazinul tot mai repede, apoi mişcările încetiniră, devenind ritmice.

Lisa dădu cuverturile la o parte cu picioarele, pe care şi le încrucişă pe spatele lui Hollis, apucîndu-i fesele cu amîndouă mîinile şi apăsîndu-le cu putere în jos pînă ce avu orgasm. Hollis ejaculă şi rămaseră înlănţuiţi. Lisa îşi puse capul pe pieptul lui.

– Îţi aud bătăile inimii, spuse ea.

– Asta-i o veste bună. Şi eu simt cum respiri.

Lisa îl sărută pe piept.

– Şi acum o să adorm.

– Amin, spuse Hollis.

Stătea culcat pe spate, cu ochii deschişi, privind în întuneric şi ascultînd. Din camera alăturată, simţi miros de ţigară, apoi cineva tuşi. O pală de vînt aruncă frunze uscate în fereastră şi geamul zăngăni. Apoi se făcu din nou linişte, pînă ce un şobolan sau un şoarece începu să alerge de colo pînă colo pe grinda de deasupra patului.

O oră mai tîrziu, auzi zgomotul unui motor de Ceaika pe uliţa dintre izbe, urmat de cloncănitul unui transportor, probabil transportor blindat.

Aşteptă să audă zgomot de cizme în grădina îngheţată, trîntitul uşii de la intrare, apoi paşi pe podeaua de lemn. Aşteptă, dar zgomotul motoarelor se îndepărtă şi se făcu din nou linişte. Hollis se întreba dacă îi căutau pe el şi pe Lisa, pe Jack Dodson ori pe toţi trei. Într-o ţară în care existau doar cîţiva cetăţeni extrem de importanţi despre care nu se raporta unde se află, trei străini scăpaţi de sub observaţie reprezentau o defecţiune majoră a sistemului, o situaţie intolerabilă.

Hollis închise ochii şi se lăsă furat de somn. O auzi vag pe Lisa mormăind în somn, apoi articulînd clar: „Maşina s-a blocat", „Sînt ofiţer de serviciu", „E şi prietenul tău, Seth".

Hollis considerase întotdeauna ca un semn de proastă creştere să asculte ce vorbeau în somn persoanele cu care se culca, dar Lisa era prima femeie cu care se culcase care visa ruseşte.

Hollis se cufundă într-un somn uşor şi agitat, în care avu parte de propriile vise.

CAPITOLUL 12

Lisa fu trezită de un zgomot venind din grădina din spatele izbei. Îl zgîlţîi pe Hollis.

– E cineva afară!

Hollis deschise ochii şi auzi scîrţîitul unei uşi.

– Privata e afară.

– Uitasem.

Din bucătărie se auzeau zgomote. Cîntecul unui cocoş despică aerul dimineţii.

– Îmi văd respiraţia, spuse Lisa expirînd. Vezi?

– Foarte frumos.

Prin fereastră Hollis o văzu pe Zina, fiica lui Pavel şi a Idei, întorcîndu-se de la privată. Trecu prin dreptul ferestrei fără perdea, cu capul şi privirea aţintite înainte.

– E duminică dimineaţa, Sam, spuse Lisa, şi nu se aude un clopot în toată Rusia.

– Mi-ar plăcea să aud iar clopote de biserică.

O vreme nu-şi vorbiră, ascultînd ciripitul păsărelelor, apoi Lisa îi zise încet:

– Îţi place s-o faci dimineaţa?

– Cum? A...

– N-aş suporta gîndul că a fost o aventură de-o noapte. Hai să mai facem amor o dată!

Făcură din nou dragoste, apoi se aşezară pe spate, sub cuverturile vătuite, urmărind aburul respiraţiei în lumina zorilor ce pătrundeau pe fereastră.

– Asta se cheamă fumat în pat, zise Lisa.

Îl cuprinse în braţe şi-şi frecă degetele de la picioare de picioarele lui. După o vreme, spuse:

– Întoarce-te!

Hollis se întoarse pe burtă și Lisa dădu la o parte cuverturile. În lumina slabă ce pătrundea pe fereastră, văzu cicatricele alb-roșietice ce începeau de la gît și coborau pînă la fese.

– Te-au aranjat, nu glumă. Te doare?

– Nu.

– Ai fost ars?

– Un șrapnel încins.

– A explodat avionul?

– Nu singur. A fost izbit de o rachetă sol-aer.

– Continuă!

Hollis se rostogoli pe spate.

– Bine. Era în ziua de 29 decembrie 1972 și, ca o ironie, s-a dovedit a fi ultima misiune americană deasupra Vietnamului de Nord. Bombardamentele de Crăciun, îți amintești?

– Nu.

– În fine, eram deasupra Haifong-ului, am lansat bombele și mă întorceam spre Vietnamul de Sud, cînd, de pe scaunul din spate, Ernie Simms, ofițerul meu de la radar, m-a anunțat calm: „Vine o rachetă". Mi-a dat indicații pentru manevra de evitare, dar n-am mai putut să fac nimic, fiindcă venea drept în noi. Ultimele cuvinte pe care Ernie a apucat să le mai spună au fost: „O, nu!" Următorul lucru pe care mi-l amintesc clar a fost o explozie, apoi luminile de pe tabloul de comandă s-au stins și avionul mi-a scăpat de sub control. Peste tot era sînge. Geamul carlingii era plin și el de sînge. M-am gîndit că era de la mine, dar era al lui Ernie Simms. Avionul cădea, învîrtindu-se în jurul axei sale, îndreptîndu-se direct spre Marea Chinei de Sud. Am deschis parbrizul carlingii și m-am catapultat împreună cu Simms. Parașutele ni s-au deschis și am ajuns în apă. Am plutit o vreme, uitîndu-mă la canonierele inamice care se îndreptau spre mine și gîndindu-mă la viața pe care aveam s-o duc într-un lagăr de prizonieri de război.

Hollis se ridică în capul oaselor și privi pe fereastră.

– L-am văzut pe Simms, în scaunul lui plutitor, la o depărtare de vreo sută de metri. Își bandaja gîtul și părea destul de vioi. L-am strigat și mi-a răspuns. Una din canoniere se îndrepta direct spre el. Mi-a strigat: „Sam, m-au prins!" Am înotat spre el, dar mi-a făcut semn cu mîna să renunț. Oricum, nu prea

aveam cum să-l ajut. I-am văzut pe vietnamezi trăgîndu-l la bord. Apoi s-au îndreptat spre mine, dar tocmai atunci au apărut elicopterele de salvare ale infanteriei marine, care au început să mitralieze şi să tragă cu rachete în canoniere. Un elicopter m-a pescuit din apă. Am văzut canoniera la bordul căreia se afla Simms îndreptîndu-se spre bateriile de coastă nord-vietnameze. Elicopterele noastre au întrerupt urmărirea... M-au debarcat pe o navă-spital. Lisa nu spuse nimic. Hollis continuă: Ulterior, am aflat că eram ultimul pilot doborît deasupra Vietnamului de Nord. Mi-am văzut numele menţionat într-o carte de istorie. Un merit foarte îndoielnic. Şi Simms are onoarea la fel de îndoielnică de a fi ultimul dispărut în misiune.

– Dumnezeule... ce experienţă, spuse Lisa, adăugînd ezitant: Crezi că... Simms... vreau să spun, s-a mai aflat ceva despre el?

– Nu. Dispărut în misiune.

– Şi crezi că... te deranjează să vorbeşti despre asta?

Hollis răspunse întrebării pe care Lisa nu i-o pusese, dar o insinuase.

– Nu ştiu ce-aş fi putut să fac pentru el. Dar era copilotul meu şi răspundeam pentru el. Poate... că nu-mi mai amintesc exact succesiunea evenimentelor, distanţa dintre noi, momentul în care au apărut elicopterele... Cred c-am fost depăşit de situaţie. Nu ştiu ce-aş fi putut să fac pentru el. Doar să înot pînă la el, să-i pansez rana şi să-l însoţesc în captivitate. Poate că asta ar fi trebuit să fac în calitate de comandant al avionului.

– Dar erai rănit!

– Nici măcar nu ştiam lucrul ăsta.

– Şi pe urmă, erai în stare de şoc.

Hollis ridică din umeri.

– Ce-a fost a fost. S-a terminat.

Lisa îi puse o mînă pe umăr. După cîteva minute de tăcere, Hollis adăugă:

– Şi, ca să încheiu, Ernie Simms nu a figurat pe nici o listă nord-vietnameză de morţi sau prizonieri de război, aşa că, oficial, el continuă să figureze ca dispărut în misiune. Dar eu *i-am văzut* cînd l-au luat viu la bord. Iar acum, cu afacerea Dodson, încep să mă gîndesc din nou la treburile astea. La toţi băieţii ale căror paraşute au fost văzute deschizîndu-se şi despre care nu s-a

mai auzit niciodată nimic. Şi mă întreb dacă Ernie Simms şi alţi vreo mie ca el n-au ajuns cumva în Rusia.

– În Rusia...?

Lisa îşi găsi pufoaica sub cuverturi şi scoase o ţigară din buzunar. Şi-o aprinse şi trase adînc din ea.

– Vrei şi tu una?

– Mai tîrziu, poate.

– E ca un drog, Sam.

Hollis o privi.

– Un drog... da. Ascultă, e timpul să ne pregătim de plecare.

Hollis coborî din pat şi se îndreptă spre cuferul pe care îşi lăsase hainele. Lisa îl fluieră.

– Frumos trup!

– Las-o baltă!

Hollis o privi, la rîndul său, cum stătea goală, lîngă radiatorul electric, adunîndu-şi hainele dintre cuverturi.

– N-ai coapse pline, dar ai în schimb nişte labe!

Se îmbrăcară şi trecură prin celălalt dormitor în bucătărie, unde Ida le ură „bună dimineaţa" şi le oferi un lighean cu apă fierbinte, un prosop şi un săpun. Se spălară pe masa de alături, pe care încă se mai afla ligheanul cu vase murdare. Lisa se scuză şi ieşi la privată. Hollis o urmă prin aerul rece al dimineţii, examinînd uliţa bătătorită. Ceaika nu lăsase nici un fel de urme pe noroiul închegat, în schimb transportorul blindat care o însoţise da. De ce nu se opriseră şi nu scotociseră cătunul rămînea un mister. „Noroc", îşi zise. Apoi adăugă: „Lene". Deşi nu era exclus ca cineva să le fi purtat de grijă.

Hollis intră în grădina de zarzavat a lui Pavel, încrucişîndu-se cu Lisa, care se întorcea de la privată.

– Nu-i nostim? spuse ea.

Hollis o asigură că nu era şi-şi văzu de drum. Cînd se întoarse în bucătărie, îl găsi pe Pavel aşezat la masă împreună cu Lisa. La masă erau aşezaţi şi copiii lui Pavel, Mihail şi Zina. Deşi era duminică, îşi făceau lecţiile la matematică, împărţind acelaşi manual. Hollis se aşeză la masă şi Ida îi aduse un ou fierbinte, ceai şi caşa. Ceaiul rusesc era, ca de obicei, excelent. Pe masă era un morman de pîine neagră şi un castronaş cu unt. Hollis vorbi cu cei doi adolescenţi despre şcoală, apoi îi întrebă:

– Care e materia voastră preferată?

Băiatul zîmbi şi răspunse în engleză:

– Engleza.

Hollis zîmbi la rîndul său, continuînd să vorbească ruseşte.

– Ştiu că la Moscova studenţii învaţă toţi engleza, dar nu ştiam că se predă şi la ţară.

Fata răspunse într-o engleză şchioapă:

– Toţi la şcoală învaţă engleza. Noi vorbim uneori între noi.

– Care e autorul tău american preferat? o întrebă Lisa în engleză.

Mihail răspunse:

– Ştim cîţiva acum pe care-i citim. Jack London şi James Baldwin. Este *The Fire Next Time* tipărită în America? întrebă el.

– Da, l-am citit, răspunse Lisa.

– L-au băgat în puşcărie? întrebă Zina.

– Nu. I-au dat un cec gros ca drepturi de autor. *Komissiia.*

– Profesorul nostru spune că l-au închis, insistă Mihail.

– Nu-i adevărat.

– Vezi? îi spuse Zina fratelui ei în ruseşte. Anul trecut, un profesor ne-a spus că autorul a fost arestat după ce a publicat cartea. Anul ăsta, un alt profesor ne-a zis că nu i s-a dat voie să publice cartea şi că a fugit în Franţa.

Hollis sparse oul fiert. Se gîndea de ce-i încuraja guvernul pe copiii de la şcoală să înveţe englezeşte. Un paranoid ar zice: „Ca să poată conduce America într-o bună zi". Trebuie să fi fost mai mult decît atît. Practic, la Moscova auzise şcolari vorbind englezeşte între ei. Indiferent de motivaţia guvernului, studenţii considerau că a vorbi engleza era o chestiune foarte şic. „Poate, poate zic, îşi spuse, mai e o speranţă."

– Americanii învaţă ruseşte? întrebă Zina în engleză.

– Nu, răspunse Lisa. Nu foarte mulţi.

– Dumneavoastră vorbiţi ruseşte foarte bine, dar din ce regiune e accentul dumneavoastră?

– Cred că e un pic din Kazan, din regiunea Volgăi. Un pic moscovit. Rusa pe care o vorbea bunica era demodată şi poate că am preluat accentul ei.

– E un accent foarte frumos, spuse Zina. *Kulturnîi.*

Hollis observă că Pavel şi Ida iradiau de fericire ori de cîte ori unul din copiii lor vorbea englezeşte. Hollis îşi deschise servieta, ca să vadă dacă subordonaţii săi îi pregătiseră şi ceva

de citit, așa cum era obiceiul atunci cînd cineva avea de călătorit prin URSS. Găsi o revistă *Time*, pe care o puse în fața lui Mihail și a Zinei.

– Asta o să vă ajute să faceți progrese în limba engleză.

Apoi adăugă:

– Aveți grijă să n-o vadă autoritățile.

Cei doi priviră cu o expresie pe care o mai văzuse în astfel de situații. Mai întîi era o emoție abia disimulată, apoi un soi de falsă indiferență, ca și cînd literatura de contrabandă nu însemna nimic pentru ei. Apoi o privire aproape rușinată, recunoașterea tacită a faptului că guvernul îi controla. „Cîtă umilință", își spuse Hollis.

Mihail și Zina examinară revista din doască în doască. O deschiseră la întîmplare, la o reclamă color, pe două pagini, pentru automobilele Buick. Pe pagina următoare era o reclamă pentru o limuzină Lincoln. De fapt, întreaga revistă era înțesată de reclame la modele noi de automobile. Erau și reclame cu aluzii erotice pentru parfumuri, lenjerie de corp, blugi de marcă ce păreau să-i stîrnească interesul lui Mihail. Pavel se aplecă peste el ca să vadă mai bine, iar Ida se opri din treabă și veni în spatele copiilor.

Era o politică obișnuită a celor de la ambasadă aceea de a distribui în rîndul populației publicațiile occidentale care ajungeau la ei. Chiar dacă, din întîmplare, erau aruncate la gunoi, publicația trecea pînă la urmă prin mîinile a mii de moscoviți înainte de a se ferfeniți. Și dacă majoritatea moscoviților și a leningrădenilor văzuseră cel puțin o publicație în limba engleză, era foarte puțin probabil ca cineva din Iablonia sau din gospodăria colectivă Flacăra Roșie să fi avut această ocazie.

Hollis observă că Mihail și Zina citeau un comentariu despre viitoarele alegeri. Hollis își privi ceasul și văzu că era abia ora șapte.

– E timpul să plecăm, spuse ridicîndu-se.

Mihail se ridică, la rîndul lui.

– Azi e rîndul meu să adun ouăle. Vă rog să mă scuzați. Mulțumesc.

Plecă.

Zina o ajuta pe mama ei la vase. Lisa încercă și ea să le ajute, dar Ida o invită să mai servească o ceașcă de ceai.

Hollis îl urmă pe Pavel afară. Ţăranul se duse pînă în celălalt capăt al lotului său individual, unde avea un coteţ mic, cu trei porci. Îi spuse lui Hollis:

– Troaca e spartă şi m-am săturat să car găleţi cu apă de la fîntînă.

– Nu poţi s-o repari?

– Am nevoie de nişte răşină de pin sau smoală. Dar proştii ăia n-au vrut să-mi dea.

– Care proşti?

– Ăia de la colectiv. Zic că nu au nici din una, nici din alta. Poate n-au, ştiu şi eu? Apoi adăugă: E foarte greu să obţii ceva pentru loturile individuale.

– Uneori gaura dintr-o troacă poate fi astupată mai bine cu un dop de lemn.

– Ştiu. Aşa-i! Da' mi-ar trebui un buştean mai mare. Am un topor foarte bun. Continuă după o scurtă pauză: Mi-ar fi mai uşor însă, dacă mi-ar da nişte smoală.

– Te duci la biserică azi? îl întrebă Hollis.

– La biserică? Aici nu avem biserică. Bisericile sînt doar în oraşele mari. Am văzut odată o biserică la Mojaisk, da' e muzeu. N-am fost înăuntru.

– Ţi-ai dorit vreodată să mergi la biserică?

Pavel se scărpină în cap.

– Nu ştiu. Poate că, dacă aş putea vorbi cu un preot, aş şti ce să vă răspund. N-am văzut niciodată un preot, da' ştiu cum arată din cărţi. Fermierii americani se duc la biserică?

– Cei mai mulţi dintre ei da.

Pavel se uită la cer.

– Ploaie. Poate ninsoare. Vedeţi norii ăia? Cînd capătă culoarea asta gri-deschis, în loc de alb sau negru, înseamnă că s-ar putea să ningă.

Pavel privi peste cîmpurile închise la culoare de dincolo de lotul său. Vorbea cu acea voce stinsă şi solemnă pe care Hollis o asocia cu aşa-numitul lor fatalism.

– Zăpada e atît de mare, spuse Pavel, încît copiii nu se mai pot duce la şcoală, iar noi nu mai putem ieşi din casă. Ar trebui să curăţe drumurile cu plugurile, da' n-o fac. Stau în casă şi beau prea mult. Uneori îmi bat nevasta şi copiii fără motiv. Am mai avut o fată, Katia, dar a murit într-o iarnă, de apendicită.

Se zice că, într-o bună zi, o să ne mute într-un sovhoz. Poate. Da' nu cred c-aş vrea să plec din casa asta. Ce fac fermierii americani iarna?

– Repară diverse lucruri. Îşi curăţă acareturile, vînează. Unii îşi iau diverse slujbe. În America iarna nu e aşa de frig.

– Da. Ştiu asta.

– De cînd există Iablonia?

– Cine poate şti? Cînd am venit aici cu maică-mea, eram copil. Tata murise în război. Guvernul a trimis-o pe maică-mea aici dintr-un sat mai mare, pe care l-au ars nemţii. Un om mi-a spus odată că Iablonia făcea parte din domeniile Romanovilor. Altul zicea că a fost moşia unui conte bogat. Toţi spun că odinioară era mai mare. Erau hambare şi gradjuri, în care oamenii îşi ţineau caii, troicile şi plugurile lor. Mai erau încă două fîntîni, dar fără pompe. Acum avem o pompă. Unii zic că a fost şi o biserică, între Iablonia şi satul următor. Da' şi satul ăla s-a dus. Febră tifoidă. L-au ars din temelii şi atunci cred c-au ars şi biserica. Nemţii ori poate comisarii. Cine mai ştie?

Apoi îl întrebă pe Hollis:

– Vă e dor de casă?

– N-am casă.

– N-aveţi casă?

– Am locuit în mai multe locuri.

Mai vorbiră o vreme, apoi Hollis spuse:

– Trebuie să plecăm. Mă tem că, dacă cineva de-aici – vreun copil sau femeie – pomeneşte de vizita noastră, n-o să fie bine pentru Iablonia.

– Ştiu. O să discutăm asta după ce plecaţi.

Hollis luă mîna lui Pavel şi-i puse în palmă o bancnotă de zece ruble.

Pavel se uită la ea şi o băgă în buzunar.

– Adu maşina încoace, să-ţi dau zece kilograme de unt. La Moscova poţi să iei douăzeci de ruble pe el.

– Noi ne ducem la Leningrad. Oricum, banii erau pentru ospitalitate. *Do svidaniia.*

Hollis se întoarse şi o luă înapoi spre casă. Lisa era gata de plecare. În mînă ţinea un sac de pînză.

– Ida mi-a dat nişte miere şi o traistă de pere, spuse.

Hollis îşi luă servieta de sub masă.

– Mulţumesc, Ida. La revedere, Zina.

O apucă pe Lisa de braţ şi ieşiră. Mergînd pe drum, auziră un bătrîn cîntînd:

„Govorila baba dedu
Cito v Ameriku poiedu
Ah, tî staraia pizda
Ne poedeşi nikuda."
„Bunica îi spune bunicului:
Plec în America;
Ah, farfuză bătrînă,
N-ai să pleci nicăieri."

În spatele căpiţei de fîn, lîngă Jiguli, o găsiră pe Lidia. Lisa îi zîmbi şi-i spuse în ruseşte:

– Bună dimineaţa, Lidia. Mă întrebam dacă am să te mai văd.

Fata nu-i întoarse zîmbetul, dar spuse în ruseşte:

– E un băiat aici, Anatoli, care e membru al Komsomolului. Ştiţi, Liga Tineretului Comunist. Cred că băiatul ăsta o să le spună autorităţilor despre vizita dumneavoastră.

Lisa o apucă pe fată de braţ.

– Poate că ceilalţi copii pot să stea de vorbă cu Anatoli.

Fata clătină din cap.

– Anatoli nu vorbeşte cu nimeni şi nu ascultă de nimeni. De nimeni din Iablonia.

– Dar de Pavel Fedorovici? Nu e el şeful vostru? o întrebă Hollis.

– Nu ne lasă să avem un şef. Dar, aşa e, Pavel Fedorovici e un fel de şef.

– Atunci spune-i lui ce ne-ai spus nouă. Şi vezi ca Anatoli să nu plece din sat astăzi.

Lidia dădu aprobator din cap.

– Îţi mulţumesc, spuse Lisa. Îmi pare rău că n-am putut sta mai mult de vorbă.

– Vreau să ştiu mai mult despre America, spuse Lidia.

Lisa ezită, apoi scoase o carte de vizită din poşetă şi i-o dădu Lidiei.

– Dacă ajungi vreodată la Moscova, cu şcoala sau în vacanţă, sună-mă la numărul ăsta. Numai de la o cabină telefonică şi spune-ţi numai prenumele. Întreabă de mine. Lisa Rhodes.

Lidia se zgîi la cartea de vizită şi pronunţă:

– Lii-za Rhodes.

Lisa o sărută pe obraz. Lidia făcu un pas înapoi, îi privi cînd pe unul, cînd pe celălalt, apoi se întoarse şi o rupse la fugă.

– N-ar fi trebuit să le las revista, zise Hollis, şi nici tu să-i dai cartea de vizită.

– Mi-ai spus, nu de mult, că nu trebuie să le permitem să ne dicteze cum să trăim. Ei nu fac decît să inoculeze frica şi suspiciunea şi, pînă la urmă, asta îi îndepărtează pe oameni.

– Să mergem, spuse Hollis.

Se suiră în maşină şi Hollis porni motorul. Îl lăsă să se încălzească, pornind şi instalaţia de dezaburire a geamurilor.

– Am lăsat zece ruble în dormitor, spuse Lisa.

– Pentru mine?

Lisa rîse:

– Nu, tu ai valută forte. Chiar foarte forte.

Hollis zîmbi.

– I-am dat lui Pavel o hîrtie de zece ruble. Deci, ce crezi, putem scăpa doar cu o cină sau trebuie să-i invităm să stea cu noi un week-end întreg?

– Cred c-au fost foarte drăguţi.

– El îşi bate nevasta.

Hollis încercă să bage maşina în viteză, dar schimbătorul era înţepenit din nou.

– O fi mergînd cu energie nucleară şi nu ştiu eu.

Se jucă cu pedala de ambreiaj şi cu schimbătorul de viteze, pînă cînd, în cele din urmă, reuşi să-l bage în viteza a doua.

– În fine!

Hollis ieşi în uliţa alăturată şi o luă în direcţia opusă celei din care venise.

– Ne ducem să căutăm telefonul ăla? întrebă Lisa.

– N-aş risca treaba asta.

– Da' încotro mergem? Mojaisk e în partea cealaltă.

– Nu mergem la Mojaisk. Mergem la Gagarin.

Hollis claxonă şi le făcu semn cu mîna lui Pavel, lui Mihail, Idei, Zinei şi celorlalţi, care îşi fluturau mîinile în semn de rămas-bun.

– Iablonia, spuse Hollis. Cred că locşorul ăsta n-o să-mi mai iasă din minte multă vreme.

– Nici mie.

Cînd trecu de ultima izbă din sat, Hollis mări viteza. Maşina se zdruncina rău pe noroiul înghețat şi plin de şleauri.

– *Ciornaia griazi.* Noroi negru. Ăsta, cînd dă soarele, se transformă într-o pastă. Tancurile nemţeşti se înfundau în el pînă la turele.

– De ce Gagarin?

– Pentru că între Mojaisk şi Moscova există nişte indivizi care-l caută pe maiorul Dodson, poate şi pe noi. Aşa că, o luăm spre vest, spre Gagarin, unde sper să nu întîlnim patrule care caută nişte americani rătăciţi. Ascundem maşina şi pe urmă luăm trenul pînă la Moscova. Clar?

– Eu ce alternative am?

– Să stai pe bancheta din spate. Sau pe stînga, sau pe dreapta.

Lisa îşi aprinse o ţigară.

– Eşti un tip foarte isteţ.

– Călătoriile prin străinătate sînt foarte educative. O să vedem cît de deştept sînt. Vrei, te rog, să deschizi puţin geamul?

Lisa coborî geamul de pe partea ei.

– Ne putem opri să-mi iau un pachet de ţigări?

– Cum să nu, acceptă el ironic. La primul snack-bar pe care-l zărim.

– Mersi!

Hollis continuă să se îndrepte spre vest, pe drumul drept de ţară. Nu putea înţelege cum de statul sovietic nu găsea mijloacele necesare pentru a pava ori măcar a prundui drumurile secundare. „Poate că aceasta e o altă modalitate subtilă, îşi spuse, de a-i ţine pe ţărani acolo unde le e locul şi de a le face viaţa şi mai mizerabilă." Ştia că trebuia să ajungă pe un drum bituminat înainte ca noroiul să se dezgheţe.

– Cunoşti drumul? întrebă Lisa.

– E la vreo cincizeci de kilometri spre vest, pe vechiul drum Minsk–Moscova. A, da, mă tem că e vorba...

– De încă o nenorocită de abatere de la itinerar!

– Ce s-a întîmplat cu fata dulce şi atît de ascultătoare?

Lisa rîse.

– Să ştii că mi-ai băgat frica în oase. De altfel, aşa m-ai făcut să mă culc cu tine.

Hollis consideră că era mai nimerit să nu răspundă provocării. Spuse doar:

– Simt nevoia unui duş.

– Te cred!

Hollis forţă maşina. Era puţin trecut de ora opt şi în şleauri se putea zări acum apă în loc de gheaţă. După părerea lui, încă cincisprezece minute pe drumul ăsta şi Jiguli ar fi fost înghiţit de noroi.

– Crezi că oamenii ăia din Iablonia o să păţească ceva? întrebă Lisa.

– Dacă nu informează că au avut relaţii cu străini şi autorităţile află pe cont propriu sau dacă jigodia aia mică de komsomolist îi toarnă, o să fie rău. În activitatea de spionaj, vorbim despre atitudinea loială a rusului de rînd faţă de stat. Unii zic că ea există, alţii sînt de părere contrară. În America, dacă lui Joe Smith i-ar bate la uşă un rus şi i-ar cere să-l găzduiască peste noapte, Joe ar da imediat fuga să anunţe FBI-ul. Joe face lucrul ăsta fiindcă aşa crede el că e just, nu fiindcă FBI-ul l-ar tortura, dacă n-ar face-o. Pe de altă parte, Ivan e jumătate patriot, jumătate terorizat. E o constatare profesională. Personal, cred că satul e condamnat.

Lisa tăcu o vreme apoi spuse:

– Trebuia să-mi fi dat seama că o să aibă necazuri... mi s-a părut pur şi simplu o rezolvare a problemei noastre.

– Nu-ţi face griji. Sper ca cei de la KGB să nu dea tîrcoale pe-acolo în dimineaţa asta. Avem nevoie de un avans de cîteva ceasuri.

Hollis simţea cum se înmoaie terenul şi auzi zgomotul noroiului care împroşca interiorul aripilor. Toba de eşapament atingea acum pămîntul. În faţa lor, o căruţă trasă de un cal, încărcată cu cartofi, înainta cu greutate prin noroi.

– Fir-ar să fie!

Dacă ar fi încetinit în spatele căruţei, s-ar fi împotmolit.

– Ţine-te bine!

Se apropie pînă în spatele căruţei, apoi ieşi în lateral, pe partea stîngă, şi trase imediat lîngă ea, astfel încît roţile din dreapta erau acum la doar cîţiva centimetri de cal şi căruţă, în timp ce roţile din stînga erau în şanţul de scurgere. Maşina se dezechilibră o clipă, apoi îşi reveni şi aterizâ cu o zdruncinătură

pe drum în fața calului, care fu împroșcat cu noroi și se cabră. Mașina patină un pic prin noroi, dar își păstră direcția.

Lisa trase adînc aer în piept.

– O, la, la!

După vreo cinci minute, ajunseră la o intersecție cu un drum prunduit și Hollis o apucă pe acesta, spre nord. Mări viteza la cincizeci de kilometri pe oră și constată că toba nu mai făcea zgomot.

– Vrei o pară? îl întrebă Lisa.

– Da.

Lisa scoase o pară din sac și o șterse de mîneca pufoaicei înainte de-a i-o da. În fața lor se vedeau bornele de marcaj ale șoselei Minsk–Moscova.

– Bună-i *grușa,* zise Hollis, mușcînd din pară.

Intră pe drumul pietruit și o apucă spre vest.

– Mai avem vreo douăzeci de minute pînă la Gagarin.

Șoseaua era liberă în ambele direcții. Apăsă pedala de accelerație și mări viteza la nouăzeci de kilometri la oră. Motorul scînci, la fel și transmisia, dar Jiguli își păstră stabilitatea. Hollis observă în oglinda retrovizoare o mașină neagră care se apropia cu viteză de ei, probabil cu o sută de kilometri la oră. Cînd mașina ajunse mai aproape, Hollis o recunoscu după marcă a fi o Ceaika. Privi indicatorul de carburant și văzu că acul era deja în zona roșie.

– Nu te uita acum, dar...

Lisa întoarse capul.

– La naiba, Sam! Ei sînt?

– Habar n-am.

– Ce putem face?

– Le aruncăm praf în ochi și facem gălăgie. Le spunem c-am luat deja legătura cu ambasada și așa mai departe. Dacă e cazul și dacă pot, o să-ncerc să-i lichidez.

Scoase cuțitul din cizmă și-l strecură în scurta de piele.

– Sam... mi-e frică.

– O să te descurci tu. Fă pe nebuna!

Ceaika era acum la cincizeci de metri de ei și trecu pe banda cealaltă. Lisa se uita drept înainte. Hollis privi în oglinda retrovizoare exterioară și zîmbi.

– Fă cu mîna!

– Ce?

Ceaika ajunse în dreptul lor şi claxonă. Din maşină le făceau cu mîna două perechi de tineri. Hollis le zîmbi şi le răspunse fluturînd din mînă. Tînăra de pe locul de lîngă şofer arătă înspre aripa buşită, mimînd o persoană care bea dintr-o sticlă şi apoi smuceşte de volan. Tînărul de pe bancheta din spate îi făcea bezele Lisei, iar tînăra de lîngă el se prefăcu că-i arde un pumn. Ceaika acceleră şi-i depăşi.

– Nişte zăpăciţi de puşti moscoviţi. Oare ce se petrece cu ţara asta?

Lisa respiră adînc. Îşi deschise sacoşa, scoase o pudrieră, îşi dădu cu fard pe obraz, apoi se rujă cu grijă.

– O să mă machiez la prima oprire.

Îşi perie părul.

– Vrei să-ţi aranjez şi ţie părul? Eşti ciufulit.

– Fie.

Lisa îi perie părul, apoi spuse:

– Ar trebui să ne spălăm pe dinţi. Vreau să arătăm bine, cînd ne întîlnim cu ei.

– Care ei?

– Oamenii din Gagarin, sau KGB-ul, sau Burov. Primii cu care ne întîlnim.

– Arăţi bine, chiar prea bine. Las-o mai moale, Lisa.

– Oricum, n-o să putem trece drept ruşi, Sam.

– O să încercăm să părem orice numai membri ai ambasadei americane nu.

Lisa ridică din umeri, ştergîndu-şi fardul din obraji şi rujul de pe buze cu o batistă.

– Eu măcar am pe mine pufoaica asta, tu însă, cu cizmele alea şi jacheta din piele, arăţi ca Indiana Jones. N-am făcut nici un duş, spuse ciufulindu-şi părul.

– Procedura regulamentară, zise Hollis, este să încerci să treci drept un tovarăş socialist dintr-una dintre ţările baltice. Ăia nu se îmbracă rău deloc, au aspect occidental şi vorbesc o rusă nerusească. Ce-ai zice să fii lituaniancă? Sau te simţi mai mult letonă?

– Vreau să fiu estoniancă.

– S-a făcut.

Zece minute mai tîrziu văzură izbe scunde de-o parte şi de alta a drumului, apoi clădiri cu brîu de lemn vopsit. Hollis încetini.

– Gagarin.

– I-au zis aşa după numele cosmonautului?

– Da. S-a născut într-un sat din apropiere. Dintr-o izbă mizeră într-o capsulă spaţială, dintr-o colibă de bîme, direct printre stele. Trebuie să le recunoaştem meritele, cînd e cazul.

Ajunseră în mijlocul oraşului Gagarin, principalul centru urban din zonă, situat pe ambele maluri ale rîului Bolşaia Gjat. Oraşul avea vreo zece mii de locuitori, destul de mare, îşi zicea Hollis, pentru ca atît Jiguli, cît şi ocupanţii săi să treacă neobservaţi. Aşa cum constatase şi în Mojaisk, oraşul arăta de parcă toţi locuitorii săi ar fi fost plecaţi să-şi petreacă week-end-ul pe lună. În oraş exista un restaurant şi un muzeu închinat memoriei celebrului fiu al oraşului.

Hollis opri maşina în mijlocul unei străzi pustii şi coborî geamul. O bătrînă grasă, înveşmîntată în negru, căra ca un bărbat, pe umăr, un coş. Hollis o întrebă:

– *Vokzal?*

– Bine, bine, spuse femeia, apoi deschise uşa din spate a maşinii, aruncă coşul înăuntru şi se îngrămădi şi ea în urma lui.

– *Gde?* o întrebă Hollis.

– Încolo. Întoarce acolo. De unde sînteţi?

Hollis coti pe o stradă îngustă şi zări gara, un peron betonat acoperit.

– Din Estonia.

– Da? Şi pe-acolo miliţia vă lasă să umblaţi cu aripile înfundate? Aici trebuie să le reparaţi.

– Da, mătuşico.

– Şi unde vă sînt căciulile şi mănuşile? Vreţi să faceţi pneumonie?

– Nu.

Hollis opri într-un mic spaţiu de parcare de lîngă peron. Coborî şi o ajută pe bătrînă să urce treptele peronului. În urma lui venea Lisa cu servieta; îşi croiră drum spre ghereta din lemn de pe peron în care era casa de bilete. Hollis şi Lisa consultară orarul afişat şi văzură că următorul tren spre Moscova urma să sosească în douăzeci de minute. Hollis ciocăni în geamul casei

de bilete. O ușiță din lemn se deschise și în cadrul ei apăru capul unei femei între două vîrste, îmbrăcată în uniforma gri a căilor ferate. În spatele ei ardea un foc într-un godin burduhănos.

– Două bilete dus pînă la Moscova.

Femeia îl privi.

Hollis știa că ar fi trebuit să-i ceară pașaportul intern, dar vînzătorii de bilete făceau rareori lucrul ăsta. În cazul lui însă, femeia putea face o excepție.

– Ați putea să ne dați bilete în continuare pînă la Leningrad și apoi la Tallin? întrebă Hollis.

– Nu. Sînteți estonian?

– Da.

Femeia își lungi gîtul ca s-o vadă pe Lisa, apoi se întoarse spre Hollis.

– Bilete pînă la Leningrad și Tallin o să luați la Moscova. Douăzeci și două de ruble și șaptezeci și cinci de copeici.

Hollis îi întinse douăzeci și cinci de ruble, luă biletele și restul.

– *Spasibo.*

În vreme ce se îndepărtau de casa de bilete, Lisa aruncă o privire înapoi.

– Mă întreb dacă n-are de gînd s-anunțe poliția.

Hollis se duse în spatele gheretei, privi în jur, scoase cuțitul și tăie firul telefonic.

– Nu cred. Dar dacă iese din gheretă, ne întoarcem la mașină.

Lisa îl apucă de braț.

– Nu știu de ce, dar am sentimentul că o să faci tu ceva să scăpăm basma curată. Tu ne-ai băgat în chestia asta, tu să ne scoți.

Hollis nu răspunse.

– Ce-ai fi făcut dacă ne-ar fi cerut pașapoartele sau actele de identitate?

– Mă întrebi din curiozitate sau încerci să înveți meserie?

– Și una, și alta.

– Păi, aș fi... spune-mi tu mie!

Lisa se gîndi o clipă, apoi spuse:

– M-aș preface că nu-mi găsesc actul de identitate, aș pleca și aș plăti un țăran să cumpere două bilete.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Nu-i rău!

O luară spre celălalt capăt al peronului betonat, gri și neprimitor, care părea scos din *Doctor Jivago,* înțesat de o mulțime de haine și basmale negre. Țărani bătrîni, bărbați și femei, însoțiți de adolescenți care să-i ajute, tîrau coșuri, cutii și geamantane cu lactate și ultimele produse proaspete ale anului. Toți se îndreptau spre un singur loc: Moscova, Centrul, unde opt milioane de guri așteptau să fie hrănite și nu puteau fi hrănite prin sistemul guvernamental de desfacere. Unii țărani se duceau în piețe libere, o concesie făcută de guvern mai mult în silă capitalismului, alții nu mai departe de o stradă lăturalnică din apropierea gării de destinație. De la nevestele unora dintre funcționarii ambasadei, Hollis aflase că în noiembrie conopida se vindea cu echivalentul a doi dolari jumătatea de kilogram, roșiile de două ori mai scump, iar salata verde se vindea cu gramul. Din decembrie și pînă în mai, legumele și fructele proaspete dispăreau.

Țăranii ședeau ca bărbații, observă Hollis, cu picioarele depărtate și mîinile atîrnînd în poală. Nici un bărbat nu era ras și nici unul dintre cei aproximativ două sute de oameni de pe peron nu era îmbrăcat mai cumsecade. Femeile erau încălțate în cizme de cauciuc și galoși; deși pantofii și cizmele bărbaților erau din piele, ele erau roase și crăpate de prea multă folosință. Cele cîteva fete tinere din mulțime aveau în picioare cizme de plastic în culori țipătoare: roșu, galben, bleu.

– Poți să-ți pudrezi la loc nasul! îi spuse Hollis încet Lisei. Oricum, toată lumea se holbează la tine.

– Doamne, Dumnezeule, uită-te la omul ăla! Are un sac plin de iepuri morți.

Cînd expresul de Bielorusia se apropie hodorogind, toată lumea se ridică în picioare și își mută calabalîcul la marginea peronului, formînd un adevărat zid de cutii și coșuri. Trenul opri, ușile se deschiseră și Hollis sări înăuntru, urmat de Lisa. Se așezară pe două locuri goale de lîngă oficiul pentru servit ceai al însoțitorului de vagon.

În zece minute, fiecare ungher al vagonului era înțesat de baloturi și trenul se urni din loc. Hollis își privi ceasul. Era ora nouă și jumătate. Cu opriri în Mojaisk și Galițino, trenul trebuia să sosească în Gara Bielorusia din Piața Gorki cu mult înaintea prînzului.

Mohorelii de pe peron îi luară de îndată locul conversațiile animate, glumele și rîsetele. Erau conversații simple, ca între țărani, observă Hollis, dar lipsite de vulgaritate, între acești oameni părînd să existe o legătură, deși era limpede că mulți dintre ei se întîlneau acum pentru întîia oară. „Legătura nu e călătoria în sine, își zise Hollis, ci frăția care-i unește pe oamenii amărîți." Ce deosebire față de metroul din Moscova, în care, la orele de vîrf, puteai să auzi zgomotul unui ac căzînd.

Mîncarea era trecută din mînă în mînă și pasagerii se tachinau cu mult umor în legătură cu calitatea produselor unuia sau altuia dintre ei.

Hollis auzi o femeie zicînd:

– Nici un moscovit n-o să-ți cumpere merele astea!

– O să le spun că sînt ridichi, răspunse o altă femeie, în rîsul general.

Un bătrîn de pe partea cealaltă a culoarului îi băgă lui Hollis sub nas o felie de roșie din care picura zeamă. Hollis o luă dintre degetele lui tuciurii.

– Mulțumesc, tataie.

I-o dădu Lisei, spunîndu-i:

– Mănînc-o!

Lisa ezită, apoi își îndesă felia de roșie în gură.

– Bun! Vezi dacă n-are cineva suc de portocale.

– Lasă gălăgia! Fă-te că dormi ori fă pe proasta!

– Pot să fumez? întrebă Lisa în ruseşte.

– Nu aici. La toaletă.

– Nu mai vrei o pară? Miere?

– Nu, scumpo.

– E drăguț aici.

Hollis privi în jur prin vagon. Era într-adevăr drăguț. Perdele curate la ferestre, vaze mici de flori fixate pe pervazul ferestrelor, cu cîte un boboc de trandafir adevărat în fiecare. Cu cît cunoștea mai bine Rusia, cu atît o înțelegea mai puțin. Ferestrele erau în schimb murdare și asta îl mai liniști.

Vorbeau cît mai puțin cu putință. Hollis o sfătui pe Lisa să-și părăsească locul numai dacă avea neapărată nevoie să se ducă la toaletă. Apăru conductorul, o femeie între două vîrste, care le luă biletele și le însemnă, în loc să le perforeze.

– Sînteți din Moscova? întrebă ea.

– Nu. Estonieni. Din Moscova ne ducem la Leningrad, iar de acolo, acasă, la Tallin.

– Vorbeşti bine ruseşte.

O măsură pe Lisa din cap pînă-n picioare, apoi remarcă:

– Foarte frumoase cizme!

– Mulţumesc.

– Niciodată n-am înţeles de ce în republicile noastre baltice se găsesc lucruri mai frumoase.

Îi înapoie lui Hollis biletele:

– Călătorie plăcută!

– Vă mulţumesc.

Trenul alerga cu viteză sporită pe calea ferată dreaptă. Vagonul fu invadat de muzică. Nu era muzica clasică sau populară ce putea fi de regulă auzită în locurile publice, ci muzică sovietică agreabilă, plăcută la ascultat.

Trenul opri în Mojaisk, unde pe peron era aceeaşi îmbulzeală de oameni şi aceeaşi îngrămădeală de geamantane din carton şi baloturi dizgraţioase. Pasagerii se urcară numai în cele două vagoane din coada trenului. Pe peron, erau soldaţi şi miliţieni. Hollis şi Lisa se lăsară cît mai jos pe banchetă şi se prefăcură că dorm. Trenul se urni din gară şi îşi continuă călătoria prin peisajul lipsit de vegetaţie.

În gara de la Galiţîno trenul opri cinci minute, iar după vreun sfert de oră se vedea deja vîrful înalt al universităţii moscovite de pe colinele lui Lenin.

– Aproape c-am ajuns acasă, comentă Lisa, adăugînd: De fapt, nu chiar acasă.

Trenul făcu scurte opriri în staţiile suburbane Setun, Kuncevo, Fili şi Testovskaia.

– De ce nu coborîm aici? întrebă Lisa. De aici, putem merge pe jos pînă la ambasadă.

– Pentru că, dacă n-ai uitat, mergem la Leningrad, aşa că trebuie să coborîm la cap de linie, în Gara Bielorusia.

– Vreau să cobor aici. M-am săturat!

– Stai jos!

Lisa se aşează din nou pe banchetă.

– Iartă-mă! Cred că mi-au cedat nervii. Am încredere în tine. Te-ai descurcat excelent. Chiar dacă se întîmplă ceva şi nu

ajungem la ambasadă... *Cum* o să intrăm în ambasadă, dacă aia care o supraveghează ne așteaptă la poartă?

– O să-ți arăt un truc folosit de spioni.

– Sper s-o faci.

Expresul de Bielorusia, din direcția Minsk, trase în Gara Bielorusia din Moscova la ora unsprezece și cincizeci de minute. Hollis și Lisa coborîră repede din tren și începură să-și croiască drum prin mulțimea din această gară veche de o sută de ani. Hollis băgă de seamă că cei care se reîntoarceau în provincie nu aveau bagaje mai ușoare la întors, ci erau încărcați cu pungi de plastic pline cu haine, pantofi noi, articole de menaj și alte obiecte de tot felul oferite cu generozitate de Moscova. Lucrul cel mai lipsit de preț pe care îl aveau asupra lor erau puținele ruble ce le mai rămaseseră prin buzunare. Cîțiva moscoviți aflați în trecere, bine îmbrăcați prin comparație, le aruncau priviri încruntate compatrioților lor de la țară, vrînd să le arate că nu agreau concurența pe care le-o făceau țăranii la achiziționarea bunurilor de larg consum.

Hollis și Lisa trecură pe lîngă grupuri de cîte doi grăniceri, care existau în fiecare gară, autogară sau aeroport din Uniunea Sovietică, reușind să-i intimideze deopotrivă pe străini ca și pe localnici.

Din gară, Hollis și Lisa ieșiră în Piața Gorki, dominată de statuia uriașă a scriitorului. Cerul era tot gri, iar aerul Moscovei, prin comparație cu aerul proaspăt de la țară, părea încărcat de fum.

Traversară piața și o apucară în jos pe bulevardul Gorki, principala arteră a Moscovei, care duce spre Kremlin. Hollis o conduse pe Lisa la hotelul Minsk, iar el intră într-o cabină telefonică dintr-un colț al holului. Formă numărul ambasadei, vorbi mai întîi cu santinela din trupele de infanterie marină, apoi cu ofițerul de serviciu din duminica aceea, care se întîmpla să fie chiar aghiotantul său, căpitanul O'Shea.

– Ed, eu sînt.

– Da, domnule!

– Urmează un flash fotografic, spuse Hollis, folosind expresia care desemna o urgență personală. Trimite-mi o mașină în sectorul Delta! În zece minute!

– Da, domnule. O să vin chiar eu.

– Nu, rămîi acolo şi găseşte-mi-l pe Domnul Nouă! Vreau să-i vorbesc.

– Domnul Nouă a fost foarte îngrijorat din cauza dumneavoastră. E în biroul său.

– În zece minute!

– Am înţeles, domnule. Bine aţi venit!

Hollis agăţă receptorul în furcă şi-i spuse Lisei:

– Seth este foarte îngrijorat din cauza ta.

Lisa nu răspunse. Ieşiră din hotelul Minsk şi-şi continuară drumul în josul bulevardului Gorki.

– Ai fost mare! Unde-i sectorul Delta?

– Am uitat.

Lisa îl privi, spunîndu-i:

– Îţi baţi joc de mine?

– Da. E magazinul Gastronom Unu. Îl ştii?

– Cum să nu. Dar noi, *moscoviţii,* continuăm să-i spunem La Ieliseievski, cum i se zicea înainte de revoluţie. E cel mai bun magazin de delicatese din Moscova. Practic, singurul. O să reuşim, adăugă ea, nu-i aşa?

– Se pare că da.

Trecură de Teatrul Dramatic Stanislavski, traversară Piaţa Puşkin şi strada circulară ce fusese odinioară zidul exterior al oraşului. Ajunseră în dreptul faţadei ornamentate a magazinului Gastronom Unu, apoi se adăpostiră.

– Presupun că pentru KGB sectorul Delta sau Times Square din New York e totuna. Schimbăm sectoarele de întîlnire ori de cîte ori trebuie să folosim unul. Aşadar, aici n-ar trebui să ne întîmpine nici un agent KGB Vor avea însă o maşină sau două în spatele maşinii de la ambasadă. De îndată ce maşina ambasadei încetineşte, sări pe bancheta din spate, te tragi repede pe locul celălalt ca să-mi faci loc şi mie. Clar?

– Am văzut chestia asta într-un film.

Aşteptară. Lisa îşi aprinse o ţigară.

– E ultima. Dar mai am un pachet la birou. Sau în camera mea.

– Mă bucur.

Un Ford îşi făcu apariţia în mare viteză pe bulevardul Gorki. În faţă erau doi tipi din serviciul de pază, iar pe bancheta din spate, un bărbat ce părea a fi Seth Alevy. În spatele Ford-ului era o Ceaika neagră. Ford-ul vîră brusc spre ei şi frînă. Portiera din

spate se deschise, Lisa sări în mașină lîngă Alevy, urmată de Hollis, apoi portiera fu trîntită și mașina acceleră.

– Bună, Seth.

Alevy i se adresă direct lui Hollis:

– Sper să-mi oferi niște explicații care să stea în picioare, colonele.

Hollis nu-i răspunse.

– Unde-i mașina? întrebă Alevy.

– La gară.

– Ce gară?

– Gara din Gagarin.

– Gagarin? Ce dracu' ați căutat acolo?

– Am luat trenul spre Moscova.

Lisa își deschise poșeta ei gen sac.

– Nu vrei o pară, Seth?

– Nu.

Alevy își încrucișă brațele și privi afară pe geam.

Ceaika se apropie de ei. Șoferul mări viteza, dar o altă Ceaika le apăru în față, încadrîndu-i. Șoferul american reuși să evite blocajul și cele trei mașini continuară acest joc periculos prin centrul Moscovei și în josul bulevardului Kalinin.

În zece minute, Ford-ul ajunse la ambasadă, trecu ca o năluca pe lîngă ghereta milițienilor și pătrunse dincolo de porți. Ceaika din spate îi claxonă, iar bărbatul de lîngă șofer scoase un braț pe fereastră și le făcu semn cu degetul mijlociu al mîinii ridicat în sus. Oamenii din serviciul de pază al ambasadei aflați pe locurile din față ale Ford-ului le răspunseră agenților KGB cu același salut, în vreme ce Hollis răspundea salutului santinelelor din infanteria marină. Ford-ul dădu roată catargului cu drapelul american și opri în fața intrării în clădirea cancelariei.

Hollis, Lisa și Alevy coborîră.

– Nu vă supărați pe mine, dar amîndoi mirosiți, spuse Alevy.

– Mă duc să fac un duș, zise Lisa.

– E-o idee excelentă!

– Dă un telefon la morga din Mojaisk, îi spuse Hollis lui Alevy. Spune-le să nu mai aștepte escortă și să trimită cadavrul la terminalul de colete al aeroportului Șeremetievo. Apoi trimite un ofițer de la serviciul consular la aeroport să se ocupe de expedierea sicriului.

Scoase un plic din hîrtie de Manilla şi i-l întinse:

– Aici ai toate hîrtiile, inclusiv autorizaţia de export şi taxa pentru coşciug, care trebuie plătită înainte de a fi expediat.

– Am crezut că tu ai ajuns în coşciugul cu pricina. Am dat telefoane la Ministerul de Externe, la KGB.

– E ca şi cum ai fi format C de la Crimă, Seth.

– Unde v-aţi petrecut noaptea?

– E o întrebare cu caracter profesional? întrebă Hollis.

– Ne-am ascuns într-un sat numit Iablonia, interveni Lisa.

– V-aţi ascuns? De cine?

– De un tip pe nume Burov, colonel KGB, răspunse Hollis.

Apoi, după ce-l descrise pe Burov, îl întrebă pe Alevy:

– Îl cunoşti pe individ?

– Poate. O să mă interesez. Şi acum, vă rog să fiţi peste treizeci de minute în camera protejată de la etajul şase. Amîndoi. Se poate?

– Eu am nevoie de o oră, spuse Lisa, apoi se întoarse şi intră în clădirea cancelariei.

Alevy îl privi insistent pe Hollis, care îi întoarse privirea.

– A fost greşeala mea, spuse Alevy, că te-am lăsat s-o iei cu tine.

– Cred c-am lecuit-o de atracţia faţă de spionaj.

– Cred că dimpotrivă. V-aţi înţeles bine?

– A fost un atu.

– Poate c-ar trebui s-o recrutez, zise Alevy.

– Are tot ce-i trebuie şi în plus tot n-avem nici o femeie în branşă.

– O să vorbesc la Langley. Care a fost atuul ei cel mai mare?

– Umorul în faţa pericolului.

– Trebuie să discutăm treaba asta cît mai curînd.

– De acord, dar nu aici, afară, unde putem fi interceptaţi cu microfoane direcţionale.

Hollis se întoarse şi intră în clădirea cancelariei. Străbătu holul şi ieşi pe terasa din spate. Lisa era acolo şi-l aştepta.

– Ce-ai discutat cu Seth? îl întrebă.

– Despre atuurile tale.

Mergeau pe aleea flancată de mesteceni din curtea interioară, spre garsoniera Lisei.

– M-am temut că n-am să mai revăd locurile astea.

– Cred că acum nu te mai plîngi de locuință.

– Nu, să trăiți. Îmi ador baia. O să-i sărut faianța.

Hollis aruncă o privire spre curtea interioară. John Uhlman, de la serviciul consular, își învăța fiul să meargă cu bicicleta. În lipsa lor, fusese confecționată sperietoarea de ciori, la picioarele căreia zăceau trei dovleci de forme ciudate.

– Lipsesc cocenii de porumb, remarcă Hollis.

– Da, lipsesc, spuse Lisa urmărindu-i privirea.

– Păi, atunci...

Hollis își privi ceasul.

– Mai ai o ultimă ocazie să-mi ceri o pară.

– Dă-mi una.

Lisa îi întinse sacoșa.

– Ia și mierea, eu nu mănînc zahăr!

– Nici eu, dulceață!

Zîmbiră. În cele din urmă Lisa îl întrebă:

– Cum stăm?

Hollis își băgă mîinile în buzunare și ridică din umeri.

– E un răspuns?

– Care mai e relația dintre tine și Seth?

– S-a terminat.

– Atunci de ce-i furios?

Lisa își aruncă sacoșa pe umăr.

– Tu de ce crezi?

Se întoarse și-și continuă drumul pe alee. Hollis privi o clipă în urma ei, apoi o luă de-a curmezișul curții interioare.

Capitolul 13

– John Uhlman de la serviciul consular e în drum spre Şeremetievo, să se ocupe de treaba pe care n-a terminat-o colonelul Hollis, îi spuse Alevy lui Charles Banks.

Hollis observă că Alevy i se adresa în special lui Banks, ignorîndu-i pe el şi pe Lisa.

Banks era îmbrăcat în costumul de duminică, deşi, duminică fiind, toţi ceilalţi erau îmbrăcaţi în ţinută lejeră. Hollis făcuse un duş şi se îmbrăcase cu o pereche de blugi şi o cămaşă flanelată. Alevy purta o pereche de pantaloni sport şi un pulover *en coeur*. Îmbrăcată într-un pulover alb, cu guler pe gît, şi o pereche de pantaloni mulaţi pe corp, Lisa arăta bine, în opinia lui Hollis, deşi i se părea că atitudinea ei era cam rezervată. Hollis stătea la un capăt al mesei de conferinţe din camera protejată a ambasadorului, Banks – la celălalt capăt, iar Lisa şi Alevy erau aşezaţi în centru, unul în faţa celuilalt. Hollis remarcă pentru prima oară un text scris de mînă, înrămat, agăţat pe perete. Citi:

> Chestiunile diplomatice sînt de o importanţă tot mai mare, de vreme ce o manevră stupidă ne poate distruge pe toţi în cîteva minute.
>
> Lordul Humphry Treveyan, 1973

„Exact ce aveau să demonstreze, probabil, ambasadorul şi Banks în următoarele cîteva săptămîni", gîndi Hollis.

– Întrucît e clar că nu putem recupera maşina închiriată, continuă Alevy, am sunat la hotelul Intourist şi le-am spus că maşina s-a defectat şi că se află la gara din Gagarin. O să ne trimită o notă de plată de-o să ne usture.

Hollis ştia că pe Alevy nu-l interesau nicidecum mărunţişurile administrative, în schimb îl interesau pe Charles Banks, care era genul de diplomat care nu încalcă niciodată legile locului şi nu ofensează ţara gazdă. Chiar dacă aveai de înmînat ministrului de Externe o declaraţie de război, trebuia s-o faci cît mai politicos. Hollis băgă de seamă că Alevy încerca să-l asmută pe Banks împotriva sa, aşa încît gîndi că n-ar strica să coopereze.

– Maşina necesită, de altfel, o groază de reparaţii, spuse Hollis.

– Reparaţii? sări Banks, întorcîndu-şi privirea spre el.

– S-a izbit de un copac. Pagubele suferite de copac au fost minime.

– Bun.

Banks îşi drese glasul, apoi spuse:

– Aşadar...

O privi mai întîi pe Lisa, apoi pe Hollis, adresîndu-li-se pe un ton sever:

– N-aţi fost în ambasadă azi-noapte şi nici n-aţi informat unde vă aflaţi. Acest lucru reprezintă o încălcare a regulamentului şi a regulilor de securitate, fără a mai vorbi de elementul de risc personal pe care-l implică pentru voi.

Banks îşi plimbă privirea de la unul la celălalt.

– Ce aveţi de spus în legătură cu asta? Domnişoară Rhodes?

– Am fost, evident, împreună. N-am izbutit să terminăm treaba la Mojaisk înainte de căderea serii. Cum la hotel nu era nici o cameră – de fapt nu era nici un hotel – am înnoptat la un *kolhoz*, adică la o gospodărie colectivă, Charles, şi acolo nu aveam telefon.

– Cunosc condiţiile speciale care există aici în zonele rurale, spuse Banks, dar este obligaţia voastră să păstraţi legătura cu ambasada şi nu invers.

– Ca funcţionar cu grad superior, interveni Hollis, îmi asum răspunderea pentru această încălcare a regulamentului.

Banks dădu din cap satisfăcut.

– Nu pricep cum de-aţi plecat atît de tîrziu şi n-aţi reuşit să terminaţi o treabă de rutină înainte să se întunece, spuse Alevy.

– A fost o groază de hîrţogăraie la mijloc, Seth, aşa că las-o baltă, zise Hollis.

– Cum de-ați ajuns la gospodăria colectivă? insistă Alevy. De ce n-ați telefonat din Mojaisk?

– Nu cred că domnul Banks dorește să fie plictisit cu asemenea detalii, spuse Hollis privindu-l fix pe Alevy.

Alevy încuviință cu un gest al capului.

– În regulă. Poate mă plictisești pe mine mai tîrziu.

O privi o clipă pe Lisa, apoi se întoarse spre Banks.

– Domnule?

– Ambasadorul le scrie o scrisoare de condoleanțe oficială părinților domnului Fisher, spuse adresîndu-i-se Lisei. Aș dori să redactați o notă personală în care să arătați că v-ați ocupat de recuperarea trupului neînsuflețit și a obiectelor pesonale etc. Și că autoritățile sovietice v-au dat asigurări că Gregory Fisher a murit pe loc, fără să sufere etc. O să găsiți în dosar mostre de scrisori.

– Mostre de scrisori pentru note personale semnate de mine?

– Nu, răspunse Banks cu răceală. Mostre de scrisori de condoleanțe personale...

Banks păru să sesizeze contradicția, așa că adăugă:

– Dați o notă personală mostrei!

Lisa bătu cu degetele în masă, apoi răspunse:

– Să le spun că am vorbit cu fiul lor înainte de a muri? Că a sunat ambasada de la hotelul Rossia și a cerut ajutor?

– Firește că nu. V-am spus adineauri ce să-i scrieți, domnișoară Rhodes. Poate colonelul Hollis va scrie o scrisoare asemănătoare părinților decedatului.

– O să studiez mostrele, răspunse Hollis.

Lisa îl privi pe Hollis, apoi pe Alevy și pe Banks.

– Pe biroul meu am găsit mesaje telefonice de la Peter Stills, reporter la *The New York Times*, Faith Lowry de la *The Washington Post*, Mike Salerno de la agenția de știri Pacific News Bureau și de la alte patru sau cinci agenții de presă. Se pare că în absența mea cineva din departamentul meu a difuzat un comunicat de presă referitor la Gregory Fisher. Se pare, de asemenea, că unii ziariști au simțit că e vorba de ceva mai mult.

Banks se aplecă înspre ea:

– Nu e vorba de nimic altceva decît de faptul că un turist american a murit într-un accident de automobil.

– Dacă accidentul s-ar fi petrecut în Franța sau Anglia, lucrul ar fi trecut neobservat, spuse Lisa. Dar în Uniunea Sovietică oamenii devin curioși. După cum probabil ai observat, Charles, țara asta e plină de ciudățenii. De asta ne și adunăm ca să vorbim în camere fără ferestre ca aceasta. Nu e vorba de paranoia, ci de o realitate, din care cei din Vest n-ar crede nici pe jumătate.

Într-un tîrziu, Charles Banks răspunse:

– Serviciul tău a difuzat, într-adevăr, un comunicat de presă. Ar putea să mai difuzeze un altul, dacă împrejurările o cer. De comunicatele de presă referitoare la această problemă se ocupă Kay. Nu ai fost desemnată să te ocupi de această poveste.

Lisa trase adînc aer în piept.

– De ce n-a relatat comunicatul de presă toate faptele? Telefonul de la Rossia...

Alevy o întrerupse.

– Cu timpul s-ar putea să spunem și asta. Deocamdată însă n-o facem. Știu la fel de bine ca tine c-ar fi mai multe de zis. Însă încercăm să analizăm faptele înainte de a lansa vreo acuzație. Cred că apreciezi și tu actualul dezgheț diplomatic. Ai încredere în noi!

Hollis scoase o bucată de hîrtie din buzunar, un mesaj radio decodificat.

– Am solicitat ieri ministrului Apărării să verifice dacă pe lista celor dispăruți în Vietnam figurează vreun maior cu numele de John Dodson. Răspunsul e negativ.

Hollis aruncă hîrtia pe masă.

– Am adresat aceeași solicitare Departamentului de Stat, interveni Charles Banks, și am primit tot un răspuns negativ, așa încît sîntem nevoiți să ne îndoim de cele relatate de domnul Fisher.

– Oare? continuă Hollis. Vorbeam mai înainte de încredere. În meseria mea, ca și în cea a lui Seth, regula numărul unu este să n-ai încredere în nimeni, nici măcar în oamenii tăi.

Hollis își turnă un pahar de apă minerală și adăugă:

– Așa încît ieri m-am dus la biblioteca noastră de-aici și am găsit o carte scrisă de un fost pilot în marina militară americană care a fost prizonier de război în Vietnam. Cartea are anexată o listă cu vreo mie de oameni despre care nu se știe în continuare

nimic. Printre ei figurează și un maior de aviație pe nume Jack Dodson.

Nimeni nu comentă.

– Eu, unul, știu că solicitarea mea a primit un răspuns negativ, dar n-am de unde să știu dacă și a ta a primit răspuns negativ. Cred că cineva își bate joc de noi.

– Las-o baltă, Sam! spuse Alevy.

– Colonele, adăugă Charles Banks, este în curs o investigație specială pe canale diplomatice și de altă natură. Între timp, atît dumitale, cît și domnișoarei Rhodes vi se interzice să vă amestecați în această afacere, în afara situației în care vi s-ar cere să depuneți mărturie. Chestiunea nu intră în sfera atribuțiilor dumneavoastră. Ambasadorul, adăugă el, așteaptă un raport scris despre ce-ați făcut și pe unde ați fost de cînd ați părăsit Moscova ieri după-amiază. Vă mulțumesc că v-ați ocupat de rămășițele pămîntești ale domnului Fisher.

– Domnule Banks, spuse Hollis ridicîndu-se, vă rog să-i comunicați domnului ambasador că, dacă și pînă cînd nu primesc ordine contrare de la superiorii mei, voi continua propriile investigații în legătură cu această afacere.

Lisa se ridică și ea.

– Charles, un cetățean american pe nume Gregory Fisher a murit în circumstanțe misterioase în Uniunea Sovietică. Mai mult decît atît, Gregory Fisher mi-a povestit la telefon despre un alt cetățean american pe care l-a întîlnit într-o pădure de pini de la nord de Borodino și care era, se pare, urmărit de autoritățile sovietice...

Seth Alevy o întrerupse.

– Din cîte-mi amintesc din înregistrarea convorbirii, domnul Fisher vorbește de o pădure, dar nu-mi amintesc să fi pomenit ceva despre o pădure de pini.

Se lăsă pe picioarele din față ale scaunului și o privi pe Lisa, apoi se uită la Hollis.

– *Ce* pădure de pini?

– Într-una din zile va trebui să ne confruntăm însemnările, răspunse Hollis, apoi părăsi încăperea.

O așteptă pe Lisa la lift. Două minute, apoi cinci, apoi coborî singur.

Capitolul 14

Sam Hollis o luă în sus pe bulevardul Kalinin, replica moscovită a bulevardului newyorkez Fifth Avenue. La intersecţia cu strada Ceaikovski, fu nevoit să-i ocolească pe cei care aşteptau la coadă plini de speranţe să ocupe un loc la masă în popularul restaurant Arbat. În orele de vîrf, Moscova este în plină mişcare, fiecare cărînd bagaje şi încercînd să cumpere tot ce e de vînzare. Moscoviţi, ţărani şi orăşeni de provincie descind zilnic în centrul Moscovei pentru ceea ce ei numesc cumpărături, dar care, în opinia lui Hollis, aduc mai mult cu o devalizare a oraşului. Hollis se opri în faţa magazinului Podarki Piatevo – Magazinul de Cadouri Cinci – şi-şi examină imaginea reflectată în geam. Pardesiul bleumarin de lînă era în standardul moscovit, la fel şi pălăria neagră cu boruri înguste şi servieta supradimensionată, care era foarte bună de cărat legume, fructe şi carne, atunci cînd se găseau. Hollis spera să se confunde cît de cît cu specificul local, dar ştia că moscoviţii îşi dădeau seama că era occidental. În afară de trăsăturile feţei, avea un umblet diferit de cel al oamenilor din jurul său. Îşi reaminti ce-i spusese Lisa despre felul în care umblă ruşii şi o glumă pe care i-o spusese cineva din ambasadă la sosire. Doi moscoviţi merg pe stradă. Unul dintre ei poartă un balot mare în spinare, merge încovoiat şi cu poticneli, de crezi că fiecare pas pe care-l face e ultimul. Celălalt moscovit nu cară nimic, merge încovoiat şi cu poticneli, de crezi că fiecare pas pe care-l face e ultimul.

Hollis intră în magazinul de cadouri. Nu era aglomerat, aşa cum erau magazinele care vindeau produse strict necesare, iar la raionul din spate, în care se plătea numai în valută, nu era practic nimeni.

Îşi alese un urs sculptat în lemn care balansa pe picior o minge şi un *znaciok* – o mică insignă din aluminiu de purtat la rever – cu profilul lui Lenin. Îi întinse vînzătoarei şase dolari, iar aceasta, sub pretextul că nu avea monede să-i dea restul, împinse spre el cîţiva bănuţi de ciocolată înveliţi în staniol. Hollis avea un sertar întreg cu monede de ciocolată.

– Primesc şi monede de un cent.

– *Niet.*

– Atunci timbre verzi, orice, numai ciocolată nu.

– *Niet.*

Hollis îndesă cumpărăturile în buzunar şi ieşi afară, în aerul rece din amurg.

Bulevardul Kalinin era o arteră lărgită recent, cu blocuri de locuinţe din beton şi sticlă, înalte de douăzeci de etaje, avînd magazine la parter. Bulevardul tăia pitorescul cartier Arbat în două, însă Hollis, care nu împărtăşea pasiunea Lisei pentru partea veche a Moscovei, nu avea o părere grozavă nici despre partea ei nouă. Bulevardul avea lăţimea unei autostrăzi pentru trafic de mare viteză din America, iar distanţa dintre magazine era prea mare, ceea ce s-ar fi putut să nu fie un lucru tocmai rău.

Hollis se opri din nou, de data aceasta în faţa vitrinei unui magazin de confecţii pentru femei numit Moskvicika, ceea ce se traduce aproximativ prin „Miss Moscova", un nume care îl amuzase întotdeauna. Privi imaginea reflectată în vitrină a trecătorilor, dar nu i se păru să fi avut vreo „coadă". Îşi continuă drumul spre nord, traversînd Piaţa Octombrie.

O apucă pe o pasarelă pietruită ce ducea spre poarta de sub turnul Troiţkaia, implantat în zidul de cărămidă roşie al Kremlinului. Cele două santinele în uniformă verde îl măsurară din cap pînă în picioare, fără să zică nimic. Hollis pătrunse în complexul de superbe catedrale, monumente şi clădiri publice ce se întinde pe o suprafaţă de douăzeci şi patru de hectare şi care reprezintă inima puterii sovietice şi sufletul vechii Rusii. Sam Hollis, care nu putea fi uşor impresionat, era totuşi impresionat de Kremlin.

Trecu pe lîngă Arsenal şi traversă Piaţa Ivanovski, croindu-şi drum printre sutele de turişti care făceau fotografii profitînd de ultimele ore de lumină ale zilei, adică momentul cînd Kremlinul iese cel mai bine în poze. Observă lîngă poarta Troiţkaia doi

bărbați care stăteau de vorbă. Erau îmbrăcați, la fel ca el, în pardesie de culoare închisă și aveau pe cap pălării cu borul îngust. Cei doi îi atraseră atenția pentru că nu aveau serviete ori sacoșe. Țineau mîinile înfundate în buzunare, așa cum fac polițiștii pretutindeni, și nu puteai ști niciodată ce se afla în acele mîini. Hollis o luă spre turnul Spasski, aflat în zidul nord-vestic al citadelei de formă neregulată care este Kremlinul. Poarta turnului nu era destinată accesului pietonal, fiind practic închisă cînd ajunse aproape de ea. O Volgă neagră porni însă din dreptul clădirii Prezidiului Sovietului Suprem și Hollis luă urma ei, grăbind pasul. Cele două santinele deschiseră porțile din lemn și Hollis trecu în urma Volgăi. Santinelele schimbară priviri nervoase, fără să-l apostrofeze însă.

Cînd porțile se închiseră în urma lui, Hollis se afla în Piața Roșie, vizavi de catedrala Sf. Vasile. În Piața Roșie aveau voie să circule numai vehiculele Kremlinului, iar circulația pietonală era îngreunată în orele de vîrf, motiv pentru care Hollis considera că erau atît locul, cît și ora potrivite pentru a trece neobservat. Își croi drum prin mulțime, trecînd în diagonală prin fața mausoleului lui Lenin, unde o groază de oameni așteptau la coadă să vadă corpul îmbălsămat. Trecu în grabă pe lîngă uriașul magazin universal GUM, situat în partea de nord a pieței. Privi înapoi, dar nu-i zări pe cei doi bărbați în pardesie. Coborî cîteva trepte ce porneau din trotuar și care, la un moment dat, se despărțeau: metroul, la dreapta, un pasaj subteran pe sub Piața Roșie, la stînga. O luă la dreapta, introduse cinci copeici în aparatul de la barieră și sări pe scara rulantă, care cobora cu viteză. Păși pe peronul pavat cu plăci mari de marmură al stației, iluminată de candelabre de cristal. După un minut, sosi un tren și Hollis se înghesui alături de navetiști.

Coborî la prima stație, Dzerjinski. Se apropie de un grup de vreo douăzeci de persoane, care stăteau strînse una lîngă alta. O tînără drăguță, cu părul-roșu aprins, se adresa grupului într-o engleză cu ușor accent:

– În spatele dumneavoastră se află Muzeul Politehnic de Stat, ale cărui exponate arată traseul parcurs de dezvoltarea ingineriei rusești. Merită să-l vizitați, cînd aveți o zi liberă.

O femeie între două vîrste din stînga lui Hollis spuse cu un accent de New England:

– Zi liberă? Ce zi liberă?

– Ssst! interveni bărbatul care o însoţea.

Ghida Intourist-ului aruncă o privire cuplului, apoi îl privi cu un aer de curiozitate pe Hollis, continuînd:

– În stînga dumneavoastră, se află Muzeul de Istorie şi Reconstrucţie a Moscovei. Acolo puteţi vedea cum planificarea socialistă sovietică a transformat vechea Moscovă într-unul dintre cele mai frumoase oraşe ale lumii.

Hollis observă că turiştii americani îl priveau cu coada ochiului şi în clipa aceea ştiu că măcar unii dintre ei îşi închipuiau că aveau de-a face cu un ofiţer KGB, adică ceea ce şi voiau să creadă. Doar făcea parte din tacîmul excursiei, o poveste delicios de sinistră pe care s-o spună celor de acasă.

– În dreapta, continuă roşcata cu o voce răguşită, dar sexy, se află Muzeul Maiakovski, apartamentul în care celebrul poet şi-a petrecut ultimii ani din viaţă.

Cineva din faţa lui Hollis îşi întrebă vecinul:

– O să aibă loc un test? Hollis se gîndi că, în cazul unui test, una dintre întrebări ar trebui să fie aceasta: „Este adevărat că Vladimir Maiakovski s-a sinucis ca urmare a faptului că era decepţionat de viaţa din Uniunea Sovietică?"

– În mijlocul pieţei, puteţi admira frumoasa statuie din bronz a lui Felix Dzerjinski, eminent conducător al partidului, om de stat sovietic şi prieten al lui Lenin.

Hollis se gîndi c-ar fi trebuit să adauge: „Ucigaş în masă şi fondator al temutei Securităţi a Statului". Cum putea cineva să treacă testul fără aceste lucruri?

Ghida arătă peste umăr, spre partea cealaltă a pieţei:

– Clădirea aceea frumoasă, cu ferestre înalte şi arcuite, este Detski Mir – „Universul Copiilor" –, cel mai mare magazin de jucării din Moscova. Ruşilor le place să-şi răsfeţe copiii, adăugă ea mai degrabă din obişnuinţă decît din experienţă.

Grupul fu străbătut de un murmur şi o femeie întrebă:

– Putem să mergem acolo?

– În timpul liber.

Cineva rîse.

– Vă rog, spuse ghida scurt. Acum mergem la autocar, bine?

– Ce este clădirea aceea mare de acolo? întrebă un bărbat.

– Acolo, răspunse ghida pe un ton liniştit, fără să se uite măcar, sînt birourile întreprinderii de electricitate.

Şi într-adevăr, îşi spuse Hollis, aşa era, dacă electricitatea înseamnă nişte electrozi de cincizeci de volţi legaţi de scrot. Privi procesiunea de turişti ce se îndrepta spre autocarul vopsit cu roşu şi alb al Intourist-ului. Trecătorii moscoviţi se uitau cu atenţie la hainele străinilor, iar Hollis şi-ar fi dorit ca turiştii americani să înveţe să se îmbrace mai bine. Cîţiva turişti din grup se întoarseră şi fotografiară întreprinderea de electricitate, ştiind din surse mai demne de încredere că era vorba de rău famata închisoare Lubianka, sediul KGB-ului.

Pe stradă se aprinseră luminile, deşi nu se întunecase încă. Hollis scoase insigna cu profilul lui Lenin din buzunar şi şi-o înfipse în rever, apoi se aşeză pe o bancă orientată cu faţa spre bulevardul Marx. Scoase din servietă un măr verde, o bucată de brînză şi un cuţitaş. Îşi întinse în poală un şervet de pînză şi începu să taie bucăţele cu cuţitul cînd din măr, cînd din brînză. Pe o bancă din dreapta lui, un bărbat mai în vîrstă mînca pîine neagră. Băncile din parcuri reprezentau reţeaua de fast-food a Moscovei. Hollis aruncă o bucăţică de măr înspre un grup de vrăbii, care se împrăştiară, apoi se întoarseră şi începură să ciugulească din ea.

Hollis îl văzu coborînd pe bulevardul Marx, pe lîngă vestigiile zidurilor din secolul al XVI-lea. Era îmbrăcat într-un pardesiu de comandă cu cordon în talie, ceea ce-l făcea să arate ca un militar în haine civile. Pasul îi era, de asemenea, milităresc, iar pe cap avea o căciulă frumoasă de blană. Avea cu el obişnuita-i servietă diplomat din piele de porc, prea plată ca să poată băga în ea mere sau brînză.

Generalul Valentin Surikov din aviaţia sovietică veni drept prin faţa lui Hollis, împrăştiind vrăbiile. Remarcă insigna de pe reverul lui Hollis, ceea ce însemna că nu fusese urmărit, şi se aşeză la celălalt capăt al băncii pe care şedea Hollis. Generalul îşi aprinse o ţigară, îşi puse o pereche de ochelari cu ramă aurită şi scoase din servietă un ziar *Pravda*. Spuse în engleză, fără să-şi ridice privirea de pe ziar.

– Brînza trebuie împachetată în celofan, nu în ziar. Avem celofan. Numai un ţăran ar folosi ziarul.

Hollis făcu ghemotoc bucăţica de ziar şi o băgă în servietă.

– De ce-ai ales locul ăsta? întrebă Surikov.

– De ce nu?

– Asta nu-i de joacă, prietene. N-o facem ca să ai ceva amuzant de povestit prietenilor dumitale.

– Aşa-i, domnule general.

– Dacă te prind, îţi dau un şut, cu toată imunitatea ta diplomatică. Dacă mă prind pe mine însă, zise Surikov făcînd semn cu capul spre Lubianka, mă aduc aici şi mă împuşcă.

Lui Sam Hollis nu-i prea plăcea generalul Valentin Surikov, dar nu putea să spună cu certitudine de ce.

– Ştii ce i-au făcut colonelului Penkovski, cînd l-au prins? întrebă Hollis.

– Nu ştiu cine e colonelul Penkovski.

– Cine a fost.

Hollis era uimit de fiecare dată cînd descoperea cît de puţin ştiau aceşti oameni despre societatea în care trăiau. Chiar şi generalii.

– Penkovski a făcut ce faci şi dumneata. Povestea e de notorietate în Vest. Indivizii de aici l-au torturat vreme de şase luni, apoi l-au aruncat de viu într-un cuptor. Plutoanele de execuţie sînt pentru infracţiuni de mai mică gravitate.

Hollis tăie o bucată de măr, apoi o crestă transversal în mai multe bucăţele vrînd să vadă dacă nu erau cumva viermi. Negăsind nici unul, întreg sau secţionat, bagă bucăţelele de măr în gură şi le mestecă.

Generalul Surikov îşi aprinse o nouă ţigară de la prima.

– Eşti absolut sigur că n-ai fost urmărit?

Hollis ridică din umeri.

– M-am străduit. Dar dumneata?

– Eu nu pot să-mi permit gesturi făţişe de evitare ca dumneata. Eu trebuie să mă comport normal.

– Cu ce treburi prin cartierul ăsta, domnule general?

– Am locuri rezervate la restaurantul hotelului Berlin peste o oră.

– Bun. Îmi place.

– De unde ştii că l-au aruncat într-un cuptor? întrebă Surikov.

– Cum? A da, Penkovski. Nu ştiu. Mi-a spus şeful meu. Dar şeful meu minte cum mint şi şefii dumitale. Are efect. Vor să mă facă să urăsc şi mai mult KGB-ul.

– Şi îl urăşti?

– Personal, nu, răspunse Hollis. Mie nu mi-au distrus viaţa, aşa cum ţi-au făcut ţie şi tuturor celorlalţi, de la Vladivostok şi pînă în Berlinul de Răsărit. Dar dumneata îi urăşti?

Surikov nu răspunse, ceea ce lui Hollis i se păru curios. Nu reuşea să descopere motivaţia lui Surikov.

– În notă spuneai că e vorba de ceva urgent, zise Surikov.

Hollis dădu afirmativ din cap. Găsiseră o metodă simplă de a-şi aranja întîlnirile neprogramate. Hollis îi trimitea pur şi simplu o notă omologului său, colonelul Andreev, din Ministerul Apărării sovietic, prin care solicita o informaţie lipsită de importanţă cu privire la mersul convorbirilor referitoare la limitarea armamentului. Cum era şi firesc, Andreev trimitea solicitarea pe scară ierarhică în sus, pînă cînd aceasta ajungea pe biroul generalului Surikov. Acesta aplica nota lui Hollis pe o hartă de mici dimensiuni, dar detaliată, a centrului Moscovei. O înţepătură de ac de pe suprafaţa notei indica locul de întîlnire. Ora era invariabil cinci şi jumătate după-amiaza în ziua respectivă. Dacă în vreun colţ al notei era o mîzgăliturâ de creion, asta însemna că întîlnirea urma să aibă loc în ziua următoare. Prezenţa cuvîntului „răspuns" în cuprinsul notei însemna că era vorba de ceva urgent.

– Da, e ceva urgent, dar nu e cazul să vă neliniştiţi, spuse Hollis, gîndindu-se probabil că îi stricase ziua lui Surikov.

Surikov întoarse o pagină din ziarul supradimensionat, pe care-l ţinea în sus, ca să vadă mai bine.

– Atunci, despre ce e vorba?

– Cine a cîştigat bătălia de la Borodino?

Surikov îi aruncă o privire scurtă lui Hollis.

– Cum?

– Tolstoi descrie foarte clar ceea ce s-ar putea numi o victorie *à la Pirus*. Cu toate acestea, sînt unii ruşi care cred c-a fost o victorie rusească. Cum se împacă aceste două lucruri? Cine a cîştigat bătălia?

– La ce te referi? replică Surikov.

– La realitate. Adevăr. Am nevoie de adevăr. Adevărul-adevărat, nu cel sovietic. Am nevoie de unele informaţii despre o fostă bază de antrenament a aviaţiei sovietice.

– Aşa?

– De la nord de Borodino.

Surikov nu răspunse.

– O fostă şcoală de instrucţie la sol, folosită în prezent de *Komitet* în alte scopuri. Ştii despre ce e vorba, nu-i aşa?

Din nou Surikov nu răspunse.

– Dacă nu ştii nimic despre treaba asta, spuse Hollis, plec.

Surikov îşi drese glasul.

– Ştiu ceva.

– Probabil nu ceva foarte important, generale, căci altfel mi-ai fi spus de mult.

Surikov lăsă să treacă un minut înainte de a răspunde:

– E atît de important, colonele, atît de periculos pentru viitorul relaţiilor sovieto-americane şi pentru pacea mondială, încît mai bine s-o lăsăm baltă.

Hollis nu privea în direcţia lui Surikov, dar îşi dădu seama, judecînd după tonul vocii lui Surikov, de obicei rece ca gheaţa, că acesta era agitat.

– E foarte frumos din partea dumitale că stai de strajă păcii, spuse Hollis. Totuşi, ceva a transpirat, iar eu vreau să controlez situaţia, înainte ca povestea să fie greşit înţeleasă sau să ajungă pe mîinile cui nu trebuie. Mai întîi însă, trebuie să înţeleg despre ce-i vorba.

Surikov împături ziarul, timp în care Hollis îşi îngădui să-i arunce o privire. Generalul era vădit tulburat.

– Spune-mi ce ştii şi cum ai aflat, zise Hollis.

– Întîi spune-mi ce ştii *dumneata.*

– Am ştiut să te întreb de loc. Asta-i *tot* ce trebuie să ştii.

– Trebuie să mă mai gîndesc, replică Surikov.

– Asta faci din prima zi de cînd m-ai contactat, în urmă cu un an.

– Da? Ştii dumneata ce-i în mintea şi-n inima mea? Nici măcar nu eşti rus.

– Nici dumneata, generale. Eşti sovietic moscovit şi amîndoi sîntem nişte militari moderni. Avem înţelegere unul pentru celălalt.

– Bine, spuse Surikov pe un ton hotărît. M-am gîndit bine şi vreau să ies.

– Poţi să te consideri ieşit.

Hollis găsi pînă la urmă un vierme şi aruncă cotorul la vrăbii.

– Succes şi mulţumesc!

– Vreau să ies *de-aici, din Rusia.*

Hollis ştia ce voise să zică Surikov. Uneori, aşa cum se obişnuieşte cu nevestele dificile, începi negocierile prin a le face bagajul.

– Vreau să-mi petrec ultimele zile în Vest, spuse Surikov.

– Şi eu.

Surikov nu răspunse.

– Crezi că au mirosit ceva? întrebă Hollis.

– Nu, dar o s-o facă, dacă-ţi dau informaţiile pe care mi le ceri. Vreau să merg la Londra.

– Zău? Nevastă-mea e la Londra. Nici ei nu i-a plăcut aici.

– Cît ţi-ar trebui să mă treci în Vest?

– E vorba de un zbor de patru ore, generale.

Hollis avea o plăcere perversă de a le reaminti oficialilor sovietici tipul de stat pe care îl creaseră.

– Faci o cerere de viză, adăugă el, iar de rezervarea la Aeroflot mă ocup eu. Bilet dus, nu-i aşa?

– Vrei să spui că nu puteţi scoate oameni de aici?

– Nu-i chiar aşa de uşor. Aveţi o poliţie a naibii de bună.

– Să nu crezi că, dacă mă ţii aici, voi continua să-ţi vînd secrete, prietene. Dacă nu mă poţi scoate din ţară, mă retrag din serviciul vostru.

– Ţi-am spus că n-am nimic împotrivă.

– Şi mă duc să lucrez pentru britanici.

Hollis îşi şterse mîinile pe şervet. A pierde un agent care a intrat în panică şi vrea să se retragă era una, dar a-l pierde în favoarea altui serviciu era cu totul altceva. Noua teorie era aceea de a lăsa o sursă de informaţii să se retragă oricînd doreşte, fără a încerca să faci presiuni asupra ei, cum se proceda în trecut. Agenţii strînşi cu uşa erau în mod inevitabil prinşi şi atunci KGB-ul afla informaţiile pe care acesta le furnizase şi lua măsuri pentru a repara lucrurile. Dacă Surikov începea să lucreze pentru britanici şi era prins ulterior, exista probabilitatea ca Hollis să nu afle niciodată că Surikov „ciripea" la Lubianka.

– Sau pentru francezi, spuse generalul. Vorbesc o franceză acceptabilă. Aş putea trăi la Paris.

– Decît să te duci la francezi, mai bine te duci direct la KGB şi scuteşti timp. Francezii sînt infiltraţi, generale. Majoritatea au atribuţii de ordin secundar în cadrul KGB.

– Nu încerca să mă sperii. A treia posibilitate ar fi să lucrez pentru germani. Aşa că acum dumneata trebuie să te decizi.

– O să vorbesc cu şefii mei. Nu că n-am vrea s-o facem, dar e periculos. Pentru dumneata.

De fapt, îşi spuse Hollis, era mai mult decît erau dispuşi să facă. Unii politicieni puneau preţ pe dezertorii cu funcţii înalte, dar din punctul de vedere al serviciilor de spionaj, un spion care dezerta spunea KGB-ului aceleaşi lucruri ca un spion capturat, anume că toate informaţiile care-i trecuseră prin mînă se aflau acum în posesia inamicului. Surikov trebuia sau să continue să spioneze pentru el, sau să se retragă şi să-şi ţină gura. Cum însă nu dorea să facă nici una, nici alta, Hollis îşi spuse că ceea ce-i trebuia lui Surikov era un accident de maşină. Lui Hollis însă nu-i plăceau aceste lucruri şi spera să găsească ceva mai creativ.

– O să ne mai gîndim. Gîndeşte-te şi dumneata. Vestul nu e chiar aşa cum se zice c-ar fi.

– Nu glumi cu mine, colonele!

Surikov îşi aprinse a treia sau a patra ţigară. Hollis scoase un ziar *Pravda* din servietă. În rusa modernă – rusa comunistă, birocratică, gazetărească – se descurca destul de bine cu cititul. Dificultăţile apăreau cînd era vorba de Cehov, Gogol, Tolstoi şi alţii, şi Hollis se gîndi că i-ar fi făcut plăcere să se perfecţioneze, dacă apuca să trăiască atît cît să ajungă să stea într-un balansoar şi să-l citească pe Tolstoi.

Îi aruncă o privire furişă lui Surikov, care părea într-adevăr să citească *Pravda,* organul Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Să-l citească şi să-l creadă, într-o etalare mostruoasă de triplicitate. Oamenii ăştia, conchise Hollis, erau lipsiţi de speranţă. Lipsiţi de speranţă cîtă vreme se aflau în ţară, neajutoraţi ca nişte copii şi stîngaci, cînd îi scoteai din ţară şi le ofereai primul număr din *The Washington Post* sau *Times.* Hollis citi cu atenţie începutul articolului intitulat „Afganistanul luptă şi construieşte: Relaţiile politice şi economice sovieto-afgane, care datează din vremea lui V.I. Lenin, au o istorie îndelungată, oferind un exemplu viu de relaţii de bună vecinătate".

Hollis îl privi din nou pe Surikov. Creierul îi fusese alimentat cu calorii lipsite de valoare întreaga lui viață, așa încît nu era de mirare că intelectul era subnutrit. Hollis era conștient de faptul că trebuia să umble cu grijă cu acest om.

– Cred că înțelegi, colonele, spuse Surikov, că dacă-ți dau informațiile pe care mi le ceri, nici dumneata, nici eu nu mai putem rămîne în Rusia.

– Chiar așa?

Hollis își reaminti cum îl întîlnise pe generalul Surikov. Acesta îl abordase direct cu un an înainte, la o recepție oferită de ambasadorul iugoslav cu prilejul sărbătoririi independenței Iugoslaviei. „Domnule colonel, îi spusese Surikov în engleză, numele meu este Valentin Surikov." Era îmbrăcat în uniforma de general al Forțelor Aeriene Sovietice, așa încît Hollis îi răspunse cu cuvenita curtoazie militară: „Încîntat de cunoștință, domnule general!"

Surikov continuase pe același ton sec: „Doresc să pun la dispoziția guvernului dumneavoastră documente importante. Comunicați celor ce se ocupă de astfel de probleme să ia legătura cu mine la recepția de săptămîna viitoare de la ambasada Finlandei". Apoi plecase.

La recepția de la finlandezi se prezentase Hollis.

Acum, după un an, stînd acolo în Piața Dzerjinski, Hollis era de acord cu Surikov că legătura lor periculoasă se apropia, într-un fel sau altul, de sfîrșit. Surikov privi pe deasupra ziarului la un grup de bărbați care tocmai ieșea pe poarta principală de la Lubianka.

– Mi-ai cerut informații, iar eu ți-am spus prețul.

Hollis îi observă pe bărbații din fața cartierului general al KGB-ului. Erau șase la număr, vorbeau și gesticulau, părînd a fi bine dispuși. Și de ce n-ar fi fost? Doar erau poliția, într-un stat polițienesc.

Surikov deveni dintr-o dată neliniștit. Spuse repede, cu o voce pe care Hollis de-abia o putea auzi:

– *Orice* ai ști despre instalația de la Borodino, știi și că pretenția de a mă scoate din țară reprezintă un preț foarte mic față de informațiile pe care ți le pot da.

Apoi adăugă, apelînd la o expresie americană pe care o folosea des:

– O să rămîi tuţ, colonele!

Hollis zîmbi la adăpostul ziarului. Privi din nou spre Lubianka, aflată de partea cealaltă a pieţei.

Era o clădire destul de frumoasă, în stil italian, cu opt etaje. Primele două erau din granit de culoare gri, iar etajele superioare erau din stucatură de ciment zugrăvită în acea ciudată culoare muştar care părea să le placă ruşilor atît de mult. Era una dintre puţinele clădiri din Moscova cu ferestre curate, prin care se puteau vedea oameni muncind în lumina bolnăvicioasă a tuburilor fluorescente.

Ceea ce-l izbise întotdeauna era amplasarea instituţiei în inima Moscovei, la o zvîrlitură de băţ de magazinul universal pentru copii, într-o piaţă în care putea fi văzută de zeci de mii de oameni zilnic. Era vorba de un loc în care mii de cetăţeni sovietici fuseseră torturaţi şi împuşcaţi, un loc prezentat de ghizii Intourist-ului drept întreprinderea de electricitate, al cărui nume dispreţuit era pronunţat de moscoviţi, atunci cînd îl pomeneau, în şoaptă: Lubianka.

Şi totuşi nici KGB-ul, nici guvernul sovietic nu au avut bunul-simţ de a muta această instituţie, care continua să se afle acolo ca un monument închinat brutalităţii. Dar poate că ştiau ei ce ştiau. Nu reamintea ea oare tuturor că există? De cîte ori o vedea, Hollis nu se putea abţine să nu se gîndească la faptul că trebuia să evite tot ceea ce l-ar fi putut închide acolo. Hollis privi în altă parte, dar imaginea clădirii îi stărui în minte.

– Cunoşti un colonel KGB care îşi zice Burov? întrebă.

– Poate.

Hollis îi văzu pe cei şase bărbaţi din faţa clădirii despărţindu-se. Generalul Surikov se ridică în picioare.

– Am stat suficient aici. Voi fi la mormîntul lui Gogol, duminica viitoare, la ora unu la amiază.

Ca de obicei, Surikov alesese un loc care să-l facă pe Hollis să răsfoiască ghidul turistic Michelin.

– Mîine, domnule general!

– Duminică, colonele. Am nevoie de timp.

– Fie. O alternativă de loc de întîlnire?

– Nici una. Mormîntul lui Gogol. Duminică. Ora treisprezece. Aştept să-mi spui cum ai de gînd să mă treci în Vest şi o

să-ţi vînd jumătate din pont. Cealaltă jumătate o primeşti cînd ajung la Londra.

Surikov puse ziarul sub braţ şi îşi luă servieta diplomat. Părea grăbit să plece, dar rămase nemişcat văzîndu-i pe patru dintre bărbaţii din faţa KGB-ului apropiindu-se. Aceştia îi cercetară pe Hollis şi pe Surikov cu acea privire iscoditoare pe care Hollis o asocia tîlharilor aflaţi în căutarea unei prăzi uşoare. Îşi încetiniră paşii, dar trecură mai departe.

Surikov, destul de palid după părerea lui Hollis, se întoarse fără o vorbă şi traversă piaţa.

Hollis aşteptă ca fiii spirituali ai lui Felix Dzerjinski să revină în piaţă şi să-l aresteze, dar nu se întîmplă aşa. Viaţa continua, iar criminalii – Hollis şi Surikov – păcăliseră încă o dată organele securităţii statului.

Uneori, Hollis se întreba dacă merita să plăteşti cu viaţa tot acest joc. Se gîndea la viaţa lui Greg Fisher, care se încheiase, şi la cea a maiorului Jack Dodson, care era în cumpănă. Şi se gîndea la Ernie Simms şi la ceilalţi o mie de aviatori, ale căror familii şi a căror patrie încetaseră să-i mai caute, considerîndu-i morţi. Hollis se gîndea că s-ar fi putut să reuşească, dacă proceda cum trebuie, să-i aducă acasă.

Hollis îl urmări pe Surikov pînă ce acesta dispăru în mulţimea ce asalta magazinul Deţki Mir.

– Cred, rosti Hollis cu voce tare, că ceea ce m-ar face să fug în Vest ar fi cozile. Urăsc cozile.

„Nu, reflectă Hollis, nu-mi place generalul Surikov, deşi n-aş putea să spun de ce." Dar tocmai învăţase să nu-l subestimeze. Recunoscu că motivele trădării lui Surikov nu erau meschine – Surikov nu luase niciodată vreo rublă, vreun dolar sau vreun franc elveţian şi nu-l sîcîise pe Hollis să-i procure lucruri din magazinele ambasadei americane. Motivaţia lui Surikov nu era însă nici una nobilă. După ştiinţa lui Hollis, cu el nu se petrecuse nici o convertire ideologică. Şi, potrivit relatărilor lui Surikov însuşi, nu suferise vreun prejudiciu personal din partea sistemului, nimeni din familia sa nu fusese închis într-un lagăr ori supus unui exil intern. De fapt, generalul Surikov nu era nevoit să intre în aglomeraţia de la Deţki Mir ca să le cumpere jucării nepoţilor săi. Trebuia doar să suporte inconvenientul de a trece printre oamenii de rînd în drum spre hotelul Berlin, unde urma să ia o

masă decentă. Surikov făcea parte din aristocrația comunistă, *nomenclatura*, care beneficia de serviciu de livrare la domiciliu și de magazine speciale, care ducea o viață privilegiată de o crasă ipocrizie, nemaiîntîlnită nici chiar în societățile occidentale stratificate social.

„Într-o bună zi însă, își spuse Hollis, din motive numai de el știute, Valentin Surikov hotărîse că nu-i mai plăcea în Rusia." Voia să trăiască la Londra, deși, din cîte știa Hollis, Surikov nu ieșise niciodată din Uniunea Sovietică. Și, după cum constatase, datele pe care le avea de vînzare Surikov nu erau lipsite de importanță. Informațiile pe care le deținea generalul – garnizoane ale aviației sovietice, indicative de unități, funcții de comandă etc. – erau ultrasecrete. Lucruri pe care nu ți le putea spune nici un satelit-spion. După toate aparențele, Surikov era un ofițer de cadre, dacă nu chiar șeful serviciului cadre din întreaga aviație militară sovietică, deși nu-i spusese niciodată lui Hollis acest lucru.

Acum generalul Surikov lăsase să se înțeleagă că avea „banii" pentru un bilet de avion pînă la Londra și voia ca Hollis să-i aranjeze transportul. Jumătate din „sumă" la plecare, cealaltă jumătate, la sosire. Hollis clătină din cap și îndesă *Pravda* în buzunarul pardesiului. Aceasta era, într-adevăr, o soluție, dar nu putea fi folosită prea des. Și pe urmă, Hollis nici nu era sigur c-ar fi vrut ca Surikov să trăiască la Londra. Surikov merita să trăiască la Moscova, ca să se învețe minte.

Hollis ar fi vrut să se întoarcă la ambasadă, numai că domnii din Direcția a 7-a a KGB-ului – cea care se ocupa de supravegherea ambasadelor –, care-i pierduseră urma în Piața Roșie, ar fi înregistrat ora la care ar fi revenit în complexul de clădiri al ambasadei. Avea întrucîtva sentimentul că, pe cît lipsea mai mult – ca un soț rătăcitor (precum consoarta *lui* rătăcitoare) – pe atît mai îngrijorați erau supraveghetorii. Așa încît se gîndi să mai piardă o oră prin Muzeul Politehnic de Stat. Poate că merita să fie vizitat. Se ridică de pe bancă, își scoase insigna cu Lenin și o aruncă pe jos. Apoi își luă servieta și se îndreptă spre muzeu.

Se gîndi la nevastă-sa, Katherine, care era la Londra. Unul dintre motivele pentru care nu și-a putut lua concediu ca să se ducă după ea și să lămurească lucrurile a fost faptul că trebuia să

se ocupe de Surikov. Iar acum, Surikov s-ar fi putut să ajungă la Londra înaintea lui. În meseria sa, ironiile soarții erau nesfîrșite.

– Nesfîrșite, spuse cu voce tare.

Gîndul îi zbură la Lisa Rhodes, deși toată ziua încercase să și-o scoată din minte. Își dădu seama că se simțea răspunzător pentru siguranța ei, ceea ce ar fi putut fi unul dintre motivele pentru care n-o sunase. Voia să continue legătura, dar cum se simțea mereu ca o țintă mișcătoare, nu era foarte sigur c-ar fi vrut s-o facă să-și riște viața. O dilemă care, se pare, nu l-a chinuit pe Alevy, așa cum putuse, de altfel, să constate Hollis în magazinul de antichități din Arbat.

În meseria lui, constată Hollis, relațiile bărbaților cu femeile se încadrau de regulă în două categorii: profesionale/sexuale sau sexuale/profesionale. Alevy o prefera pe prima. Hollis nu se simțea în largul lui în nici una din ele. Își spuse că poate ar fi trebuit să o întrebe și pe Lisa.

Capitolul 15

Sam Hollis intră în sala de bowling din subsolul clădirii cu opt etaje a cancelariei. Erau în plină desfășurare trei jocuri. Aerul din încăpere era înăbușitor. Își cumpără o bere Heineken de la bar, apoi se așează în dreptul unei piste libere. La pista de alături erau patru funcționare din SPE – Serviciul Personal Extern – care se distrau și beau. Trei dintre ele erau secretare, iar a patra – soră medicală. Erau îmbrăcate în blugi și tricouri cu mînecă scurtă. Sora medicală, o blondă mignioană, îl privi. Pe tricoul ei scria: „Ei drăcie, nu cred să mai fim în Kansas!"

Hollis zîmbi. Femeia îi făcu cu ochiul, apoi se întoarse la jocul ei. Hollis sorbea din bere, continuînd să le privească. Era în felul în care aruncau bila, beau și rîdeau o frenezie ciudată, ca și cînd resorturile lor interioare ar fi fost prea încordate. Se aștepta să le vadă prăbușite pe podea în următoarele cinci minute.

Pe pista din dreapta juca familia Horgan: Bill și Joan. El lucra în SAE – Serviciul Agricol Extern –, iar ea preda la școala anglo-americană. Se aflau acolo și cele două fiice ale lor, adolescente. Bill și Joan îl salutară voioși. Fetele lor, în schimb, păreau plictisite de moarte. Una din ele, își aminti Hollis, era predispusă la crize de isterie și plîns.

Două piste mai încolo, erau patru soldați din infanteria marină îmbrăcați în haine civile. „Pușcașii marini, cum li se spunea, erau douăzeci la număr, aleși după înălțime, ținută, inteligență și poate frumusețe", își spuse Hollis. Potrivit regulamentului infanteriei marine, ei sînt necăsătoriți, ceea ce a provocat unele probleme, cel mai cunoscut incident fiind scandalul de la vechiul local al ambasadei, cînd niște soldați americani avuseră relații amoroase cu tinere rusoaice, dezvăluindu-le secrete.

Rusia, realizase Hollis, mai mult decît oricare țară în care fusese, te schimba. Soseai o persoană și plecai o cu totul alta. Un american, indiferent dacă era turist, om de afaceri sau funcționar al ambasadei, era în centrul atenției și sub o constantă supraveghere din partea localnicilor și a statului. Te trezeai încordat, trăiai în tensiune și te culcai încordat. Unii fugeau, așa cum făcuse Katherine. Alții clacau, deveneau ușor idiosincratici, își trădau țara ori, asemenea Lisei, luau în brațe ursul rus și dansau cu el, ceea ce, gîndi Hollis, s-ar fi putut să fie singura modalitate de a scăpa cu mintea zdravănă.

Pistele de bowling și spațiile adiacente țineau loc și de adăpost antiatomic și Hollis se gîndea uneori dacă îi va fi dat să trăiască ziua cînd, aflat în adăpost și privind cum se închid ușile automate, va aștepta atacul nuclear american ce va distruge centrul Moscovei.

Seth Alevy se apropie și se așează pe banchetă lîngă el. Alevy clătina paharul cu whisky și cuburi de gheață, privindu-le pe cele patru femei care jucau alături.

– Corect, spuse Alevy într-un tîrziu. Nu ne aflăm în Kansas, ci sub Orașul de Smarald.

Una dintre secretare doborî popicele, scoase un strigăt victorios și-și pocni palmele de cele ale colegei de echipă.

– Vrei să jucăm cîteva mîini? îl întrebă Hollis pe Alevy.

– Nu.

Zgomotul ambiental reprezenta o bună acoperire, eventualele microfoane implantate în timpul construcției fiind ineficiente, ca și microfoanele direcționale al KGB-ului instalate în clădirile înconjurătoare. Acesta era unul dintre motivele pentru care lui Alevy îi plăcea să se întîlnească aici. Celălalt motiv însă pentru care Alevy nu solicitase una dintre camerele protejate din clădirea cancelariei era acela că bănuia că erau ascultate de Serviciul de Informații al Departamentului de Stat. Ca șef al grupului CIA din Moscova, care răspundea în ultimă instanță de întregul spionaj american din Uniunea Sovietică, Seth Alevy nu era dispus să fie „ascultat" de niște profesioniști de mîna a doua, cum erau cei din Serviciul de Informații al Departamentului de Stat. Cît despre Agenția de Informații a Departamentului Apărării al lui Hollis, atitudinea lui Alevy era oarecum mai îngăduitoare. Relația lui Alevy cu KGB-ul, reflectă Hollis,

era mai bună din punct de vedere psihic întrucît nu se prefăceau a fi prieteni.

– A apărut Ace? întrebă Alevy.

– Da.

– Ne poate ajuta cu chestia asta?

– Cred că da.

Alevy dădu afirmativ din cap.

– De ce crezi că poate, Sam?

– E doar o presupunere.

– Doar nu l-ai expus pe unul dintre cei mai buni informatori ai noştri în Uniunea Sovietică unei întîlniri personale doar dintr-o presupunere.

– Am plecat de la faptul că Ace înseamnă aviaţia militară sovietică, iar Dodson înseamnă – sau a însemnat – aviaţia militară americană.

– E o argumentaţie cam subţirică. Acum, că sîntem doar noi doi, de ce nu-mi spui tot ce-ai aflat de la perechea franceză, apoi ce-ai făcut şi ai văzut pe drumul spre Mojaisk. Pe urmă, spune-mi ce ţi-a zis Ace în seara asta. Şi, dacă tot veni vorba, spune-mi lucruri de care nici nu m-am gîndit să te întreb în legătură cu afacerea asta.

– Adevărul e, Seth, că există o rivalitate între servicii şi că-mi protejez micul meu fief. Asta îmi dă sentimentul că valorez ceva, că sînt important.

– Cred că amîndoi sîntem sarcastici, adăugă Alevy. Fie, putem continua investigaţiile separat o vreme. Tot ce-ţi cer e să fii atent ce comunici la Pentagon şi eu voi face la fel cu Langley.

– De ce?

– Ştii de ce. Afacerea asta e atît de importantă, încît cei de-acolo o să încerce s-o rezolve ei. Va fi implicat Departamentul de Stat şi Casa Albă şi o să ne trezim dirijaţi de unul dintre indivizii ăia din subsolul Casei Albe. Noi sîntem cei care ne riscăm viaţa aici, Sam.

Hollis nu răspunse.

– Ţi-ai riscat o dată viaţa, adăugă Alevy, într-un război în care regulamentul de limitare a bombardamentelor făcea să nu fie rănit nimeni altcineva în afară de tine însuţi. Nu te mai sîcîie treaba asta? N-ai vrea să te răfuieşti cu Washingtonul pe chestia

asta? N-ai vrea, poate, să aduci cîţiva aviatori acasă? Ştii la fel de bine ca mine, Sam, că ei sînt pe-aici pe undeva.

Hollis îl privi pe Alevy drept în ochi şi-i spuse cu voce joasă:

– Eu ascult de raţiune şi de logică, Seth. Dar să nu încerci *vreodată* să mă manipulezi cu argumente de genul ăsta. Nu te amesteca în trecutul meu! De asta mă ocup eu.

Alevy îi înfruntă privirea, apoi dădu afirmativ din cap şi privi în altă parte.

– Fie. Am dat-o în bară.

Hollis îşi termină berea. Alevy se ridică, se duse la bar şi se întoarse cu încă un rînd de băutură. Îi întinse lui Hollis o bere, apoi spuse:

– Ştii, mă gîndeam la Ace. Nu ştiu dacă e sincer. Tu ce zici?

Hollis înţelese unde voia să bată, asta însemnînd: „Dovedeşte-mi că omul tău nu e agent dublu".

– Ne-a dat întotdeauna informaţii bune, îi reaminti Hollis.

Alevy îl privi.

– Aşa se pare. Tot ce ne-a spus a corespuns cu ce ştiau oamenii mei şi ai tăi. Şi totuşi...

Hollis se uită la mocasinii confecţionaţi manual şi foarte lustruiţi din picioarele lui Alevy. La costumul lui de mătase bleumarin de croială italienească. La cămaşa şi cravata confecţionate de nişte firme renumite. Seth Alevy cheltuia o groază de bani pe îmbrăcăminte de calitate. Şi totuşi, cineva care îl cunoştea pe Alevy mai dinainte, spunea că se îmbrăca mai bine de cînd era la Moscova decît o făcea la Washington. Hollis bănuia că această eleganţă vestimentară nu era decît un alt mod prin care Alevy îi scotea din sărite pe ruşi. Din cîte ştia el, Alevy era singurul bărbat care apăruse odată la Balşoi Teatr îmbrăcat în frac. Practic, Hollis era convins că Alevy era posesorul unicului frac din întreaga Rusie.

Alevy termină şi cel de-al doilea pahar de whisky.

– Informaţiile lui Ace sînt bune, dar n-ar fi exclus să ne întindă o cursă pentru o lovitură urîtă. S-ar fi putut să-i dai ideea, cînd ai pomenit de Borodino.

– Întotdeauna există această posibilitate.

Hollis le privi pe cele patru femei din SPE. Cea cu inscripţia pe tricou aruncă bila, dar prinse mantinela şi trase o înjurătură.

Își ridică apoi poala tricoului ca să-și șteargă transpirația de pe față, dezgolindu-și abdomenul.

– Ce abdomen are!

– Poftim?

Alevy privi și el în direcția fetelor.

– A!

– Cum mai stai cu problemele sexuale, Seth?

– E o întrebare personală.

– Dimpotrivă, e una profesională.

– Ei bine... cred că nu trebuie să-ți reamintesc, așa cum trebuie să li se amintească zilnic soldaților noștri din infanteria marină că localnicele le sînt interzise. Așa că, teoretic vorbind, mai rămîn nevestele colegilor noștri.

– Teoretic.

– În momentul de față, spuse Alevy, în ambasadă există treizeci și două de femei nemăritate, dar din care douăzeci sau mai multe s-au cuplat deja.

– Zău? De unde știi?

– Am întocmit cîte un dosar pentru fiecare om din ambasadă. Dezgustător, nu?

– Mă abțin să comentez.

– Cît despre femeile din alte ambasade, ele sînt interzise celor care lucrează în serviciile de informații, cum e și cazul nostru. În situația ta și a mea, recomandarea este să te întîlnești doar cu americance nemăritate. Ai putea să bîntui prin localurile pe valută, adăugă Alevy, și să găsești o turistă americană.

– Tu așa ai făcut?

– Poate.

Alevy îl privi pe Hollis.

– Presupun că nevastă-ta nu se mai întoarce. Totuși, pînă divorțezi, trebuie să respecți regulamentul.

Alevy zîmbi și-l bătu pe Hollis pe braț, o dovadă rară de intimitate.

– Oricum, ai fost însurat prea multă vreme ca să mai știi să te comporți ca un burlac.

Hollis nu răspunse.

– Te-ai gîndit la cineva anume? îl întrebă Alevy.

– Nu, verificam doar regulamentul.

Alevy îl privi pe Hollis o vreme, apoi îl întrebă:

– S-a întîmplat ceva între tine şi Lisa? E o întrebare cu caracter profesional.

– Atunci uită-te în dosar.

– Bun, spuse Alevy pe un ton mai rece. Aş vrea să te gîndeşti acum la Ace.

– Asta şi fac. Cum îţi spuneam, i-am cerut să ne întîlnim în Piaţa Dzerjinski. Acolo au apărut nişte loaze de la KGB şi Ace a pălit. Paloarea feţei e greu de simulat.

Alevy ridică din umeri.

– Am auzit de o situaţie similară, cînd un tip a simulat-o cu ajutorul unei substanţe bazate pe nitraţi. S-a făcut cenuşiu la faţă. Piaţa Dzerjinski a fost realmente un loc foarte bine ales. Pentru un militar nu-i rău, deşi e cam riscant.

Hollis sorbi din bere.

– În ce-l priveşte pe Ace, spuse Alevy, dacă-i dai liber, ne menţinem la cîrma jocului, indiferent dacă e cinstit sau ne trage în piept. Dacă însă continui legătura, ai putea afla ce are de gînd, numai că, dacă ceea ce-i trece prin cap e o cacealma, atunci s-ar putea să fie prea tîrziu.

– De fapt, a intervenit o situaţie nouă.

– Ce anume?

– Vrea să ajungă în Vest.

– Nu zău!

– Aşa zice.

Alevy se gîndi o clipă.

– Atunci s-ar putea să vrea să afle cum scoatem noi oamenii de aici.

– Poate. Poate că vrea însă într-adevăr să dezerteze.

Hollis ţinea sticla de bere între palme, privind cît de aburită era. Alevy avea un punct slab: personal, nu-i agrea pe cei mai mulţi dintre ruşi. A nu agrea regimul sovietic era o recomandare în meseria lui. Dar Alevy era incapabil să conceapă că o persoană formată de acest regim era capabilă de altceva decît de trădare şi mîrşăvie. Poate că avea dreptate. Generalul Surikov era, fără îndoială, un bun exemplu de Om Nou sovietic.

– Nu intenţionez să-i dau liber ori să ţi-l predau ţie, dacă asta urmăreşti.

– Nu ţi-am sugerat asta. Se pare că vrea să aibă de-a face cu un coleg de breaslă, ofiţer de aviaţie deci. N-aş putea să mă ocup

de el. Ce oferă pentru biletul spre Vest? Informații senzaționale despre Borodino?

– Da.

– Poate că tu i-ai băgat asta în cap și o să ne toarne o găleată de minciuni ca să plece de-aici.

– Vom afla curînd.

– Te întîlnești din nou cu el?

– Da.

Hollis așează sticla de bere pe podea și își șterse mîinile de pantaloni.

– Dar n-avem nevoie de companie.

– Vreau să vorbesc personal cu individul ăsta.

– Nu cred că e o idee fericită, spuse Hollis, ca șeful grupului CIA, cea mai importantă persoană din spionajul occidental de pe teritoriul Uniunii Sovietice, să bîntuie prin Moscova încercînd să se întîlnească cu informatori ruși. Tu ce crezi?

– Lasă-mă pe mine să decid ce e bine să fac și ce nu.

– Firește.

Hollis se gîndi la ce alte lucruri mai știa despre Alevy. Pe cînd era la Langley, se dovedise a fi un geniu în materie de analiză politică, profețiile sale referitoare la intențiile sovietice, mai cu seamă la *glasnosti*, fiind atît de precise, încît cineva spusese că Alevy avea un prieten în Politbiuro. Alevy sosise la Moscova cu trei ani înainte, în calitate de al treilea adjunct al șefului grupului CIA, iar acum el era șeful acestui grup. Nu avea voie să părăsească ambasada fără să fie însoțit de cel puțin două gărzi de corp și fără să aibă asupra sa o capsulă de cianură. Hollis știa că fără gărzi de corp mai plecase, dar era sigur că nu și fără cianură.

Funcția oficială a lui Alevy în cadrul misiunii diplomatice era aceea de funcționar cu problemele politice, dar acoperirea era subțire, așa cum se întîmpla de regulă în astfel de cazuri. KGB-ul știa despre cine era vorba, după cum știau și funcționarii superiori ai ambasadei.

– Poate *tocmai asta* și urmărește Ace, spuse Hollis aruncîndu-i o nadă. Să te scoată afară ca să te poată lichida.

– Nici măcar ei nu ucid diplomați americani de rang înalt.

– În cazul tău ar face o excepție. Și, oricum, tu nu ești diplomat.

– Ba sînt. Am pașaport diplomatic. Particip la toate recepțiile și vorbesc ca un diplomat înfumurat.

Hollis se ridică în picioare.

– Ce făceai în Sadovniki vineri seara?

Alevy se ridică la rîndul său.

– Am fost la o petrecere de Sukkot. Festivalul recoltei. Un fel de sărbătoare a recunoștinței.

Hollis dădu afirmativ din cap. Auzise că, la un moment dat, Alevy petrecuse cîteva luni în sînul comunității evreilor ruși din Brighton Beach, o zonă a Brooklyn-ului. Așa se face că vorbea rusește cu accent moscovit-leningrădean, fiind probabil singura persoană din ambasadă care, la o examinare atentă, putea să treacă drept cetățean sovietic. KGB își imagina că, de la prietenii săi din Brighton Beach, Alevy obținuse informații de prima mînă despre persecuțiile religioase, împreună cu cîteva nume de persoane pe care să le contacteze odată ajuns la Moscova, ceea ce-i conferea, de la sosire, niște atuuri pe care nu le avea nimeni altcineva.

– Ce știi tu despre iudaism?

– Știu că rușilor nu le prea place. Că practicile religioase pot atrage atenția KGB-ului. Și mai știu că ambasadorului nu i-ar plăcea să te știe creînd probleme guvernului gazdelor noastre.

– La naiba cu Excelența sa domnul ambasador! Evreii de aici, adăugă Alevy, sînt nesiguri din punct de vedere politic, așa că poți fraterniza cu ei.

Hollis reflectă la ironia situației. Evreii americani au fost socotiți cîndva nesiguri din punct de vedere politic de către CIA. Alevy era acum șeful grupului CIA de la Moscova în parte *tocmai* pentru că era evreu. Vremurile se schimbă.

Ca și cînd i-ar fi citit gîndurile, Alevy spuse:

– Disidenții evrei reprezintă potențiala noastră coloană a cincea de aici, Sam. Trebuie să construim mai multe poduri spre această comunitate.

„Să construim. În spatele acestei fraze, își spuse Hollis, Alevy juca un joc periculos, pentru că devenise un joc personal, fără sprijin sau acoperire oficială. Într-o bună zi, Alevy se va găsi singur, doar el și capsula de cianură." Hollis se trezi spunînd un lucru la care se gîndise în izba lui Pavel.

– Oamenii aştia au destule probleme, Seth. N-au nevoie să vii tu şi să le faci viaţa şi mai amară.

– Prostii! Pentru evrei, lucrurile se înrăutăţesc numai atunci cînd încearcă să le facă favoruri celor care îi persecută.

– Poate. Uite ce e, eu nu vorbesc despre politică sau religie, ci doar despre sex şi fotbal. Îţi spun însă ca un coleg şi, în fine, prostule, chiar ca prieten, că KGB-ul o să-ţi ierte faptul că eşti spion, dar nu şi iudaismul. Avem nevoie de tine aici, mai ales acum, pînă cînd se rezolvă această nouă problemă.

Fără să-i fie în vreun fel recunoscător pentru cele spuse, Alevy îl întrebă:

– Deci, unde şi cînd te întîlneşti cu Ace?

Hollis ştia că nu putea refuza să răspundă:

– La mormîntul lui Gogol. Duminica viitoare, la ora trei după-amiaza. Cu o marjă de cîteva ore în plus sau în minus.

– Pe unde e mormîntul lui Gogol?

– Să mor dacă ştiu.

În timp ce se îndrepta spre ieşire împreună cu Alevy, Hollis observă că soldaţii din infanteria marină, cele trei secretare şi sora medicală îşi reuniseră forţele şi se retraseseră în bar. Familia Horgan trebuie să fi plecat fără ca el să bage de seamă. Pistele erau pustii şi liniştite, la fel ca sălile de jocuri, piscina şi toate celelalte locuri de recreere din complex, cu excepţia barurilor. Un soi de letargie în masă punea stăpînire pe aceste locuri o dată cu instalarea iernii. Hollis nu constatase această apatie şi lipsă de scop în nici o altă ambasadă americană. Nu ştia ce-ar fi avut de spus un psiholog specialist în comportamente despre acest labirint şi şobolanii albinoşi din el, dar teoria lui Hollis era că oamenii din interiorul zidurilor se molipsiseră întrucîtva de indispoziţia celor din afara zidurilor.

Hollis privi inscripţia „Ieşire" de deasupra liftului şi un alt cuvînt îi veni în minte: *Bezizhodnosti*. Lipsa unei ieşiri, impas, zădărnicie, stare de deznădejde, fundătură – toate conţinute în acest cuvînt expresiv, folosit de poporul rus, dar niciodată tipărit de *Pravda: bezizhodnosti*.

Alevy îl privi şi păru să înţeleagă:

– Asta-i ce rămîne cînd i-l iei omului pe Dumnezeu.

– Dar a pătruns şi aici. Cred că e molipsitor.

– Poate, spuse Alevy, dar nu şi în cazul nostru. Noi ştim ce vrem, nu-i aşa, Sam?

– Fireşte că ştim.

– Să-i ia naiba pe comunişti, spuse Alevy.

– În fiecare zi, răspunse Hollis, gîndindu-se totodată că numai atît nu era de-ajuns. Gîndindu-se că de data aceasta avea ocazia să întreprindă ceva pozitiv pentru a-şi scoate definitiv din minte portul Haifong şi a rezolva, în numele ţării sale, problema celor dispăruţi în misiune.

Cele două lifturi sosiră în acelaşi timp. Hollis se urcă într-unul, iar Alevy în celălalt.

Capitolul 16

Lisa Rhodes ridică receptorul telefonului din biroul ei, formînd numărul din biroul lui Hollis, dar, înainte ca acesta să sune, puse receptorul la loc în furcă.

– Lua-te-ar dracu', Hollis!

Formă apoi numărul lui Alevy de la birou şi secretara îi făcu legătura.

– Bună, Li..., apucă să spună Alevy.

– I-ai spus tu lui Sam Hollis să mă evite?

– Nu, cum aş...

– Nu minţi?

– Nu, dar, ca să fiu sincer cu tine, nu cred că e o idee bună să te încurci...

– Nu te amesteca în viaţa mea, Seth!

– Calmează-te!

Lisa trase adînc aer în piept.

– Bine. Iartă-mă!

– Uite ce e, dacă s-a dat la fund... Oricum, eu încă te mai iubesc. De ce nu stăm noi de vorbă...

– Am stat de vorbă.

– Chiar c-ar trebui să mă-nfurii. Ce s-a întîmplat, de fapt, în satul ăla?

– O să găseşti în raportul meu.

– Lisa...

– Trebuie să plec. Pa, Seth.

Lisa puse telefonul în furcă.

– Bărbaţii ăştia!

Îşi privi ceasul. Era ora cinci după-amiaza. Îşi turnă un pahar de whisky, trase spre ea comunicatul de presă şi începu

să lucreze la el, fără să-şi dea seama ce scria. Cîteva minute mai tîrziu, în birou intră Kay Hoffman, ocupîndu-şi locul preferat pe calorifer.

– Ai încercat vreodată să faci chestia asta?

Lisa nu-i răspunse, concentrîndu-se asupra comunicatului de presă. Kay Hoffman luă exemplarul proaspăt sosit al ziarului *Washington Post* din ziua precedentă, îl răsfoi, apoi îi aruncă o privire Lisei.

– Nu te simţi bine?

– Nu.

– Indispoziţia lunară?

– Nu.

Lisa tăie un rînd din textul dactilografiat. Reflectă la postul pe care îl ocupa în cadrul Serviciului de Informaţii al Statelor Unite. Scria comunicate de presă, fiind totodată rezidentul rusofil care se ocupa de problemele culturale. Ea aranja turneele culturale sovietice în Statele Unite. Ruşii trimiteau Teatrul Balşoi, iar americanii, trupa lui Van Halen.

Lisa iubea poezia rusă în original, iar Pasternak o mişca profund. Era expertă în icoane, îi plăceau baletul rus, bucătăria rusească tradiţională şi arta populară. Credea că înţelege misticismul sufletului rus – acea legătură indestructibilă dintre poporul rus, pămîntul său şi biserica ortodoxă. După episodul Iablonia, avea sentimentul că partea rusească din ea devenise mai puternică.

Uneori avea impresia că e un pod de funii fragil între două suprastructuri din oţel. Dacă însă americanii şi sovieticii erau hotărîţi să nu se înţeleagă unii cu ceilalţi, asta era problema lor. Într-o bună zi o să arunce totul în aer, scufundîndu-se atît ei cît şi restul lumii în uitare. Atunci cele două culturi vor fi similare.

Mai făcu vreo cîteva însemnări pe comunicatul de presă. De obicei, le elabora în două variante: una pentru America şi alta în rusă, pentru agenţia sovietică de ştiri TASS. Aceasta din urmă folosea din comunicat ceea ce dorea, fără vreo menţiune. În privinţa asta, cel puţin, presa sovietică şi cea americană se asemănau.

– Trebuie să mă port frumos cu Van Halen sau cu publicul? întrebă Lisa.

Kay îşi ridică privirea de pe ziar.

– Oh... încă mai lucrezi la raportul ăla? Trebuie să plece astăzi.

– De unde primiți ordine?

– Eu nu primesc ordine, Lisa. Doar indicații.

– De unde?

– De sus.

– Într-o bună zi, am să scriu ceea ce vreau. Ce s-a petrecut cu adevărat aici.

– Cîndva o să poți, dar azi scrii ceea ce ți se spune.

– Tot așa i se spune și unui *aparatcik* care lucrează la agenția TASS.

– Poate. Numai că noi n-o să te împușcăm, dacă nu faci ceea ce-ți spunem. Așa că să nu-mi spui că între noi și ei nu e nici o diferență.

– Nu, dar ceea ce vreau să spun e... că ar mai fi multe de spus. Faptul că tineretul rus e fascinat de cultura pop occidentală. Fiecare puști de acolo era îmbrăcat în blugi. Strigau în engleză: *„Super, „Beautiful, baby"*. A fost... Lisa reflectă o clipă.

– A fost ceva de basm. Să se fi petrecut oare o revoluție?

Kay Hoffman se zgîi la ea o clipă, apoi spuse:

– Chiar dacă a fost, n-o să scrii despre asta.

Lisa se întoarse la comunicatul ei de presă, iar Kay la ziarul pe care îl citea.

„Atunci ce-a fost? Ce se petrece aici?" își spuse Lisa. Întrebările de acest gen nu intrau în sfera U.S.I.S. A lucra pentru acesta era ca și cum ai fi lucrat pentru Ministerul Adevărului: cînd se schimba linia partidului, o cîrmeai și tu.

În acel moment, relațiile sovieto-americane erau în pragul unei cotituri, așa încît toată această activitate culturală nu era altceva decît precursorul activității diplomatice. Ordinele-indicații pe care le primea îi cereau să aibă o atitudine pozitivă. Să gîndească prin prisma păcii.

Aceleași ordine le primise cu cîțiva ani în urmă, înainte ca Nicholas Daniloff, un corespondent de presă american, să fi fost arestat de KGB sub o mult trîmbițată acuzație de spionaj. Au intervenit atunci noi ordine: anularea tuturor schimburilor culturale. Și așa s-a întîmplat. Într-o manieră orwelliană, procesoarele de cuvinte se opriseră la jumătatea frazei, încetînd să mai toarne dulcegării mincinoase; locul acestora a fost luat de anunțuri

concise despre tot felul de evenimente anulate. Deocamdată însă, era nevoie de dulcegării. Deşi intervenise afacerea Fisher.

– M-a deranjat faptul că ai dat un comunicat de presă despre moartea lui Fisher şi l-ai semnat cu numele meu, îi spuse Lisa lui Kay Hoffman.

Kay ridică din umeri.

– Iartă-mă! Astea au fost ordinele. De fapt, ce s-a întîmplat cu tînărul Fisher?

– Exact ce-ai spus în comunicatul meu de presă.

– Cred că aşa-mi trebuie.

– Poate c-ar trebui să-mi dau demisia.

Kay tăcu o clipă, apoi spuse:

– Eu nu cred că trebuie să pui treaba asta la suflet.

– Adică?

– Las-o baltă!

Lisa termină ţigara şi îşi aprinse alta. Mandatul postului ei era de patru ani, din care trecuse mai mult de jumătate. Ca funcţionar în Serviciul Extern, era trimisă la post cam în acelaşi fel cu un militar. De fapt, poziţia ei de funcţionar SE-6 era aproximativ echivalentă gradului de căpitan din trupele de uscat. Denumirea funcţiei ei era aceea de adjunct al şefului compartimentului Afaceri Publice. Şefa era Kay Hoffman. Avea şase subordonaţi – cinci femei şi un bărbat. Munca era foarte captivantă, dar şi foarte plictisitoare, foarte uşoară, dar şi foarte solicitantă.

Privi ceasul de pe perete. Era cinci şi zece minute. Se gîndi să se ducă în apartamentul ei şi să scrie explicaţii la pozele din eseul ei fotografic despre Moscova.

– Gata pentru azi, spuse ridicîndu-se şi aruncînd cîteva hîrtii în servietă.

Kay îşi ridică privirea de pe ziar.

– Te simţi bine?

– Nimeni nu se simte bine aici, replică Lisa. Cum ar zice departamentul, e un post plin de privaţiuni. Crezi cumva că guvernul sovietic se simte ofensat de chestia asta?

Kay zîmbi cu amărăciune.

– Puţin îi pasă. Toată ţara asta e condamnată la privaţiuni pe viaţă, şi asta din cauza guvernului. Ţi-e mai uşor, dacă ai un iubit, adăugă ea.

– Nu mi-e.

– Ba da. Te-am întrebat cumva ce s-a întîmplat cu tipul ăla care se ocupă de probleme politice? Seth.

În timp ce își împacheta lucrurile și se gîndea c-o să mai petreacă o seară singură, gîndul îi zbură la Seth Alevy. „Idilele înfiripate în ambasade, își spuse, se datorau în parte unei intimități forțate." Vorbiseră despre căsătorie, despre conflicte profesionale, despre faptul că vor fi nevoiți să călătorească prin toată lumea în diverse misiuni. Fuseseră amîndoi de acord că o asemenea căsătorie ar fi avut șanse de reușită numai dacă unul dintre ei renunța la serviciu. Și cu asta lucrurile se terminaseră.

– N-a fost nimic, răspunse.

– Trebuie să fi fost ceva, Lisa. Doar te mutaseși practic la el.

– Ambasada e ca un tîrg de provincie, nu-i așa, Kay?

– Așa-i. Populație: două sute șaptezeci și șase de locuitori la ultima numărătoare. N-am vrut să fiu indiscretă. Eram doar preocupată.

– Știu, spuse Lisa zîmbind. O să-mi găsesc un amant rus. În felul ăsta o să-mi desăvîrșesc capacitatea de înțelegere a psihicului rusesc.

– Ca amanți sînt îngrozitori.

– De unde știi?

Kay făcu cu ochiul.

– Mi-am încălzit fundul și m-am încălzit și eu. Mă duc la sala de bowling. Hai și tu! Infanteriștii sînt nebuni după tine.

– Nu, mulțumesc. Mă doare capul.

– Bine. Ne vedem la micul dejun.

Kay Hoffman se îndreptă spre ușă, apoi spuse:

– Umblă vorba că tu și atașatul ăla militar al aerului, Hollis, ați evadat să petreceți împreună week-end-ul.

– Prostii! Ne-am dus să ne ocupăm de rămășițele lui Gregory Fisher. Zău, lumea de-aici e atît de îngustă la minte!

Kay Hoffman rîse și ieși.

Rămasă singură, Lisa își îndreptă privirea spre telefon.

Capitolul 17

Sam Hollis ridică receptorul telefonului care zbîrnîia.

– Hollis!

Lisa îl maimuțări, imitînd o voce de bas:

– *Hollis!*

Apoi întrebă:

– Nu poți și tu să zici „alo"?

– Bună, Lisa.

Hollis privi ceasul de pe perete. Era ora cinci și jumătate. Nu mai vorbise cu ea de cînd se despărțise de Alevy și Banks duminică după-amiază.

– Ce mai faci?

– Mă simt ca o jucărie folosită. Ai fi putut să mă suni sau să-mi trimiți flori, nu știu, ceva.

– N-avem serviciu de comisioane pentru flori.

– Ce bădăran!

– Ascultă! Nu mă pricep la treburi de-astea. Sînt un bărbat însurat. Nu prea ies.

– Eu am auzit că dimpotrivă.

– Ei bine, ai fost informată greșit. Pot să te invit să bem ceva?

– Nu.

– Îmi pare rău.

– În seara asta vreau să cinez în oraș.

Hollis zîmbi.

– Ne întîlnim în hol. Peste o jumătate de oră?

– Treizeci și cinci de minute, spuse Lisa și puse receptorul în furcă.

Hollis își sună aghiotantul, căpitanul O'Shea, pe centrala interioară.

– Ed, comandă-mi un taxi, care să fie la poartă peste patruzeci şi cinci de minute!

– Ce-aţi zice de o maşină cu şofer în locul taximetristului?

– Nu, e o problemă personală.

– Personală sau nu, lăsaţi-mă să vă aduc o maşină de serviciu.

– Un taxi e perfect.

Hollis aşează receptorul în furcă şi se apropie de fereastră. Biroul său dădea spre est, cu vedere în inima oraşului. Noaptea, turnurile Kremlinului ofereau o priveliştе magnifică, părînd, aşa luminate, nişte giuvaere perfecte într-o montură oarecare. „Moscova." După standardele europene, oraşul nu era vechi. În secolul al XII-lea, aici se afla un centru comercial, cu palisade de lemn pe ridicătura nu prea înaltă de pămînt pe care se află azi Kremlinul. Era un oraş oarecare, aşezat pe un rîu oarecare, în mijlocul unei păduri oarecare. Cu excepţia copacilor, a zăpezii şi a noroiului, nu existau alte resurse naturale. Locul fusese ars pînă în temelii şi trecut prin sabie de o duzină de armate, dar, în loc să dispară sub mantia uitării asemenea altor mii de sate, el a revenit la viaţă, de fiecare dată mai mare şi ceva mai puternic. Fără să aibă ceva special, el devenise centrul unui imperiu imperial, apoi al unui imperiu comunist. A treia Romă, cum i se spunea uneori, Moscova era, spre deosebire de Roma de pe Tibru, un oraş de umbre şi al umbrelor, un oraş cu atmosferă sumbră, ai cărui cetăţeni pluteau în derivă într-un vid de imponderabilitate morală.

„E vorba de oameni", hotărî Hollis. Unica resursă a oraşului erau locuitorii lui, moscoviţii. Nişte tipi duri, încăpăţînaţi, subversivi şi cinici. Iar oraşul era un magnet, o Mecca pentru fiecare ticălos cu astfel de înclinaţii din Uniunea Sovietică, pe care Hollis îi privea cu admiraţie.

Se duse la toaletă, îşi îndreptă cravata şi îşi pieptănă părul.

„Burov."

Burov nu era un jandarm local din Mojaisk. Era un moscovit prin opţiune, dacă nu prin naştere. Mai mult decît atît, Burov era într-un anume fel direct implicat în activitatea Pensionului Doamnei Ivanova. Hollis n-ar fi putut să spună cum de ştia asta, dar ştia.

Îşi puse pardesiul şi intră neanunţat în biroul lui Alevy, aflat ceva mai încolo pe culoar. *Mister Tambourine Man*, cîntat de

Bob Dylan, invadă încăperea. Hollis își trase un scaun lîngă Alevy și spuse încet:

– Burov.

Alevy dădu aprobator din cap.

– Singurul nume și singurul chip pe care-l știm, nu-i așa?

– Vrem să-l scoatem pe Burov din bîrlog, corect? Să-l lucrăm și să vedem dacă e mai mult decît fantoma de la morga din Mojaisk. Sună la restaurantul Lefortovo și rezervă două locuri la cină pe numele meu.

Alevy tăcu o clipă, apoi spuse:

– Bună lovitură!

– Nu chiar. Cei care ne ascultă telefoanele urmăresc tot ce-i legat de numele meu. Chiar dacă Burov e prin împrejurimile Mojaisk-ului, în două ore poate fi la Moscova.

– Cu cine cinezi?

– Nu cu tine, în orice caz.

Alevy zîmbi crispat.

– Bine. Dar dacă apare Burov și vrea mai mult decît o simplă conversație, voi fi nevoit să te scot de la Lefortovo.

– N-am avut nevoie să mă scoți din Mojaisk.

– Cred că forțezi norocul, colonele. Fără să mai vorbim de norocul amicei noastre.

Hollis se ridică.

– O să-i spun deschis despre ce-i vorba și rămîne să hotărască ea.

Alevy se ridică, la rîndul său.

– Sam, mai ții minte prelegerea pe care mi-ai ținut-o despre ajutorarea evreilor sovietici? Același lucru te sfătuiesc și eu în privința unor posibili aviatori americani. Încredințează-te că merită să-ți riști viața. Sau măcar că, după ce te-ai dus tu, există cineva care să preia ștafeta. Cu alte cuvinte, spune-mi tot ce știi înainte să fii lichidat.

– Dacă aș face asta, Seth, n-ai mai fi atît de preocupat de securitatea mea.

– Doamne, am început să gîndim ca niște spioni paranoici. Apropo, ai aflat unde-i mormîntul lui Gogol?

– Nu sînt nici măcar convins că a murit.

Hollis părăsi biroul lui Alevy și luă liftul pînă la parterul clădirii cancelariei. Holul mare era plin de funcționari ai

ambasadei, bărbaţi şi femei, care plecau de la lucru. Unii îşi aşteptau soţii sau soţiile, copiii sau prietenii; alţii se îndreptau spre ieşirea din spate, din curtea interioară, pentru o scurtă trecere pe-acasă. Cîţiva luau din nou lifturile pentru a coborî în spaţiile de recreere de la subsol. Cîţiva bărbaţi şi femei, întotdeauna în grupuri de cîte doi sau mai mulţi, se îndreptau spre poartă, pentru o ieşire în centrul Moscovei, o plimbare de seară sau ceva mai interesant.

În unele privinţe, ceea ce vedea Hollis semăna foarte bine cu holul unui zgîrie-nori de birouri la ora încheierii programului. La o privire mai atentă, îţi dădeai seama că era vorba de cu totul altceva. În pofida funcţiilor sau a gradelor pe care le aveau, oamenii îşi trăiau viaţa între zidurile citadelei, fiind legaţi de probleme, necazuri şi bucurii comune. Trei sute de americani într-un oraş de opt milioane de ruşi.

Hollis o zări pe Lisa stînd de vorbă cu trei bărbaţi, pe care-i recunoscu a fi de la secţia comercială. Nu-l văzuse pe Hollis, care o privea cum zîmbea şi rîdea cu cei trei. Doi dintre ei erau arătoşi şi îi făceau evident curte. Hollis constată că lucrul acesta îl irita. Lisa aruncă o privire prin hol şi îl văzu. Se despărţi de cei trei şi veni spre el.

– Bună, colonele.

– Bună, domnişoară Rhodes.

– Îi ştii pe Kevin, Paul şi Hugh de la secţia comercială? Pot să vă fac cunoştinţă.

– Altădată. Acum ne aşteaptă un taxi.

Hollis o luă spre ieşire şi Lisa îl urmă. Afară era rece. Se îndreptară spre poartă. Lisa tremura.

– Doamne, Dumnezeule, acum suflă şi vîntul ăsta din nord. O s-o ţină aşa pînă în mai.

– Am vrut să te sun în ultimele două zile, spuse Hollis.

– Las-o baltă, Sam! Oricum, am avut de lucru pînă peste cap. Ai avut o idee bună cu cina. Mulţumesc.

Hollis o apucă de braţ şi o întoarse cu faţa spre el.

– Cred totuşi că-ţi datorez o explicaţie. Ascultă-mă! Înainte de a pleca la Mojaisk, ţi-am spus că s-ar putea să fie periculos şi ai văzut cum a fost. Din acest moment, pericolul ne pîndeşte în fiecare zi, de cum ieşim pe poartă. În seara asta nu-i vorba doar

de cină... De aceea, vreau să te întreb dacă eşti dispusă să fii amestecată, alături de mine, în ceea ce fac.

– Ne-aşteaptă taxiul.

Hollis o apucă de mînă şi amîndoi ieşiră pe poartă. Puşcaşii marini îi salutară, iar miliţienii sovietici le aruncară o privire iscoditoare. Agenţii KGB care supravegheau ambasada din maşini Ceaika lăsară la o parte ziarele şi-şi luară binoclurile.

Hollis văzu două taxiuri care aşteptau la bordură. De regulă, taxiurile din Moscova nu aşteptau pe nimeni niciunde, dar ambasadele occidentale constituiau o excepţie. Hollis alese o Lada albă şi se suiră în ea.

– Lefortovo, îi spuse şoferului.

Acesta îi aruncă o privire peste umăr. Hollis adăugă în rusă:

– Restaurantul, nu închisoarea. Dacă te ajută, e pe o stradă nu ştiu mai cum Roşu.

Lisa rîse.

– Ştiu unde e, spuse şoferul pornind maşina.

Hollis se uită în spate şi văzu cum una dintre maşinile KGB-ului viră în ac de păr şi se luă după ei.

– Lefortovo e numele unui restaurant? întrebă Lisa.

– Da.

– N-am auzit de el. Asta-i spelunca KGB-ului în care ai promis să mă duci?

– Ea e.

– Biroul de Stat pentru Acordarea de Denumiri nu prea stă bine cu marketingul, dar numele ăsta e de-a dreptul respingător. Ca Lubianka sau Dachau.

– N-au nevoie de turişti.

– O să fie o adevărată aventură. Eşti mult mai plin de surprize decît pari.

– Mulţumesc.

Şoferul se băgă în vorbă, aşa cum obişnuiau să facă şoferii de taxi din Moscova.

– Vorbiţi ruseşte?

– Puţin.

– Poate vreţi să mergeţi la un alt restaurant.

– De ce?

–Ăla nu-i bun.

– Cum aşa?

– Prea mulți polițiști se duc acolo. Nimănui nu-i place restaurantul.

– Cînd spui poliție te referi la KGB?

Șoferul nu răspunse. Își aprinse o țigară și taxiul se umplu de fum înțepător.

– Dacă-mi dați doi dolari, opresc aparatul de taxare.

– Nu-ți pot da dolari.

– Atunci aveți gumă de mestecat, rujuri, țigări?

Lisa cotrobăi prin sacoșă.

– Uite un lac de buze Est e Lauder pentru soția dumitale.

– Pentru prietena mea. Nevesti-mii îi dau salariul. Mulțumesc.

– Mari porci sînt bărbații, spuse Lisa în engleză.

– Știu.

– Amîndoi vorbiți bine rusește, spuse șoferul. Sînteți spioni?

– Da, răspunse Hollis.

Șoferul rîse. Vră la dreapta, pe Bulevardul Entuziaștilor și o luă spre est, spre suburbia Lefortovo.

– De la un an la altul circulația e tot mai proastă.

Hollis nu remarcă să fi fost cine știe ce circulație. Îl întrebă:

– Știi că Washingtonul și Moscova sînt în tratative în vederea unei întîlniri la vîrf care să aibă loc în ianuarie?

– Da. Am citit despre asta.

– Și ce părere ai? îl întrebă Hollis.

Șoferul privi în jur, ca și cînd ar fi vrut să se asigure că în taxi nu mai era altcineva, apoi adăugă:

– De patruzeci de ani tot vorbesc. Dacă ar fi vrut pace, am fi avut-o.

Hollis ascultă opinia cam neortodoxă despre lume a șoferului de taxi. Ce gîndeau diplomații sovietici știa, așa că, din cînd în cînd, era util și punctul de vedere al omului de pe stradă.

Șoferul coti pe strada Krasno Kursanțki. Trecură de clădirea sumbră a închisorii Lefortovo, după care șoferul opri în fața unei construcții moderne din sticlă și aluminiu.

– Așa că trebuie să ne înțelegem, conchise șoferul, înainte să ajungă să conducă lumea negrii și rasa galbenă. Noi o să ne aruncăm în aer unii pe alții, iar ăștia o să profite. Spune-i asta președintelui vostru.

– O să-i transmit.

– Sînteți siguri că aici vreți să mergeți?

– Da.

Hollis îi întinse cinci ruble şi îi spuse să păstreze restul, ceea ce şoferul şi făcu. Hollis aflase că doar cu vreo zece ani mai înainte, şoferii de taxi nu acceptau bacşişuri. Dar revoluţia se consumase, era terminată, şi nimeni n-o mai lua în serios. În cei doi ani de cînd se afla acolo n-auzise pe nimeni folosind cuvîntul „tovarăşe". Mîndria şi fervoarea dispăruseră şi toţi erau puşi pe căpătuială. Bisericile erau aglomerate, numărul membrilor de partid era în scădere, iar cel al sinuciderilor în creştere. Media speranţei de viaţă era în scădere, în vreme ce consumul de alcool, în pofida campaniei antialcoolice, crescuse. Rusia era o naţiune de mîna a doua, dar avea armament de calitate şi o poliţie secretă de clasă mondială.

Hollis şi Lisa se îndreptară spre uşa restaurantului.

– Omul ăsta vorbea ca şoferul de taxi cu care am călătorit ultima oară la New York, spuse Lisa.

– Dumnezeu să-i binecuvînteze pe proletari! Ei merg întotdeauna la esenţa lucrurilor.

Lisa se întoarse şi privi în susul şi în josul străzii.

– N-am fost niciodată în partea asta a oraşului. E întunecoasă şi sumbră.

– Ăsta-i şarmul ei!

Privi apoi spre închisoarea KGB de peste drum şi observă o maşină parcată, cu motorul pornit.

– Nu cumva e Ceaika noastră preferată?

– S-ar putea. Într-o ţară în care există patru mărci de maşini, cea mai mare parte dintre ele de culoare neagră, e greu să mai ştii dacă ai fost urmărit ori nu.

Hollis o invită să intre în restaurant. După ce-şi lăsară hainele la garderobă, Hollis o conduse în restaurantul propriu-zis, un salon de mărime mijlocie, care nu se remarca prin decor, dar era interesant datorită clientelei. Majoritatea consumatorilor erau bărbaţi şi mai mult de jumătate din ei erau îmbrăcaţi într-un fel de uniformă sau alta. Mulţi dintre cei îmbrăcaţi în haine civile purtau costume maro, a căror croială era mai bună decît puteai întîlni la moscovitul mijlociu. Salonul era mai întunecos decît în majoritatea restaurantelor din Moscova, remarcă Hollis, iar efectul era departe de a fi romatic.

– Sinistru, spuse Lisa, dar îmi place.

Hollis se adresă femeii de la biroul de rezervări, spunîndu-şi numele. Femeia îl măsură cu privirea, apoi o examină pe Lisa din cap pînă în picioare. Se încruntă, se întoarse şi îi conduse la o masă din mijlocul salonului. Masa era acoperită cu o faţă de masă curată, pe care erau aşezate farfurii şi tacîmuri.

Hollis îi ţinu scaunul Lisei, ajutînd-o să se aşeze.

– Toată lumea se uită la noi.

– Eşti tu foarte frumoasă.

– Ştiu că sîntem americani.

– Pentru informarea ta, spuse Hollis, domnii pe care-i vezi sînt în cea mai mare parte de la Lefortovo – închisoarea, nu restaurnatul. O adevărată colecţie de anchetatori, torţionari şi călăi KGB. Toţi au o poftă de mîncare grozavă. Aici mîncarea e bună, iar serviciul e cel mai rapid din toată Moscova, dacă nu chiar din toată Rusia. Şi, aproape pe gratis.

Un bărbat în uniformă de la o masă alăturată o privea insistent pe Lisa. Ea îi întoarse privirea.

– Aici KGB-ul n-a plantat microfoane la mese, spuse Hollis, pentru că la mese se află KGB-ul însuşi.

Apăru o chelneriţă, care aduse o sticlă de apă minerală şi două liste cu meniul. Hollis comandă o sticlă de vin georgian. Chelneriţa plecă fără să scoată un cuvînt.

– Oare ce se întîmplă cu ţara asta, dacă un spion militar american poate să stea în acelaşi restaurant cu o sută de gorile KGB? Cum de nu vine Iosif Stalin acum, cînd au nevoie de el?

– Spre deosebire de restaurantele din centrul Moscovei, spuse Hollis examinînd lista, aici găseşti absolut tot ce e trecut în meniu.

Chelneriţa se întoarse cu vinul şi comandară mîncarea.

– Nenorocitul ăla continuă să se zgîiască la mine, spuse Lisa.

Hollis turnă două pahare de vin roşu.

– O să-i zic să iasă afară.

– Nu, spuse Lisa zîmbind. În ce priveşte restaurantele, sîntem chit.

Lisa scoase limba la bărbatul care o privea insistent. Cîţiva dintre consumatori izbucniră în rîs. Bărbatul se ridică de la masă şi Hollis se întrebă dacă nu cumva o să atingă cu freza-i cazonă tavanul. Cîţiva bărbaţi huiduiră şi scoaseră strigăte de batjocură.

– Viktor, strigă unul dintre ei. Nu fi mîrlan necioplit! Dă-le ceva de băut americanilor!

Un altul zbieră:

– Ba nu, mă, arată-le cît eşti de bădăran şi dă-i afară!

Lisa privi în jur, dar nu văzu pe nimeni din personalul restaurantului.

– Vrei să plecăm? îl întrebă pe Hollis.

– Nu.

Viktor şi Hollis se măsurară din priviri. În salon se făcu linişte, în momentul în care un bărbat înalt şi zvelt, în ţinută civilă, se ridică de la o masă dintr-un colţ întunecos al încăperii şi se apropie de ei. Era Burov.

– Ieşi! îi spuse lui Viktor pocnind din degete.

Viktor se grăbi spre uşă. Colonelul Burov făcu semn spre masă.

– Vă rog. Luaţi loc! Îmi permiteţi?

Se aşeză pe un scaun la masa lor, continuînd să-l invite pe Hollis să ia loc. Burov pocni din nou din degete şi o chelneriţă răsări ca din pămînt.

– Mai adu vin!

Apoi, privindu-i pe Hollis şi pe Lisa, spuse:

– Sînt nevoit să-mi cer scuze în numele compatriotului meu.

– De ce? îi replică Hollis. N-a învăţat să vorbească?

Burov păru deconcertat, apoi pricepu poanta şi rîse. Se întoarse şi le traduse şi celorlalţi ce spusese Hollis. Toată lumea rîse.

– Vii des pe-aici? îl întrebă Hollis pe Burov.

– Da. Este locul preferat al instituţiei mele. Ştiai asta înainte să vii?

Hollis nu băgă în seamă întrebarea, răspunzîndu-i printr-o întrebare:

– Să înţeleg, aşadar, că nu e o întîlnire întîmplătoare?

– Să zicem că e o întîlnire inevitabilă.

– Ce te frămîntă, colonele Burov?

– Multe, colonele Hollis. De la ultima şi neplăcuta noastră întîlnire de la Mojaisk, m-am tot gîndit la voi doi.

– Şi noi la dumneata.

– Mă simt flatat. Apropo, mi s-a spus că n-aţi mai ajuns la sovhoz.

– Şi ce dacă?

– V-am găsit maşina închiriată, continuă Burov, acolo unde aţi lăsat-o, adică la gara Gagarin, şi am cerut să fie examinată de Departamentul de Cercetări Criminalistice al poliţiei din Moscova. Urmele de pe cauciucuri, noroi, crenguţe de pin şi aşa mai departe. Am ajuns la concluzia că aţi pătruns într-o zonă interzisă, mai exact într-o zonă aflată la doi kilometri nord de cîmpul de la Borodino.

– Eşti amabil să-mi dai untul, colonele? spuse Hollis.

Burov îi întinse farfurioara cu unt peste masă.

– Deci?

Hollis se aplecă spre Burov:

– Dacă vrei să stai de vorbă cu noi, îţi sugerez s-o faci prin intermediul ministrului vostru de Externe, aranjînd o întrevedere cu ambasada. Bună seara!

– La naiba cu âia! spuse Burov bătînd cu lingura în masă. Aici e vorba de spionaj. Ştiu cine eşti. Ştiu că ai cicatrice pe gît şi pe spate de la rănile cu care te-ai ales cînd ai fost doborît deasupra Haifongului. Ştiu că pe soră-ta o cheamă Mary şi că maică-ta obişnuia să bea cam mult. Să trecem la treabă şi să lăsăm de o parte uzanţele diplomatice.

Hollis luă lingura din mîna lui Burov şi spuse:

– Perfect! Fără diplomaţie! Ai ucis un cetăţean american. Mi-ai bătut şoferul şi poate m-ai fi ucis şi pe mine şi pe domnişoara Rhodes. Şi totuşi, continui să stai aici şi să ne vorbeşti ca şi cînd ai fi o fiinţă umană civilizată. Ei bine, nu eşti!

Burov nu păru ofensat. Îşi trecu degetele gînditor peste buze, apoi dădu afirmativ din cap.

– Fie! N-are rost să negăm unele detalii ale acestei afaceri pe care le cunoaşteţi. Dar concluzia pe care aţi tras-o din aceste detalii este probabil greşită. Această afacere depăşeşte capacitatea dumitale de înţelegere, colonele Hollis, şi cu atît mai mult pe a dumneavoastră, domnişoară Rhodes. Recunosc că întrucîtva mă depăşeşte şi pe mine. Este o chestiune care-i priveşte pe cei situaţi foarte sus.

– Atunci de ce-i omorîţi pe oamenii lipsiţi de importanţă, colonele? replică Lisa.

Burov ignoră intervenţia ei şi continuă:

– Bine. O să vă satisfac curiozitatea. Lucrurile stau în felul următor: maiorul Jack Dodson, la care s-a referit răposatul domn Fisher în convorbirea telefonică pe care ați avut-o, a fost un dezertor. În timp ce era prizonier în Republica Populară Vietnam, maiorul Dodson a adresat un mesaj ambasadei sovietice din Hanoi, solicitînd o întrevedere. Aceasta i-a fost acordată și, în cursul discuției cu un atașat militar sovietic, maiorul Dodson a spus că ar dori să vină în Uniunea Sovietică și să ofere informații militare în schimbul eliberării sale din lagărul de prizonieri. Era înverșunat împotriva țării sale, simțindu-se trădat. El a afirmat că America nu desfășura în mod adecvat războiul, că războiul aerian limitat îi pusese în pericol viața, irosindu-i priceperea și provocînd moartea prietenilor săi. Poate că și dumneata ai simțit același lucru, colonele. Așadar, Dodson ne-a cerut să-l scoatem din lagărul de prizonieri de război din Vietnam. Ceea ce-am și făcut.

Hollis și Lisa nu comentară în vreun fel. În cele din urmă, Hollis spuse:

– Și de ce nu și-a făcut propagandă Uniunea Sovietică făcîndu-i publică dezertarea?

– N-a vrut Dodson. Asta a făcut parte din înțelegerea pe care am încheiat-o cu el.

– Și și-a lăsat familia să-l creadă mort? întrebă Lisa.

Burov ridică din umeri.

– Maiorul Dodson vorbea despre aventurile trecute ale nevestei sale. Copii nu avea, cred.

– Mie toată povestea asta mi se pare un rahat, spuse Hollis. Și ce făcea, mă rog, Dodson noaptea, în pădurea de pini, cînd a dat peste el Gregory Fisher? Culegea ciuperci?

– Și de ce a plecat Gregory Fisher de la Rossia, interveni Lisa, după ce colonelul Hollis i-a spus să stea acolo, și s-a întors la Borodino, unde a murit într-un accident de automobil? Să fim serioși, colonele Burov!

Burov își turnă niște vin, apoi spuse:

– Accidentul domnului Fisher n-are legătură cu subiectul Dodson. Totuși, întrucît am avut posibilitatea să ascult înregistrarea convorbirii domnului Fisher cu dumneavoastră, domnișoară Rhodes, cred că sîntem de acord cu faptul că părea agitat.

Raportul miliției menționează, de asemenea, că era băut. După părerea mea, el a intrat în panică și s-a urcat din nou în mașină cu gîndul... ăă, cine poate ști ce-i trece prin gînd unui om beat? Cît despre maiorul Dodson, ei bine, el hoinărea, după cum îi era obiceiul. L-a întîlnit din întîmplare pe domnul Fisher și, cuprins de nostalgie poate, i-a spus cîte ceva despre el. Dar *nu* i-a spus domnului Fisher că era prizonier, pentru că nu este.

Burov scoase o foaie de hîrtie împăturită din buzunar și i-o întinse lui Hollis.

– E o scrisoare scrisă de maiorul Dodson în ianuarie 1973, prin care cere azil în Uniunea Sovietică. Guvernul dumneavoastră a fost încunoștințat acum de acest lucru și atît guvernul dumneavoastră, cît și guvernul nostru încearcă să evite situația neplăcută pe care ar putea s-o provoace trădarea maiorului Dodson. A fost o dezertare tăcută și așa dorim cu toții să rămînă.

Hollis împinse scrisoarea înapoi fără să-și arunce ochii pe ea, apoi spuse:

– Vreau să vorbesc cu maiorul Dodson și să aud toate astea din gura lui.

Burov dădu aprobator din cap.

– Da, desigur. Dacă e de acord s-o facă.

– Nu-mi pasă dacă e de acord sau nu. O să-l faceți să stea de vorbă cu mine. Mîine. Aici, în Moscova. Vă sugerez hotelul Centrului Comercial Internațional ca un teren oarecum neutru.

Burov își aprinse o țigară și scoase un rotocol de fum.

– O să discut chestiunea cu cine trebuie.

– În absența unei decizii prompte, care nu-i un lucru neobișnuit aici, vreau să văd o fotografie a maiorului Dodson în numărul de mîine al ziarului *Pravda*.

– O treabă foarte deșteaptă!

Hollis se aplecă spre Burov:

– Dacă nu ieșiți pe covertă fie cu omul, fie cu o poză de-a lui, o să trag concluzia că l-ați omorît sau că nu-i sub controlul vostru. De altfel, cred că se ascunde de voi și că s-ar putea să-și facă apariția curînd.

Burov o privi pe Lisa, apoi pe Hollis:

– Occidentalii care vin în Uniunea Sovietică sînt adesea paranoici, din cauza prostiilor pe care le citesc despre noi. Văd

lucrurile printr-o prismă deformată şi interpretează greşit ceea ce văd. De la persoane ca voi mă aşteptam totuşi la o judecată mai sofisticată.

– Astea-s vorbe de clacă, spuse Hollis. Aştept să mă suni mîine la birou în legătură cu maiorul Dodson.

– O să încerc, dar mîine am alte lucruri pe agendă, cum spuneţi voi americanii. Mai exact, conduc cercetările cu privire la asasinarea a două santinele în zona interzisă de care v-am vorbit. Doi tineri împuşcaţi în piept şi lăsaţi să agonizeze. Cine ar face aşa ceva?

Se uită, pe rînd, la Hollis şi la Lisa.

Hollis îi dădu un ghiont lui Burov în piept, apoi îi spuse printre dinţi:

– Doi tineri, şi-l înghionti din nou, lăsaţi să agonizeze? Ticălosule! Tu şi asasinii tăi aţi ucis un milion de tineri, femei, copii...

Lisa îl apucă de braţ.

– Sam, gata! Calmează-te!

Consumatorii din restaurant erau cu capetele întoarse către ei, iar chipul lui Burov părea ca de gheaţă. Nimeni nu vorbi şi nu se clinti timp de un minut, apoi Burov spuse încet:

– Ce prostie ai făcut! Să vii aici aşa... să mă acuzi de crimă...

Hollis îl întrerupse:

– Apropo, cine era bărbatul care mi-a deschis uşa în camera lui Fisher de la Rossia?

– De unde să ştiu?

– Bărbatul ăla arăta şi vorbea ca un american. De fapt, era rus, un agent KGB care lucrează în Direcţia 1, probabil în Serviciul A. Era absolvent, printre altele, al Institutului de Studii Canadiene şi Americane din Moscova.

Burov se holbă la Hollis, care continuă:

– Tipul a fost perfect, Burov, aşa că nu-l da afară. Chiar prea perfect. Mai bun decît ceea ce produc, de regulă, şcolile voastre. Mi-am dat seama că n-avea ce căuta în camera aia, aşa că am tras concluzia că era un om al vostru. La început am crezut că era un american get-beget care lucrează pentru voi. Pe urmă, am început să mă gîndesc la Pensionul Doamnei Ivanova, la

maiorul Dodson şi la cîte şi mai cîte. Şi am ajuns la nişte concluzii trăsnet.

Hollis turnă vin în paharul lui Burov.

– Am impreisa că ai nevoie, colonele!

Burov îşi drese glasul şi spuse pe un ton ferm:

– Am să vă rog pe amîndoi să mă urmaţi, ca să putem continua această discuţie într-un cadru mai intim.

– Cred c-o să ne terminăm cina, replică Hollis. Bună seara!

– Haideţi. O scurtă plimbare pînă la biroul meu.

– Du-te dracului!

– Vă e frică? spuse Burov sarcastic. Sînt două modalităţi de a merge la Lefortovo. Una este de bunăvoie.

Hollis aruncă o privire prin salon şi văzu vreo cîţiva bărbaţi ridicîndu-se. Unii dintre cei care şedeau la mese zîmbeau.

– Ambasada noastră ştie unde ne aflăm în seara asta, spuse Lisa.

– Nu, domnişoară Rhodes. Cei de-acolo ştiu încotro aţi plecat, dar ştiu ei oare dacă aţi şi ajuns?

Burov se ridică de la masă.

– Veniţi cu mine! Ridicaţi-vă!

Hollis îşi puse şervetul pe masă, se ridică şi o apucă pe Lisa de braţ. Îl urmară pe Burov pînă la uşă. În spatele lor veneau trei gorile KGB. Ajunşi în foaier, îşi luară hainele şi ieşiră afară.

– La stînga! ordonă Burov.

– Cred că o să ne luăm rămas-bun aici, replică Hollis, apucînd-o pe Lisa de braţ şi dînd să plece.

Burov le făcu semn celor trei, dintre care unul era Viktor. Acesta îl îmbrînci pe Hollis, trimiţîndu-l cu o bufnitură într-o maşină parcată.

– Ticălosule! ţipă Lisa, trăgîndu-i un şut între picioare.

Unul din ceilalţi kaghebişti o lovi pe Lisa peste faţă şi o trase de păr, trîntind-o la pămînt. Hollis se răsuci şi-i arse lui Burov un pumn în falcă, apoi se repezi la individul care continua s-o ţină pe Lisa de păr. Acesta scoase pistolul şi urlă:

– *Stoi!*

Hollis se opri. Burov se ridică în picioare, iar Viktor, care îşi revenise oarecum din lovitura primită, scoase pistolul. Burov îşi tamponă falca sîngerîndă cu o batistă şi spuse calm:

– Sînteţi arestaţi!

Hollis o ajută pe Lisa să se ridice.

– Eşti teafără?

– Da...

Burov pocni din degete.

– Daţi-i drumul! Ştiţi unde trebuie să mergeţi.

Lisa şi Hollis o luară în josul străzii întunecoase şi pustii, spre închisoarea Lefortovo, urmaţi de Burov şi de cei trei kaghebişti.

Burov le spuse gorilelor în rusă:

– Viktor a încasat-o în boaşe, aşa că el o s-o percheziţioneze.

Kaghebiştii izbucniră în rîs.

Pe stradă, la vreo sută de metri de închisoare, îşi făcu apariţia o maşină cu faza mare a farurilor aprinsă. O altă maşină se apropia din direcţie opusă. Hollis recunoscu maşinile ca fiind nişte Volgi de mărime mijlocie. Maşinile se apropiară şi opriră. Portierele se deschiseră şi din Volgi ieşiră patru bărbaţi îmbrăcaţi în canadiene negre cu măşti de schi pe faţă. Seth Alevy, care nu avea mască, coborî pe trotuar, trecu pe lîngă Hollis şi Lisa, oprindu-se în faţa lui Burov.

– Bună seara! Colonelul Burov, presupun.

Bărbaţii îmbrăcaţi în negru ocupară poziţii în jurul lui Alevy.

– Au pistoale cu amortizor. Asta ca să ştiţi.

Burov îşi opri privirea asupra lui Alevy.

– Eşti arestat!

Alevy continuă:

– Mi-ar face plăcere să-i ucid pe cei trei prieteni ai tăi şi să te răpesc chiar de aici, din faţa închisorii Lefortovo. Te-aş sfătui totuşi să fii rezonabil şi să considerăm întîlnirea asta o remiză, pînă ce ne vom întîlni din nou. Vreau un răspuns clar, da sau nu.

Burov dădu afirmativ din cap.

– Spune-le să bage la loc pistoalele! Acum!

Burov se conformă. Alevy privi insistent chipul lui Burov, ca şi cînd ar fi vrut să-şi întipărească în minte fiecare trăsătură, apoi îl întrebă:

– Ştii cine sînt?

– O, da. Eşti evreiaşul ăla nenorocit care conduce secţia CIA de aici.

– Bun, deci nu e cazul să ne mai ascundem după degete. Vreau însă să-ţi spun că te afli într-un moment de criză al carierei tale. Înţelegi?

– Lua-te-ar naiba!

Hollis trecu lîngă Alevy şi-i spuse lui Burov:

– Aştept în continuare un telefon de la tine mîine, în legătură cu Dodson.

Hollis şi Alevy o poftiră pe Lisa pe bancheta din spate a uneia din Volgi. Oamenii din serviciul de pază se îmbarcară în maşini, luînd-o cu toţii înapoi, spre centrul oraşului.

– Simt o nevoie nebună să-mi aprind o ţigară, zise Lisa.

– Deschide geamul, spuse Alevy.

Lisa îşi aprinse o ţigară cu o mînă tremurîndă.

– Dumnezeule...

– Ţi-ai revenit? o întrebă Hollis.

– Da. Vrei o ţigară?

– Nu acum.

– Nu cred c-a fost o idee fericită să pocneşti în mutră un colonel KGB

– În momentul ăla mi s-a părut bună.

Băieţii din corpul de pază aflaţi pe scaunele din faţă izbucniră în rîs.

– Asta a fost pentru Brennan, nu-i aşa, domnule colonel? spuse şoferul.

– Jumătate pentru Brennan, jumătate pentru mine.

– Este de preferat să se evite violenţa fizică, spuse sec Alevy. Aici nu-i vorba de o problemă personală.

„Ba era", îşi zise Hollis, iar Alevy ştia foarte bine că aşa stăteau lucrurile.

– Aşa încep chestiile astea, adăugă Alevy. Cu prima ocazie o să-ţi mute el falca.

– Dacă o s-o aibă, merit să mi-o mute.

– Tipii ne brutalizau, Seth, interveni Lisa. Aveam tot dreptul să ne apărăm.

– Nu aici. Şi tu eşti pe lista lor. N-am văzut exact ce-ai făcut...

– L-am lovit la ouă pe malacul ăla de Viktor.

Cei doi băieți din față izbucniră din nou în rîs. Cel de lîngă șofer exclamă în glumă:

– Bravo, domnișoară Rhodes!

Alevy ridică din umeri, apoi îi spuse lui Hollis:

– Pun pariu că o clipă te-ai gîndit c-o să-i las să vă bage înăuntru.

– Cred c-ai fost un pic în urmă cu sincronizarea, replică Hollis. Te așteptam mai devreme.

– Adică totul a fost plănuit? se miră Lisa.

Neprimind nici un răspuns, izbucni:

– Sînteți nebuni! Acum chiar că mă simt folosită. Nu sînt o momeală!

Nici de data asta nu-i răspunse nimeni.

Lisa se lăsă pe speteaza banchetei și trase din țigară, apoi spuse:

– Uite ce e, sînt de acord să vă ajut, dar pe viitor vreau să fiu informată, altfel pe mine nu mai contați. Ne-am înțeles?

Alevy și Hollis fură de acord.

– Acum sînt convins că Burov este unul dintre actorii principali.

– Nu l-am recunoscut, dar o să răsfoiesc arhiva noastră foto. Altceva ai mai aflat?

– Am aflat că, dacă pomenești de Pensionul Doamnei Ivanova, ajungi în pușcărie.

– Interesant!

– Oamenii ăștia sînt disperați, Seth. Nu i-am văzut niciodată atît de agitați și asumîndu-și asemenea riscuri, ca de pildă răpirea unor americani cu imunitate diplomatică, ca să nu mai vorbim de asasinat.

Alevy dădu afirmativ din cap.

– Foarte disperați, atît de disperați încît încalcă regulile, așa că ne permitem și noi să procedăm la fel. Lucrurile o să se încingă în bătrîna Moscovă. Din păcate, nu ne putem măsura cu ei în privința resurselor. Trebuie să rezolvăm treaba asta repede, înainte să fim expulzați sau uciși.

– Dacă afacerea ar deveni publică, replică Hollis, ne-am asigura o oarecare protecție.

– Da, numai că indicația primită de diplomați de la Washington este să aranjeze treaba cu discreție.

– Ce să *aranjeze?* întrebă Lisa.

– Repatrierea maiorului Jack Dodson, răspunse Alevy.

– Dar dacă nu vrea să fie repatriat? Burov spunea că e un dezertor.

– O să vorbim cu el despre asta, replică Hollis.

Mașina se apropie de porțile ambasadei și Hollis observă că lîngă automobilele Ceaika erau parcate trei Forduri.

– Văd că sîntem în stare de alarmă.

– A, da, răspunse Alevy.

– E vorba și de alte lucruri, nu-i așa? întrebă Lisa. Nu doar de Dodson. Ce e Pensionul Doamnei Ivanova? Un loc în care se spală creiere? Dodson e într-adevăr în mîinile lui Burov sau a evadat? Hei, îmi răspunde și mie cineva?

Nu-i răspunse nimeni.

– Am eu metodele mele de a-i face să vorbească pe bărbați, anunță Lisa.

Capitolul 18

Hollis, Alevy şi Lisa se opriră în holul clădirii cancelariei.

– Vă invit să bem ceva, se oferi Lisa. Simt nevoia.

– Trebuie să expediez nişte materiale în noaptea asta, care să ajungă la destinaţie înainte de ora cinci dimineaţa, ora Washingtonului. Pe mîine, spuse Alevy, luînd-o spre lift.

– Dar tu? îl întrebă Lisa pe Hollis. Şi tu ai de expediat mesaje în noaptea asta?

– Nu. Trec pentru una scurtă.

– Te referi la băutură? întrebă Lisa zîmbind.

– Nu numai.

Ieşiră pe terasa din spate, apoi o luară pe alee spre complexul de locuinţe. Lisa deschise uşa apartamentului, puse hainele în dulapul din hol, apoi îl conduse pe Hollis sus, în living.

– Cu ce te servesc?

– Whisky. Sec.

În timp ce Lisa pregătea băuturile, Hollis privi în jur. Apartamentul era modern, o combinaţie de cameră de zi, sufragerie şi o chicinetă. La etaj se afla, probabil, dormitorul. Mobila era din Finlanda, ţara occidentală cea mai apropiată, din care era cel mai lesne să importi produse de larg consum de calitate. Era apartamentul unui funcţionar guvernamental de rang mediu, dar care ar fi stîrnit invidia oricărui birocrat sovietic de rang înalt.

Lisa îi întinse paharul de whisky şi toastă:

– Pentru încă o întîlnire reuşită!

Apoi puse o casetă cu muzică de Rahmaninov. Hollis privea cu atenţie o icoană de pe perete.

– E veritabilă?

– Da. De la bunica. O să am dificultăţi cînd o fi s-o iau înapoi.

– O s-o bag în valiza diplomatică.

– Faci tu asta? Mulțumesc, Sam.

– Intenționezi să pleci? o întrebă Hollis.

– Nu..., dar am vaga impresie că șederea mea aici se apropie de sfîrșit.

Hollis o aprobă în tăcere.

Lisa se așeză la un capăt al canapelei, iar Hollis la celălalt.

– Nu-i vorba doar de Dodson, spuse ea. Sînt sute, nu-i așa? Așa spuneai cînd... noi... în dormitorul lui Pavel.

Hollis îi aruncă o privire furișă.

– Cred c-am spus mai mult decît trebuia, zise în cele din urmă.

– N-am să spun nimănui ce mi-ai zis. Tu și Seth nu vă confruntați însemnările?

– Noi *facem troc*. În meseria noastră, dacă nu dai nimic, nu obții nimic. Organizația mea, informațiile militare, este o organizație mai mică în comparație cu CIA, așa încît trebuie să-mi apăr ograda. Concurență tipic americană!

– Dar voi doi vă înțelegeți bine, personal vorbesc.

– Da. Sîntem chiar prieteni.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– Putem schimba subiectul? spuse Hollis.

Se ridică și se duse la fereastră, care dădea spre nord. Dincolo de zidul de cărămidă, pe partea opusă a străzii, tocmai fusese arborat un drapel uriaș în vederea apropiatei aniversări a Marii Revoluții din Octombrie, care, după calendarul gregorian, se sărbătorea în ziua de 7 noiembrie.

– Ia ascultă! „Popoarele sovietice iubitoare de pace cer să se pună capăt agresiunii americane." Sînt obligată să privesc chestia asta?

– Sună-i pe cei de la comisia zonală!

– Atîta tevatură pentru ziua asta măreață – nenorocitele astea de steaguri roșii unde vrei și unde nu vrei, îndemnuri, lingușiri, laude, toate ca niște graffiti finanțate de stat. Dumnezeule! Și știi ceva, Sam? Cînd am venit aici, secerile și ciocanele de care te izbeai pretutindeni mă călcau pe nervi, aproape că mă înfricoșau, pentru că sîntem făcuți, ca și cu svasticile, să reacționăm la anumite simboluri. O oficialitate a partidului mi-a spus cîndva că crucile de pe Kremlin îl fac să se înfioare, iar Marele Sigiliu de

pe ambasada noastră să turbeze de furie. Rîse fără să se amuze şi adăugă: Aş vrea să nu ne mai crească adrenalina cînd vedem stele roşii sau stele ale lui David sau orice altceva. Numai că noi sîntem ca potăile tovarăşului Pavlov, Sam. Aştia ne-au făcut să spunem vrute şi nevrute.

– Cine sînt aştia?

– Aştia sînt cei care vom fi noi peste douăzeci de ani. Acum sîntem în plină pregătire ca să devenim ei.

– Mai ai ceva pe-acolo?

– Mai vrei un pahar?

– Da. Mai plin de data asta.

Lisa îi turnă un whisky triplu, apoi se aşeză lîngă el.

– Pot să-ţi spun ceva? Mi-a fost al naibii de frică la Lefortovo. E a doua oară cînd îmi faci asta.

– Mîine seară ne ducem la film. Rulează *Rambo Opt.*

Lisa izbucni în rîs.

– Hei, ţi-aduci aminte de puştiul ăla rus care a sărit gardul, a intrat în cinematograf şi a văzut tot filmul fără ca cineva să-şi dea seama că se afla acolo?

– Mi-amintesc. Ambasadorul a retezat cîteva capete din rîndul celor de la pază.

– Puştiul a vrut să vadă filmul. Ce film era?

– *Rocky Nouă.*

– Cînd o să se elibereze oamenii aştia, Sam? Au nevoie de două milioane de copilandri ca ăla. Cînd o să se întîmple asta?

– Probabil niciodată, Lisa.

– Nu spune asta. Spiritul uman...

– Subiecte mai uşoare, te rog. Ţi-a plăcut cina?

– Dar nici n-am cinat, spuse ea sărind în picioare. Sînt moartă de foame. Aseară am făcut nişte *rasolnik*. Mi-a mai rămas ceva.

– Ce e asta?

– Ciorbă de legume murate.

– Eu rămîn la whisky.

– Încerc să-nvăţ bucătăria rusă tradiţională.

– Să-mi spui şi mie cum te descurci.

Lisa se duse la frigider, scoase o bucată de cîrnat rece şi începu să muşte din el.

– Îţi place usturoiul? Ăsta are din belşug.

Hollis se ridică.

– Dormi cu hainele pe tine şi mănînci usturoi înainte de culcare. Cred că o să mă duc la mine acasă.

– Nu! Stai! Hai să stăm de vorbă! Nu vreau să rămîn singură în noaptea asta.

– Dar aici, în ambasadă, eşti în deplină siguranţă.

– Ştiu, spuse ea, mestecînd cu grijă din cîrnat. Ţi-am zîmbit de o sută de ori, în hol, în lifturi...

– Tu erai? Şi ăla era zîmbet?

– Tu nu mai ţii minte, Sam, dar am fost şi eu la petrecerea de bun rămas organizată pentru Katherine. Atunci ştiai că n-o să se mai întoarcă?

– Am bănuit, cînd am văzut că-şi împachetează toate lucrurile.

– Perspicacitate de spion! Ai de gînd să divorţezi?

– Mai întîi încerc să aflu în ce jurisdicţie intră cazul. S-ar putea să fac un drum pînă în State ca să intentez acţiunea. Dar nu ştiu în ce stat locuiesc. Dacă nu sînt atent pe unde calc, o să ajung probabil în Siberia.

– Deci eşti în curs de divorţ.

– Da, ca orice cuplu de oameni căsătoriţi, nu-i aşa?

– Vrei să ştii cum a fost cu Seth?

– Nu cîtă vreme mesteci un cîrnat de douăzeci de centimetri.

Lisa lăsă cîrnatul pe măsuţa pentru micul dejun.

– Vrei să-mi vezi fotografiile?

– Desigur.

Lisa se duse la dulăpiorul din partea de jos a bibliotecii şi scoase două albume. Puse unul pe măsuţa joasă din faţa canapelei, se aşeză lîngă Hollis şi îl deschise pe cel de-al doilea, pe care îl ţinea în poală.

– Asta e prima poză pe care am făcut-o cînd am venit la Moscova. Sînt ultimele case din lemn ce s-au aflat cîndva de-o parte şi de alta a şoselei ce duce la aeroportul Şeremetievo. Acum nu mai există.

În timp ce Lisa răsfoia filele albumului, Hollis observă că toate fotografiile aveau dedesubt explicaţii dactilografiate. Majoritatea erau fotografii alb-negru, dar erau şi unele color făcute primăvara şi vara. Erau fotografii de biserici şi catedrale cu menţionarea datelor la care fuseseră distruse, fotografii ale momentului demolării, urmate de o fotografie a noii construcţii

ridicate pe locul respectiv. Hollis nu era un romantic în ce privește arhitectura, dar găsea că fotografiile își atingeau al naibii de bine ținta.

În aproape toate fotografiile de case vechi din lemn, existau și oameni, oameni care stăteau la ferestre, care întindeau rufe în curți sau stăteau de vorbă peste garduri din uluci. Oamenii arătau decolorați ca lemnul nevopsit, părînd să se armonizeze perfect, asemenea caselor lor, cu ramurile încîlcite ale copacilor și uriașele flori ale soarelui aplecate peste garduri. În poze erau cîini și pisici, deși Hollis nu-și amintea să fi văzut vreun cîine ori vreo pisică în cei doi ani de cînd se afla la Moscova. În mod surprinzător, Hollis nu recunoștea nici unul din locuri. Dacă n-ar fi știut că e vorba de Moscova, ar fi putut crede că era vreun orășel de provincie din inima stepei. Era ca și cum printre monștrii de beton ai Moscovei de astăzi s-ar fi aflat pitit un alt oraș.

– Ai făcut treabă excelentă, Lisa. Fotografiile sînt incredibile.

– Mulțumesc.

– Pe unde sînt locurile astea?

– Sînt toate în perimetrul șoselei de centură, întrucît nu puteam să ies din oraș. Unele erau sate, care fac astăzi parte din oraș. Altele sînt cartiere vechi din centrul orașului care n-au fost încă demolate, ascunse printre blocuri.

– Multe orașe americane cunosc tipul ăsta de dezvoltare urîtă, remarcă Hollis.

– Da, replică Lisa, dar acolo este o luptă între estetică și profit. Aici însă scopul urmărit este acela de a-i aduna pe toți în apartamente de bloc, ca să poată fi *supravegheați*. Și nu e vorba numai de orașe; zonele rurale vor arăta într-o bună zi ca sovhozul pe care l-am văzut.

– Nu-i problema noastră, replică Hollis.

– Crezi probabil că sînt obsedată și poate că sînt. Dar nu văd ce drept au acești birocrați să distrugă casele altor oameni ori monumentele culturale și religioase care aparțin, într-un fel, lumii întregi. Privește la fotografiile astea! Teatrul Mic de lîngă Balșoi, Teatrul de Artă Stanislavski, Catedrala Sf. Nicolae. Toate erau programate a fi distruse, dar cîțiva artiști și scriitori moscoviți au prins de veste și au înaintat un protest. La fel s-a întîmplat cu cartierul Arbat. Acum, echipele de demolatori s-au oprit, dar nimeni nu e practic în stare să pună capăt acestei

masacrări a trecutului. Aştia ar fi în stare să demoleze şi Kremlinul, dacă ar şti că le merge.

– Poate că-l vînd unui om de afaceri american care să-l transforme în parc de distracţii.

Hollis întoarse o pagină de album şi văzu o fotografie a Lisei stînd pe veranda unei case ce ar fi putut să fie casa ei în stil victorian din Sea Cliff, dacă familia din jurul ei n-ar fi avut un aspect tipic rusesc, iar adulţii n-ar fi băut Moskovskaia din sticle. În fotografie mai era şi Seth Alevy, cu un zîmbet rar întîlnit la el, care, din motive necunoscute, îşi ţinea o mînă pe capul Lisei. Sub fotografie era următorul text: *Seth şi cu mine, în căutarea unei case, împreună cu nişte agenţi imobiliari din Tatarovo.*

– Prostii, spuse Lisa întorcînd pagina.

Răsfoiră şi ultimele file cu fotografii, dar Hollis nu mai era atent. Lisa păru să-şi dea seama şi puse albumul pe măsuţă. După aproape un minut de tăcere, spuse:

– Era o familie de disidenţi evrei.

Hollis se ridică de pe canapea şi-şi mai turnă un pahar.

– Aşadar, crezi că tema l-ar putea interesa pe vreun editor din New York?

– S-ar putea. Fotografiile sînt foarte bune. Ai ochiul format.

– Mulţumesc. Pot să-ţi fac o fotografie pentru cartea mea?

– Nu.

– Eşti bosumflat?

– Poate că sînt.

– Îmi pare rău. N-ar trebui să-ţi spun, dar îl interesa foarte mult ceea ce fac, proiectul ăsta. Spunea că are cunoştinţe la cîteva edituri... aşa că uneori ne duceam să facem poze împreună.

– E-n regulă.

Hollis nici nu se îndoia că Alevy avea relaţii pe la edituri. De fapt, CIA întreţinea multe asemenea contacte, al căror scop era publicarea unor cărţi antisovietice de către editurile de renume. Nu ştia ce stimulente oferea CIA sau dacă editorul ştia practic cu cine avea de-a face, dar auzise că programul reprezenta un succes. Bănuia că Lisa habar n-avea că era din nou implicată într-unul dintre planurile secundare ale lui Alevy. Indiferent dacă lucrarea era sau nu valoroasă, Hollis ştia că într-o bună zi avea

s-o vadă într-o librărie, grație lui Seth Alevy și Agenției. Omul ăsta știa într-adevăr să împace afacerile cu plăcerea.

Lisa îi întrerupse aceste gînduri malițioase.

– Ai spus că o să fie periculos.

– Poftim? tresări Hollis, întorcîndu-și privirea spre ea.

– Ceea ce se petrece. Periculos.

– Da. Periculos.

– Poți să-mi dai și mie mai multe detalii?

Lui Hollis îi trecu prin minte un alt gînd malițios, și anume că Lisa îi dădea raportul lui Seth Alevy. Dacă acest lucru ar fi fost adevărat, atunci tot ce-și imagina că știe despre oameni era greșit.

– În linii mari, știi despre ce e vorba. Pentru detalii, o să te informez atunci cînd o să fie cazul să știi, spuse Hollis.

– Sînt dispusă să intru în jocul ăsta, Sam, dar nu-mi vorbi păsărește. Spune-mi pe șleau ce-ai de zis, replică Lisa zîmbind.

– Dacă vrei să renunți, spuse Hollis zîmbind la rîndul său, nu trebuie să spui decît „Renunț", nimic altceva.

– Ai într-adevăr nevoie de mine?

– Nu prea avem americani get-beget pe aici. Știu că asta contravine regulilor U.S.I.S., ca să nu mai vorbim de cele ale Pentagonului. Da, am nevoie de tine.

– S-a făcut. Sînt a ta, spuse Lisa zîmbind insinuant. Ce pot să fac pentru tine acum?

Hollis se făcu a nu înțelege aluzia și spuse:

– Pun pariu că știi unde e mormîntul lui Gogol.

– Desigur, răspunse Lisa rîzînd. Cine nu știe?

– Păi, ignoranții ăștia cu care lucrez, între care mă includ și eu. Unde e?

– De ce vrei să știi? E vreo petrecere acolo?

– Înțeleg că te-au mai întrebat și alții.

– Sigur că m-au întrebat.

– Și?

Lisa își agață un deget de cureaua lui.

– Să luăm lucrurile pe rînd. M-aș simți îngrozitor la gîndul că am fost o aventură de o noapte.

Hollis puse paharul pe măsuța de la capătul canapelei.

– Așa că, adăugă ea, hai să continuăm ce-am început la Iablonia.

– Ştiu şi eu... spuse Hollis privindu-şi ceasul.

Lisa îl îmbrăţişă şi-l sărută, apoi îşi plimbă degetele pe ceafa lui în jos, simţindu-i din nou cicatricele.

– Ai fi putut să fii la Pensionul Doamnei Ivanova.

– Cred că da.

– Dar nu eşti acolo, ci aici. Soţia ta e la Londra, Gregory Fisher e mort, iar maiorul Dodson e Dumnezeu ştie pe unde. Cum se vor sfîrşi toate astea?

– Habar n-am.

– Cînd se încheie misiunea ta aici?

– Cînd o vrea Pentagonul. Dar a ta?

– Peste douăzeci de luni. Poate mai puţin. Ce-o să facem dacă unul din noi pleacă înaintea celuilalt?

Hollis nu răspunse, aşa că Lisa continuă:

– Fiecare pas la timpul lui.

Apoi, arătînd spre scară:

– Deocamdată, hai să facem paşi pe scara asta!

Urcară în dormitorul Lisei. Şi acesta, remarcă Hollis, era mobilat tot cu mobilă finlandeză modernă din lemn de esenţă moale, pe care se odihneau obiecte de cristal Finlandia, semnate de nume precum Sotka, Furbig şi Aarikka, pe care comunitatea americană din Moscova ajunsese să le aprecieze în mod deosebit. De tavan era fixat un zmeu chinezesc cu coadă lungă, care cobora şerpuind pînă deasupra patului.

– E foarte drăguţ aici.

– Eşti al treilea bărbat care a urcat aici.

– Un privilegiu rar, fără îndoială. Ascultă, îţi dai seama că sînt cu aproape douăzeci de ani mai bătrîn decît tine?

– Ce dacă! Şi ceilalţi doi erau.

Hollis o privi. Lisa Rhodes avea ceva ce-l atrăgea. Era băieţoasă, dar şi feminină, ingenuă, dar şi vicleană. Uneori se dovedea extrem de matură, iar alteori părea de-o inocenţă reconfortantă.

– Îmi place douăzeci şi nouă.

– N-am încercat-o niciodată.

– Era vorba de vîrsta ta, Lisa.

– O...

Rîse stînjenită, apoi îşi scoase pantofii şi-şi descheie bluza.

– Rămîi cu mine în noaptea asta. Vreau să mă trezesc mîine dimineaţă alături de tine, ca la Iablonia.

– Şi mie mi-ar plăcea.

Hollis întinse mîna să oprească ceasul deşteptător, dar nu-l găsi. Îl opri Lisa, de pe cealaltă parte a patului.

– Deci şi tu dormi pe o anumită parte a patului.

– Unde sînt?

– La Paris, iar eu sînt Colette.

– Încîntat de cunoştinţă!

Jaluzelele erau trase, la fel şi draperiile grele, conform regulamentului. Hollis aprinse veioza.

– Îmi făceau plăcere razele soarelui care pătrundeau prin fereastră dimineaţa, spuse Lisa.

– Şi mie, admise Hollis, dar afară oricum nu-i soare, iar de peste drum nu ne vin decît microunde. Lisa se ghemui lîngă el şi-l sărută pe obraz.

– Eşti foarte afectuoasă, spuse Hollis.

– Tu, în schimb, nu, replică ea.

– Dă-mi timp!

– Înţeleg.

Lisa coborî din pat şi intră în baie. Hollis auzi robinetul curgînd. Apoi, telefonul de pe noptieră începu să sune. Într-un tîrziu, văzînd insistenţa cu care suna, ridică receptorul, contrar bunei sale obişnuinţe.

– Alo!

– Bună dimineaţa, spuse Seth Alevy.

– 'Mneaţa.

– Voiam să stăm de vorbă.

– Atunci, sună-mă în apartamentul meu!

– Dar nu eşti acolo.

– Mai încearcă! spuse Hollis, coborîndu-şi picioarele din pat.

Alevy păru iritat.

– Aş vrea să ne întîlnim la unsprezece.

– Am întîlnire cu doi colonei de aviaţie sovietici la zece şi jumătate.

– A fost contramandată.

– De cine, mă rog?

– Spune-i şi Lisei să vină. Şi programul ei a fost contramandat. Ne întîlnim în camera protejată a ofiţerului cu informaţiile, spuse Alevy, punînd receptorul în furcă.

– Unde eşti? strigă Lisa din baie.

– Sînt pe partea mea de pat.

„Ticălosul", îşi spuse Hollis, gîndindu-se că Alevy ar fi putut să aştepte să stea de vorbă cu el cînd venea la birou. Se gîndi la viaţa din interiorul zidurilor de cărămidă roşie. Puteai să joci popice, să înoţi în piscina acoperită, să joci *squash* sau să vezi în fiecare săptămînă un film în sala de proiecţie. Dacă nimic din toate acestea nu te atrăgea, puteai să înnebuneşti, aşa cum pretindea nevastă-sa că se întîmplase cu ea, ori puteai adopta un comportament situat la limita acceptabilului, cele mai obişnuite fiind relaţiile extraconjugale, alcoolul şi evitarea relaţiilor sociale. Mai acceptabil era să citeşti lungi romane ruseşti, să lucrezi şaisprezece ore pe zi sau să încerci să afli mai multe despre ţara gazdă şi oamenii ei, aşa cum făcuse Lisa. Acest din urmă hobby era însă adesea o sursă de deziluzii şi frustrări, întrucît ţara gazdă, contrar majorităţii ţărilor, nu se simţea flatată dacă încercai să afli ceva despre ea, ba chiar nu voia acest lucru. Pînă şi faptul că le vorbeai fluent limba îi făcea să te considere drept un potenţial spion. „Xenofobia e la fel de rusească precum borşul", îşi zise Hollis.

Şi ca şi cînd viaţa din interiorul zidurilor nu era suficientă ca să te uzeze, în afara zidurilor erau bărbaţii şi femeile din Direcţia a 7-a a KGB-ului, „cerberii de ambasade", care ţineau sub o constantă supraveghere atît incinta, cît şi pe fiecare individ în parte. Hollis depărtă cîţiva centimetri draperiile şi privi afară.

Noua ambasadă a trebuit să fie construită pe singurul teren oferit de guvernul sovietic; în afara aburilor nesănătoşi pe care îi degaja rîul, terenul jos permitea KGB-ului să bombardeze întregul complex cu microundele aparatelor de ascultare, ale căror efecte fizice pe termen lung erau necunoscute, deşi se bănuia că unul dintre acestea era leucemia. Chiar şi convorbirile telefonice interioare de genul celui dat de Alevy în apartamentul Lisei erau ascultate, iar ferestrele erau supravegheate, motiv pentru care jaluzelele erau aproape în permanenţă trase.

Lisa ieşi din baie doar cu un prosop în jurul gîtului.

– Cine a fost?

Hollis o privi în lumina semiobscură. Îmbrăcată, Lisa părea mlădioasă, aproape suplă. Dezbrăcată însă, avea sînii plini şi şoldurile bine rotunjite. Părul din zona pubiană avea o tentă roşcată plăcută.

– Faţa mea e aici, sus, Sam.

– O... spuse Hollis. A fost Seth.

– Aha.

– Vrea să ne întîlnim cu toţii la ora unsprezece. Ţi-au anulat tot programul.

– Ce crezi că mai vor?

– Cine ştie?

– Crezi că avem necazuri din cauza... asta? întrebă Lisa.

– Eu, poate, fiindcă sînt însurat. Voi, cei necăsătoriţi, scăpaţi întotdeauna mai ieftin.

Lisa reflectă o clipă, apoi spuse:

– Cred că n-a fost o idee bună. Am fost egoistă. Tu ai mai mult de pierdut decît mine.

– Iată şi remuşcările postamoroase!

Cum stăteau aşa dezbrăcaţi, la o oarecare distanţă unul de celălalt, Lisa îl cercetă din cap pînă în picioare.

– Da' ştiu că ai o manşă, aviatorule!

Hollis zîmbi, în pofida îngrijorării pe care i-o provocase telefonul lui Alevy.

– Hai să-l impresionăm cu apetitul nostru sexual pe kaghebistul care ne ascultă, zise Lisa.

Îl luă de mînă şi îl conduse în baie. Făcură dragoste sub duş. După aceea, împotriva protestelor lui, Lisa îl bărbieri cu aparatul ei de ras din plastic roz. Îi dădu o periuţă de dinţi, apoi coborî în bucătărie ca să prepare cafeaua.

În timp ce se ştergea, Hollis aruncă o privire spre obiectele etalate pe etajeră. Presupuse că şi Katherine avea acelaşi fel de lucruri feminine, dar el nu le observase niciodată. Toate astea i se păreau ceva nou. Fără să-şi dea seama, luă un borcănel de cremă demachiantă şi îl mirosi.

Capitolul 19

De data asta se întîlneau în camera protejată a ofiţerului cu informaţiile, întrucît, aşa cum constată Hollis, ambasadorul avea o întîlnire în camera sa protejată cu patru tipi de la Washington, care abia aterizaseră. Era clar că gluma se îngroşa. Membrii ambasadei, chiar şi cei care nu făceau parte din rîndurile diplomaţilor sau ale ofiţerilor de informaţii, ştiau că se petrecea ceva deosebit datorită întregii tevaturi: Brennan, bandajat, fusese expediat cu avionul la Londra, maşini Volga, Ceaika şi Ford făcute praf în curse nocturne.

După ce se despărţise de Lisa, Hollis se dusese în snack-bar să-şi ia, ca de obicei, micul dejun, constatînd că la masa de patru persoane la care se aşezase erau vreo şase care-i ţineau companie, încercînd să verifice unele zvonuri ce circulau în legătură cu el. Se trezise spunînd lucruri de genul:

– Sînt un simplu ofiţer de aviaţie. Ce ştiţi voi, aia ştiu şi eu.

Charles Banks îşi drese vocea, îşi opri privirea mai întîi asupra lui Hollis, apoi asupra Lisei şi începu:

– Colonele Hollis, domnişoară Rhodes, îmi revine neplăcuta obligaţie de a vă informa că guvernul sovietic a înaintat o plîngere oficială în legătură cu amîndoi. Detaliile sînt lipsite de importanţă. Amîndoi aţi fost declaraţi persoane indezirabile. Aveţi la dispoziţie cinci zile să vă faceţi ordine în lucruri şi să părăsiţi această ţară. Plecarea va avea loc luni dimineaţă.

Lisa îi aruncă o privire scurtă lui Alevy, apoi lui Hollis. Nimeni nu scoase o vorbă, apoi Lisa spuse cu o voce emoţionată:

– Nu e drept! Nu e drept, Charles!

Banks n-o băgă în seamă şi adăugă:

– După cum probabil știți, dat fiind faptul că amîndoi lucrați aici, relațiile sovieto-americane sînt în curs de ameliorare. Drept urmare, relațiile chino-americane sînt pe cale să se deterioreze. Chinezii au început să-i abordeze pe sovietici. Se prefigurează o nouă aliniere pe plan internațional și guvernul nostru este preocupat să nu rămînă singur.

– N-am vrut să răstorn echilibrul de putere mondial, remarcă Lisa sarcastic. Și cred că nici Sam n-a vrut asta. Nu-i așa, Sam?

Hollis se prefăcu a n-o fi auzit. Alevy își înăbuși un zîmbet. Banks își drese vocea și spuse, aplecîndu-se spre Lisa:

– Echilibrul de putere mondial nu e obiect de bășcălie, domnișoară Rhodes!

– N-am paie în loc de creier, Charles, replică Lisa tăios. Și nici nu intenționez să modific realitatea sau să mă abat de la principiile mele doar ca să răspund unor nevoi de moment ale guvernului. O crimă rămîne o crimă. Și mai există și un prizonier de război american aflat la ananghie. Dacă în legătură cu toate acestea nu pot să fac nimic, iar voi nu vreți să faceți nimic, atunci voi fi nevoită să-mi dau demisia și să fac toată povestea publică.

– Îți mulțumim pentru gîndurile exprimate, domnișoară Rhodes, replică Charles Banks glacial. Te rog să înțelegi că nu Departamentul te expediază, ci Ministerul de Externe sovietic. Nu avem nevoie de cooperarea sau de demisia dumitale, ori de *altceva* de la dumneata. Nu ți se cere decît să-ți faci bagajul și să pleci așa cum s-a solicitat. Și n-o să faci *nimic* public.

Lisa întoarse capul, privind în altă parte.

– În dosarul tău, îi spuse Banks lui Hollis, la fel ca în cel al domnișoarei Rhodes, nu va exista nimic derogatoriu. Vom include un *bene decessit* – o declarație că plecarea voastră nu s-a datorat unei proaste conduite, cum obișnuim să spunem. Ești mulțumit, colonele?

– Generale.

– Poftim?

– Asta-i ceea ce vreau, domnule Banks.

– A... înțeleg. Bine, o să discut chestiunea cu... cei în drept. Dacă ai stagiul în serviciu, în grad și altele...

– Nu le am, dar o să-i cereți comandantului suprem să facă o derogare.

Banks îl măsură cu privirea, apoi continuă:

– O să aveți amîndoi un concediu de treizeci de zile. Veți primi, de asemenea, misiuni noi, ce vor fi benefice pentru cariera dumneavoastră.

– Vrem să fim numiți în altă parte împreună, spuse Lisa.

Banks își plimbă privirea de la Alevy la Lisa, apoi spuse:

– Asta nu se poate.

– De ce?

– Din rațiuni de securitate.

– Ce vreți să spuneți?

Banks își privi insistent ceasul.

– Eu trebuie să mă duc sus. Domnul Alevy o să vă facă instructajul referitor la plecare.

Apoi adăugă pe un ton mai blînd:

– Personal, regret că trebuie să plecați. Toată lumea vă consideră ca foarte utili misiunii noastre diplomatice. Fluența voastră în rusă este fără egal. Sam, Lisa, vă doresc noroc!

Banks ieși. Alevy se îndreptă spre bufet și-și turnă niște votcă și suc de portocale cu gheață. Tot acolo se găseau și niște platouri cu pateuri și aperitive.

– Serviți-vă! Charles le-a comandat, ca să vă facă să vă simțiți bine.

Lisa se ridică și scoase niște apă fierbinte pentru ceai dintr-un samovar de argint.

– Sam, vrei ceva? îl întrebă pe Hollis.

– Niște cafea, te rog.

Lisa aduse cafeaua și se așeză pe scaunul de lîngă el. Alevy puse pe masă un platou încărcat cu icre de Manciuria și caviar, smîntînă, pîine prăjită și unt.

– Aici, cînd ți se dau șuturi în fund, măcar știu să facă acest lucru cu mănuși.

Alevy mușcă dintr-un pateu.

– Asta-i crud, Lisa.

Își șterse apoi degetele cu un șervet de pînză.

– Am să vă citesc acum cîteva prevederi ale Legii Securității Naționale și am să vă instruiesc referitor la îndatoririle și obligațiile ce vă revin în sensul de a nu dezvălui *nimic* din ceea ce ați văzut, auzit și citit pe perioada în care v-ați aflat la post aici.

Alevy procedă în consecinţă, apoi le ceru să semneze nişte declaraţii standard de luare la cunoştinţă, iar Lisa şi Hollis se conformară. Alevy se aşeză vizavi de ei şi-şi puse paharul cu băutură pe masă. Întinse nişte smîntînă şi caviar pe o felie de pîine prăjită şi le spuse:

– E mai bine aşa.

– Cred că e mai bine cu unt, replică Hollis.

Alevy mestecă pîinea prăjită şi-i aruncă lui Hollis o privire rece.

– Vreau să spun că e mai bine că vă dau cu şutul. Dacă n-ar fi făcut-o, ar fi însemnat că KGB-ul a convins Biroul Politic să-l mai lase să vă vîneze. Se pare că Biroul Politic, în calitatea sa de şef al vînătorii, le-a spus celor de la KGB că au avut ocazia s-o facă şi că, în consecinţă, sezonul de vînătoare pentru cei ca voi s-a închis.

– Asta-i tot, Seth? întrebă Hollis, terminîndu-şi de băut cafeaua.

– Nu. Vă sfătuiesc pe amîndoi să rămîneţi în incinta ambasadei tot restul zilelor pe care le mai aveţi de petrecut aici.

– Vreau să cumpăr nişte obiecte de artă populară rusească înainte de a pleca, să mai fac nişte fotografii şi altele de soiul ăsta, spuse Lisa.

Alevy ridică din umeri.

– Eu v-am dat doar un sfat înţelept. Ceea ce constituie însă un *ordin* este ca, atunci cînd plecaţi, să nu fiţi niciodată singuri şi să nu ieşiţi după apusul soarelui.

– Dar am înţeles că sezonul de vînătoare s-a încheiat, interveni Hollis.

Alevy se ridică şi-şi mai turnă ceva de băut.

– Acolo unde sînt maeştri de vînătoare sînt şi braconieri. Dacă asta vă face să vă simţiţi mai bine, adăugă el, aflaţi că guvernul nostru i-a expulzat pe ataşatul aerului şi un funcţionar din departamentul de presă al ambasadei lor de la Washington. Ştirea va apărea în ziarele de mîine.

– Sînt absolvită de toate îndatoririle mele? întrebă Lisa.

– O, da! Amîndoi sînteţi. Compania vest-germană Interdean o să se ocupe de împachetarea lucrurilor voastre. Aveţi nevoie de timp ca să-i supravegheaţi.

– Cine o să se întîlnească cu Ace duminică? întrebă Hollis.

– Va trebui să te duci tu. Spune-i că o să-l aibă în grijă altcineva. Ocupă-te de detalii! Nu-l pierde!

– Îl scoatem din țară?

– Dacă ne dă ce i-ai cerut.

– De ce nu te-au expulzat pe tine? îl întrebă Lisa pe Alevy. Doar tu ești cel care l-a amenințat cu arma pe Burov.

– Pentru că pe mine mă vrea KGB-ul aici, replică Alevy, conform teoriei că e mai bine să ai de-a face cu diavolul pe care-l cunoști. În plus, dacă sovieticii mi-ar face vînt, atunci și noi l-am expulza pe principalul lor *rezident* din Washington, așa cum s-a întîmplat în 1986. După aceea, o expulzare atrage după sine o alta. Nimeni nu vrea să se mai repete acest lucru. Acum, scorul e egal: 2-2.

– Diplomația are o anumită lipsă de logică imuabilă, remarcă Lisa, care devine propria logică.

– O să pun să se înrămeze chestia asta și o s-o atîrn pe perete în camera protejată a ambasadorului, spuse Alevy.

Îi zîmbi Lisei și o privi o vreme, apoi o întrebă pe un ton voit degajat:

– Deci, doamnă Lisa, unde o să-ți petreci concediul?

– Nu știu... totul s-a întîmplat pe neașteptate. La New York, cred...

– Și tu? îl întrebă pe Hollis.

– Nu prea știu. Cred că la Londra, să mă ocup de problema mea. Pe urmă, cred că în Japonia, să-i văd pe bătrînii mei practicînd cultul Zen. Apoi, la New York, să-mi văd fratele, care nu vrea să iasă din fusul lui orar. După o clipă, adăugă: S-ar putea să fac și o vizită de condoleanțe familiei Fisher în New Canan.

– Și eu, spuse Lisa dînd aprobator din cap.

– Nici să nu vă gîndiți, spuse Alevy tăios. Dacă o să cooperați, veți fi tratați foarte bine. Vă puteți alege fiecare un post oriunde în lume în afara Cortinei de Fier. Asta-i ceea ce vi se oferă.

– Numai să nu fim împreună, adăugă Lisa. A fost ideea ta?

– N-o să mă obosesc să răspund la o asemenea întrebare, replică Alevy.

Hollis se ridică.

– O să discut problema asta cu șefii mei.

– În problema în discuție, principala responsabilitate revine Agenției.

– Am terminat?

– Nu. Aș vrea să-mi povestești despre excursia ocolitoare de la Borodino.

– N-am prea multe să-ți spun, replică Hollis. Am omorît doi grăniceri KGB

– Iisuse Hristoase! Vorbești serios?

– Din păcate, da.

– Dumnezeule, de asta sînt așa de înverșunați! De ce dracu' nu mi-ai spus? Ai mare noroc că mai ești în viață. Lucrul e valabil pentru amîndoi.

– A fost inevitabil.

– Bun. Ce altceva s-a mai întîmplat la Borodino?

– O să-ți dau un raport complet înainte să plec.

Apoi adăugă:

– Dar, așa cum se spune în cercurile diplomatice, vrem *quid pro quo*, adică serviciu contra serviciu.

– Acum vreți? replică Alevy. Ei bine, așa cum se spune tot în cercurile diplomatice, nu voi accepta nici un *sine qua non*. O să-mi spui fără condiții și fără vreo garanție că vei primi ceva în schimb. Dacă nu-mi spui, vă garantez c-o să vă cadă acoperișul în cap la amîndoi.

– Nu amenința un ucigaș plătit, Seth! replică Hollis.

Alevy și Hollis se uitară fix unul în ochii celuilalt, apoi Alevi zîmbi.

– Iartă-mă! N-am făcut decît să transmit niște ordine.

Lisa se îndreptă spre Alevy și-i spuse tăios:

– Cînd o să ne spui cum se va rezolva asasinarea lui Gregory Fisher și ce faceți cu maiorul Dodson, o să-ți spunem și noi ce-am văzut la Borodino. N-o să admitem ca din nou moartea unui cetățean american să fie mușamalizată în interesul unor manevre diplomatice.

– Nu face pe ziarista care anchetează, Lisa, i-o întoarse Alevy. Lucrezi pentru U.S.I.S. și faci ce ți se spune. Îți amintesc că tocmai ai semnat o declarație în acest sens.

– Știu, dar cred că înțelegi că sînt personal tulburată de moartea băiatului său... N-ar fi trebuit să mă duc la Mojaisk... să-i văd cadavrul.

– Sînt întru totul de acord, replică Alevy.

O privi drept în ochi şi spuse:

– Vreau să-ţi reamintesc că te numeri printre cei mai înfocaţi suporteri din cadrul ambasadei ai unor relaţii sovieto-americane destinse. Eu, unul, nu subscriu la chestia asta, dar sînt gata să trec cu vederea moartea lui Fisher, dacă guvernul meu decide că aceasta este soluţia pentru a salva apropiata întîlnire la nivel înalt pe care pune atîta preţ. Deci, dacă ăsta este şi scopul tău, las-o încolo de justiţie! Sînt probleme mai importante. Clar?

Lisa nu răspunse.

– Poate că sînt dispus să trec cu vederea ce s-a întîmplat cu Fisher, interveni Hollis, dar mă interesează maiorul de aviaţie Jack Dodson şi orice alt american care este ţinut prizonier aici împotriva voinţei lui. Vă avertizez, atît pe tine, cît şi agenţia, asupra acestui lucru. În privinţa asta nu poate fi vorba de nici o muşamalizare. O să discutăm înainte să plec.

– Am luat notă şi sînt de acord.

Alevy o privi pe Lisa şi spuse pe un ton conciliant:

– Ascultă, îmi dau seama că eşti afectată. Totul a fost foarte nou pentru tine. Dar aici dreptatea se face altfel şi este o chestiune care nu devine publică. Singura justiţie de-aici se cheamă răzbunare. Dinte pentru dinte.

Lisa îl privi lung şi trist pe Seth Alevy, iar Hollis avu impresia că cei doi mai avuseseră astfel de discuţii şi înainte.

Alevy îşi întoarse privirea şi spuse, ca pentru sine:

– Nu sînt complet lipsit de sentimente, chiar dacă uneori aşa par... Ştiu că violenţa atrage după sine violenţă... Am fost crescut ca o persoană nonviolentă... Şi nici acum nu-mi plac actele de violenţă... dar ştiu că în fiecare zi exercit o agresiune psihică asupra duşmanilor mei.

Sorbi din pahar, apoi spuse:

– Cu mai puţin de doi ani în urmă, înainte ca vreunul din voi să fi fost aici, am fost atacat pe stradă, bătut şi jefuit de o mînă de huligani, cum le spun ruşii.

Hollis auzise de treaba asta, dar nimeni nu ştiuse să-i dea detalii.

Alevy îi aruncă o privire Lisei.

– Mă duceam să mă întîlnesc cu Ina Simanov, soţia lui Reuven Simanov, biologul atomist sovietic care a rămas în

Occident cu ocazia unui simpozion ţinut la New York. Ina fusese concediată şi era nevoiaşă şi deznădăjduită. Ambasada noastră încerca s-o ajute să plece din ţară şi să se alăture soţului ei. Într-o noapte, am vorbit cu Reuven la telefon. Vorbea din New York. Tocmai reuşise să obţină legătura cu soţia sa, la Moscova, şi să stea de vorbă cu ea cîteva minute înainte de a fi întrerupţi. Ina, spunea el, plîngea, implorîndu-l s-o ajute.

Şi Alevy începu să vorbească în ruseşte:

– „Bărbate, dragă, zicea ea plîngînd, mor de foame. Vor să mă izgonească din Moscova. Te rog, dragă Reuven, pentru numele lui Dumnezeu, ajută-mă!"

Alevy îi privi pe Lisa şi pe Hollis înainte să continue.

– Aşa că am plecat singur să-i ridic moralul şi să-i dau nişte bani. Am luat metroul. Nu era o acţiune oficială, ci una de la evreu la evreu. Înţelegeţi? Ei bine, băieţii de la Direcţia a 7-a, împreună cu cei de la supravegherea electronică, au aflat. M-au urmărit, au sărit pe mine cînd am coborît din metrou la staţia Universitet, m-au bătut şi m-au lăsat dezbrăcat în zăpadă, cu leziuni interne.

Lisa îşi duse mîna la gură.

– O, Doamne!

Alevy puse paharul pe masă.

– A fost greşeala mea. Am dat curs sentimentelor mele de decenţă şi de dreptate. În fine, nişte studenţi care treceau pe-acolo m-au văzut şi m-au dus la un spital. Şefii mei au vrut să mă mute într-un post mai liniştit, dar eu am vrut să rămîn aici. Ca să egalez scorul.

– Am auzit că prietenii tăi din Washington ţi-au făcut-o, spuse Hollis.

– N-am avut nici o legătură cu povestea aia, replică Alevy.

– Ce poveste? întrebă Lisa.

– Nimic.

Alevy se îndreptă spre uşa etanşă capitonată.

– Vă pot spune că meseria asta e murdară şi dezumanizantă, dar ea devine reală abia cînd ţi se întîmplă lucruri ca cele din ultimele cîteva zile. Înţelegeţi? În spionajul militar, aveţi de-a face cu state, efective, capacităţi militare şi vorbiţi de distrugere termonucleară. Toate astea nu înseamnă nimic. Dar vine un criminal naimit şi urît mirositor care dă cu tine de o maşină, aşa

cum mi-au înfundat mie testiculele în abdomen, şi dintr-o dată lupta pentru putere dintre sovietici şi americani capătă o nouă semnificaţie, mai profundă. Alevy deschise uşa.

– Am motive întemeiate să mă ocup de afacerea asta. Charlie Banks poate să arunce praf în ochi şi să debiteze platitudini cît e ziulica de mare, că eu n-o să fac altceva decît să-i zîmbesc şi să dau aprobator din cap. Dar eu am slujba mea, aşa cum el o are pe a lui. În ce vă priveşte, diplomaţii ar zice că afacerea este *ultra vires*, adică dincolo de puterea sau autoritatea voastră.

– Asta o să hotărăsc eu, spuse Hollis, ieşind pe uşă împreună cu Lisa, nu tu şi nici diplomaţii.

– Ştiu c-aşa ai să faci, Sam.

Apoi adăugă pe un ton mai degajat:

– A, petrecerea e sîmbătă, la ora şase şi jumătate seara, în sala de recepţii. O să fie prezent şi ambasadorul. Petrecerile date pentru cei expulzaţi sînt mai vesele decît cele obişnuite, organizate la încheierea misiunii. Pregătiţi-vă să fiţi glumeţi! Gîndiţi-vă la nişte discursuri nostime, de pildă despre motivele pentru care aţi fost expulzaţi.

Îşi strînseră mîinile.

– Ai grijă să nu te dezumanizeze locul ăsta şi meseria, spuse Lisa.

Alevy făcu o pauză înainte să răspundă.

– Cîtă vreme mai sînt în stare să plec noaptea, prin frig, ca să ajut o femeie persecutată, susţin că nu mi s-a întîmplat nimic rău.

– Sper să fie aşa.

– Şi eu.

Alevy închise uşa.

În timp ce se îndreptau spre lift, Lisa îl întrebă pe Hollis:

– Ce s-a întîmplat la Washington?

Hollis ezită o clipă, apoi spuse:

– Prietenii lui Seth au aranjat ca fiica adolescentă a unui diplomat sovietic de la Washington să fie atacată şi jefuită. Au lăsat-o cu fractură de mandibulă în campusul Universităţii Americane.

Lisa se opri din mers.

– Dar... Seth nu ştia...

– Cred că nu.

Hollis era însă sigur că Seth ştiuse.

Lisa își continuă drumul.

– În compania lui Seth există persoane care tratează cu sovieticii de o manieră neoficială și personală. Își zic Banda Dinte pentru Dinte. Dacă la Moscova sau Budapesta este fracturat un braț, ceva similar se va întîmpla și la Washington sau Londra.

Lisa clătină din cap.

– Această concepție a represaliilor inevitabile a redus de fapt numărul de membre rupte. Practic, de cîțiva ani a fost liniște în această privință. Faptul că Burov a optat pentru varianta „umedă" ne arată cît de preocupat e KGB-ul. E un semn pentru Seth și pentru mine că lucrurile pot ușor scăpa de sub control.

– Nu sînt foarte subtili, nu-i așa?

– Nu. Au reacționat prea tare și au stîrnit interesul tuturor.

Urcară cu liftul pînă la etajul șapte și se opriră în dreptul biroului Lisei.

– Putem face ceva util pînă luni? întrebă ea.

– Nu trebuie să vorbim prea mult în afara spațiilor sigure, răspunse Hollis.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– E adevărat că și ai noștri ne pun microfoane? Ca să vadă cine vorbește ce nu trebuie?

– Poate. Am obosit să tot șoptesc în urechile unor oameni cu care nu sînt foarte intim.

– Ție nu-ți pare rău că pleci, nu-i așa?

– Nu-mi plac circumstanțele. Dar ție?

– Eu sînt tristă, dar mă bucur că plecăm amîndoi. Și o să putem fi împreună dincolo, Sam.

Apoi zîmbi.

– Generale!

Sam îi întoarse zîmbetul.

– O să cooperez, dacă și noi facem la fel.

Își privi ceasul.

– Mă duc să-mi fac ordine în birou.

– Și eu.

Mai rămaseră o clipă în dreptul ușii, apoi Lisa spuse:

– Așa, pentru informare, cred că mă îndrăgostesc de tine.

– Un pic mai tare, pentru microfon, te rog!

Lisa zîmbi.

– Ne vedem diseară?

Hollis îi deschise uşa de la birou.

– Cina?

– La tine. O prepar eu.

– N-am decît bere şi muştar. Dar mă duc la bufet să cumpăr ceva, dacă-mi faci o listă.

– Nu, o să mă duc eu la Gastronom Unu. O să prepar o mîncare rusească. Tu faci rost de votcă.

– N-ar trebui să pleci din ambasadă singură, îi reaminti Hollis.

– Gastronom Unu livrează marfa la domiciliu.

– Ai grijă!

– Nu mă duc decît la magazinul de delicatese.

– Ai grijă!

– Înţeles, să trăiţi!

Se întoarse şi intră în birou.

CAPITOLUL 20

La ora şase după-amiaza, în biroul lui Hollis sună telefonul.

– Hollis!

– Alevy! Eşti liber pentru o petrecere neceremonioasă?

– Nu. Am făcut o invitaţie la cină pentru ora şase şi jumătate.

– Va trebui s-o amîni cu o oră.

– Atunci de ce m-ai mai întrebat? Cum se face că intervii în programul meu intim şi de serviciu?

– Numai în cel de serviciu. Avem de discutat afaceri.

Hollis îşi plimbă privirea pe cutiile de împachetat răspîndite în jurul lui.

– Am fost pus pe liber.

– Nu crede tot ce auzi. Eşti eliberat doar de obligaţiile tale oficiale de ataşat al Aerului. Ai crezut, într-adevăr, că eşti degrevat şi de îndatoririle tale de spion?

– Nu.

– Să fii la mine în zece minute! Ştii unde stau?

– Pun pariu că o să mă descurc.

Hollis aşează receptorul în furcă şi o sună pe Lisa acasă, dar nu răspunse nimeni. Îl sună apoi pe aghiotantul său, căpitanul O'Shea.

– Ed, eşti de serviciu în seara asta?

– Da, domnule, pînă la ora opt.

– Bine. Dacă domnişoara Rhodes... o ştii?

– Da, domnule.

– Dacă sună sau trece pe-aici – acum e la cumpărături în oraş – spune-i c-o să fiu... în apartamentul meu cam pe la şapte jumate.

– Am înțeles, domnule! Pînă atunci sînteți de găsit?

– Poate.

– Ieșiți în oraș?

– Nu, căpitane, o să fiu aici, în fort. De ce?

– Mă ocup de protecția dumneavoastră, domnule colonel.

– La sugestia cui?

O'Shea răspunse după cîteva secunde.

– A nimănui, dar sînt aghiotantul dumneavoastră.

Hollis închise și cîteva clipe mai tîrziu O'Shea intră în biroul lui cu o tăbliță pe care scria cu cretă: „Generalul Brewer din Washington mi-a cerut să-i raportez ce faceți".

Hollis scrise pe propria tăbliță: „Ține-mă la curent!" O'Shea dădu din cap și spuse ca și cînd atunci ar fi intrat în încăpere:

– Scuzați-mă, domnule colonel, dar m-am gîndit că poate doriți să știți că ați fost sunat de aproape întregul corp de presă de aici, respectiv de britanici, australieni, canadieni și de unele agenții vest-europene. Toți vor să știe de ce-ați fost declarat persona non grata. Bineînțeles că le-am spus să se adreseze oficiului de presă. Înasă toți vor să vorbească neoficial.

– A pomenit vreunul de Fisher?

– Da, domnule. Încearcă să facă o legătură între moartea lui Fisher, călătoria dumneavoastră la Mojaisk și faptul c-ați fost expulzat.

– Ce oameni suspicioși!

– Da, domnule.

Hollis își îmbrăcă pardesiul.

– Dacă mă caută un colonel pe nume Burov, fă-mi legătura în apartamentul domnului Alevy.

– Am înțeles, domnule, spuse O'Shea, ștergînd ambele tăblițe.

– Păzește fortul, Ed! spuse Hollis ieșind.

Coborî cu liftul pînă în holul de la intrare, ieși pe terasa din spate și o luă de-a curmezișul curții interioare, ocolind aleile. Afară era rece și fulguia. Unele apartamente aveau luminile aprinse. Hollis văzu familii întregi așezate în fața televizoarelor conectate la aparatele video, precum și persoane care priveau prima ninsoare de la ferestrele dormitoarelor lor situate la etajul al treilea. Apartamentul Lisei avea ferestrele întunecate.

Clădirile din cărămidă roşie erau atît de americane, încît lui Hollis îi sugerau blocurile de apartamente din zonele suburbane ori locuinţele personalului unei baze aeriene. Aspectul lor liniştit avea ceva comun şi plictisitor. La o privire retrospectivă asupra căsniciei şi vieţii lui, îşi dădu seama că îşi asumase nişte riscuri personale extraordinare, mai mult decît ar fi făcut-o un om normal. Katherine trebuie să fi tras unele concluzii logice din asta.

Ajunse la uşa lui Alevy şi sună.

Alevy îl pofti înăuntru. Hollis îşi agăţă pardesiul într-un cuier-pom din antreu, apoi urcă scările în urma gazdei.

– Ninge, remarcă Alevy.

Ajunseră în living. Hollis nu fusese niciodată în apartamentul lui Alevy, aşa că fu surprins de dimensiunile lui, fără a mai vorbi de mobilier. Erau acolo antichităţile ruseşti cele mai opulente pe care le văzuse vreodată altundeva decît într-un muzeu. În afară de mobilă, se găseau picturi în ulei pe pereţi, două carpete de Samarkand pe jos, porţelanuri şi obiecte smălţuite pe toate suprafeţele de mobilier lăcuit. În faţa ferestrei, trona strălucitor un samovar uriaş de argint.

– Nu-i rău pentru un funcţionar cu probleme politice de rang mijlociu! comentă Hollis.

Alevy apăsă pe un comutator din perete şi încăperea fu invadată de un fundal muzical, care le furniza acoperirea sonoră. O orchestră de balalaici interpreta melodii populare.

– Toate astea sînt plătite de agenţie, îi răspunse Alevy. Nimic nu provine din bugetul meu de diplomat.

– Bine. N-aş fi vrut să cred că noi ceilalţi sîntem plătiţi în nasturi numai ca tu să poţi face concurenţă Palatului de Iarnă.

– Ia loc, spuse Alevy, îndreptîndu-se spre un bufet din mahon sculptat. Whisky, nu?

– Da.

Hollis se aşeză într-un fotoliu tapisat cu pluş verde.

– Pentagonul nu manifestă aceeaşi înţelegere faţă de cîştigurile civililor.

Alevy îi întinse paharul.

– Păi, atunci, vino la agenţia mea! Am fi fericiţi să te avem printre noi.

– Nu, mulţumesc. Vreau să mă întorc la pilotaj. De fapt, din toată nebunia asta, ăsta-i singurul lucru pe care mi-l doresc.

– Agenția are și avioane cu reacție, spuse Alevy, dar cred că astfel ți-ai irosi adevăratul tău talent.

– Care e adevăratul meu talent?

– Spionajul, răspunse Alevy. Te pricepi la asta mai bine decît îți închipui.

Ridică paharul.

– Îți doresc să ajungi cu bine acasă!

Băură amîndoi. Hollis își așează paharul pe o tavă de argint de pe măsuța de lîngă fotoliu.

– Cred că pilotajul este domeniul în care mă pricep cel mai bine, spuse.

Alevy se așează în fața lui, pe un scaun negru lăcuit.

– Pilotajul o fi poate *pasiunea* ta, dar, avînd în vedere șrapnelul pe care l-ai încasat în spinare, dă-mi voie să mă îndoiesc că te-ai mai putea descurca la manșă.

Hollis zîmbi.

– Am fentat șaisprezece rachete, dar toată lumea o ține minte pe a șaptesprezecea.

– Viața e împuțită, Sam. Uite ce e, nu te-am chemat aici ca să te recrutez, dar e o ofertă. Mai gîndește-te!

– Desigur.

– Nu invit prea multă lume aici, spuse Alevy.

Hollis privi prin încăpere. Lisa fusese, bineînțeles, una dintre persoanele invitate. Într-o asemenea ambianță, nici nu era greu de sedus o rusofilă.

– Pot să-ți explic cum stau lucrurile pentru că ești în branșă, spuse Alevy.

– Te referi la decorațiunea interioară?

– Nu, la spionaj. Obiectele de aici valorează un milion. Am chiar un ou Faberg și un serviciu de masă care a aparținut țarului. Oricum, „vechiturile" astea au legătură cu modul în care ne plătim pionii sovietici. Ai auzit de consignațiile în care cetățenii sovietici își pot aduce diverse obiecte moștenite în familie, precum și alte lucruri de proveniență nespecificată?

– Am auzit recent de treaba asta.

– Ei bine, nu pot intra în detalii, dar această portiță din sistemul sovietic ne oferă posibilitatea de a dirija niște bani într-o direcție sau alta. Înțelegi?

– Nu trebuie să-mi dai nici o explicație.

– Şi totuşi ţi-am oferit una. Şi încă strict secretă.

– Ei nu i-am spus niciodată ce ţi-am spus ţie. Ea ştie că toate lucrurile acestea au aparţinut ambasadei noastre de dinainte de Revoluţie. Întîmplător, unul dintre oamenii mei te-a văzut ieşind din magazinul de antichităţi de pe Arbat. Aşa că m-am gîndit că s-ar fi putut să-ţi spună ceva şi ţi-a stîrnit curiozitatea.

Alevy se ridică şi îşi mai turnă un pahar. Întors cu spatele la Hollis, spuse:

– E o situaţie cam neplăcută, nu-i aşa? Vreau să spun, aceeaşi femeie, înţelegi, nu? Îţi spui, probabil, că eu şi cu Lisa am făcut amor pe canapeaua asta şi poate că aşa e.

Hollis nu răspunse.

– Şi, constatînd că-ţi place Lisa, ai hotărît că nu mă placi pe mine.

– Noi ne-am înţeles întotdeauna.

– Aşa-i. Şi eu aş putea să decid că nu te plac, fiindcă mai ţin la ea şi aş vrea să fie din nou a mea.

– Lisa pleacă, spuse Hollis.

– Ştiu. Oricum, voiam să limpezesc atmosfera.

– Atunci, încetează să mai scoţi fum.

– Ai dreptate. Atmosfera nu e foarte limpede, însă tu şi cu mine trebuie să rezolvăm nişte lucruri înainte să pleci. Aşa că să trecem la chestiuni profesionale.

– Ce să rezolvăm?

– Un raport despre Borodino. Acum, că sîntem între patru ochi, putem renunţa la atitudinea pe care am adoptat-o în prezenţa lui Banks şi a Lisei.

– Vorbeşte în numele tău, Seth.

– Mai vrei un pahar?

– Nu.

– Vino cu mine!

Alevy deschise o uşiţă din peretele culoarului şi Hollis se aştepta să vadă un dulap, dar în loc de aşa ceva se trezi invitat într-o încăpere de vreo trei metri pătraţi, fără ferestre şi cu pereţii capitonaţi. Camera era luminată de un ecran cu diagonala de aproximativ un metru cincizeci conectat la un video.

– Asta-i mica mea cameră protejată. Ceva aparatură electronică, suficientă ca să pot lucra acasă. Ia loc! îl invită Alevy arătînd spre un scaun.

Hollis se așează. Alevy se așeză lîngă el, răsucindu-și scaunul cu fața spre ecranul video. Luă telecomanda de pe masă și apăsă pe un buton. Pe ecran apăru fotografia unui bărbat de vreo treizeci de ani, îmbrăcat în uniformă de aviație.

– Maiorul Jack Dodson, spuse Alevy. Dispărut în misiune în ziua de 11 noiembrie 1970. Ultima oară a fost văzut catapultîndu-se dintr-un Phantom lovit deasupra văii Rîului Roșu, între Hanoi și Haifong. Martorul a spus că Dodson părea nevătămat. Cu toate acestea, el n-a apărut pe nici una dintre listele cu prizonieri de război ale Hanoiului. Acum, cred că știu unde a dispărut.

– Copilotul meu, Ernie Simms, a dispărut într-un mod asemănător.

– Da, știu.

Fotografia lui Dodson dispăru și în locul ei apăru fotografia altui bărbat. Hollis avu nevoie de cîteva secunde ca să-l recunoască pe Ernie Simms.

O vreme, nici unul nu scoase o vorbă, apoi Alevy rupse tăcerea:

– Nu știu dacă el e aici, Sam, în Rusia. Hollis nu răspunse. Alevy adaugă: Nu mai putem lua de la capăt războiul, dar cîteodată avem ocazia de a opera unele mici schimbări în prezent, în așa fel încît să facem trecutul mai bun.

Hollis privi chipul lui Alevy în lumina albăstruie a ecranului, dar nu spuse nimic. Alevy opri proiectorul. Stăteau amîndoi în camera întunecată, fără să-și vorbească. După un timp, Alevy spuse:

– Mai am și alte diapozitive. Dar acum e rîndul tău să te produci cu ceva în spectacolul ăsta de sunet și lumină. Borodino! Dă-i drumu', Sam!

– Vreau ca eu și Lisa să putem lucra împreună, dacă o să decidem așa. Asta e ceea ce dorim în schimbul informațiilor.

Alevy își scoase pantofii și-și propti picioarele de o consolă cu aparatură electronică. Desfăcu o lamă de gumă de mestecat și și-o îndesă în gură.

– Cred că e mai ușor de aranjat decît ar fi s-o convingem pe ea că o să se facă dreptate.

Hollis privi fix în întunericul încăperii, apoi începu:

– Ne-am dus la nord de cîmpul de la Borodino. Acolo e o creastă acoperită cu pini.

Hollis relată povestea excursiei lor, spunîndu-i lui Alevy ce văzuse şi la ce concluzii ajunsese în legătură cu locul respectiv. Alevy îl ascultă cu atenţie, apoi întrebă:

– Arată mai mult a lagăr decît a zonă interzisă?

– Categoric. Un gulag local.

– Trupe de grăniceri KGB?

– Da.

– În uniforma standard de iarnă, adică bej-oliv cu paspoal roşu?

– Da.

– Chipie sau căşti?

– Chipie. De ce?

– Pistoale-mitralieră AK-47?

– Da. În transportorul blindat am văzut un tip cu o puşcă cu ţeavă lungă şi lunetă. S-ar fi putut să fie o puşcă Dragunov de lunetist. Ai auzit de ea?

– Da.

– De ce vrei să ştii toate astea? De parcă n-aş şti!

Alevy nu răspunse.

– Eşti nebun! exclamă Hollis.

– Ştiu.

Alevy continuă să-l chestioneze:

– N-ai văzut personal din aviaţia sovietică, indicatoare, însemne?

– Nimic din toate astea.

– Bun. Pe urmă, cînd te-ai întors la birou, ai încercat să cauţi prin dosarele tale, nu-i aşa? Ce-ai aflat?

Hollis bătu cu degetele în braţul scaunului. Nu-i era uşor să dezvăluie secrete militare, să le strige în gura mare, dar îşi spuse că sosise momentul.

– Am descoperit că survolarea zonei de către avioanele civile este interzisă.

– Chestia e valabilă pentru nouăzeci la sută din suprafaţa acestei ţări.

– Corect. Am mai găsit şi un studiu vechi despre bazele militare aeriene sovietice întocmit acum cincisprezece ani. În absenţa unei denumiri ruseşti, dosarului i s-a spus Borodino

Nord. Întrucît locul nu dispune de un aerodrom, concluzia studiului a fost aceea că ar fi vorba de o şcoală la sol, poate una de instruire în tehnica supravieţuirii, deşi în zonă predomină terenurile arabile inofensive. Chiar şi pădurea e un fleac. Asta-i tot ce se menţionează în raport.

Alevy dădu afirmativ din cap.

– Pe noi zona nu ne-a interesat pînă recent. Cînd însă a început să mă intereseze, am trimis cîţiva oameni să arunce o privire. După cîte îşi amintesc localnicii, în urmă cu vreo cincisprezece ani acolo a fost o bază a aviaţiei militare sovietice. Asta se potriveşte cu studiul tău. Pe urmă însă, locul uniformelor de aviaţie a fost luat de cele ale KGB-ului şi de haine civile. Potrivit localnicilor, personalul din interiorul bazei nu are practic nici un contact cu satul Borodino, oraşul Mojaisk sau împrejurimi. Acesta pleacă, probabil la Moscova, şi vine cu elicopterul. Concluzia: e vorba de o treabă ultrasecretă. Personalul se bucură de privilegii la Moscova şi aşa mai departe.

Alevy îşi întoarse privirea spre Hollis.

– Acum e rîndul tău.

– Am găsit nişte fotografii vechi în arhivă, numai că ele au fost făcut în 1975 de la o înălţime de douăzeci şi patru de kilometri, cu aparate de fotografiat care nu aveau performanţele tehnice pe care le au acum sateliţii voştri de recunoaştere.

– Ce-au spus analiştii despre fotografii? se arătă curios Alevy.

– Serviciul de informaţii al Forţelor Aeriene nu s-a oprit decît asupra lucrărilor care prezentau interes pentru el. Ei au ajuns la concluzia că instalaţia, care pare să se întindă pe vreo trei sute de hectare, adică ceva mai mult de o milă pătrată, nu prezintă importanţă militară nici din punct de vedere tactic, nici strategic. Aici se încheie dosarul meu despre Borodino Nord. Cazul a fost clasat.

– Tu ce crezi că e locul ăsta? întrebă Alevy.

– Pensionul Doamnei Ivanova, răspunse Hollis.

– Şi ce e asta?

– Aştept să-mi spui tu. Iar dacă ai poze, şi bănuiesc că ai, să le vedem.

Alevy apăsă din nou pe telecomandă şi ecranul se lumină, prezentînd cu încetinitorul imaginea aeriană a unui cîmp agricol.

– Satelitul de cercetare se deplasează dinspre nord-est spre sud-vest. E o zi de vară însorită, foarte frumoasă. Ce se vede e grîu. Să ne oprim puţin!

Imaginea de pe ecran prezenta un prim-plan cu un bărbat într-un tractor vopsit în roşu, care tracta o încărcătură de fîn.

– Acum vine rîul Moscova.

Imaginea părea să fie luată de la vreo şase sute de metri, deşi satelitul s-ar fi putut să se afle la o distanţă de o sută şaizeci de kilometri de pămînt.

– Se vede liziera pădurii de pini. Acum se vede ceea ce ai văzut cu ochii tăi – un cerc de teren defrişat de aproximativ cincizeci de metri lăţime şi, dacă te uiţi mai de aproape, se văd inelele concentrice de sîrmă ghimpată. Acolo... se vede un turn de pază.

Alevy făcu un stop-cadru şi mări şi mai mult imaginea.

– Santinela din turn se scarpină în fund şi, fără ca el să ştie, ochiul din cer înregistrează scena pentru posteritate.

– Cînd au fost filmate imaginile astea? întrebă Hollis.

– În iunie, anul acesta. Ei bine, dacă ne deplasăm spre centrul bazei, vedem mai mulţi pini şi nimic altceva. Dar să ne oprim aici...

Alevy făcu un nou stop-cadru.

– Priveşte în partea de sus a ecranului. Luminişul ăla e un elicodrom. Vezi iarba culcată de palele elicei şi urmele lăsate de tălpicile elicopterelor pe sol?

– Nu.

– Nici eu, dar e ceea ce mi-au spus analiştii. Bun. Mergem puţin mai departe şi întîlnim o construcţie, o cabană de bîrne, dar altceva nu se mai vede din cauza vegetaţiei. Sovieticilor le place să folosească pădurile de pini drept camuflaj împotriva sateliţilor noştri. Într-o bună zi, toată ţara asta blestemată o să fie ascunsă sub vegetaţie perenă. Aşa, acum se vede începutul cîmpului de la Borodino, pe urmă vechiul drum Minsk–Moscova şi şoseaua nouă. O chestie destul de deşteaptă, ce zici? Cred că sovieticii fac pe ei cînd aud de sateliţii noştri.

Alevy opri caseta.

– Asta-i tot.

O vreme, cei doi bărbaţi rămaseră învăluiţi în semiobscuritatea încăperii fără să-şi vorbească.

– Am făcut analiza spectrală şi cu raze infraroşii a pădurii de pini. Acolo există surse de căldură. Vehicule, oameni, o mulţime de construcţii mici şi cîteva mai mari, în majoritatea lor din lemn, răspîndite pe suprafaţa acelei mile pătrate de care vorbeam. Populaţia se situează undeva între patru şi opt sute de oameni, deşi locul are capacitatea de a cuprinde un număr mai mare. De altfel, cîndva cred că a fost vorba de o populaţie mai numeroasă.

– Acolo sînt vreo trei sute de prizonieri de război americani, spuse Hollis.

Alevy îi aruncă o privire piezişă.

– De unde ştii?

– Mi-a spus franţuzoaica. Ştia de la Fisher, şi lui Fisher i-a zis Dodson.

Alevy clătină din cap.

– Am luat legătura cu ea la Helsinki, dar n-a vrut să vorbească. Altceva?

– Lucruri pe care le ştii: e vorba de o fostă şcoală a Forţelor Aeriene Sovietice, în prezent şcoală a KGB-ului.

Alevy îşi frecă bărbia.

– Trei sute?

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Iisuse Hristoase!

– Aşa am reacţionat şi eu.

– Mi-ai spus tot ce ştii? îl întrebă Alevy.

– Da. Dar tu mie?

– Restul îl poţi deduce, Sam. Nu e vorba de dezertori, firește, ci de prizonieri de război din Vietnam. Ei au fost daţi ruşilor de nord-vietnamezi, în compensaţie probabil pentru rachetele sol-aer care v-au doborît. Primii au obţinut astfel produsul rachetelor lor: aviatori americani vii. Serviciu contra serviciu.

Hollis îl aprobă în tăcere.

– Despre ce este vorba? continuă Alevy. Vreo mie de aviatori încă nedeclaraţi, nu? Ei bine, nord-vietnamezii nu i-au considerat altceva decît nişte prizonieri de război buni să fie bătuţi, înfometaţi şi plimbaţi prin faţa aparatelor de filmat. Ruşii însă, i-au privit ca pe o resursă preţioasă pentru aviaţia lor militară.

Hollis se ridică.

– Exact. Şi au deschis o şcoală de instrucţie a aviaţiei militare sovietice, folosindu-i pe potenţialii lor inamici ca instructori. Întotdeauna am bănuit lucrul ăsta.

– Aveau aceşti piloţi americani vreo valoare reală din punct de vedere militar? Care e părerea ta ca specialist?

– Am să-ţi dezvălui un secret militar, fiindcă mi-eşti simpatic, răspunse Hollis. În trecut, israelienii ne-au pus la dispoziţie piloţi egipteni şi sirieni pregătiţi de sovietici. Utilizînd droguri şi hipnoză, am putut să reconstituim o bună parte din programul de antrenament al şcolii de piloţi de vînătoare a aviaţiei militare sovietice.

– Bun, dar la ce serveşte treaba asta, dacă aparatele de zbor şi tactica s-au schimbat?

– La aproape nimic, dacă nu l-ai angajat pe inamic într-o anumită perioadă de timp. Aşa cum spui, tehnica şi tactica se schimbă.

– Deci, întrebă Alevy, ce fac acolo *acum* piloţii ăia din Vietnam? Au fost folosiţi să antreneze piloţi de MIG-uri în urmă cu cincisprezece, şaisprezece ani. Acum sînt inutili. De ce nu se descotorosesc de ei? La ce le mai servesc *acum?* Asta-i întrebarea. Cunoşti răspunsul?

– O să mă gîndesc.

Sună telefonul.

– S-ar putea să fie pentru mine, spuse Hollis.

Alevy îi făcu semn că putea să răspundă şi Hollis ridică receptorul.

– Hollis!

– Burov! spuse căpitanul O'Shea.

– Fă-mi legătura!

– E fantoma de la morga din Mojaisk, îi spuse Hollis lui Alevy.

– Fii drăguţ cu el! îl sfătui Alevy, după care îşi băgă casca în ureche şi ascultă.

– Colonelul Hollis? se auzi vocea lui Burov pe fir.

– La telefon!

Tonul lui Burov era cordial.

– Ce mai faceţi?

– Foarte bine. Dumneata?

– Am vrut să te sun mai devreme, în timpul programului, dar încă mai lucrez la dublul asasinat de care ți-am vorbit. Te-am întrerupt de la masă?

– Nu, aici în Mica Americă, cinăm la ora opt seara. Tocmai urmăream o înregistrare efectuată de un satelit spion în Uniunea Sovietică.

Burov izbucni în râs.

– Ce coincidență. Eu ascultam înregistrarea unor convorbiri din ambasada voastră.

– Ce mică e lumea electronicii! Cînd îl pot întîlni pe maiorul Dodson la Centrul Comercial?

– Tocmai asta e, că am vorbit cu el și nu vrea să se întîlnească cu nimeni de la ambasada voastră.

– De la ambasada *lui*. De ce nu vrea?

– Nu vede rostul unei asemenea întîlniri.

– Rostul e ca să ne convingem că e în viață, sănătos și că vrea să rămînă în Uniunea Sovietică.

– Răspunsul e afirmativ în toate aceste privințe, replică Burov.

Hollis fu întrucîtva surprins de jargonul militar american utilizat de Burov.

– Nu c-aș avea încredere într-un colonel KGB, spuse el, dar cum rămîne cu fotografia din *Pravda*?

– Asta pot s-o fac.

– Neretușată. Vreau fotografia și negativul.

– Asta nu se poate. Ţi-o arăt numai ție.

– Atunci păstreaz-o pentru tine!

– Nu știu ce aș putea să-ți mai spun, colonele Hollis.

– Ai putea să spui „da".

– Am să mai vorbesc o dată cu maiorul Dodson.

– Oare? Ce-ar fi dacă ți-aș spune că maiorul Dodson e aici, în ambasadă, și că ne-a spus o poveste de-a dreptul incredibilă?

Alevy îi șopti lui Hollis:

– Nu forța nota!

Burov păru ceea ce putea fi o știre senzațională, apoi replică:

– Mă îndoiesc, colonele. Am vorbit cu el acum douăzeci de minute.

– Nu cred.

– Ei bine, dacă e acolo, dă-mi-l la telefon!

– Aş putea să-l prezint la televiziune peste cîteva zile, spuse Hollis.

Tonul lui Burov era controlat, dar neliniştit.

– O să revin în ce priveşte întreaga poveste cu maiorul Dodson.

– Excelent. Unde te pot găsi, colonele Burov?

– Poţi să suni şi să-mi laşi un mesaj la Lefortovo.

– Îmi poţi lăsa un număr de telefon la care să te găsesc în week-end?

– Mă tem că nu. Sună la Lefortovo. Noi lucrăm zi şi noapte.

– Nu la Mojaisk sau Borodino?

– Nu. Lucrez aici.

– În ce direcţie?

– Nu e important să ştii.

– Ai un prenume?

– Piotr.

– Foarte creştin. Pun pariu că părinţii tăi au fost creştini.

– Nu te priveşte, răspunse Burov inflexibil.

– Bine, Piotr.

– Nu încerca să mă păcăleşti, Hollis. Îmi eşti şi-aşa dator.

– Ăsta-i bătrînul meu Burov! Ce-ţi face falca azi?

Alevy zîmbi.

– E o permanentă amintire, replică Burov. Ascultă, Sam, din ceea ce ştiu despre tine, ai avut o viaţă nemaipomenită, dar s-ar putea ca norocul să te lase.

– E o ameninţare?

– Nu, o profeţie. N-aş profera ameninţări prin telefon. Voi înregistraţi totul.

– Atunci, hai să-nregistrăm răspunsul tău la următoarea mea întrebare. Unde e maşina domnului Fisher?

– E o întrebare pentru poliţia din Moscova.

– Ei susţin că n-o au. A sosit din America o echipă de experţi ca să examineze automobilul. Unde e, colonele Burov?

– O să mă interesez.

– Te rog s-o faci! Şi încearcă să fii mai cooperant decît ai fost cu alte lucruri pe care ţi le-am cerut. Aşa încît, dacă nu mai ai altceva de adăugat, colonele, aş vrea să mă întorc la fotografiile făcute de satelitul spion. Construcţia noii uzine de rachete cu combustibil solid de la Kaliningrad merge destul de bine, dar

văd o groază de materiale care zac împrăştiate prin preajmă. De ce nu le spui să facă un pic de ordine pe-acolo?

Burov se făcu a nu băga de seamă şi spuse:

– Apropo, un prieten al meu de la Londra mi-a spus că nevastă-ta îşi petrece jumătate din timp în Bond Street. Sper că n-are la ea cărţile tale de credit. Ori poate plăteşte bărbatul cu care umblă. Din cîte mi s-a spus, are o înfăţişare prosperă.

– Las-o baltă, Sam! şopti Alevy. Nu poţi să-i ţii piept.

Hollis clătină din cap.

– Bine, Burov, o să te ţin la curent în legătură cu maiorul Dodson.

– Şi eu o să fac la fel în ce te priveşte. Un alt prieten al meu, de la Ministerul de Externe, m-a sunat întîmplător şi mi-a transmis ştirea neplăcută a plecării tale neprogramate. Mi-a făcut plăcere să lucrez cu tine. Poate că luăm masa împreună luni, înainte să pleci. Tot la Lefortovo, ce zici?

– De acord. O să încerc să te trec pe agendă.

– Bun. Cu cine o să lucrez după plecarea ta?

Alevy arătă înspre el.

– Cu Seth Alevy, spuse Hollis în receptor. Ţi-l mai aminteşti, nu?

– O, desigur. Toată lumea de-aici îl ştie pe domnul Alevy. Abia aştept să-l reîntîlnesc. Transmite-i salutări din partea mea!

– Fii sigur c-am s-o fac.

– Dacă nu ne întîlnim, colonele, sau nu avem ocazia să mai vorbim, îţi doresc drum bun.

– Sper să fie aşa.

– Bună seara!

– Bună seara, colonele Burov! spuse Hollis punînd receptorul în furcă. Ticălosul!

– Doamne, Sam, exclamă Alevy, dar tipul vorbeşte engleza admirabil!

– S-a învîrtit multă vreme printre americani.

Alevy dădu din cap.

– I-ai dat o temă în legătură cu Dodson. Acum se întreabă dacă ştim doar cîte ceva despre Pensionul Doamnei Ivanova sau ştim totul. Cîteodată, e mai bine să dai cu bîta în tufiş să vezi ce iese. Uneori e un iepure, alteori un urs.

– Cred că-i un urs. În puşcă am gloanţe de urs.

– Doar e patria urşilor, nu? spuse Alevy zîmbind.

– Nu-ţi face griji, Seth! Ai să te descurci tu. Să-mi scrii despre asta!

Alevy izbucni în rîs.

– Banditule! L-ai făcut arşice şi pe urmă mi-l laşi mie să dau ochii cu el.

– Tu te-ai oferit. Pot să-l las în seama celui care mă va înlocui.

– Nu, de Burov mă ocup eu. E o legătură foarte bună. Cred chiar că m-aş putea înţelege cu el, odată încheiată afacerea asta. Aş putea să lucrez cu el.

– Cine se-aseamănă se-adună!

Alevy nu-i răspunse.

– Trebuie să plec, spuse Hollis deschizînd uşa camerei.

Alevy străbătu coridorul în urma lui şi, cînd ajunseră în living, spuse:

– În seara asta am de transmis şi de primit nişte mesaje. Hai să ne revedem la ora unu.

– De ce? îl întrebă Hollis din capul scărilor.

– Pînă atunci s-ar putea să am mai multe răspunsuri. O să am şi mai multe întrebări de pus. Gîndeşte-te la ce se întîmplă la Pensionul Doamnei Ivanova.

Hollis coborî scara, îşi luă haina şi ieşi.

– La ce dracu' crezi că mă gîndesc de-o vreme încoace?

Capitolul 21

Sam Hollis căută un şervet de vase, dar, cum nu găsi nici unul, şterse tejgheaua din bucătărie cu batista, pe care o aruncă apoi în lada de gunoi.

Ducea lipsa femeilor de serviciu rusoaice, dar numărul localnicilor angajaţi în ambasadă fusese redus la o duzină. Dacă gradul de securitate crescuse, în schimb partea de gospodărie lăsa de dorit. Domnul şi doamna Kellum, care se ocupau acum de curăţenie, erau mai meticuloşi decît fuseseră îngrijitoarele rusoaice, asta fiindcă ei se ocupau de murdărie, în vreme ce rusoaicele se mai ocupau şi de altele. Din păcate, familia Kellum venea să-i facă curăţenie cam o dată la două săptămîni şi lucrul ăsta se cam vedea. Hollis puse ceştile de cafea şi paharele de bere în maşina de spălat vase şi închise capacul. Tocmai atunci se auzi soneria de la uşă.

– Fir-ar să fie!

Intră în living şi dădu un şut revistelor şi ziarelor, băgîndu-le sub canapea, înhăţă din zbor trei cravate şi le aruncă în spatele cărţilor pe un raft din bibliotecă. Soneria sună din nou.

– O clipă!

Aşează în grabă o scrumieră pe o pată de whisky de pe măsuţa din faţa canapelei şi deschise uşa.

– Bună.

Lisa intră. Era îmbrăcată într-un palton alb de stofă, lung pînă la glezne, pe cap avea o căciulă rusească de vulpe polară, iar în mînă o sacoşă de pînză. Îl sărută uşor pe obraz, ceea ce i se păru a fi mai intim decît dacă l-ar fi sărutat pe gură. Lisa îşi şterse cizmele pe preş şi-i întinse sacoşa.

– Ninge.

Hollis o ajută să se dezbrace, punîndu-i căciula şi paltonul în dulapul din perete. Observă că pe sub paltonul elegant cu care ieşise în oraş, Lisa era îmbrăcată într-un costum de catifea neagră.

Se aşeză pe scară, îşi scoase cizmele şi şosetele şi începu să-şi maseze labele picioarelor.

– Unde ai fost? îl întrebă.

– În bucătărie.

– Vreau să spun, mai devreme.

– A, am trimis şi am primit corespondenţa.

– Doamne, ce n-aş da să am o cameră secretă, în care să pot spune că am fost chiar dacă n-am fost. Mi-ar prinde bine uneori.

Hollis o luă înaintea ei pe scări.

– Căpitanul O'Shea s-a fîstîcit tot cînd l-am întrebat unde eşti. Te-am căutat în hol.

– Am fost în camera de emisie-recepţie. Am trimis şi am primit mesaje.

Intrară în living.

– Te mai întîlneşti şi cu altcineva? îl întrebă ea. Nu te-am întrebat mai înainte pentru că sînt o naivă, dar te întreb acum.

O clipă, Hollis avu nostalgia unei neveste, căreia să nu-i pese unde a fost.

– Nu mai există altcineva. Ce-i în sacoşă?

– Tot ce poate oferi mai bun Gastronom Unu.

Lisa se opri în mijlocul încăperii şi privi în jur la amestecul de mobilier asiatic, sud-american şi european.

– Ăsta-i gustul nevestei tale?

– Am achiziţionat piese din toată lumea.

– I-auzi! Şi nu le vrea înapoi?

– Nu ştiu.

– Unde o să le muţi?

– Cred că la următorul post în care o să fiu numit. Vrei să duc sacoşa la bucătărie?

– Da.

Îl urmă pe Hollis în bucătărie şi începu să scoată pachetele din sacoşă. O mulţime de borcane şi de conserve – legume murate, hrean, peşte sărat, cîrnaţi conservaţi, un hering afumat, o cutie de ceai şi o cutie de carton cu pişcoturi. Hollis le

încercase odată şi i se păruseră că miroseau a grăsime rîncedă şi a aşchii de creion.

– Unde-i carnea de vită?

– La Gastronom nu au mîncare propriu-zisă, ci doar specialităţi. Am să aranjez un platou de aperitive şi o să ciugulim. Nu prea mi-e foame.

– Mie îmi e. Mă duc la bufet.

– E destulă mîncare aici. Prepară-mi o votcă cu lămîie, pînă aranjez eu platoul. Unde-i deschizătorul de conserve?

– Acolo.

Hollis scoase sticla de Stolicinaia din frigider şi umplu două pahare ţinute la rece.

– Lămîie n-am. Nimeni n-are lămîie.

Lisa bagă mîna în buzunar şi scoase o lămîie.

– Am făcut rost de ea în hol. Barmanul e îndrăgostit de mine.

Hollis tăie lămîia şi puse o bucăţică în fiecare pahar. Băură, apoi deschiseră conserve şi borcane şi căutară castroane, farfurii şi tacîmuri. Hollis descoperi că nu-şi prea cunoştea bucătăria.

– Du-te şi aşează-te pe canapea! îi spuse Lisa. Aduc mîncarea acolo. Hai, du-te!

Hollis se duse în living şi luă o revistă de sub canapea. Lisa sosi cu o tavă de mîncare şi o puse pe masă, apoi se aşeză lîngă el şi încercă să dea la o parte scrumiera.

– S-a lipit!

Mîncară, băură votcă şi stătură de vorbă. Hollis o întrebă despre munca ei.

– Sînt o escroacă. Scriu ceea ce ştiu că vor ei, aşa cum vor ei, cît vor ei...

– Cine sînt „ei"?

– Nu ştiu. Tocmai asta mă sperie. Tu ştii?

– Cînd e vorba de domeniul militar, ştiu.

Lisa dădu din cap.

– De fapt, am talent scriitoricesc. Pot să scriu lucruri foarte izbutite, dar, pe de altă parte, mă fascinează şi Serviciul Extern. Ce să fac?

– Rămîi în serviciu şi scrie cum vrei tu sub pseudonim.

– Bună idee! Crezi c-o să ne trimită la un nou post împreună?

– Vrei, într-adevăr, asta?

– Am fost eu prea subtilă ori eşti tu mai greu de cap?

– Găsesc eu o soluţie, spuse Hollis zîmbind.

– Poţi?

– Cred că da.

Lisa îşi scoase ţigările.

– Te superi dacă fumez?

– Nu.

– Vrei şi tu o ţigară?

– Mai tîrziu.

Lisa trase scrumiera spre ea.

– De ce oare se lipeşte?

Hollis îşi mai turnă nişte votcă.

– Cum au trecut ultimele şase luni, Sam? întrebă Lisa după ce-şi aprinse ţigara. Ţi-a fost dor de ea?

– Nu, dar nici după burlăcie nu mă dau în vînt. În Moscova veselă nu prea ai cum să te distrezi, iar în ambasadă nici atît. Nu mai pot să joc bridge cu cei căsătoriţi şi nici să mai pierd vremea cu voi, cei necăsătoriţi, prin hol. Sînt într-un fel de purgatoriu.

– Eşti un tip călit.

– A fost o jumătate de an realmente grea.

– Deci poveştile pe care le-am auzit despre aventurile tale amoroase nu erau adevărate?

– Vreo trei din ele poate să fi fost, spuse Hollis zîmbind.

– Sînt prima femeie care te-a vizitat aici?

– Eşti pregătită să numeri?

Lisa îi aruncă o privire încruntată, prefăcîndu-se furioasă, şi îl înşfăcă de cravată.

– Îţi aminteşti ce şut i-am tras lui Viktor? Şi unde? Aşa că răspunde-mi, Hollis! îl somă Lisa, trăgîndu-l de cravată.

– Simt că mi se întăreşte cravata.

Lisa abia se stăpîni să nu zîmbească.

– Răspunde-mi!

Hollis izbucni în rîs.

– Da, da. Ţi-am spus doar, n-am avut pe nimeni.

O apucă de încheieturile mîinilor şi o imobilizează pe canapea. Se sărutară.

– Mai tîrziu, spuse Lisa. Am adus o casetă.

Se ridică de pe canapea, scoase caseta din poşetă şi o introduse în video.

– *Doctor Jivago.* De o lună aştept s-o pot lua, aşa că trebuie s-o vedem.

Se aşeză din nou pe canapea şi se întinse pe spate, punîndu-şi picioarele desculţe în poala lui.

– Te deranjează?

– Nu m-am gîndit la chestia asta.

– Nici dacă te rog să mi le masezi?

– Nu.

– Am văzut filmul ăsta de patru ori, spuse Lisa, şi întotdeauna mă face să plîng.

– De ce nu te uiţi la el de-a-ndoaselea? În felul ăsta, la sfîrşitul filmului, ţarul va fi pe tron.

– Nu vorbi prostii! Uită-te la el! E superb!

– Arată ca un negustor de haine vechi.

– Îmi place cîntecul Larei.

– Mie-mi place Lara. Aş fi în stare s-o mănînc.

– Nu fi vulgar! O, Sam, dacă ai şti cît mi-am dorit să merg la Peredelniko, să pun flori pe mormîntul lui Pasternak şi să-i ascult pe ruşi recitînd din poemele sale în cimitir!

– Se pare că sînt multe lucruri pe care n-ai să le mai faci.

– Ştiu. E trist. Aproape c-am ajuns acasă.

– Uită-te la film! Acum îl împuşcă Lara pe grăsan.

Se ghemuiră unul în celălalt şi se uitară la film. Vîntul rece bătea în geam, aducînd cîţiva fulgi de zăpadă.

Făcură dragoste pe canapea, după care adormiră. La ora unu, Hollis se trezi şi îşi trase pantalonii. Lisa deschise ochii.

– Unde te duci?

– La Seven-Eleven să-mi iau un pachet de ţigări.

– Cu cine te întîlneşti?

– Cu soţia ambasadorului, dar o să-i spun că între noi totul s-a terminat.

– Te întîlneşti cu Seth.

– Corect. Eşti geloasă?

Lisa închise ochii şi se întoarse pe partea cealaltă. Hollis îi spuse, împotriva a ceea ce-i dicta raţiunea:

– Nu mi-ai zis că trăieşte ca un ţar. El ţi-a dat icoana?

– Ţi-am spus c-o am de la bunica.

– Da. Şi-ai părut extrem de recunoscătoare, cînd ţi-am spus că aş putea s-o scot în valiza diplomatică. Păi, pentru numele lui Dumnezeu, prietenul tău Alevy ar putea să te ajute să treci dincolo şi turnurile Kremlinului!

– Nu te comporta ca un animal după împerechere! spuse Lisa întorcîndu-i spatele.

Hollis ieşi, trîntind uşa în urma lui.

PARTEA A TREIA

„Rusul e o persoană încîntătoare pînă își trage cămașa pe el. Ca oriental, e fermecător. Abia cînd insistă să fie tratat drept cel mai estic dintre popoarele vestice în loc de cel mai vestic dintre orientali e... greu să te mai înțelegi cu el."

RUDYARD KIPLING

CAPITOLUL 22

Fundalul muzical ce se revărsa din casetofon în apartamentul lui Alevy era alcătuit din cîntece patriotice în interpretarea corului Armatei Roşii.

– Nu poţi să pui altceva? întrebă Hollis.

– Ba da.

Alevy deschise uşa comodei şi opri casetofonul.

– Uneori pun lucruri care le plac şi lor.

Hollis se uită pe fereastră la blocul de zece etaje de pe partea cealaltă a străzii. Ultimul etaj era ocupat de KGB şi aparatura electronică ce avea drept ţintă complexul de clădiri al ambasadei. Se întrebă cît de mult vedeau şi auzeau kaghebiştii.

– Tina Turner sau Prince?

– Ce te inspiră, Seth.

Alevy puse caseta cu Prince şi apăsă pe Play.

– Asta o să-i trimită la sticlele de votcă.

Se întoarse spre Hollis:

– Deci, reluînd lucrurile de unde le-am lăsat, ce fac cei trei sute de americani în lagărul ăla ca să merite să fie ţinuţi acolo şi să nu fie împuşcaţi?

– Stai o clipă! îl întrerupse Hollis. Dacă ştim că acolo există prizonieri de război americani, de ce nu întreprinde nimic guvernul nostru?

Alevy îşi turnă coniac în cafea.

– N-am *ştiut* pînă vineri seara.

– Voi aţi ştiut *ceva* şi mai înainte.

– Şi ce să fi făcut? Dacă preşedintele ar face investigaţii sau solicitări discrete pe lîngă guvernul sovietic, acesta ne-ar spune: „Despre ce vorbiţi? Iar încercaţi să distrugeţi pacea?" Şi ştii ceva?

Au dreptate. Dacă președintele s-ar înfuria și ar trece la acuzații *publice*, ar fi nevoit să-l recheme pe ambasadorul nostru, să-l expulzeze pe al lor și să contramandeze convorbirile la nivel înalt și pe cele privind armamentele. Iar noi am continua să nu avem nici cea mai mică dovadă și lumea ne-ar trimite iar la plimbare. Băiatul ăsta care-i la Kremlin acum are o presă bună, Sam. Zice că vrea să fim prieteni.

– Atunci n-ar trebui să-i lase pe criminalii de la KGB să-i ucidă și să-i hărțuiască pe americani, remarcă Hollis.

– O observație interesantă, recunoscu Alevy. Asta ține tot de complexitatea problemei cu care sînt confruntați. Băiatul ăsta nou a moștenit trei sute de prizonieri de război americani. Numai că lagărul e în mîna KGB-ului. Cît i-o fi spus KGB-ul despre lagărul ăsta? Cît i-o fi spus despre ceea ce știm *noi* despre Pensionul Doamnei Ivanova? Fiindcă veni vorba, nici noi nu spunem guvernului nostru prea multe, nu-i așa, Sam? Poate că KGB-ul încearcă să pună Kremlinul în fața unei probleme grave și delicate în ultimul moment. KGB-ul și generalii sovietici au mai făcut figura asta. Ei nu vor să se ajungă la o pace cu Occidentul.

– Oamenii voștri nu sabotează și ei inițiativele de pace?

– Nu prea des, spuse Alevy rîzînd sinistru. Dar băieții tăi de la Pentagon?

– Nimeni n-are mîinile curate, replică Hollis.

– Dar tu, Sam?

– Eu vreau pace în condiții demne. Tu? Nu te știu să fii un fan al sovieticilor sau al destinderii.

Alevy ridică din umeri.

– Eu nu fac decît să-ți comunic linia partidului. Fac ce-mi spun ei. Ei îmi zic să nu stînjenesc guvernul sovietic cu dezvăluiri despre faptul că ar deține cetățeni americani ca prizonieri.

Alevy se întinse pe canapea.

– Și asta fac. Pe urmă Burov mută lagărul sau îi împușcă pe toți piloții ăia.

– De asta trebuie să ne mișcăm repede, Seth, spuse Hollis.

Alevy își pironi privirea în tavan.

– Ai dreptate. Oamenii ăia ar fi morți acum, dacă n-ar fi vorba de Dodson. Dodson e o dovadă vie și e în libertate. De

aceea, Burov nu face nici o mişcare în ce priveşte şcoala şi oamenii de acolo. Dacă Burov pune mîna pe Dodson înaintea noastră... Tot aştept ca Dodson să apară aici.

– Mă tot gîndesc la cei o mie de aviatori daţi dispăruţi şi la cele trei sute despre care ştim că se află la Pensionul Doamnei Ivanova. Bănuiesc c-au fost mai mulţi, dar prin uzură... cauze naturale, sinucideri, execuţii... Trei sute. Cred că depinde de noi, Seth, să-i salvăm. Dă-i dracului de diplomaţi!

Alevy îl privi o clipă pe Hollis, apoi spuse:

– Ştii, Sam, în cei doi ani de cînd lucrez cu tine, n-am înţeles niciodată în ce ape te scalzi.

– Asta-i bine.

– Dar acum am pus laba pe tine. Eşti gata să încalci regulile, să pui în pericol pacea mondială, să-ţi rişti cariera şi chiar viaţa ca să-i scoţi pe aviatorii ăia de-acolo. Sam Hollis cel Calm, Colonelul Corectitudine, este un pilot crîncen, gata să se suie în avion şi să bombardeze şi să mitralieze tot ce întîlneşte în cale.

Alevy zîmbi.

– Şi totuşi toţi continuă să creadă că tu eşti băiatul cuminte, de echipă, şi eu sînt banditul. Ei nu ştiu ce ştiu eu despre tine. Asta ar putea să ne fie de folos. Bun venit în lumea mea, Sam Hollis!

Hollis nu răspunse.

– Gîndeşte-te la partea mai puţin plăcută a obiectivului pe care ţi l-ai propus. Să zicem că-i eliberăm pe oamenii ăia, prin negocieri sau altfel. Tu poţi să ţi-i imaginezi pe cei trei sute de prizonieri de război, oameni între două vîrste, aterizînd pe aeroportul Dulles cu o cursă venind de la Moscova? Îţi imaginezi ce reacţie publică ar stîrni treaba asta?

– Da, dacă reacţia mea e o măsură a opiniei publice americane.

– Bun. S-ar duce naibii întîlnirile la nivel înalt, convorbirile privind armamentele, comerţul, turismul, Teatrul Balşoi şi toate celelalte. Poate c-am avea onoarea neştirbită, dar n-aş paria c-ar fi pace.

– Ce vrei să zici, Seth? Că Washington-ul nu vrea ca aceşti oameni să se întoarcă acasă?

– Te las pe tine să te gîndeşti.

Alevy se ridică, își mai turnă niște cafea cu coniac, apoi opri casetofonul.

– Ce vrei să asculți?

– În ultimii doi ani am ascultat tot ce se putea asculta în materie de muzică de la 1685 încoace. Îți spun sincer că mi-e indiferent.

– Ce zici de niște cimpoaie? Ia ascultă! E un regiment scoțian. Mi-a dat-o un soldat de la ambasada britanică. Zice că rușii nu pot suferi sunetul de cimpoi.

Alevy puse caseta și cimpoierii regimentului scoțian începură să cînte *The Campbells Are Comin'*.

– Să revenim la întrebarea *de ce* se mai află acești piloți în mîinile sovieticilor, spuse Alevy. După ce-au fost storși de informații de aviația militară sovietică și GRU, de ce a mai intervenit și i-a preluat KGB-ul?

Hollis sorbi din cafea.

– Exploatare mintală. Un soi de rezervor de inteligență. Un rezervor de inteligență al KGB-ului. O prelungire a Institutului de Studii Canadiene și Americane.

– Ceva în genul ăsta, replică Alevy, dar mai sinistru.

– Adică?

– Noi credem că acești prizonieri de război ne fac rău. Dumnezeu să-i ierte! De aceea, interesul nostru nu e pur umanitar. Dacă ar fi, atunci ai avea dreptate să presupui că mai degrabă i-am lăsa să putrezească acolo decît să afectăm destinderea. În realitate, însă, Sam, interesul nostru – al agenției – este foarte profund și el privește unele probleme urgente de securitate națională.

Alevy se îndreptă spre Hollis.

– Mai pe șleau, spuse el, credem că nenorocitul ăla de lagăr este o școală în care sînt pregătiți agenții sovietici care vorbesc, arată, gîndesc, acționează și poate chiar și regulează ca niște americani. Înțelegi?

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Știu asta. Am știut de la bun început că trebuie să fie o școală de perfecționare, școală de maniere elegante sau, mă rog, ceva asemănător.

– Bun. Dacă teoria noastră e corectă, înseamnă că un tip pregătit în acel loc nu se deosebește de unul născut și crescut în

drăguțele noastre de State Unite ale Americii. Un agent care părăsește această școală are fie accentul de Boston, ca maiorul Dodson, fie de Carolina de Sud, fie de Whitefish, Dakota de Nord.

– Whitefish e în Montana, Seth.

– Da?

– Care era stoperul echipei Dodgers în 1956, Seth?

Alevy zîmbi.

– Phil Rizzuto.

Dădu din mînă a negație și zîmbetul i se transformă în rînjet.

– Oricum, nu pot fi unul dintre ei.

– De ce nu?

– Agenția mea nu te primește în sînul ei doar pentru că știi să conversezi. Ea vrea să stea de vorbă cu mame, tați și profesori de liceu. Chestia e însă că majoritatea firmelor particulare se mulțumesc doar cu niște hîrțoage care să zică unde te-ai născut, unde ai învățat etc.

Alevy rînji din nou.

– Oricum, bună întrebarea! S-o mai pui! De altfel, tu ai cunoscut un absolvent al școlii.

– Tipul din camera lui Fisher. Schiller.

– Exact. Era perfect?

– Cutremurător de perfect!

Hollis reflectă o clipă.

– Deci tu crezi că absolvenții acestei școli au... penetrat societatea americană la ea acasă?

– Așa credem. Poate că nu lucrează pentru agenție, dar pot lucra pentru colaboratori de-ai noștri; ei pot locui lîngă mine în Bethesda sau pot aduna gunoiul de la cartierul general al CIA. Pot să-mi instaleze telefonul și să-mi verifice impozitele. Pot frecventa cursuri de calculatoare sau alte școli tehnice și e foarte probabil că pot intra și în armată.

Alevy îl privi pe Hollis.

– Totuși, cine a fost stoper la Dodgers în 1956?

– Howdy Doody.

– Poc, ești mort!

Alevy își turnă coniac în ceașca de cafea goală.

– Vrei ceva?

Hollis băgă de seamă că Alevy era obosit. Avea în el o doză mare de cofeină şi una mică de alcool. Hollis se duse la comodă şi îşi turnă ultimul strop de cafea.

– Deci măcăne ca nişte raţe, spuse el, arată ca nişte raţe şi fac şi ouă ca nişte raţe, dar nu sînt raţe.

– Nu, nu sînt, Sam. Sînt nişte vulpi în coteţul cu găini. Sau, dacă vrei, Satana în sanctuar.

– Cîţi crezi c-au absolvit pînă acum?

– Cînd a fost înfiinţată şcoala, au existat probabil mai mulţi americani – să le zicem instructori. Această fabrică de spioni, Pensionul Doamnei Ivanova, ca o prelungire a şcolii aviaţiei militare sovietice, funcţionează probabil de doisprezece, cincisprezece ani. Cursul la şcoală ar trebui să dureze cel puţin un an. E vorba, probabil, de un sistem unu-la-unu, adică un student sovietic asimilează cunoştinţele, personalitatea, accentul etc. unui american.

– O invazie a hoţilor de cadavre, spuse Hollis.

– Întocmai. Aşadar, şcoala s-ar putea să fi avut cîndva capacitatea de a scoate şapte sute de agenţi pe an. Este însă de presupus că o parte dintre ruşi au căzut la examene, după cum e de presupus şi că unii dintre instructorii americani au căzut în sensul ultim al cuvîntului. De asemenea, nu credem că şcolile intermediare ale KGB-ului din Moscova sau din Leningrad au putut să furnizeze un număr atît de mare de studenţi şcolii de perfecţionare – aşa îi spunem noi. Maiorul Dodson i-a spus Pensionul Doamnei Ivanova, şi asta ştim dintr-o sursă de primă mînă. Bănuiesc că americanii de acolo i-au spus aşa în glumă. Încă nu ştim cum îi zic ruşii. Probabil Şcoala de Spioni Nr. 5. Oricum, nu putem fi siguri că toţi absolvenţii au fost infiltraţi în State. Deci, ca să-ţi răspund la întrebare, presupun că între o mie cinci sute şi două mii.

– Vrei să spui că, în America, s-ar putea să existe două mii de agenţi ruşi care se dau drept americani?

– Nu te-ai exprimat exact, spuse Alevy. Ei *sînt* americani. Primii absolvenţi au ajuns acolo acum aproape cincisprezece ani. Suficient ca să fi realizat, cu puţin ajutor din partea prietenilor lor, visul american. Suficient ca să se fi căsătorit şi să aibă copii. Suficient ca să deţină funcţii care să le permită să facă realmente rău.

– Şi n-a fost prins nici unul?

Alevy clătină din cap.

– După cîte știu, nu. Nici n-a fost căutat vreunul pînă în momentul de față. Și, la urma urmelor, ce să căutăm? Pe cineva care bea ceai din pahar și scrie litera *K* de-a-ndoaselea?

– Pe cineva care e prins spionînd.

– Probabil că nu spionează în sens convențional. Oamenii lor se împart probabil în mai multe categorii: agenți în conservare, agenți plasați, agenți de influență și așa mai departe. Acoperirile lor sînt perfecte, ei neatrăgînd niciodată atenția asupra lor. Chiar dacă am prinde unul spionînd, ne-ar fi foarte greu să dovedim că tipul s-a născut și a crescut la Volvograd, atîta vreme cît se cramponează de legenda lui.

– Dacă i-ați fixa niște electrozi de testicule și l-ați zgîlțîi pînă ar vorbi rusește, nu v-ar fi așa de greu.

– Știi ceva? Nu cred că tipul ar vorbi rusește. Și, chiar dacă s-ar da de gol, la ce ne-ar servi? El nu face parte dintr-o celulă sau filieră, ci trebuie să acționeze de unul singur, dacă vor ca treaba să le reușească.

– Dar ar trebui să aibă un ofițer de control, Seth. Cineva de la ambasada sovietică din Washington, de la misiunea diplomatică din New York sau consulatul din San Francisco. Care ar fi cîștigul, dacă ar lucra chiar de unul singur? Cum transmite rezultatele activității lui? Doar nu se bazează pe emițătoare clandestine sau terenuri de parașutare.

– Nu. El trebuie să transmită produsul activității sale prin rapoarte orale. Așa că pleacă în vacanță în străinătate întocmai ca alți americani. Poate că face o călătorie care să includă în itinerarul turistic și Moscova. Impresia noastră este că toate contactele cu acești agenți au loc în afara teritoriului american.

Hollis se îndreptă spre o vitrină, pe ale cărei rafturi se odihneau mici figurine din porțelan smălțuit și nesmălțuit, reprezentînd doamne cu bucle blonde, îmbrăcate în rochii decoltate, și domni cu peruci și pantaloni bufanți strînși la genunchi, din secolul al XVIII-lea. Statuetele puteau fi opera unor sculptori francezi sau englezi din epocă, dar ceva nu era în regulă cu ele, făcîndu-le să se deosebească de obiectele autentice pe care le puteai întîlni într-un magazin de antichități londonez. Hollis deschise vitrina și scoase o statuetă înaltă de cincisprezece centimetri, reprezentînd un bărbat în ținută de călătorie.

– Ce e asta, Seth? întrebă el. Influență tătară? Cazacă? De ce nu sînt ca noi? Știu că pot să arate ca niște scandinavi ori germanici, precum Burov, dar aici nu-i vorba doar de genetică, ci de un suflet și un psihic complet diferite, de o memorie ancestrală; e vorba de ninsoarea deasă din timpul iernii, de mongolii care măturau stepa, de sentimentul permanent de inferioritate în fața Vestului, de faptul că au fost alungați din Europa, de alfabetul chirilic și fatalismul slav, și cine mai știe de cîte altele. Dar indiferent despre ce-ar fi vorba, acest lucru poate fi depistat, *ei* pot fi identificați, tot așa cum un expert în artă poate identifica falsurile din această încăpere.

Hollis privi statueta din mîna sa, apoi i-o aruncă lui Alevy.

– Înțelegi?

Alevy o prinse cu grijă.

– Înțeleg. Dar nu putem depista două mii de indivizi în felul ăsta.

Alevy puse figurina jos.

– Nu.

Hollis se pregătea să închidă ușa vitrinei, cînd zări cutia de Paleh pe care Lisa o cumpărase în Arbat. Își aminti conversația avută cu ea și faptul că atunci intuise ce-i spunea Alevy acum despre natura Pensionului Doamnei Ivanova. Avu sentimentul bizar că Lisa însăși putea fi un produs al acelei școli, dar, firește, acest lucru nu era cu putință, ținînd seama că trecutul ei era verificabil și fusese răsverificat de Serviciul de Informații al Departamentului de Stat. Dacă lui îi trecuse asta prin gînd, nu era greu de imaginat frica și neîncrederea ce ar cuprinde societatea americană, industria de apărare, instituțiile și organizațiile guvernamentale, dacă s-ar afla că în interiorul lor s-ar putea găsi două mii de agenți KGB

– De fapt, cred c-am găsit doi, spuse Alevy. Chiar aici, în ambasadă, Sam. Chiar sub nasul nostru. Bănuiești cine?

Hollis se gîndi o clipă. Scoțînd din calcul bărbații și femeile cu dosarele ultraverificate, rămîneau nevestele casnice, soldații din infanteria marină și personalul de serviciu. Brusc, în minte, îi veniră două nume ca și cînd lucrul acesta l-ar fi știut dintotdeauna. Își reaminti fragmente de conversație, detalii neînsemnate care i se păruseră ciudate, dar care nu-l alertaseră prea tare, întrucît pe vremea aceea nu știa de Pensionul Doamnei Ivanova.

– Drăguțul nostru de meșter la toate și drăguța noastră de menajeră, îi spuse Hollis. Soții Kellum.

– Totdeauna marile spirite se întîlnesc, replică Alevy. Cînd au fost angajați, verificările de siguranță întreprinse au fost restrînse, pe măsura importanței funcției. Am telegrafiat la Langley cu cîtăva vreme în urmă și se pare că datele lor biografice nu se prea confirmă.

Alevy se frecă insistent la ochi și continuă:

– Am cerut să fie verificați din nou barmanul, bucătarii, șoferii și întregul personal de serviciu american. Cînd am renunțat la personalul rusesc, am crezut c-am scăpat de problemele de securitate pe care le aveam. În cazul angajaților localnici însă, eram cu ochii pe ei și nu aveau voie să se miște decît în anumite zone. Acum, americanii ăștia de rang inferior și insuficient verificați se plimbă nestingheriți pe unde vor, fiindcă sînt americani. Este limpede că unii dintre ei sînt niște lupi deghizați.

Hollis se gîndi cum îi umblau soții Kellum prin camere, birou, scrisori. Burov știa despre el de la cît de mult whisky bea, pînă la marca preferată de chiloți. Îi veni în minte imaginea soților Kellum, o pereche plăcută de oameni între două vîrste, aparent din Milwaukee, și își aminti scurtele conversații pe care le avusese cu ei.

Alevy păru să-i ghicească gîndurile.

– Deci, ai putea zice că soții Kellum nu sînt *întocmai* ca noi?

– Nu, dar nici noi nu semănăm aidoma unul cu celălalt. În America întîlnești aceeași diversitate ca în Uniunea Sovietică. Tu și cu mine ne dăm baltici atunci cînd spionăm prin Rusia, dar în republicile baltice sîntem ucraineni sau bieloruși. Și ei trebuie că procedează la fel. Cei care au căpătat accent și legendă de Boston nu vor acționa în Boston, pentru că acolo n-ar ține figura. Ca să-ți răspund la întrebare, soții Kellum m-au păcălit.

– Și pe mine. Dar acum, că știm, putem face un pic de curățenie prin casă, deși pînă acum ne-au făcut foarte mult rău. Și n-am depistat decît doi din cele peste două mii. Trebuie să găsim o modalitate infinit mai bună de a-i descoperi pe indivizii ăștia împrăștiați de la un capăt la celălalt al Americii. Să nu mai vorbim de bazele militare de peste mări și, așa cum am avut neplăcuta surpriză de a descoperi, de ambasadele noastre.

Hollis păru cufundat în gînduri, apoi spuse:

– Dar spuneai mai înainte că aceşti agenţi sovietici s-au căsătorit, şi-au creat relaţii, au copii americani, trăiesc bine.

– Şi s-ar putea ca acum să aibă, aşa cum singur sugerezi, sentimente foarte amestecate. Cu toate acestea, nici unul n-a dezertat. De ce? În parte pentru că n-au motiv s-o facă. Într-un anume fel, ciudat, unii dintre ei au şi dezertat. KGB-ul ştie acest lucru, dar nu-i pasă cîtă vreme tipii pleacă în vacanţă în străinătate de cîteva ori pe an şi transmit informaţii preţioase. Şi poate că răsplata pentru cincisprezece, douăzeci de ani de servicii este pensionarea – în America, dacă doresc. Culmea ironiei! Firește, mai sînt şi alte stimulente pentru a duce o viaţă dublă: ideologia, banii şi teama. KGB-ul este capabil să lichideze familia unei persoane, în Rusia sau America, dacă persoana în cauză trădează. Gîndeşte-te însă că aştia sînt agenţi aleşi pe sprînceană. Mulţi dintre ei n-au nevoie nici de ameninţări, nici de stimulente. Ei nu vor fi seduşi de modul de viaţă american, de democraţie ori de alte lucruri pe care le văd.

– Crezi?

Alevy îşi masă tîmplele.

– Ştii, Sam, avem tendinţa de a supraestima capacitatea de seducţie a sistemului nostru şi calitatea lui. Ştiu că e o erezie ce fac, dar e adevărat. Două sute de milioane de Ivani şi Nataşe nu vor să trăiască în America doar pentru faptul că avem libertate şi maşini de spălat vase. Există realmente o anumită puritate a sufletului rus, un patriotism pătimaş care se aseamănă întrucîtva cu al nostru, precum şi convingerea pe jumătate prostească, însă răspîndită, că într-o bună zi o să le fie mai bine.

Alevy îşi umplu paharul.

– Asta nu înseamnă că, într-o bună zi, n-o să avem şi nişte dezertări, dar, cum spuneam, asta n-o să le dea peste cap operaţiunea.

Hollis îl privi pe Alevy în lumina slabă din încăpere. Alevy îi înţelegea mult mai bine pe ruşi decît fusese Hollis lăsat să creadă. O groază de tipi din CIA preferau să se oprească asupra semnelor ce prevesteau dezagregarea societăţii sovietice. Trimiteau rapoarte în acest spirit administraţiei lor, care se bucura la aflarea acestor veşti bune. Numai că societatea în cauză se aflase dintotdeauna într-un proces de dezagregare, dar ea continua să existe şi pînă la urmă ruşii întotdeauna s-au ridicat şi au luptat pentru identitatea, cultura, limba şi patria lor.

Hollis își turnă niște whisky și pescui un cub de gheață pe jumătate topit din găletușa de argint masiv.

– Care-i punctul slab al operațiunii lor, Seth?

– Nu știu cu certitudine. Am unele păreri. Știu în schimb care e problema noastră. De fapt, două probleme importante. Prima este aceea de a identifica și destrăma această rețea, care nu e de fapt o rețea, ci e vorba mai degrabă de niște organisme toxice implantate în societatea americană. Pe urmă, trebuie să oprim această școală de a mai răspîndi maladia. Analogia nu-mi aparține. E a agenției. Lor le plac analogiile.

– Ai uitat un al treilea lucru, Seth. Că trebuie să-i scoatem pe piloți de-acolo.

Alevy îi aruncă o privire scurtă lui Hollis.

– Da, dar asta face parte din lichidarea școlii. Problema dificilă este a celor două mii de agenți implantați deja în America. Nu-mi place s-o spun, și cu atît mai puțin să mă gîndesc la așa ceva, dar s-ar putea să fim nevoiți să ne confruntăm cu treaba asta încă patruzeci sau cincizeci de ani.

– Dacă o să mai existe America, spuse Hollis.

Alevy se făcu a nu băga în seamă ultimele cuvinte și continuă:

– Deci asta e povestea la a cărei descoperire ai contribuit, Sam.

– Și ce să fac cu informațiile pe care le dețin?

– În urmă cu cîteva zile, aveam mai multe opțiuni, colonele. Acum însă, cu tine expulzat, Dodson fugar și Fisher mort și după ce ți-ai băgat nasul pe-acolo și l-ai întărîtat pe Burov, ei știu că știm, și opțiunile noastre scad vertiginos. Vor evacua locul acela și vor șterge orice fel de urme. Vor transfera întreaga operațiune în altă parte și se vor oferi să însoțească o delegație americană prin locul incriminat. Cînd o să ajungem acolo, o să găsim o casă de odihnă pentru pensionarii din Moscova sau ceva asemănător. De aceea, așa cum spuneai, trebuie să acționăm rapid.

– De ce să nu începem prin a-i aresta pe soții Kellum și a-i face să vorbească?

– Aș vrea să putem, numai că n-avem dovada absolută a faptului că sînt agenți ruși și nu vrem să prevenim KGB-ul mai mult decît e deja prevenit. Așa încît, cu soții Kellum, vom proceda cu grijă. În plus, s-ar putea să fie americani adevărați, cu drepturi cetățenești depline.

– Vrei să te ajut sau nu?

– Mă poţi ajuta încercînd să nu devii o parte a problemei.

– N-am fost niciodată o parte a acestei probleme. Vreau să-i scot din lagăr pe oamenii noştri şi o să colaborez cu tine în acest sens sau o să urmez propria cale de acţiune.

Alevy încuviinţă din cap.

– Nu mă-ndoiesc c-ai s-o faci. Cred că, dacă tu sau alt militar ar periclita vieţile a trei sute de agenţi CIA, aş face la fel. Îţi înţeleg loialitatea.

– N-am nevoie să-mi spui tu chestia asta.

– Ascultă, Sam! replică Alevy. Ţi-am spus tot – secretele de stat, politică diplomatică şi o chestiune care ar putea să arunce în aer relaţiile sovieto-americane ani buni de-acum înainte. Ţi-am spus toate astea ca să te conving că nu stăm cu mîinile încrucişate. Şi noi ne gîndim cum să-i aducem pe piloţii ăia acasă. Mă bizui pe convingerea că o să fii rezonabil şi că n-ai să-ţi inciţi şefii de la Pentagon. Bine?

– Bine.

Hollis nu crezu nici o clipă că Seth Alevy se baza în vreo chestiune sau alta pe încredere, după cum nu credea că Alevy avea de gînd să urmărească linia guvernului de promovare a destinderii. Nimic nu i-ar fi plăcut lui Alevy mai mult decît ca el, Hollis, să incite întregul Pentagon. Şi mai ştia că Alevy nu pierduse o oră să-i furnizeze informaţii ca mai apoi să-i spună să-şi ţină gura. Deşi mai avea de stat doar cîteva zile şi oficial era eliberat de orice obligaţie, Hollis ştia c-o să mai audă de Pensionul Doamnei Ivanova şi că Seth Alevy nu-şi spusese ultimul cuvînt.

– Să nu-i pomeneşti Lisei nimic din toate astea. Misiunea ta e s-o neutralizezi. Bine?

– Bine.

– Şi nu uita că statutul tău de persona non grata ridică uneori semne de întrebare în legătură cu imunitatea ta diplomatică. Spune-i şi Lisei treaba asta! Fiţi foarte atenţi, dacă vă hotărîţi să ieşiţi din ambasadă!

– Am înţeles.

– Ah, un ultim lucru. Vreau să-mi faci o favoare.

– Ce anume?

– Să vii cu mine pe acoperiş.

– De ce?

– Cam o dată pe lună mă duc pe acoperiş şi înjur Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice. Mă sui acolo şi zbier: „Hei, excremente kaghebiste!" Şi pe urmă le explic de ce societatea sovietică o ia în mînă.

– Doamne, Seth, nu-i de mirare că te-au snopit în bătaie!

– Să-i ia dracu'! În seara asta am chef să urc. Hai cu mine!

Hollis îşi privi ceasul.

– Ştiu eu...

Se întreba dacă Lisa mai era la el ori se dusese la ea acasă.

– Haide! Nu fi ursuz! O să vezi ce bine e.

– Cred că aerul proaspăt o să-mi facă bine.

– Aşa te vreau. Ce-o să-ţi facă? Să te expulzeze? Să te omoare?

– Nu le pot face pe amîndouă, remarcă Hollis.

Sam Hollis luă sticla de coniac din bufet. Alevy îl conduse în holul de la etajul al treilea, se căţără pe o scară şi deschise trapa ce dădea pe acoperiş.

Alevy şi Hollis ieşiră pe acoperişul plat de deasupra apartamentului lui Alevy. Afară ningea liniştit. Clopotele din Turnul Ivan băturâ ora două.

– Timpurie ninsoare, remarcă Alevy.

Stelele roşii de pe domurile şi turnurile Kremlinului erau aprinse, în schimb crucile, care din motive inexplicabile nu fuseseră toate date jos, erau întunecate şi invizibile.

– La ora asta probabil că nu mai e nimic deschis în Moscova, spuse Alevy, în afară de secţiile de miliţie şi de birourile KGB-ului. Chiar şi metroul e închis. Pe vremea lui Stalin, la ora asta Lubianka începea să-şi reverse animalele de pradă.

Luă sticla de coniac de la Hollis şi trase un gît zdravăn, apoi zbieră:

– Voi de acolo, m-auziţi? Treziţi-vă, gorile kaghebiste! Vă vorbeşte Seth Alevy, superspion şi superevreu!

Se întoarse spre Hollis şi continuă cu limba împleticită:

– Gorilele astea dădeau tîrcoale prin oraş, cu liste asupra lor, şi întreaga Moscovă îşi ţinea răsuflarea pînă în zori. Şi fiecare dimineaţă găsea un oraş de fiinţe umane înspăimîntate, care se grăbeau spre birouri şi fabrici, prefăcîndu-se a nu băga de seamă dacă cineva nu mai apărea la lucru. Şi se spune că se puteau într-adevăr auzi ţipetele şi împuşcăturile care răzbăteau din Lubianka. Ce loc barbar, Sam! Privesc oraşul şi văd un peisaj

străin: litere ciudate pe firme, clădiri cu forme fantastice şi cerul de deasupra lui cu acea strălucire stranie care mă face uneori să cred că sînt pe Marte.

Hollis îl privi o clipă.

– De ce nu iei prima navă spaţială spre casă?

Alevy zîmbi aproape fără să vrea.

– O s-o fac. Peste vreun an.

Hollis vru să-i spună că, dacă mai continua să-i întărîte aşa, n-avea să mai apuce anul, dar se abţinu ştiind că erau ascultaţi. Şi, oricum, Alevy ştia.

– *Ieb vas!* Vă f..! zbieră Alevy.

La ultimul etaj al blocului de vizavi se deschise o fereastră şi un bărbat îi strigă în engleză:

– Ba te f.. eu, jidane!

Alevy rîse şi îi strigă din nou:

– *Sosi hui, citai Pravdu budesi komissarom,* ceea ce, în traducerea lui Hollis, însemna ceva de genul: „Dacă sugi pixul şi citeşti *Pravda,* ai să ajungi comisar".

– Hai să mergem, Seth, spuse Hollis, apucîndu-l pe Alevy de braţ.

Alevy îşi trase mîna.

– Nu.

Trase încă un gît din sticlă, apoi i-o întinse lui Hollis.

– Ţine-o! Îmbată-te şi gîndeşte-te la o bucăţică bună. Ştii bancul ăla cu... cum era? Kaghebiştii nu se întîlnesc niciodată cu fete, ei se mulţumesc să trăiască cu Maria Palmă.

Şi Alevy făcu un gest obscen cu palma strînsă.

– Seth...

Lui Hollis nu-i fu greu să-şi dea seama că Alevy era beat de-a binelea şi că nu se mai putea înţelege cu el. Se pare că avea de-a face cu defularea lunară a lui Alevy, dar Hollis învăţase să respecte accesele de nebunie ale celor din ambasadă.

O a doua voce de la fereastră strigă în engleză:

– Şi cine e poponarul ăla care e cu tine? E cumva Hollis?

Lui Hollis i se păru că recunoaşte vocea lui Igor. Trase o duşcă din sticlă şi îi strigă în rusește:

– Am văzut-o pe mă-ta în patru labe prin parcul Gorki încercînd să scoată banii de chirie!

Alevy se prăpădi de rîs, încîntat.

– Hai că i-ai zis-o!

Schimbul de insulte continuă prin ninsoarea nopții preț de cincisprezece minute. Hollis, care se simțea și el cam amețit acum, își spuse că această întîlnire Est-Vest ar fi trebuit să aibă loc la un nivel superior, dar Alevy și cei doi ruși păreau fericiți cu ritualul lor.

– Ți-a spus ceva ambasadorul în legătură cu chestia asta? îl întrebă Hollis pe Alevy.

Alevy termină coniacul și dădu drumul sticlei în zăpadă.

– Să-l ia dracu'!

Alevy merse împleticit spre chepengul deschis și le făcu rușilor cu mîna.

– *Spakoinoi noci!*

Rușii îi strigară, la rîndul lor:

– Noapte bună!

Alevy coborî nesigur scara.

Hollis privi spre bloc și îi văzu pe cei doi făcîndu-le semn cu mîna. Unul din ei îi strigă în engleză:

– Drum bun, Sam!

Apoi, amîndoi, ca la comandă, izbucniră în rîs. Hollis avu impresia că erau tot atît de sinceri ca Burov.

CAPITOLUL 23

Hollis se învîrtea cu paharul în mînă printre cutiile de împachetat, încercînd s-o găsească pe cea în care era băutura. Mobila masivă continua să se afle la locul ei, dar, cu eficienţa-i teutonică, firma germană de transport mobilier lăsase la vedere unele obiecte necesare, urmînd a le împacheta în ultima zi. Astfel, baia era aproape intactă, în dulap avea haine pentru trei zile, plus diverse ustensile în bucătărie. Nu-i lăsaseră însă neîmpachetată nici o sticlă de whisky. Găsi, în sfîrşit, o cutie de carton presat marcată cu inscripţia Alkoholische Getr nke care i se păru promiţătoare. Rupse sigiliul de pe capac, scotoci prin umplutura de poliuretan expandat şi găsi o sticlă de whisky Chivas. Îşi turnă în pahar şi se duse la bucătărie după gheaţă. Ceasul arătă ora douăsprezece ziua.

Auzi uşa de la intrare deschizîndu-se şi bănui că era Lisa, care îi ceruse, iar el îi dăduse, o cheie de la apartament. Se duse în capul scărilor şi-i văzu pe soţii Kellum venind spre el.

– A, bună ziua, domnule colonel, spuse Dick Kellum zîmbind. Nu ne aşteptam să vă găsim acasă.

Hollis îi întoarse zîmbetul.

– N-am prea avut de lucru la birou.

Se dădu la o parte, ca să le facă loc soţilor Kellum să intre în living. Ann Kellum, care cără o găleată cu ustensile de curăţenie, spuse scuzîndu-se:

– Putem veni altădată.

– Nu, doamnă Kellum, puteţi face o curăţenie sumară.

Ann Kellum privi în jur.

– O, dar v-au împachetat toate lucrurile.

– Aproape. Dereticaţi băile şi bucătăria, dacă vreţi.

Dick Kellum, care cara şi el o galeată de serviciu, se apropie de cutii.

– Ştiţi germana, domnule colonel?

– Nu, Dick.

– Ştiţi, uneori mă întreb ce-or zice ruşii ăştia de noi că apelăm la firme de mutat germane, ne trimitem bolnavii în Finlanda şi Anglia, aducem meşteri din Vest care să repare una, alta prin ambasadă. Cred că se simt un pic ofensaţi, nu-i aşa?

„Aşa ştii tu, Ivane", gîndi Hollis, apoi spuse:

– Nu se ofensează ei aşa uşor.

Soţii Kellum aveau în jur de patruzeci şi cinci de ani sau mai mult; erau amîndoi cam oacheşi, cu ochi negri şi părul negru, care începuse să încărunţească. Se mişcau ca nişte oameni care făcuseră muncă grea de servitori toată viaţa, dar, deşi accentul lor părea a fi al unor oameni modeşti, erau departe de a fi proşti. Hollis îşi aminti o conversaţie destul de interesantă pe care o avusese cu Dick Kellum despre varietăţile de bere din Milwaukee şi virtuţile acestora. Ann Kellum îi mărturisise odată că soţul ei obişnuia să bea cam mult din acele mărci celebre.

– V-au împachetat şi aspiratorul? întrebă Ann Kellum.

– Probabil, dar nu vă necăjiţi. O să faceţi o curăţenie completă pentru următorul locatar, după ce plec eu.

– Aveţi deja un înlocuitor, domnule colonel? se interesă Dick Kellum.

– Da, un locotenent-colonel pe nume Fields. Îl cunosc şi pe el, şi pe soţia lui. Se încearcă aducerea lui aici înainte de plecarea mea, aşa încît, dacă acest lucru se va întîmpla, o să vi-l prezint. Soţia lui o să vină probabil mai tîrziu.

– Sper să ştie ruseşte la fel de bine ca dumneavoastră, ca să fie cineva care să vorbească în locul meu cu nebunul ăla de grădinar rus.

Hollis îi zîmbi. „Ticălosule, ce mi-ar mai plăcea să-ţi tai beregata!"

– Vorbeşte şi el fluent, dar nu vrea să se ştie lucrul ăsta, înţelegeţi ce vreau să spun. Aşa că nu-l forţaţi să vorbească.

– M-am prins, spuse Dick Kellum, făcînd cu ochiul.

– Deci aici o să stea, nu? întrebă Ann Kellum.

– Da.

– Ştiţi cumva, doamna o să lucreze?

– Cred că da. E profesoară şi va încerca probabil să obţină un post la şcoala anglo-americană.

– Bun, spuse femeia. Înseamnă c-o să fie mai uşor cu programarea.

– Înţeleg, replică Hollis.

Dick Kellum îşi săltă găleata.

– Ei, eu mă duc să mă apuc de treabă.

Urcă în baia de la etajul al doilea. Doamna Kellum îl urmări cu privirea, apoi spuse încet:

– Domnule colonel, ştiu că nu e treaba mea, şi-mi puteţi spune să tac, dar vă duceţi la doamna Hollis? Mai e la Londra?

– Nu sînt sigur, doamnă Kellum.

Femeia păru să se lupte cu un soi de frămîntare lăuntrică, apoi o trînti:

– Domnule colonel, eu şi cu Dick ţinem la dumneavoastră şi am vorbit cu el despre asta, şi el mi-a zis să-mi ţin gura, dar cred că trebuie să ştiţi. Soţia dumneavoastră... doamna Hollis...

Îl privi pe Hollis, apoi privi într-o parte.

– Se întîlnea cu un domn de aici, un domn de la secţia comercială. Nu pot să vă spun cum îl cheamă, dar venea aici ori de cîte ori eraţi în oraş ori plecat la Leningrad cu treburi.

Apoi adăugă în grabă:

– S-ar fi putut să fie doar prieteni, ştiţi, şi poate că erau, dar nu cred că e cinstit ca o femeie să primească prieteni acasă, cînd bărbatul ei e plecat.

Ann Kellum se mai foi o clipă, apoi îşi luă găleata şi se duse la bucătărie.

Hollis sorbi o înghiţitură din pahar. „Spionii mint", gîndi el. Poate KGB-ul îşi permitea o ultimă glumă înainte de plecarea lui. Tot atît de bine însă putea să fie şi adevărat. De fapt, domnul în cauză ar fi putut fi Ken Marcer, unul dintre bărbaţii cu care stătuse Lisa de vorbă în holul clădirii cancelariei.

– Cui îi pasă? şopti Hollis.

Auzi uşa de la intrare deschizîndu-se din nou. De data asta era Lisa, care urcă scările.

– Eşti singur, strigă ea, sau te-am prins? Regulezi pe cineva, Sam?

Hollis o întîmpină în capul scărilor.

– Bună, Lisa.

– Măcar ai pantalonii pe tine.

– Domnul şi doamna Kellum sînt aici.

Lisa îşi duse mîna la gură şi se înroşi.

– Prostule, de ce nu mi-ai spus? şopti ea.

– Păi, ţi-am spus acum.

– M-or fi auzit?

– Sînt sigur că da.

Lisa îşi îngropă faţa în pieptul lui şi-şi înăbuşi rîsul.

– Într-o oră o să afle toată ambasada. O, Doamne, ce ruşine mi-e!

Hollis o sărută.

– Tipii sînt discreţi. Ce-ai zice dacă am merge la tine?

Lisa privi în jur.

– Şi la mine e deranj. Hai să mergem în oraş. Azi nu plouă şi nici nu e ger.

Hollis ezită, apoi spuse:

– Bine, dar...

– Nu-i lăsa să-ţi dicteze cum să trăieşti. Nu e ăsta motoul nostru?

– Ba da, este.

Strigă înspre bucătărie:

– Doamnă Kellum, eu plec!

Ann Kellum apăru în uşa bucătăriei.

– O, domnişoară Rhodes, n-am ştiut că sînteţi aici.

Lisa îi aruncă o privire atotcunoscătoare lui Hollis.

– Bună, Ann. Nu prea ai mare lucru de făcut pe-aici, nu-i aşa?

– Nu prea. V-au împachetat şi pe dumneavoastră?

– Au împachetat tot.

– Vă pare rău că plecaţi?

– Da, foarte rău.

– Nu înţeleg de ce nu v-au mai dat o şansă.

– Aici se iau foarte în serios abaterile minore.

– Orice lucru aici înseamnă abatere. Nu există nici un fel de libertate. Înlocuitorul dumneavoastră o să stea în apartamentul dumneavoastră?

– Nu cred c-o să mai vină cineva în locul meu. N-are rost să mai trimită pe cineva aici, dacă au început-o cu expulzările...

– Hai să mergem, o întrerupse Hollis. La revedere, doamnă Kellum. Ne vedem înainte să plec.

– Sper, domnule colonel.

– O să am grijă de asta.

O apucă pe Lisa de braţ şi coborîră în hol, de unde Hollis îşi luă fulgarinul şi o pălărie de fetru neagră.

– Îmbrăcat aşa, arăţi ca un spion.

– Te contrazic. Pardesiul bleumarin şi pălăria cu borul îngust reprezintă costumaţia mea de spion.

Afară era un soare palid. Aerul era umed şi rece, dar temperatura era peste zero grade, iar zăpada căzută cu cîteva nopţi înainte se odihnea în petice pe suprafaţa curţii interioare. Ieşiră pe poarta pietonală din spatele complexului, pe lîngă cazarma soldaţilor din infanteria marină.

– Unde vrei să mergem? o întrebă Hollis.

– Nicăieri anume. Să fim simpli turişti. S-o luăm în sus pe strada Gorki şi să ne oprim la o cafenea nostimă să bem un cappucino şi să mîncăm nişte pateuri.

– Nu există cappucino nici pe strada Gorki, nici pe vreo altă stradă.

– Să zicem că există.

– Fie.

Străbătură străzile vechiului cartier Presnia, trecînd pe lîngă o statuie care reprezenta un luptător pe baricadă, apoi pe lîngă o altă sculptură intitulată „Piatra de pavaj – arma proletarului". În apropiere, se înălţa un obelisc dedicat eroilor insurecţiei din 1905.

– Ce romantic! spuse Hollis. Nu vrei să ne sărutăm în Piaţa Insurecţiei?

– Nu mă mai tachina! Sentimentele sînt dăltuite în inimă, nu în piatră ori în marmură, şi asta chiar şi pe Via Veneto.

– Bine zis!

– Oricum, am făcut o pasiune perversă pentru oraşul ăsta şi oamenii lui.

– Ei bine, cîţiva dintre oamenii perverşi ai oraşului ăsta se ţin după noi. Nu mă îndoiesc că ştii ce înseamnă „supraveghetori de ambasade".

– Da, ştiu. Ne urmăresc? întrebă Lisa privind în jur.

– Da.

– Eşti sigur? Nu cred să fi fost urmărită vreodată.

– Fiecare e urmărit din cînd în cînd. De ataşaţii militari însă, se ţin scai tot timpul. O să ne facem pierduţi şi cel mai simplu e în metrou. Nu trebuie decît să stai lîngă mine. Uite nişte fise de cinci copeici!

O luară în sus pe strada Rampart şi intrară în staţia de metrou Strada 1905, suindu-se în primul tren. Vagonul era pe jumătate gol.

– O să schimbăm de cîteva ori trenul la întîmplare, pînă cînd o să fiu sigur că ne-au pierdut urma.

– Bine. Dar ce ne pasă dacă ne urmăresc? Doar nu facem nimic.

– E vorba aici de un principiu. Şi, pe urmă, s-ar putea să mai aibă pregătită o cameră pentru noi la Lefortovo. Călătoriră cu metroul spre centrul oraşului, efectuînd mai multe transferuri de ultim moment în staţiile cele mai aglomerate, apoi luară un tren pe linia Prospect Mira, spre marginea de nord a Moscovei. Hollis se aşeză pe scaun şi spuse:

– Ne-au pierdut urma la Piaţa Revoluţiei.

Lisa se aşeză lîngă el, în vagonul aproape gol.

– De unde ştii?

– I-am văzut cum au rămas pleoştiţi pe peron, în momentul în care trenul nostru a plecat din staţie.

– Ştii cum arătau?

– Sper că da.

– Grozav! Ce romantic! Să fugi de KGB!

Lisa îşi privi ceasul.

– E aproape unu. Mor de foame. Al cui e rîndul să facă cinste?

– Cred c-ai uitat să plăteşti la Lefortovo, aşa că e rîndul tău.

– Ai dreptate, spuse Lisa luîndu-l de mînă. Ştii ceva, Sam, şefa mea, Kay Hoffman, spune că n-ar trebui să mă încurc cu un bărbat însurat.

– Zău? Scrie cumva şi o pagină cu sfaturi pe tema asta?

– Fii serios! E o femeie cu experienţă...

– Am auzit.

– Şi pentru mine e un fel de mentor. Mi-a spus că bărbaţii însuraţi ori se întorc la nevestele lor, ori te consideră o relaţie pasageră.

– Am ajuns la staţia Cosmos. Următoarea staţie e la pădure, aşa c-ar fi mai bine să coborîm aici.

Ieşind din staţia de metrou, Hollis şi Lisa traversară Prospect Mira, îndreptîndu-se spre clădirea masivă a hotelului Cosmos.

– Mergem să mîncăm? întrebă Lisa.

– Nu.

Intrară în hotel şi Hollis găsi biroul Intourist. Cu oarecare dificultate, reuşi să închirieze o maşină cu şofer, plătind anticipat în dolari americani.

– Unde mergem? întrebă ea.

– Surpriză.

Un bărbat de vreo treizeci de ani, îmbrăcat neîngrijit, se prezentă drept Saşa şi îi conduse afară, la o Volgă neagră. Hollis scrise ceva cu caractere ruseşti pe o bucăţică de hîrtie şi i-o întinse. Saşa o privi şi clătină din cap.

– *Nelzia,* spuse, folosind un cuvînt foarte des întrebuinţat. Nu se poate! *Niet.*

Hollis îi întinse o bancnotă de zece dolari şi-i spuse în ruseşte:

– Fii băiat de treabă! N-o să ştie nimeni.

Saşa se uită din nou la Hollis, luă bancnota şi porni motorul.

– Bine.

Lisa se lipi de Hollis şi-şi strecură braţul pe sub braţul lui.

– O violare de itinerar şi una în ce priveşte valuta. De data asta, te-ai întrecut cu gluma.

Maşina, ca toate taxiurile ruseşti cu care circulase, era murdară. O luară spre nord pe Prospect Mira, ajunseră la drumul de centură exterior şi cotiră spre sud-vest pe această mare arteră circulară din jurul Moscovei. În afara oraşului, mai era zăpadă, vastele întinderi de vegetaţie perenă fiind acoperite de o pudră albă.

Saşa vră pe şoseaua Minsk–Moscova.

– La... Borodino, cumva? îl întrebă Lisa pe Hollis.

Hollis zîmbi.

– Te rog. Părăsiră şoseaua, intrînd pe un drum pavat cu o singură bandă pe sens, şi ajunseră într-un sat de mărime potrivită, cu case acoperite cu şindrilă datînd din perioada anterioară Revoluţiei.

– Unde sîntem? întrebă Lisa.

Hollis arătă spre gară şi Lisa citi: Peredelkino.

– Eşti un scump! spuse Lisa sărutîndu-l pe obraz

– Trebuie să întreb unde e cimitirul, spuse Saşa în ruseşte.

Opri maşina şi îl întrebă pe un băiat care tocmai trecea pe-acolo pe-o bicicletă. Băiatul îi indică direcţia cu mîna.

– Pe drumul ăla. O să-i găsiţi mormîntul destul de uşor, fiindcă sînt studenţi adunaţi acolo.

Saşa o luă pe un drum ce traversa satul şi ieşi din nou în cîmp deschis. La marginea drumului era o dumbravă de pini şi mesteceni dezgoliţi de frunze, înconjurată de un zid scund de cărămidă. Saşa opri maşina. Hollis şi Lisa coborîră şi intrară printr-o mică deschizătură în zid.

În cimitirul pudrat cu zăpadă, vreo zece tineri şi tinere stăteau în picioare, în jurul unei pietre funerare albe, în care erau dăltuite trăsăturile colţuroase ale poetului, împreună cu inscripţia „Boris Pasternak, 1890–1960". Pe zăpadă erau aşezate flori proaspete. O carte cu poeme de Boris Pasternak trecea din mînă în mînă şi fiecare student citea pe rînd din ea. Abia dacă-i observară pe Lisa şi Hollis, dar la un moment dat o tînără le făcu semn spre carte privindu-i întrebător.

– Da, aş dori să citesc, răspunse Hollis în ruseşte.

Alese unul dintre poemele Larei, făcînd-o pe Lisa să zîmbească, apoi îi întinse ei cartea şi Lisa citi din *Grădina Ghetsimani*.

> Şi cercetînd aceste negre abisuri –
> Deşarte, fără capăt şi fără început –
> Cu tîmpla-I sîngerîndă, El îşi imploră Părintele,
> Să-i fie dat acest potir al morţii.

După aceea, în drum spre oraş, Lisa întrebă:

– Ţi-ai putea imagina aşa ceva în America? Ca oamenii să călătorească pînă la mormîntul unui poet?

– Nu, cred că nu. Dar ruşii o fac nu numai din dragoste pentru poezie, ci şi în semn de protest politic. Dacă guvernul ar face din locul ăsta un sanctuar naţional, ai vedea mai puţini iubitori de poezie pe-aici. Şi dacă ar încuraja mersul la biserică, s-ar putea să vezi mai puţini oameni şi pe-acolo.

– Eşti cinic şi cred că n-ai dreptate.

– Poate că eu văd mai mult partea urîtă a sufletului rus tocmai fiindcă am de-a face cu lucruri urîte.

– Poate.

Îi spusera lui Saşa să-i ducă prin Moscova ca să viziteze din nou locuri ce le trezeau amintiri unuia sau altuia.

– Aş vrea să văd fiecare loc împreună cu tine, ca să putem vorbi despre ele după ce plecăm.

– Cum rămîne cu mormîntul lui Gogol?

– Mai tîrziu.

La apusul soarelui urcară pe Colinele lui Lenin, pentru a privi panorama oraşului de pe platforma de observare din complexul universităţii moscovite. Lisa se lipi de Hollis.

– Îţi mulţumesc pentru ziua asta frumoasă. Indiferent ce s-ar întîmpla, asta a fost ziua noastră.

Hollis privi oraşul ce se întindea dincolo de rîul Moscova.

– Cred că putem spune că ne-am îndrăgostit în Moscova.

– Da, aşa-i, şi am făcut prima oară dragoste într-o colibă ţărănească.

– Nu cred că trebuie să intrăm în detalii.

– O, Sam, sînt atît de fericită şi de tristă în acelaşi timp. Atît de optimistă şi de speriată...

– Ştiu.

Saşa era la vreo zece paşi mai jos pe parapetul de piatră, fumînd ţigară de la ţigară. Schimbă o privire cu Hollis şi zîmbi. Apoi le strigă în ruseşte:

– Aici vin mulţi îndrăgostiţi. Şi acolo, vedeţi colina aia? E Colina Despărţirii, unde vechii locuitori ai Moscovei obişnuiau să-şi ia rămas-bun de la familiile lor şi de la prieteni cînd plecau într-o călătorie lungă în Vest.

Saşa veni mai aproape de clienţii săi.

– Acolo jos sînt Studiourile Mosfilm. Vedeţi clădirile? Filmele sovietice sînt bune, dar uneori îmi plac filmele americane. Nu avem prilejul să vedem prea multe. Am văzut *Kramer contra Kramer* şi am dus-o pe fiică-mea să vadă *Doamna şi vagabondul.*

Se întoarse din nou cu faţa spre oraş.

– Acolo e hotelul Ukraina. Stalin ştia cum să construiască lucrurile ca să dureze. Acum, tot ce se construieşte e ieftin şi se prăbuşeşte. Stalin ar fi împuşcat jumătate din antreprenorii de construcţii de azi. Dincolo e vechea gară Kiev şi mai încolo – circul nou, clădirea aia rotundă. Cel mai bun circ din întreaga

lume. Iar aici, chiar pe locul pe care ne aflăm, în fiecare decembrie studenţii se adună să comemoreze moartea lui John Lennon.

– Nu pe Vladimir Ilici Lenin? întrebă Hollis răutăcios.

Saşa rîse în hohote.

– Nu. Partidul are grijă de marele bărbat în fiecare zi de 21 ianuarie. Vă surprinde că tinerii vin aici şi cîntă cîntecele lui John Lennon? El a fost un poet, ca Pasternak. Ruşilor le plac poeţii. Vă place John Lennon?

– Da, răspunse Lisa. A fost un mare muzician şi poet.

– Avem nevoie de mai mulţi poeţi şi de mai puţini generali, declară Saşa.

Lisa arătă cu degetul spre o aglomeraţie de clădiri cu cupole aurite, aflate la vreo jumătate de kilometru depărtare.

– Saşa, aia nu-i mănăstirea Novodevici?

– Ba da. Ţarul Petru le-a trimis acolo pentru tot restul vieţii pe prima lui soţie şi pe ticăloasa de soră-sa.

Saşa îi zîmbi lui Hollis.

– Acum, nu e aşa uşor să scapi de femeile imposibile.

– Amin, frate, replică Hollis în engleză.

Lisa îi arse un cot în coaste.

– Ar trebui să vă duceţi acolo duminică, adăugă Saşa. E slujbă la catedrală pentru credincioşi. Am fost şi eu acolo odată. A fost foarte... interesant. Şi pe urmă să vizitaţi şi cimitirul. Vă plac scriitorii noştri? Cehov e îngropat acolo.

– Şi Gogol? întrebă Hollis.

– Da, şi el e acolo.

Hollis o privi în treacăt pe Lisa, care zîmbi.

– Şi Hruşciov e acolo, continuă Saşa, şi alţi membri ai partidului. De ce credeţi c-au vrut să fie îngropaţi în pămînt sfînt şi nu lîngă zidul Kremlinului? Cine poate şti? Poate că n-au vrut să rişte.

Şi Saşa rîse din nou. Se întoarseră cu toţii la maşină.

– Ar mai fi două ore pentru cît aţi plătit, zise Saşa.

– Cred că ne-am plimbat destul, spuse Hollis.

– Bun. Vă invit la mine la masă. Tot a vrut nevastă-mea să cunoască nişte americani. I-am promis că într-o bună zi o să-i aduc cîţiva acasă. Sînteţi primii pe care i-am întîlnit şi care vorbesc limba noastră. În plus, sînteţi şi simpatici.

Lisa îl privi pe Hollis şi dădu afirmativ din cap.

– Îţi mulţumim, dar nu putem merge, spuse Hollis.

– Ştiu cine sînteţi. V-am văzut fotografiile la televiziune aseară. Dar acum avem *glasnosti*, aşa că nu mai contează.

Hollis se întrebă de unde făcuse rost televiziunea sovietică de fotografiile lor.

– Mă tem că aici e vorba de ceva mai mult decît *glasnosti* şi are importanţă. Pentru tine, nu pentru noi.

Saşa porni maşina şi chicoti:

– Poate mă expulzează şi pe mine.

– Ştii unde e ambasada americană?

– Cine nu ştie?

– Acum mergem acolo.

Volga coborî Colinele lui Lenin, traversă rîul Moscova şi se îndreptă spre ambasadă pe cheiul Moscovei. Lisa îşi puse capul pe umărul lui Hollis.

– Eşti ocupat diseară?

– Am o întîlnire pînă pe la nouă.

– Cu cine?

– Cu spioni.

– Vrei să vii la mine după aceea?

– Cu plăcere!

– Rămîi şi noaptea?

– Rămîn tot restul săptămînii, dacă vrei.

Lisa zîmbi.

– Bine. Mută-te la mine! Hai să-i şocăm pe diplomaţi şi pe nevestele lor încuiate!

– Agaţă-mi lenjeria pe sîrma ta de rufe!

– N-am o sîrmă de rufe, dar o să-ţi pun numele la sonerie.

Volga rula pe cheiul învăluit în ceaţă, urmînd bucla descrisă de rîul Moscova. Prin ceaţa de pe rîu, apăru clădirea din cărămidă roşie a cancelariei, puternic luminată.

– Am crezut c-ai fost eliberat de toate sarcinile.

– Mai am de dat instrucţiuni şi de prezentat raportul de activitate.

– Kay nu mă lasă nici măcar să intru în birou. Am impresia că povestea e într-adevăr serioasă. Crezi că situaţia noastră e mai gravă şi noi nu ştim?

– Nu în momentul de față, dar o să fie, dacă nu ne ținem gura.

– Tu încă te mai ocupi de cazul ăsta, nu-i așa? Lucrezi cu Seth în continuare.

Hollis nu răspunse imediat, apoi spuse:

– În războiul ăsta, lăsările la vatră nu se fac așa de ușor.

Se aplecă spre scaunul din față și îi spuse lui Sașa:

– Nu încetini decît cînd ajungi în fața porții, pe urmă oprești scurt cît mai aproape de ea.

Sașa îi aruncă o privire scurtă.

– Nu pot să trec de milițianul de pe trotuar.

– Știu, dar trage aproape. Noi o să coborîm din mașină repede, așa că ne luăm rămas-bun de la tine acum.

– *Do svidania,* le spuse Sașa.

– Cîndva o să luăm și masa împreună.

– Da, cîndva.

Hollis își trase pălăria pe ochi și se lăsă în jos pe banchetă. Lisa îi urmă exemplul.

– Trebuie neapărat?

– Nu, dar vreau să mă distrez.

Sașa menținu viteza, apoi trase lîngă bordură și frînă brusc. Hollis deschise portiera dinspre trotuar și sări din mașină împreună cu Lisa. O apucă pe Lisa de braț și trecură repede pe lîngă milițieni, care tocmai ieșeau din gheretă.

– *Stoi! Pasport!*

– Dă-i drumul, băiete! strigă Hollis la santinelă.

Porțile electrice începură să se depărteze una de alta, tocmai cînd din spate Hollis auzi zgomot grăbit de cizme. O împinse pe Lisa prin deschizătură, apoi se strecură în urma ei. Privind înapoi, peste umăr, îi văzu pe cei doi milițieni holbîndu-se la ei printre zăbrelele porții. În spatele milițienilor, îl văzu pe Sașa, care, avînd acum doi cerberi de ambasadă în Volga, nu părea să se simtă în largul lui.

– Cred că am destule acțiuni subversive pentru o singură zi. O să mă duc să beau ceva și pe urmă să-ți mut lucrurile la mine cîtă vreme ești în ședință. Poate c-o să rog pe cineva din personalul de serviciu să mă ajute. O să-i chem pe soții Kellum.

– Nu. Aș prefera să le mutăm noi, dar mai tîrziu. Bine?

– Bine.

Intrară în clădirea cancelariei și Hollis spuse:

– Mă duc un pic sus în birou și pe urmă la întîlnire.

– O să fie și Seth acolo?

– Cred că da. De ce?

Lisa ezită, apoi spuse:

– Tu ești gelos pentru ceea ce a fost între mine și el... Eu sînt geloasă pe relația dintre voi.

Hollis își spuse că nu prea era același lucru, dar se abținu să comenteze.

– Ferește-te de el, Sam, adăugă Lisa.

Hollis își privi în grabă ceasul.

– Ne vedem mai tîrziu.

– Îți mulțumesc pentru ziua de azi.

Hollis se îndreptă spre lift, iar Lisa spre ieșirea din spate, dinspre zona rezidențială. În timp ce urca pentru a se întîlni cu Alevy, îi trecu prin gînd că două dintre marile probleme ale vieții erau femeile și spionajul și că el avea parte de amîndouă pînă peste cap.

CAPITOLUL 24

Hollis își încheie vestonul albastru deschis al uniformei de ofițer de aviație și își îndreptă cravata.

– Cum arăt?

– Foarte sexy, spuse Lisa. Mă tem c-o să mi te fure vreo secretară tînără în seara asta.

Hollis își aranjă panglicile de decorații. Lisa îl întrebă:

– Le aranjezi după culoare, cronologic sau cum?

– În ordinea importanței. Cele pentru bună purtare vin ultimele. Ce secretară?

Lisa zîmbi.

– O să mă înveți cum să-ți aranjez uniforma?

– E un lucru lipsit de importanță, pe care pot să-l fac singur.

– Soția ta se ocupa de uniformă?

– Cred că nici nu știa că sînt militar. Ai niște whisky?

– O sticlă, în bucătărie. Închide-mi și mie fermoarul! Hollis trase fermoarul rochiei de mătase neagră, apoi își strecură mîinile pe sub brațele ei și îi cuprinse sînii în căușul palmelor.

– Ai niște obuze clasa întîi!

– Ai început să devii foarte vulgar, tu care erai un ofițer manierat.

Hollis o sărută pe gît, apoi coborîră. Lisa aduse sticla de whisky și o sticlă cu apă gazoasă. Hollis umplu cu gheață două pahare.

– Cutiile astea de împachetat mă calcă pe nervi, spuse Lisa.

– Unde e icoana?

– Acolo, pe raft. O să i-o trimit șefului meu la U.S.I.S., la Washington. I-am scris și l-am rugat s-o țină pînă ajung eu. Poți s-o pui în valiza diplomatică?

– Ţi-am spus că da.

– Mulţumesc. Poţi s-o iei şi să mi-o aduci, cînd treci pe la Washington?

– Firește.

Luă icoana de pe raft şi o privi. Era un pătrat cu latura de şaizeci de centimetri. Pictura reprezenta un sfînt, dar Hollis nu reuşea să-l identifice.

– Cine-i tipul?

Lisa veni lîngă el.

– Tipul ăsta e arhanghelul Gavril. Nu-i vezi trompeta?

– Ba da.

– Icoana asta e pictată pe lemn de zadă. Multe icoane sînt pictate pe lemn de pin, care se deformează şi crapă.

– Înţeleg.

– Sînt mulţi cărora nu le plac icoanele pictate. Ele sînt lipsite de perspectivă, adîncime ori mişcare. Imaginile sînt plate, iar chipurile sînt rigide şi distante.

– Precum feţele a opt milioane de moscoviţi.

– Există însă o căldură a culorilor folosite şi o anumită seninătate în chipul acela cuprins de beatitudine, nu crezi?

– Ba da. Cît?

– Cît valorează? În Occident sînt greu de evaluat, dar am găsit un istoric de artă la Universitatea Columbia care mi-a spus că e o icoană de secol XIV şi că provine din regiunea Kazan, ceea ce ştiam. Valorează vreo douăzeci şi cinci de mii de dolari.

– Doamne sfinte! Şi dacă o pierd?

Lisa îşi turnă whisky în pahar.

– Nu-mi pot imagina un spion care pierde lucruri. Am încredere în tine.

– Bine, spuse Hollis, aşezînd cu grijă icoana înapoi pe raft.

– În Rusia, spuse Lisa, icoana are o valoare aparte. În timpul invaziilor tătare, cînd bisericile erau incendiate şi preoţii masacraţi, icoana, date fiind dimensiunile ei, putea fi ascunsă şi fiecare familie avea una. Vreme de sute de ani, aceşti oameni extrem de religioşi au văzut în icoană simbolul supravieţuirii culturii şi a creştinismului rus.

– Vezi vreo paralelă? întrebă Hollis.

– Bineînțeles. Oricine o poate vedea. Dacă biserica ortodoxă și cultura rusă au reușit să supraviețuiască aproape trei sute de ani unor călăreți sălbatici, ele pot supraviețui și nebunilor din Kremlin. Asta face parte din semnificația simbolică a renașterii iconografiei. Poate că portretele în sine nu sînt însuflețitoare, dar aici a ține o icoană în casă e ca și cum te-ai declara disident. Ei știu și știu și cei de la Kremlin cine sînt păstrătorii culturii și cine tătarii.

– Interesant. Uneori am impresia că țara asta are mai multe lucruri de arătat decît ceea ce se vede. Uneori uităm că oamenii de aici au și ei o istorie.

– Ei nu uită însă nici o clipă, spuse Lisa sorbind din paharul cu whisky. Sînt cam emoționată în legătură cu petrecerea asta.

– De ce?

– Păi... cum să-ți spun... cred că sînt foarte timidă. Nu-mi place să fiu în centrul atenției, mai ales la o petrecere la care se sărbătorește expulzarea mea.

– N-am observat că ai fi timidă, îndrăzni să spună Hollis. Oricum, e o veselie de la un cap la altul. Am fost la o petrecere de asta odată, la Sofia. Adjunctul șefului CIA de acolo se încurcase cu nevasta unei oficialități bulgare sau cam așa ceva. Ca s-o scurtez, a fost prins asupra faptului și expulzat. Oricum, petrecerea a durat tot week-end-ul, iar bietul tip... Da' ce mai contează?

– Bărbații sînt niște porci! Asta nu-i o poveste nostimă.

– Atunci mi s-a părut amuzantă! Poate că, dacă ai fi fost acolo, ți s-ar fi părut la fel.

– Știi, treaba cu spionajul e un fel de... ce mai tura-vura, nu ți se potrivește. N-ai putea s-o lași baltă? Mai bine zis, n-ai vrea s-o lași baltă?

– Mi-ar plăcea să mă întorc la pilotaj.

– Într-adevăr? Sau o spui de prea multă vreme?

Hollis se așeză pe o cutie pentru împachetat, fără să-i răspundă.

– Iartă-mă, Sam! Am mers prea departe. În fond, nu-mi aparții, spuse Lisa terminînd whisky-ul din pahar. Încă. Mai vrei?

– Nu.

– Eu da. Sînt nervoasă.

– Văd.

Lisa își turnă niște whisky în pahar, apoi își luă țigările de pe un raft de cărți gol.

– Vrei o țigară?

– După ce termin de băut.

Lisa își aprinse o țigară. Se auzi soneria.

– Răspund eu.

Coborî scările și se întoarse cu Charles Banks.

– Bună, Sam, spuse Banks. Lisa mă asigură că nu vă deranjez.

– Atunci probabil că așa e. Scoate-ți haina, Charles!

– Nu, nu stau decît cîteva minute.

– Ceva de băut? N-avem decît whisky.

– Unul mic. Cu sifon sau apă.

Lisa se duse la bucătărie. Banks privi în jur, apoi îi spuse lui Hollis:

– Am văzut scena asta foarte des de-a lungul carierei și vieții mele. Tatăl meu a lucrat în Serviciul Extern.

Lisa se întoarse cu un pahar cu cuburi de gheață, pe care îl umplu cu whisky și i-l întinse lui Banks. Acesta ridică paharul și spuse:

– Permiteți-mi să fiu primul, înainte de începerea seratei, care să vă dorească mult noroc în carierele voastre și fericire personală.

Ciocniră paharele și băură. Banks rămase în picioare și îi spuse Lisei:

– Tocmai îi spuneam lui Sam că sînt fiu de diplomat, tot așa cum el e fiul unui ofițer de aviație.

– N-am știut asta, Charles. Ca să fiu sinceră, nimeni din cei de-aici nu știe prea multe despre tine.

– Ba unii știu. Mi-am petrecut viața prin posturi diplomatice și de fapt tata, Prescott Banks, a făcut parte din prima misiune diplomatică americană instituită aici după Revoluție, în 1933. Aveam opt ani atunci, dar îmi amintesc cîte ceva despre Moscova. Pe vremea aceea era un loc mai mohorît.

Banks zîmbi.

– Știu, știu. Oricum, pe Stalin l-am cunoscut, cînd aveam vreo zece ani, cred.

– Fascinant, spuse Lisa. Ți-l mai amintești?

– Mi-amintesc că mirosea a tutun. Tatăl meu mi-a spus în glumă că o să-l cunosc pe ţarul tuturor ruşilor. Cînd i-am fost prezentat în apartamentul lui din Kremlin, i-am spus că nu arăta ca un ţar al tuturor ruşilor. Stalin a rîs, dar mama era să leşine.

Hollis zîmbi.

– N-ai fost întotdeauna abil, nu-i aşa?

– Nu. Atunci am făcut prima mea gafă diplomatică, chicoti Banks.

Clătină cuburile de gheaţă din pahar, apoi spuse:

– Păi să trecem la treabă...

Privi în jur prin încăpere.

– N-ar strica un pic de muzică.

Lisa dădu din cap afirmativ şi se îndreptă spre un casetofon aflat pe unul dintre rafturi.

– Mi-am împachetat pick-up-ul. Aici am doar cîteva casete. Charles, o ştii pe Jana Bicevskaia, Joan Baez a Rusiei?

– Mă tem că nu prea cunosc muzica rusă contemporană. Sînt sigur că pentru ceea ce ne trebuie e excelentă.

– E-n regulă.

Lisa puse caseta. Sunetul plăcut al unei chitare, urmat de o voce frumoasă şi curată, umplu încăperea.

– Cîntecele ei mă fac melancolică. Am încercat să-i aranjez un turneu în America, dar ticăloşii ăştia n-au vrut s-o lase să plece. Nu pot nici măcar să vorbesc cu ea. Nu ştiu unde locuieşte, după cum nu ştiu nici alte lucruri despre ea, în afara faptului că-mi place vocea ei. Presupun că este o persoană nesigură din punct de vedere politic.

– Are, într-adevăr, o voce frumoasă, spuse Banks. Măcar o lasă să cînte.

Se deplasară toţi trei mai aproape de casetofon şi Lisa reglă volumul.

– Cred că acum e bine, spuse Hollis. Dă-i drumu' Charles!

Banks îşi drese vocea.

– Da, să încep cu primul lucru. Amîndoi aţi dispărut o vreme ieri şi cei de-aici, ca şi cei de la Washington, s-au temut că vi s-a întîmplat ceva. De aceea, ambasadorul vă cere să nu mai părăsiţi ambasada pînă cînd veţi fi conduşi la aeroport de oameni din

corpul de pază, luni dimineața. Sper că asta nu vă creează nici un fel de probleme.

– Nu, pentru că nu primesc ordine de la ambasador. Eu și Lisa intenționăm să ne ducem la biserică, în oraș, duminică.

Banks răspunse pe un ton neliniștit:

– De ce vrei să-i provoci și să vă expuneți, tu și Lisa, pericolului?

– Doar nu-ți închipui, Charles, îl tachină Hollis, că guvernul sovietic și organele securității statului ar încerca să atenteze la viețile noastre tocmai cînd diplomații noștri discută despre o nouă eră a prieteniei sovieto-americane.

Banks răspunse calm:

– Guvernul sovietic poate că nu, dar nu pot să-mi imaginez și nici tu n-ai cum să știi ce clocește KGB-ul. O problemă asemănătoare avem și cu domnul Alevy, a cărui organizație pare să desfășoare propria politică externă. De fapt, dacă KGB și CIA au ceva în comun, aceasta e dorința lor de a ruina orice încercare de apropiere dintre guvernele noastre.

– E o afirmație foarte dură, observă Hollis.

– Și totuși e părerea comunității diplomatice.

– Charles, nu-mi place cînd comunitatea diplomatică, de aici sau de aiurea, încearcă să ne țină lecții de morală. Munca mea sau cea a lui Seth Alevy s-ar putea să nu fie pe placul tău sau al superiorilor, dar ea este, din nefericire, o muncă necesară. Și e de la sine înțeles că Serviciul Extern trebuie să acorde sprijin personalului serviciilor de informații care lucrează în cadrul misiunii diplomatice. Nimeni din cei care lucrează cu mine ori din serviciul lui Alevy n-a solicitat altceva decît casă, masă și o atmosferă de cooperare și înțelegere. Nu am compromis niciodată personalul diplomatic de aici. Cel care mă va înlocui o să aibă o misiune destul de grea și merită respect, dacă nu chiar milă.

Banks își puse paharul pe un raft al bibliotecii.

– Personal, sînt de acord cu tine. Lumea s-a schimbat față de perioada în care singurii spioni dintr-o ambasadă erau cîțiva angajați ai Serviciului Extern, despre care se știa neoficial că făceau parte din Serviciul de Informații al Departamentului de Stat. Cu toate acestea, în problema noastră, ambasadorul și-a

exprimat temerea... care e chiar a Casei Albe, dacă vreți să știți adevărul... că unul dintre voi – tu, Seth Alevy, atașatul naval, cel al armatei de uscat sau oricare dintre cei care lucrează cu tine – se va folosi de afacerea Fisher–Dodson pentru a torpila inițiativele diplomatice. Și cu asta cred c-am spus destul.

Hollis turnă whisky în paharul lui Banks și i-l întinse.

– Mă tem că în chestiunea asta voi fi nevoit să am ultimul cuvînt, Charles. Voi vă temeți de noi, troglodiții, dar vreau să-ți reamintesc că multe dintre fructele victoriilor militare sau ale serviciilor de informații, cucerite cu mare greutate și plătite cu sînge, au fost irosite de Departamentul de Stat și de Serviciul Extern. Am luptat într-un război, și tatăl meu a luptat într-un război, și tatăl tău... Mi-e cunoscut numele de Prescott Banks. Vreau să-ți reamintesc de formidabila performanță de la Ialta și Potsdam a Departamentului de Stat, cînd predecesorii tăi mai aveau un pic și-i dădeau lui Stalin și peluza vestică a Casei Albe. De asta ne aflăm acum în rahatul în care ne aflăm.

Fața roșcovană a lui Banks se făcu și mai roșie. Trase adînc aer în piept și sorbi din pahar.

– N-a fost una dintre mișcările noastre cele mai inspirate. În ultima parte a vieții sale, tatăl meu a regretat rolul pe care l-a jucat atunci.

Lisa turnă whisky în paharele tuturor și spuse:

– Știu că trecutul e prologul viitorului, dar voi, ca doi bătrîni neghiobi, vorbiți de lucruri care s-au petrecut înainte ca eu să mă nasc.

– Ei bine, să vorbim atunci de lucruri mai recente. După cum știți, părinții lui Gregory Fisher au cerut ca fiului lor să i se facă o autopsie. Am primit informații în legătură cu rezultatele acesteia.

– Și? întrebă Lisa.

– Medicul legist a constatat că nu rănile au reprezentat cauza imediată a morții.

– Atunci, care a fost cauza morții? întrebă Lisa.

– Stop cardiac.

– Stopul cardiac reprezintă cauza oricărei morți, observă Hollis. Ce a provocat însă oprirea inimii?

– Parțial, traumatismul, dar mai ales alcoolul. Domnul Fisher avea o cantitate letală de alcool în sînge și în țesutul creierului.

– KGB-ul i-a introdus alcool în stomac printr-un tub înainte să moară, spuse Hollis. E o otravă perfectă, întrucît aproape toată lumea bea din cînd în cînd.

Banks păru stînjenit de acest tip de conversație.

– Zău? E posibil așa ceva?

Îl privi pe Hollis ca și cum ar fi descoperit o nouă specie de ființă umană.

– Îngrozitor!

– Deci, spuse Lisa, nu avem nici o dovadă care să poată fi folosită într-un tribunal sau într-o notă diplomatică de protest, dacă cineva s-ar gîndi să acționeze în acest mod?

– Exact, replică Banks.

– Crezi că Greg Fisher a fost asasinat? întrebă Lisa.

Banks reflectă o clipă.

– Dovezile indirecte par să indice acest lucru. Nu sînt idiot, Lisa, și nici ambasadorul nu e.

– Mă simt mai liniștită, spuse Lisa. Și îți mulțumesc pentru atitudine.

Banks schiță un zîmbet.

– Într-adevăr. Vreau să-ți spun că, personal, te admir pentru spiritul tău integru și curajul moral. Și, între noi fie vorba, ambasadorul e la fel de impresionat. Cu toate acestea, mă văd nevoit să vă reamintesc, în termenii cei mai fermi cu putință, că dacă vreunul din voi suflă vreo vorbă despre acest incident cînd se înapoiază în State, veți rămîne amîndoi fără slujbe și veți fi de neangajat, făcînd chiar obiectul unei acțiuni judecătorești. E clar?

Hollis se apropie de Banks.

– Nu cred că tu ori altcineva din afara Pentagonului are căderea să se amestece în cariera mea.

– Dimpotrivă, colonele. Iar în ceea ce te privește, domnișoară Rhodes, chiar dacă poți opta pentru cariera jurnalistică, s-ar putea să-ți fie mai greu decît crezi să obții acreditarea la vreo agenție a guvernului Statelor Unite.

Lisa lăsă deoparte paharul.

– Am impresia, Charles, că eşti de prea multă vreme în Uniunea Sovietică. În ţara *mea*, nu sîntem obişnuiţi cu asemenea ameninţări.

Banks păru oarecum jenat.

– Îmi cer scuze... N-am făcut decît să transmit...

Urmară cîteva momente de tăcere stînjenitoare, apoi Banks le întinse mîna.

– Ne vedem cu toţii la petrecerea voastră de adio.

Lisa îi strînse mîna.

– Poate, dacă o să vii. Noi trebuie să fim acolo.

Zîmbi.

– Mi-eşti drag, Charlie, spuse, sărutîndu-l pe obraz.

Banks zîmbi încurcat, apoi îi strînse mîna lui Hollis şi spuse:

– Într-o societate liberă, oamenii cel mai puţin liberi sînt cei ca noi, care au jurat să apere constituţia.

– O ironie a vieţii, încuviinţă Hollis.

După plecarea lui Banks, Lisa comentă:

– Ne-a aruncat nişte momeli şi pe urmă a încercat să ne facă să-i înghiţim ameninţările.

– Ei, are şi el necazuri!

– Cine n-are în ziua de azi?

CAPITOLUL 25

Sam Hollis își examină în grabă ținuta, apoi intră cu pași mari în sala rezervată recepțiilor diplomatice.

Protocolul unei petreceri de bun rămas nu prevedea ca el sau Lisa să întîmpine lumea ori să stea în capul unei mese, ceea ce îi convenea de minune. Fiind un bărbat însurat, a cărui soție lipsea temporar din oraș, protocolul îi cerea totuși să nu apară însoțit de altă femeie. Lisa plecase înainte, iar acum era în celălalt capăt al salonului și se întreținea cu persoane din biroul ei.

Sala de recepții era o prelungire elegantă și modernă a clădirii cancelariei, cu ferestre înalte, pereți îmbrăcați în marmură de Carrara și trei candelabre uriașe din oțel inoxidabil ce atîrnau din tavanul înalt. Sala era pardosită cu parchet, pe care rușii îl considerau a da o notă de eleganță, de unde și alegerea făcută.

Fuseseră invitați aproape toți cei aproximativ trei sute de bărbați și femei care locuiau în complexul de clădiri ale ambasadei și, după părerea lui Hollis, majoritatea răspunseseră invitației. Dacă o asemenea participare la o petrecere organizată în cinstea lui ar fi avut loc la Londra sau Paris, s-ar fi simțit flatat; în Moscova însă, puteai să aduni oricînd cinci sute de occidentali la o petrecere, dacă aveai muzică și mîncare.

Hollis presupuse că membrii personalului cărora le venise rîndul să folosească cabana finlandeză în timpul week-end-ului nu scăpaseră ocazia. Mai lipsea, de asemenea, cea mai mare parte a contingentului de treizeci de oameni din infanteria marină. Unii erau de serviciu, dar ceilalți, presupuse Hollis, erau într-un bloc pentru rezidenți străini din apropiere, unde reușiseră să facă rost de un apartament pe care îl botezaseră *Studiia 54*.

Hollis aflase că era vorba mai ales de muzică disco, băutură şi *deviţki,* fete, acestea din urmă constituind o abatere de la regulament. După ultimul mare scandal de sex şi spionaj, Corpul Infanteriei Marine ajunsese la concluzia că, deşi oamenii săi erau de fier, nu acelaşi lucru se putea spune şi despre libidourile lor. Întîlnirile de la *Studiia 54* erau practic încurajate, pentru a-i avea pe soldaţii americani în acelaşi loc cu rusoaicele. Ceea ce nu ştiau ei, dar ştia în schimb Hollis, era faptul că patru dintre infanteriştii erau de fapt ofiţeri de informaţii. Îi trecu prin minte gîndul că lumea era plină de iscoade profesioniste şi era trist că americanii nu mai aveau încredere nici în americani.

Hollis observă că de-a lungul pereţilor fuseseră amplasate mese rotunde, dar că majoritatea oaspeţilor stăteau în picioare, în grupuri, cu paharele în mînă. Lîngă peretele din capătul celălalt al sălii se aflau o masă lungă cu bufet rece şi cîteva persoane care serveau. Cînd îşi începuse misiunea în Rusia, fusese sfătuit ca, atunci cînd participa la o recepţie dată de o ambasadă la care erau prezenţi şi ruşi, să nu stea lîngă masă în momentul în care mîncarea era descoperită, căci risca să fie călcat în picioare.

Hollis îşi privi ceasul. Petrecerea începuse de aproximativ o oră, ceea ce însemna că toată lumea avea un avans de trei pahare faţă de el.

Cercetă cu privirea încăperea, încercînd să depisteze locul în care era amplasat barul, şi îl văzu pe James Martindale, funcţionarul însărcinat cu protocolul, croindu-şi drum spre el.

– Bună, Sam!

– Bună, Jim!

Hollis avea o simpatie perversă pentru individ, în pofida funcţiei sale stupide şi a manierelor sale.

– Avem o participare frumoasă, colonele, anunţă Martindale.

– Văd şi mă simt foarte flatat. Credeam că lumea o să prefere să vadă schimbarea gărzii la mormîntul lui Lenin.

Martindale nu păru să guste poanta şi continuă:

– Înţelegi, sper, că n-am invitat nici unul dintre ofiţerii de aviaţie sovietici pe care îi cunoşti şi nici alte oficialităţi sovietice, avînd în vedere circumstanţele în care părăseşti ţara.

Lui Hollis i se păru cît se poate de firesc.

– N-ai vrut să le dai de mîncare, nu-i aşa?

– De asemenea, n-am trimis invitaţii nici altor cîtorva ambasade, ca să nu-i pun într-o situaţie delicată.

– Eşti un om foarte sensibil.

– Am trimis totuşi invitaţii verbale neoficiale prietenilor şi omologilor tăi de la ambasadele engleză, canadiană, australiană şi neozeelandeză.

– Noi, anglo-saxonii trebuie să strîngem rîndurile împotriva hoardelor slave.

– Da. Şi o să mai treacă pe-aici şi alţi ataşaţi militari ai ţărilor din NATO ca să-şi ia rămas-bun.

– Vrei să spui prietenii mei spioni din restul ţărilor creştine? Sper că l-ai invitat pe irlandez.

– Da. Cel mai bine e să nu dăm petrecerii un caracter oficial, pentru a nu crea ţării gazdă impresia că o insultăm.

– Şi totuşi asta facem, fraiere! Crezi că s-ar fi dat vreo petrecere în cinstea mea dacă eram expulzat din Anglia sau Botswana?

– Păi, din punctul de vedere strict al protocolului...

– Unde-i barul?

– În colţul de-acolo. I-am invitat, de asemenea, şi pe cei vreo treizeci de corespondenţi de presă americani cu nevestele lor în semn de curtoazie. Vor trece pe aici, dar nu vor avea voie să discute probleme profesionale.

– Bine gîndit!

– I-am explicat şi domnişoarei Rhodes tot ce ţi-am spus şi ţie şi ea a înţeles.

– Acum, pot să mă duc la bar?

– Aş vrea să profit de acest prilej ca să-ţi transmit cele mai bune urări şi aprecierea mea pentru activitatea pe care ai desfăşurat-o aici.

– Mulţumesc. Eu...

– Asta-i tot ce am putut să fac, avînd în vedere circumstanţele, spuse arătînd cu mîna spre sală.

– Uite ce e, n-am fost prins regulînd un miliţian, ci spionînd. Nici un...

– Vor veni, firește, şi ambasadorul cu soţia, dar ei nu trebuie reţinuţi prea mult, întrucît mai au şi altceva în program.

– Eşti pilit?

Martindale zîmbi cu o gură pînă la urechi.

– Am băut cîteva pahare.

Hollis rîse. Martindale îl apucă de braţ.

– Vino cu mine!

Hollis fu condus spre partea din faţă a sălii, unde, pe o platformă mai înaltă, se aflau un podium şi un microfon. În jurul voluminosului pian Steinway se găsea o mică formaţie alcătuită din patru instrumentişti voluntari. Hollis îşi reaminti că pianul fusese cîndva în reşedinţa oficială a ambasadorului, Spaso House, unde fusese vandalizat cu cîteva ore înaintea spectacolului pe care trebuia să-l dea Vladimir Fletsman, un renumit pianist şi disident evreu. A fost suspectat KGB-ul şi Alevy a trimis la Lubianka o copie după chitanţa cu costul reparaţiei. Un mucalit de la KGB a trimis o notă de răspuns, în care spunea: „Cecul e pe drum".

Hollis urcă pe podiumul de lemn, unde, escortată de secretara lui Martindale, i se alătură Lisa. Hollis şi Lisa îşi zîmbiră.

Martindale făcu un semn orchestrei, iar aceasta intonă cîteva acorduri muzicale, pentru a atrage atenţia asistenţei. Martindale bătu uşor în microfon.

– Doamnelor şi domnilor, vă mulţumesc că aţi venit. Permiteţi-mi să vi-i prezint pe oaspeţii noştri de onoare, colonelul Sam Hollis şi domnişoara Lisa Rhodes.

Urmă un ropot de aplauze şi Hollis văzu o mulţime de zîmbete prosteşti în rîndul invitaţilor. Era clar că toţi erau „bine dispuşi".

– Trebuie să vă reamintesc, spuse Martindale, că această sală nu e protejată şi că tot ceea ce spuneţi se aude vizavi. Aşa că vă invit să respectaţi regulile de securitate a convorbirilor, să nu faceţi remarce ofensatoare la adresa ţării gazdă şi să nu uitaţi că expulzarea colonelului Hollis şi a domnişoarei Rhodes reprezintă un moment de profundă ruşine.

Cîţiva invitaţi chicotiră. Martindale se aplecă şi luă din spatele podiumului două eşarfe de satin bleu, pe care le desfăşură şi le ridică deasupra capului. Asistenţa izbucni în rîs. Hollis văzu că erau o imitaţie a eşarfei de ambasador şi că pe fiecare din ele scria cu litere de un roşu aprins: Persona non grata.

Lisa îşi duse mîna la gură şi rîse. Martindale se întoarse spre ei şi le aşeză ceremonios eşarfele de-a curmezişul pieptului. Apoi spuse în microfon:

– Pentru cei care nu ştiu latineşte, persona non grata înseamnă „cineva care nu dă bacşiş".

– Ce jenant, îi şopti Lisa lui Hollis.

– Zi mersi că Martindale nu ţi-a agăţat de spate, precum odinioară, litera A de la „adulter".

– Mie? Poate ţie!

– Înainte de a da drumul la muzică şi la dans şi mai ales înainte de sosirea ambasadorului şi a soţiei sale, avem programate înmînări de medalii şi discursuri. Daţi-mi voie să vi-l prezint pe primul nostru invitat, tovarăşul Vladimir Sliziţii.

Cei care ştiau rusește izbucniră în rîs la auzul cuvîntului care însemna „slugarnic".

În cadrul uşii îşi făcu apariţia Gary Warnicke, unul dintre tinerii funcţionari ai serviciului consular. Era îmbrăcat într-un costum maro mai mare cu vreo şase numere. Avea părul lipit şi dat pe spate, o cravată roşie pictată direct pe cămaşă şi era desculţ. Apariţia lui fu întîmpinată cu hohote de rîs.

Warnicke se urcă pe podium, îl sărută fără chef pe Hollis pe amîndoi obrajii, apoi trecu la Lisa, pe care o sărută prelung, pe buze. Ceva îi spunea lui Hollis că avea să fie o noapte lungă.

– Tovarăşi porci americani, se adresă Warnicke invitaţilor, mulţumesc că invitat mine aici. Acum înmînez medalie la colonel Hollis.

Martindale îl conduse pe Hollis la podium, în vreme ce Warnicke răgea:

– Colonele, din ordinul Comitetului Central, vă ofer, pentru activitate consecvent sub orice critică, Ordinul Lămîii.

Warnicke spînzură în jurul gîtului lui Hollis o panglică roşie de care atîrna o pară.

– Regret, se explică Warnicke, dar nu avem lămîi.

– Înţeleg.

Toată lumea aplaudă. Warnicke îi făcu semn Lisei să urce pe podium.

– Iar dumneavoastră, o doamnă sexy, vă înmînez, din ordinul Comitetului Central, Medalia Lenea Socialistă, pentru că aţi dormit, vreme de un an, în cămară.

Warnicke scoase din haină o altă panglică roşie, de care atîrna un ceas deşteptător din plastic, de asemenea de culoare roşie.

– Vă trezeşte la ora plecării, explică el.

– Sînt onorată că mi-am făcut datoria.

Warnicke profită de ocazie ca s-o sărute prelung pe gît. Oaspeții, care nu încetaseră să bea în timpul spectacolului, începură să tropăie și să fluiere.

– Liniște, tovarăși! lătră Warnicke. Avem treburi serioase aici!

Scoase două bucăți de hîrtie din buzunar și se adresă lui Hollis și Lisei:

– Aveți aici două *putiovki* – permise pentru o vacanță sărbătorită prin muncă – pentru o ședere de cinci ani în gulagul siberian. Camere separate.

Remarca stîrni ilaritate în mulțime. După cîteva alte observații glumețe, Warnicke spuse:

– Am acum plăcerea să-l invit pe podium pe marele diplomat american, marele om politic, prieten iubitor de pace al popoarelor sovietice, care se îmbracă elegant și poartă pantofi scumpi, tovarășul Charles Banks.

Toată lumea salută cu aplauze apariția lui Banks pe podium.

– Vă mulțumesc foarte mult, tovarășe, doamnelor și domnilor. După cum știți, în fiecare an pe vremea asta acordăm premiul Barlow uneia sau mai multor persoane merituoase. Acest rîvnit premiu a fost numit astfel în onoarea lui Joel Barlow, ambasador american la curtea lui Napoleon, care a însoțit armata franceză în Rusia în anul 1812, în scopul de a menține contactul diplomatic cu împăratul. După incendierea Moscovei, domnul Barlow s-a trezit angrenat în retragerea lui Napoleon, murind, în mod tragic, datorită frigului cumplit, ceea ce face din el primul diplomat american mort prin îngheț în Rusia.

Apropoul lui Banks fu sesizat și invitații izbucniră în rîs. Banks ridică mîna, cerînd să se facă liniște.

– Astfel, pentru a comemora acel trist eveniment și a cinsti memoria lui Barlow, în fiecare toamnă îi evidențiem pe compatrioții noștri care au reușit să traverseze iarna anterioară fără injurii și lamentații și fără să dea bir cu fugiții și să plece într-un concediu de o lună în Bahamas. Anul acesta am onoarea de a oferi premiul Joel Barlow unui număr de două persoane, care au demonstrat o capacitate unică de a colabora și de a se încălzi unul pe altul. Doamnelor și domnilor, laureații din acest an ai premiului Joel Barlow sînt colonelul Sam și domnișoara Lisa.

Oaspeții aplaudară și se amuzară cînd Charles Banks scoase o găletușă plină cu gheață din spatele podiumului, întinzîndu-le-o lui Hollis și Lisei.

– Felicitări!

– Mulțumesc, Charles! E o onoare îndoielnică, dar găletușa e frumoasă.

Hollis se trezi ținînd găletușa cu gheață, de pe care picura apă.

– Și acum vi-l prezint, spuse Banks în microfon, pentru treburi mai serioase, pe aghiotantul colonelului Hollis, căpitanul Ed O'Shea.

Căpitanul O'Shea, purtînd un pachețel, îi luă locul lui Banks pe podium.

– A fost, fără doar și poate, o ocazie rară aceea de a lucra pentru un ofițer atît de talentat, spuse O'Shea.

După cîteva remarci, de bun rămas, spuse:

– În numele ataşaților militari de aici și al colaboratorilor lor, aș dori să ofer colonelului Hollis un cadou de bun rămas.

O'Shea deschise cutia pe care o adusese cu sine și scoase din ea un bust din ipsos al lui Napoleon.

– Domnule colonel, acesta este un dar făcut prin amabilitatea ambasadei franceze. Cînd veți trece dintr-un post într-altul, oriunde vă va purta serviciul în care vă aflați, fie ca acest bust să vă amintească de perioada în care v-ați aflat la Moscova și de ultimul și interesantul week-end petrecut la țară, în Rusia.

Hollis întinse găletușa cu gheață și O'Shea înțepeni bustul de ipsos în ea. Invitații aplaudară, unii dintre ei abia stăpînindu-și rîsul. Hollis bănuia că circulau cel puțin o duzină de versiuni despre încălcarea de itinerar din acel week-end, dar în majoritate era vorba și de Borodino, de unde și ideea cu bustul lui Napoleon.

– Îți sînt foarte recunoscător pentru acest memento și-ți promit că o să-l țin pe birou, cînd o să-ți fac ultima notare de serviciu.

Militarii din asistență izbucniră în rîs. O'Shea schiță un zîmbet și o prezentă pe Kay Hoffman, care urcă pe podium ducînd cu ea o frumoasă balalaică pictată manual. Kay Hoffman îi zîmbi Lisei și spuse în microfon:

– În toți anii de cînd lucrez în cadrul Serviciului de Informații al Statelor Unite, rar mi-a fost dat să întîlnesc o persoană

care să cunoască atît de profund ţara gazdă, limba, cultura şi poporul ei.

Kay Hoffman îi făcu o scurtă prezentare adjunctei sale, apoi spuse:

– În numele tuturor celor din USIS şi al consulatului nostru din Leningrad, doresc să-i ofer Lisei acest cadou la despărţire. Evident, nu este vorba de o glumă, ci de un obiect de artă rusesc foarte deosebit, care, deşi greu de procurat, a meritat strădania, deoarece încape pe mîinile unei femei extraordinare, care apreciază obiectele de artizanat local. Lisa... Kay Hoffman îi întinse balalaica. Dă-mi voie să-ţi ofer acest superb samovar electric.

Gluma îi suprinse nepregătiţi pe cei din asistenţă, dar scurtul moment de linişte fu urmat de hohote de rîs şi aplauze.

– Slăbeşti corzile astea trei, continuă Kay Hoffman, şi le bagi într-o prizâ. Ceaiul se bagă prin gaura asta mare de aici. Nu prea ştiu pe unde se toarnă apa.

Lisa luă balalaica din mîna lui Kay, care o îmbrăţişă, o sărută şi-i şopti la ureche:

– Nu-l lăsa pe armăsarul ăla să-ţi scape, scumpo!

Lisa îi făcu cu ochiul şi-şi şterse o lacrimă.

– Nu ştiu să cînt la samovar, dar îmi place muzica şi promit să învăţ să cînt la el în amintirea atenţiei arătate de colegi.

James Martindale urcă din nou pe podium, aducînd cu sine un panou de afişaj pe care era fixată reproducerea mărită a unui articol de ziar în limba rusă.

– Pe cei care vor să ştie adevărul în legătură cu nefericitul incident ce ne-a adus aici, spuse Martindale, îi rog să acorde atenţie presei libere sovietice. Ca să vă fie mai uşor, am ales şi mărit un articol din *Pravda*. După cum ştiţi, *Pravda* înseamnă „adevăr", iar *Izvestia* înseamnă „ştiri" şi se zice că nu există ştiri în „Adevărul" şi nici adevăr în „Ştiri". Oricum, o să vă citesc traducerea engleză a acestui anunţ sovietic incisiv.

Martindale citi de pe o foaie de hîrtie:

– Ministerul de Externe sovietic a anunţat expulzarea lui S. Hollis şi L. Rhodes, un bărbat şi o femeie, funcţionari ai ambasadei americane, pentru activităţi incompatibile cu statutul lor diplomatic. Sînt un exemplu de agenţi americani care se ascund în spatele imunităţii diplomatice şi se angajează în activităţi antisovietice. Organele Securităţii Statului i-au urmărit

însă de mai multă vreme pe S. Hollis şi L. Rhodes, punînd în cele din urmă capăt abuzurilor lor la adresa ospitalităţii sovietice.

Martindale îşi ridică privirea de pe traducere şi îi ameninţă cu degetul:

– N-aţi fost cuminţi!

Warnicke strigă:

– Să vă fie tuturor învăţătură de minte! De trei ori „Ura!" pentru organele Securităţii Statului.

Martindale reveni la microfon.

– Şi acum, doamnelor şi domnilor, permiteţi-mi să vi-l prezint pe primul nostru invitat de onoare, decorat cu Ordinul Lâmîie, fără a mai pomeni o mulţime de medalii adevărate, ataşat al Aerului, colonel Sam Hollis.

Cei care mai şedeau încă pe la mese se ridicară în picioare şi toată lumea aplaudă zgomotos. Muzicanţii intonară *Off we go to the wild blue yonder* în timp ce Hollis aşeză găletuşa jos şi aşteptă lîngă podium. Lisa veni lîngă el pe neaşteptate şi îl strînse o clipă de mînă.

Hollis se apropie de microfon.

– Vă mulţumesc tuturor pentru primirea călduroasă pe care mi-aţi făcut-o. Mulţumesc, Jim Martindale, şef al protocolului, alcoolului şi al Geritolului, pentru eşarfă şi prezentare. Ţin să-i mulţumesc, de asemenea, lui Gary Warnicke pentru că s-a dat în spectacol şi să exprim profunda mea recunoştinţă lui Charles Banks pentru că a ajuns aici treaz. Şi, firește, cele mai călduroase mulţumiri căpitanului O'Shea şi subordonaţilor mei pentru devotamentul lor, pe care-l vor acorda fără să le pese de noul lor şef.

Hollis rosti cîteva cuvinte de despărţire serioase, apoi încheie într-o notă mai glumeaţă:

– Cînd o să ajung acasă şi o să mă plimb în Ford-ul meu Corvette pe autostradă, prin decorul minunat al statului Virginia, şi o să ascult meciul de fotbal dintre echipa aviaţiei militare şi cea a trupelor de uscat şi o să mănînc o banană, gîndul meu o să fie aici la voi, imaginîndu-mi cum vă beţi vodca la micul dejun şi priviţi zăpada care se adună în troiene pînă la pervazul ferestrei.

Finalul discursului stîrni şuierături şi rîsete. Era clar, pentru Hollis, că toată lumea, cu excepţia lui, era beată. Salută milităreşte şi coborî de pe podium acompaniat de aplauze.

Martindale o prezentă pe Lisa, care fu la rîndul ei ovaţionată, în timp ce mica orchestră cînta Cîntecul Larei.

– Vă mulţumesc mult tuturor, spuse ea în microfon. N-am mai fost expulzată din vreo ţară pînă acum şi n-am ştiut că lucrul ăsta ar putea fi atît de distractiv.

Le mulţumi colegilor din secţia ei, pentru faptul de a-i fi făcut serviciul suportabil, apoi spuse:

– Ţin, de asemenea, să-i mulţumesc lui Charles Banks, care s-a străduit din răsputeri să nu dau de bucluc. Pentru cei care n-au avut onoarea să-l cunoască, Charles este un om sfîşiat între obligaţiile pe care le are în calitate de aghiotant personal al ambasadorului şi dorinţa sa de a fi o fiinţă umană. Un om pe care buna cunoaştere a Rusiei l-a determinat să declare că Borodino este cel mai bun vin roşu italienesc produs în Uniunea Sovietică.

– Întotdeauna îl comand împreună cu o babuşca, strigă Banks.

– Aş dori să pot rămîne cu voi şi să-mi continuui activitatea aici. Ştiu că, la un moment dat, drumurile noastre se vor intersecta din nou, dar postul deţinut aici va fi irepetabil în viaţa fiecăruia dintre noi. Vă mulţumesc.

În timp ce toată lumea aplauda, Hollis se apropie din nou de microfon şi spuse:

– Ar fi de neiertat, dacă n-aş mulţumi unui om care a devenit prietenul meu şi al Lisei Rhodes, pentru sfaturile sale înţelepte şi pentru că m-a învăţat cum să mă descurc prin Moscova. Mă refer la un foarte harnic funcţionar cu probleme politice, Seth Alevy.

Alevy, care stătea în picioare undeva lateral, cu degetele mari agăţate de buzunarele vestei, clătină din cap de formă, drept răspuns la aplauzele anemice. Pentru Hollis era limpede că foarte puţine dintre cele trei sute de persoane prezente îl cunoşteau pe Seth Alevy, iar cele care îl cunoşteau nu se prea dădeau în vînt după el.

Lisa îi zîmbi lui Hollis şi-i făcu semn cu ochiul. Coborîră de pe platformă în timp ce Martindale spuse:

– Maestre, muzică de dans, vă rog! Vă invit să vă simțiți bine!

Orchestra cîntă *In the Still of the Night* și Lisa îl conduse pe Hollis pe ringul de dans.

– A fost foarte frumos din partea ta că i-ai mulțumit lui Seth, spuse Lisa în timp ce dansau.

Drept răspuns, Hollis mormăi ceva ininteligibil.

– Ceasul meu deșteptător îți strivește para.

Hollis mușcă din pară și i-o întinse Lisei. Aceasta îl imită și rîse, apoi spuse mestecînd:

– E prima oară cînd dansăm. Îmi place cîntecul ăsta.

– *Five Satins*, 1956.

– Cine? Cînd?

Hollis zîmbi. Lisa se apropie mai mult de el, în timp ce alunecau pe parchetul sălii.

– Ai dansat pe melodia asta cînd erai un puști cu coșuri?

– Sigur că da.

– Doamne, nu-mi vine să cred că aveai erecții înainte ca eu să mă nasc.

– Doar nu era să te aștept pe tine.

Orchestra atacă o altă melodie.

– Lăsînd gluma la o parte, a fi expulzat din Uniunea Sovietică îți conferă evident un anumit statut. Pînă acum, nu mi-am dat seama niciodată cît de mult dispreț nutrim față de această țară. Ce vreau să spun e că scheciul lui Gary Warnicke a fost o ridiculizare. Nu-i de mirare că ambasadorul vine mai tîrziu.

– E doar o revărsare de frustrare și energie nervoasă.

– E mai mult decît atît și tu știi lucrul ăsta. Mă sperie, Sam.

– Ce anume?

– Cît de mult îi urîm.

Hollis nu răspunse. Lisa aruncă o privire pe ringul de dans.

– Sper că ziariștii ăștia n-o să scrie...

– Ar face bine să nu scrie, fiindcă altfel n-o să mai calce vreodată nu numai în ambasada asta, dar nici în altă ambasadă. Petrecerea este absolut neoficială și ei știau lucrul ăsta de cînd au fost invitați.

– Da, sînt băieți buni, spuse Lisa. Aici, la Moscova, ne-am dat seama că sîntem de aceeași parte a baricadei. A fost o plăcere să lucrez cu ei. Sînt tristă. Nu vreau să plec.

– Lucrurile puteau fi şi mai rele. Puteam fi morţi.

Lisa nu răspunse.

– Nu te mai gîndi la locul ăsta, Lisa. Nu te mai întoarce chiar dacă ţi-ar fi îngăduit s-o faci. Promite-mi!

– Nu, nu-ţi promit.

Hollis se opri din dans.

– Simt nevoia să beau ceva.

– Te rog să rămîi suficient de treaz, ca să fii în stare şi de alte lucruri în noaptea asta.

– Nu pot să-ţi promit. Poţi să dansezi cu Alevy, dacă vrei. Oricum, n-ai nevoie de permisiunea mea.

– Nu, n-am, dar îţi mulţumesc că mi-o spui.

Hollis îşi croi drum printre perechile de pe ring şi ajunse la bar, unde intră în vorbă cu patru ataşaţi NATO.

Orchestra se opri brusc şi James Martindale îi anunţă pe ambasador şi pe soţia sa. Hollis băgă de seamă că întreaga adunare se mai potoli. Hollis se scuză şi o luă în direcţia ambasadorului, întîlnind-o pe Lisa, care se îndrepta în acelaşi sens.

– Te deranjează dacă ne prezentăm împreună ambasadorului?

– Pe mine nu. Ascultă, mi-ar face plăcere să-mi petrec o parte din concediu cu tine.

– O să mă gîndesc la asta.

– Ce-ţi trebuie să te gîndeşti...

Ambasadorul şi soţia sa se apropiară, salutîndu-se cu Hollis şi Lisa. Schimbară remarce glumeţe preţ de cîteva minute şi toată lumea zîmbi. Nici ambasadorul, nici soţia sa nu făcură nici un fel de comentariu despre eşarfele celor doi sau para şi ceasul deşteptător, ceea ce lui Hollis i se păru a fi o culme a tactului, dacă nu chiar o probă de stupiditate.

– Aţi pierdut cîteva discursuri foarte nostime, spuse Lisa.

– Ne pare rău că am fost reţinuţi, spuse nevasta ambasadorului.

Mai conversară o vreme, apoi ambasadorul spuse:

– Vă mulţumesc amîndurora pentru contribuţiile aduse misiunii diplomatice de aici. Charles mi-a spus că a stat de vorbă cu voi despre anumite probleme de importanţă naţională şi că amîndoi aţi înţeles argumentele. M-a bucurat foarte mult să aud lucrul ăsta. Colonele Hollis, domnişoară Rhodes – Sam şi Lisa – vă doresc călătorie plăcută şi fără probleme.

Urmară strîngeri de mînă.

– Pe noi vă rugăm să ne scuzați, spuse nevasta ambasadorului, dar am acceptat o altă invitație înainte de a se hotărî organizarea acestei petreceri.

Lisa privi în urma lor și comentă:

– Ar fi putut să trimită androizi programați pentru treaba asta și n-ar fi băgat nimeni de seamă.

– De ce trebuie să te mai gîndești?

– Tocmai asta e. N-ar fi nevoie decît de zece minute ca să programeze androizii.

– De ce trebuie să te mai gîndești dacă să petreci cîtva timp cu mine?

– Ah, de asta vorbeai. Păi, trebuie să mă gîndesc la... părinții mei... ești ceva mai în vîrstă ca mine și ești însurat.

– Abia acum ai observat?

Lisa zîmbi trist.

– Lasă-mă să mă gîndesc cum să fac să fie mai bine.

– Te rog s-o faci.

– Să fie vorba cumva de prima noastră ceartă?

– Tot ce se poate, spuse Hollis întorcîndu-i spatele și îndreptîndu-se spre subordonații săi, care stăteau de vorbă.

În drum spre ei, fu abordat de Mark Salerno, reporter al agenției de știri Pacific News Service, care îl trase deoparte.

– Nostim discurs, colonele. Toată lumea e într-o stare de spirit aparte în seara asta. Ar trebui să faceți lucrul ăsta o dată pe lună. E un catharsis. Cînd pleacă unul dintre noi, ne adunăm la cineva acasă și facem același lucru.

– Nu-i de mirare că KGB-ul vă face zile negre.

– Da... Bănuiesc că ne ascultă, nu-i așa?

– Nu m-ar mira deloc.

Hollis îl întîlnise pe Salerno în cîteva rînduri și îi făcuse impresia unui tip cam insistent, dar deschis și cu picioarele pe pămînt.

– Știi, continuă Salerno, că l-am expulzat și noi pe omologul tău de la Washington, împreună cu o ziaristă a agenției TASS, în replică la expulzarea Lisei. Sovieticii au și ei, probabil, o petrecere asemănătoare la Washington în seara asta, la care se fac bancuri pe seama Unchiului Sam.

Salerno rîse, apoi termină de băut ce mai avea în pahar şi spuse:

– De fapt, care e motivul din spatele plecării voastre?

– Cam ce ştii din versiunea oficială, Mike. Am făcut o călătorie neautorizată.

– Da, numai că, de obicei, cînd e vorba de un măruntiş ca ăsta şi e prima abatere, tipii te iartă. Mai ales acum, cînd în aer pluteşte un miros plăcut de destindere.

– Practic, a fost vorba de o a doua abatere atît în cazul Lisei, cît şi al meu.

Ca să preîntîmpine alte întrebări, Hollis adăugă:

– Aşa cum ai dedus, probabil, am fost să vizităm locul de desfăşurare a celebrei nonvictorii ruseşti de la Borodino. Moscova te face claustrofob.

– Mie-mi spui? Mi-a trebuit o lună să obţin aprobarea să vizitez o fabrică de tractoare din Urali, uitată de oameni şi de Dumnezeu.

– Spune-le că nu vrei să vizitezi o fabrică de tractoare din Urali şi o să fii în primul tren.

Salerno izbucni în rîs.

– Te-ai prins, vulpoiule!

Luă două pahare cu şampanie de la un chelner care tocmai trecea pe lîngă ei şi îi întinse unul lui Hollis, urîndu-i:

– Călătorie plăcută!

Salerno termină de băut şampania, păru să reflecteze o clipă, apoi întrebă:

– Îmi răspunzi cinstit, Sam?

– Da.

– Ai plecat acolo ca să te ocupi de rămăşiţele pămînteşti ale lui Greg Fisher.

– Corect.

– Şi ai făcut un ocol pe la Borodino şi KGB-ul s-a prins.

– Exact.

– Ce ţară nenorocită, nu-i aşa?

– Cînd eşti într-o Romă a lumii a treia, faci ce ţi se zice. Scuză-mă, dar trebuie să plec.

– O clipă, Sam. Uite ce e, ştiu că în spatele afacerii Greg Fisher e mai mult decît se spune. O versiune este aceea că a fost ucis de tîlhari şi că sovieticii nu vor ca acest lucru să transpire,

pentru că atunci primul stat muncitoresc din lume n-ar mai părea un paradis. Așa-i?

– Am văzut inventarul obiectelor personale ale băiatului. Era acolo absolut totul, de la bani la pixuri. N-a fost vorba de tîlhărie.

– Nu? Pot să-ți spun ce-am descoperit?

– Dacă vrei.

– I-am sunat pe părinții lui Greg Fisher la New Canaan și am aflat că i s-a făcut autopsie. Mi-au mai spus și alte lucruri. Așa că încerc să mi-l imaginez pe puștiul ăsta gonind pe șoseaua Minsk–Moscova noaptea, sub influența alcoolului, potrivit autopsiei, dar nu ține. Mă gîndesc la reglementările pentru care a trebuit să semneze la Brest, cînd a trecut frontiera – centuri de siguranță, condusul sub influența alcoolului se pedepsește cu închisoarea și condusul pe timpul nopții îți poate crea neplăceri cu KGB-ul. În plus, domnul și doamna Fisher mi-au spus că Greg era un copil foarte atent – mă rog, toți părinții spun asta despre copiii lor morți. Dar acum încep să mă îndoiesc.

– Știi că nu trebuie să discutăm treburi de serviciu aici, spuse Hollis.

– Nu-ți cer decît să mă asculți, bine? Deci, zilele trecute am făcut și eu o călătorie neautorizată cu mașina. Mai întîi, am spionat pe lîngă Mojaisk și pentru cîteva ruble un șofer de camion m-a dus la locul accidentului, aflat la vest de oraș. Acum mașina nu mai era acolo, firește, dar am văzut locul în care a ieșit de pe șoseaua care se îndreaptă spre est și s-a izbit de copac. Am găsit și cioburi din parbrizul prin care a ieșit cu capul. Bun. Numai că șoferul de camion spunea ceva despre interesul străinit în oraș de mașina puștiului. Or, te întreb, cum putea să ajungă puștiul în Mojaisk, dacă a murit la vest de oraș?

– Mă depășește.

– Exact. Și pe mine, Sam. Cred că ceva nu e în regulă și mă întreb dacă n-ai vrea să-mi dai, neoficial, un indiciu.

– N-am nici un indiciu, replică Hollis. Dar dacă ce spui e adevărat, se poate ca Greg Fisher să fi trecut pe la Mojaisk, apoi, dintr-un motiv oarecare, să se fi întors în oraș, pentru ca mai tîrziu s-o ia înapoi spre Moscova și să iasă de pe șosea înainte de a ajunge din nou la Mojaisk.

– De ce să se fi plimbat în sus și în jos pe șoseaua Minsk–Moscova la ora aia? Era trimis în vreo misiune de spionii de aici din ambasadă?

– În ambasada americană nu există personal angajat în activități de informații, spuse Hollis, dar, dacă ar fi, nu și-ar trimite oamenii în misiune cu un Pontiac Trans Am.

– Ai dreptate. Ascultă, adăugă Salerno, am bilet pentru cursa Pan Am de mîine care merge la Frankfurt. Hai să stăm împreună și o să-ți mai spun și alte lucruri pe care le-am descoperit în legătură cu această afacere.

– Poate, spuse Hollis, dînd să plece.

De ei se apropie Lisa, pe care Salerno o salută călduros.

– O să-ți ducem lipsa, Lisa, spuse el. Erai singura persoană din „Ministerul de Propagandă" al ambasadei cu care se putea vorbi pe șleau.

Se conversară cîteva clipe, apoi Salerno se îndepărtă.

– Ce-a vrut de la tine? întrebă Lisa.

– Tu ce crezi? A mirosit că ceva nu e în regulă.

– Pînă la urmă s-ar putea să fim nevoiți să facem dezvăluiri presei.

– Noi sîntem angajați și reprezentanți ai guvernului american, spuse Hollis sec, nu surse de informații ale presei.

– Asta așa-i, spuse Lisa punîndu-și mîna pe umărul lui.

– Dacă sînt mai precaut decît tine este pentru că sînt și mult mai bătrîn, zise Hollis indiferent.

Lisa îi zîmbi conciliant și îl bătu ușor pe braț.

– Ei, haide, haide...

Toată viața lui, Hollis nu fusese în stare să înțeleagă femeile. Avea impresia că Lisa îl urmărea cu agresivitate, apoi, cînd el înceta să mai fie evaziv, ea bătea în retragere. Își aminti vag că avusese experiențe asemănătoare cu femeile, cînd era mai tînăr. Cunoștea femei și bărbați cărora le făcea plăcere numai vînătoarea și care, asemenea vînătorilor de vulpi, nu prea erau interesați de vînat.

– Te rog să mă scuzi, spuse, întorcîndu-se și luînd-o înapoi spre bar.

Hollis îl zărise pe Alevy stînd acolo și avu impresia că acesta îl aștepta.

– N-a fost o idee prea bună să atragi atenţia asupra şefului secţiei CIA.

Hollis comandă whisky cu sifon.

– Asta-i face pe unii să nu se simtă în largul lor.

– Credeam că eşti funcţionar cu afaceri politice, spuse Hollis îndepărtîndu-se de bar, şi acum vii şi-mi spui că eşti şeful secţiei CIA.

Alevy zîmbi.

– Îţi mulţumesc pentru consideraţia pe care mi-o arăţi. Ce a vrut Salerno?

– Ştie unele lucuri, Seth. Orice reporter din încăperea asta care are un dram de curaj ar putea să sesizeze nepotrivirile din afacerea Fisher. Corelată cu expulzarea mea şi a Lisei, toată povestea miroase.

– Cred că aşa e. Te-ai certat cu Lisa?

– Nu.

– Bine. Vreau să fii aproape de ea măcar pînă la Frankfurt.

– Nu-ţi face griji în privinţa asta.

– Bun. Apropo, dacă nu ai alte planuri pentru seara asta, îmi faci o favoare?

– Nu.

– Fă-mi o vizită pe la miezul nopţii. La mine acasă.

– Tu cînd mai dormi?

– La şedinţele de instruire ale ambasadorului. Ştii ceva despre elicopterul Mi-28?

– Numai date tehnice. E cel mai nou elicopter de transport sovietic. De ce?

– Trebuie să întocmesc un raport. Poţi să-mi aduci ce ai?

– Am să-i spun lui O'Shea să treacă pe la tine să-ţi lase datele.

– Poţi să treci tu. La miezul nopţii, la mine.

Alevy se întoarse şi se îndepărtă.

„Ştiam c-aşa o să se întîmple", îşi spuse Hollis.

Sam Hollis petrecu următoarea oră stînd de vorbă cu ataşaţi ai aerului reprezentînd diferite ţări membre ale NATO. Făcură schimb de informaţii, îşi mulţumiră reciproc şi promiseră să păstreze legătura din punct de vedere profesional. „Dacă era ceva bun de spus despre spionii militari, îşi zise Hollis, atunci era faptul că erau mai întîi militari şi abia apoi spioni." Hollis se despărţi de ei, apoi se strecură afară din sala de recepţii şi urcă

în birou, unde avea de gînd să stea pînă la întîlnirea cu Alevy de la miezul nopții.

Nu apucă să se instaleze în fotoliul din spatele biroului, că telefonul începu să sune.

– Hollis! răspunse.

– Ce faci în birou la ora unsprezece noaptea?

– Îmi iau rămas-bun de la secretară.

– Te-aș sfătui să n-o faci, Hollis. Vii acasă în seara asta?

Acasă. Cuvîntul îl luă prin surprindere.

– Am o întîlnire la miezul nopții cu funcționarul cu probleme politice.

– Unde?

– La el.

– Te rog să fii în pat înainte de revărsarea zorilor.

– O să mă mai gîndesc.

– Ce-ți trebuie să te *gîndești* atît?

– Mai am ceva treabă pe aici, spuse Hollis, și pe urmă trebuie să plec.

– Vezi că pijamaua ta-i la mine. Și periuța de dinți.

– Telefoanele sînt nesigure, Lisa.

– Și mai e un lucru pe care aș vrea să-l încerc, ăla cînd îmi ridic picioarele deasupra capului...

– Gata, gata, îi tăie vorba Hollis zîmbind. Ne vedem mai tîrziu.

Puse receptorul în furcă, se ridică și se îndreptă spre fereastră, de unde privi orașul învăluit în întuneric.

„Întîlnirea cu Alevy. Mănăstirea Novodevici mîine. Pe urmă, luni dimineața, aeroportul Șeremetievo. Cursa Pan Am de Frankfurt."

Pe urmă Londra, Washington sau New York, după cum i s-ar năzări. Ăsta era planul. Planul *lui.* Alții însă aveau alte planuri cu el. Oricum, planul lui i se părea cel mai bun.

Capitolul 26

În garajul subteran, mult sub patrulaterul de iarbă și copaci care alcătuia curtea interioară a ambasadei, Ford-ul Fairlane albastru era pregătit de plecare. La volan era Betty Eschman, soția atașatului naval.

– Gata, Sam?

– Gata, răspunse Sam, așezat pe podeaua mașinii în spate, cu spinarea sprijinită de ușă. Lisa era așezată în fața lui. Pe bancheta din spate ședeau, cu picioarele îndoite sub ele, două tinere de la secția consulară, Audrey Spencer și Patty White. Pe locul din dreapta șoferului stătea Jane Ellis, o funcționară din cadrul secției comerciale.

Motorul porni și Hollis simți cum Ford-ul se urni din loc.

– Nu uita, îi spuse lui Betty Eschman, că n-au voie să te oprească la ieșirea din ambasadă. Dacă vreunul dintre milițieni ți se așază în drum, claxonează-l și continuă să mergi. O să se dea el la o parte. Ai înțeles?

– Am înțeles. Am mai făcut chestia asta odată pentru bărbatul meu.

– La ce bun să-l mai claxonezi? spuse Jane Ellis. Pînă la urmă se mișcă el. Lateral sau orizontal.

Cele două femei de pe bancheta din spate izbucniră într-un rîs cam nervos, după părerea lui Hollis.

– Două puncte, dacă-l dobori pe milițian, Betty, licită Lisa.

Ford-ul urcă rampa și ieși la suprafață lîngă clădirea cancelariei. Dimineața era mohorîtă și mai întunecoasă chiar decît garajul subteran. Betty conduse încet prin curtea din fața complexului ambasadei.

Hollis trecu din nou în revistă planul foarte simplu al acțiunii: în toată Moscova nu erau decît două locuri în care se oficiau serviciile religioase protestante duminica dimineața. Unul era o bisericuță baptistă dintr-o suburbie îndepărtată. Celălalt era capela ambasadei britanice, unde la fiecare două săptămîni oficia un capelan anglican sosit pe calea aerului de la Helsinki. Personalul ambasadei americane o frecventa pe aceasta din urmă în duminicile în care venea capelanul de la Helsinki și cu prilejul sărbătorilor religioase. Din fericire, era tocmai o astfel de duminică și cele patru femei obișnuiau să se ducă la ambasada britanică împreună. Așadar, nimic n-ar fi putut stîrni curiozitatea cerberilor ambasadei, care cunoșteau obiceiurile celor din ambasadă.

– Acum trecem de santinelele noastre, spuse Betty Eschman. Țineți-vă bine!

În timp ce Ford-ul se apropia de trotuar, unul dintre milițieni ieși din gheretă, veni în alee și ridică mîna în sus. Betty Eschman claxonă și apăsă pe accelerator. Milițianul sări într-o parte și strigă:

– *Pizda!*

Ford-ul ieși pe carosabil și o luă în susul străzii.

– Ce înseamnă *pizda?* întrebă doamna Eschman.

– Fofoloancă, răspunse Lisa.

– Auzi la el, ticălosul! izbucni doamna Eschman.

– Am de gînd să înaintez o plîngere oficială, adăugă Jane Ellis. M-am săturat de șicanele lor.

– N-am văzut niciodată un cetățean sovietic care să se miște așa de repede, spuse Patty White rîzînd.

– E cineva în spatele nostru? se interesă Hollis.

Cele două femei de pe locurile din față priviră în oglinzile retrovizoare, comunicîndu-i că nu se zărea nici o mașină.

Betty Eschman coti pe splai, accelerînd pe această arteră care urmează traseul malului dinspre nord al rîul Moscova. Nu era calea cea mai directă spre ambasada britanică – aceasta ar fi fost cheiul Maurice Thorez de vizavi, dar Hollis știa că era drumul cel mai rapid, unde puteau fi reperate eventualele „codițe". În plus, trecea direct pe lîngă mănăstirea Novodevici. Hollis se sprijini cu spatele de ușă și o privi pe Lisa, care își întinse picioarele, proptindu-și o labă desculță între picioarele lui.

– Te înghesui cumva?

Cele două femei tinere din spate chicotiră.

– Ce faceţi acolo în spate? întrebă Jane Ellis. Poartă-te cuviincios, Sam!

Femeile izbucniră toate în râs. Hollis îşi spuse că ideea lui iniţială de a călători în portbagaj ar fi fost poate mai bună. Râul Moscova şi drumul care îi urma cursul cotiră spre sud, descriind o buclă mare la poalele Colinelor lui Lenin.

– O să aveţi necazuri la întoarcere, spuse Hollis. Îmi pare rău.

– Să-i ia dracu', spuse Jane Ellis.

Apoi adăugă în grabă:

– A! Am uitat că mergem la biserică.

Urmă un hohot de râs.

– Mănăstirea e drept în faţă, anunţă Betty Eschman.

– Trage în parculeţul din faţa mănăstirii şi noi o să ne rostogolim afară, spuse Lisa.

– Vă mulţumesc pentru transport, doamnelor!

– A fost o onoare pentru noi să călătorim cu cîştigătorii premiului Joel Barlow, îi răspunse Jane Ellis.

Betty Eschman părăsi splaiul Moscovei, intră în parc şi opri pe o alee pavată. Hollis şi Lisa deschiseră portierele şi coborîră în grabă. Maşina o porni din loc şi Hollis privi în urma ei, apoi în jur şi spuse:

– Cred c-am rămas singuri.

Lisa îşi netezi balonzaidul negru.

– Al naibii mod de a te duce la biserică!

– Hai să plecăm din drum!

Traversară parcul, îndreptîndu-se spre zidurile înalte şi crenelate, din blocuri de calcar şi cărămidă, care înconjurau terenul de opt hectare al mănăstirii.

– Continuăm să cercetăm? întrebă Lisa.

– Nu.

– Bun. Îţi pare rău?

– De ce? întrebă Hollis nervos.

– Fiindcă a fost dificil. Fiindcă ai dormit pe canapea. Fiindcă...

– Da, da. Îmi pare rău.

Îşi privi ceasul.

– La ce oră e slujba?

– La zece. Guvernul sovietic a stabilit ca slujba religioasă să aibă loc în întreaga Rusie la aceleași ore: zece dimineața și șase seara.

– Asta simplifică lucrurile.

Hollis cercetă cu privirea turnurile ornamentate ce se înălțau deasupra zidurilor mănăstirii.

– E un loc incredibil. Zidurile astea sînt mai frumoase decît zidurile Kremlinului. Pe unde intrăm?

– Vino cu mine!

O luară spre zidul dinspre nord, unde se afla biserica Schimbarea la Față. Dinspre stația de metrou din apropiere se scurgea un șuvoi de oameni, majoritatea în vîrstă, care treceau apoi pe sub portalurile masive ale bisericii. Hollis privi spre turlele și domurile aurite în formă de ceapă ce se înălțau deasupra zidului, pe fundalul gri al cerului Moscovei, și simți cum o ceață fină i se așterne pe obraji.

– N-am să duc dorul vremii.

– Nici eu.

Lisa îl luă de braț și se alăturară celor care intrau pe sub porțile arcuite.

– Despre ce-ai vorbit cu Seth pînă la patru dimineața? întrebă Lisa.

– Despre sex, sport și religie.

– Habar n-are de chestiile astea. Tu la fel.

– Așa ne-am zis și noi cam pînă la patru dimineața, după care am plecat.

– Știi, viața fiecărui om are nevoie de o dimensiune spirituală, altfel ea nu-i completă. Simți că din viața ta lipsește ceva?

– Da. Sexul, sportul și religia.

– Credeam că fac parte din echipă. Voi doi nu jucați corect. Nu se poate să vă folosiți de mine, fără să-mi spuneți despre ce e vorba.

– Discută cu Seth.

– Nu cred că vrei să vorbesc cu el.

– Poți să stai de vorbă cu cine dorești.

– Să nu uiți c-ai spus asta.

Trecură prin poarta în formă de tunel şi ieşiră în curtea interioară a mănăstirii. Oamenii din jur se uitau curioşi la fulgarinul cu croială modernă al Lisei şi îi examinau încălţămintea. Hollis era îmbrăcat în pardesiul lui larg de culoare bleumarin, pe cap avea pălăria cu boruri înguste, iar în picioare purta pantofi cu scîrţ. Îşi aminti cum căpitanul O'Shea stătuse două ore la coadă ca să-i cumpere pantofi sovietici. Pielea era sintetică, pantofii erau cu un număr mai mic, iar culoarea lor cărămizie bătea mai degrabă în roşu. O'Shea susţinuse că mai mult de atît nu putuse face, dar Hollis îl suspectase întotdeauna de o mică răzbunare pentru cele două ore de coadă.

Hollis şi Lisa mergeau la braţ pe o alee pavată, acoperită cu crengi rupte şi frunze moarte.

– Ăsta e palatul Lopuhin, în care a fost ales ţar Boris Godunov. Tot aici, cum zicea Saşa, şi-a exilat Petru cel Mare sora. Se spune că Petru obişnuia să-i spînzure pe susţinătorii politici ai surorii sale în faţa ferestrei ei.

Hollis cercetă cu privirea palatul de formă alungită şi ornamentat cu stucaturi.

– Dacă ferestrele erau şi atunci la fel de murdare ca acum, cred că soră-sa nici nu i-a observat.

Lisa continuă fără să-l bage în seamă:

– Novodevici era mănăstire de maici, dar şi un loc în care se retrăgeau doamnele de familie bună. Era de asemenea fort, după cum vezi, o citadelă pe drumurile de acces spre Moscova dinspre sud. O combinaţie cam ciudată, dar obişnuită în Rusia de odinioară. A continuat să fie mănăstire de maici pînă după Revoluţie, cînd comuniştii au scăpat de maici – nimeni nu ştie exact ce s-a întîmplat cu ele – şi locul a devenit o filială a Muzeului de Istorie a Statului. De fapt, niciodată nu le-a păsat de Novodevici.

Hollis observă că grădinile erau năpădite de buruieni, iar copacii aveau atît de mare nevoie să fie curăţaţi de uscături, încît ramurile lor atingeau pămîntul şi blocau aleile.

– Şi totuşi locul ăsta continuă să fie frumos şi liniştit. Oamenii vin aici să mediteze. E un fel de centru neoficial al renaşterii religioase din Moscova.

– Şi poate tocmai de aceea colcăie de kaghebişti.

– Da. Pînă acum însă s-au mulţumit să noteze nume şi să facă fotografii. N-a avut loc nici un incident.

Lisa îl strînse de mînă.

– Îţi mulţumesc c-ai venit cu mine. Poţi să vizitezi mormîntul lui Gogol cît sîntem aici.

– Într-adevăr, aş putea.

– M-am gîndit c-ai s-o faci. De-aia te-ai îmbrăcat în costumaţia asta idioată.

– Da, e vorba de afaceri.

– Pot să vin cu tine?

– Mă tem că nu.

Aleea îi conduse pe un platou pavat, pe care se înălţa o frumoasă clopotniţă. La celălalt capăt al platoului se afla o biserică albă cu mai multe cupole aurite.

– Asta-i catedrala Fecioarei din Smolensk.

– E acasă?

– Dacă o să mă mărit vreodată, îl anunţă Lisa, cred că mi-aş dori o căsătorie oficiată după ritualul bisericii ortodoxe ruse.

Hollis se întrebă dacă-i spusese şi lui Seth Alevy treaba asta.

– Te-ai căsătorit la biserică?

– Nu, ne-am căsătorit într-un avion de vînătoare cu reacţie, care mergea cu viteza de doi Mach, iar ceremonia a fost oficiată de un preot militar prin radio. Cînd ne-a declarat soţ şi soţie, am apăsat pe Eject şi am fost aruncaţi în spaţiu. După aia, am mers numai la vale.

– Văd că nu pot să vorbesc cu tine în dimineaţa asta.

Hollis privi mulţimea de oameni. Majoritatea erau femei bătrîne, cîţiva bătrîni, dar erau şi tineri – adolescenţi, adolescente şi studenţi. Ici şi colo, văzu familii întregi.

Cînd treceau pe lîngă catedrala Fecioarei din Smolensk, mulţi din cei aflaţi pe platou se opreau, făceau o plecăciune, apoi semnul crucii cu faţa spre catedrală. Cîteva bătrîne îngenuncheară şi făcură mătănii pe pavajul ud, cei din jur fiind nevoiţi să le ocolească. Hollis îşi aminti de prima lui vizită în interiorul zidurilor Kremlinului, cînd o bătrînă s-a închinat în faţa bisericii şi a făcut mătănii, repetînd scena timp de mai multe minute. Un miliţian s-a apropiat de ea şi i-a spus să plece. Femeia nu i-a acordat nici un fel de atenţie, prosternîndu-se pe pavaj. În jurul

ei au început să se adune turişti şi moscoviţi, iar miliţianul nu părea deloc în apele lui. În cele din urmă, femeia s-a ridicat în picioare, şi-a făcut semnul crucii şi şi-a văzut de drum prin Kremlin, ignorînd timpul şi locul ori soldaţii şi stelele roşii ce luaseră locul crucilor de odinioară. Întîlnise o biserică – poate chiar a sfîntului ei protector, dacă ruşii mai aveau aşa ceva – şi făcuse ceea ce trebuia să facă.

Lisa îi privea pe cei care îndeplineau ritualul în afara catedralei, închisă de şaptezeci de ani şi transformată de atunci în principalul muzeu al complexului pe care îl alcătuia mănăstirea.

– După şaptezeci de ani de persecuţie, spuse Lisa, în care le-au fost împuşcaţi preoţii, dărîmate bisericile, arse bibliile, ei continuă să-l venereze. Ascultă-mă pe mine, oamenii ăştia sînt speranţa Rusiei. Ei o să pornească o răzmeriţă aici.

Hollis privi, la rîndul său, la ce mai rămăsese din oamenii Domnului într-o Moscovă atee şi nu fu de aceeaşi părere. Ar fi fost frumos să se întîmple ceea ce spunea Lisa, dar numărul lor era redus şi nu aveau nici forţa necesară.

– Poate... cîndva.

Traversară platoul şi Lisa îl conduse spre o altă biserică, o construcţie mai mică, ornamentată cu stuc, cu o singură cupolă.

– Acolo are loc slujba, spuse ea. E biserica Adormirii Maicii Domnului.

– Ar trebui renovată.

– Ştiu. Mi s-a spus că bisericilor din Moscova, dar mai ales ăsteia, dată fiind vecinătatea ei cu Stadionul Lenin, li s-a făcut o spoială de renovare cu ocazia Olimpiadei din 1980, dar vezi şi tu ce părăginit e locul.

Hollis dădu afirmativ din cap. Cercetă atent clădirile vechi şi copacii bătrîni ai mănăstirii-fortăreaţă aflate acum în interiorul oraşului, la nici doi kilometri de Piaţa Roşie. Înăuntrul zidurilor, totul încremenise în secolul al XVI-lea. Nu-i era greu să-şi imagineze o zi mohorîtă şi ceţoasă de octombrie de la începutul secolului al XVI-lea, cu soldaţii de la parapet scrutînd pădurea şi cîmpurile, gata să tragă clopotele din marele turn pentru a avertiza Kremlinul asupra eventualului pericol. Pe alei se plimbau măicuţe, iar preoţii erau cufundaţi în rugăciuni. Lumea era poate mai puţin complicată atunci, dar nu şi mai puţin înfricoşătoare.

Lisa se opri la vreo zece metri de biserică. Hollis văzu că la intrare erau şase bărbaţi care-i opreau pe cei mai tineri şi familiile lor, cerîndu-le să prezinte actele de identitate, din care îşi notau date în nişte carnețele. Hollis observă un alt individ, care făcea pe turistul, fotografiindu-i pe cei care intrau în biserică. Unul dintre cei şase indivizi de la uşă avu o altercaţie cu o tînără, care refuza, se pare, să-i arate actul de identitate.

– Presupun că aştia nu sînt uşierii bisericii.

– Nu, sînt nişte porci.

Hollis privi o clipă. Tînăra reuşi în cele din urmă să scape de kaghebist fără să-i prezinte actul de identitate, dar renunţă să mai intre în biserică, îndepărtîndu-se grăbită.

Bunicuţele treceau greoi pe lîngă kaghebişti, ignorîndu-i şi fiind la rîndul lor ignorate de aceştia. Hollis constatase că aceste femei înveşmîntate în negru erau invizibile. Totodată, ele erau libere, asemenea animalelor din lumea coşmarească a lui George Orwell. Libere, fiindcă nimeni nu mai catadicsea nici măcar să le înrobească.

– De regulă, pe cei care par a fi occidentali nu-i opresc, spuse Lisa.

– Ei bine, o să încerc să par occidental. O să zîmbesc.

– Da', numai că pantofii tăi scîrţîie.

Lisa îl luă de braţ şi se apropiară de uşa bisericii. Kaghebistul care avusese mai devreme altercaţia cu tînăra îi interceptă, adresîndu-i-se lui Hollis:

– *Kartocika!*

– Al naibii să fiu dacă pricep o iotă din ce spui, băiete, răspunse Hollis în engleză.

Tînărul îl măsură din cap pînă în picioare, apoi îi făcu semn să treacă, cînd o observă pe Lisa. Zîmbi şi o salută, ducînd mîna la pălărie, apoi îi spuse în rusește.

– Bună dimineaţa!

– Bună dimineaţa, îi răspunse Lisa în rusește. Nu vii să asculţi împreună cu noi mesajul adresat de Hristos lumii?

– Nu cred. Apoi adăugă: Dar nu uitaţi să-i spuneţi că fiul Elenei Krukova îi transmite salutări.

– Nu uit. Într-o zi, poate, o să i-o spui tu însuţi.

– Poate.

Lisa şi Hollis urcară treptele bisericii.

– Înţeleg că vii des pe-aici, spuse el.

– Mă duc pe rînd la singurele şase biserici ortodoxe din Moscova. Tipul cred că e de serviciu aici în fiecare week-end. L-am văzut aproape în fiecare duminică în care am venit aici vreme de doi ani. Avem acest mic ritual. Cred că mă place.

– De asta se oferă să facă de serviciu duminica.

Intrară în pronaosul bisericii Adormirea Maicii Domnului. În dreapta, era o masă lungă de refectoriu încărcată cu pîine, prăjituri şi ouă. Masa era ornată cu flori tăiate, iar în bucate erau înfipte lumînări maro de grosimea degetului, aprinse. Hollis făcu cîţiva paşi prin mulţime ca să poată admira privelişte.

– Ce e asta?

Lisa veni lîngă el şi spuse:

– Oamenii aduc aici mîncare ca să fie sfinţită.

În timp ce Hollis privea masa, pe ea continuară să fie aşezate bucate, flori şi lumînări aprinse. Mai într-o parte, observă o bătrînică vînzînd lumînări pentru trei copeici bucata. Lisa se apropie de ea, puse o rublă pe masă şi ceru două lumînări, refuzînd restul. Apoi îl luă pe Hollis de braţ şi îl conduse în naos.

Biserica era luminată doar de razele palide ale soarelui ce pătrundeau prin vitraliile ferestrelor, dar altarul, situat mai sus, strălucea în lumina incandescentă a o sută de lumînări albe de spermanţet.

Naosul nu era prevăzut cu bănci, fiind înţesat, dintr-un perete într-altul, de vreo mie de persoane. Simţul olfactiv al lui Hollis fu solicitat de un miros de tămîie, la concurenţă cu cel de trupuri nespălate. În pofida întunericului, Hollis putu să observe că în 1980 fuseseră făcute unele reparaţii în exterior, nu şi în interior. Locul necesita numeroase reparaţii, tencuiala pătată de apă era cojită, iar instalaţia de încălzire era fie defectă, fie inexistentă. Cu toate acestea, locul avea o anumită măreţie. Aurul altarului strălucea, catapeteasma era fascinantă, iar arhitectura interioară deteriorată era într-un fel mai impresionantă şi mai potrivită decît în catedralele din Europa Occidentală, întreţinute cu un exces de grijă. Lisa îl apucă de mînă şi împreună îşi croiră drum mai în faţă, pînă ce întîlniră, pe la jumătatea naosului, un bloc masiv de trupuri.

Preoți cu bărbi lungi, îmbrăcați în odăjdii țesute cu fir, clătinau cădelnițe, dîndu-și unul altuia o biblie bătută cu pietre scumpe. Începu litania, repetitivă și melancolică, care dură aproximativ un sfert de oră.

Cînd litania luă sfîrșit, de undeva din spatele catapetesmei, un cor ascuns privirii începu să cînte nearmonios și fără acompaniament, ceea ce lui Hollis i se păru a fi mai degrabă primitiv decît ecleziastic, dar nu lipsit de forță. Hollis privi în jur la fețele oamenilor și constată că în cei doi ani de cînd se afla la Moscova nu văzuse asemenea chipuri. Chipuri senine, cu ochii luminoși și frunți descrețite, ca și cum ceilalți ar fi avut sufletele moarte, iar acestea ar fi fost ultimele ființe vii din Moscova.

– Sînt... pătruns de venerație... mulțumesc.

– O să-ți salvez chiar și sufletul de spion.

Hollis ascultă rusa veche în care se propovăduia dinspre altar și, deși îi era greu să înțeleagă, ritmul și cadența aveau propria frumusețe și forță, făcîndu-l să se simtă, pentru prima oară după mulți ani, copleșit de o slujbă religioasă. Protestantismul său era o religie bazată pe simplitate și conștiință individuală. Serviciul religios ortodox era un amestec de fast imperial bizantin și misticism oriental tot atît de deosebit de bisericile albe învelite cu șindrilă din amintirile sale pe cît erau „casele de căsătorii" sovietice de biserica Adormirea Maicii Domnului. Și totuși, aici, în aceste ruine pline de măreție, preoți cu aspect medieval propovăduiau același mesaj pe care îl predicaseră pastorii în sutană gri din amvonul de lemn al copilăriei sale: Dumnezeu te iubește.

Hollis observă că cei din jurul său se închinau și făceau temenele cînd li se năzărea, fără să li se facă vreun semn dinspre altar. Din cînd în cînd, unii reușeau, în ciuda aglomerației, să se prosterneze și să sărute pardoseala. Văzu, de asemenea, că icoanele întunecate de pe pereți erau acum iluminate de lumînări subțiri înfipte în ramele aurite din jurul lor. Credincioșii se adunau în jurul a ceea ce păreau a fi icoanele sfinților lor protectori, le sărutau, apoi se retrăgeau spre a-i lăsa pe alții să facă același lucru.

În pofida ritualului ce avea loc în altar, își dădu seama Hollis, venerația din naos era un soi de îmbulzeală generală, foarte

diferită de bisericile protestante pe care le frecventase cîndva şi unde se întîmpla contrariul.

Brusc, psalmodierea încetă şi, o dată cu ea, cădelniţarea. Un preot înveşmîntat în odăjdii strălucitoare veni la marginea podiumului din faţa altarului şi îşi desfăcu larg braţele.

Hollis îl cercetă cu atenţie pe bărbatul cu barbă şi văzu, după ochi, că era tînăr, să fi avut vreo treizeci de ani.

Preotul începu să vorbească fără microfon. În liniştea bisericii, se auzeau acum doar vocea preotului cel tînăr şi sfîrîitul lumînărilor de seu. Preotul ţinu o predică scurtă, în care vorbi despre conştiinţă şi fapte bune, ceea ce lui Hollis i se păru destul de lipsit de originalitate şi neînsufleţitor, deşi era conştient de faptul că congregaţia nu avea prea des prilejul să audă asemenea lucruri.

Ca şi cînd ar fi ştiut la ce se gîndea, Lisa îi şopti:

– KGB-ul înregistrează fiecare cuvînt. În predică sînt mesaje ascunse, cuvinte şi concepte pe care clerul şi congregaţia le pricep, dar pe care KGB-ul nu le înţelege. E oricum un început, o scînteie.

Hollis încuviinţă. I se păru ciudat că Lisa folosise pentru „scînteie" cuvîntul rusesc *iskra*. Era un cuvînt folosit adesea de Lenin, care îl atribuise primului său ziar clandestin. Ideea predominantă atunci, ca şi acum, era aceea că Rusia era un butoi cu pulbere care n-avea nevoie decît de o scînteie ca să sară în aer.

Hollis îl auzi pe tînărul preot spunînd:

– Nu este întotdeauna indicat să ştie şi alţii că voi credeţi în Hristos. Dar dacă vă trăiţi viaţa după învăţăturile Lui, atunci nici o putere de pe acest pămînt, indiferent de ceea ce vă interzice în această viaţă, nu vă va putea opri să păşiţi în Împărăţia Domnului.

Preotul se întoarse brusc înapoi spre altar, lăsîndu-i, se pare, pe credincioşii mai cultivaţi să tragă singuri concluzia sau să încheie predica fiecare cu puterea lui de judecată.

La un moment dat în timpul slujbei, către sfîrşit, un mare număr din cei aflaţi în biserică s-au prosternat, iar, dacă n-au avut loc, au îngenuncheat şi şi-au înclinat feţele spre podea. Lisa îngenunche, dar Hollis rămase în picioare. Acum putea să vadă bine în toată biserica. În faţa sa, spre stînga, la o distanţă de vreo

şase metri, stătea în picioare un bătrîn adus de spate, cu părul răvăşit, neras, îmbrăcat într-un pardesiu jerpelit de culoare închisă, care îi ajungea aproape pînă la glezne. La prima vedere, bătrînul nu avea nimic ieşit din comun şi Hollis îşi zise că, iniţial, atenţia îi fusese probabil atrasă de tînăra de lîngă el, care părea să aibă şaptesprezece, optsprezece ani şi era şi ea îmbrăcată într-o haină din material sintetic de culoare roşie. Înfăţişarea şi ţinuta, dacă nu frumuseţea ei neobişnuită, lăsau să se vadă că era o persoană deosebită. Mai mult decît atît, Hollis, care se pricepea la astfel de lucruri, îşi dădu seama că haina fetei era o deghizare. Era evident că fata nu trebuia să fie văzută la biserica Adormirea Maicii Domnului. Această descoperire îl făcu pe Hollis să-l privească mai cu atenţie pe bătrîn, care, lucru neobişnuit pentru un rus, mai ales în biserică, o ţinea pe fată drăgăstos de mînă.

În timp ce Hollis îl privea insistent pe bătrîn, lumea începu să se ridice în picioare, obturîndu-i cîmpul vizual. Înainte de a pierde din privire cuplul, Hollis avu revelaţia faptului că bunicul adus de spate era în realitate mai tînăr decît părea. De fapt, era generalul Valentin Surikov. Dintr-o dată, lucrurile se limpeziră.

Capitolul 27

Sam Hollis şi Lisa Rhodes ieşiră purtaţi de valul de credincioşi prin uşa deschisă a bisericii. Oamenii aveau cu ei, în sacoşe, bucatele sfinţite, mulţi dintre ei ţinînd în mînă cîte un snop de lumînări subţiri de culoare maro. Hollis cercetă cu privirea aleile convergente. Oamenii aceia, constată el, nu păreau să se cunoască, nu-şi vorbeau şi nici nu încercau să facă cunoştinţă. Veniseră cu metroul sau cu autobuzul din toate colţurile Moscovei la o biserică amplasată într-un loc neconvenabil şi acum se împrăştiau ca nişte miei care au simţit prezenţa lupilor.

– Kaghebiştii obişnuiesc să zăbovească pe aici?

– Cine? A, oamenii ăia. Cîteodată, dar acum nu-i văd.

Nici Hollis nu-i zărea şi tocmai de aceea era îngrijorat. Se aşeză mai la o parte, privindu-i pe cei care coborau treptele.

– Cauţi pe cineva?

– Mă uit şi eu la oameni.

Hollis constată că, pe lîngă faptul că oamenii se împrăştiau, preoţii nu ieşiseră afară să-şi păstorească turma.

– Unde sînt ceaiul şi conversaţia amicală de după slujbă? o întrebă pe Lisa, căutîndu-l în tot acest timp cu privirea pe Surikov.

Lisa păru să înţeleagă.

– Creştinul ortodox vine în Casa Domnului ca să I se închine. Preoţii nu vin la tine acasă ca să te întrebe cum o mai duci.

– Cred că Kremlinului îi convine treaba asta.

– Exact. De fapt, biserica rusă a predicat întotdeauna supunerea faţă de stat. Pe vremea ţarilor, lucrul ăsta a fost atît în

folosul bisericii, cît şi în al ţarilor. Cînd însă Lenin a devenit noul ţar, au apărut efecte nedorite.

– Vrei să spui că există ceva ce nu poate fi reproşat comuniştilor?

– Comuniştii n-au îmbunătăţit situaţia.

Ultimii credincioşi părăsiră biserica, dar printre ei nu se aflau nici Surikov, nici fata pe care o văzuse cu el. Hollis şi Lisa se îndepărtară de biserică şi se aşezară pe o bancă din piatră, ocupată de o bătrînă voinică, ce părea să doarmă şezînd.

– Ţi-a plăcut slujba? îl întrebă Lisa.

– Foarte mult. Sînt atîtea lucruri pe care le luăm de bune în Occident.

– Ştiu. Îţi mulţumesc c-ai venit, chiar dacă ai făcut-o pentru că trebuia oricum să vizitezi cimitirul.

– Am venit ca să fiu cu tine.

Lisa îşi ridică privirea spre cer.

– Toamna asta nu seamănă cu toamna de-acasă, dar nici cu o iarnă. E altceva. Un fel de anotimp rău prevestitor, mohorît şi calm, în care lumea e învăluită într-un fel de ceaţă. Nu pot vedea soarele sau orizontul, nu văd nici măcar capătul blocului. Acum vreau acasă.

Hollis o apucă de mînă.

– Mîine, pe vremea asta, o să fim într-un avion care se îndreaptă spre Vest.

Lisa se apropie mai mult de el.

– Chiar trebuie să te duci în cimitir?

– Da.

– Nu-i vorba de ceva periculos, nu-i aşa?

– Nu. Trebuie să mă întîlnesc cu un vechi prieten rus şi să-mi iau rămas-bun.

– Spion sau disident?

– Un fel de.

Bătrîna se ridică de pe bancă şi o porni fără ţintă în josul aleii.

– La mormîntul lui Gogol. A fost ideea lui?

– Da.

Hollis îşi privi ceasul. Slujba durase aproximativ două ore, aşa că era aproape prînzul. Acum înţelegea de ce alesese Surikov această oră şi acest loc.

– N-o să lipsesc mai mult de treizeci de minute. Unde te găsesc?

– La clopotnița de acolo. O vezi? Să nu te rătăcești.

– Cum ajung în cimitir? se interesă Hollis ridicîndu-se.

– Mergi pe aleea asta și o să dai de o altă biserică încastrată în zid ca aceea pe sub care am intrat. Intri pe poartă și ai să te trezești în cimitir.

– Mulțumesc. Ai de gînd să te plimbi?

– Da. Îmi place să mă plimb pe-aici.

– Nu te plimba prin cimitir.

– S-a făcut.

– Încearcă să te plimbi pe unde este lume.

– Dacă vin să te ia, n-are importanță cîtă lume e în preajmă. Știi doar.

– Da, știu.

Apoi adăugă:

– Nu cred că știu că sîntem aici. Oricum, ai grijă!

– *Tu* să ai grijă! S-ar putea ca prietenul ăsta al tău să fi fost urmărit.

Lisa îi întinse una din cele două lumînări.

– Ține! Să-ți lumineze drumul.

Hollis o sărută pe obraz.

– Ne vedem mai tîrziu.

Se întoarse și o porni pe alee. După cîteva minute, trecu pe lîngă o altă biserică mare din cărămidă și piatră de calcar, care părea părăsită printre rugi de mure și tufișuri, nefiind folosită nici ca biserică, nici ca muzeu. Aleea o ocoli și, după ce trecu de ea, Hollis văzu impunătorul zid dinspre sud al complexului mănăstiresc, apoi biserica-poartă construită în centrul lui.

Hollis privi în jur. Fu depășit de cîteva persoane, în grupuri răzlețe, care se îndreptau, se pare, spre cimitir. Își strecură mîinile în buzunarele pardesiului și se sprijini cu spatele de trunchiul gros al unui copac. Mîna lui dreaptă dădu drumul lumînării, pipăind pistolul polonez de 9 mm Radom, cu amortizor, o altă copie după Colt-Browning. Cu mîna stîngă pipăi mînerul cutitului fixat în cingătoarea de la brîu. Hollis mai aruncă o privire în jur, apoi o luă în urma a trei perechi de tineri, îndreptîndu-se spre biserica-poartă. Trecu pe sub portic, străbătu un coridor de forma unui tunel, după care se trezi în cimitirul învăluit în liniște.

Complexul mănăstiresc, asemenea Kremlinului, fusese construit pe una dintre puținele înălțimi de pe malurile rîului Moscova. Dincolo de zidul de cărămidă al cimitirului, la piciorul pantei, se oferea privirii panorama părților de sud și vest ale orașului. Complexul olimpic și Stadionul Lenin se aflau la cinci sute de metri spre sud, într-o buclă a rîului Moscova, pe un fost teren mlăștinos. Dincolo de stadion venea rîul, iar pe malul său dinspre sud se înălțau Colinele lui Lenin și turnurile Universității Lomonosov. Zări chiar platforma de observare unde el, Lisa și Sașa petrecuseră cîteva clipe scurte și fericite.

Hollis urmă o alee pavată cu cărămidă. În cimitir erau mulți copaci, majoritatea mormintelor fiind năpădite de buruieni. Pietrele funerare erau mai înalte decît statura unui om, în vechiul stil rusesc, creînd un labirint de calcar și granit. Cimitirul avea lățimea complexului mănăstiresc, nu însă și adîncimea. După calculele lui Hollis, se întindea pe o suprafață de șase acri. Avea să-i ia ceva timp găsirea mormîntului lui Gogol.

În cimitir nu era multă lume, ceea ce era bine din punctul de vedere al intimității, dar suficientă ca prezența lui și a lui Surikov să nu bată la ochi. Surikov alesese un loc inspirat pentru o zi de duminică.

Vizitatorii erau în majoritate studenți, aparent în căutarea mormintelor oamenilor celebri. Stăteau adunați ciorchine în fața pietrelor funerare, gesticulînd și discutînd despre cei îngropați acolo. Hollis văzu mormintele lui Cehov și Stanislavski, precum și pe cel al pictorului Isaac Levitan. Șase tineri și tinere, în ținută boemă – pufoaice șic, pantaloni largi din catifea reiată și cizme înalte – stăteau de vorbă în fața mormîntului cineastului Serghei Eisenstein. Hollis îi ocoli.

O doamnă în vîrstă, îmbrăcată într-un pardesiu murdar de culoare roșie, stătea cu fața la mormîntul lui Nikita Hrușciov. Femeia își făcu cruce, se închină în fața pietrei funerare, apoi plecă. Hollis se întrebă dacă nu era cumva o rudă a defunctului.

Coti pe o alee laterală și se trezi într-un nor de ceață. O femeie înaltă și atrăgătoare, îmbrăcată într-o haină de piele lungă, de culoare neagră, ieși din ceață îndreptîndu-se spre el. Cînd se apropie de el, Hollis o întrebă în rusește:

– Mormîntul lui Gogol?

Femeia îl măsură cu privirea, apoi răspunse cu un accent ce trăda o persoană neobișnuit de cultivată:

– Încercați acolo, lîngă pinul acela înalt. Cred că am trecut pe lîngă el.

– Vă mulțumesc, spuse Hollis continuîndu-și drumul.

Femeia adăugă, pentru el sau pentru sine:

– Dar nu se știe niciodată. Pînă și morții dispar aici.

Hollis își văzu de drum. Cu o săptămînă mai înainte s-ar fi oprit și ar fi stat de vorbă cu femeia. Dar apetitul său pentru aventuri în Rusia era într-o vertiginoasă scădere și încă nu vorbise cu Surikov.

Îl zări pe alee, sub ramurile răsfirate ale unui pin înalt, fumînd o țigară și contemplînd o piatră funerară din calcar acoperită de mușchi, aflată într-o stare avansată de degradare. Hollis se opri lîngă el, uitîndu-se și el la piatra funerară.

– E citit în Vest tipul ăsta? întrebă Surikov.

– Nu prea. În universități, presupun.

– Se găsesc cărți în rusește acolo?

– Da.

– Suflete moarte, spuse Surikov. Suflete moarte.

Mai privi o vreme mormîntul, apoi îl cercetă pe Hollis din cap pînă în picioare prin norul de fum de țigară.

– Ne îmbrăcăm chiar atît de prost? întrebă zîmbind.

– Mă tem că da.

– Pe tine arată și mai rău.

– Mulțumesc.

Apoi adăugă:

– Dar de ce ești *tu* îmbrăcat atît de prost astăzi?

Surikov își trecu mîna prin părul scurt.

– E duminică.

Se întoarse și se îndepărtă. Hollis așteptă un minut, apoi o luă în urma lui. Surikov se opri lîngă îmbinarea dintre turnul de pază și zidul de cărămidă al cimitirului. Pe lîngă zid erau pietre funerare cu inscripții în chirilică pe care Hollis nu le putu citi.

Din buzunarul pardesiului său lung Surikov scoase un pachet înfășurat într-un ziar *Pravda* și spuse:

– Vrei să cumperi crap proaspăt?

Mirosul peștelui ajunse pînă la Hollis.

– Poate.

Surikov bătu cu palma pachetul, ca şi cînd ar fi vrut să sublinieze virtuţile peştelui.

– Aşadar, prietene, spuse el, am aflat din *Pravda* că părăseşti Rusia. Am fost foarte şocat. Nu ştiam dacă mai vii astăzi. Eram îngrijorat.

Lui Hollis nu-i era greu să-şi imagineze cauza îngrijorării lui Surikov.

– Imunitatea mea diplomatică e acum pe muchie de cuţit, aşa încît nu e nevoie să mă întrebi dacă sînt sigur că n-am fost urmărit, fiindcă astăzi sînt la fel de îngrijorat ca tine.

– Da? Eu mi-aş putea pierde şi viaţa, în timp ce tu te-ai duce doar la închisoare.

– Aş prefera să fiu în locul tău şi să mi se tragă un glonţ în cap decît să fiu trimis să petrec cinci sau zece ani în Răsărit.

Surikov ridică din umeri.

– Cum va afecta plecarea ta înţelegerea noastră?

– N-avem nici o înţelegere.

– Vom avea. Cînd pleci?

– Nu scrie în *Pravda* aia a ta? replică Hollis pe un ton sarcastic.

– Nu scrie *cînd* pleci.

– Zău? Plec miercuri.

Surikov păru oarecum surprins.

– Cine o să te înlocuiască în calitate de ataşat al Aerului?

– Încă nu ştiu.

– O să pot trata cu noul ataşat sau cu cineva?

– Vom discuta asta înainte să ne despărţim?

Pe alee apăru o pereche tînără, care se apropie de pietrele funerare vechi. La baza zidului, bărbatul îngenunche, pipăind cu degetele literele de pe una dintre pietrele funerare. Femeia avea în mînă un carneţel.

– Aici e îngropată o maică. Gulia, spuse bătrînelul. N-am mai auzit de numele ăsta în ultima vreme.

Femeia îşi notă ceva în carneţel. Surikov flutură peştele pe la nasul lui Hollis.

– I-am prins azi-dimineaţă în Setun. Nevastă-mea i-a curăţat, aşa că un burlac mi-ar da bani frumoşi pe ei.

Tînăra pereche se îndepărtă printre şirurile de pietre funerare.

– Cred că-mi torni mici gogoşi, spuse Surikov. Ştiu că pleci mîine şi mai ştiu că cel care te înlocuieşte este colonelul Fields.

Hollis, reţinîndu-şi o tresărire, dădu afirmativ din cap. S-ar fi putut să fi aflat de la cei ce supravegheau electronic ambasada, care l-au auzit cînd le-a spus soţilor Kellum, sau chiar de la aceştia, care au informat KGB-ul. Indiferent de filieră, faptul că Surikov ştia îi produse un fior rece pe şira spinării.

– Ţi-au spus cei de la KGB

– Da. Mi-au spus numele noului ataşat al Aerului şi că pleci luni, nu miercuri.

– De ce ţi-au spus toate astea?

– Vor să impresioneze oamenii, arătîndu-le cît de bine informaţi sînt. Eu unul nu fac parte din serviciul de informaţii al armatei, dacă la asta te gîndeşti.

Hollis nu crezuse niciodată acest lucru, fiindcă Surikov nu se comporta ca un tip din GRU şi nici nu folosea jargonul acestora.

– De fapt, adăugă Surikov, KGB-ul vrea să ştie dacă eu, vreunul dintre subofiţerii mei sau vreunul din ataşaţii noştri militari ştim ceva despre colonelul Fields. KGB-ul vrea să-i facă dosarul şi, cum s-au poticnit, au apelat la mine. Poate mă ajuţi să-i impresionez şi eu, spuse zîmbind.

– Generale, care e funcţia ta exactă în cadrul aviaţiei militare sovietice?

– Sînt ceea ce voi numiţi G-l. Şeful serviciului cadre din Forţele Aeriene Sovietice.

– La ce comandament?

– Nu e vorba de un comandament, colonele, ci de întreaga aviaţie militară. Eu deţin dosarele unei jumătăţi de milion de oameni. Nu e un post fascinant, dar pe biroul meu ajung lucruri interesante. Nu crezi?

– Cum a aflat KGB-ul numele colonelului Fields?

Surikov îl privi pe Hollis drept în ochi şi răspunse:

– Cred că v-au penetrat ambasada.

Studie faţa lui Hollis pentru a-i surprinde reacţia.

– Cum ţi-a fost adresată această solicitare din partea KGB-ului? Printr-un raport? Un telefon?

– Personal. Am fost convocat la Lefortovo. KGB-ul are dreptul de a-i chema la ordine chiar şi pe generali. Le face

nespusă plăcere să ne ceară să-i vizităm la Lubianka sau Lefortovo. De acolo, nu ştii niciodată dacă ieşi viu. Asta s-a întîmplat acum cîteva zile.

– Ţi-a fost frică, generale?

– Foarte.

– Cu cine ai vorbit la Lefortovo?

– Cu un colonel pe nume Pavlicenko.

– Înalt, blond, cu buzele subţiri şi ochi albaştri?

Surikov ridică din sprîncene.

– Da. Îl cunoşti?

– Sub un alt nume.

Hollis constată că Surikov era dispus să „verse sacul". Aşa se întîmpla mai întotdeauna cînd tranzacţia era pe aproape. Hollis nu ştia dacă Valentin Surikov creştinul era mai demn de încredere decît generalul Surikov din Forţele Aeriene Sovietice, dar era dispus să rişte.

– După Lefortovo, spuse Surikov, sînt mai hotărît ca oricînd să plec de aici.

– Ştiu ce simţi.

– Poţi să mă scoţi din ţară?

Hollis nu avea nici o împuternicire să spună „da", dar sosise clipa să lămurească întreaga poveste.

– Pot, dacă ai taxa de călătorie.

– Jumătate acum, jumătate cînd ajung în Vest.

– Înţeleg.

– E periculos? Să mă scoţi din ţară, vreau să spun.

– Firesţe.

– Nu pentru mine sînt îngrijorat.

Hollis nu mai avea nevoie să i se spună.

– Ea e nepoata ta?

Surikov îşi roti capul, deschise gura, dar nu putu să rostească o vorbă.

– E periculos, dar nu e nevoie decît de sînge rece. Ea are nervii tari?

– Nepoata mea e credincioasă, spuse Surikov trăgînd din ţigară. Ne-ai văzut?

– Da.

– Atunci ştii de ce vreau să plec.

– Cred că da.

Surikov privi prostit la peștele învelit în ziar pe care îl ținea în mînă și începu să vorbească, dar nu cu Hollis.

– Îmi blestem ziua în care l-am descoperit pe Dumnezeu. Din clipa aceea, viața mea a devenit un infern.

Hollis nu prea știa ce să spună, dar îl înțelegea.

– Da, nepoata mea Natașa. Unica fiică a unicei mele fiice. Lumina ochilor mei, Hollis.

– E o fată frumoasă. Știe englezește?

– Da.

– Atunci o să se descurce. O să se mărite cu un american sau cu un englez bogat și o să trăiască fericită pînă la adînci bătrînețe. Mă crezi?

– Aș vrea să te cred. Din păcate însă, vrea să se călugărească.

– Zău? Păi, o să facă ce vrea, generale. Pe-acolo așa stau lucrurile.

– Într-adevăr? Și cu mine ce-o să se întîmple?

– O să-ți găsim o ocupație și ție.

– Mda.

Surikov o porni printre șirurile de pietre funerare. Cerul era acum mai întunecat. Cîțiva stropi de ploaie căzură pe pietre și pe frunzele umede. O rafală de vînt legănă crengile mestecenilor. Hollis îl depășl pe Surikov, apoi se opri să se uite la următorul monument funerar.

– Borodino, generale!

– La cîțiva kilometri nord de Borodino a existat cîndva o școală de instrucție la sol a Forțelor Aeriene Sovietice. Instrucție de sală în ce privește tactica aviației de vînătoare americane, potențialul și armamentul american.

Surikov făcu o pauză pentru a amplifica efectul, apoi spuse:

– Instructorii erau americani.

Îi aruncă lui Hollis o privire fugară.

– Ceea ce urmează este o poveste incredibilă, așa încît te rog să asculți cu atenție.

Hollis trase adînc aer în piept. Singura rugăciune pe care și-o făcuse în biserică fusese ca Surikov să confirme discuția pe care o avusese cu Alevy.

– Asta e jumătatea de secret? spuse Hollis tăios. Nu-mi spui nici o noutate.

Surikov întoarse capul spre Hollis:

– Cum...?

– Cu pontul ăsta nu ajungi la Londra. Îmi pare rău.

Hollis îi întoarse spatele și începu să se îndepărteze. Continuă să meargă ca un om care a întors spatele unei afaceri proaste sau unei iubite infidele, sperînd ca în următorii zece pași situația să se îndrepte.

Surikov îl ajunse din urmă.

– Nu se poate... dar cum de...?

– Am fost la Borodino. De asta sînt expulzat. Știu că acolo sînt americani. Îmi pare rău. Credeam că știi mai multe...

– Știu!

Hollis se opri și se întoarse cu fața spre Surikov, care continua să țină peștele în mînă.

– Ce aveai de gînd să-mi dai la Londra? Care-i cealaltă jumătate a secretului?

Surikov își umezi buzele.

– Școala... știi că acolo nu mai sînt pregătiți piloți...

– Știu. Acum transformă kaghebiști în cetățeni americani. Cum de știi *tu* asta?

– Eu... eu furnizez studenții, care nu sînt tocmai kaghebiști. KGB-ul nu mai are încredere în metodele proprii de recrutare. În KGB vor să intre tot felul de persoane ciudate și ei știu asta. Așadar, vor patrioți ruși cinstiți. Oameni care au vrut să fie piloți în aviația militară. Oamenii care, e de presupus, au ceva în comun cu instructorii lor americani.

– Ca pe vremea cînd acolo era o școală de instruire pentru piloți.

– Asta cred și eu. Din cîte am auzit, pe vremea cînd era o școală de instrucție a Forțelor Aeriene, piloții noștri erau mai interesați să afle de la americani lucruri despre America decît să învețe tactica aviației lor de vînătoare. Comisarul politic a fost extrem de furios și de îngrijorat de situație, dîndu-i pe mai mulți piloți pe mîna KGB-ului. Așa le-a venit această idee strălucită. Au preluat în cele din urmă școala, fără să-i anunțe în mod oficial pe prizonierii americani. Treptat, orientarea școlii s-a schimbat de la studiul tacticii aviației de vînătoare la ceea ce este acum. O școală de spioni. Asta e ce-am aflat.

– Şi ce legătură ai în momentul de faţă cu şcoala, generale?

– Nu sînt implicat direct, dar serviciul de personal al Forţelor Aeriene Sovietice este cel care pregăteşte pentru această şcoală dosarele candidaţilor, care fac cu toţii parte din aviaţia militară. Aşa că eu...

Surikov se opri.

– Mai sînt şi alte lucruri. Mult mai multe. Ce zici, colonele, merită să mă scoţi de aici?

– Poate. Numai că ştii ceva, generale, nu mai avem nevoie de alte informaţii despre această şcoală. Ştim unde este şi deţinem suficiente informaţii ca să declanşăm o criză internaţională. Apoi, privindu-l pe Surikov, continuă: Ştii însă ce-mi trebuie.

Surikov nu răspunse.

– *Nume,* spuse Hollis. Numele agenţilor sovietici care se află deja în America. Presupun că ai un fel de listă, altfel n-ai încerca să încheiem un tîrg. *Numele,* ăsta-i biletul tău spre Vest, generale.

– Dar... dacă fac rost de ele... de unde să ştiu că n-o să ne laşi baltă pe mine şi pe nepoata mea? Nu mai am nimic de oferit, dacă îţi dau lista cu numele aici.

– N-ai altă soluţie decît să mă crezi pe cuvînt.

– Nu pot.

– *Trebuie.* Ascultă-mă, generale! Eşti, cum spunem noi în engleză, ca un prunc nevinovat rătăcit prin pădure. Înţelegi? De cînd ai făcut primul pas în povestea asta, eşti ca şi mort. La fel stau lucrurile şi în ce-o priveşte pe Natalia. Aş putea să te dau în vileag aici sau să te împuşc la Londra. Dar pot să-ţi redau viaţa. Aş putea să te mint, fără ca tu să ştii dacă aşa-i sau nu. Pur şi simplu n-ai altă soluţie decît să faci ce-ţi spun, să înţelegi că acum eu dictez regulile jocului.

Trupul generalului Surikov păru că se încovoaie. În spatele militarului cu ţinută dreaptă, se afla un bunic bătrîn şi obosit, care încerca să facă un ultim lucru ca lumea.

– Aici, noi nu ştim ce-i aia încredere sau bună-credinţă. N-am învăţat aceste lucruri cînd eram copii. Aici nu avem încredere decît în propria familie, în nimic altceva.

– Înțelegi că dacă-mi dai lista și aș lăsa să ți se întîmple ceva nu aș mai avea trai cu mine însumi? Înțelegi conceptul? E vorba de conștiință. N-ai auzit ce spunea preotul ori te gîndeai aiurea?

– L-am auzit, interveni Surikov precipitat, dar pentru mine e ceva nou. Aud asta de mai puțin de doi ani. Te așteptai să devin un sfînt în doar doi ani de zile? Crezi că eu te consider un sfînt numai pentru că mergi la biserică și folosești cuvinte sfinte?

– Nu sînt un sfînt, prietene, spuse Hollis zîmbind.

După părerea lui Hollis cuvinte ca *trest, vera* și *sovest* – „încredere", „credință" și „conștiință" – nu erau neapărat cuvinte sfinte, dar își imagina că, amintite din cînd în cînd, ele puteau fie să șocheze, fie să impresioneze, fie din fiecare cîte puțin.

– Am nevoie de timp de gîndire. O să mă întîlnesc cu înlocuitorul tău duminica viitoare...

– Nu. Nu e cazul să te mai gîndești. Cel mai bine ar fi să te hotărăști acum și să-mi promiți că te ții de cuvînt. Pe urmă am să-ți dau și eu cuvîntul și o să am grijă să te scot de aici. Ne întîlnim în Vest, dacă dorești.

Generalul Surikov păru să-și redescopere coloana vertebrală, îndreptîndu-se.

– Fie. Ești mult mai dur decît îmi imaginam, colonele. Dar poate că-ntr-adevăr ai conștiință. Uite ce-o să primești: un microfilm cu dosarul personal al fiecărui individ care a urmat Școala de Cetățeni Americani, cum îi spune KGB-ul. Pe microfilm ai să găsești fotografiile indivizilor, numele lor rusești, amprentele, locul și data nașterii, grupa sanguină, semnele particulare, amprenta dentară etc. Un dosar de cadre complet. N-ai să găsești noile lor nume americane sau adresele și nu pot să-ți spun cîți dintre ei au ajuns pînă la urmă în America. Informațiile acestea le deține numai KGB-ul. Așa că oamenii voștri de acolo – FBI-ul – o să aibă de lucru, nu glumă! Asta-i tot ce pot să-ți ofer.

Hollis dădu afirmativ din cap. Era un început.

– Cîți sînt?

– Ceva mai mult de trei mii.

– Trei mii...? Toți pe un microfilm?

– Da. Trei mii. Întîmplător, toți acești oameni sînt, oficial, morți. Decedați în accidente survenite în timpul zborurilor de antrenament. Forțele Aeriene le-au organizat funeraliile cu

onoruri militare, în sicrie sigilate. Am îngropat o groază de nisip. Am plătit şi o groază de ajutoare de înmormîntare. KGB-ului îi convine să folosească pentru o operaţiune de asemenea amploare logistica noastră, piloţii aspiranţi şi banii noştri, precum şi decesul în timpul instrucţiei ca acoperire.

Lui Hollis nu-i venea să creadă. În Statele Unite, trei mii de decese în accidente survenite în timpul zborurilor de antrenament ar fi provocat un adevărat scandal naţional. Aici, nici un deces măcar n-a ajuns în paginile ziarelor. Fiecare dintre cele trei mii de familii ale presupuşilor decedaţi n-au ştiut decît de pierderea suferită de ea. „Uluitor, îşi spuse Hollis. Numai într-o societate totalitară putea fi organizată o asemenea operaţiune. Cel mai mare cal troian din lume, cea mai masivă coloană a 5-a sau oricum ar fi s-o numească Washington-ul."

– Unde-i microfilmul? întrebă Hollis.

– O să-ţi spun unde-l poţi găsi cînd o să ajung la Londra. Aşa ne-a fost înţelegerea. Jumătate acum, jumătate la Londra.

– Ţi-am spus că prima jumătate o am deja. O să-mi dai microfilmul acum.

– De ce acum?

– Pentru că din acest moment şi pînă cînd vom încerca să te scoatem de aici poţi fi oricînd arestat. Pentru că-l vreau acum. De aia.

Surikov se holbă în gol şi, după cîte îşi dădu seama Hollis, era furios, dar lucrul era lipsit de importanţă.

– Bine, încuviinţă Surikov. Viaţa mea şi cea a nepoatei mele se află în mîinile tale. Am să aduc microfilmul la viitoarea întîlnire sau o să-l las într-o „cutie poştală", cum preferi.

Hollis reflectă o clipă. „Cutia poştală" era de preferat, dar instinctul îi spunea să facă un transfer din mînă în mînă.

– Mîine, la ora nouă dimineaţa, te duci la magazinul de antichităţi de pe strada Arbat. Un bărbat o să te întrebe unde poate găsi monede ţariste. Să ai microfilmul la tine.

Surikov îşi aprinse o nouă ţigară.

– Şi cu asta n-o să mai am nici un semn de viaţă din partea americanilor.

– Dacă asta crezi, atunci înseamnă că nu vrei să trăieşti în Vest, generale. Poţi la fel de bine să rămîi aici.

– Bine, vom vedea dacă cinismul meu e întemeiat sau nu. Şi bărbatul acela o să-mi spună cum ajung în Vest?

– Da.

– Am o idee mai bună. Ce-ar fi să-mi spui tu acum. Vreau să ştiu, înainte să-ţi aduc microfilmul.

Hollis îşi zise că generalul Surikov avea nevoie de o victorie, dar îşi aminti invitaţia la prudenţă pe care i-o făcuse Alevy. „Poate că, într-adevăr, vrea să afle cum scoatem oamenii de aici." Nu era însă vreme de prudenţă.

– Bine, spuse Hollis. O să-ţi dezvălui secretul nostru. Poţi să te duci la Leningrad în week-end?

– Da.

– Ei bine, te duci la Leningrad sîmbătă. Bărbatul din magazinul de antichităţi o să-ţi spună cu cine trebuie să iei legătura acolo ca să afli mai multe detalii. În esenţă, totul e simplu. Te duci cu scule de pescuit într-unul dintre parcurile de distracţie de pe Insula Kirov. Împreună cu Natasa închiriaţi o barcă şi vă duceţi spre estuarul Nevei, dar nu prea departe, ca să nu atrageţi atenţia şalupelor de patrulare. Pescuiţi în canalul jalonat. Ori de cîte ori o să vezi un cargobot navigînd sub pavilionul unei ţări membre a NATO în aval sau în amonte, o să semnalizezi aşa cum o să-ţi spună omul din Leningrad. Unul dintre aceste cargoboturi o să vă ia la bord, pe tine şi pe Natasa, iar cineva de la bordul navei o să se ocupe de voi. Cînd autorităţile o să găsească barca voastră răsturnată, o să presupună că v-aţi înecat. Dacă întîlnirea nu se produce sîmbătă, faci acelaşi lucru şi duminică.

– Şi dacă nici duminică nu iese nimic?

– Atunci repeţi figura în următorul week-end.

– Sezonul plimbărilor cu barca e cam pe sfîrşite, colonele.

– Dacă eşti cinstit cu noi, generale, n-o să fii abandonat. Mai sînt şi alte posibilităţi. Dar cu puţin noroc... şi cu ajutorul lui Dumnezeu, săptămîna viitoare pe vremea asta o să fii într-un port din Vest.

– O să fie nevoie de tot ajutorul Domnului. Natasa crede că e binecuvîntată de Dumnezeu. Vom vedea.

– Ne vedem la Londra.

– Cînd o să-mi dai de băut.

– O să-ţi ofer un bar întreg, generale.

Surikov schiţă un zîmbet.

– Un rînd mi-e de-ajuns.

Apoi îi întinse peştele lui Hollis.

– Să-l fierbi înăbuşit cu smîntînă.

Hollis se îndoia că va face asta.

– Consideră că ţi-am strîns mîna, spuse.

– Şi eu ţie, adăugă Surikov. Drum bun! Ne vedem la Londra.

Se întoarse şi o luă înapoi, pierzîndu-se printre pietrele funerare. Hollis se uită la peştele ambalat în ziar, îl băgă în buzunarul în care avea lumînarea şi pistolul şi o porni spre poarta cimitirului. La vreo zece metri de ea, cineva îl bătu pe umăr şi îl întrebă în ruseşte:

– Ce e în pachet?

Hollis înşfăcă patul pistolului, îndreptă arma prin buzunarul pardesiului spre exterior şi se răsuci.

– Ce ţi-a dat? întrebă Seth Alevy.

– Crap.

– O, toată copilăria mea am mîncat crap. E ceva specific evreiesc şi rusesc. Îmi displace profund. Hollis se întoarse şi-şi continuă drumul spre poarta cimitirului. Alevy grăbi pasul şi ajunse din nou în rînd cu el.

– Parcă ziceai că întîlnirea e la ora patru.

– Aveam de gînd să-ţi spun la înapoiere că mi-am amintit că era mai devreme.

– Exact ce mi-am imaginat. Unde-i Lisa?

– La clopotniţă.

Trecură prin pasajul boltit şi intrară în complexul mănăstiresc. Burniţa se transformă într-o ploaie uşoară.

– Am avut noroc?

– Am cîştigat lozul cel mare.

– Pensionul Doamnei Ivanova?

– Da. Apropo, KGB-ul îi zice Şcoala de Cetăţeni Americani.

– Şi ce legătură are Surikov cu şcoala?

– Îţi spun mai tîrziu. Sîntem acoperiţi?

– Da. Eu te acopăr pe tine şi tu pe mine. N-am putut să mobilizez iar trupele ca la Lefortovo. KGB-ul şi-a triplat supravegherea la ambasadă şi încearcă să provoace o confruntare. Eu

am șters-o în duba care a plecat la cabana finlandeză. Dacă aș fi avut minte, m-aș fi dus acolo și aș fi stat cu burta în sus.

– De ce n-ai făcut-o? Nu te-a rugat nimeni să vii aici.

– Am vrut să-l văd pe Surikov.

– O să te întîlnești cu el foarte curînd.

Străbăteau cu pași repezi aleea străjuită de copaci care ducea la clopotniță.

– Un alt motiv pentru care am venit, spuse Alevy, este acela că azi-dimineață Ministerul de Externe sovietic ne-a comunicat că v-au revocat, ție și Lisei, imunitatea diplomatică.

– Așa deci. Îți mulțumesc că ai venit.

– Potrivit dreptului internațional, imunitatea ta nu mai funcționează decît între ambasadă și punctul de plecare din țară. Prin urmare, aici ești în aer. La fel și Lisa.

– E ca și cum aș fi plecat la vînătoare de vampiri și mi-aș fi pierdut crucea, remarcă Hollis.

– Cam așa. Presupun că ai totuși cu tine țărușul din lemn.

– Da, spuse Hollis. Era cît pe-aci să-ți treacă prin inimă.

Ajunseră pe micul platou pavat la marginea căruia se înălța clopotnița. Lisa nu se zărea nicăieri. Traversară platoul în pas normal, în așa fel încît să nu atragă atenția. Ploaia se înteți se, iar vizitatorii erau tot mai rari. Ajunseră în fața clopotniței, apoi îi dădură roată, fiecare pe altă parte.

– Fir-ar să fie! rosti apăsat Alevy.

– Liniștește-te, Seth. Apare ea!

Alevy se întoarse cu fața spre el și Hollis văzu că nici prin gînd nu-i trecea să se liniștească. Alevy îl amenință cu degetul, reproșîndu-i iritat:

– N-ar fi trebuit s-o iei cu tine!

– Potolește-te! A vrut să vină aici la biserică și în fond poate să facă...

– Încetează cu rahatul ăsta! Aici nu-i vorba de o situație amuzantă, colonele, ori de o escapadă în doi. Sîntem în Moscova, amice, și...

– Știu unde mă aflu și acționez cum cred de cuviință.

– Ar fi trebuit să vă expediez pe amîndoi acum o săptămînă. Ne-ați făcut mai multe probleme...

– Du-te dracului!

Alevy şi Hollis se apropiară ameninţători unul de celălalt, apoi Alevy se întoarse şi începu să traverseze platoul.

– O să aştept la poarta principală cincisprezece minute, îi strigă el peste umăr. Pe urmă plec, cu sau fără tine, ea ori amîndoi.

Hollis o porni în urma lui Alevy.

– Stai o clipă! Ascultă! îi spuse, apropiindu-se de el. Dacă nu mai ajung la ambasadă, să ştii că ţi-am fixat o întîlnire cu Surikov la magazinul de antichităţi de pe strada Arbat, mîine la ora nouă dimineaţa. O să-ţi dea dosarele de cadre microfilmate ale tuturor elevilor şcolii, foşti şi actuali. Trei mii, Seth.

– Dumnezeule... trei mii... cum dracu' a obţinut informaţiile?

– E şeful direcţiei Personal din cadrul Forţelor Aeriene.

Hollis îi relată pe scurt conversaţia avută şi conchise:

– I-am dat cuvîntul meu de onoare că-l scoatem de-aici, împreună cu nepoata sa. Înţelegi? Să nu te joci cu chestia asta, Seth! Să-i scoţi din ţară!

Alevy dădu afirmativ din cap.

– O să mă ocup de chestia asta.

– Şi-acum pleacă!

Alevy avu un moment de ezitare.

– Vă aştept la poartă.

– Nu. Cară-te la ambasadă şi rămîi acolo pînă te întîlneşti cu Surikov. N-am nevoie de tine aici. Ţi-am predat ştafeta, Seth, şi oricum eu n-o să mai fiu aici să mă pot întîlni cu Surikov mîine. Acum e al tău, băiete. Hai, şterge-o!

Alevy privi în jur la platoul pe care răpăia ploaia, apoi dădu aprobator din cap:

– Noroc!

O porni prin ploaie spre poarta principală. Hollis se întoarse la clopotniţă şi se lipi cu spatele de zid. Scoase pistolul din buzunar şi îl ţinu lipit de corp. Îl văzu pe Alevy dispărînd pe o alee flancată de copaci.

Hollis privi platoul, stropii reci de ploaie ce nu conteneau să cadă şi aburul propriei respiraţii. Minutele treceau. Îşi imagină că Surikov, Lisa şi Alevy fuseseră „săltaţi", iar pe el îl lăsau să stea pur şi simplu ca prostul în ploaie. „Trebuie să fii mai îngrijorat cînd nu-i vezi decît cînd îi vezi." Dacă i-ar fi văzut, ar fi

luat cîţiva cu el în mormînt. „Gata cu imunitatea diplomatică, gata şi cu bunele maniere!"

Îşi privi ceasul. Trecuseră cincizeci de minute de cînd se despărţise de Lisa. Se gîndi la faptul că Alevy venise să-i acopere, apoi că fusese de acord să plece. Din punct de vedere profesional, era corect. Ce nu era în regulă, constată el, era meseria în sine.

Auzi paşi şi o văzu pe Lisa venind în grabă prin bălţile de pe platou.

– Am pierdut noţiunea timpului, spuse îmbrăţişîndu-l. Iartă-mă!

– Nu-i nimic.

– Eşti ud leoarcă.

Hollis o luă de braţ şi o porniră spre poarta principală.

– Te-ai întîlnit cu prietenul tău la mormîntul lui Gogol?

– Da.

– Cum a decurs întrevederea?

– Bine.

Întrebarea, îi sugera imaginea plăcută a unei mese de conferinţe şi nişte cafea fierbinte, nicidecum o întîlnire primejdioasă, pe o ploaie rece.

– Frumos cimitir, spuse.

– Într-adevăr. Ai văzut mormintele celebrităţilor?

– Cîteva.

– Mă aştepţi de mult?

– Nu chiar. Am crezut că te-au „săltat", spuse Hollis pe un ton glumeţ.

– Cînd mă aflu pe pămînt sfînt nu dau *niciodată* de bucluc. Odată, la o reuniune bisericească...

Lisa izbucni în rîs.

– Ţi s-a întîmplat cumva ceva interesant?

– Nu, nu chiar.

Se apropiară de ieşire.

– Miroase a peşte, spuse Lisa.

– A, am cumpărat nişte crap de la un bătrîn, îi răspunse Hollis bătîndu-se cu palma peste buzunar. Se fierbe înăbuşit, cu smîntînă, adăugă el.

– Ştiu.

– Mi-a fost dor de tine. Am fost îngrijorat.

– Mulţumesc. Crezi c-o să avem probleme cu întorsul la ambasadă?

– O să căutăm un telefon şi o să chem serviciul de pază. Punctul Foxtrot e în apropiere. Adică statuia lui Lenin de la nord de stadion. Ţine minte, pentru eventualitatea c-ar trebui să ne despărţim.

– De ce să ne despărţim?

– Am spus „eventualitatea".

Intrară în tunelul boltit în care se adăpostiseră de ploaie vreo duzină de persoane. Hollis se opri ca să-şi obişnuiască ochii cu lumina slabă din pasaj. Lisa îi scoase pălăria îmbibată de apă şi îl şterse pe faţă cu o batistă.

Din întunericul pasajului îşi făcu apariţia Seth Alevy, care nu spuse decît „Urmaţi-mă!", ceea ce lui Hollis i se păru a fi de-ajuns, în circumstanţele date.

CAPITOLUL 28

În spatele porticului de la intrarea cancelariei, Sam Hollis şi Lisa Rhodes îşi luau un ultim rămas-bun de la cei care ieşiseră să-i însoţească. Lisa îşi îmbrăţişă colegii, în timp ce Hollis dădea mîna şi schimba salutări cu foştii săi subordonaţi.

Ambasadorul le pusese la dispoziţie maşina sa, un Lincoln spaţios, avînd Marele Sigiliu pe ambele laturi. Şoferul deschise portiera din spate.

Kay Hoffman îl sărută cu foc pe Hollis şi-i spuse:

– Aştept să mă inviţi la nuntă.

– S-a făcut, răspunse Hollis, care habar n-avea de vreo nuntă.

– Ţi-am spus eu că o să te alegi cu expulzarea de pe urma fotografiatului, îi spuse Charles Banks Lisei.

Tînăra femeie zîmbi.

– Mă bucur că nu ăsta e motivul, Charlie. Mă bucur c-a fost vorba de ceva important.

– Trimite-mi un exemplar din carte!

– Aşa o să fac.

Hollis şi Lisa se suiră în Lincoln. Şoferul, Fred Santos, închise portiera şi se aşeză la volan.

Cînd Lincoln-ul se urni din loc, cei prezenţi începură să facă semne cu mîna. În dreptul gheretei santinelei americane, zece puşcaşi marini prezentară armele pentru onor. Hollis le răspunse, ducînd mîna la cascheta. Cei doi miliţieni sovietici se holbară la limuzină şi la ocupanţii acesteia, în momentul în care maşina ieşi în stradă. Cerberii ambasadei se zgîiau de la ferestrele clădirilor înconjurătoare şi din maşinile lor Ceaika de culoare neagră. Un bărbat, pe care Hollis îl recunoscu a fi Boris, stătea rezemat de o Ceaika, făcîndu-i semn cu mîna.

– *Do svidania,* îi răspunse Hollis, făcîndu-i la rîndul său semn cu mîna.

Apoi adăugă:

– Ticălosule!

Fred Santos izbucni în rîs. Lisa se întoarse şi aruncă o ultimă privire spre clădirea cancelariei şi zidurile ambasadei americane, cu porţile de fier, pe care era aplicată stema americană, acum închise.

Hollis deschise un număr din *New York Times,* vechi de două zile, şi citi:

– „Astăzi – adică sîmbătă – va fi o zi senină şi însorită, temperatura 21 C." Mets a cîştigat al doilea joc din serie.

– Îmi vine să plîng, spuse Lisa privind drept înainte.

– Eşti suporteră a echipei din Detroit?

Lincolnul cotea pe străzile înguste ale cartierului Krasnopresnia. Hollis lăsă jos ziarul şi privi prin lunetă. Erau urmaţi îndeaproape de un Ford în care se aflau Seth Alevy, pe locul din faţă, împreună cu trei oameni din corpul de pază. În spate venea dubiţa ambasadei, încărcată cu bagajele şi lucrurile lor personale. În faţa lor, rula un alt Ford, în care se aflau Bert Mills, ofiţer CIA şi adjunct al lui Alevy, împreună cu alţi trei oameni din corpul de pază.

– Ne lipsesc acoperirea aeriană şi tancurile, remarcă Hollis.

– Mi se pare un pic cam exagerat, spuse Lisa.

– Seth ţine foarte mult să-ţi asigure protecţia.

Lisa nu-i răspunse. Întoarse capul şi, înfuriată, începu să privească pe geam, ignorîndu-l.

– Cred că vă simţiţi uşuraţi, nu-i aşa? întrebă Fred Santos.

– Întocmai, răspunse Hollis.

– Ciudat lucru însă, toţi cei pe care i-am condus la aeroport păreau trişti, făcînd afirmaţii de genul: „Aş fi vrut să pot face mai mult aici", ori gîndindu-se la prietenii din ambasadă de care se despărţiseră. Unora le părea rău după prietenii ruşi pe care n-o să-i mai revadă niciodată. Cred că omul se obişnuieşte cu locul. Deşi aici este un post greu, e poate singurul loc în care simţi că e nevoie de tine şi eşti apreciat. Înţelegeţi?

– Înţeleg, răspunse Hollis. Cît mai ai de stat aici?

– Un an şi două săptămîni. Apoi mă întorc la Washington. Un an şi două săptămîni nu înseamnă prea mult.

– Timpul trece repede, spuse Hollis.

– Poate, cine ştie.

Hollis sosise la Moscova în perioada în care Departamentul de Stat hotărîse că n-ar fi fost rău ca localnicii din cadrul personalului de serviciu al ambasadei să fie înlocuiţi cu americani. Fostul şofer al ambasadorului, Vasili, un domn în vîrstă şi agreabil despre care toată lumea ştia că era colonel KGB, cîştiga cam două sute de dolari pe lună, ceea ce pentru departament reprezenta o afacere. Alevy atrăsese atenţia asupra riscurilor inerente pentru securitate decurgînd din situaţia de a avea un colonel KGB ca şofer şi asupra faptului că, dacă ar fi fost vorba doar de bani, Vasili era în stare să plătească dublu americanilor doar ca să-şi păstreze slujba. După ce prin ambasada americană mişunaseră cetăţeni sovietici vreme de peste cincizeci de ani, Departamentul de Stat a început să înţeleagă cum stau lucrurile. „Nu e de mirare, îşi zise Hollis, că ofiţerii de informaţii îi considerau pe diplomaţi nişte capete pătrate."

Salariul unui angajat din cadrul personalului de serviciu, cum era Santos, se ridica la aproximativ trei mii de dolari pe lună, inclusiv beneficiile, acesta avînd nevoie în plus de locuinţă. Cîtă vreme nu erau absolvenţi ai Pensionului Doamnei Ivanova, precum soţii Kellum, meritau cu prisosinţă banii.

– Hei, Fred, cine joacă mijlocaş la echipa '81 Mets?

– Nu sînt pasionat de base-ball, domnule colonel. Dacă vreţi însă să vorbim despre Liga Naţională de Fotbal, pot să vă fac capul moară.

– Poate mai tîrziu.

Lincolnul coti spre bulevardul Leningrad, o stradă largă cu şase benzi de circulaţie şi peluză cu copaci la mijloc. Se îndreptă spre ieşirea dinspre nord a oraşului. Hollis îşi plimbă privirea de la blocurile masive de culoare gri la copacii dezgoliţi de frunze şi la cerul mohorît, cu sentimentul că aceasta era imaginea Moscovei pe care o va păstra în amintire.

Bulevardul Leningrad se transformă în autostradă şi convoiul alcătuit din patru automobile mări viteza.

– Mă simt mai bine. În fond, e spre binele nostru, spuse Lisa întinzînd mîna şi acţionînd butonul de ridicare a geamului despărţitor. Ştii, Sam, noi ne-am îndrăgostit aici, în împrejurări palpitante, care pot provoca emoţii ambigue şi trecătoare.

Hollis deschise micul frigider-bar.

– Avem aici o cutie cu ciocolată belgiană şi o şampanie franţuzească la sticlă de jumătate.

– Mă asculţi?

– Nu.

– Atunci ascultă!

– Ascult.

– Aşadar, dragostea noastră era ferită de realitatea exterioară, ceea ce e o ironie avînd în vedere că Moscova e ireală. Acum însă, fiind expulzaţi atît de curînd după ce ne-am găsit unul pe celălalt, sentimentele noastre n-au apucat să prindă rădăcini şi mă tem că....

– Ai repetat chestia asta?

– Da.

– N-ai putea s-o redactezi sub forma unei scurte petiţii?

– Nu mai face pe idiotul!

– Vrei ciocolată sau nu?

– Nu! zise Lisa, trîntind uşa frigiderului. Spune-mi un lucru: Katherine te-a părăsit pe *tine* sau a părăsit Moscova?

Hollis, care se chinuia să scoată dopul de la sticla cu şampanie, nu-i răspunse.

– Răspunde-mi!

– L-a părăsit pe colonelul Hollis, un spion aflat la Moscova.

Dopul sări, izbi tavanul, iar Fred Santos sălta în scaun.

– Scuză-mă, Fred! îi strigă Hollis şoferului prin geamul despărţitor.

– Doamne, colonele..., spuse Santos ducînd mîna la inimă cu un gest teatral.

– Ţara asta îi face pe oameni cam nervoşi, remarcă Hollis, adresîndu-i-se Lisei. Nu ţi se pare?

Turnă şampanie în două pahare alungite, apoi îi întinse unul Lisei, spunînd:

– Nu pentru sfîrşit, ci pentru început!

– O..., te iubesc, Sam!

Lisa îl îmbrăţişă, vărsîndu-i şampanie pe impermeabil. Hollis o sărută. Şoferul din escortă aflat la volanul maşinii din spate îi claxonă amuzat. Hollis aruncă o privire peste umărul

Lisei şi-l văzu pe Alevy holbîndu-se la ei de pe locul din dreapta şoferului.

Intrară în principalul terminal al aeroportului Şeremetievo, în drum spre aripa rezervată diplomaţilor.

– Aşteptaţi-mă, vă rog, spuse Bert Mills, adjunctul lui Alevy.

Hollis şi Lisa se opriră în aglomeraţia din noul şi spaţiosul terminal. Hollis îşi spuse că experienţa anterioară a arhitectului trebuie să se fi rezumat la hangare pentru tractoare. Tavanul era placat cu metal de culoarea aramei, conferind locului un aspect întunecat, mohorît şi neprimitor.

Ca în toate gările şi aerogările sovietice, şi aici se constata o lipsă acută de servicii şi de solicitudine. Hollis observă un singur chioşc cu mîncare, asaltat de cel puţin o sută de persoane.

Cetăţenii sovietici care soseau din sau se îndreptau spre cursele interne tîrau lăzi uriaşe pe pardoseala placată cu dale gri a terminalului. Hollis nu înţelegea unde erau îndesate atîtea bagaje.

– Pan Am-ul îmi cîntăreşte bagajele la gram, îi spuse Lisei. Cu Aeroflot, cred că se transportă şi animale vii. Ca în trenul în care am călătorit noi, îţi aminteşti?

– Nu cred c-am să pot uita vreodată.

Hollis se îndreptă spre un ghişeu de schimb valutar, puse rublele pe care le mai avea pe tejghea, păstrînd cîteva copeici.

– Dolari americani, vă rog.

Casiera transformă rublele în dolari cu ajutorul unui abac, apoi îi întinse lui Hollis nişte formulare să le semneze. Hollis semnă, iar casiera îi întinse cîţiva dolari, spunîndu-i:

– Monede nu avem.

– Dar ciocolată?

– *Şokolad?*

– Las-o baltă! *Do svidania,* scumpo!

Reveni lîngă Lisa şi-i spuse:

– Cred c-am vorbit în ruseşte pentru ultima oară.

Din locul în care se aflau, Hollis putea să vadă zona sosirilor internaţionale, cu o mulţime de oameni aşteptînd să li se controleze paşaportul şi o alta şi mai mare aşteptînd la vamă. Majoritatea celor sosiţi păreau a fi din lumea a treia; printre ei,

numeroase grupuri de tineri, pelerini sosiți la Moscova cu excursii sponsorizate de sovietici, ca să discute despre pace, progres, dezarmare și egalitate. Hollis nu încetase niciodată să se întrebe cum de o filozofie discreditată și o națiune atît de represivă mai puteau exercita atracție asupra idealiștilor.

Aruncă o privire și asupra restului terminalului. Pretutindeni erau milițieni îmbrăcați în uniforme gri, ba mai observă și cîțiva militari din trupele de grăniceri KGB îmbrăcați în uniforme de culoare verde. Observă că oamenii din corpul de pază al ambasadei ocupaseră poziții strategice în jurul lui și al Lisei. Remarcă un bărbat îmbrăcat într-o scurtă maro din piele, cu cravată, care s-ar fi putut să fie kaghebist, dar nu mai văzu și alții ca el. În mod normal, într-un loc public și aglomerat ca acesta, nu se putea întîmpla nimic, dar pentru KGB întreaga țară nu era altceva decît o rezervație de vînătoare particulară. Băgă de seamă că Alevy dispăruse, apoi că Lisa părea un pic cam încordată.

– Ai zburat vreodată cu un Aeropleosc?

– Aeropleosc? întrebă Lisa rîzînd. Da, o dată, la Leningrad, cu treburi.

– Într-o vreme călătoream cu el o dată pe lună pînă la Leningrad. Piloții sînt toți militari. În țara asta nu e o diferență prea mare între aviația civilă și cea militară. Ai observat cum se învîrteau în cerc la mare altitudine deasupra aeroportului, pentru ca apoi să revină în picaj la aterizare?

– Da și mi-a fost o frică!

– Și mie, și nu uita c-am fost pilot pe avioane de vînătoare-bombardament. În State, regula de aur pentru piloți în privința băuturii este ca între sticlă și manșă să treacă douăzeci și patru de ore. Aici, piloților de la Aeropleosc le este interzis să bea pe o rază mai mică de douăzeci și patru de metri în jurul avionului.

– Ești îngrozitor, spuse Lisa rîzînd. De ce-o să te mai plîngi cînd ai să fii acasă?

– De calitatea căpșunelor în timpul iernii.

Hollis își privi în grabă ceasul. Lisa observă și îl întrebă:

– Crezi că s-a întîmplat ceva?

– Nu. Cred că ne isterizăm. Apropo, să-ți povestesc cum a decurs ultima mea călătorie cu Aeropleosc-ul. Era un Iakovlev

42, un trimotor cu niște roți uriașe, care poate ateriza și pe iarbă, și pe zgură. E vorba, de fapt, de avioane de transport militare, cărora, odată îmbătrînite, le trîntesc o inscripție cu Aeroflot și le montează scaune. Carlinga fusese vopsită cu pensula. Dacă te uitai cu atenție, puteai să vezi dîrele de pensulă. Oricum, stewardesele arătau toate ca Miss Piggy și toaleta...

– Așa arăta avionul cu care am zburat eu. În interior mirosea a canal, iar punga de vomitat mai fusese folosită. Nu glumesc, pe cuvînt! Am o colecție de pungi din astea de la diferitele companii cu care am zburat, așa că am scos punga din buzunarul scaunului și...

– Colecționezi pungi *de vomitat?* Dezgustător!

Acum rîdeau amîndoi.

– Numai pungi *nefolosite,* Sam. Așa că am...

– Gata, interveni Alevy, întrerupînd-o. Totu-i în regulă. Să mergem!

Hollis și Lisa își luară gențile de voiaj și-l urmară pe Alevy, însoțiți de cei șase oameni din corpul de pază. Intrară pe un coridor lung și îngust ce ducea spre aripa rezervată diplomaților, unde erau așteptați de Bert Mills, omul lui Alevy. Sectorul rezervat diplomaților era format dintr-un punct de acces și un salon modern și confortabil, cu mici săli de conferință de-o parte și de alta. Nu se deosebea prea mult de un club aviatic particular ori de salonul rezervat personalităților din oricare aeroport, cu excepția prezenței unui grănicer KGB, într-o uniformă impecabilă, lîngă punctul de acces, și a altuia înarmat cu un pistol mitralieră, lîngă ieșirea pe pistă.

Bagajele lui Hollis și ale Lisei, purtînd sigiliul diplomatic, trecuseră deja prin filtrul de control cu raze X și așteptau acum grămadă într-o cameră-garderobă de lîngă punctul de acces. Un ofițer însărcinat cu controlul pașapoartelor veni și le aplică pe pașapoarte ștampila cu viza de ieșire, apoi plecă. Hollis, Lisa și Alevy erau așezați confortabil în salon. Unul dintre oamenii ambasadei era postat lîngă punctul de acces, la nici doi metri de santinelele din trupele de grăniceri ale KGB. Alți doi ocupaseră poziții la ieșirea din spate, ținîndu-i companie grănicerului de-acolo. Bert Mills se așezase pe partea cealaltă a salonului.

– De ce atîta pază? îl întrebă Hollis pe Alevy. Unul, cel mult doi ar fi fost de-ajuns.

– Demonstrație de forță.

Lui Hollis îi trecu prin minte, și nu pentru prima dată, că Seth Alevy găsea o plăcere turbată în faptul că jocul său de-o viață împotriva Moscovei se desfășura chiar la Moscova. Hollis se întrebă ce-o să se aleagă de Seth Alevy cînd va fi nevoit să părăsească Rusia.

În salon intrară trei bărbați cu aspect hispanic, care aveau insigne roșii cu chipul lui Lenin pe reverele de la costume. Le aruncară lui Hollis, Lisei și lui Alevy o privire neprietenoasă, iar unul dintre ei spuse ceva în spaniolă, stîrnind rîsul celorlalți doi. Se așezară în fotoliile din careul alăturat.

– E o cursă directă Aeroflot spre Havana, care pleacă peste o jumătate de oră, comentă Alevy.

– Cred c-au spus ceva jignitor, spuse Lisa. Am auzit cuvîntul *gringo*.

– Fă-te că nu observi! o sfătui Alevy.

Pe măsuța joasă erau liste cu băuturi în mai multe limbi.

– Cîteodată au suc de portocale aici, spuse Alevy. Ce-ați zice de niște votcă și suc?

– Excelent!

Privi în jur după chelnerița pe care o zărise mai devreme, apoi se ridică și se îndreptă spre femeia de la barul aflat lîngă punctul de acces. Se întoarse după un minut, zicînd:

– N-au suc de portocale, așa că am comandat Bloody Mary. E bine?

– Perfect.

Chelnerița aduse patru pahare cu un lichid de culoare verde.

– Totul în țara asta e de culoare roșie, comentă Alevy în engleză, numai sucul de roșii e verde. Băutura asta cum s-o fi numind? Bloody Grasshopper?

Chelnerița lăsă jos cele patru pahare, apoi puse lîngă ele o farfurie cu somon și pîine neagră.

– Pentru foame. La revedere! Drum bun!

– Mulțumesc, îi răspunse Alevy.

Apoi, adresîndu-i-se Lisei și lui Hollis:

– Din cînd în cînd cineva de-aici se poartă frumos cu tine și te pune pe gînduri. Drum bun! spuse, ridicînd paharul.

Bău tot paharul dintr-o înghițitură și oftă.

– Votcă! Iată un lucru pe care-l fac într-adevăr ca lumea.

– Ești bine dispus azi, remarcă Lisa. Te bucuri că plecăm?

– Nu, nici vorbă. Sînt fericit pentru voi. Voi amîndoi.

După cîteva clipe de stînjeneală, Lisa îl întrebă:

– Paharul în plus e pentru tine?

– A, am uitat. E pentru Bert Mills.

Alevy luă paharul, se ridică, păru că se dezechilibrează și vărsă sucul de roșii de culoare verde pe capul unuia dintre cubanezi.

– O, îmi pare nespus de rău. Am fost atît de neîndemînatic...

Cei trei cubanezi săriră în picioare. Hollis se ridică și el, iar Bert Mills fu într-o clipă acolo. Cubanezii sesizară imediat situația. Își adunară servietele diplomat, fluturînd agitați o mulțime de batiste, și se retraseră într-una dintre încăperile laterale.

– Regret din suflet, spuse Alevy.

Mills chicoti și se înapoie în fotoliul său. Hollis observă că cei doi grăniceri rînjeau.

Hollis fusese întotdeauna uimit de mica armată de bandiți manierați a lui Alevy. În afara celor vreo douăzeci și ceva de ofițeri de informații CIA, mai exista vreo duzină de oameni din corpul de pază al ambasadei pe care Alevy îi putea folosi. Cîndva îi spusese lui Hollis că, dacă ar fi izbutit să-și subordoneze și contingentul de treizeci de pușcași marini, ar fi putut ocupa Kremlinul.

– Întotdeauna întîlnesc oameni interesanți în salonul diplomatic, spuse Alevy, ștergîndu-se pe mînă cu un șervețel de hîrtie.

Lisa zîmbi, fără să comenteze.

Hollis înțelese că Alevy încerca pentru ultima dată să iasă în evidență în fața Lisei. Se scuză și părăsi salonul.

Alevy și Lisa stăteau în picioare, unul în fața celuilalt.

– Nu mă bucur deloc că pleci, spuse Alevy. De fapt, sînt chiar trist.

Lisa nu răspunse.

– M-am gîndit c-am fi putut încerca să reparăm lucrurile, adăugă el.

– Și eu m-am gîndit. Între timp însă, s-au întîmplat alte lucruri.

– Știu.

Alevy luă paharul Lisei și sorbi din el.

– Poate că drumurile noastre se vor mai întîlni în alt loc uitat de lume. Ne-am ales o viaţă foarte ciudată.

– Ruşii au o vorbă: „E mai uşor să străbaţi un cîmp decît să trăieşti o viaţă".

– Ruşii zic multe lucruri fără nici o noimă. Ţie îţi place locul, mie nu.

– Îţi place însă să fii spionul numărul unu din capitala Imperiului Răului.

– Da, asta da!

– Tocmai asta mă deranjează. Încearcă să vezi şi partea rea a lucrurilor pe care le faci.

– N-am vreme pentru judecăţi morale. Meseria mea e să-i înfund pe sovietici şi ei mă respectă pentru asta.

– Bine, am mai discutat despre lucrurile astea. Nu-ţi cer decît să încerci să-i înţelegi pe oamenii ăştia din popor. Dacă ai s-o faci, o să te ajute atît profesional cît şi personal.

– Încerc. Toţi încercăm.

– Oare?

Lisa aruncă o privire spre uşă, dar nu zări nici urmă de Hollis.

– Ai grijă, Seth! Mă tem pentru tine.

– Zău? Şi tu să ai grijă de tine! Încă n-ai ajuns acasă.

Alevy goli paharul Lisei.

– Îţi dau un sfat, doamna mea. Vîrsta lui nu contează. Şi nici starea lui civilă actuală. Dacă se întoarce însă în lumea lui de piloţi militari fanatici, cred c-o să ai de furcă.

– Nu m-am gîndit să mă mărit. Apropo, despre ce aţi discutat pînă la şase dimineaţa? Arătaţi amîndoi ca dracu'!

– Aveam nevoie de un regulament al aviaţiei militare sovietice şi îmi trebuia şi semnătura lui Hollis pe raport. Cei de la Langley îl respectă foarte mult. Îmi pare rău că v-am stricat programul. N-o să se mai întîmple.

Alevy îşi privi ceasul.

– Mă duc să-l caut pe Sam şi să ne luăm rămas-bun. Aici sînteţi în siguranţă. Aş avea mai multe să-ţi spun, dar ăştia ştiu deja prea multe despre viaţa mea personală, spuse arătînd cu degetul spre tavan. Băieţii răi. Cîte ponturi nu află ei din încăperea asta!

– Niciodată nu m-am gîndit la treaba asta, spuse Lisa clătinînd din cap.

– Oricum, nu mai ai de ce s-o faci. Aveţi grijă ce vorbiţi, după ce se întoarce Sam. Cînd o să fiţi la bordul avionului companiei Pan Am, n-aveţi decît să vorbiţi ce vreţi pînă la Frankfurt şi mai departe. Acolo e lumea liberă. Îmi place expresia asta din perioada Războiului Rece: lumea liberă!

După un moment de stînjeneală, Lisa spuse:

– Să-mi scrii!

– Desigur.

– O să-ţi dau de veste unde mă stabilesc.

Apoi Lisa izbucni în rîs.

– Ce proastă sînt! O să ştii probabil înainte să ştiu eu însămi. Cred că asta a fost una dintre problemele noastre. Unei femei îi place să aibă intimitatea ei, să fie învăluită de un dram de mister. Tu ştiai tot despre toată lumea din interiorul zidurilor castelului. Erai un fel de Merlin al nostru.

– Niciodată nu m-am gîndit că lucrurile ar sta chiar aşa. De asta, probabil, nu mă invită nimeni la bowling, spuse Alevy zîmbind.

Lisa îl sărută pe obraz.

– La revedere, Seth. Îţi mulţumesc pentru tot...

Apoi, ştergîndu-şi lacrimile:

– Ne mai întîlnim noi!

– Sînt sigur de asta!

Alevy o trase brusc spre el, îşi lipi gura de urechea ei şi-i şopti:

– Ascultă-mă! Nu eşti obligată să pleci cu cursa asta... trebuie să părăseşti Rusia pînă la miezul nopţii. Mai sînt două curse spre Frankfurt. Spune-i lui Sam că nu te simţi bine şi că...

– De ce?

– M-am gîndit că am putea... să mai fim împreună... să ne despărţim altfel.

– E o propunere?

– Nu. De fapt, n-am vrut decît... ascultă, vreau să spun că Hollis e o ţintă şi nu-mi place să te ştiu lîngă el...

– Ştiu. Mi-a spus-o chiar el, şi, de altfel, puteam să-mi imaginez. Nu sînt o floare plăpîndă, Seth. Cu tine eram dispusă să împart orice pericol. La fel o să fac şi cu el.

– De asta te iubesc, spuse Alevy dînd resemnat din cap, şi un zîmbet trist i se înfiripă pe chip.

Se sărutară, apoi Seth Alevy se întoarse şi ieşi în grabă din sala de aşteptare. Lisa se aşează din nou şi începu să frunzărească un exemplar vechi din revista *Time*, ştergîndu-şi ochii cu o batistă.

– Lua-te-ar naiba, Alevy! Lua-v-ar naiba de bărbaţi!

Lisa îşi privi ceasul.

– Hai odată, Sam!

Alevy îl găsi pe Hollis în coridorul îngust ce ducea spre sala de aşteptare principală a aeroportului. Îi făcu semn cu degetul spre plafon şi amîndoi se îndreptară spre aripa aglomerată a terminalului. Preţ de un minut, rămaseră liniştiţi în mijlocul mulţimii, apoi Alevy îl întrebă:

– Vrei să stăm de vorbă?

– Presupun că întîlnirea a decurs bine, răspunse Hollis, altfel n-ai fi fost bine dispus.

– A decurs perfect.

– Ai obţinut microfilmul?

– Da.

– Te-ai uitat pe el?

– În grabă.

Iritat, Hollis trase adînc aer în piept.

– Pot să-ţi scot vorbele cu cleştele, dar pot să-ţi ard şi un pumn să ţi le scot pe toate dintr-o dată.

Alevy îl privi o clipă, apoi privirea îi deveni difuză, ca şi cum mintea lui tocmai primise un telefon. Îşi concentră din nou privirea spre Hollis şi-i spuse:

– Sam, ţi-am promis că te voi ţine la curent cu cazul ăsta. Ai cuvîntul meu de onoare.

– Bun, replică Hollis, examinînd o clipă chipul lui Alevy. Ce zici de microfilm? E bună marfa?

– E *jackpot*-ul, Sam. Mă întreb însă cum o să procedeze FBI-ul.

– E treaba lor, nu a noastră.

– Ba e treaba tuturor. Aş vrea să putem da publicităţii fotografii – la televiziune, în ziare, în cinematografe, în complexele

comerciale. Să-i dăm în vileag pe toţi agenţii ruşi, indiferent că sînt paznici la Casa Albă, funcţionari la Departamentul Apărării sau la Congres. Cred totuşi, adăugă el, că FBI-ul o să vrea să-i salte pe tăcute.

– Ţie însă ţi-ar plăcea ca toată povestea să fie făcută publică. Asta ar pune capăt definitiv convorbirilor privind reducerea armamentului.

– Prostiile astea trebuie uitate şi îngropate. La ce bun să discutăm cu sovieticii despre pace şi comerţ, cînd ei au probleme economice şi tulburări sociale atît de mari? Aşa cum spunea eroul nostru comun, Napoleon Bonaparte, „Nu-l întrerupe niciodată pe inamic atunci cînd greşeşte".

– Eşti într-adevăr un pungaş care trage sforile, îi spuse Hollis zîmbind.

– Mulţumesc. Fiindcă veni vorba de manipulatori, ştii pentru cine lucrează Charlie Banks?

– Probabil pentru Serviciul de Informaţii al Departamentului de Stat.

– Exact. Eşti mai isteţ decît pari.

Alevy se deplasă spre un grup de oameni de afaceri japonezi care vorbeau tare, oferind o bună acoperire microfoanelor direcţionale. Hollis îl urmă.

– Aici, la Moscova, serviciul îşi petrece majoritatea timpului spionînd oameni ca tine şi ca mine. Ei cred că încercăm să le sabotăm iniţiativele diplomatice.

– De unde au mai scos-o şi pe-asta?

– Naiba ştie. Oricum, ar fi inofensivi, dacă n-ar fi o diviziune a venerabilului şi puternicului Departament de Stat. Iar în ceea ce priveşte Pensionul Doamnei Ivanova, Charles Banks urmăreşte cu foarte mare atenţie situaţia, comunicînd, presupun, direct cu preşedintele.

– Şi pe tine te urmăreşte cu foarte mare atenţie. Ce nu înţeleg este cum va putea rezolva cineva problema pensionului fără ca tot rahatul ăsta să iasă la suprafaţă.

– Există modalităţi de rezolvare discretă. Cît timp nu apare Dodson.

– Şi dacă apare?

– Mă îndoiesc că o să reușească să treacă zidul, răspunse Alevy. Milițienii și KGB-ul au ordin să tragă fără somație. Dar dacă, printr-o minune, ajunge în interiorul ambasadei sau ia legătura cu un reporter occidental din Moscova, atunci Banks, Secretarul de Stat și președintele o să joace cum le dictează compania mea.

– Nu pot să nu mă gîndesc, spuse Hollis, la faptul că, dacă Dodson reușește totuși să treacă zidul, s-ar putea să nu mai fie în siguranță. Nu e curată nebunie?

– Ba da, dar ai dreptate să gîndești așa. Cred că bătrînul și afabilul Charlie Banks a primit ordin să-l lichideze pe Dodson ca să-i închidă gura.

Alevy adăugă după o scurtă pauză:

– Și tu zici că eu sînt nebun de legat? Guvernul nostru e gata să facă pierduți trei sute de aviatori americani pentru o abstracțiune căreia îi zic *détente* – destindere. Să fiu al dracului dacă pot să pronunț cuvîntul ăsta, iar nenorociții de ruși n-au nici măcar un echivalent pentru el.

– Seth, în avion o să încerc să separ bunii de răi. Îți propun să ne întîlnim la Washington și să stăm de vorbă cu cîțiva dintre oamenii mei de la Pentagon. Nu vreau să intru în conspirații, dar putem discuta despre felul în care oamenii ăia pot fi aduși acasă, în loc să-i abandonăm ca pe niște chiori în jocul de putere al unuia sau al altuia.

– S-a făcut. Ne întîlnim la Washington.

– Apropo, ce crezi despre generalul Surikov? întrebă Hollis.

– Am vorbit cu el în subsolul magazinului de antichități vreme de jumătate de oră. Nu cred că m-a plăcut.

– Nu trebuia să te placă. N-ai să fii contactul lui. Tipul pleacă.

– Tocmai aici e problema. Sînt de acord cu tine că are toate motivele s-o șteargă, dar nu cred că în Vest o să reușească.

– O groază de indivizi care trăiesc deja în Vest nu s-au adaptat, dar asta e treaba lor. Tu ajută-l să ajungă acolo.

– Ascultă-mă pe mine, Sam, ăsta o să moară, cînd o să părăsească maica Rusie. Cunosc genul.

– E un om credincios.

– Mi-ar plăcea să-l păstrez în funcţia în care e. Ar fi agentul cu funcţia cea mai mare pe care l-am avut vreodată în armata sovietică. O să-l încredinţez lui Bert Mills şi...

– Nu-mi servi mie povestea asta cu incapacitatea de a supravieţui în Vest. Dacă ai avea măcar un dram de compasiune omenească în tine, ai vedea că omul suferă. Dacă o să învingem vreodată sistemul ăsta, o să fie pentru că o să le oferim oamenilor de aici puţină onestitate. N-am înţeles niciodată motivele lui Surikov, fiindcă nu m-am gîndit la cel mai evident dintre ele – omul vrea să fie liber, indiferent cît l-ar costa. El ne-a livrat marfa, acum e rîndul *tău*.

– Bine... mă gîndeam doar...

– Ia-ţi o vacanţă, Seth. Ai nevoie de ea.

– Ştiu. Apropo, m-am uitat prin microfilm şi am găsit o fotografie a îngrijitorului tău, domnul Kellum, pe numele lui adevărat Anatoli Vladimirovici Kulaghin, născut la Kursk, U.R.S.S.

– Aşadar, l-am prins pe primul, zise Hollis. Dar doamna Kellum?

– N-am dat încă de ea. E mult de lucru. S-ar putea să fie americancă get-beget, care ştie sau nu ştie cine e soţul ei.

– Ce-o să faci cu soţii Kellum?

– O să-i storc de informaţii în subsolul ambasadei cîteva luni la rînd. Aşa cum ştim, Dick e vinovat. În ce-o priveşte pe Ann, şi ea e vinovată, prin asociere. Îi putem trimite acasă, să fie judecaţi. Oricum, nu pot să-i ţin aici sub cheie la infinit. Pe de altă parte, ca monedă de schimb, n-au nici o valoare, fiindcă sovieticii n-o să-i revendice niciodată. Aşa încît...

Alevy se scărpină în cap.

– Nu ştiu. Ai vreo idee? Ce să fac cu Dick şi Ann, Sam?

– Eu zic să le tragi un glonţ în cap şi să-i arunci în rîul Moscova.

– Excelentă idee! De ce nu mi-a trecut prin minte?

– Trebuie să plec, spuse Hollis.

Alevy îl apucă pe Hollis de braţ.

– Cînd eram un tînăr student cu vederi liberale, mă întrebam cum de puteau piloţii americani să-i bombardeze pe vietnamezi. Acum sînt cît se poate de adult, reflectez asupra unei crime

comise cu sînge rece împotriva țării mele și vine un pilot și mă ia peste picior. Nu ține!

– Ai dreptate. Te rog să mă ierți. Fă ceea ce trebuie să faci.

– Mersi. Așa o să fac. Dar hai să terminăm cu afacerile murdare. Vestea bună e că microfilmul înseamnă o lovitură de contrainformații incredibilă. E vorba de *trei mii* de agenți. Dumnezeule, Sam, asta-i cea mai mare captură din istorie. Iar acum că-i avem pe americanii ăștia contrafăcuți în buzunar, putem aborda chestiunea Pensionului Doamnei Ivanova ca atare.

– Un tîrg?

Alevy dădu din cap afirmativ.

– Trei mii de-ai lor pentru trei sute de-ai noștri. E o posibilitate. Și cel căruia trebuie să-i mulțumim ești tu. E opera ta. Cred c-o să izbutești să-ți aduci oamenii acasă.

– Dar am înțeles că la Washington sînt persoane care nu vor să-i vadă acasă.

– O să aranjăm noi asta. Acum ai și tu un atu. Cînd o să ajungi la Washington, ai să fii tratat ca un erou. Fără parade, firește, ci foarte discret. Dar conducerea CIA și șefii tăi de la Pentagon o să-ți înmîneze decorații. Decorații adevărate. Și ai să ai o întrevedere cu președintele și să nu te surprindă dacă o să-ți prindă o stea de general pe veston. Am fost informat în legătură cu toate astea prin telefon. Aș vrea să fiu și eu de față, dacă n-ai nimic împotrivă.

– S-a făcut.

– De data asta mi-ai luat-o înainte, Sam.

– Surikov mi-a căzut în brațe, Seth. Știi la fel de bine ca mine că așa e.

– Hai lasă modestia! O remarcă personală... în privința Lisei. Țin să-ți spun că mă bucur că e vorba de tine și nu de vreun maimuțoi din Serviciul Extern.

Hollis nu-i răspunse.

– Noroc! Și vă doresc fericire amîndurora.

– Mulțumesc, spuse Hollis întinzîndu-i mîna. Mulțumesc și pentru că m-ai condus.

– Ne mai întîlnim noi, și încă într-un loc mai bun ca ăsta, spuse Alevy strîngîndu-i mîna. Hollis se întoarse și o luă spre aripa rezervată diplomaților.

– Adică oriunde numai aici nu, Seth, spuse Hollis pentru sine.

Impresia lui Hollis era însă că Alevy nu credea că exista alt loc mai bun. Adevărul era că lui Seth Alevy îi plăcea în Rusia sau, mai exact spus, simțea nevoia să fie acolo. Avea nevoie de aerul Moscovei, de mirosul cetii de pe rîul cu același nume. Avea nevoie de KGB și, într-un soi de aranjament perveres reciproc, KGB-ul avea nevoie de el, altfel i-ar fi cerut expulzarea sau l-ar fi omorît de mult.

Nu era exclus ca, la Lubianka, Seth Alevy să fie o legendă vie, aura lui de spion nefăcînd altceva decît să sporească valoarea adversarilor. Jocul lor macabru de-a moartea și destinul se apropia însă de sfîrșit.

Un alt gînd îi trecu prin minte și anume că în cele spuse de Seth Alevy despre Pensionul Doamnei Ivanova ceva nu era în regulă. Dacă trei mii de ruși o luau spre Est și trei sute de americani spre Vest și prin aceasta se echilibra situația, ce rol mai avea Seth Alevy? Răspuns: nici unul. Așadar, problema rămînea deschisă.

Capitolul 29

Un bărbat îmbrăcat cu un palton greu deschise uşa dinspre exterior a salonului diplomatic, adresîndu-i-se Lisei şi lui Hollis:

– Pentru cursa Pan Am de Frankfurt. Vă rog să mă urmaţi!

Hollis şi Lisa îşi îmbrăcară hainele şi-şi luară genţile de voiaj.

– Merg cu voi, spuse Bert Mills venind lîngă ei.

– Nu e nevoie, spuse Hollis.

– Am ordinele mele.

Hollis, Mills şi Lisa trecură de grănicerul cu pistolul-mitralieră, urmîndu-l pe rusul îmbrăcat în palton în josul cîtorva trepte, la baza cărora, pe pistă, aştepta un microbuz de serviciu al aeroportului. Din cerul acoperit cernea o ninsoare fină, ca o pudră, iar soarele ce se ghicea vag dincolo de nori învăluia într-o lumină gălbuie, bolnăvicioasă, pista acoperită de zăpadă. Se urcară în microbuz, fiind singurii pasageri ai acestuia, iar şoferul porni spre o pistă de rulare, unde se afla parcat un uriaş Boeing 747 purtînd însemnele alb-albastru ale companiei Pan Am.

– Priviţi! spuse Mills. Priviţi!

– Arată bine, băieţi, comentă Hollis.

– Hai să facem schimb de identităţi, Sam, propuse Mills.

– Pot să mă întorc la ambasadă şi să mă culc cu nevastă-ta?

Mills izbucni în rîs.

– Sigur că da. O s-o sun de la Frankfurt.

– Porci, bombăni Lisa.

Cînd se apropiară de avion, Hollis remarcă prezenţa a patru grăniceri înarmaţi cu pistoale-mitralieră. Coborîră din microbuz.

– Eu o să mai stau pe-aici, spuse Mills, deşi cred că sînteţi deja cu un picior acasă.

Îi strînse mîna lui Hollis, mărturisindu-i:

– A fost o plăcere să lucrez cu un profesionist.

Apoi strînse mîna Lisei, urîndu-i drum bun.

Hollis şi Lisa urcară scara avionului, fiind întîmpinaţi de o femeie zîmbitoare care li se adresă cu o voce nazală:

– Bună! Sînt Jo, stewardesa voastră de la clasa Clipper. Cum vă simţiţi în dimineaţa asta?

Hollis observă că stewardesa era foarte bronzată, un lucru pe care nu mai avusese ocazia să-l constate de multişor.

– Bine, Jo. Dar tu?

– Foarte bine. Călătoriţi împreună?

– Da, răspunse Lisa.

Jo examină lista pasagerilor.

– Voi sînteţi pasagerii noştri cei mai importanţi, nu-i aşa?

– Exact, răspunse Hollis. De-aia am avut autobuz şi gardă personală.

Lisa îi arse un ghiont în spate.

– Clasa Clipper e la etaj, spuse Jo zîmbind. Nu trebuie decît să urcaţi scăriţa în spirală. Pot să vă ajut la bagaje?

– Nu, nu e nevoie, răspunse Hollis.

– Cît aţi stat aici?

– Vreo doi ani, răspunse Lisa.

– Dumnezeule! Cred că sînteţi fericiţi că plecaţi acasă.

– O, da!

– Sînt foarte bucuroasă că vă putem ajuta să ajungeţi acasă.

Hollis realiză faptul că de multă vreme nu mai fusese tratat cu atîtea zîmbete şi lucrul ăsta îi dădu o senzaţie ciudată.

– Şi eu sînt bucuros, spuse.

– Simţiţi-vă ca acasă! Cum sosesc autobuzele cu pasageri, vin şi eu sus.

Hollis şi Lisa urcară scara în spirală ce ducea în sectorul rezervat oamenilor de afaceri, amplasat în „cocoaşa" Boeing-ului 747. Îşi puseră hainele şi genţile într-un dulap, apoi îşi aleseră două locuri mai în faţă. Vizavi de ei, erau două locuri orientate cu faţa spre coada avionului.

Cabina boltită părea ciudat de pustie şi Hollis se gîndi o clipă că toată chestia cu Boeing-ul era aranjată şi că Jo era o absolventă a Pensionului Doamnei Ivanova. Izbucni în rîs.

– Ce-i aşa de nostim?

– Cred că, pînă la urmă, locul ăsta îmi place.

Uşa de la cabina pilotului se deschise şi îşi făcu apariţia un bărbat în uniformă albastră.

– Salut! Sînt Ed Johnson, căpitanul. Sînteţi colonelul Hollis şi doamna Rhodes?

– Exact.

Johnson aruncă o privire prin cabina goală, apoi se aplecă sprijinindu-se cu mîinile de braţele fotoliului.

– Am primit un mesaj de la ambasada din Bonn în care se spune că voi doi aţi dat de bucluc aici.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Echipajul e sfătuit să fie cu ochii în patru. Nu ştiu nimic mai mult decît am citit în ziare.

– Păi, cam asta-i tot.

– Sînteţi colonel de aviaţie?

– Da.

– Pe ce-aţi zburat?

– În general, pe F-4.

– Frumos.

Johnson şi Hollis se conversară o vreme despre avioane, în timp ce Lisa frunzări ultimul număr din revista *Time*. Cînd Johnson se întoarse în cabina sa, Lisa remarcă:

– Parcă spuneai că ai vrea să schimbi subiectul.

– Nu mă interesează decît femeile, sportul şi religia.

– Ai luat vreo hotărîre în legătură cu pilotajul?

– Nu cred că eu trebuie să iau hotărîrea.

– Dar te-ai întoarce la pilotaj, dacă ai putea?

– Nu ştiu. Ştiu că ultimul avion pe care l-am pilotat a ajuns jos fără mine. Şi totuşi... uneori îmi imaginez că sînt cu mîna pe manşe, motoarele încep să se rotească, simt vibraţiile din sistemul de ventilaţie, motoarele ating turaţia maximă, apoi urmează goana pe pistă şi urc... înţelegi?

– Dacă mi-o spui aşa, cred că da.

Lisa îşi aruncă ochii pe revistă, apoi îl privi din nou.

– De cîte ori mă duc acasă în concediu, mă simt ca un străin în propria țară.

– În orice țară ai nevoie de cîteva săptămîni ca să te acomodezi, inclusiv în propria țară, răspunse Hollis.

– Știu.

Apoi adăugă:

– Știi, Sam, mă simt de parcă Moscova și ambasada ar fi casa mea, iar eu mă îndrept acum spre o țară străină. Mi-e dor de apartamentul meu, de biroul meu, de prieteni. Mi-e dor de Moscova. Cred că iar o să plîng.

– Te înțeleg.

Într-adevăr o înțelegea, fiindcă și el simțea o inexplicabilă undă de nostalgie. Deși, de ce trebuia să simtă el așa pentru o țară care era cît pe-aci să-i omoare rămînea un mister. La fel simțise însă și pentru Vietnam. Probabil pentru că există țări care, într-un mod absolut pervers, îți alterează simțurile, punîndu-te pe jar în fiecare zi. Ce urmează după nu e decît viață în regim de croazieră.

– E o stare emoțională obișnuită. În posturile dificile se leagă prietenii trainice. O să-ți treacă.

– Iartă-mă, spuse Lisa ștergîndu-și ochii cu un șervețel.

Pasagerii începură să urce la bord și Hollis auzi pași pe scară. Primul ajuns sus fu Mike Salerno, care se așeză pe unul dintre locurile din fața lor.

– Hei, tipilor, ați fost îmbarcați înaintea pasagerilor de la clasa întîi.

– E un avantaj minor, replică Hollis. Cum ai ajuns aici sus atît de repede?

– Am împins și am dat din coate. Doar sînt reporter.

– Te întorci acasă definitiv? îl întrebă Lisa.

– Nu, e un concediu terapeutic de două săptămîni.

Jos, pe pistă, Hollis remarcă doi bărbați îmbrăcați în pardesie maro care stăteau de vorbă cu doi soldați în uniforma verde a trupelor de grăniceri din subordinea KGB-ului.

Lisa își privi ceasul.

– Sper ca ninsoarea să nu întîrzie decolarea.

Hollis observă că în sectorul clasei Clipper, care putea să primească aproximativ paisprezece pasageri, mai urcaseră doar șase persoane. Era vorba de un cuplu între două vîrste care

ocupa locurile de lîngă scară şi pe care Hollis îi auzise vorbind cu accent englezesc şi de patru oameni de afaceri germani, care ocupaseră celelelalte patru locuri, orientate faţă în faţă două cîte două, de pe partea opusă culoarului de trecere. Unul dintre ei vorbise cu Jo în engleză.

Jo se duse la partea din faţă a cabinei şi anunţă fără microfon:

– Mai durează cîteva minute pînă primim aprobarea de decolare. Decolările sînt încetinite din cauza vremii. Imediat după decolare, vă vom servi băuturi gratuite.

Apoi, întorcîndu-se spre pasagerii germani:

– E în regulă, domnilor?

Cel care vorbea engleza făcu semn că da şi le traduse anunţul celorlalţi trei.

Hollis se ridică, se duse spre partea din spate a cabinei boltite şi privi pe fereastră. Microbuzul lor era încă acolo, iar Bert Mills stătea rezemat de el. Unul dintre bărbaţii în pardesie maro se apropie de Mills însoţit de un grănicer înarmat şi schimbă cîteva cuvinte cu el. Mills îşi scoase paşaportul diplomatic şi îl flutură pe sub nasul kaghebiştilor. Hollis observă că şoferul microbuzului deveni agitat, probabil datorită faptului că nu văzuse niciodată pe cineva care să se ia la harţă cu un domn din *Komitet.* Mills nu ştia prea bine rusește, lucru care, îşi zise Hollis, dată fiind situaţia, era probabil un avantaj. Mills arăta cu mîna în jos, spre pămîntul de sub picioare, şi Hollis şi-l putu imagina zicînd:

„Nu mă mişc de-aici pînă nu pleacă avionul."

În cele din urmă, kaghebistul în pardesiu maro îi spuse ceva şoferului microbuzului, care porni maşina, abandonîndu-l pe Mills pe pista acoperită cu zăpadă, la o distanţă de o jumătate de kilometru de aerogară. Kaghebistul zîmbi satisfăcut şi se întoarse la maşina lui. Mills făcu un gest nepoliticos cu degetul mijlociu, după care îşi înfundă mîinile în buzunare. Kaghebistul îl urmărea din maşină. Hollis se înapoie la locul lui.

– E totul în regulă? îl întrebă Lisa.

– Da.

– Sînteţi nervoşi? comentă Salerno. Nu vă condamn.

Hollis răsfoi numărul din acea dimineaţă al ziarului *International Herald Tribune,* Salerno – un roman poliţist al cărui erou, pe nume Joe Ryker, lucra la Departamentul de Poliţie al oraşului New York, iar Lisa renunţase la *Time* pentru *Vogue.*

– Dacă o să locuim în State, o să am nevoie de haine ca astea, îi spuse lui Hollis.

Hollis își aruncă în treacăt privirea pe revista Lisei.

– Poate c-ar trebui să locuim în altă parte.

– Aș fi putut să-mi cumpăr de aici o haină neagră din blană de samur cu zece mii și s-o vînd în State cu patruzeci.

Hollis mormăi ceva din spatele ziarului.

– Ce ne ține pe loc?

– Vremea.

Hollis auzi motoarele pornind, apoi încetinind turația. Jo ieși din cabina pilotului și spuse:

– Avem aprobare de decolare. Puneți-vă centurile, vă rog! Nu fumați!

Turul ca o morișcă regulile de siguranță de dinaintea decolării, apoi se așeză într-un fotoliu gol. Boeing-ul se urni din loc.

Cînd avionul începu să ruleze spre pistă, Hollis îl văzu pe Bert Mills care îi făcea semn cu mîna și îi răspunse. Aparatul ajunse în capătul pistei de decolare. Motoarele mugiră, avionul începu să vibreze ținut de frîne, apoi țîșni înainte pe pista betonată acoperită cu zăpadă. Nimeni nu scoase o vorbă. Boeing-ul își ridică botul în aer, apoi roțile trenului de aterizare intrară cu o bufnitură în locașul lor.

– Zburăm! exclamă Salerno.

Uriașul avion își începu ascensiunea peste colinele acoperite cu zăpadă din nord-vestul Moscovei.

– *Do svidania*, spuse Lisa mai mult pentru sine.

Salerno rîse zgomotos.

– Bine c-am scăpat! Măcar două săptămîni.

Lisa privi pe fereastră la peisajul pudrat cu zăpadă. Spre sud zăreau șoseaua Minsk–Moscova, sătulețele ca niște aglomerări de puncte pe fundalul cîmpiilor și pădurile de pin de un verde intens ce acopereau cea mai mare parte a zonei. Urmări cu privirea drumul descris de rîul Moscova spre vest, spre Mojaisk și Borodino.

Avionul se ridică deasupra plafonului de nori și Lisa își întoarse fața de la fereastră.

– N-am să mai revăd acest loc niciodată.

– Fericita de tine! comentă Salerno.

– Ei îi place Rusia, interveni Hollis.

– E uşor de spus, bombăni Salerno, cînd locuieşti în condiţii decente şi-ţi faci aprovizionarea de la magazia ambasadei. Dar ia să trăieşti ca un rus. Eu am simţit-o pe pielea mea.

– Bun, spuse Lisa, toţi simţim asta. Dar pot să-ţi placă oamenii, chiar dacă nu-ţi place sistemul.

– Oamenii *sînt* sistemul. KGB-ul e format din ruşi.

– Vorbeşti ca *el*, spuse Lisa arătînd spre Hollis.

Hollis întoarse pagina ziarului.

– Nici măcar nu ştiu despre ce vorbiţi. Cine mai sînt şi ruşii ăştia?

Salerno rîse.

– Mi-ai plăcut, Sam!

Apoi, adresîndu-i-se Lisei:

– Ascultă, Lisa, am lucrat ca ziarist într-o jumătate de duzină de ţări. În toate am găsit şi lucruri bune, şi lucruri rele. Locul ăsta însă e lipsit de orice speranţă.

Lisa oftă exasperată.

– Ai putea să soliciţi statutul de persoană inexistentă. Uneori, sovieticii reabilitează oameni din motive numai de ei ştiute.

– Cine sînt sovieticii? întrebă Hollis.

Salerno rîse iar.

– Uite ce e, Lisa, înţeleg că sentimentele tale sînt amestecate, dar, una peste alta, nu te simţi deja un pic mai uşurată? Locul ăla – şi Salerno arătă cu degetul mare spre hublou – înseamnă *încordare*. Paranoia. De cum pleci de-acolo, începi să respiri normal. Am constatat lucrul ăsta în curse care plecau de aici. Turiştii şi oamenii de afaceri erau zîmbitori şi volubili. Ştii că pilotul *anunţă* pasagerii în momentul în care intrăm în spaţiul aerian al Germaniei Federale? Ce-ţi spune asta?

Hollis căscă. Lisa luă o revistă.

– Şi să-ţi mai spun ceva ce-am aflat despre afacerea Fisher.

Nici Hollis, nici Lisa nu reacţionară.

– Am aflat de la părinţii lui, continuă Salerno, că Fisher avea cameră rezervată la Rossia, aşa că am dat o raită pe-acolo, presupunînd că băiatul a ajuns într-adevăr la Moscova. Şi ce credeţi? Am găsit un turist englez care şi-a amintit că a văzut maşina cu număr de Connecticut parcată în faţa hotelului.

Lisa coborî revista şi-i aruncă ziaristului o privire scurtă.

– Şi ce crezi că-nseamnă asta, Mike? întrebă Hollis.

– Nu știu sigur. Ce cred cei de la ambasadă?

– De unde să știu dacă acum aud pentru prima oară chestia asta de la tine?

Salerno se aplecă înspre el.

– Știi al dracului de bine că Fisher a ajuns la Rossia. De altfel, a telefonat de la hotel și a vorbit cu tine, Lisa.

– De unde știi? întrebă Lisa.

– Scurgere de informații. Așadar, ce-au de gînd să facă cei de la ambasadă? Ce face biroul lui Seth Alevy în această privință?

– Seth Alevy se ocupă de probleme politice și n-are nici o legătură cu afacerea Fisher, răspunse Hollis.

– Las-o baltă, Sam!

Hollis reflectă o clipă. Nu înțelegea cum putuse să transpire din ambasadă povestea cu telefonul lui Fisher. De treaba asta nu știau decît el, Lisa, Alevy, Banks și ambasadorul. Să fi fost oare pușcașul marin care a facilitat legătura telefonică?

– În legătură cu povestea asta stăm de vorbă după ce am părăsit U.R.S.S., spuse Hollis.

– Ești într-un avion american, la o înălțime de șase mii de metri, spuse Salerno.

– Și totuși mă abțin de la comentarii pînă ajungem la Frankfurt.

Jo sosi cu șampanie și fiecare luă cîte un pahar.

– *Na zdarovie,* toastă Salerno ridicînd paharul.

Băură, apoi Hollis comentă:

– Ai un accent înfiorător.

– Zău? Se pare însă că mă descurc.

– Unde ai învățat rusește?

– La Berlitz.

– Cere-le banii înapoi, dacă nu ești în stare să pronunți nici măcar un toast clasic.

– Sam, putem sta de vorbă între patru ochi un minut? întrebă Salerno. N-are nici o legătură cu afacerea Fisher. Jur.

Și Salerno făcu semn spre două fotolii neocupate.

– Lisa Rhodes este reprezentantă a guvernului american, răspunse Hollis. Așa că poți vorbi în prezența ei. Dă-i drumul!

Salerno acceptă, clătinînd afirmativ din cap.

– N-am vrut să supăr pe nimeni, se scuză el. Bun. Ascultați, am aflat o treabă cam ciudată. Am auzit că la voi în ambasadă e reținut un american. Nu știu dacă e vorba de un tip bănuit de spionaj, ori de cineva care a dat de bucluc în Moscova și a ajuns la ambasadă, ori și de una și de alta. Oricum, povestea mi s-a părut foarte ciudată.

– Așa pare, fu de acord Hollis.

– Vă deranjează dacă fumez? spuse Lisa scoțînd o țigară din poșetă. Mike, ești fumător. Dă-i drumul!

– Da, desigur.

Salerno scoase din buzunar un pachet de Marlboro și-și aprinse o țigară.

– Haide, nu mă mai fierbeți! Țineți pe cineva în ambasadă? Știu că la subsol aveți celule. Mi-a vîndut pontul cineva din personalul de serviciu.

Salerno trase din țigară, apoi continuă:

– Se zice că e vorba de cel puțin un american, dacă nu chiar de doi, deținuți în celule izolate.

Hollis îl studie o clipă pe Salerno, întrebîndu-se dacă încerca să „pescuiască" ceva în legătură cu soții Kellum sau cu Dodson. Se mai întreba, de asemenea, de unde obținuse aceste informații. Salerno nu știa încă, dar pentru el călătoria avea să ia sfîrșit, deocamdată, la Frankfurt.

– Dar e absurd, îi spuse Lisa lui Salerno.

– Nu, nu e. Și am mai auzit că tipul din celula izolată e vînat și de KGB. E fie unul de-ai lor, fie un transfug, în fine, ceva de genul ăsta. Oricum, KGB-ul vrea să pună mîna pe el.

Hollis băgă de seamă că degetele cu care Salerno ținea țigara aveau ticul fumătorului de țigări fără filtru, care îndeasă țigara la un capăt ca să nu i se scuture tutunul. Acum însă fuma o țigară americană, care n-avea nevoie de tot acest ritual, ceea ce-l făcu pe Hollis să presupună că, uneori, Mike Salerno fuma țigări fără filtru.

– Vă place tutunul, nu? spuse Hollis zîmbind fugar.

Apoi, către Salerno:

– Fumezi și din mărcile locale?

– Doamne, ferește!

– Dar ai fumat vreodată?

Salerno îi aruncă o privire piezișă.

– Nu. De ce?

– Întrebam şi eu, aşa.

Salerno stinse ţigara şi se întoarse la romanul său poliţist. Jo, stewardesa, se apropie de ei, aducînd un pachet de culoare maro.

– Doamna Rhodes?

– Da?

– Am fost rugată să vă înmînez acest pachet după ce decolăm, spuse întinzîndu-i Lisei coletul.

– Cine vi l-a dat? întrebă Lisa.

– Un rus, un funcţionar de la aeroport, răspunse Jo, adăugînd: De obicei nu primim la bord asemenea colete, întrucît acest lucru contravine regulamentului, dar cum era adus de un angajat al aeroportului, şi care, pe deasupra, mi-a spus că pachetul a trecut prin filtru, mi-am zis că totul e în regulă.

Jo se uită la Hollis, apoi îi spuse Lisei:

– Rusul zice că e un cadou de despărţire.

Stewardesa zîmbi şi se retrase.

Lisa nu-şi putea lua ochii de la pachet, aşezat pe măsuţa rabatabilă a fotoliului.

– E icoana, Sam, spuse Lisa, pe care am trecut adresa Serviciului de Informaţii al Statelor Unite de la Washington.

Lisa fixă din ochi coletul o vreme, apoi îşi întoarse privirea spre Hollis.

– Mi-ai spus că o să intre în valiza diplomatică.

– Aşa e, replică Hollis. Am vorbit cu cei de la serviciul de expediţie. Ce ţi-au spus cînd le-ai dus pachetul?

– Nu l-am adus eu... Doamna Kellum l-a văzut şi a spus că oricum se ducea la serviciul de expediţie, aşa că l-a luat cu ea. I-am spus că am aprobare pentru valiza diplomatică.

Lisa îl privi pe Hollis.

– Probabil a fost deschis. Banda adezivă e ruptă.

Pipăi hîrtia de culoare maro.

– Şi a dispărut şi învelişul de burete protector.

Hollis nu comentă.

– O să-l deschid.

– Nu.

Lisa începu să rupă hîrtia, dar Hollis o apucă de încheietura mîinii. Lisa îşi smulse mîna din strînsoare şi sfîşie hîrtia, apoi scoase un suspin înăbuşit.

– Oh... oh, Dumnezeule... Sam...

Hollis privi icoana aşezată pe măsuţă. În lemnul pictat, peste chipul arhanghelului, fuseseră scrijelite adînc o seceră şi un ciocan.

Lisa îl privea pe Sam, încercînd să spună ceva, dar nu putu să articuleze nici un cuvînt. Ochii i se umplură de lacrimi.

Hollis aruncă o bucată de hîrtie peste icoană şi luă mîna Lisei într-a lui. Salerno îşi ridică privirea de pe carte şi întrebă:

– Ce e aia? Ce s-a întîmplat?

Interfonul pîrîi şi se auzi o voce din difuzoare:

– Doamnelor şi domnilor, vă vorbeşte căpitanul Johnson. Avem o defecţiune electrică minoră şi am fost sfătuiţi să aterizăm la Minsk. Nu trebuie să vă neliniştiţi. Vom ateriza peste cincisprezece minute şi sperăm să putem decola din nou în scurtă vreme. Vă rog să vă fixaţi centurile de siguranţă, întrucît începem pregătirea de aterizare. Vă mulţumesc.

Anunţurile luminoase cu inscripţiile „Nu fumaţi!" şi „Fixaţi-vă centurile" începură să clipească.

– Se pare că salutul de adio adresat Rusiei a fost prematur, zise Salerno zîmbind.

CAPITOLUL 30

Pan Am-ul aterizà pe aeroportul din Minsk, oprindu-se din rulaj aproape de capătul pistei scurte. Cerul era tot acoperit, dar Hollis bàgà de seamà cà la Minsk nu ninsese. Lisa despachetase din nou icoana şi o privea pierdutà.

– Cum te simţi? o întrebà Hollis.

Lisa nu-iràspunse.

Avionul rulà spre clàdirea micà dar, modernà a aerogării şi Hollis observà patru scări mobile ce se grăbeau să le iasă în întîmpinare, lucru anormal pentru o debarcare de rutină. În spatele celor patru scări veneau patru autobuze. Lui Hollis nu-i scăpă nici faptul că avionul oprise la o oarecare distanţă de aerogară.

O privi din nou pe Lisa.

– Se poate repara. Nici nu ştii ce minuni poate face un restaurator de muzeu.

Chipul Lisei era inexpresiv.

– Doamne, ce ruşine! spuse Salerno întorcînd icoana cu faţa spre el. Cine a putut face una ca asta?

– Aş putea să-ţi spun cine fără să mă gîndesc prea mult, răspunse Hollis.

– KGB-ul? întrebă Salerno muşcîndu-şi buzele. Vrei să spui că s-au infiltrat în ambasadă? Hei, v-aduceţi aminte ce i s-a întîmplat ambasadorului cu pianul Steinway? Ce nenorociţi! Şi eu care credeam că voi, cei de la ambasadă, sînteţi acum în siguranţă. Poate că autorul e grădinarul àla al vostru, Vania.

Lisa îl apucă pe Hollis de mînă.

– Mă simt atît de... violată, spuse, uitîndu-se în ochii lui. De ce, Sam? *De ce?*

– Ştii de ce.

– Ştiu..., dar e atît de absurd. Atît de meschin şi de barbar.

– Ăştia sînt!

– Nişte ticăloşi... ticăloşi nenorociţi!

Cei patru nemţi întoarseră capetele spre ei.

– Şi eu cred că poate fi reparată. Puţină umplutură de lemn, nişte vopsea şi e ca nouă. Putea să fie şi mai rău.

Lisa privi icoana. Ciocanul şi secera fuseseră scrijelite cu un obiect tăios, lama curbată a secerei întinzîndu-se pe trei laturi ale icoanei. Mînerul ciocanului tăia în diagonală trupul arhanghelului, în vreme ce capul ciocanului era un dreptunghi de lemn scrijelit pe locul unde fusese faţa acestuia.

Lisa trase adînc aer în piept.

– O s-o păstrez aşa cum e.

– Bine faci, spuse Hollis, strîngînd-o de mînă.

– Aşa cum mi-au dat-o.

Salerno ridică din umeri şi privi prin hublou.

– N-am fost niciodată la Minsk. Tu?

– Nici eu, răspunse Hollis.

– Hei, tipilor, spuse Salerno, schiţînd un zîmbet, imunitatea voastră diplomatică e valabilă aici?

Lisa îşi ridică privirea de pe icoană.

– Ştii doar că e valabilă oriunde în Uniunea Sovietică. Dar de ce-am avea nevoie de imunitate diplomatică?

– Nu se ştie niciodată.

Înainte ca Boeing-ul să se oprească, Jo se plasă lîngă uşa oficiului din faţă.

– Doamnelor şi domnilor! anunţă ea. Întrucît remedierea defecţiunii de la instalaţia electrică ar putea să dureze, pasagerii sînt rugaţi să coboare la sol. Vă rugăm să vă luaţi obiectele personale!

Jo deschise dulăpiorul şi începu să scoată hainele şi genţile de voiaj ale pasagerilor. În sfîrşit, avionul se opri.

În uşa care despărţea oficiul de cabina de pilotaj se ivi Ed Johnson, pilotul, care îi făcu semn lui Hollis.

– Luați-o înainte, le spuse acesta din urmă Lisei și lui Salerno.

Cînd Hollis ajunse în dreptul lui Johnson, acesta îi spuse:

– Nu e vorba de o defecțiune electrică. Turnul de control de la Șeremetievo ne-a anunțat prin radio că am avea o bombă la bord.

Hollis clătină din cap.

– M-au sfătuit să aterizez la Minsk, cel mai apropiat aeroport care poate să ne primească, adăugă pilotul.

– În cazul ăsta, de ce nu coborîm pe topoganul gonflabil utilizat în cazuri de forță majoră?

– Păi, acum vine partea interesantă. Cînd ne pregăteam să venim la aterizare, Șeremetievo a luat din nou legătura cu noi și ne-a spus că bomba este cuplată la un dispozitiv care o face să explodeze numai la o anumită altitudine, așa încît acum sîntem în afara oricărui pericol. Mi se pare cam ciudat. Vreau să spun, l-au prins deja pe tipul care a făcut anunțul? Și pe urmă, îl cred oare pe cuvînt în legătură cu tipul de bombă? N-au vrut să ne răspundă la nici o întrebare, ne-au spus doar să aterizăm la Minsk și să nu procedăm la o evacuare forțată. Au motivat că nu vor ca pasagerii să se sperie sau să se rănească în coborîrea pe tobogan. Am cerut să ni se aducă patru scări mobile, ceea ce am obținut.

Johnson îl privi pe Hollis cu subînțeles.

– Cred că toată povestea e o cacealma. Cineva a vrut ca avionul să aterizeze la Minsk.

– Tot ce se poate.

– Are povestea asta vreo legătură cu problema dumneavoastră?

– Posibil.

– Putem să vă ajutăm în vreun fel?

– Nu fără să vă expuneți pericolului. Dacă nu ajung la Frankfurt cu dumneavoastră, sunați-l pe generalul Vandermillen la Pentagon. E șeful meu...

Hollis notă un număr de telefon pe un șervețel de hîrtie și i-l întinse pilotului.

– Comunicați-i doar părerea dumneavoastră ca specialist despre această aterizare forțată.

– Aşa voi face.

– Şi nu suflaţi o vorbă nimănui cît timp vă aflaţi în spaţiul aerian al Blocului Răsăritean. Nici măcar copilotului.

– În regulă. Baftă!

Îşi strînseră mîinile, apoi Hollis coborî scara în spirală pînă la uşă, în dreptul căreia fusese montată deja o scară mobilă. Coborî scara. În autobuz se aflau Lisa, Salerno, un cuplu englez şi cei patru nemţi de la clasa Clipper, precum şi vreo duzină de pasageri de la clasa I. Uşa se închise în urma lui şi autobuzul se urni din loc. Hollis se aşeză pe un scaun liber lîngă Lisa.

– Ce a vrut pilotul? întrebă ea.

– Numărul tău de telefon.

– De ce oare te mai întreb?

– Zău dacă ştiu!

De pe un scaun din spate, Salerno întrebă:

– Ţi-a spus ce naiba se-ntîmplă?

– Nu.

Autobuzul îi aduse pînă în dreptul clădirii aerogării, de unde fură conduşi într-o mică sală de aşteptare, insuficient de încăpătoare ca să-i poată primi şi pe pasagerii de la clasa Turist. Hollis avu sentimentul că el şi Lisa fuseseră astfel rupţi de grosul pasagerilor, urmînd a fi şi mai izolaţi în clipa în care cineva avea să le ofere privilegiile rezervate diplomaţilor.

În încăpere intră un bărbat bondoc îmbrăcat într-un costum caraghios de culoarea muştarului, însoţit de o femeie atrăgătoare. Bărbatul ridică mîna şi spuse într-o engleză cu accent:

– Vă rog, vă rog!

În sală se făcu linişte şi bărbatul continuă:

– Mă numesc Marcenko şi sînt reprezentantul Intourist-ului. Trebuie să vă informez că nu este vorba de nici o defecţiune electrică. Autorităţile sovietice au fost anunţate că la bord ar exista o bombă...

O rumoare străbătu asistenta.

– Vă rog, vă rog! N-aveţi de ce să vă temeţi. Asta înseamnă însă că trebuie cercetat tot avionul şi trebuie verificate toate bagajele, ceea ce necesită timp. De aceea, Intourist vă va conduce pe toţi la hotelul Sputnik pentru masa de prînz şi poate că veţi rămîne acolo şi peste noapte.

Femeia care îl însoţea repetă anunţul în germană, apoi în franceză. Hollis fu impresionat de această eficienţă cu totul ieşită din comun, avînd în vedere mai cu seamă intervalul scurt de timp în care se producea. Era evident că fuseseră ajutaţi de o altă instituţie sovietică, mai eficientă.

– Nu-mi place povestea asta, Sam! comentă Lisa.

– Sper ca nenorocitul ăla de hotel să aibă un bar, spuse Salerno, aprinzîndu-şi o ţigară.

– Mă întorc imediat, zise Hollis.

– Unde te duci? întrebă Salerno.

– La toaletă.

Hollis ieşi pe coridor, dar un grănicer cu un pistol-mitralieră în bandulieră îi făcu semn să se întoarcă în sala de aşteptare.

– Trebuie să mă duc la toaletă.

Grănicerul păru surprins să-l audă vorbind ruseşte.

– Aveţi o toaletă la sala de aşteptare.

– E ocupată.

– Şi nu puteţi aştepta?

– Nu. Sînt slab de băşică.

Grănicerul îi făcu semn s-o ia în sus pe coridor.

Hollis intră în toaletă, luă capacul metalic al unei cutii de gunoi şi îl azvîrli în peretele îmbrăcat în faianţă.

O secundă mai tîrziu, uşa se izbi de perete şi grănicerul dădu buzna înăuntru, unde îl aştepta Hollis, care îi arse o lovitură cu piciorul în vintre. Soldatul scoase un geamăt şi se încovoie. Hollis îl înşfăcă de gulerul înalt al tunicii şi de centură şi-l expedie cu capul înainte în zid. Omul gemu şi căzu în genunchi. Continuînd să-l ţină de guler, Hollis îl tîrî într-o cabină şi-l azvîrli pe scaunul WC-ului, apoi închise uşa cabinei, aranjă cutia de gunoi şi aruncă chipiul grănicerului în ea. Ieşi pe culoar şi se îndreptă în grabă spre holul principal al aerogării. Găsi telefoanele publice într-o nişă din zid, introduse o fisă de două copeici şi formă numărul serviciului de convorbiri interurbane din Minsk.

– Daţi-mi vă rog Moscova, 252 00 17.

– Pregătiţi şaizeci de copeici.

Hollis auzi mai multe clicuri, unul dintre ele fiind fără îndoială produs de declanşarea staţiei de ascultare a KGB-ului. Telefonul sună de două ori pînă ca cineva să-i răspundă la

numărul cerut, care era fostul său telefon direct. Deslușì cu greu o voce îndepărtată.

– Căpitan O'Shea!

– Introduceți șaizeci de copeici, interveni centralista.

Hollis introduse în aparat prima fisă de douăzeci și cinci de copeici. O'Shea, care își dăduse seama după bîzîitul puternic că era vorba de un apel interurban, aștepta pe fir. Hollis introduse și restul de copeici, înjurînd sistemul telefonic sovietic. Bîzîitul încetă și Hollis îl auzi clar pe O'Shea:

– Al...

O mînă se întinse peste umărul lui Hollis și apăsă pe furcă. Hollis se întoarse și se trezi privind în jos spre bondocul domn Marcenko, îmbrăcat acum într-un pardesiu și flancat de doi grăniceri, ai căror umeri lați se aflau undeva deasupra capului său.

– Totul e aranjat, domnule colonel Hollis. Nu e nevoie să dați nici un telefon.

– Cine dracu' îți dă voie să-mi întrerupi convorbirea telefonică? izbucni Hollins.

– Poftim?

– Cară-te! spuse Hollis întorcîndu-se și introducînd o nouă fisă de două copeici în aparat.

– Haideți, domnule! spuse Marcenko. Domnișoara Rhodes vă așteaptă. Părea să-și facă griji în legătură cu dumneavoastră.

– Unde e? întrebă Hollis întorcîndu-se.

– În mașină. Vă rog să-mi permiteți să mă prezint din nou. Sînt Marcenko, șeful reprezentanței Intourist din Minsk. Am fost sunat de Ministerul de Externe sovietic, care mi-a cerut să vă asigur condiții speciale dumneavoastră și domnișoarei Rhodes. Vă rog să mă urmați!

– N-avem nevoie de condiții speciale. Vom rămîne aici, la aeroport.

Marcenko clătină din cap.

– Nu, domnule colonel! Instrucțiunile pe care le-am primit sînt foarte precise. De altfel, domnișoara Rhodes se află deja în mașină și vă așteaptă.

Hollis privi dincolo de cei doi grăniceri în uniformă și observă trei bărbați îmbrăcați în haine de piele lungi de culoare

maro, care stăteau în mijlocul holului aglomerat, cu mîinile în buzunare şi ochii aţintiţi asupra lui.

– Vreau să mi-o aduceţi pe domnişoara Rhodes aici, îi spuse lui Marcenko. În clipa asta!

Se întoarse şi formă din nou numărul interurbanului şi spuse în ruseşte:

– Daţi-mi Moscova, 252 00 17.

– Domnule colonel, nu e nevoie să daţi telefon! O să întîrziem!

– *Unde* o să întîrziem?

Hollis auzi din nou bîzîitul, pîrîitul şi voci îndepărtate în receptor.

– Sîntem aşteptaţi de un elicopter, care vă va duce înapoi la Şeremetievo. E o cursă Lufthansa care pleacă la trei cincizeci şi cinci spre Frankfurt. Ca să fiu sincer, Pan Am-ul nu mai pleacă astăzi. Haideţi!

Hollis trecu în revistă mai multe posibilităţi de acţiune, dar nici una nu i se păru promiţătoare.

– Nu ne grăbim. O să stăm aici. V-am spus că vreau s-o aduceţi pe domnişoara Rhodes aici.

– N-avem încotro, domnule. Am primit o telegramă de la Moscova.

– Nu mă îndoiesc de lucrul ăsta. Problema e dacă telegrama vine de la Ministerul de Externe sau din Piaţa Dzerjinski.

– Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi. Vă rog să veniţi măcar pînă la maşină şi să vedeţi ce doreşte domnişoara Rhodes. Haideţi, e foarte îngrijorată în legătură cu dumneavoastră.

Hollis auzi o voce pe fir.

– Centrala telefonică Moscova.

– Daţi-mi 252 00 17, spuse.

– Şi poate că şi dumneavoastră sînteţi îngrijorat de soarta ei, adăugă Marcenko.

– Ticălos...

– Nu pot să vă fac legătura, se auzi din nou vocea centralistei.

Hollis ar fi ştiut ce să-i spună unei centraliste americane, dar dacă centrala moscovită îţi spune că nu-ţi poate face legătura, asta înseamnă orice, de la telefon ocupat pînă la linie interceptată de KGB Hollis ar fi simulat o convorbire cu O'Shea, numai că fisa lui era intrată doar pe jumătate în fantă şi nu putea s-o

bage complet decît în momentul în care i se făcea legătura. Hollis puse telefonul înapoi în furcă.

– Intourist a anunţat deja ambasada dumneavoastră în legătură cu modificarea orei de decolare. Vă rog, domnule, domnişoara Rhodes...

– Aici erai? întrebă Salerno, apărînd brusc de pe coridor. Ce-i cu toată povestea asta?

– E răspunsul la întrebarea ta în legătură cu statutul meu diplomatic. După cum vezi, funcţionează.

– Aveţi paşaport diplomatic? îl întrebă Marcenko pe Salerno.

– Pe naiba! Eu îmi cîştig existenţa muncind, spuse Salerno scoţînd din buzunar acreditarea de presă dată de sovietici. *Jurnalista.*

– Atunci am să vă rog să vă înapoiaţi în sala de aşteptare. Autobuzul dumneavoastră va pleca nu peste mult timp.

– Uşurel, amice! spuse Salerno.

Apoi, adresîndu-i-se lui Hollis:

– Aştia i-au spus Lisei c-ai chemat-o tu. Ce dracu' se întîmplă aici?

– Ni se oferă o călătorie cu elicopterul pînă la Şeremetievo, ca să prindem o cursă Lufthansa spre Frankfurt.

– Sînteţi băftoşi, n-am ce zice. În timp ce eu o să mănînc slănină cu zeamă de ciuperci la hotel Sputnik, voi o să aterizaţi la Frankfurt. Într-o viaţă viitoare aş vrea să fiu diplomat.

– Ce-ai fost în viaţa anterioară?

– Rus. Salerno chicoti, pe urmă îl întrebă pe Marcenko: N-aţi putea să mă luaţi şi pe mine pînă la Şeremetievo?

– Imposibil.

– *Nelzia,* îi spuse Salerno lui Hollis. Numai asta auzi aici. *Nelzia* şi iar *nelzia.* Cineva ar trebui să-i înveţe să mai zică şi „se poate".

Marcenko era la capătul răbdării.

– Vă rog, domnule colonel! Însoţitoarea dumneavoastră aşteaptă.

– Nu cred, Sam, că poţi să refuzi onoarea care ţi se face, spuse Salerno, făcînd apoi semn cu capul înspre telefoane. O să sun chiar acum la ambasadă şi o să le spun că aştia de la Intourist ţi-au aşternut covorul roşu. Mă îndoiesc că e ceva nostim în

chestia asta, dar dacă totuşi e, ambasadorul o să scoată untul din ei. Aşa că nu-ţi face griji. Poate că vă prind din urmă la Frankfurt.

– Ţigara te-a dat de gol, Michael, îi spuse Hollis lui Salerno în ruseşte. Prea o îndreptai cu degetele.

Salerno zîmbi şi îi făcu cu ochiul, apoi răspunse în ruseşte:

– Ţine-o pentru tine şi-ţi rămîn dator. O să ai nevoie de o favoare curînd.

Salerno îl bătu pe Hollis pe umăr, se întoarse şi se îndepărtă.

Marcenko făcu semn spre ieşirea principală a aerogării. Hollis traversă holul, flancat de cei doi grăniceri. Ieşiră pe uşile din sticlă, după care Marcenko deschise portiera din spate a unei limuzine Volga, care îi aştepta.

Hollis o văzu pe Lisa pe bancheta din spate.

– Coboară, Lisa!

Înainte ca Lisa să poată răspunde, şoferul trase maşina cîţiva metri mai în faţă şi Marcenko trînti portiera.

– Domnule colonel, spuse Marcenko, nu complicaţi şi mai mult lucrurile!

Hollis se trezi înghesuit de cei doi grăniceri. Cei trei bărbaţi în haine de piele pe care îi zărise mai devreme stăteau postaţi la cîţiva metri distanţă, în faţa intrării în aerogară. O clipă se gîndi că n-ar strica să le dea un pic de furcă, dar pînă la urmă s-ar fi ales doar cu pumni sau cloroform, căţuşe la mîini şi o durere îngrozitoare de cap. O porni spre maşină şi Marcenko îi deschise din nou portiera cu o curtoazie nătîngă. Cum se urcă în maşină, Lisa i se aruncă de gît.

– Sam! Eram îngrijorată... Ce se întîmplă?

– Nimic. Totu-i în regulă.

Marcenko se aşeză pe locul de lîngă şofer şi maşina se urni din loc.

Lisa luă mîna lui Hollis în mîinile sale.

– Mi-au spus că mă aştepţi, pe urmă...

– Ştiu.

– Ne întoarcem la Şeremetievo?

– Bună întrebare.

Hollis împinse mînerul portierei, care n-apucă să se clintească decît un milimetru că se şi declanşă o sonerie, iar pe bordul maşinii apăru o luminiţă semnalizatoare.

– Domnule colonel Hollis, am impresia că vă sprijiniţi de mînerul portierei.

Hollis nu răspunse. Aruncă o privire prin lunetă şi văzu că erau însoţiţi de o altă Volga, în care se aflau cei trei bărbaţi în haine de piele maro.

– Am fost răpiţi? îi şopti Lisa la ureche.

– În ţara asta, e greu de spus. Uneori nu trebuie decît să întrebi.

Şi Hollis se aplecă înspre Marcenko:

– *Komitet?*

Marcenko se răsuci în scaun şi privi în spate.

– Nu, nu. Vă rog! Intourist, spuse Marcenko, zîmbind. Aşa cum şi dumneavoastră sînteţi ataşat al Aerului.

Rîse.

– Deci, a venit iarna şi aici. Cum era la Moscova?

– Mai frig, răspunse Hollis.

– La Moscova întotdeauna e mai frig. Ştiţi de ce?

– Nu. De ce?

– Fiindcă în Moscova sînt opt milioane de inimi reci. De aia! Eu sînt bielorus. Velicoruşii sînt toţi pe jumătate tătari. Noi, cei de-aici, sîntem mai occidentali. V-a plăcut Moscova?

– La nebunie.

– Zău? Glumiţi! Eu urăsc Moscova, dar uneori mă duc acolo cu treburi. Minsk-ul e un oraş frumos. Nemţii l-au distrus în proporţie de nouăzeci la sută şi au ucis o treime din populaţie, inclusiv cea mai mare parte a familiei mele. Nişte ticăloşi! Dar l-am reconstruit, fără ca Moscova să ne ajute cine ştie cît. Înţelegeţi? De-o parte nemţii aroganţi, de cealaltă – moscoviţii lipsiţi de inimă. Iar la mijloc, noi.

– Cunosc sentimentul ăsta.

Volga o luă pe un drum betonat paralel cu gardul ce împrejmuia aeroportul. Marcenko se răsuci în scaun, întorcîndu-şi spatele masiv spre direcţia de mers.

– Dar cînd Moscova răceşte, noi strănutăm. Parc-aşa se spune, nu?

– Invers, spuse Hollis.

– Zău? Cînd Moscova strănută, noi răcim?

Ridică indiferent din umeri, apoi întoarse capul spre Lisa şi Hollis.

– Mergem, bineînţeles, spre elicodrom. N-am mai avut timp să vă separăm bagajele de ale celorlalţi, aşa încît vor ajunge mîine la aeroportul din Frankfurt. Puteţi cere să vă fie trimise la hotelul din Frankfurt la care veţi sta. Pentru seara asta însă aveţi genţile de voiaj în portbagaj. Dacă mai pot face ceva pentru dumneavoastră prin Intourist, vă rog să-mi spuneţi.

– Aţi făcut destul, spuse Lisa.

Marcenko chicoti.

Volga coti pe o platformă betonată, pe care era marcată cu culoare galbenă litera „X".

– A, spuse Marcenko, am ajuns. Dar nu văd nici un elicopter. Ne-am grăbit degeaba.

– Poate că l-a deturnat cineva, spuse Hollis.

– Da, avem necazuri de-astea pe-aici. Au loc prea multe deturnări. În cazul ăsta cred că-i vorba de o altă problemă de-a noastră: lipsa de punctualitate.

Volga se opri la marginea platformei betonate, cu motorul mergînd. Maşina de escortă trase alături. Cei trei tipi coborîră, dar rămaseră lîngă maşină.

Marcenko îşi privi ceasul, apoi se aplecă în faţă ca să se poată uita prin parbriz la cer.

– A, iată-l! O să prindeţi cursa Lufthansa, spuse Marcenko, fără să se mai ostenească să imprime vocii sale o notă de sinceritate.

– Spune-mi că n-am de ce să mă tem, îi şopti Lisa în ureche lui Hollis. Spune-mi că totul e în regulă.

– Cred că poţi să fii puţin îngrijorată. Să vedem ce-au de gînd. Poate că vor doar să stea de vorbă.

– Nici mie nu-mi plac elicopterele, spuse Marcenko. De fapt, chiar azi s-a prăbuşit unul nu departe de-aici. Pilotul, copilotul şi doi pasageri, un bărbat şi o femeie, au murit. Au fost atît de arşi că sînt de nerecunoscut. Practic, carbonizaţi. Cum să-şi mai dea seama familiile dacă ceea ce primesc sînt rămăşiţele lor pămînteşti ori ba?

Hollis pricepu cum stau lucrurile. Auzi zgomotul făcut de elicele elicopterului, care despicau aerul umed şi greu. Deasupra

lizierei de copaci desfrunziți apăru o siluetă întunecată, al cărei contur se profila pe fundalul gri al cerului. Elicopterul rămase suspendat o clipă, apoi începu să coboare spre ei. După formă, Hollis îl recunoscu a fi un Mi-28 cu motoare turbo și șase locuri, ceva în genul lui Bell Jet Ranger. De fapt, Aeroflotul le utiliza pentru transport VIP de la aeroporturile Moscovei la elicodroamele orașului. Cînd elicopterul se apropie însă, Hollis observă că purta însemnele aviației militare sovietice.

– Văd că ne aplicați un tratament foarte special, domnule Marcenko, spuse Hollins.

– Așa-i, replică Marcenko. Sînteți persoane foarte importante. De fapt, mi s-a cerut să vă însoțesc. Coborîți din mașină, vă rog!

Hollis și Lisa coborîră din Volga. Șoferul scoase sacoșele și icoana Lisei din portbagaj și le așeză la picioarele lor, pe platforma betonată. Unul dintre bărbații din cealaltă Volgă veni în spatele lui Hollis. Marcenko se apropie de Hollis și zbieră, încercînd să se facă auzit în zgomotul produs de elicopterul ce se apropia:

– Domnul din spatele dumneavoastră se numește Vadim și o să ne însoțească.

Hollis se gîndi că poate avea norocul să-și încerce mîna pe un Mi-28, dar se pare că Marcenko hotărîse să-l ferească de această ispită.

Cînd elicopterul aterizâ pe „X"-ul galben, Marcenko strigă:

– Dați-i drumul!

Hollis și Lisa o porniră spre elicopter, urmați de Marcenko și Vadim. Un membru al echipajului deschise o mică ușă de pe partea laterală a fuzelajului. Primul urcă Hollis, care o ajută apoi pe Lisa. Militarul sovietic le făcu semn să treacă pe cele două locuri din spate. Hollis și Lisa își înghesuiră gențile sub scaune și se așezară. Vadim se urcă în elicopter și se așeză în fața Lisei. Marcenko se chinuia să urce, dar cum tipul din echipaj nu părea dispus să-l ajute, Vadim întinse o mînă și-l trase în cabină. Militarul închise ușa și se așeză pe scaunul copilotului. Elicopterul decolă.

Marcenko se prăbuși pe ultimul scaun liber, în fața lui Hollis, încercînd să-și recapete suflul.

– Ah..., spuse întorcîndu-se spre Hollis. Îmbătrînesc.

– Și te îngrași, completă Hollis în rusește.

Vadim întoarse capul şi îi aruncă lui Hollis o privire chiorîşă, întărindu-i bănuiala că Marcenko îi era şef şi că nici unul, nici celălalt nu erau ghizi ai Intourist.

Elicopterul se roti o clipă, apoi o luă spre est, înapoi spre Moscova. Hollis observă că atît pilotul, cît şi copilotul erau ofiţeri din aviaţia militară sovietică. Studie apoi profilul lui Vadim. Era un bărbat de vreo treizeci de ani, musculos. Avea una dintre cele mai late cefe pe care le văzuse Hollis vreodată altundeva decît la grădina zoologică. Hollis se îndoia că ar fi putut să-i cuprindă gîtul cu mîinile, deşi l-ar fi putut strangula cu propria cravată, încercînd apoi să-i ia pistolul. Ştia însă că nu trebuia să-l subestimeze pe grăsanul de Marcenko ori pe cei doi ofiţeri de aviaţie. De aceea, se tot gîndea cum ar fi putut să procedeze.

Ca şi cînd i-ar fi ghicit gîndurile, Marcenko se răsuci în scaun şi spuse:

– Relaxaţi-vă şi bucuraţi-vă de această călătorie cu elicopterul. Peste trei ore, o să fim la Şeremetievo, numai bine ca să prindeţi cursa Lufthansa.

– Ce de gogoşi ne vinzi, Marcenko! replică Lisa.

– Gogoşi?

Hollis observă că elicopterul zbura la o altitudine de vreo şase sute de metri în direcţia est, pilotul orientîndu-se după repere terestre, în cazul lor şoseaua Minsk–Moscova. Pe sol, începu să-şi facă apariţia zăpada, iar dinspre nord sufla un vînt puternic, obligîndu-l pe pilot să vireze spre stînga pentru a echilibra aparatul. Elicopterul Mi-28 era capabil să dezvolte o viteză de aproximativ cinci sute cincizeci de kilometri pe oră, ceea ce-l făcu pe Hollis să înţeleagă că aveau să ajungă foarte repede la locul de destinaţie.

Îşi întinse braţul, cuprinzînd-o pe Lisa pe după umeri.

– Cum te mai simţi, copile?

– Groaznic, răspunse Lisa, uitîndu-se la icoana din poală. În fond, credinţa adevărată asta înseamnă, nu? Credinţa că cineva acolo sus are grijă de tine.

– Da.

Totul era, îşi dădu seama Hollis, să-l scoată din cursă rapid pe Vadim, apoi să-i ia pistolul înainte ca Marcenko să-l poată

scoate pe al său. Să-i împuște pe Marcenko și pe cei doi piloți și pe urmă să piloteze elicopterul pînă în curtea interioară a ambasadei. Toate acestea presupunînd, desigur, că Marcenko nu era un simplu funcționar plin de solicitudine de la Intourist, care primise ordine stricte din partea Ministerului de Externe sovietic să-i îmbarce pe diplomații americani în cursa Lufthansa pentru Frankfurt. Hollis trebuia să se bizuie pe intuiția lui și nu pe ceea ce voia Marcenko să-l facă să creadă. Se gîndi cum să-l anihileze pe Vadim cît mai repede.

– Icoana asta a fost probabil sărutată de zeci de mii de ori în ultimele trei secole, îi spuse Lisa. Eu n-am sărutat-o niciodată...

– Dă-i drumu'! N-are ce să ți se întîmple.

Lisa își apropie icoana de față și-și lipi buzele de ea.

Vadim sesiză mișcarea și se răsuci rapid în scaun. Privi icoana grea de lemn, văzînd și înțelegînd lucrul la care se gîndea și Hollis în acel moment. În timp ce Lisa lăsa în jos icoana, Vadim întinse mîna dreaptă în spate și i-o înșfăcă. Hollis își ridică genunchiul stîng pînă sub antebrațul lui Vadim și izbi cu muchia palmei încheietura mîinii acestuia. Geamătul lui Vadim nu putu să acopere pîrîitul osului. Hollis smulse icoana din poala Lisei și o ridică, țintind cu unul dintre colțurile ei moalele capului lui Vadim, unde ar fi străpuns sutura oaselor craniului.

Marcenko reacționase mai rapid decît se așteptase Hollis, aruncîndu-se la podea, iar acum stătea sprijinit pe un genunchi și ținea un revolver de mare calibru îndreptat spre pieptul lui Hollis.

– Stai! Nu mișca!

Hollis ezită un moment, dar Vadim se lăsă să alunece în scaun, apoi reapăru cu un pistol în mîna stîngă. Hollis băgă de seamă că era livid, iar brațul drept îi atîrna inert. Copilotul revenise în cabină, avînd în mînă un pistol de calibru mic, numai bun pentru joaca de-a hoții și vardiștii în timpul zborului, pe care îl îndreptă spre Lisa.

– Las-o jos! îi spuse Marcenko lui Hollis. Ușor!

Hollis lăsă jos icoana, pe care Marcenko i-o smulse din mînă, adresîndu-i-se lui Vadim în rușește:

– Lasă pistolul!

Vadim clătină din cap.

– Îl omor!

– Iar eu am să te omor pe tine. Lasă pistolul! ordonă Marcenko cu o voce autoritară.

Vadim bagă pistolul în buzunarul hainei de piele. Rușii, își aminti cu întîrziere Hollis, asemenea multor europeni, preferau să-și țină pistolul în buzunare și nu în tocuri, ceea ce explica iuțeala cu care își scosese pistolul Marcenko.

Marcenko se ridică în picioare, atingînd cu capul plafonul cabinei.

– Din experiența mea, îi spuse lui Hollis, am constatat că oamenii sînt dispuși să creadă orice minciună care i-ar putea liniști, permițîndu-le să se comporte cum se cuvine în drum spre locul execuției. Văd că dumneavoastră nu credeți că vă îndreptați spre Șeremetievo pentru a lua o cursă Lufthansa și aveți perfectă dreptate.

– Știu că nu mă îndrept spre execuție, replică Hollis, căci, dacă lucrurile ar fi stat așa, ați fi rezolvat problema la Minsk.

– Mda, vor mai întîi să stați de vorbă. Și, într-adevăr, am ordin să nu vă ucid în timpul tranzitului, oricare ar fi circumstanțele. Pot, în schimb, s-o ucid pe domnișoara Rhodes și o voi face, dacă mai faceți vreun gest necugetat.

Marcenko bagă mîna în buzunar și scoase o pereche de cătușe.

– Aici nu prea avem nevoie de chestii de astea, fiindcă cetățenii sovietici fac ceea ce le spunem. Le-am luat totuși cu mine, întrucît știu că americanii n-au respect față de lege. Puneți-vi-le!

Hollis o privi pe Lisa, care era palidă, dar calmă.

– N-am nimic, îi spuse ea.

Hollis își puse cătușele la mînă și se așeză înapoi în scaun. Marcenko îi făcu un semn cu capul copilotului și acesta se întoarse la locul lui. Apoi se așeză, întrebîndu-l pe Vadim în rusește?

– E rupt?

– Da.

– O să întrebi ce-i de făcut în legătură cu asta, cînd aterizăm.

Hollis avu impresia că ceea ce insinuase Marcenko era nu cum putea fi pus în ghips brațul lui Vadim, ci cum putea fi ruptă mîna lui.

Marcenko examină icoana, care se afla acum pe genunchii săi.

– Ce masacru! *Noi* am făcut asta?

– Cine altcineva? replică Lisa.

Marcenko plescăi din limbă.

– Nu sînt de acord cu distrugerea comorilor culturale. Am eu conflictele mele cu rușii, dar pînă la urmă slavi sîntem cu toții. E-ngrozitor. Hollis avu impresia că Marcenko era sincer, dar dacă i s-ar fi ordonat să ardă pînă-n temelii toate bisericile din Bielorusia, ar fi făcut-o, protestul lui moral rezumîndu-se la un simplu plescăit.

– Tacă-ți gura!

Marcenko se întoarse și îl privi pe Hollis cu un aer jignit.

– Nu-i nevoie să fii bădăran!

– Dimpotrivă, umflatule. Ești mai demn de dispreț decît porcii ăia din Moscova, fiindcă ți-ai trădat țara și ești un lacheu al Moscovei.

Marcenko păru să facă efortul să se controleze. Trase adînc aer în piept, apoi afișă un zîmbet forțat.

– Vezi? Îți spune omul cîte ceva despre el și pe urmă profiți. Perfidie tipic occidentală. Îți închipui că poți să mă jignești, fiindcă știi că trebuie să ajungi la destinație în viață. Ei bine, să-ți spun ceva: o să fii judecat pentru uciderea a doi grăniceri și poate chiar a unui al treilea, dacă cel pe care l-ai doborît în WC moare. Așa cum știi, nu lăsăm astfel de lucruri nepedepsite. Vei fi probabil condamnat la moarte. Îți vor spune să faci o cerere de recurs adresată președintelui Sovietului Suprem, întrucît acesta e un drept înscris în Constituția sovietică. În timp ce o să scrii cererea de recurs, cineva o să te împuște în ceafă. Așa se procedează. Mi se pare foarte uman să nu știi cînd ți se întîmplă. Dar eu am vrut ca dumneata să știi, colonele Hollis, așa încît, cînd îți vor spune să faci cerere de recurs la sentința de condamnare la moarte, să știi ce te-așteaptă. M-am gîndit să-ți fac această favoare, deși ești un criminal.

– Tacă-ți fleanca, Marcenko!

Pentru prima oară Marcenko părea furios. Se întoarse spre Lisa.

– Dumneata pari să fii de treabă și de aia nu vreau să te împușc. Dar prietenul ăsta al dumitale... ce să zic, n-am întîlnit prea mulți occidentali. Poate că n-ar trebui să-i judec după un spion, nu?

– Vreți să-mi înapoiați icoana? spuse Lisa. Promit să nu vă pocnesc cu ea în cap.

Marcenko rîse.

– Trebuie să jurați pe Dumnezeu.

– Jur pe Dumnezeu că n-o să vă dau cu ea în cap.

– Bine.

Marcenko se lăsă pe spate și-i întinse icoana.

– Vedeți? Relicva asta religioasă a creat toată această situație neplăcută. Îi respect pe credincioși. Am o verișoară de vîrsta mea care crede în Dumnezeu. Nu știu de ce a devenit baptistă. Religia asta baptistă e o altă formă de corupție occidentală. Dacă voia să fie martiră, să fi ales religia ortodoxă. Găsiți alinare în religie chiar și acum?

– Da.

– Bine. Poate că într-o zi, cînd o să fiu bătrîn, înainte de a mă sfîrși, o să vorbesc cu un popă ca să ajung în rai. Dumnezeu o să înțeleagă, nu-i așa?

– Chiar și lui Dumnezeu îi poate fi lehamite de unii oameni.

– Lehamite?

– Marcenko, te rog, te implor, taci naibii odată! exclamă Hollis.

– Zău? S-ar putea să vorbesc prea mult. Și pentru meseria mea nu e bine. Poate c-ar trebui într-adevăr să lucrez pentru Intourist. Aș putea vorbi cît e ziua de mare cu occidentalii.

Se întoarse spre Vadim și îl întrebă în rusește:

– Vorbesc prea mult?

– Nu, domnule

– Vedeți? Fie, am să tac din gură o vreme, spuse Marcenko, lăsîndu-se pe speteaza scaunului.

Hollis o privi pe Lisa.

– Relaxează-te!

Lisa stoarse un zîmbet și îi luă mîinile încătușate într-ale ei.

– Nu te simți jenat!

– OK.

În următoarele două ore nu prea vorbiră, iar Marcenko, ținîndu-se de cuvînt, fu și el tăcut. Pe Vadim îl durea tot mai rău mîna, a cărei încheietură se umflase. Slobozea din cînd în cînd cîte o înjurătură. Copilotul își aduse aminte cu întîrziere de

trusa de prim ajutor, în care Vadim găsi niște codeină. Luă mai multe tablete.

Hollis era sigur că atît pilotul, cît și copilotul au știut tot timpul că aveau o trusă de prim ajutor. Observase la ruși mai dinainte acest soi de cruzime, o indiferență totală față de suferințele străinilor. Dacă ai apucat să bei ori să mănînci cu ei sau să vorbești cu ei *dușa duș*, de la suflet la suflet, sînt în stare să-ți dea și cămașa de pe ei, chiar dacă te-ar cunoaște de puțină vreme. Dar dacă nu le erai cunoscut, rudă, iubită ori tovarăș de suflet, nu trebuia să te aștepți ca cineva să-ți ofere calmante pentru o mînă ruptă. Hollis auzise de o astfel de indiferență chiar în spitale. Iar ca cruzimea să fie și insultătoare, copilotul îi oferise lui Vadim calmante după două ore nu ca să-l facă să se simtă mai bine, ci ca să știe că le-a avut la dispoziție tot timpul. Totodată, dat fiind că echipajul aparținea aviației militare sovietice, iar pasagerii erau kagebiști, cruzimea aceasta nu era chiar întîmplătoare. Și mai ciudat i se păru lui Hollis faptul că Vadim nu se supărase pe piloți pentru lipsa lor de simpatie, ci continua să-l considere pe el, Hollis, a fi cauza durerilor sale. „Primitiv", gîndi Sam. Rușii însă reacționau la situații de moment, nu la abstracțiuni, lucru de reținut pentru viitor.

– Vrei cumva să-mi spui chestia aia cu „eu mă retrag"? îi zise Hollis Lisei pe un ton glumeț.

Lisa îl privi și-i șopti încetișor, în așa fel încît să n-o poată auzi ceilalți:

– Mă tot gîndesc la treaba asta. Tu și Seth mi-ați promis că, în schimbul ajutorului pe care vi-l dau, mă țineți la curent cu ceea ce se întîmplă.

– Păi asta și fac. Am fost răpiți.

– Nu-i deloc amuzant, Sam. Cred că amîndoi *știați* că acest lucru s-ar putea întîmpla.

Hollis tăcu o clipă, apoi replică:

– Am bănuit.

– Cred că e vorba de mai mult decît atît. Știi că Seth a vrut să nu mă urc în cursa Pan Am?

– Nu, n-am știut.

„Dar era o treabă interesantă", gîndi Hollis.

– Nimeni nu ți-a promis vreodată c-o să te informeze în legătură cu ceea ce se întîmplă, Lisa. Nu în meseria asta. Nici *eu* nu dețin toate informațiile.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– A... încercat să-mi spună ceva, dar cred că nu l-am ascultat cu atenție.

– Și nu mi-ai spus nici mie ce ți-a zis.

– Îmi pare rău. Apoi adăugă: A spus că tu ești o țintă și că ar trebui să evit să fim împreună.

– Dar, pînă la urmă, ai venit cu mine.

– Fiindcă te iubesc, prostule!

– Aud șoapte, interveni Marcenko. Fără șoapte! Fără secrete!

Ignorîndu-l pe Marcenko, Lisa continuă:

– Puțin mi-ar păsa de tine, dacă nu te-aș iubi.

– O să te răsplătesc pentru asta. Ce zici de o invitație la masă?

– La Claridge's.

– S-a făcut.

– Masă? spuse Marcenko. Într-adevăr, am ratat prînzul. Mi-e foame.

– Tu poți să trăiești și o lună din grăsime, îi spune Hollis.

Marcenko se întoarse și îi aruncă o privire piezișă.

– Ca să supraviețuiești în gulag, ai să mănînci și șobolani.

– Du-te dracului! gulag

– Acolo și mergem, prietene!

După aproape trei ore de zbor, elicopterul începu să coboare. Hollis reperă vechiul drum spre Minsk, care urma cursul rîului Moscova, și observă vreo duzină de aglomerări de izbe, oricare dintre ele putînd fi Iablonia. Apoi, pe neașteptate, zări chiar satul Iablonia. Știa că nu se înșela, fiindcă era vorba de un șir de colibe din bîrne carbonizate ce se întindeau în lungul unui drum de țară. Pe locul în care se aflaseră grădinile de zarzavat și căpițele de fîn, se găseau acum grămezi de scrum de culoare gri. Un buldozer săpase un șanț lung, în care fusese împinsă deja jumătate din sat. Hollis își întoarse privirea de la hublou. Pe lista victimelor – Fisher, Bill Brennan, cei trei sute de aviatori americani – se adăuga acum și satul.

Trei minute mai tîrziu, Hollis privi din nou prin hublou. Se aflau acum la o înălțime de aproximativ o sută cincizeci de metri. Zări cîmpul de la Borodino – fortificațiile, monumentele, muzeul. Apoi apăru pădurea de pini și elicopterul coborî și mai mult. Văzu gardul de sîrmă ghimpată, fîșia defrișată din spatele lui, pe urmă zona de aterizare pentru elicoptere pe care i-o arătase Alevy în fotografia făcută de satelit.

Lisa se aplecă spre el și privi prin hublou.

– Aterizăm?

– Da.

– Unde?

– La Pension.

PARTEA A PATRA

„Oriunde v-ar purta paşii prin Uniunea Sovietică, consultaţi ghidul nostru şi veţi găsi adresele lagărelor, a puşcăriilor şi a azilelor psihiatrice din zona în care vă aflaţi: slavii construiesc comunismul... Vizitaţi-i!"

AVRAHAM SHIFRIN
Ghidul închisorilor şi al lagărelor de concentrare din Uniunea Sovietică

CAPITOLUL 31

– Pension, repetă Lisa. Pensionul Doamnei Ivanova.

– Da.

– Locul pe care l-a pomenit Gregory Fisher, spuse Lisa ca pentru sine, locul de unde venea maiorul Dodson, unde am fost noi în drum spre Mojaisk... Acum o să-l putem privi mai îndeaproape, nu-i aşa?

– Da.

Apoi Hollis adăugă:

– O să fii chestionată, aşa încît cu cît ştii mai puţin, cu atît e mai bine.

– Chestionată? Adică interogată?

– Da.

Hollis simţi mîna Lisei încleştîndu-se de a sa.

– Pregăteşte-te pentru nişte momente neplăcute. Fii curajoasă!

Lisa trase adînc aer în piept şi dădu din cap în semn că aşa va face.

Marcenko se răsuci în scaun şi le zîmbi.

– N-am ajuns la Şeremetievo, lucru pe care, de altfel, îl ştiaţi...

– *Ieb vas,* spuse Hollis.

– *Ieb vas,* fu de acord Lisa.

– Vă f..., le-o întoarse pe englezeşte.

Vadim îşi iţi capul printre scaune, le aruncă o privire chiorîşă lui Hollis şi Lisei, făcîndu-le cu mîna semnul clasic pentru beregata tăiată.

Elicopterul continua să coboare spre zona de aterizare, o poiană naturală, cu iarbă înaltă şi uscată, din pădurea de pini. Pe latura sudică a poienii era coliba de bîrne pe care o văzuse în

fotografia luată de satelit. Din dreptul ei pornea un drum de țară îngust, care abia dacă se zărea printre pini, ce dădea, o sută de metri mai la sud, în principalul drum al lagărului.

Hollis constată că o mare parte a lagărului, care se întindea pe o suprafață de aproape doi kilometri, nu era mai vizibilă de la o altitudine de o sută de metri decît fusese din satelit, respectiv de la cîteva sute de kilometri înălțime. Totuși, cum el văzuse lumea mai mult din aer, putu să-și dea seama de planul general al lagărului. În interiorul perimetrului, exista un drum prunduit de formă aproximativ circulară, probabil drumul care asigura legătura între turnurile de pază. Drumul principal al lagărului, asfaltat și cu o bandă pe sens, împărțea lagărul în două pe direcția est-vest. Acesta trecea prin poarta principală de acces, fiind practic o continuare a drumului pe care veniseră pe cîmpia de la Borodino.

Cînd coborîră la o altitudine de aproximativ treizeci de metri, Hollis văzu pe drumul principal, în centrul lagărului, o clădire de beton cu aspect sumbru, care adăpostea probabil comenduirea. Nu departe, se găsea o construcție lunguiață din lemn cu acoperiș verde, a cărei destinație îi era greu s-o ghicească.

La o oarecare distanță de cele două clădiri, se deschidea o altă poiană, care era însă rezultatul intervenției omului: avînd forma unui dreptunghi perfect și dimensiunile unui teren de fotbal, ceea ce și era, fără îndoială, ea mai putea servi și ca teren pentru parade și platou de adunare, accesoriu standard pentru orice școală sau lagăr de concentrare. De fapt, pe măsură ce elicopterul cobora, Hollis putu să vadă și tribune acoperite, capabile să adăpostească aproape cinci sute de oameni.

Între terenul de fotbal și perimetrul sudic al lagărului, se distingeau acoperișurile de tablă ale unor clădiri alungite de forma unor barăci, care alcătuiau complexul separat rezervat detașamentului de grăniceri KGB al lagărului.

Hollis schiță în minte harta aeriană a lagărului, încercînd să rețină cel mai neînsemnat detaliu.

Cînd ajunseră la o înălțime de aproximativ cincisprezece metri, zări ceva ciudat la nivelul vîrfurilor copacilor, într-o zonă situată cam la jumătatea distanței dintre barăci și clădirea comenduirii. Își dădu seama că era vorba de o uriașă plasă de camuflaj, care acoperea o suprafață de un pogon; prin ochiurile plasei, sprijinită pe copaci, ieșeau vîrfurile pinilor. O axiomă atît a

pilotajului militar, cît şi a spionajului spune că nici fotografiile aeriene, nici survolul nu pot face cît un om la faţa locului, iar el era pe cale să devină omul de la faţa locului.

Elicopterul se aşează pe terenul de aterizare acoperit cu zăpadă. Copilotul îşi scoase pistolul şi deschise uşa. Primul coborî Marcenko, urmat de Vadim. Copilotul îi făcu semn Lisei să coboare. Lisa îşi luă sacoşa şi icoana şi sări din elicopter, refuzînd mîna oferită de Marcenko. Copilotul îl privi o clipă pe Hollis, apoi îl întrebă:

– Şi unde intenţionai să ajungi cu elicopterul ăsta?

– Mă priveşte.

– Nu cumva la ambasada americană?

Aruncă o privire furişă pilotului, apoi continuă:

– Nici unul din noi nu te-ar fi dus pînă acolo.

Hollis apucă geanta de voiaj, cu mîinile încătuşate. Se ridică în picioare, fiind nevoit să se aplece din cauza plafonului scund al cabinei.

– Atunci v-aş fi ucis pe amîndoi şi aş fi pilotat elicopterul eu însumi.

Copilotul se îndepărtă de Hollis.

– Eşti într-adevăr un ucigaş.

– Nu, sînt un ofiţer de aviaţie american care a fost răpit.

Copilotul făcu ochii mari, surprins:

– Zău?

– Haide odată! strigă Marcenko.

– Sună la ambasada mea şi spune-le că eu, colonelul Hollis, sînt aici. O să am grijă ca tu şi prietenul tău să primiţi cincizeci de mii de ruble.

Copilotul privi din nou peste umăr.

– Dă-i drumu'!

Hollis se îndreptă spre uşa deschisă.

– N-ar fi trebuit să-i rupi mîna tipului ăluia, spuse copilotul încet. Ştii cine sînt ăştia doi?

– Ghizi de la Intourist. Nu uita oferta pe care ţi-am făcut-o.

Hollis sări din elicopter în locul în care se aflau Marcenko, Lisa şi Vadim, lîngă un ZIL-6, un vehicul militar sovietic în genul jeep-ului american, doar că ceva mai mare. Auzi zgomotul elicopterului care decola şi simţi pala de vînt împingîndu-l din spate.

Marcenko deschise portiera din spate a ZIL-ului şi spuse:

– Colonelul Hollis, apoi Vadim, apoi domnișoara Rhodes.

Hollis își băgă mîinile cu cătușe sub nasul lui Marcenko.

– Desfă-mi-le!

Marcenko clătină din cap.

– Urcă, te rog!

– Urcă tu prima! îi spuse Hollis Lisei.

Lisa urcă, iar cînd Vadim încercă să o urmeze, Hollis îi dădu brînci și se așeză la mijloc, lîngă Lisa. Vadim se așeză lîngă Hollis și-i spuse în rușește:

– Am să te bat pînă o să-ți fac fața chisăliță!

– Cu care mînă?

– Ticălos...

– Vă rog! strigă Marcenko. Încetați! Marcenko se așeză pe locul de lîngă șofer, spunîndu-i: La comenduire!

ZIL-ul o luă prin iarbă spre coliba de bîrne aflată la vreo sută de metri mai încolo.

Trecînd prin dreptul ei, Hollis își zise că probabil aceasta fusese cîndva izba pădurarului, o relicvă din vremurile în care în Rusia mai existau pădurari simpatici. Coliba avea acum două antene, funcționînd probabil ca stație radio pentru rampa de aterizare a elicopterelor.

ZIL-ul o luă pe drumul îngust ce tăia prin pădurea de pini. Lisa îl apucă pe Hollis de mînă și îi șopti la ureche:

– O să fiu curajoasă.

– Ești deja.

Ajunși la capătul drumului, mașina coti la stînga, pe drumul principal asfaltat. Hollis observă că pinii de pe ambele laturi ale drumului erau uriași, avînd o înălțime de doisprezece-cincisprezece metri, iar bolta de crengi era atît de deasă, încît foarte puțină lumină mai pătrundea dedesubt. Din loc în loc, din drumul principal se desprindeau alei pavate cu bîrne sau ceea ce militarii numesc poduri de bîrne. Pe unele dintre acestea erau case, pe care Hollis nu le putuse vedea din aer. Fu surprins, dar nu șocat, să vadă o fermă americană, apoi un bungalou îmbrăcat în șiță. Era vorba, probabil, de locuințe pentru studenții școlii și instructorii lor americani, amplasate în pădurea rusească, pentru a spori iluziile ce făceau din acest loc unul aparte.

Lisa zări una dintre aceste case și spuse:

– Privește!

– Le-am văzut.

– Ce ciudățenie! Ce e...

– Fără întrebări.

Lisa dădu aprobator din cap.

– Ai dreptate.

Și Marcenko se zgîi pe fereastră.

– Foarte ciudat, într-adevăr, spuse, adresîndu-i-se lui Hollis. Știi cumva ce-i cu locul ăsta?

Hollis presupuse că Marcenko nu știa prea multe lucruri în afara misiunii pe care o primise, anume aceea de a-l răpi.

– E o bază secretă CIA, iar tu ești arestat, Marcenko.

Marcenko se răsuci în scaun și îl privi pe Hollis cu niște ochi ce trădau faptul că omul aproape îl crezuse. „Dumnezeule, ce țară!" În cele din urmă, Marcenko zîmbi:

– Glumești. Spune-mi, ce sînt construcțiile alea din pădure?

– Alea se numesc case.

– Zău? Am văzut odată case americane într-un film. Astea sînt case americane.

– Așa-i.

Marcenko se întoarse din nou cu fața spre direcția de mers, continuînd să privească pe fereastră.

– Nu înțeleg ce-i cu locul ăsta.

Hollis observă că zăpada era așezată într-un strat subțire mai mult pe crengile pinilor și doar în mică măsură pe pămîntul acoperit de mușchi. „Acest loc e condamnat la un întuneric perpetuu, își zise, un loc în care chiar și în nopțile de vară cu lună plină pătrunde foarte puțină lumină."

– N-am zărit nici un suflet de om, spuse Lisa.

Hollis dădu din cap în semn că și el remarcase acest lucru. Îi trecu prin minte un gînd neliniștitor, anume că prizonierii dispăruseră, fiind mutați în altă parte, așa cum se întîmplase cînd forțele de salvare americane întreprinseseră un raid asupra lagărului de prizonieri de război de la Son Tay, din Vietnamul de Nord. Cercetînd mai cu atenție adîncul pădurii, văzu că unele case aveau ferestrele luminate, iar pe coșuri ieșea fum. „Nu, își zise, ei sînt în continuare aici." KGB-ul nu apreciase corect situația și nu evacuase încă lagărul.

ZIL-ul rula cu viteză mică. În dreapta, își făcu apariția clădirea lunguiață cu acoperiș verde pe care Hollis o reperase din aer. Era o construcție din șiță, cu un singur nivel și o verandă cu aspect foarte familiar. Pe verandă, se aflau balansoare și un automat de Coca-Cola, roșu cu alb, sprijinit de zid, lîngă ușile duble ce constituiau intrarea principală. Printr-o fereastră mare, panoramică, Hollis zări cîțiva bărbați și femei, iar pe un perete atîrna un drapel american de mari dimensiuni. Ceea ce vedea aducea cu sala comemorativă a veteranilor războaielor de peste mări dintr-un orășel de provincie american. Cînd ZIL-ul trecu prin dreptul clădirii, deasupra ușii duble de la intrare zări o inscripție în alb și negru: „VFW, POST 000".

ZIL-ul continuă să ruleze, apoi se opri în fața clădirii comenduirii, o construcție cu două etaje din panouri prefabricate, majoritatea prezentînd familiarele crăpături ce constituiau un fel de emblemă a industriei de prefabricate de pe aceste meleaguri. Ici, colo fierulbeton folosit la consolidarea plăcilor ieșise la suprafață, din el prelingîndu-se dîre de rugină pe betonul aflat în stare de degradare. Un grănicer KGB făcea de planton într-o gheretă de lemn, iar în dreapta gheretei era intrarea în clădirea comenduirii. În fața intrării, îmbrăcat într-o manta lungă de culoare verde cu epoleții roșii a KGB-ului, îi aștepta colonelul Piotr Burov.

Marcenko coborî și spuse:

– Coborîți! Un colonel nu poate fi lăsat să aștepte!

Vadim deschise portiera din spate și coborî, urmat de Hollis și Lisa.

Burov îi privi îndelung, apoi spuse:

– Ei bine, Hollis, asta-i vrut să vezi, nu-i așa?

Hollis nu-i răspunse.

– De ce are cătușe? îl întrebă Burov pe Marcenko.

– A încercat să deturneze elicopterul.

Marcenko îi relată lui Burov cu o voce ezitantă și întrucîtva inexact cele petrecute la aeroport și în elicopter.

Burov se uită la încheietura mîinii lui Vadim, care era acum de mărimea unei portocale, pe urmă la Hollis, fără să comenteze. Își opri apoi privirea asupra icoanei din lemn a Lisei, spunîndu-i:

– Dacă ai fi fost catolică sau protestantă, n-ai fi fost nevoită să cari decît o cruciuliță, pentru alinare.

Rîse. Marcenko și Vadim îi ținură isonul.

– Du-te dracului! spuse Lisa în rusește.

Burov o plesni cu putere peste față, doborînd-o la pămînt.

Hollis se aplecă s-o ajute să se ridice, dar Burov se întoarse spre el și îi arse un pumn în falcă. Genunchii i se înmuiară și căzu la pămînt, după care se ridică în picioare, cu mișcări nesigure.

Burov își flexa mîna dreaptă, privindu-l.

– Asta-i pentru Lefortovo, spuse. Acum sîntem chit.

Burov îi aruncă o privire lui Vadim, spunîndu-i în rusește:

– Stomacul.

Vadim îi aplică lui Hollis o lovitură cu piciorul în abdomen, făcîndu-l să se încovoaie. Reuși să rămînă în picioare. Se îndreptă de spate, încercînd să-și recapete suflul. Ca într-un coșmar, de el se apropie silueta masivă a lui Viktor, cel de la Lefortovo.

Hollis îl auzi pe Burov spunînd:

– La boașe!

Piciorul lui Viktor ținti drept între picioarele lui Hollis, lovindu-l din plin în testicule. Hollis se auzi urlînd, apoi se trezi pe pămîntul înghețat, zvîrcolindu-se de durere. O auzi pe Lisa țipînd, apoi țipătul ei fu curmat de sunetul unei lovituri. Lisa se prăbuși lîngă el, ținîndu-se de abdomen, cu ochii împăienjeniți de durere.

Cînd Viktor trecu pe lîngă Hollis, acesta din urmă îi strecură lanțul de la cătușe pe sub laba piciorului și în jurul gleznei, apoi trase de lanț și Viktor se lungi pe jos cît era de lung, cu o bufnitură surdă.

Burov veni spre Hollis, dar păși peste el, lovind-o pe Lisa cu cizma lui grea în coaste și făcînd-o să țipe.

– Mai faci pe eroul? îl întrebă pe Hollis.

Apoi puse cizma pe capul Lisei.

– Da? Scoală-te!

Hollis se ridică în picioare o dată cu Viktor, care o înșfăcă pe Lisa de gulerul hainei și-o săltă în picioare.

– Desfă-i cătușele! îi porunci Burov lui Marcenko.

Lisa se îndreptă cu pași nesiguri spre Hollis, dar Burov o dădu la o parte.

– Mașina asta o să vă ducă, pe tine și pe subordonatul tău, la Centru, spuse Burov adresîndu-i-se lui Marcenko în rusă, unde veți întocmi un raport amănunțit. Dacă suflați cumva vreo vorbă despre cele văzute, veți fi împușcați. Sînteți liberi.

Marcenko şi Vadim salutară, făcură stînga împrejur şi se urcară înapoi în ZIL.

– Înăuntru! le porunci Burov lui Hollis şi Lisei.

Grănicerul deschise uşa şi cei doi intrară în clădire, urmaţi de Burov şi Viktor.

Se treziră într-un hol sau sală de aşteptare, în care se afla un ofiţer de serviciu, aşezat la un birou orientat cu faţa spre uşă. La vederea lui Burov, ofiţerul se ridică în picioare.

– Lăsaţi aici genţile de voiaj şi obiectul ăla religios! ordonă Burov.

Hollis lăsă geanta pe podea şi observă în stînga o uşă deschisă, prin care putu să zărească o centrală telefonică şi un emiţător radio.

– Acum scoateţi-vă hainele şi încălţămintea!

Hollis îşi scoate fulgarinul şi pantofii, iar Lisa cizmele şi pardesiul. Ofiţerul de serviciu aşează hainele şi încălţămintea pe biroul său, nu înainte de a le examina.

Viktor pipăi cravata lui Hollis, apoi i-o smulse de la gît şi şi-o îndesă în buzunar. Îi desfăcu rapid catarama şi îi smulse cureaua de la brîu, după care o aruncă pe birou, apoi îi luă ceasul şi şi-l puse la mînă.

– Pe aici, spuse sec Burov.

Îi conduse printr-un coridor lung spre partea din spate a clădirii. Îi urma îndeaproape un grănicer înarmat cu un pistol-mitralieră AK-47. Grănicerul deschise larg o uşă metalică şi o îmbrînci pe Lisa înăuntru.

– Scoateţi hainele, îi spuse Burov, şi aşteaptă să vină gardiana să te percheziţioneze. Sau, dacă ai posibilitatea să-ţi pui capăt zilelor, fă-o pînă vine ea. Ai la dispoziţie cîteva minute.

– N-am terminat cu tine, tîrfă, îi spuse Viktor în rusă. Trînti uşa şi o zăvorî.

Burov deschise uşa următoare şi-l împinse pe Hollis într-o celulă mică, fără fereastră, apoi intră în urma lui.

– Pentru informarea ta, îi spuse lui Hollis, eu sînt comandantul lagărului. În cei zece ani de cînd sînt aici, n-am avut nici o evadare. Pe urmă a evadat Dodson şi doi dintre oamenii mei au fost ucişi.

Se opri şi-l ţintui cu privirea, continuînd:

– Ştiu că tu i-ai ucis şi cred că tu şi amicul tău evreu Alevy ştiţi cam multe despre locul ăsta. Nu-i aşa?

Hollis nu răspunse, iar Burov îi trase un pumn în stomac. Aşteptă ca Hollis să se îndrepte de şale, apoi îi spuse:

– Să-ţi mai spun ceva, isteţule: din clipa în care am pus ochii pe tine şi pe mucoasa aia de prietenă a ta, mi-am pus în gînd să vă aduc aici. Centrul mi-a spus că e imposibil, dar eu le-am arătat cum pot fi răpiţi doi diplomaţi americani. Ideea li s-a părut de-a dreptul strălucită. Ambasadei voastre i se raportează acum decesul vostru într-un accident de elicopter. Rămăşiţele voastre carbonizate – în realitate ale unor deţinuţi, o femeie şi un bărbat – sînt adunate de la locul accidentului. Nu ştie nimeni că sînteţi aici, Hollis. Nu vă caută nimeni. Sînteţi la discreţia mea totală şi sînteţi nişte oameni morţi.

Hollis încercă să-şi limpezească gîndurile. Citi printre rînduri că Burov avea necazuri şi încerca să se reabiliteze în ochii celor de la Lubianka. Deocamdată, Burov se descurca excelent.

– Scoate-ţi hainele, şuieră Burov, şi dă-i-le lui Viktor.

Hollis îşi scoase costumul, cămaşa şi lenjeria de corp, predîndu-i fiecare articol vestimentar lui Viktor. În tot acest timp, grănicerul îşi ţinuse pistolul-mitralieră aţintit asupra lui.

– Dacă găsesc vreunul dintre accesoriile alea stupide de spion asupra ta, te omor cu mîinile mele. O să vină imediat cineva să vadă dacă n-ai ceva ascuns în fund. Bun venit la Pension, Hollis.

Burov, Viktor şi grănicerul ieşiră. Uşa fu trîntită şi zăvorîtă.

Rămas gol puşcă în mijlocul celulei, Hollis privi în jur. Un spaţiu de aproximativ trei metri pătraţi, înconjurat de patru pereţi goi din beton. Nu exista fereastră, singura lumină provenind de la un bec anemic fixat într-o scobitură din plafon, protejat de un grătar metalic. Chiar dacă nu-l putea vedea, ştia că undeva în tavan se afla montat un dispozitiv cu fibră optică, pentru supraveghere.

În celulă nu exista nici un fel de mobilier şi, din cîte putea să-şi dea seama, nici vreo sursă de încălzire. În colţul din stînga se găsea un robinet de apă montat în zid la o înălţime de un metru şi ceva de podea. Sub robinet se deschidea o gaură de canal. Hollis deschise robinetul şi îşi clăti de sînge gura, apoi se

stropi cu apă rece pe față. Simțea că i se umflă falca și i se mișcă un dinte. Și testiculele începeau să i se umfle, iar în zona abdomenului pielea i se învinețise. Se spălă pe mîini, apoi bău puțină apă, dar stomacul refuză s-o primească, așa că o vomită în canal.

Ușa de deschise și în celulă intrară doi bărbați în uniformă. Unul din ei avea un pistol în mînă, celălalt îi făcu un control corporal, apoi plecară.

Hollis stătea în picioare, în mijlocul celulei reci din beton. Petrecuse cîndva zece zile extrem de neplăcute într-o închisoare, care nu era altceva decît o unitate de antrenament a Școlii de Ofițeri de Informații, găzduită de o clădire asemănătoare celei în care se afla acum, numită Lubianka West, din nord-vestul capitalei americane. Primele zile petrecute acolo, și probabil primele zile de aici, erau „zilele șoc" standard, un amestec de tratament dezumanizant, tortură psihică și abuz fizic. Acest tratament era menit să te înmoaie golindu-te de orice urmă de autorespect și să te pregătească pentru ceea ce avea să urmeze. Pe urmă erai lăsat singur ca să meditezi, numai că, dacă la început solitudinea era bine venită, ea se transforma curînd într-o izolare înnebunitoare. Apoi, cînd ardeai de nerăbdare să auzi și să vezi o altă ființă omenească, ți se programau „interviuri", în care „interlocutorii" se purtau frumos cu tine condiționat, iar ție începea să-ți placă, fiindcă te lăsau să trăiești. Începeai să vorbești, să-ți placă societatea lor, iar cînd nu mai aveai nimic de deșertat din sac, erai fie trimis într-un lagăr cu regim de pușcărie, fie împușcat.

„A ști ce te așteaptă prezintă anumite avantaje, gîndi Hollis, dar nu și o consolare." Era bucuros că Lisa nu știa nimic din toate acestea.

Se duse spre peretele care le despărțea celulele și îl lovi cu palma, dar peretele era gros și de dincolo un primi nici un răspuns. Se așeză pe jos într-un colț, cu spatele la peretele interior, care era mai cald, își trase picioarele spre piept și își cuprinse genunchii cu brațele. Dormi cu intermitențe.

În ceea ce bănuia a fi a doua zi, ușa se deschise. Cineva îi zvîrli o grămadă de haine pe podea, apoi închise ușa la loc. Hollis găsi un trening albastru și șosete, dar nimic de încălțat. Se îmbrăcă și bău puțină apă. Se simțea foarte slăbit. Lumina din

tavan se stinse şi celula se cufundă în întuneric. Remarcase că lumina se aprindea şi se stingea la intervale întîmplătoare, fără a urma vreo regulă şi fără vreun alt motiv decît acela de a se juca cu bioritmul deţinutului. Hollis umblă o vreme prin întuneric, apoi se ghemui şi adormi.

În ceea ce, după socoteala lui, ar fi trebuit să fie ziua a treia, uşa se deschise din nou şi cineva îi azvîrli un sac de dormit şi un cartof fiert din care ieşeau aburi. Hollis se uită la cartof, dar nu se clinti să-l ia cîtă vreme gardianul încă mai era în cadrul uşii.

– Cum te simţi? îl întrebă acesta în rusă.

– Excelent.

Gardianul rîse zgomotos, adresîndu-i tradiţionala frază cu care erau îndeobşte întîmpinaţi prizonierii nou veniţi în gulag.

– *Jiti budeş, no est ne zahaceşi.*

Ceea ce însemna „De trăit ai să trăieşti, dar de regulat n-o să-ţi prea mai arză". Gardianul rîse şi închise uşa.

În clipa în care Hollis se întinse să ia cartoful, lumina se stinse, obligîndu-l să-şi caute mîncarea în patru labe. Se strecură în sacul de dormit pentru a-şi conserva căldura trupului şi înghiţi cartoful cald.

Cîteva ore mai tîrziu, uşa se deschise din nou şi un gardian zbieră în rusă:

– În picioare! Vino aici!

Hollis se ridică şi o porni în urma gardianului. Străbătu coridorul lung, apoi urcă o scară îngustă din beton. Fu condus într-o încăpere mică, pregătită, aşa cum constată din primul moment, spre a servi de tribunal. La capătul celălalt al încăperii se găsea o masă lungă, la care erau aşezaţi, cu faţa spre el, cinci ofiţeri KGB. La mijloc era Burov, care părea a fi ofiţerul cel mai mare în grad. Ceilalţi patru se holbau la el cu o expresie neghioabă întipărită pe mutrele lor de ruşi.

Pe peretele din spatele mesei atîrna o fotografie a lui Felix Dzerjinski, fondatorul poliţiei secrete, şi lîngă ea – fotografia color a unui bărbat pe care Hollis îl recunoscu a fi actualul şef al KGB-ului. Deasupra celor două tablouri, erau pictate o sabie şi un scut de mari dimensiuni, reprezentînd emblema Comitetului pentru Securitatea Statului. Hollis observă că nu exista nici un drapel sovietic, după cum nu exista nici vreo fotografie

a vreunui lider politic sau de partid. Simbolistica era evidentă: KGB-ul însuşi era legea!

Raze slabe de soare se strecurau pe fereastră, arătînd mai mult a asfinţit decît a răsărit.

– Stai jos! îi ordonă sec grănicerul KGB

Hollis se aşează pe un scaun de lemn cu faţa la cei cinci.

Colonelul Burov vorbi ruseşte, fără să se ridice în picioare:

– S-a convocat acest tribunal special al Comitetului pentru Securitatea Statului în scopul judecării colonelului Samuel Hollis din Forţele Aeriene ale Statelor Unite pentru uciderea soldaţilor Nikolai Kulnev şi Mihail Kolotilov, subordonaţi ai Direcţiei Trupe de Grăniceri a KGB.

Burov enumeră data şi circumstanţele, apoi întrebă:

– Colonel Hollis, ce-ai de spus în legătură cu acuzaţia de crimă?

Grănicerul din spatele lui Hollis izbi scaunul cu piciorul şi Hollis se ridică în picioare.

– Sînt vinovat, spuse.

Dacă Burov şi ceilalţi patru ofiţeri au fost surprinşi de răspuns, în orice caz nu şi-au trădat surprinderea.

– Doreşti să spui ceva pentru atenuarea vinovăţiei? întrebă Burov.

– Nu.

Burov îşi drese vocea şi spuse:

– Foarte bine. Întrucît acuzatul nu invocă nici un fel de circumstanţe atenuante, pedeapsa pe care acest tribunal o poate pronunţa pentru uciderea unui subordonat al KGB-ului este una singură, anume moartea prin împuşcare.

Burov se uită cu atenţie la Hollis, care privea fix înainte.

– Ţi se cere să faci o mărturisire scrisă a crimei pentru care ai fost condamnat. Dacă ea este satisfăcătoare, ţi se va permite să adresezi o cerere de recurs la sentinţa de condamnare la moarte şefului Comitetului pentru Securitatea Statului. Dacă cererea de recurs este respinsă, nu mai există posibilitatea altor recursuri şi vei fi executat. Înţelegi?

– Da.

– Duceţi prizonierul în celulă! Aduceţi-l pe următorul!

Gardienii îl conduseră pe Hollis spre uşă. Cînd ajunse în dreptul ei, uşa se deschise şi în încăpere intră Lisa, îmbrăcată în ţinuta gri de puşcăriaş. Era palidă, slăbită şi dezorientată.

– Recunoaşte-ţi vinovăţia! Fii curajoasă! Te iubesc!

Lisa îşi fixă privirea asupra lui ca şi cînd n-ar fi ştiut de unde să-l ia, apoi gardienii îi împinseră pe fiecare în altă direcţie şi Hollis se trezi pe coridor. Fu condus înapoi în celula sa de la parter. În celulă era întuneric, dar la un moment dat lumina se aprinse şi pe podea văzu un blocnotes. Aplecîndu-se să-l ridice, observă şi un pix american.

Se aşeză pe sacul de dormit, cu blocnotesul sprijinit pe genunchi. Instrucţiunile pe care le primise ca ofiţer de informaţii treceau înaintea regulilor de comportare prevăzute pentru un prizonier de război. Trebuia să mărturisească totul şi orice şi să scrie tot ce i se cerea cît vreme prin aceasta nu punea în pericol viaţa unui alt prizonier sau nu compromitea securitatea naţională ori unele operaţii aflate în plină desfăşurare. Pe scurt, trebuia să le facă jocul, deoarece ţineau atît de mult la el.

Principala lui îndatorire era aceea de a evada şi în acest scop trebuia să-şi păstreze integritatea fizică şi mintală. Primise asigurări că, dacă acţiona în limitele instrucţiunilor date, nimic din ceea ce semna, scria sau spunea nu avea să fie folosit împotriva lui, în eventualitatea că ar fi reuşit să scape din captivitate. Hollis ar fi preferat certitudinea morală şi regulile stricte pe care le implicau numele, gradul şi numărul matricol. Numai că el nu mai era pilot, iar în noua sa meserie nu existau nici un fel de certitudini, morale ori de alt fel. Începu să-şi scrie mărturisirea. Se hotărî să o scrie în ruseşte, astfel încît, dacă ar fi apărut vreo problemă, să poată da totul pe necunoaşterea subtilităţilor limbii.

Ştia că, dacă ar fi avut timp, kaghebiştii l-ar fi făcut să-şi rescrie mărturisirea la nesfîrşit. Ruşii luau foarte în serios cuvîntul scris, iar ca foşti creştini ortodocşi aveau obsesia mărturisirii vinovăţiei; aşa se explică legendarele mărturisiri scrise ce s-au revărsat din Lubianka. Hollis bănuia însă că Burov era foarte presat să continue lucrurile importante, respectiv interogatoriul, pentru a vedea ce ştiau el şi Alevy, ce ştia ambasada şi ce Washington-ul. Reflectă asupra succesiunii fazelor sistemului justiţiei penale de aici – proces, mărturisire, interogatoriu –, dar

își zise că oricum lucrul acesta n-avea importanță. Oricum ar fi fost, finalul era același. Continuă să scrie.

Făcu o pauză, pentru a-și aduna gîndurile. De fapt, nu prea erau multe de zis. Spiona în împrejurimile școlii, dăduse peste cei doi grăniceri și îi împușcase. Șansa de a fi văzut din elicopter ce se întîmplase cu Iablonia îl scutea de o povară morală, dîndu-i posibilitatea de a trăda oameni care fuseseră deja lichidați. Știa, de asemenea, că KGB-ul voia nu numai detalii, ci și motivații filozofice pentru ceea ce făcuse, conștientizarea lipsurilor pe care le avea ca produs decadent al capitalismului occidental. Mai voiau, totodată, și scuze. Scrisese mai multe mostre de astfel de confesiuni la Lubianka din Washington, dar nu voia să lase impresia că în această privință era un profesionist.

Pe cînd începea o pagină nouă, Hollis se gîndi la Lubianka West, la Pension și la alte numeroase manifestări ale obsesiei și emulației reciproce existente la Washington și Moscova. Întotdeauna își spusese că, dacă într-un război viitor una din părți era pînă la urmă învinsă, învingătorul avea să trăiască sentimentul unei pierderi și al unei lipse de scop. Își reaminti expresia de dezamăgire de pe fața lui Burov în momentul în care dăduse citire condamnării la moarte. Nu mai încăpea nici o îndoială că fiecare tabără se alegea cu ceva din acest conflict, extrăgînd din el un soi de energie psihică neobișnuită.

Hollis umplu blocnotesul de cuvinte, apoi citi ce scrisese. Era o mărturisire bună, un amestec de fapte reale și de ficțiune greu de dovedit. Faptele erau lucruri cunoscute probabil de Burov. Ficțiunea consta în aceea că, în cursul convorbirii telefonice avute cu Greg Fisher, auziseră pentru prima oară de existența unui prizonier de război american în Rusia. Burov avea să creadă acest lucru pentru că voia să-l creadă. După două ore de cînd începuse să scrie, Hollis semnă mărturisirea și se băgă în sacul de dormit. O clipă gîndul îi zbură la Lisa, apoi se forță să și-o scoată din minte, dar se cufundă într-un somn agitat, în care o visă vrînd-nevrînd.

În a cincea sau a șasea zi de încarcerare, după ce își redactase a treia oară confesiunea, ușa se deschise și în celulă intră locotenentul care fusese ofițer de serviciu în ziua cînd sosise.

– Mărturisirea ta a fost acceptată, spuse în rușește. Acum o să faci o cerere de recurs la sentința de pedeapsă cu moartea. Vino cu mine!

Pe jumătate mort de foame, Hollis se sculă în picioare cu mișcări nesigure și îl urmă pe locotenent afară, pe coridor. Omul îi arătă cu mîna încotro s-o ia, respectiv spre partea din spate a clădirii. Acesta era momentul în care, de regulă, ți se trăgea glonțul în ceafă. Cum de mai persista acest obicei ciudat de a executa prizonierul pe coridor – început în anii '30 la Lubianka – era o chestiune pe care n-o putea înțelege. Ar fi fost uman dacă nimeni n-ar fi cunoscut procedura, dar, cum lucrurile erau destul de cunoscute în Uniunea Sovietică, Hollis se gîndi că va fi dus în afara clădirii, în fața unui pluton de execuție.

Auzea în urma lui zgomotul cizmelor locotenentului pe podeaua de beton și aștepta încordat pocnetul capacului de la tocul pistolului, gîndindu-se că apreciase greșit nevoia lui Burov de a-l interoga. Își reaminti ce-i spusese Lisei în restaurantul din Arbat, și anume că mișcările KGB-ului nu erau guvernate de logică. Era de crezut că Burov urmărea ca emoțiile să-i provoace o reacție intelectuală mai bună.

– Stai!

Hollis se opri și auzi o ușă deschizîndu-se în dreapta. Locotenentul îi spuse:

– Înăuntru!

Hollis intră într-o încăpere mică, fără fereastră, care nu era decît o replică a celulei sale, doar că aici se găseau o masă și un scaun. Pe masă erau o foaie de hîrtie și un pix.

– Stai jos!

Hollis se așeză, iar locotenentul trecu în spatele lui. Masa era din lemn galben de pin, iar pe scîndurile ei erau niște urme de pete, care ar fi putut foarte bine să fie de sînge. Pe peretele din față erau stivuite baloturi de paie, o măsură menită să prevină ricoșeul gloanțelor.

– Cererea o adresezi Președintelui Comitetului pentru Securitatea Statului.

Hollis luă pixul și întrebă:

– În rusă sau în engleză?

– N-are importanță.

Hollis începu să scrie, în timp ce locotenentul continua să stea în spatele lui. Spre deosebire de declarații, cererea trebuia să fie evident scurtă, întrucît nu i se dăduse decît o singură foaie de hîrtie.

Auzi sunetul metalic produs de deschiderea tocului pistolului, apoi fîșîitul pistolului în toc și declicul piedicii trase. Continuă să scrie. Gura i se uscase, iar palmele îi transpiraseră. Ajuns la ultimul rînd al cererii, își controlă tremurul mîinii. Semnă cererea, puse pixul jos și așteptă, întrebîndu-se cînd va auzi detonarea ori dacă va simți ceva.

Auzi din nou declicul piedicii, apoi fîșîitul pistolului în toc și zgomotul făcut de închiderea capacului.

– Las-o aici! spuse locotenentul, chicotind ușor. În picioare!

Hollis se ridică și locotenentul îl conduse înapoi în celulă.

– Răspunsul la cererea de recurs va sosi în douăzeci și patru de ore, spuse rusul. Nu e uman să ai mai mult de așteptat ca să afli care ți-e soarta.

Închise ușa și o zăvorî.

Lumina se aprinse și Hollis știu că Burov voia să se amuze un pic, spionîndu-l. Simți nevoia să urineze, dar se abținu. Se așeză pe sacul de dormit și închise ochii. Știa că trebuia să joace teatru pentru Burov, să tremure de frică urinînd la gura de canal, să bea apă pentru a-și umezi gura uscată. Știa că, dacă nu-i oferea lui Burov nici o plăcere, atunci acesta, avînd în vedere pica pe care i-o purta, îl va considera o jucărie defectă și va încerca să se debaraseze de el.

Hollis se ridică încet, se duse la gura de canal și urină. Bău apă de la robinet, icni a vomă, apoi bău din nou. Trase adînc aer în piept, se băgă în sacul de dormit și și-l trase peste cap. Lumina se stinse.

Imaginea Lisei mergînd alături de el pe strada Arbat, în acea sîmbătă însorită, invadă întunericul din spatele pleoapelor. Chipul ei avea o multitudine de expresii, fiecare încremenită pentru o clipă, ca și cînd ar fi făcut fotografii cu mintea. Își dădu seama că alunecă într-un soi de somn narcotizat, singurul de altfel de care fusese capabil în ultima vreme. Deosebirea între perioadele de trezie și aceste perioade de semiconștiență părea să fie tot mai mică, nemaifiind în stare să sesizeze diferența

dintre vise şi halucinaţii. Îşi dorea cu disperare un somn profund, recuperator, dar acest lucru nu părea să mai fie cu putinţă.

În cele din urmă, se cufundă într-un somn adevărat şi avu un vis adevărat, un vis pe care nu dorea să-l mai aibă vreodată – avionul său F-4, comenzile care nu mai răspund, cabina plină de fum albăstrui şi de sînge roşu şi marea care se năpustea asupra lui, apoi cerul, marea, din nou cerul, care începe să se rostogolească, şi mîna lui încleştată pe mînerul de catapultare.

Hollis sări în picioare. Faţa îi era acoperită de transpiraţie, iar inima i se zbătea să-i spargă pieptul. Urlă „Simms! Simms!", apoi se prăbuşi pe podea, îşi acoperi faţa şi rămase nemişcat.

Uşa se deschise şi un gardian îi spuse cu o voce inexpresivă:

– Vino cu mine!

Hollis se ridică şi-l urmă afară din celulă. Din spate, îl încadra un alt gardian şi o porniră pe coridor. Gardianul din spate îi spuse:

– Mihail Kolotilov mi-a fost prieten, ucigaş nenorocit!

Hollis nu-i răspunse. Gardianul din faţă coti spre scara îngustă şi urcă la etajul al doilea. Rusul bătu la o uşă şi o deschise. Soldatul din spate îl înghionti pe Hollis în direcţia uşii şi acesta intră în încăpere.

Aşezat la un birou, într-o cameră din beton prefabricat cu aspect spartan, era colonelul Burov. Încăperea avea o singură fereastră şi Hollis văzu că era seară. Pereţii din beton arătau zugrăviţi în culoarea şi textura cremei de zahăr ars, iar pe pardoseala de beton era întins un covor cărămiziu cu un motiv asiatic în mijloc. Pe peretele din spatele biroului lui Burov atîrnau cele două portrete pe care le văzuse în sala tribunalului, numai că aici se mai afla şi nelipsita fotografie a lui Lenin.

– Stai jos, Hollis!

Hollis se aşeză pe un scaun de lemn cu faţa spre birou, iar în urma lui uşa se închise.

Burov ţinea în mînă declaraţia scrisă a lui Hollis.

– Fascinant! Sînt impresionat de talentul tău de a evita capturarea. După cum ştii, ţi-am descoperit maşina la gara Gagarin. Ce nu ştii e c-am aflat şi de Iablonia. Mă bucur să constat că ai relatat acest episod.

Hollis îşi frecă barba nerasă şi se abţinu să nu tuşească.

– Prietena ta însă n-a făcut-o. De fapt, confesiunea ei conține mai puține detalii interesante decît a ta.

– Ea nu știe mare lucru.

– Nu mai spune! Știa de Iablonia și n-a suflat o vorbă în declarație. Și pe ea a condamnat-o tribunalul la moarte. Dacă mărturisirea ei nu e satisfăcătoare, n-o să aibă dreptul să facă cerere de recurs. Hollis nu comentă. Și va fi împușcată.

Burov studie o clipă figura lui Hollis, apoi luă de pe birou o foaie de hîrtie și își aruncă privirea pe ea.

– Cererea ta de clemență mi se pare interesantă. Spui că, dacă nu ești împușcat, ai vrea să lucrezi aici.

– Da.

– Ce crezi că facem noi aici?

– Pregătiți agenți KGB care să se dea drept americani.

Burov îl privi o clipă, apoi îl întrebă:

– De unde știi asta?

– Am bănuit.

– Tu și Alevy?

– Da.

– Așa deci. Și ați prins vreun absolvent al acestei școli?

– Da. Pe soții Kellum.

Burov se aplecă spre el.

– Cînd i-ați descoperit?

– Abia... cred că joia sau vinerea trecută. Ce zi e azi?

Burov îi răspunse tot cu o întrebare:

– Și Dodson? Unde e Dodson?

– Nu știu.

Burov se ridică în picioare și se duse la fereastră. Privi stăruitor prin întunericul pădurii de pini, apoi îl întrebă:

– Dacă știți de locul ăsta, de ce nu faceți nimic?

– În momentul de față, guvernul meu promovează o politică de pace.

– Deci vor să treacă lucrurile sub tăcere?

– Așa se pare.

– Dar dacă Dodson ajunge pînă la urmă la ambasadă...?

– O să fie lichidat.

– Oare?

– Așa cred. Eu nu știu tot ce se petrece acolo.

– Într-adevăr. Ar fi fost mai bine dacă l-aş fi avut pe Alevy în mînă. Deocamdată însă mi-e de-ajuns că te am pe tine.

Hollis se frecă la ochi. Ştia că tot ceea ce spunea era înregistrat, fiind probabil introdus într-un analizator al stresului din voce. Ulterior, aveau să i se pună aceleaşi întrebări, după ce va fi fost conectat la un detector de minciuni şi i se vor fi administrat din nou narcotice. Eventualele nepotriviri aveau să fie rezolvate printr-un interogatoriu cu şocuri electrice. Burov continuă ceea ce în meseria lor se chema interogatoriu „cu mănuşi", iar Hollis răspundea la întrebări cu o voce inexpresivă şi făcînd economie de vorbe. Burov se descurca bine, dar nu ca un anchetator KGB de profesie din cadrul Serviciului Special II. După părerea lui Hollis, imitaţiile de anchetatori SS II de la Lubianka West din Washington erau mai reuşite. Pe de-altă parte, era de presupus că Hollis, în calitatea sa de ataşat al Aerului cu imunitate diplomatică, n-avea de ce să ajungă într-o astfel de situaţie, aşa încît pregătirea lui era întrucîtva limitată.

Bănuia totuşi că Burov era îndeajuns de egoist ca să-şi închipuie că poate rezolva situaţia singur. Acesta era, de altfel, şi motivul pentru care Burov, comandantul lagărului, se deplasase la Mojaisk şi la restaurantul Lefortovo, în ambele cazuri fiind vorba de misiuni de contrainformaţii întreprinse pe cont propriu. Hollis îşi reaminti totodată că Burov şi întreaga sa operaţie „Mica Americă" se aflau probabil în conflict cu oamenii politici, dacă nu chiar şi cu cei de la Lubianka. Ca atare, îi revenea sarcina să-l asigure pe Burov că totul era în ordine. Nu de alta, dar nu voia ca locul acela să se volatizeze. Cel puţin nu deocamdată.

– Nu pot să-mi imaginez, spuse Burov, că guvernul tău va lăsa această operaţiune să continue. Fie şi în interesul păcii. În America există deja mii de agenţi de-ai noştri şi avem peste două sute de absolvenţi în fiecare an. Ce are de gînd să întreprindă Washington-ul în această privinţă?

„Ăsta e, îşi zise Hollis, miezul problemei."

– Din cîte am înţeles, Departamentul de Stat are în vedere o rezolvare negociabilă.

– Chiar aşa? Diplomaţii se comportă ca nişte muieri. Ce intenţii are CIA?

– Să dea cărţile pe faţă, făcînd dezvăluiri presei de pretutindeni.

– Aha! Dar Casa Albă?

– E undeva pe la mijloc.

– Dar şefii tăi din Serviciul de Informaţii al Departamentului Apărării?

– Sînt interesaţi moral de soarta aviatorilor capturaţi.

– Dar tu, colonele Sam Hollis?

Hollis îşi îngădui să schiţeze un zîmbet.

– Eu nu vreau decît să te ucid.

Burov zîmbi, la rîndul său.

– Zău? Parcă spuneai că vrei să lucrezi pentru mine.

– Depinde.

Burov clătină din cap ca pentru sine, apoi spuse:

– A propus cineva iniţierea unei acţiuni directe împotriva şcolii?

– Ce vrei să spui?

– Să zicem pentru a salva cîţiva dintre aceşti oameni, care să fie arătaţi, ca dovadă, lumii.

– N-am auzit de aşa ceva. Şi, pe urmă, din ceea ce-am văzut aici, aşa ceva nici nu se poate.

– Exact. Iar evadarea lui Dodson a fost rezultatul exclusiv al unei conspiraţii interne, fără vreun ajutor din afară. Corect?

– Noi n-am avut nici un amestec.

– Iar întîlnirea lui Fisher cu Dodson a fost o pură întîmplare?

– Desigur. L-ai auzit doar ce-a spus în convorbirea pe care aţi înregistrat-o. Fisher nu era omul nostru.

– Dar faptul că aţi dat tîrcoale pe-aici n-a fost o încercare de a salva vreun prizonier?

– Nu. N-am fost decît eu şi Lisa Rhodes şi ce-am făcut am făcut de capul nostru.

– Aţi stabilit cumva contacte cu prizonieri din interiorul lagărului?

– Nu.

– Nici cu vreunul dintre subordonaţii mei?

– Nu.

– Există cetăţeni sovietici care sînt agenţii voştri?

– Nici unul care să aibă vreo legătură cu acest lagăr.

– Plătiţi însă cetăţeni sovietici ca agenţi.

Hollis îşi spuse că era momentul să marcheze un punct.

– Nu-i plătim, fiindcă nu primesc nici o copeică. Ce fac ei fac pentru că urăsc Partidul Comunist şi KGB-ul.

Burov tăcu o vreme, apoi spuse:

– Vreau numele lor!

– Nu cunosc numele lor reale, doar numele de cod.

– Vom vedea.

– De ce să-ţi mai fac vreo confidenţă, dacă tot o să fiu împuşcat?

– Pentru că a fi împuşcat nu înseamnă nimic pe lîngă ceea ce aş putea să-ţi fac.

– Nu uita că m-aş putea sinucide înainte ca tu să-mi poţi face ceva.

– Nu cred că dispui de vreo armă mortală.

– Aş fi putut să-mi străpung jugulara cu pixul. Ofiţerilor de informaţii cu o anumită pregătire nu trebuie să le laşi la îndemînă astfel de lucruri.

– A, da. Pixul. Aşadar, după tine, creierii unui ofiţer de informaţii sînt prea preţioşi ca să fie zburaţi?

– Poate.

– Ei bine, atunci să te-ntreb eu ceva. Ce propui? Aşa, ca de la ofiţer de informaţii la ofiţer de informaţii.

– Cererea mea a fost clară. Îmi dau seama că, oficial, sînt mort. Prefer să lucrez aici, printre colegii mei, decît să mă duc în Siberia ori să fiu împuşcat. Şi o vreau pe Lisa Rhodes cu mine.

– Da, oficial eşti mort. O să-ţi arăt relatările din presa americană. Centrul te vrea, practic, mort, după ce te voi fi stors de informaţii. Poate-i conving însă că prezenţa ta şi a prietenei tale aici reprezintă un avantaj. Şi poate că ispăşirea unei sentinţe de condamnare pe viaţă aici, ajutîndu-ne să distrugem America, va fi mai grea decît moartea. Îmi place ideea, Hollis.

– Ştiam c-o să-ţi placă.

Burov zîmbi, apoi spuse:

– Nu cred că voi, ataşaţii militari, sînteţi la fel de buni ca agenţii CIA. Dacă însă încep să bănuiesc că această capitulare a ta nu e decît un şiretlic oarecare, o să-ţi torturez prietena pînă o omor. Şi asta chiar sub ochii tăi.

Hollis nu-i răspunse. Burov se apropie de el şi îl privi dispreţuitor.

– Te credeai mare şi tare, nu-i aşa? La morga din Mojaisk, pe urmă la restaurantul Lefortovo, apoi cînd am vorbit la telefon. Cîtă umilinţă a trebuit să înghiţi!

– Aveam imunitate diplomatică.

– Da, aveai, rîse Burov. Mare scofală! Acum pot să fac ce vreau cu tine.

Îl înşfăcă de păr şi-i trase capul spre spate.

– Uită-te la mine, american nenorocit! Jegurile ălea din ambasada voastră ne disprețuiesc, nu? Am ascultat înregistrările unor conversaţii din ambasadă. Vă bateţi joc de faptul că bem, consideraţi că nu ne spălăm suficient, vă bateţi joc de femeile noastre, faceţi glume pe seama Moscovei, a mîncării, a locuinţelor şi, în general, despre tot ce are legătură cu noi.

Burov îl trase şi mai tare de păr.

– Ai impresia, ticălos nenorocit, că acum arăţi sau miroşi mai bine?

Burov dădu drumul părului lui Hollis şi îl pocni cu palma peste frunte.

– Crezi cumva că gingaşa ta prietenă arată sau miroase mai bine acum? Credeţi că acum arătaţi ca nişte oameni civilizaţi? Ce-aţi fi fără hainele voastre bine croite şi fără deodorante? Nimic, asta aţi fi. Un rus poate să îndure mai multă suferinţă, pentru că noi pornim în viaţă de la mult mai puţin. Şi pentru că avem mai multă forţă interioară. Voi vă prăbuşiţi de îndată ce vi se ia duşul sau mîncarea.

Burov măsură cu paşi mărunţi încăperea, apoi veni în dreptul lui Hollis şi urlă:

– În picioare!

Hollis se ridică.

– Mîinile pe cap!

Hollis îşi puse mîinile pe cap.

Burov îl fixă cu privirea.

– Te-ai gîndit vreodată la cîte aş putea să vă fac ţie şi Lisei Rhodes? Lucruri care n-ar lăsa nici o urmă pe trupurile voastre, dar care v-ar distruge complet pe dinăuntru, v-ar anihila sentimentele omeneşti, sufletele, minţile. Răspunde!

– Da. M-am gîndit.

– Prietena ta e o admiratoare a culturii ruse. Poate că şi-ar dori un iubit rus. Sau chiar mai multe duzini.

Hollis nu răspunse.

– Ştiai că ea şi Alevy au fost amanţi? Răspunde!

– Da.

– Ţi-am spus că nevastă-ta s-a încurcat cu un englez.

– Nu-mi pasă.

– Acum e la Washington, la înmormîntarea ta, care cred că are loc mîine.

Hollis se abţinu să comenteze.

– Cine e Simms?

– Nu ştiu.

– Cred că ştiu eu.

Burov îşi privi ceasul şi spuse:

– Vrei să-ţi vezi tîrfa, Hollis?

Hollis dădu afirmativ din cap. Burov deschise uşa biroului şi-i spuse ceva gardianului, apoi i se adresă lui Hollis:

– Poţi să laşi mîinile jos. Ieşi!

În timp ce Hollis se îndrepta spre uşă, Burov îi spuse:

– Poţi să te culci cu ea, dacă vrei.

– Mulţumesc.

Burov zîmbi şi închise uşa.

Gardianul şi Hollis coborîră scările. Gardianul deschise uşa de la celula Lisei şi îl împinse pe Hollis înăuntru, închizînd uşa în urma lui.

Lisa stătea ghemuită în sacul de dormit, într-un colţ al celulei. Îl privi fără să scoată o vorbă. Hollis îngenunche lîngă ea şi îi examină chipul. Obrajii îi erau supţi, iar ochii i se duseseră în fundul capului. Băgă de seamă că avea buzele uscate şi crăpate, iar pe gît avea o vînătaie. Pe obrazul stîng continua să aibă o pată roşie şi într-un fel lucrul ăsta îi provoca o suferinţă mai mare decît restul înfăţişării.

– Cum te simţi?

Lisa nu-i răspunse.

– Ai nevoie de un doctor?

Lisa clătină din cap.

Hollis avu un moment de slăbiciune şi se aşeză lîngă ea, cuprinzînd-o cu braţul pe după umeri. Ea nu se trase înspre el, dar nici nu se depărtă. Stătea nemişcată, privind în gol.

Stătură aşa, fără să scoată o vorbă, multă vreme, apoi Lisa îşi cuprinse faţa cu palmele şi începu să plîngă.

Hollis aţipi de cîteva ori, dar frigul şi stomacul gol îl trezeau aproape din sfert în sfert de oră.

Lumina se aprinse, apoi se stinse, pe coridor se auzi zgomot de cizme care se opriră în faţa uşii, pe urmă se îndepărtară. Din cînd în cînd, cineva trăgea zăvorul uşii, fără s-o deschidă. Cîteva minute mai tîrziu, zăvorul era împins la loc.

Cu ochii aţintiţi în tavan, Lisa spuse cu o voce abia auzită:

– Am fost condamnată la moarte.

Hollis tăcu.

Lisa pipăi cu mîna pe lîngă perete, apoi întinse braţul în faţa lui Hollis. La început, Hollis nu-şi dădea seama ce ţinea în mînă, apoi văzu că era vorba de o grămadă de scrum amestecat cu bucăţi de hîrtie arse. Fotografii. Fotografiile făcute de Lisa în Moscova. Lisa întoarse palma cu faţa în jos, împrăştiind scrumul, după care şi-o şterse de genunchi.

– Nu mai contează.

Hollis ştia că celula era „aranjată" să capteze şi cea mai slabă şoaptă, iar cu ajutorul dispozitivelor cu fibre optice puteau fi văzuţi chiar şi pe întuneric. Ar fi vrut s-o consoleze, dar se gîndi că era mai bine să se abţină, decît să spună lucruri ce ar fi putut fi folosite de Burov împotriva lor. De altfel, ştia că n-ar fi trebuit nici măcar să-i spună lui Burov că voia s-o vadă.

– De ce le-ai spus de Iablonia? îl întrebă Lisa.

– Îmi pare rău.

Lisa se ridică cu mişcări nesigure şi se îndreptă spre gura de canal din podea, pe care o folosi. Gardianul alese tocmai acel moment să intre, ceea ce-i întări lui Hollis convingerea că erau nu numai auziţi, ci şi văzuţi. Lisa se ridică şi-şi trase pantalonii sub privirile pofticioase ale gardianului. Rusul îl privi pe Hollis, după care zvîrli o bucată de pîine neagră pe podea, în mijlocul celulei.

– Ţi-am zis eu, îi spuse lui Hollis, că n-o să-ţi prea mai ardă de regulat.

Rîse şi trase uşa după el.

Lisa se spălă cu apă rece, apoi îşi băgă gura sub robinet şi bău. Ridică bucata de pîine de pe jos şi se întoarse la sacul de dormit. Se strecură în sac şi muşcă din pîine, mestecînd cu grijă, mai degrabă ca un om hămesit decît ca unul căruia îi era doar foame.

După calculul lui Hollis li se dădeau cam trei sute de grame de pîine pe zi, ceea ce însemna patru sute de calorii. Se aflau acolo de vreo opt zile, deşi s-ar fi putut să fie şi mai mult. Caloriile erau suficiente ca să supravieţuiască, dar, aşa cum spusese gardianul, nu prea mai avea chef de nimic altceva în afara respiratului. Bănuia, de asemenea, că mîncarea era drogată, probabil cu pentotal de sodiu sau cu o substanţă similară; dacă la asta adăugau atenuarea percepţiei senzoriale şi frigul, aveau explicaţia stării de letargie extremă în care se aflau.

Lisa privi îndelung bucata de pîine, după care i-o întinse lui Hollis, care rupse cam o treime din ea, înapoindu-i restul.

După ce terminară de mîncat pîinea, Hollis o întrebă:

– Te simţi mai bine?

Lisa ridică din umeri. După cîteva minute, îl apucă de mînă:

– Ţi-e frig. Nu ţi-au dat un sac?

– Mi-e bine.

– Vino aici! E loc pentru amîndoi.

Hollis se strecură în sacul de dormit alături de ea.

– Nu-ţi reproşa nimic, spuse Lisa. M-ai prevenit doar.

Hollis nu-i răspunse.

Dormiră cu intermitenţe. Lisa strigă în somn de mai multe ori, dar el nu putu să deslueşească ce spunea.

Hollis se sculă să bea apă. Presiunea era scăzută, ceea ce, ştia din experienţă, însemna că erau zorii zilei. Auzi paşi pe coridor şi uşa se deschise.

– În picioare! Urmaţi-mă! N-aveţi voie să vorbiţi!

Hollis o ajută pe Lisa să se ridice.

– Te iubesc, Sam, spuse ea.

– Şi eu te iubesc.

– Nu vorbiţi!

Hollis o apucă pe Lisa de mînă, dar gardianul îi despărţi cu brutalitate.

– Mişcaţi-vă!

Străbătură coridorul lung, apoi un alt gardian deschise uşa încăperii în care Hollis scrisese cererea de recurs împotriva sentinţei de condamnare la moarte, încăperea cu masa pătată de sînge şi baloturile de paie sprijinite de perete. Camera de execuţie. Lisa avu un moment de ezitare, dar gardianul o împinse înăuntru.

CAPITOLUL 32

Pe masa pătată cu sînge erau ouă fierte, pîine, gem şi ceai fierbinte.

– Mîncaţi tot ce vreţi, zise gardianul, dar, dacă borîţi, voi spălaţi. Şi fără să vorbiţi!

Hollis şi Lisa se aşezară la masă. Hollis se uită la petele de sînge de sub mîncare. Cum erau, practic, de culoarea ruginei şi nu roşu-aprins, bănui că Lisa n-o să-şi dea seama despre ce e vorba. Se întrebă, în acelaşi timp, dacă nu cumva sîngele era de proveniență animală, pus acolo doar ca să-i înspăimînte pe prizonieri şi să-i distreze pe gardieni.

Mîncară încet, dar tot avură crampe stomacale. Gardianul îi scoase din încăpere şi îi conduse într-un vestiar, folosit, probabil, gîndi Hollis, de gardianul de noapte, în care se aflau dulapuri individuale, o chiuvetă, un closet şi un duş într-un colţ.

– Daţi-i drumu'! Folosiţi-l! le spuse gardianul făcîndu-le semn spre duş.

Hollis şi Lisa se dezbrăcară şi se spălară cu apă caldă şi săpun. O intendentă le aduse prosoape, un aparat de ras, lenjerie de corp şi treninguri curate. Hollis se bărbieri, pe urmă se îmbrăcă, observînd că hainele aveau pe ele etichete Jockey. Lisa se îmbrăcă repede, evitînd privirile gardianului. Intendenta le arătă o cutie plină cu pantofi Adidas, invitîndu-i să-şi aleagă o pereche potrivită.

– Urmaţi-mă, le spuse gardianul.

Îi conduse spre aripa estică a clădirii, unde intrară pe o uşă pe care scria *Klinika*. Acolo fură întîmpinaţi de o soră, care îi introduse în două cabinete separate. Gardianul rămase cu Hollis.

Nu după multă vreme, în cabinet intră o femeie durdulie de vîrstă mijlocie, care se prezentă a fi medicul lagărului.

Îl examină sumar, fiind interesată în special de starea inimii, ceea ce-i reaminti lui Hollis obsesia rușilor în privința bolilor cardiace.

– Sînt subnutrit și am stat pe pardoseala unei celule neîncălzite aproximativ două săptămîni, spuse Hollis tăios în rusă. Am primit un pumn în falcă, șuturi în testicule și în stomac. Iar în plămîni aud un hîrîit.

Doctorița își deplasă stetoscopul înapoi în zona plămînilor, îl puse să respire adînc, ascultă și îl ciocăni cu degetele peste piept.

– Da. O ușoară congestie. O să te faci bine.

– Bine pentru încă două săptămîni de înfometare?

– Fără vorbă! interveni gardianul.

Hollis îl privi.

– Vorbeam cu doctorița. Ce-ar fi ca *tu* să taci?

– Doar chestii medicale, ripostă sec gardianul.

Doctorița îi dădu lui Hollis o pilulă și un pahar cu apă, care, judecînd după aspect, ar fi trebuit de mult spălat.

– Ce-i asta? întrebă Hollis.

– O vitamină și nimic mai mult.

– Atunci, luați-o dumneavoastră, spuse dîndu-i înapoi pilula.

Doctorița îl privi o clipă, apoi bagă pilula în gură și o înghiți cu apă.

– Și eu sînt prizonieră, spuse ea în șoaptă. Deținut politic.

– Înțeleg. Îmi cer scuze pentru lipsa de politețe.

Doctorița îi dădu o altă vitamină, pe care Hollis o înghiți.

– O să te faci bine. Ai inima bună.

Hollis coborî de pe pat și se îmbrăcă.

– Ce moare mai întîi aici, o întrebă, inima sau sufletul?

– Sufletul moare, inima se frînge.

Hollis o examină mai atent. Ar fi trebuit să-și dea imediat seama că nu era o femeie liberă, dar în Rusia așa ceva era greu de apreciat și foarte relativ.

– Mulțumesc, îi spuse.

Gardianul îl conduse pe Hollis în sala de așteptare, unde, după vreo cinci minute, apăru și Lisa.

– Urmați-mă! le ordonă gardianul.

Îi duse la etaj, în biroul lui Burov, care le spuse să se așeze. Luară loc pe niște scaune îndreptate cu fața spre Burov.

– Acum sînteți din nou americani, spuse Burov. Nu-i așa, Hollis?

– Da.

– Vă simțiți bine?

– Da.

– Bun. O să vă simțiți și mai bine cînd am să vă spun că sentințele voastre de condamnare la moarte au fost comutate condiționat în închisoare pe viață.

– Despre ce condiție e vorba? întrebă Hollis.

– Sînt două condiții. Una – să treceți testul cu detectorul de minciuni. Cealaltă – să acceptați să lucrați pentru noi aici.

Lisa și Hollis nu răspunseră.

– Dacă refuzați, adăugă Burov, veți fi executați pentru crimă.

– Ne ceri să devenim trădători. Răspunsul meu e „nu", spuse Lisa.

Burov, părînd că nu a auzit-o, continuă:

– Țin să-ți spun, domnișoară Rhodes, că prietenul dumitale ne-a comunicat că este gata să lucreze pentru noi, în schimbul vieții sale.

Lisa îl privi pe Hollis.

– N-am spus că mă voi supune unui interogatoriu cu detectorul de minciuni, zise Hollis.

– E-adevărat, replică Burov. Cu toate acestea, trebuie să fiți storși de informații temeinic. Există mai multe metode de anchetare. Eu prefer detectorul de minciuni și pentotalul de sodiu în locul șocurilor electrice și al bastonului de cauciuc, mai ales că rezultatele celor dintîi sînt mai sigure. Nu mă îndoiesc că le veți prefera și voi.

– Să lucrez aici pentru tine e una, zise Hollis, dar nu pot să-ți dezvălui secrete care ar pune în pericol viața altor agenți.

Burov bătea cu degetele în tăblia biroului, privindu-l cînd pe unul, cînd pe celălalt.

– Vă aflați într-o situație care nu vă permite nici un fel de tîrguială. Sînteți morți și nimeni nu știe că sînteți aici. În plus, motivul pentru care vă aflați aici este că știți mult prea multe despre acest loc, iar noi vrem să aflăm ce știți.

– Ne aflăm aici pentru c-am ucis doi grăniceri, îi reaminti Hollis. Acesta e motivul pentru care am fost condamnaţi la moarte.

– Şi asta, bineînţeles.

Burov îl privi pe Hollis o clipă.

– Ştii, de îndată ce glicemia creşte, omul revine la eul său anterior. În ce te priveşte, Hollis, eul tău anterior îmi displace. Încearcă, te rog, să-ţi controlezi sarcasmul.

– Da, domnule.

– Cît despre tine, spuse Burov adresîndu-i-se Lisei, stoarcerea de informaţii ar conduce probabil la foarte puţine date şi nu ar pune în pericol viaţa nimănui. Corect?

Lisa dădu din cap.

– Aşadar, pentru tine problema se pune în felul următor: vrei să trăieşti şi să lucrezi aici sau vrei să fii împuşcată? Răspunde!

– Vreau... să fiu cu colonelul Hollis.

– Aici sau în ceruri? rînji Burov.

– Oriunde.

– Cîtă loialitate, comentă Burov, întorcîndu-şi privirea spre Hollis. Ei, ce-ai hotărît?

Hollis reflectă o clipă, apoi răspunse:

– Aş dori să fim amîndoi scoşi din celule şi să fim lăsaţi să trăim aici o bucată de vreme înainte de a hotărî dacă dorim să devenim de bunăvoie instructori ai acestei şcoli.

Burov încuviinţă.

– Bine. Cred că, după ce-o să vedeţi cît de bine o puteţi duce aici, n-o să mai vreţi să muriţi în faţa unui pluton de execuţie. Dar n-am rezolvat problema interogatoriului.

– Să rezolvăm această problemă după ce domnişoara Rhodes şi cu mine hotărîm dacă vom lucra aici sau nu, spuse Hollis. Avem nevoie de zece zile.

Burov zîmbi.

– Trageţi de timp.

– Pentru ce? Sînt un om mort. Amîndoi sîntem morţi.

Burov se ridică în picioare şi se apropie de fereastră. Privi îndelung în întunericul de-afară, apoi încuviinţă cu o mişcare a capului.

– O săptămînă.

Se întoarse cu faţa spre Hollis şi îl fixă cu privirea.

– În clipa în care am impresia că pui ceva la cale ori că mă minți – Burov arătă cu degetul spre Lisa –, ea moare. Și așa cum ți-am spus, nu în fața plutonului de execuție.

Hollis și Lisa se abținură să comenteze. Burov se apropie de ei.

– Ești îndeajuns de inteligent, îi spuse lui Hollis, să înțelegi că te las să te tîrguiești cu mine pentru că te prefer viu. Și te prefer viu ca să te pot chestiona, nu numai acum, ci ori de cîte ori se ivește vreo problemă referitoare la serviciile de informații americane în legătură cu care ne-ai putea lămuri. Te mai vreau viu și pentru că am avut mare bătaie de cap ca să te „omorîm". Amîndoi sînteți niște articole de preț aici, potențiale achiziții pentru această școală. Și, în fine, dar nu mai puțin important, vreau să fiți la cheremul meu. Pe veci. Sînteți amuzanți.

– Dacă-i așa, atunci de ce nu zîmbești? observă Hollis.

Burov îl privi stăruitor, cu o expresie calmă pe față, apoi se întoarse și se duse spre birou. Scoase un revolver din sertarul de sus și goli cinci din cele șase găuri ale butoiașului.

Se întoarse apoi lîngă Hollis și Lisa.

– Nu, nu e vorba de ceea ce voi numiți ruletă rusească.

Îi întinse revolverul lui Hollis.

– Ai grijă ca, atunci cînd apeși pe trăgaci, să percuteze pe camera încărcată.

Hollis verifică butoiașul. Burov făcu un pas înapoi.

– Dă-i drumu'!

Hollis era în picioare, cu revolverul în mînă.

– Îți dau ocazia să te comporți ca un erou față de țara ta, chiar dacă unul necunoscut, și să dai frîu liber fanteziei. Dă-i drumu'!

Hollis o privi pe Lisa.

– Ei? continuă Burov. Măcar fă-mă să mă tîrăsc în patru labe. Spune-mi să mă așez în genunchi și să te implor să-mi cruți viața.

Hollis nu-i răspunse.

– Nu? Ai învățat ceva? Să zicem referitor la puterea care iese pe țeava unui revolver și care depinde de cel care are revolverul. Eu sau tu. Dar autoritatea nu vine niciodată pe țeava puștii.

Își întoarse privirea spre Lisa.

– În picioare!

Lisa se ridică.

– Ia revolverul!

Lisa ezită, apoi luă revolverul din mîna lui Hollis.

– Vezi, spuse Burov, faci ce-ţi spun, deşi *tu* eşti cea care are acum revolverul. Împuşcă-mă!

– Nu.

– A! Şi ce-am mai învăţat? Că oamenii civilizaţi merg cu gîndul mai departe. Ce se întîmplă după ce mă ucizi? Se rezolvă, oare, problemele voastre? Nu, ele abia încep.

Burov rîse afectat.

– Un adevărat patriot însă şi-ar fi sacrificat viaţa, ca să mi-o curme pe a mea.

Lisa privi revolverul din mîna sa.

– Un singur motiv mă face să nu te împuşc. Cred că poţi înţelege. Eu cred în Dumnezeu şi nu voi lua viaţa nimănui, nici măcar a ta.

Burov îi smulse pistolul din mînă.

– Zău? Creştinii nu ucid? Poate c-ar trebui să mă întorc la cărţile mele de istorie. Ia să vedem noi, cu ce rimează „Două mii de ani de acatiste"? Nu cumva cu „gaze toxice"? Cît de ipocriţi sînteţi cu toţii!

– Noi cel puţin ne străduim să nu mai fim.

Burov se aşează pe marginea biroului şi o privi insistent.

– Îţi dau un sfat, domnişoară Rhodes. Dacă-l poţi convinge pe prietenul dumitale să cedeze, o să scapi teafără. Fără el, nu însemni nimic. Eşti o femeie şi atît. Îţi aminteşti cum, la morga din Mojaisk, ţi-ai tras scîrbită mîna cînd te-am atins? Ei bine, închipuie-ţi că ai fi atinsă de mult mai multe mîini murdare de ruşi! Nu, nu te gîndi să mă-njuri. Ştiu că v-a mai rămas un pic de coloană vertebrală. Ţineţi-vă naibii gura şi gîndiţi-vă la tot ce-am discutat aici. În picioare!

Burov aruncă pistolul pe birou şi le vorbi pe un ton aproape prietenesc:

– Aşadar, vă simţiţi în stare de o plimbare prin aerul proaspăt de-afară? Sînt sigur că sînteţi curioşi.

Burov le făcu semn s-o ia spre uşă şi îi şopti ceva gardianului.

– Vin şi eu imediat, le spuse.

Gardianul îi conduse la parter şi le făcu semn să se aşeze pe o bancă de lîngă uşa principală, pe care intraseră în prima zi, apoi îi lăsă singuri.

Hollis cercetă cu privirea holul. Asemenea celorlalte încăperi, şi acesta avea un aer auster, nelipsind, firește, portretul lui Lenin, care se zgîia la ei. Portretul era atîrnat deasupra postului de control de la intrare. Hollis observă că ofiţerul de serviciu era locotenentul care se „jucase" cu pistolul în timp ce el îşi scria cererea de recurs. Locotenentul îşi ridică privirea şi îi zîmbi.

Din locul în care stătea, Hollis putea să-l vadă, prin uşa deschisă a sălii de transmisiuni, pe telefonist, aşezat în faţa tabloului de circuite. Cum tocmai făcea o legătură manual, Hollis înţelese că nu era vorba de o centrală telefonică automată. În stînga telefonistului, se afla pupitrul de comandă radio pe care îl zărise cînd intrase prima oară în clădire. Identifică un aparat de unde scurte, dar nu putu să vadă şi restul pupitrului.

– Din cauza curiozităţii aţi ajuns aici, le spuse locotenentul în rusă.

Se ridică şi închise uşa sălii de transmisiuni, după care se întoarse spre Hollis şi Lisa, întinzîndu-le un pachet de ţigări.

– Fumaţi?

Cei doi clătinară din cap.

– Numele meu e Celţov.

– Nu mă interesează cîtuşi de puţin, răspunse Hollis în rusă.

Locotenentul Celţov ridică din umeri şi se aşeză înapoi la biroul său.

– Am ajuns să-mi placă americanii.

– Dar tu lor? întrebă Hollis.

Locotenentul zîmbi.

– Aici, fiecare se descurcă cum poate. Nu sîntem la închisoare.

– Mai, mai să te cred.

– Bine, o să vedeţi. Colonelul Burov e un om foarte inteligent. Există aici multă libertate pentru americani, asta pentru că americanii sînt obişnuiţi să aibă mai multă libertate. Corect?

– Mai puţin comuniştii americani.

– Lucrurile nu stau chiar aşa. Noi ştim ce se petrece în America.

– Şi cum se împacă asta cu ce-aţi învăţat la şcoală? Să zicem în legătură cu comuniştii americani?

Tînărul ofiţer ridică din umeri.

– Partidul ştie cel mai bine ce trebuie să ştim noi.

– Doar nu mai crezi treaba asta, interveni Lisa.

Celţov îşi aprinse o ţigară.

– Bineînţeles. Cred. Aşadar, o să fiţi instructori aici?

– Mai reflectăm asupra ofertei, răspunse Hollis. Mai povesteşte-mi cît de deştept e colonelul Burov.

Locotenentul zîmbi.

– Suficient de deştept ca să vă lase să conduceţi şcoala asta atîta vreme cît aveţi rezultate. Dacă descoperă că un instructor american l-a minţit pe un student rus în legătură cu America, atunci...

Locotenentul îşi duse degetul arătător la tîmplă, mimînd cu degetul mare cocoşul revolverului.

– Aţi priceput?

– Şi tu eşti călăul, Celţov? întrebă Hollis.

Locotenentul nu răspunse.

– Vorbeşti englezeşte? îl întrebă Lisa.

– Nu. Nimeni din cadrele KGB nu vorbeşte englezeşte.

– Dar instructorii americani? întrebă Hollis. Ei ştiu rusa?

– Nu trebuie să ştie, dar o mai rup şi ei niţel pe ruseşte. Vedeţi, aici studenţii ruşi şi instructorii americani au voie să comunice doar în engleză. Grănicerii nu trebuie să li se adreseze studenţilor sau instructorilor decît dacă este absolut necesar.

– Atunci cum se face, întrebă Lisa, că ştii atîtea despre America.

Celţov zîmbi.

– Ei, am mai ciugulit şi eu pe ici, pe colo.

– Şi ce se întîmplă dacă află Burov c-ai mai ciugulit pe ici, pe colo? îl întrebă Lisa, ducîndu-şi degetul arătător la tîmplă.

Locotenentul îşi vîrî din nou nasul în hîrtiile de pe birou.

– Rusa dumitale e excelentă. Fii atentă cum o foloseşti.

Urmă un moment de linişte, apoi Hollis o întrebă pe Lisa în engleză:

– Te-ai lăsat de fumat?

– Cred că da, dar trebuie să existe şi căi mai uşoare.

– O să trăieşti mai mult.

– Crezi?

După cîteva minute, Lisa spuse:

– Sam... ştiu că situaţia noastră aici e dificilă, dar... n-am de gînd să... cedez.

Hollis îşi frecă degetul mare de cel arătător, un semn utilizat în interiorul ambasadei, cînd voiai să aminteşti cuiva de ascultarea electronică.

Lisa îşi pipăi bărbia în semn că înţelesese şi îi şopti la ureche:

– Te-ai prefăcut, nu-i aşa? Vreau să spun... faptul că...

– Am cedat.

– Da.

– Vorbim mai tîrziu.

Aşteptară aproape o jumătate de oră şi Hollis bănui că Burov le oferea o perioadă de adaptare psihologică, un loc în care să reflecteze la relativa libertate de afară şi la iadul din interiorul clădirii.

În cele din urmă, îşi făcu apariţia şi Burov, îmbrăcat în manta, iar locotenentul Celţov luă poziţie de drepţi.

– Adu-le nişte hanorace îmblănite, îi spuse Burov.

Apoi, adresîndu-li-se lui Hollis şi Lisei:

– Aş vrea să vă rog două lucruri. Primul: cînd o să ieşiţi pe uşa asta, să uitaţi ce vi s-a întîmplat aici. Al doilea: să vă amintiţi ce vi s-a întîmplat aici, înăuntru. Clar?

– Am înţeles, răspunse Hollis.

– Bun.

Locotenentul le aduse cîte un hanorac îmblănit de culoare albastră. Se îmbrăcară.

– Urmaţi-mă! le spuse Burov.

Ieşiră împreună cu el din clădirea comenduirii în aerul rece al dimineţii. Hollis observă cît de livid era chipul Lisei în lumina razelor palide ale soarelui. Inspiră aerul cu parfum de pin.

Şi Burov părea să se bucure de acea dimineaţă.

– E o zi plăcută, deşi un pic cam rece, spuse. Presupun că simţiţi mai tare frigul, fără stratul subţire de grăsime pe care îl aveaţi.

– N-ai putea să nu mai faci aluzii inutile la ce s-a petrecut în trecut?

Burov schiţă un zîmbet.

– Îţi mulţumesc că mi-ai reamintit. Aici totul începe de la zero. Nu există trecut. Asta-i concepţia ce stă la baza instituţiei.

Instructorii nu au trecut personal, ci doar un trecut cultural, pe care-l transmit studenților. Studenții n-au trecut personal sau cultural, ci doar un trecut politic, pe care-l prețuiesc fără să-l pomenească.

Hollis avu impresia clară că Burov anticipase acest moment și că ardea de nerăbdare să le prezinte școala și să le înregistreze reacțiile.

– Fascinant, spuse Hollis.

– Foarte, admise Burov. Și vă rog să vă spuneți părerea. Aveți toată libertatea să criticați, să vă plîngeți, ba chiar să vă lăsați inteligența sarcastică să zburde. Să mergem!

Ocolirâ clădirea comenduirii, apoi o luară pe o alee pavată cu bîrne ce ducea spre sud, spre ceea ce Hollis constatase a fi un teren sportiv. Ieșirâ chiar în spatele tribunelor acoperite pe care le văzuse la sosire. Pe teren, două echipe de tineri jucau fotbal american. Fundașul făcu strigările, mingea fu pusă în joc și jucătorul de la interceptare fentă. Linia ofensivă îl blocă, dar apărarea fu străpunsă cu ușurință. Fundașul zări un înaintaș liber pe extrema dreaptă. Aruncă balonul, dar prea tare; atacantul plonjă să-l prindă, însă căzu la pămînt.

– E un joc dificil, remarcă Burov.

– Îl complică ei mai mult decît trebuie, replică Hollis sec.

– Zău?

Hollis observă doi bărbați de vîrstă mijlocie pe tușa opusă și alți doi în teren.

– Antrenorii și doi arbitri, spuse Burov. Aș vrea ca studenții să poată să joace cu instructorii lor așa cum făceau cu ani în urmă. Aveam atunci niște partide excelente. Adevărul e că instructorii au început să-mbătrînească.

– Americanii, vrei să spui.

– Atît instructorii, cît și studenții sînt americani, așa că nu folosim acest termen pentru a-i deosebi.

– Înțeleg.

– Oricum, ideea e să se învețe elementele de bază. Aici se practică sporturile americane sau universale. Activitatea noastră este însă îngrădită de sateliții voștri. Se învață și un pic de base-ball, dar dacă am fi amenajat aici un teren de base-ball, ai voștri s-ar fi întrebat ce caută așa ceva în inima Rusiei.

Burov zîmbi.

– Acum însă că s-a descoperit că noi am inventat base-ball-ul, o să începem să perfecționăm jocul și s-ar putea să construiesc un teren aici.

– De base-ball?

– Indiferent.

– Cred că treaba asta cu sateliții e foarte sîcîitoare pentru voi, spuse Hollis.

– O, da. E un impediment pentru unele dintre activitățile noastre. Așa că ne-am retras în pădure, cum am făcut cu tătarii, Napoleon, Hitler și toți ceilalți.

Burov privi ceasul.

– Din cînd în cînd venim pe terenul ăsta ca să vedem cerul și să simțim căldura soarelui. Înțelegeți?

– Da.

Burov dădu din cap și spuse:

– Haideți!

Începu să traverseze terenul de sport, continuînd să vorbească.

– Acum, în America se joacă mult fotbal european, așa încît studenții mei, odată ajunși acolo, pot excela la acest capitol, dacă au aptitudini sportive. Apropo, una dintre cele mai bune echipe de fotbal amator din nordul statului New Jersey este antrenată de un absolvent al nostru.

– Nu zău? Știi ce se întîmplă cu studenții voștri după absolvire?

– Din păcate, nu. Ei au fost predați Direcției S, în vederea infiltrării în State. Ai auzit de Direcția S?

– Da, e o diviziune a Direcției I.

– Oricum, Direcția S ne-a comunicat cîteva întîmplări cu caracter anecdotic. Asta ne menține moralul.

– Ce se întîmplă cu studenții care cad la examene? întrebă Lisa.

Burov tăcu o clipă, apoi răspunse:

– Li se cere să semneze o declarație prin care jură că nu vor sufla o vorbă despre ceea ce-au văzut aici. Ca în orice altă operațiune secretă.

– Eu cred că-i omorîți, remarcă Lisa.

– Ei, haideți, domnișoară Rhodes! Zău așa!

Traversară în liniște terenul de sport și intrară în pădure pe o potecă ce îi conduse spre o construcție mică din beton, care aducea cu un buncăr. Intrară. Buncărul era complet gol și Hollis se întrebă de ce se aflau acolo. Burov îi conduse spre mijlocul pardoselei din plăci metalice, apăsă pe un buton din perete și se așeză lîngă ei. Placa centrală a pardoselei începu să coboare.

Coborîră într-un puț și, după cîteva secunde, platforma se opri în fața unei uși duble. Ușile glisante se deschiseră și Burov îi pofti într-o încăpere aranjată cu gust, cu mobilier cromat și pereții îmbrăcați în tapet de culoarea pieii de căprioară. Într-un colț, la un soi de tejghea, stătea un tînăr cu un tricou, care citea *New York Times*.

– Bine ați venit în Stațiunea de Vacanță! le ură Burov. Hollis simți miros de clor și observă aburul specific cluburilor pentru exerciții fizice. Tînărul din spatele tejghelei lăsă de-o parte ziarul și spuse jovial în engleză:

– Bună colonele! Pe cine ne-ai adus?

– Membri noi, Frank. Colonelul Hollis și domnișoara Rhodes.

– Grozav!

– Frank Chapman. Ți-am citit necrologul săptămîna trecută, colonele.

Hollis ezită, apoi dădu mîna cu el și-i spuse:

– Dacă tu ești Frank Chapman, eu sînt Lev Tolstoi.

Chapman nu zîmbi.

– Le arăt un pic locurile, îi spuse Burov.

– Desigur.

Burov îi conduse dincolo de niște uși aburite, într-un vestibul.

– Aici e vestiarul pentru bărbați, dincolo cel pentru femei. Nu avem multe studente, fiindcă dispunem doar de șase instructori femei. Poate că acum o să fie șapte.

Lisa se abținu să comenteze.

– Locul ăsta e nestemata noastră, spuse Burov. Amenajarea subterană occidentală ne-a costat peste un milion de ruble, iar dotarea cu echipament occidental – jumătate de milion de dolari. Existența lui le-a ridicat moralul studenților, instructorilor și personalului.

Îl urmară pe Burov de-a lungul unui coridor lung.

– Aici sînt saunele finlandeze, dincolo băile cu aburi, camerele de bronzaj, bazinele de masaj acvatic. Cele două femei pe care le vedeți sînt studente noi, care încearcă să dobîndească silueta americană, ca a dumitale, domnișoară Rhodes.

Burov zîmbi, urmărindu-le cu privirea pe cele două rusoaice, care transpirau de efort pe biciclete statice.

– Știm că foarte multe contacte importante se realizează în cluburi de sport și că majoritatea americanilor practică un sport sau altul în timpul liber. Știm că golful și tenisul sînt sporturile practicate de clasa dominantă și cea conducătoare. Dar cum în toată Rusia nu găsești un singur teren de golf, studenții noștri urmăresc turnee de golf pe casete video, apoi se înscriu să urmeze cursuri în America. Tenisul se practică un pic aici, dar jocul adevărat se învață acolo. Aici se pune accentul mai ales pe condiția fizică în sine. Sportul monden urmează mai tîrziu. Pe aici, vă rog!

Străbătură coridorul pînă la capăt, ajungînd într-o sală mare de gimnastică. Mai mulți tineri efectuau exerciții la bară fixă, paralele și inele.

– Iată un sport în care sîntem maeștri, spuse Burov, și care produce corpuri foarte frumoase. Studenții noștri, băieți și fete, sînt aleși în parte pentru calitățile lor fizice. Mulți dintre ei, odată ajunși în Vest, au idile romantice cu tinere și tineri americani de pe urma cărora putem profita. Înțelegi?

– Vă dați seama cît de corupți moral sînteți? replică sec Lisa.

– Da, după standardele voastre. Standardele noastre sînt altele.

– Voi nu aveți *nici un fel* de standarde. De-aia țara asta se află într-un faliment moral și spiritual. Le predicați studenților voștri morala iudeo-creștină?

– Din cîte-mi dau eu seama, nici în Vest nu se predă într-o proporție copleșitoare.

– Ai fost vreodată în America?

– Din păcate, nu. Crezi că mi-ar folosi la ceva, domnișoară Rhodes?

– Probabil că nu.

Burov zîmbi. Arătă spre capătul celălalt al sălii, unde șase tineri în șorturi aruncau mingea de baschet la coș.

– Veniți cu mine!

Ocolirâ pardoseala de parchet a sălii de gimnastică şi se apropiară de cei şase studenţi. Hollis observă că tunsoarea lor era foarte americană şi fu surprins de ţinuta corpului: mersul, zîmbetul, expresia feţei şi mişcările mîinilor. Nu semănau cu nici un rus pe care-l întîlnise vreodată, apropiindu-se foarte mult de specificul aspectului fizic american.

– Domnilor, li se adresă Burov, vi-i prezint pe Sam Hollis şi Lisa Rhodes. S-ar putea să se alăture personalului şcolii. Prezentaţi-vă!

Cei şase tineri îi salutară elegant, strîngîndu-le mîna şi spunînd lucruri de genul: „Mi-a făcut plăcere să vă cunosc", „Îmi pare bine c-aţi putut veni" şi „Bun venit la bord".

Hollis află că se numeau Jim Hull, Stan Kuchick, John Fleming, Kevin Sullivan, Fred Baur şi Vice Panzarello şi fu de părere că numele lor anglo-etnice se potriveau întrucîtva cu aspectul lor fizic.

– N-am citit cumva despre voi doi în ziare? întrebă Fred Baur.

– Ba da, replică Burov. Au murit într-un accident de elicopter.

Tinerii părură edificaţi şi chipurile li se luminară. Stătură de vorbă o vreme şi Hollis fu impresionat nu numai de engleza pe care o vorbeau, ci şi de aerul lor degajat în prezenţa colonelului Burov şi în dialogul cu acesta. Era conştient de faptul că pentru ei, dar şi pentru Burov, aceasta trebuie să fi fost o schimbare de mentalitate extrem de dificilă.

Lisa urmări o vreme conversaţia, apoi îşi opri privirea asupra tînărului al cărui nume era Jim Hull. Avea vreo douăzeci şi unu, douăzeci şi doi de ani, era blond şi arăta destul de bine în şort şi adidaşi. Lisa îl măsură din cap pînă în picioare, apoi, cînd privirile li se întîlniră, îl privi într-un fel anume, de neconfundat. Hull păru stînjenit şi interesat totodată. În cele din urmă, zîmbi prosteşte, coborî privirea şi lăsă capul în jos. Scena fu remarcată atît de Burov, cît şi de Hollis, acesta din urmă realizînd că, dintr-o dată, Jim Hull nu mai arăta deloc a american. Hollis ştia că tinerii americani de aceeaşi vîrstă puteau fi timizi şi stîngaci în prezenţa fetelor, numai că felul lui Hull de a-şi exprima timiditatea şi stînjeneala trăda puştanul rus din spatele măştii.

– Tînărul ăsta nu se descurcă prea bine, ce zici? comentă Lisa, adresîndu-i-se lui Burov.

Burov păru agasat.

– Mă tem că studenții mei nu sînt obișnuiți cu americancele agresive, replică el tăios. Apoi adăugă: Să mergem.

Lisa i se adresă lui Hollis, ca și cînd Burov n-ar fi fost de față.

– Știi, Sam, cînd hormonii unui tînăr fierb, inima-i bate să-i spargă pieptul și se face roșu ca racul, el nu se mai poate controla pe deplin.

– O să țin minte.

– Lăsînd aspectul ăsta la o parte, interveni Burov, ce părere ți-au făcut? Cinstit!

– După mine, răspunse Hollis, cei șase jucători de baschet ai tăi miros a *kolbassa* și a varză.

– La propriu sau la figurat?

– Și una, și alta.

– Nu cred.

– Atunci, nu te mai osteni să mă întrebi.

Burov îi conduse pe un coridor scurt, în capătul căruia, dincolo de niște uși de sticlă, se afla o piscină mare. În bazin, înotau doi bărbați și două femei.

– Ăsta e un punct central al activității mondene nocturne și mă tem că și al unor petreceri lipsite de prejudecăți, care au loc vineri noaptea. E noaptea în care aici se adună tipii cei mai trăsniți și fac baie în pielea goală. Nu știu dacă e vorba de decadență rusească sau americană.

Burov reflectă o clipă, apoi continuă:

– Să vă spun ce-am descoperit. În America, la fel ca în Rusia, există o puternică atitudine puritană, o moralitate publică accentuată, dar în viața particulară există o mare doză de desfrîu. Ca mari imperii, cred că noi asociem decadența spirituală și morală cu declinul și prăbușirea politică. Avem în vedere cazul Romei. Ce părere aveți?

Hollis își spuse că, prin funcția pe care o avea, Burov fusese obligat la o anumită gîndire independentă. Nu era sclipitor de inteligent, dar era șiret, un supraviețuitor, și ca atare permeabil la realitatea exterioară.

– Există exemple mai bune de similitudini între ruși și americani, spuse Lisa.

– Da, dar nici una nu e atît de interesantă ca atitudinea lor față de sex. Urmați-mă, vă rog.

Trecură în revistă restul complexului sportiv subteran şi Hollis înţelese că acesta constituia, fie şi doar în parte, motivul pentru care Burov nu dorea să dezafecteze lagărul şi să mute întreaga operaţie în altă parte. Cînd Pensionul Doamnei Ivanova se afla într-o formă iniţială, mai rusească, putea fi mai uşor reamplasat. Însă o dată cu introducerea unor condiţii de cazare mai bune şi cu amenajarea acestui complex sportiv, Burov se trezise împotmolit în ceea ce numea decadenţa americană, dacă tot veni vorba de ea.

Părăsiră complexul subteran, luînd liftul, care îi aduse înapoi în buncărul de beton. Burov îi conduse afară.

– Sîrma aia ghimpată, spuse arătînd spre sud, delimitează cazarma Direcţiei Grăniceri a KGB-ului, care asigură santinelele pentru turnurile de pază şi patrularea perimetrului. Cîţiva dintre ei se află în interiorul lagărului, mai ales la comenduire. N-aveţi nici un motiv să vă apropiaţi vreodată de cazarme ori să vorbiţi cu vreunul dintre ei. De altfel, nu vă prea iubesc, întrucît le-aţi ucis doi camarazi. E limpede?

– Foarte, replică Hollis.

Dincolo de sîrma ghimpată şi de turnurile de pază ale acestui lagăr, ca şi ale tuturor celorlalte lagăre din această ţară, reflectă Hollis, se afla gulagul mai mare numit Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. Şi fiecare metru al acestor ziduri de închisoare atotcuprinzătoare era păzit de arma paramilitară de elită a KGB-ului numită Direcţia Grăniceri. Avînd un efectiv de o jumătate de milion de oameni, aceste trupe erau adesea mai bine pregătite şi echipate decît Armata Roşie, iar existenţa lor oferea KGB-ului posibilitatea de a intimida nu numai populaţia, ci şi pe militari şi chiar partidul pe care juraseră să-l apere.

Cum mergeau pe o cărare, Hollis îl întrebă pe Burov:

– Tu nu faci parte din Direcţia Grăniceri?

– M-ai mai întrebat odată chestia asta la telefon, nu-i aşa? Acum pot să-ţi răspund. Eu ţin de Departamentul Acţiune Executivă. Nu mă-ndoiesc că ştii despre ce e vorba.

– Desigur. Asasini politici, sabotori, răpitori şi şantajişti.

– Noi n-avem despre noi aceeaşi părere, dar, în general, cam asta facem. Mi-am început cariera în acest departament, lucrînd cîţiva ani în Peninsula Scandinavă. Aşa cum ţi-am spus, sînt aici de zece ani: cinci ani am fost comandant adjunct, iar de cinci ani

sînt comandant. Ca toți cei de-aici, misiunea mea e pe viață. Centrul nu încurajează transferurile din acest loc. Mulți dintre rușii care lucrează aici, inclusiv întregul corp medical, sînt deținuți politic, care au fost trimiși aici din gulag. Apoi adăugă: Din înregistrarea convorbirii cu Fisher am aflat că instructorii americani numesc acest loc Pensionul Doamnei Ivanova. E sarcasmul o trăsătură specifică piloților americani sau se regăsește în toată societatea americană?

– E o chestiune endemică, replică Hollis. Există cursuri serale de sarcasm.

– Acum *tu* ești sarcastic!

Își continuară toți trei plimbarea prin pădure. Unui observator din afară scena i s-ar fi părut a fi o întîlnire între prieteni. Hollis îi punea lui Burov tot felul de întrebări, iar Burov îi răspundea cu dezinvoltură, făcînd în cîteva rînduri observația că erau puține la număr secretele existente în perimetrul lagărului.

– O deficiență reală a acestei școli, sublinie Burov, e că toți instructorii bărbați sînt foști piloți. Experiența lor premilitară e cît de cît variată, ceea ce e bine, dar experiența lor profesională și personală, ca adulți, este în mod firesc prea asemănătoare și limitată pentru a ne putea oferi o bună secțiune transversală în societatea americană. Prezența voastră, cu unele variații pe care le-ați aduce ca formație, ar reprezenta un cîștig excelent pentru școală.

– Te rog, spuse Hollis, scutește-mă de jargonul universitar.

– Dar îl folosim aici.

– Și cum le ziceți, mă rog, băieților cu pistoale-mitralieră? Personal de pază al campusului?

– Nu, ei sînt grăniceri KGB cu o bună pregătire și cu ordinul expres ca, atunci cînd trag, să ucidă.

– Deci, zise Hollis, atunci cînd am omorît doi dintre ei, n-am făcut probabil altceva decît să acționez în legitimă apărare. Tu te-ai aflat în legitimă apărare cînd l-ai asasinat pe Gregory Fisher?

Burov se gîndi o clipă, apoi răspunse:

– Într-un anume fel, da.

– Nu cred, colonele Burov, spuse Lisa sec. M-am tot gîndit la treaba asta. Vreau să spun la felul în care ar fi trebuit s-o faci.

Ar fi trebuit să-i zdrobești capul izbindu-l de parbriz, să-i zdrobești toracele lovindu-l de volan...

– Te rog, domnișoară Rhodes, nu avem nevoie de descrieri grafice. În plus, sentimentul dumitale de revoltă morală a început să mă plictisească.

– Ai zis că putem spune ce gîndim. Nu vrei să cunoști sentimentul de revoltă morală occidental?

– Nu, iar răbdarea mea are și ea limite.

– Și a mea.

Burov păru literalmente că-și mușcă buzele și Hollis își zise că probabil regreta că îi scosese din celule.

Traversară din nou terenul de fotbal și ajunseră la drumul principal în dreptul clădirii comenduirii. Burov făcu la stînga, în direcția porții principale. După vreo sută de metri, ajunseră la construcția din bîrne care avea o frumoasă verandă în față și automatul de Coca-Cola. Urcară pe verandă și Burov le spuse:

– Arătați amîndoi destul de obosiți.

Băgă o fisă de cincizeci de copeici în aparat.

– Merge cu monedele noastre.

Îi oferi o cutie cu Coca-Cola Lisei, pe următoarea lui Hollis, păstrînd-o pe cea de-a treia pentru el.

– E băutura adevărată, spuse rîzînd.

Hollis și Lisa sorbiră din Coca-Cola și descoperiră că era, într-adevăr, băutura adevărată. La invitația lui Burov, se așezară în balansoare și admirară pinii de pe partea cealaltă a drumului. Cîndva, Hollis stătuse pe o verandă asemănătoare, veranda unei cabane de vînătoare din Carolina de Nord; sorbise o băutură răcoritoare din cutie, mirosise parfumul pinilor și se conversase cu soția.

Burov privea și el pierdut în depărtare și se legăna încet, dîndu-i lui Hollis impresia că și pe el îl cuprinsese nostalgia după ceva, deși îi era greu să-și imagineze după ce anume. Poate după zilele petrecute ca asasin în Peninsula Scandinavă.

– În țara asta există un singur stăpîn, spuse Burov. Noi. KGB-ul. Sîntem cunoscuți a fi sabia și scutul partidului, dar în realitate noi nu servim nici partidul, nici statul și cu atît mai puțin poporul. Noi ne servim pe noi. Pînă și militarilor le e frică de noi, și au și ei arme. Dar noi am descoperit că arma supremă e iluzia. Noi creăm iluzia că ne aflăm pretutindeni, așa încît

oamenii nu îndrăznesc nici măcar să ne şoptească numele. Şi ce vedeţi aici – făcu un semn larg cu mîna – e tot iluzie. Ce-au crezut analiştii voştri că-i aici? îl întrebă pe Hollis.

– Au crezut că e varianta rusească a unei baze de antrenament abandonate.

Lisa se stăpîni să nu rîdă.

Burov îl privi insistent pe Hollis şi se încruntă. Degetele-i băteau ritmic în braţele balansoarului.

– Aveţi dreptate să vă distraţi, spuse ridicîndu-se. Să mergem înăuntru.

Burov îi conduse în clădirea numită VFW, POST 000. În dreapta vestibulului, se deschidea un club încăpător. Se opriră în uşă, privind la cele aproximativ douăzeci de persoane din încăperea puternic luminată.

Pe peretele din faţă era desfăşurat drapelul american pe care îl zărise Hollis prin fereastră. Pe pereţi mai atîrna, la întîmplare, butaforie de sezon: dovleci, sperietori de ciori, o pisică neagră, cîţiva curcani şi un cuplu de puritani protestanţi. Toate arătau a fi accesorii de petrecere de bună calitate, confecţionate, probabil, în State.

Lisa trecu în revistă decorul autumnal şi zise:

– E deprimant.

Hollis îşi aminti de pomul de Crăciun din clubul de la baza aeriană Phu Bai. În unele anotimpuri, lucrurile ies pe dos.

Observă un stativ de reviste fixat în perete, în care se găseau zeci de periodice americane, de la *Time* la *Road and Track*, de la *Playboy* la *Ladies' Home Journal*. În colţul îndepărtat, se afla un spaţiu de lectură, cu rafturi înţesate cu sute de cărţi. Existau mese de joc pentru cărţi, o masă de biliard şi chiar jocuri video.

– Bărbaţii mai în vîrstă sînt, firește, compatrioţii tăi. Ei sînt informaţi la zi în legătură cu viaţa din America prin intermediul casetelor video ce ne sînt trimise cu poşta diplomatică de ambasada şi consulatele noastre din Washington, New York şi San Francisco. Cărţile, revistele şi ziarele vin zilnic cu cursele aeriene obişnuite ce sosesc la Moscova.

Cîţiva dintre bărbaţii de vîrstă mijlocie îşi opriră privirile asupra lui Hollis şi a Lisei, dar Hollis băgă de seamă că nici

unul dintre ei nu luă aminte la Burov, după cum nici unul nu se apropie de ei.

Hollis își opri privirea asupra unui bărbat de vreo cincizeci de ani, frumos, îmbrăcat foarte îngrijit în pantaloni de catifea reiată, cămașă și jachetă de lînă. Lîngă el, stătea un bărbat mai tînăr și amîndoi priveau la televizor. Hollis avea posibilitatea să vadă ecranul: Tony Randall și Jack Klugman se certau în bucătăria apartamentului lor. Nu auzea sonorul, dar recunoscu secvența ca fiind din filmul *Un cuplu ciudat.*

Tînărul rîse în hohote de ceva, apoi se întoarse spre bărbatul de vîrstă mijlocie și vorbi într-o engleză cu accent new yorkez.

– Încă nu înțeleg dacă tipii ăștia se vor evrei sau nu.

– E cam neclar, replică instructorul american.

– Unger e un nume evreiesc, nu-i așa?

– Da.

– Deci Unger e probabil un evreu alb.

– Ce-i aia un evreu alb? întrebă americanul.

– N-ai auzit niciodată expresia asta? E un evreu care se comportă ca un non-evreu.

– N-am auzit-o niciodată, spuse instructorul.

Studentul reflectă o clipă.

– Bill mi-a spus-o. El zicea că-i un compliment. Dar altcineva mi-a spus că e o jignire. Iar acum tu spui că n-ai auzit de ea.

Americanul ridică din umeri.

– Nu știu nici eu totul.

– E o jignire sau un compliment? îl întrebă Burov pe Hollis.

– E un compliment destul de drăguț, răspunse Hollis.

Burov zîmbi.

– Cred că minți. Cineva aici minte. Asta a fost întotdeauna problema. De regulă însă, aceste lucruri pot fi verificate.

Hollis îi privi pe americanii din încăpere, camarazii săi de zbor de odinioară, și inima începu să-i bată cu putere. O apucă pe Lisa de mînă și o trase după el spre ușă. Burov se grăbi și el în urma lor și cu toții se opriră pe veranda acoperită din fața clădirii.

Burov își continuă ideea anterioară.

– Vezi, minciunile prin omisiune sînt cel mai greu de depistat. Instructorii noştri nu sînt prea zeloşi, aşa încît... Se opri şi-l privi pe Hollis. S-a întîmplat ceva?

– Nu.

– Ba da, oamenii ăia. Cît sînt de insensibil! Ei sînt bine, Hollis. S-au adaptat.

Lisa puse o mînă pe umărul lui Hollis, care îi spuse:

– Mi-a trecut.

Burov aşează cutia goală de Coca-Cola pe aparat. Făcu o pauză, apoi îi spuse lui Hollis:

– M-a sunat din Minsk un tip pe nume Felix Vasilievici. Era supărat în legătură cu ceva ce ai spus despre el, deşi explicaţiile sale au fost cam neclare. Mă întreb dacă ştii la ce şi la cine mă refer.

– Te referi la Mark Salerno.

– Da, aşa-i. Cum de te-ai prins în ceea ce-l priveşte?

– Lua poziţia de drepţi şi saluta ori de cîte ori trecea pe lîngă el un ofiţer sovietic.

– Zău, colonele Hollis! Îţi permit să fii sarcastic, dar asta-i minciună, iar cu minciuna ţi-am spus cum e.

– După felul în care ţinea ţigara, spuse Hollis, explicîndu-i pe scurt cum stătuseră lucrurile.

– Înţeleg, spuse Burov, clătinînd din cap.

Lisa îşi plimba privirea de la unul la celălalt.

– Mike...? îl întrebă pe Hollis.

– Da, răspunse Burov în locul lui Hollis. Pe dumneata te-a păcălit, domnişoară Rhodes? Asta-i bine.

Apoi, adresîndu-i-se lui Hollis:

– Dar, colonele, dacă cineva n-ar fi fost avizat, aşa cum erai tu, în legătură cu experienţa unor lupi în blană de oaie, această greşeală minoră ar fi trecut neobservată. Nu-ţi subestimez inteligenţa, dar persoane mai isteţe decît tine au fost păcălite fără drept de apel de absolvenţii mei. Bunul prieten al domnişoarei Rhodes, Seth Alevy, de exemplu, a fost păcălit de mai multe ori de unii dintre „americanii" noştri: soţii Kellum, ca să numesc doar doi dintre ei.

– *Soţii Kellum?* repetă Lisa. Dick şi Ann?

Îl privi pe Hollis, care dădu afirmativ din cap.

– Dumnezeule... Dumnezeule... Nu pot să cred, spuse Lisa, clătinînd din cap.

Burov zîmbi încîntat.

– Şi există alte trei mii în America, în ambasadele voastre, în bazele voastre militare de peste mări. Fantastic, nu-i aşa?

Lisa se holbă la Burov. Hollis îşi plimbă privirea de la unul la celălalt. Spera ca Burov să-şi fi dat seama cît de puţine ştia Lisa şi să creadă acest lucru. Pe de-altă parte, spera ca şi Lisa să fi înţeles de ce nu fusese informată atît cît ar fi dorit.

Burov se întoarse spre Hollis şi îl întrebă:

– Şi cum i-aţi descoperit pe soţii Kellum?

– O simplă verificare a trecutului. Oricum, sînt nişte actori foarte buni.

Burov păru îngîndurat.

– N-am mai primit nici o veste de la ei de zece zile, aşa că presupunem că domnul Alevy îi stoarce de informaţii, ceea ce e o treabă foarte neplăcută. E un bun anchetator?

– Habar n-am, răspunse Hollis. Apoi îl întrebă: Cu Dodson evadat şi soţii Kellum în mîinile lui Alevy, ai de gînd să muţi şcoala?

Burov ridică din umeri.

– Aş prefera să n-o fac. Dar lucrurile iau o întorsătură neplăcută, după cum spui. Ce-ai face, dacă ai fi în locul meu?

– Ştiu şi eu, aş spune că e vorba de ţara mea şi că eu o conduc, nu americanii. N-aş ceda presiunilor americanilor sau ale Kremlinului, fugind şi ascunzîndu-mă în altă parte. Hollis adăugă în bătaie de joc: Creează o iluzie!

– Poate tu eşti acela care încearcă să creeze o iluzie. Vom vedea.

Lisa stătea lîngă balustrada verandei şi se uita la cîţiva tineri care făceau jogging, vreo doisprezece la număr, alergînd pe porţiunea cu nisip ce mărginea drumul. Tinerii alergau şi cîntau *Anchors Aweigh.*

Burov îi privea şi el.

– Se pare că studenţilor le place cîntecul ăsta. Personal, eu îl prefer pe al vostru, al forţelor aeriene.

Burov se uită la ceas.

– Haideţi să ne mai plimbăm, dacă vă simţiţi în stare.

Coborîră treptele verandei şi o luară pe drum. Burov coti pe o alee pavată cu bîrne şi ajunseră în faţa unei mici cabane îmbrăcate în şindrilă, cu aspect oarecum american, înconjurată de pini.

– Asta e o locuinţă pentru studenţi, spuse Burov.

Bătu la uşă şi o deschise. În camera de zi, aşezaţi pe podea, patru tineri jucau Trivial Pursuit, un fel de Cine ştie cîştigă. Burov le făcu semn să continue.

Hollis fu din nou izbit de dezinvoltura americană a tinerilor, de atitudinea lor extrem de nerusească: întinşi pe jos, desculţi, îmbrăcaţi în blugi şi tricouri. „Cu atît mai mult cu cît erau singuri, îşi spuse Hollis, şi nu se aşteptau la vizitatori." Observă că pe unul dintre tricouri scria „Iisus e Dumnezeu", iar pe altul – „Ocrotiţi balenele".

Unul dintre tineri i se adresă lui Burov într-o engleză cu accent de Washington, D.C.

– Ediţia asta Baby Bommer e-o nenorocire. De obicei, prostiile astea se referă la cunoştinţe de cultură generală, dar întrebările din Boomer sînt dure de tot. Cred că nici americanii nu ştiu prostiile astea.

– Chiar aşa? spuse Burov, întorcîndu-se spre Hollis. Tu ştii să joci jocul ăsta?

Hollis clătină din cap.

– Să mă omori şi nu ştiu.

– Dar tu? o întrebă Burov pe Lisa.

– Nu ştiu.

Burov ridică din umeri, apoi îi spuse lui Hollis.

– Fă-mi o plăcere, colonele. Pune-le studenţilor mei o întrebare de cultură generală. Te rog. Va fi edificatoare şi pentru tine.

Hollis se gîndi o clipă, apoi se adresă celor patru tineri aşezaţi pe jos:

– Care e cifra exactă a sovieticilor – bărbaţi, femei şi copii – ucişi în timpul regimului de teroare instaurat de Stalin?

Cei patru se priviră unii pe alţii, apoi se uitară la Burov, care încuviinţă, dînd din cap.

– Răspundeţi, dacă ştiţi!

– Am citit în cărţi şi reviste, răspunse unul dintre tineri. Cred că cifra exactă este douăzeci de milioane.

– Şi ce părere ai? întrebă Hollis.

Urmă un moment de liniște.

– Eu nu cred că-i aşa, interveni Burov, şi nici ei nu cred. Cînd o să ajungă însă în America, vor spune că aşa e. Apoi adăugă cu răceală: Nu ăsta-i genul de întrebare la care m-am referit. Pune-le într-adevăr nişte întrebări de cultură generală. Dumneata, domnişoară Rhodes. Haide!

– Nu ştiu astfel de întrebări, spuse Lisa.

Burov îi întinse un teanc de cartonaşe din Trivial Pursuit. Lisa ridică din umeri şi începu să le frunzărească.

– Ce ţară a construit Tu-144, primul avion supersonic de pasageri care a zburat şi apoi s-a prăbuşit?

– Uniunea Sovietică, răspunse tînărul îmbrăcat cu tricoul pe care scria „Ocrotiţi balenele".

Lisa citi întrebarea de pe alt cartonaş.

– Ce construcţie rusească a început să fie ridicată la lumina reflectoarelor, puţin după miezul nopţii, în fatidica zi de 13 august 1961?

– Zidul Berlinului, răspunse tînărul pe al cărui tricou scria „Iisus e Dumnezeu".

– Mulţumesc, domnişoară Rhodes, spuse Burov. Ajunge.

Tînărul cu accent de Virginia îi spuse Lisei:

– Ştiţi, nouă, americanilor, aceste întrebări ni se par banale, dar pentru voi, ruşii obişnuiţi, unele dintre ele sînt o adevărată belea.

Lisa îl privi pe Hollis, care citi în ochii ei faptul că nu-i venea să creadă că tinerii aceia erau ruşi. Burov observă şi el privirea Lisei şi îi spuse celui cu tricoul pe care scria „Iisus...":

– O să încălcăm regula. Ai permisiunea pentru cîteva clipe să fii din nou rus.

Tînărul sări în picioare şi spuse în rusă:

– Am înţeles, tovarăşe colonel.

Apoi tînărul se adresă lui Hollis şi Lisei în ruseşte:

– Numele meu a fost cîndva Evgheni Petrovici Kornienko. Acum unsprezece luni am intrat în această şcoală, căreia noi îi zicem „CRISALIDA" – acea stare protejată în cursul căreia mă voi metamorfoza complet, devenind fluture. Numele meu va fi Erik Larson. Voi păstra unele vagi amintiri din perioada în care am fost omidă, dar voi avea aripi frumos colorate şi voi zbura în

lumina soarelui. Nimeni din cei care mă vor vedea nu se va gîndi la omidă.

Burov făcu un semn cu capul şi tînărul se aşează. După părerea lui Hollis, Evgheni Petrovici era mai plauzibil în postura lui Erik Larson. Constată, totodată, aşa cum îi spusese Burov, că mulţi dintre aceşti tineri erau aleşi atît pentru calităţile lor fizice, cît şi pentru inteligenţa lor. Cei mai mulţi dintre cei pe care îi văzuse erau foarte arătoşi, avînd aspectul blond al ruşilor nordici, ceea ce, odată adăugate recuzita şi costumaţia adecvate, le conferea o înfăţişare absolut americană.

Burov le mulţumi celor patru tineri şi făcu semn spre uşă, dar Hollis se întoarse şi-i întrebă:

– Cine ştie cine a cîştigat bătălia de la Borodino?

– Nu prea mă pricep la istorie, răspunse Larson, dar cred că Napoleon a scăpat ca prin urechile acului. Nu-i aşa, băieţi?

Ceilalţi tineri dădură aprobator din cap.

– Trebuie să-i mai reciteşti istoria, colonele, îi spuse Hollis lui Burov.

Burov nu răspunse, conducîndu-i pe Hollis şi Lisa afară. Îşi continuară plimbarea. Clădirile lagărului, constată Hollis, erau răsfirate, lăsîndu-le uneori impresia că se aflau într-o pădure. Apoi apărea o nouă clădire ori apăreau oameni care se plimbau. Zări trei bărbaţi îmbrăcaţi în pardesie care veneau în direcţia lor pe aleea pavată cu bîrne.

– Instructori, le spuse Burov.

Hollis îi privi cum mergeau şi vorbeau, semănau cu nişte profesori universitari, retraşi într-un refugiu silvic, care discutau despre dreptul de posesiune sau despre poetul Geoffrey Chaucer. Cînd se întîlniră, Burov făcu prezentările:

– Comandor Poole, căpitan Schuyler, locotenent-colonel Mead, permiteţi-mi să vi-i prezint pe colonelul Hollis din Forţele Aeriene ale Statelor Unite, fost ataşat al Aerului la ambasada americană, şi domnişoara Lisa Rhodes, din Serviciul de Informaţii al Statelor Unite, şi ea fostă funcţionară la ambasada americană.

Cei cinci americani schimbară priviri. Colonelul Mead rupse tăcerea:

– Cum dracu' aţi ajuns aici?

– Am fost răpiți, răspunse Hollis.

– Dumnezeule, îi spuse Mead lui Burov, de data asta ați făcut-o de oaie!

Burov schiță un zîmbet.

– Dacă ați fi citit mai cu atenție ziarele, așa cum ar fi trebuit, domnilor, ați fi aflat de decesul colonelului Hollis și al domnișoarei Rhodes într-un accident de elicopter.

– Exact! dădu aprobator din cap comandorul Poole. Tu ești atașatul Aerului.

– Am fost.

– Așadar, sînteți reali? spuse căpitanul Schuyler. Am crezut că sînteți două dintre omizile zburătoare ale colonelului Burov dintr-o promoție mai veche.

– Nu, răspunse Hollis, sîntem reali.

Locotenent-colonelul Mead continua să pară sceptic.

– Am citit despre voi, dar oare voi sînteți *voi?*

– O să primiți revistele de săptămîna trecută, care publică și poze, interveni Burov. Și casete video cu programele de știri ale rețelelor de televiziune.

– Regret că vă văd aici, spuse Schuyler cu un aer grav.

– Și nouă ne pare rău că sîntem aici, replică Hollis.

Intui că cei trei ar fi vrut să-i pună o groază de întrebări, între care una referitoare la Dodson, dar nu era momentul potrivit.

– O să stăm de vorbă curînd.

Cei trei dădură afirmativ din cap. Se despărțiră în grabă.

– După cum puteți constata, spuse Burov, majoritatea caselor sînt americane. Într-o altă zonă subterană, există mai multe spații de pregătire – bucătăria americană, mai multe birouri de afaceri și profesionale, încăperi umplute cu tot felul de accesorii americane. O să v-o prezint cu un alt prilej. În general însă, ne concentrăm asupra nuanțelor de limbă și cultură: expresii faciale, îmbrăcăminte, relații interpersonale și alte lucruri de soiul ăsta. Lucrurile contidiene, cum ar fi supermarket-urile și stațiile de benzină, pot fi ușor asimilate în State.

– Sau cum să fumezi o țigară, remarcă Hollis.

Burov tăcu o vreme, apoi replică:

– Mici greșeli, care pot fi fatale. Apoi continuă: Una dintre cele mai mari probleme pentru noi pare să fie expresia feței.

Unicitatea expresiei, modul aparte în care diferite culturi fac diferite lucruri cu fețele lor pentru a exprima lucruri diferite.

– Moscoviții au întotdeauna o expresie de disperare mută, comentă Lisa, mai puțin atunci cînd beau și cînd devin melancolici. Nu obișnuiesc să zîmbească decît cînd își privesc copiii.

– Chiar așa? spuse Burov. Să fiu cinstit, n-am observat. Dar tocmai asta e, ai observat tu. Dacă ar fi să luăm numai numărul de cuvinte și e ceva copleșitor. Aveți aproape o jumătate de milion de cuvinte în timp ce noi avem mai puțin de o sută de mii. Engleza este, fără îndoială, o limbă bogată. Vă invidiez pentru limbă, mai puțin pentru ortografia și gramatica ei.

Burov continuă să vorbească în timp ce se plimbau pe potecile pavate cu bîrne din pădure.

– Îmi amintesc o pățanie a unuia dintre absolvenții noștri proaspăt sosit în America. E vorba de o experiență neplăcută pe care a avut-o la un supermarket cu o mașină de tăiat conserve. Se pare că, din motive care îmi scapă, a băgat în mașină o cutie de Cola plină. Zîmbi, imaginîndu-și scena, apoi adăgă: Cred că e la fel ca atunci cînd citești o hartă luată prin satelit. Vezi totul, dar nu e ca și cînd ai fi în teren. Trebuie să pui piciorul într-o țară, să-i respiri aerul și să-i asculți ritmul ca s-o cunoști cu adevărat.

– Și ce se întîmplă dacă ajungi s-o cunoști și s-o îndrăgești? întrebă Lisa.

– Asta, replică Burov, poate fi o problemă. Dar am găsit o soluție. Din nou, e vorba de o iluzie. Absolvenții noștri sînt loiali, dar, dincolo de asta, le-am creat impresia că sînt în permanență supravegheați, chiar și în America. Ei știu, de asemenea, că ne ocupăm îndeaproape de familiile lor rămase aici. Înțelegeți, nu-i așa?

– Colonele, e limpede că stăpînești limba noastră pînă la cele mai mici nuanțe.

– Mulțumesc.

Traversară din nou drumul principal și o apucară pe o potecă ce trecea prin spatele sălii VFW, coborînd ușor în pantă prin pădure.

– Încercăm ceva nou, spuse Burov. Absolvenții care au petrecut cel puțin șase ani în America revin să lucreze ca instructori.

Acest program trebuie să continue şi să se extindă. Nu ne putem bizui la infinit pe instructori străini. După care adăugă: Petru cel Mare a înţeles în cele din urmă acest lucru. La început, a importat prea mulţi străini. Asta-i istoria ţării mele: s-a încercat grefarea cunoştinţelor şi a culturii occidentale pe aceste meleaguri neprimitoare. Pînă la urmă, sîntem nevoiţi să luăm ce ne trebuie de la Occident şi să perpetuăm învăţarea acestor lucruri aici. Şcoala asta nu va muri doar fiindcă mor profesorii străini, cum i s-a întîmplat lui Petru. Nu. Noi vom pregăti profesori, iar ei, la rîndul lor, îi vor pregăti pe alţii. Într-o bună zi, şcoala va produce două mii de americani pe zi. La sfîrşitul secolului, vom avea o coloană a 5-a în ţara voastră, coloană a cărei dimensiune şi influenţă vor fi suficient de mari pentru a îndreptăţi Uniunea Sovietică să se considere o acţionară minoritară în America, chiar dacă o minoritate mută. Cîndva, s-ar putea să ocupăm fotoliile de preşedinte din consiliile de administraţie.

Hollis şi Lisa nu comentară.

Burov îi conduse spre o cabană micuţă din şiţă, construită în stilul Cape Cod, cu obloane verzi şi acoperiş de şindrilă din lemn de cedru.

– Asta a fost locuinţa maiorului Dodson. Puteţi s-o folosiţi în săptămîna de reflecţie de care aveţi nevoie. Să intrăm!

Burov deschise uşa şi îi invită să se dezbrace, apoi dădu drumul la cîteva radiatoare electrice portabile. Hollis aprinse, la îndemnul lui Burov, vreascurile din cămin. Apoi aruncă o privire prin încăpere, care i se păru rustică, dar confortabilă. Examină cărţile aşezate pe rafturile de lîngă cămin şi constată predilecţia lui Dodson pentru autorii britanici de romane poliţiste.

– După uşa aia e o bucătărioară, îi spuse Burov Lisei. Găseşti acolo pahare şi ceva de băut.

– Zău?

Burov avu o ezitare, apoi spuse:

– Eşti atît de amabilă să pregăteşti ceva de băut?

Lisa îi aruncă o privire chiorîşă, apoi intră în bucătărie.

– Femeia asta este, îi spuse Burov lui Hollis cu o voce joasă, foarte... independentă. Americancele! Cum o scoateţi la capăt cu ele?

– Sînt interesante, spuse Hollis.

– Niște sclifosite, replică Burov, așezîndu-se într-un fotoliu, lîngă foc. A sosit iarna. Te-ai obișnuit cu iernile rusești?

– Destul de bine. Doar sînt laureat al Premiului Joel Barlow.

Burov dădu ușor din cap.

– Am ascultat banda, să știi.

Hollis nu-i răspunse.

– N-am înțeles totul, dar trebuie să-ți spun că m-a scos din sărite. Am găsit-o insultătoare, abjectă și odioasă.

– A fost într-adevăr cam de prost gust, fu de acord Hollis. Poate că n-ar trebui să mai asculți conversațiile altora.

– Prietenei tale de-acolo îi place Rusia.

– Nu-i plac însă cei care o conduc acum.

– Acum și pururea.

– Cred că nu, colonele Burov.

– Fii realist, colonele Hollis.

– Mă străduiesc.

Burov ridică din umeri.

– Îți dau un sfat, spuse, încearcă s-o faci să-și țină gura. Aici sîntem foarte îngăduitori, pentru că e singurul mod în care putem să vă stoarcem creierul an după an. Cîțiva instructori au mers însă prea departe.

– Și i-ați împușcat.

– Numai cînd n-am avut încotro, replică Burov. Ia loc! Nu pari întremat. *Șezi!*

Hollis se așeză într-un fotoliu, cu fața spre foc.

Lisa reveni, aducînd trei pahare pe o tăviță metalică.

– Coniac, spuse, oferindu-i un pahar lui Hollis.

Luă un pahar pentru ea și așeză tava pe o măsuță. Burov își luă singur paharul și îl ridică.

– Pentru noua voastră casă!

Fu singurul care bău.

– Ei, ce ziceți, o găsiți de preferat torturii, foametei și morții?

– Nu încă, replică Lisa.

Burov o privi stăruitor o clipă, apoi spuse:

– Sex. Amîndoi v-ați gîndit la asta. Ați văzut cîteva femei. Unele erau studente și mai există și cele șase femei instructor americane pe care nu le-ați cunoscut încă. Mai sînt multe alte femei aici, care au fost aduse pentru instructorii americani.

Rusoaice. Ar fi fost nerealist din partea noastră să ne aşteptăm ca aceşti bărbaţi să funcţioneze bine în toţi aceşti ani fără femei. Dodson, s-a numărat printre cei care lăsau impresia că nu-şi doresc compania unei femei. Unii spun că era un celibatar convins, dar eu am auzit că avea o soţie pe care nu voia s-o înşele. Poţi să crezi aşa ceva? Burov sorbi din coniac. La început, mai toţi bărbaţii aştia au dus o viaţă plină de promiscuitate. Acum însă cei mai mulţi s-au potolit, având o relaţie monogamă. Femeile sînt toate din gulag, în special deţinute politic, dar sînt şi cîteva condamnate pentru infracţiuni de drept comun, îndeosebi infracţiuni cu caracter economic. După cum vedeţi, femeile provin din categoriile educate, aşa încît americanii se împacă destul de bine cu ele. Majoritatea femeilor au sentimente antisovietice, lucru pentru care, de altfel, au şi ajuns în gulag. Multe dintre ele au condamnări pe viaţă, iar cele care n-aveau au acum.

– Cuplurile astea sînt căsătorite legal? întrebă Lisa.

– Potrivit legislaţiei sovietice, nu. Ştiu că s-au făcut unele căsătorii cvasireligioase. De asemenea, vă spuneam, mai există şi şturlubaticii, cei care coboară în „staţiune" vinerea. Totul în noaptea aia e turbat. Viaţa aici e cum o faci. Ca în Vest. Şi Burov adăugă: Ca o ironie, cred c-aici o să vă fie mai puţin dor de casă decît vă era la ambasadă.

Hollis simţi că băutura i se urcase la cap şi mai simţi că se săturase peste poate de Burov.

– Am dori să rămînem singuri, îi spuse.

– Desigur, spuse Burov ridicîndu-se. Aţi avut amîndoi cîteva săptămîni grele.

Se îndreptă spre uşă.

– Luaţi legătura cu intendentul de la comenduire, dacă aveţi nevoie de ceva. Există un centru comercial la capătul dinspre sud al drumului principal. Aici toată lumea primeşte salariu. Am să vă dau banii pentru săptămîna asta în avans. În dormitor, o să găsiţi lenjerie de noapte. Din pacate, bagajele voastre au fost trimise rudelor apropiate.

– Dar icoana domnişoarei Rhodes? întrebă Hollis.

– A, o să v-o trimit, dacă doriţi. Cine a scrijelit secera şi ciocanul pe ea?

– Bănuiesc că soții Kellum, răspunse Hollis.

– Zău? Mi-i amintesc din perioada cînd erau aici – asta se întîmpla acum zece ani. Nu prea obișnuiam să-i trimitem în cupluri, dar ei au avut ideea să se angajeze ca servitori la familia unui om politic influent. Din cîte știu, în America e greu să găsești servitori și de aceea e ușor să-i plasezi. Odată intrați în casă, ei au acces nelimitat la tot felul de lucruri. Apoi adăugă: Aici îi învățăm să aibă inițiativă individuală, lucru care, din păcate, nu reprezintă o trăsătură caracteristică a rușilor. În activitatea unui spion însă ea rezolvă jumătate din treabă. De acord, colonele?

– Dacă profanarea unui obiect de cult e un exemplu al felului în care îi învățați să aibă inițiativă, ați înțeles greșit.

– Recunosc c-a fost un gest destul de crud din partea lor. Dacă doriți, v-o trimit. Altceva? Nimic? Ei, a fost o dimineață plăcută. Sper că și pentru voi.

Burov plecă.

Hollis inspectă încăperea, apoi dormitorul.

– N-aș zice că-i pe gustul meu.

Lisa îl îmbrățișă.

– Vreau să știi și să nu uiți nici o clipă că te iubesc.

– Sper să fie așa, fiindcă se pare c-o să ne petrecem aici tot restul vieții. Și tu care spuneai că ambasada te face claustrofobă!

– N-o să ne petrecem aici tot restul vieții. Nu! Ori o să ajungem acasă, ori o să murim încercînd s-o facem.

– Nu fii proastă, spuse Hollis, frecîndu-și vîrfurile degetelor.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– O să ne plimbăm ceva mai încolo, spuse el.

– Bine. Sînt epuizată. Nu mă simt bine. O, Doamne, Sam, celula aia... a fost groaznică. Îl urăsc pe omul ăsta.

– Întinde-te aici, pe canapea.

Hollis o conduse spre canapea, o acoperi cu un hanorac, apoi se așeză într-un fotoliu.

– Am fost curajoasă?

– Foarte.

– Nu vreau să mă las pradă urii.

– Acum dormi. Vorbim mai tîrziu.

– Bine.

Hollis privi o vreme focul din cămin. Gîndul îi zbură la personalitatea schizofrenică a lui Burov: vicios şi sadic, apoi aproape amabil. Impresia lui era că nici una dintre feţele acestui om nu era „jucată". Ura lui Burov faţă de el şi de întreaga lume occidentală era veritabilă şi profundă. Pe de-altă parte, dacă era puţin încurajat şi cointeresat, putea deveni politicos, ba chiar prietenos.

Încercă să se împace cu ideea morţii sale – cea regizată şi cea care plana deasupra lui. Se gîndi la cei trei americani pe care-i întîlnise pe cărare. Păreau pierduţi, asemenea unor stafii nefericite, suflete rătăcitoare plutind în derivă în vidul dintre vii şi morţi. Încercă să-şi imagineze două decenii trăite în acest loc, dar îi fu cu neputinţă. Încercă să înţeleagă sistemul monstruos care putuse să creeze un loc precum acesta, dar îi fu imposibil.

Capitolul 33

Spre înserat, Hollis şi Lisa ieşiră din cabană şi o luară spre sud, către terenul de fotbal.

– Putem vorbi aici? întrebă ea.

– Nu pe cărări. Mai încolo.

Ajunseră la terenul de fotbal, pustiu la acea oră, şi îşi continuară drumul spre sud, dincolo de buncărul din beton care adăpostea liftul spre staţiunea subterană.

– Coborîm în complexul de recreere?

– Nu, ne plimbăm doar...

– Ca ultima oară cînd m-ai adus în pădurea asta?

– De data asta nu-i chiar aşa de periculos, fiindcă sîntem în *interiorul* gardului de sîrmă ghimpată.

Cărarea se sfîrşi şi Hollis se căţără pe ramurile ca nişte trepte ale unui pin impunător. Dispăru printre crengi vreme de zece minute, apoi coborî şi îşi scutură hainele.

– Ce-ai văzut? întrebă Lisa.

– Cazarma trupelor de grăniceri.

– De ce-ai vrut s-o vezi?

– Aşa, fiindcă-i acolo. Asta face parte din pregătirea mea. Zîmbi. Nu mă pot abţine.

– Cred că nu.

O luară înapoi pe potecă, apoi Hollis se abătu de la drum, trăgînd-o pe Lisa într-o mică rîpă. Se aşezară unul lîngă celălalt, pe terenul în pantă, şi Hollis îi spuse în şoaptă:

– S-ar putea să aibă dispozitive de ascultare pe cărări şi chiar microfoane direcţionate cu care ne urmăresc. Aici însă putem vorbi, cu condiţia să vorbim în şoaptă.

– La ora asta ar fi trebuit să fim într-o țară în care nimeni nu-și face griji pentru asemenea lucruri. La naiba!

Lisa ridică o crenguță de jos și începu să curețe covorul de ace de pin.

– O să stăm aici tot restul vieții?

– Sper că nu.

– Seth știe oare că sîntem aici?

– Cred că știe că n-am murit în accidentul de elicopter. Probabil speră să fim aici și nu în altă parte. De fapt, sîntem norocoși că ne aflăm *aici*, nu la Lubianka.

– Deci o să fim salvați sau schimbați cu alții?

– Nu știu.

– Ba știi. De ce nu poți să-mi dai niște speranțe?

Hollis o apucă de mînă.

– Ți-am mai spus: cu cît știi mai puțin, cu atît e mai bine pentru tine. Același lucru e valabil și pentru mine. Amintește-ți de aparatele și substanțele de detectat minciuni. Burov e departe de a fi încheiat conturile cu noi.

Lisa dădu afirmativ din cap.

– Sam, i-am spus lui Burov aproape tot ce știam. N-am avut încotro. Dar nu i-am trădat pe cei din Iablonia.

Hollis o cuprinse cu un braț pe după umeri.

– S-a terminat, Lisa. Am văzut satul din aer. L-au ars.

Lisa scutură acele de pin o vreme, apoi spuse încetișor:

– O... ticăloșii...

– A fost un gest de curaj din partea ta să-ncerci să-i aperi.

Lisa clătină din cap.

– N-am fost curajoasă. După o pauză, continuă: Am crezut întotdeauna că pot rezista... dar după prima săptămînă nu mai eram nimic. Nu mai eram Lisa. Mi-e rușine de mine.

– Sînt profesioniști, Lisa, replică Hollis. Ei pot îngenunchea pe oricine. Au practicat treaba asta pe milioane de oameni pînă la tine. Nu fi prea aspră cu tine însăți.

Lisa clătină ușor din cap.

– Dar nu mi-am imaginat ce sînt în stare să facă unui om...

– Ba cred că da.

– Da. Acum înțeleg. KGB-ul a fost întotdeauna pentru mine o abstracție, un fel de bau bau pe care tu și Seth mi-l vînturați pe la nas, spunîndu-mi să fiu atentă cu prietenii mei ruși, cu mersul

la biserică... dar acum... Doamne, cît pot să fie de mîrşavi. Şi noi, cît de naivi.

– Nu te mai gîndi.

– Nu pot să-mi revin.

Hollis o trase mai aproape de el şi Lisa îşi lăsă capul pe umărul lui.

– Burov a încercat să mă facă să te urăsc, spuse ea încetişor. Mi-a spus c-am ajuns aici, fiindcă am fost complice la crimele pe care le-ai comis. Eu însă ştiam că minte. Pe ei nu-i interesează faptul că au murit doi oameni, ci ceea ce ştim şi ceea ce sîntem.

– Aşa-i. Puţin le pasă lor de moralitatea noastră, pe care însă o folosesc cu orice prilej împotriva noastră. Tu nu eşti o criminală, ci o deţinută politic.

– Da, o deţinută politic.

– Cei doi gîngăniceri n-au fost decît nişte victime nefericite ale operaţiunii lor ilegale.

– Da. O să ţin minte.

Lisa trase adînc aer în piept.

– M-am rugat, dar au fost momente cînd mi-am pierdut credinţa.

– Şi lui Iisus i s-a întîmplat asta, pe cruce. Şi el era om.

Lisa îi luă mîna într-a ei.

– M-ai făcut să mă simt mai bine.

– Şi o să te simţi mult mai bine, dacă o să putem egala scorul aici.

– Nu vreau să vorbesc despre asta, Sam. M-am săturat de această interminabilă vendetă. Tot ce-mi doresc e să scap şi să-i scoatem şi pe ai noştri de-aici.

– OK., spuse Hollis, ridicîndu-se. Atunci, hai să stăm de vorbă cu cîţiva dintre oamenii noştri de-aici şi să vedem cum îi putem ajuta.

Lisa se ridică şi îl apucă de braţ.

– Sam... sper să înţelegi... nu cred c-ar trebui să dormim împreună... măcar o vreme.

– Înţeleg.

– Oare? N-are nici o legătură cu tine.

– E-n regulă.

– Te iubesc.

Îl sărută, apoi o porniră înlănţuiţi înapoi spre potecă.

– Crezi c-o să-mi dea o Biblie? întrebă Lisa.

– Cred c-o să-ți dea aproape tot ce vrei. Tocmai asta e. N-au de gînd să ne spele creierul aici. Dimpotrivă, ei vor ca tu să fii Lisa și să „produci" alte Lise la rîndul tău.

– N-o voi face.

– Ba ai s-o faci cu siguranță.

– Eu n-am spus niciodată c-am să accept. *Tu* ai spus.

– Vrei să fii împușcată?

– Poate.

Hollis o privi stăruitor.

– Încearcă să cîștigi timp, Lisa. Bine?

– Știi ceva, piloții ăștia de-aici încearcă să cîștige timp de vreo douăzeci de ani.

– O săptămînă. Promite-mi!

Lisa dădu aprobator din cap.

– O săptămînă.

Ajunseră la potecă. „Pădurea de pini e foarte frumoasă, își zise Hollis, o adevărată pădure rusească, fremătînd de păsărele și animale mici." Conuri de pin zăceau împrăștiate pe poteca pavată cu bîrne, iar pămîntul era acoperit de un covor de ace de pin. Printre pini erau cîțiva stejari pitici, la rădăcina cărora veverițe roșcate culegeau ghinde. După un cot al potecii, Hollis și Lisa se treziră în fața unei movile de pămînt acoperite cu iarbă, în vîrful căreia se înălțau vreo doisprezece mesteceni luminați de soarele slab al după-amiezei. Lisa îl luă pe Hollis de mînă și amîndoi urcară pe culmea movilei, oprindu-se în mijlocul pîlcului de mesteceni.

– Lăsînd la o parte circumstanțele, spuse Lisa, peisajul e încîntător. Apoi, arătînd cu mîna, întrebă: Ce-i aia?

Hollis se întoarse cu fața spre soarele ce apunea, ducîndu-și mîna streașină la ochi. La o distanță de vreo sută de metri, printr-o rariște între pini, se vedea un turn de pază înalt, din lemn, care arăta posomorît și melancolic în lumina apusului de soare.

– Asta-i ceea ce a înlocuit, ca trăsătură predominantă a peisajului rustic, cupolele în formă de ceapă ale bisericilor. E un turn de pază.

Gardul de sîrmă ghimpată și zona defrișată nu se vedeau, dar el știa că erau acolo. Zări un alt turn, la vreo două sute de metri depărtare de primul. După socoteala lui, dacă lagărul avea o

suprafață de aproximativ doi kilometri pătrați, iar turnurile de pază se aflau la o distanță de circa două sute de metri unul de altul, însemna că în jurul lagărului existau patruzeci de turnuri de pază. Fiecare dintre ele era probabil străjuit de cel puțin doi grăniceri în schimburi de opt ore, ceea ce însemna că numai pentru turnuri erau două sute patruzeci de grăniceri. Mai existau probabil încă două sute care patrulau întregul perimetru și asigurau paza porții principale, cărora li se adăugau personajul comenduirii și cel de la elicodrom. Bazîndu-se doar pe ceea ce văzuse, în teren și din aer, Hollis aprecie că efectivele trupelor de grăniceri KGB existente în lagăr se ridicau la șase sute de oameni, ceea ce reprezenta o forță redutabilă. O groază de oameni pentru a păzi aproximativ trei sute de deținuți americani. Pentru KGB era însă extrem de important să nu scape nici un prizonier. Și se pare că vreme de două decenii așa și fusese. Apoi Dodson reușise ceea ce părea imposibil, iar acum tot lanțul de comandă, de la Burov pînă la Politburo, era îngrijorat. Hollis se întreba cum reușise oare Dodson să evadeze.

Lisa privi în direcția turnului și spuse:

– Asta-i limita universului nostru acum, nu-i așa?

– Așa se pare. Aș vrea să am aripi.

– Sînt sigur că piloții închiși aici își amintesc de vremurile cînd aveau așa ceva.

Coborîră movila pînă în potecă și o luară în direcția de unde veniseră.

– Încă mă mai simt slăbită, spuse Lisa.

– Vrei să ne oprim?

– Mai tîrziu. Vreau să mă plimb cît mai e soare. O să mă sprijin de brațul tău.

După o cotitură a drumului, văzură venind spre ei o pereche tînără, îmbrăcată în blugi și canadiene de schi.

– Fii prietenoasă și comportă-te ca un instructor, o îndemnă Hollis pe Lisa.

– O săptămînă.

Cînd se apropiară, cei doi tineri le zîmbiră și bărbatul se prezentă:

– Salut. Sînt Jeff Rooney și ea e Suzie Trent. Voi trebuie să fiți colonelul Hollis și Lisa Rhodes.

Tînărul întinse mîna.

Hollis i-o întinse pe a lui și simți o strînsoare fermă, puternică.

– E grozav să vă cunosc, spuse Rooney, strîngînd mîna Lisei.

Hollis îl studie pe tînăr. Avea vreo douăzeci și cinci de ani și probabil un stagiu de doi-trei ani în Forțele Aeriene Sovietice. S-ar fi putut să aibă ceva studii universitare și poate trecuse printr-o școală de ofițeri de informații a forțelor aeriene. În mod sigur însă absolvise cursul de un an la Institutul de Studii Canadiene și Americane din Moscova. Era brunet, destul de scund și nu părea a fi irlandezul pe care îl sugera numele, dar legenda lui avea să includă probabil o mamă de origine slavă.

– De fapt, vă căutam, tipilor, spuse Rooney. Am fost la voi acasă, dar cineva ne-a spus că v-a văzut luînd-o încoace.

Hollis și Lisa nu comentară, dar Jeff Rooney părea de nestăvilit.

– Colonelul ne-a sunat să vă căutăm. Voia ca Suzie s-o cunoască pe Lisa.

Suzie Trent zîmbi. Era o tînără mărunțică, de vreo douăzeci și ceva de ani, cu păr blond nespălat, nas ascuțit, acnee și niște sîni prea mari pentru construcția ei generală. Vorbea engleza cu accent.

– Mă bucur că ești aici, Lisa. Eu sînt aici de șase luni și urmez cursurile la clasa de femei. E o clasă mică. Sîntem douăsprezece studente și numai șase femei instructor. E momentul să am și eu instructoarea mea, dar n-avem destui mentori femei. Așa că sper să devii mentorul meu și să mă înveți să fiu tu.

Lisa trase o gură de aer.

– Bine, dacă vrei, spuse storcînd un zîmbet. Dar nu-ți permit să te culci cu prietenul meu.

Jeff și Suzie rîseră zgomotos.

– Lisa, poți să vii să iei ceaiul cu noi după-amiază? întrebă Suzie. Ne întîlnim la cinci și jumătate, după ore. Toate fetele.

– Femeile.

– Da. Ne întîlnim în zona dintre etaje. Oricine *are permisiunea* să-ți spună unde e.

– *Poate* să-mi spună.

– Da, mulțumesc. *Poate*. Cunosc regula, dar nu știu încă întotdeauna pe care dintre cele două verbe să-l folosesc.

– Cînd nu ești sigură, folosește-l pe *can*. Majoritatea americanilor fac această greșeală. Cînd vorbesc englezește, rușii au

tendința să greșească în sens invers, adică folosindu-l excesiv pe *may*, și lucrul ăsta bate la ochi.

– O să țin minte.

– Mai ține minte și faptul că americanii nu stau atît de aproape cum stai tu acum de mine.

– A, da. Iartă-mă, spuse Suzie, făcînd un pas înapoi. Ai fost bogată în viața ta dinainte? Va trebui să învăț manierele și obiceiurile celor bogați?

Lisa îi aruncă o privire furișă lui Hollis și răspunse:

– M-am născut într-o familie din clasa de mijloc.

– Unde?

– În Long Island, în afara New York-ului.

– O... atunci o să mă trimită în altă parte. Mi-ar fi plăcut să merg la New York.

– Suzie, interveni Jeff Rooney, nu cred că pe Lisa o interesează asta. Nu ești deloc atentă, ce naiba!

– Așa-i. Iartă-mă!

– Babacu' lucrează la Ministerul de Externe, îi spuse Rooney lui Hollis, așa c-am învățat jargonul acasă. Mă gîndesc că ce-am putea face în ultimele cîteva luni pe care le am de stat aici e să insistăm pe jargonul de ambasadă, că de cel din aviația și marina americană sînt sătul pînă peste cap. Apropo, avem aici și cîțiva tipi din trupele de uscat, mai ales piloți de elicoptere. Ei, ce zici?

– De acord.

– Mă bucur, spuse Rooney, ca și cînd Hollis ar fi putut să-l refuze. Apoi adăugă: Am înțeles însă că s-ar putea să vă hotărîți să nu rămîneți. Îl privi stăruitor pe Hollis, apoi masca îi alunecă o jumătate de centimetru, cînd spuse: Ar fi o greșeală.

Hollis nu-i răspunse.

Rooney zîmbi și continuă în tonalitatea de mai înainte.

– Oricum, cînd voi absolvi școala, mă gîndeam să lucrez în domeniul informațiilor militare și să ocup, ca tine, un post de atașat. Pînă la urmă, mi-ar plăcea să lucrez la NATO.

– N-ai gusturi rele.

– Știu. Treaba e că cei de-aici care se ocupă de plasament nu cred c-aș putea trece de verificare. Vreau să spun cu biografia mea: născut la Moscova, tata – membru de partid și așa mai departe. Rooney rîse. Adică, trebuie să vin cu o întreagă legendă.

Ar fi însă o lovitură trăsnet dacă aş reuşi să intru în spionajul militar american. Am dat nişte examene, vreau să spun – şi le-am luat destul de bine. Cu tine instructor, cred că m-aş descurca într-adevăr foarte bine.

Hollis îşi drese vocea.

– Ai ambiţii mari. Mă îndoiesc totuşi c-ai să poţi trece de verificare. Cum o să faci?

– Păi, acum că-i avem pe toţi ai noştri acolo, o să fie ceva mai uşor. O să spun că sînt orfan şi o să le dau un orfelinat care nu mai există şi nişte părinţi adoptivi decedaţi. Certificatele de naştere nu mai constituie o problemă. Avem cîţiva tipi care lucrează la birourile de stare civilă din mai multe oraşe, care se pot ocupa de toate treburile astea.

– Şi ce faci cu referinţele?

– Programul şcolii a început acum cincisprezece ani, colonele, aşa că pot să-ţi înşir tipi a căror credibilitate acolo e destul de bună. E vorba deja de o reţea de *old boys*, de camarazi de şcoală, cu tot ce decurge din asta. Mai greu a fost pentru primul val care a debarcat. Noi, cei tineri, ne ducem acolo avînd nişte capete de pod deja stabilite.

– Am înţeles că, din motive de securitate, absolvenţii nu iau niciodată legătura unul cu celălalt.

– Zău? Cine ţi-a spus asta?

– Nu-mi mai amintesc.

Jeff Rooney clătină din cap.

– Există nişte celule, ca pretutindeni în lume. Aşa am făcut o revoluţie aici şi în alte locuri. Celule, izolate unele de celelalte din motive de securitate, dar urmărind toate acelaşi scop. Conceptul datează din perioada anterioară Revoluţiei, dar mai e valabil şi astăzi. În felul ăsta, e imposibil să distrugi întreaga organizaţie. Am înţeles că acolo aşa stau lucrurile. Fiecare celulă se străduieşte să întărească poziţia profesională a membrilor săi.

– Interesant.

– Exact. Aşa că nu te mai preocupa de verificarea mea, colonele. Ajută-mă să înţeleg cum stau lucrurile în Serviciul de informaţii al Forţelor Aeriene Americane, să învăţ poate ceva jargon

de ambasadă şi cum se procedează ca să ajungi în asemenea posturi. Restul mă priveşte, OK.?

– OK.

– Aş fi vrut ca babacu' să fie general de aviaţie, aşa cum e tatăl tău, adăugă Rooney. Într-o bună zi însă eu am să fiu general american de aviaţie, iar copiilor mei o să le fie mai uşor. Marele Vis American, nu-i aşa, colonele? Începutul e întotdeauna ceva mai greu pentru noi, imigranţii. Rîse şi continuă: Legali sau ilegali. Dar o să reuşim. O să ne străduim din răsputeri.

Hollis îl examină pe Rooney cu atenţie. „Pensionul Doamnei Ivanova, îşi spuse, împinge arta spionajului în materie de acoperire pînă la ultima ei expresie; ea atacă însăşi noţiunea de identitate, pe care toate fiinţele umane o luau de bună. Fiecare bărbat şi femeie de pe suprafaţa pămîntului, reflectă Hollis, reprezintă o matrice complexă de limbaj, obiceiuri, nuanţe, gesturi şi mitologie comună, care, însumate, îi singularizează ca membri ai unei anumite naţiuni, culturi sau societăţi." Gîndul că toate acestea puteau fi copiate îi dădea fiori. „Ideea însă e extrem de rusească", gîndi Hollis. Ce altceva era faptul că nobilimea şi clasele sus-puse din Rusia vorbeau franţuzeşte, se îmbrăcau englezeşte şi gîndeau nemţeşte decît obsesia de a încerca să fie ceea ce nu erau. „Iar locul acesta, îşi spuse Hollis, e o versiune îmbunătăţită a metodei actoriceşti a lui Stanislavski, o scenă bizară şi grotescă, de pe care actorii ieşeau, urmînd să-şi joace rolurile pe scena lumii. Un loc, îşi zise Hollis, în care trebuie trasă cortina finală."

– Colonele, spuse Rooney, mai eşti pe-aici?

Hollis îşi concentră atenţia asupra lui Rooney.

– Sînt.

– Ei, zîmbi Rooney, poate că vreţi să mai daţi puţin tîrcoale pe-aici, aşa că n-o să vă mai reţin. Vineri seară avem însă o petrecere. O să aveţi ocazia să întîlniţi o groază de lume de pe-aici. Treceţi pe la Chuck să vă dea măşti.

– Măşti?

– Da. Pentru Halloween, vineri e Halloween.

– A, da.

Suzie o privi pe Lisa şi îi spuse:

– Zîmbeşte! Aici nu-i chiar atît de rău.

Lisa nici nu zîmbi, nici nu-i răspunse.

– Nimeni n-o să vă sîcîie, dacă sînteţi corecţi cu noi, adăugă Jeff. Întrebaţi-i pe ceilalţi instructori şi-o să vedeţi că aşa e. Ne vedem la petrecere.

Suzie le făcu semn cu mîna.

– Mi-a făcut plăcere să vă cunosc. Nu vă daţi la fund!

– Bun venit în campus, adăugă Jeff. Şi nu vă apropiaţi prea mult de perimetru.

Se îndepărtară în josul potecii.

Hollis şi Lisa nu scoaseră o vorbă preţ de un minut, apoi Hollis spuse sec:

– Drăguţi copii. Şi foarte ambiţioşi.

– Dumnezeu să mă ierte, dar îmi venea să le tai beregata, replică Lisa.

– Poate şi lor le venea să ne-o taie nouă, spuse Hollis. Reflectă o clipă, apoi adăugă: Înspăimîntător.

– Oribil, încuviinţă Lisa. Aşteptă ca cei doi să dispară la o cotitură a potecii, apoi comentă: El e un produs aproape finit. Ea, în schimb, e încă foarte neşlefuită. Şi cînd te gîndeşti că ei se aşteaptă ca eu s-o şlefuiesc. Nu-mi vine să cred, Sam!

– Toată povestea e cam suprarealistă.

Hollis privi în adîncul bătrînei păduri de pini, în care se întindeau umbre purpurii, şi la poteca pavată cu bîrne care ducea de nicăieri spre niciunde. Vîntul se potolise şi în jurul lor totul era nemişcat. „Iată-mă, gîndi Hollis, în inima Rusiei, mort pentru lume, înconjurat de sîrmă ghimpată şi băgat pînă peste cap într-un experiment dement. Cu cincisprezece ani mai tîrziu, dar în sfîrşit aici."

Se întoarseră pe drumul pe care veniseră, dar o luară pe o potecă laterală, orientată spre răsărit.

– Mă descurc bine? îl întrebă Lisa. Mă refer la partea cu verbele *may* şi *can*.

– Perfect. Numai că ei n-au crezut nici o clipă c-o facem de bună-voie.

– Bun. Nu prea ştiu să mă prefac.

– Aşa-i. Nu prea ştii.

Ajunseră la o casă în stilul fermelor americane, amplasată confortabil între pini. Era din cărămidă roşie, cu un brîu alb şi acoperişul învelit cu bitum verde. O alee prunduită ducea spre un garaj pentru o maşină, dar pe pietriş nu se zărea nici o urmă

care să fi arătat că pe-acolo trecuse vreodată vreo mașină. În dreptul garajului, un bărbat de vreo cincizeci de ani stivuia niște lemne de foc. Un copil cam de cinci anișori se dădea în leagăn pe o anvelopă suspendată cu o funie de creanga unui copac. Hollis o luă în sus pe aleea cu pietriș, urmat de Lisa. Bărbatul se întoarse cu fața spre ei.

– Bună, spuse Hollis. Sînt nou pe-aici.

Bărbatul se uită la el, apoi la Lisa.

– Sam Hollis! Am auzit că ești aici. Și tu trebuie să fii Lisa Rhodes.

Bărbatul își șterse palmele de pantalonii de catifea reiată și dădu mîna cu Hollis.

– Sînt Tim Landis, spuse el cu accent texan. Cred că noi doi ne cunoaștem, Sam.

Hollis avu un moment de descumpănire.

– Așa-i... Dumnezeule! Erai comandant de patrulă în grupul nostru de aviație de vînătoare.

– Exact. Am participat împreună la niște instructaje furtunoase. Mi-amintesc că obișnuiai să-i faci zile fripte bătrînului general Fuller.

Landis se adresă Lisei:

– Odată, Sam s-a luat de toate restricțiile referitoare la obiective, spunîndu-i lui Fuller că mai bine am fi lansat baloane cu apă, ca să nu se mai supere nimeni pe noi.

Hollis i-o prezentă pe Lisa și cei doi își strînseră mîinile.

– Ce-i aici? E un fel de purgatoriu sau iadul pe pămînt? îl întrebă Lisa.

Landis păru să înțeleagă.

– Depinde de cum te scoli dimineața și cum visezi noaptea. Se frecă pe frunte. Vezi, sînt aici de aproape douăzeci de ani și n-am sentimentul că sînt acasă. De fapt, nu mai știu ce-nseamnă să fii acasă. Apoi adăugă: Uneori însă mă trezesc în miez de noapte și-mi amintesc de toate și mă simt din nou acasă.

Urmară cîteva clipe de tăcere, apoi Landis îi spuse lui Hollis zîmbind:

– Sam, mă bucur că n-ai fost doborît.

– Ba am fost. În portul Haiphong, în ultima zi de război. Am fost însă pescuit din baltă.

Hollis avu un moment de ezitare, apoi îl întrebă:

– Copilotul meu era Ernie Simms. E cumva aici?
– Nu mai e, răspunse Landis.
– A fost aici?
– Da.
– Şi?
– Păi... să vedem... era prin '74. Tocmai sosise aici de la Hanoi. Acum, c-ai pomenit de el, îmi dau seama că de tine vorbea. Zicea că o dăduseşi în bară şi tu, dar nu ştia ce se întîmplase cu tine. Şi el a fost pescuit din baltă, bănuiesc. Avea o arteră deschisă, dar gălbejiţii de vietnamezi l-au făcut bine, aşa încît, atunci cînd a ajuns aici, era întremat.
– Ce s-a întîmplat cu el aici?
– L-au împuşcat.
– De ce?
– Cum să-ţi spun... Landis păru deodată stînjenit. I-a trimis la plimbare. I-a spus şefului al mare de-aici, o javră de ofiţer de aviaţie al cărui nume îmi scapă acum, că n-are de gînd să colaboreze. Aşa că l-au împuşcat. Clătină din cap. Au obţinut atunci de la gălbejiţi toţi piloţii de care-aveau nevoie, aşa că, dacă făceai pe nebunu' cu ei, te-mpuşcau. Pe urmă războiul s-a sfîrşit şi locul ăsta a fost preluat de KGB. Ştii despre ce-i vorba?
– Nu.
– Vrei să-ţi povestesc?
– Cu altă ocazie.
– OK. Îmi pare rău de Simms. Aici mai sînt însă şi alţi băieţi pe care cred că-i cunoşti. Jessie Gates, de pildă.
– Gates „Nebunu'"?
– Chiar el.
Landis turui o duzină de nume, din care Hollis recunoscu trei sau patru.
– Apropo, să vi-l prezint pe puştiul meu, spuse Landis. Se întoarse spre băieţel şi îi strigă: Timmy! Vino să-ţi prezint un vechi prieten.
Băieţelul sări de pe anvelopă şi alergă spre ei.
– Timmy, el e... ce eşti acum, Sam, general?
– Colonel.
– Grozav. Timmy, el e colonelul Hollis şi ea e domnişoara Rhodes. Vi-l prezint pe Timothy junior.
Dădură mîna şi băieţelul zîmbi timid.

– Timmy are aproape şase ani. Mai sînt cîţiva copii de vîrsta lui aici, dar nu prea mulţi. Oricum, lui îi plac copiii mai mari. Am dreptate, şoricel?

Puştiul dădu afirmativ din cap.

– Joey Reeves, cel mai bun prieten al meu, are nouă ani, spuse, ridicîndu-şi privirea spre Hollis. Sînteţi din America?

– Da.

– Într-o zi, şi eu am să merg în America.

– Grozav. O să-ţi placă.

– O să mă duc acolo să construiesc pacea.

Hollis nu comentă.

– America e o ţară bună.

– Aşa-i.

– Da' e condusă de oameni răi.

Hollis îi aruncă o privire furişă lui Landis.

– Ştii rusă? îl întrebă Lisa.

– Nu. Învăţăm lucruri despre Rusia, dar în engleză.

– Ce învăţaţi?

– Rusia e o ţară mare, care construieşte pacea. Într-o bună zi, Rusia şi America o să fie prietene. Atunci tati, mami şi cu mine o să plecăm de-aici ca să trăim în America, dacă vrem. Sau în Rusia. Rusia e aici, aproape. America e departe.

Lisa îngenunche şi luă mînuţele băieţelului într-ale sale.

– Şi America vrea pace.

– Da, dar guvernul e condus de oameni răi.

Hollis puse o mînă pe umărul Lisei, care se ridică.

– Du-te şi te joacă! îi spuse Landis puştiului.

Băieţelul se îndepărtă în fugă.

Landis îl urmări cu privirea, apoi spuse:

– La început, au crezut că relaţiile sexuale erau suficiente; pe urmă, au înţeles că unii dintre noi aveau practic instincte paterne, iar femeile noastre, impulsuri materne. Aşa că ne-au lăsat să facem copii. Vor să fim mulţumiţi aici, preocupaţi de treburile cotidiene. Au apărut însă probleme noi. Cum e asta cu copiii. În prezent, sînt vreo şaizeci. Cel mai mare e Rick Brewer. Are zece ani. Soţia lui Ted Brewer, Svetlana, a fost prima care a născut, după ridicarea interdicţiei.

– Şi care e problema? întrebă Hollis.

– N-au ştiut cum să-i educe pe copii. Aşa că au optat pentru un sistem hibrid, în care copiilor li se predă o programă americană modificată, în engleză, dar şi istoria Rusiei şi ideologia sovietică. Un eşec. Ei îşi imaginează că-i pot trimite pe copiii aştia în America aşa cum fac cu studenţii ruşi. Eu însă mă-ndoiesc. Cred că, pe măsură ce-o să crească şi o să-şi dea seama că se află într-o puşcărie, o să-şi iasă din minţi.

Landis îşi privi fiul, care se legăna din nou, cătărat pe anvelopă.

– Sărăcuţu' de el!

– Acasă îi spuneţi adevărul? îl întrebă Lisa pe Landis.

– Nu.

– De ce? Aţi putea s-o faceţi cu subtilitate...

– Domnişoară Rhodes, mi-au spus că, dacă descoperă că fac asta, îl omoară pe copil. Nu mi-l iau, ci îl *omoară*. Şi o omoară şi pe nevastă-mea.

– Dumnezeule... îmi pare rău.

Landis ridică din umeri.

– După cum vedeţi, aici sub mănuşa de catifea se ascunde un pumn de oţel. Îşi întoarse privirea spre Hollis. Apropo, Sam, ţi s-a întîmplat să ai vreo veste despre nevastă-mea? Vreau să spun nevasta mea americană, Maggie.

– Nu, nu cred. O să-ncerc să-mi aduc aminte.

– Faci tu asta? Ţi-aş fi recunoscător. Aveam doi băieţi, Timothy... celălalt Timothy... şi Josh. Acum trebuie să fie bărbaţi în toată firea. Tim trebuie să aibă treizeci de ani, iar Josh douăzeci şi patru. Sper din tot sufletul să se fi descurcat. Sper şi ca Maggie să se fi recăsătorit.

Landis îşi trecu mîna peste faţă.

Hollis simţi un gol ciudat în stomac.

– Ascultă, Tim, spuse, am impresia că prezenţa mea te-a cam răscolit, aşa că noi o să...

– Nu, nu. Uite, nu-ţi mai pun întrebări de-astea. Şi voi sînteţi probabil dezorientaţi. Haideţi înăuntru să v-o prezint pe Jane, nevastă-mea. E rusoaică, dar îi place numele de Jane.

– Nu, mulţumesc...

– Haideţi! O să vă placă. E deţinută politic veritabilă. Are o condamnare de treizeci de ani, dar în lagăr asta echivalează cu o condamnare la moarte. A stat doi ani în lagăr, apoi i s-a

oferit o slujbă aici, fiindcă făcuse ceva engleză în şcoală. Aş vrea s-o cunoaşteţi.

Lisa şi Hollis schimbară priviri, apoi Lisa spuse:

– Ne-ar face plăcere s-o cunoaştem.

– Perfect.

În timp ce se îndreptau spre uşa din faţă, Landis continuă:

– A sosit aici acum, ăăă... cincisprezece ani. A avut nişte combinaţii vreo doi ani, ca noi toţi de altfel. A fost o perioadă agitată. Apoi, o dată cu trecerea anilor, cei mai mulţi dintre noi ne-am „aşezat".

Landis deschise uşa şi strigă:

– Scumpo, avem musafiri!

– O,... Tim, dar e dezordine în casă, îi răspunse o voce într-o engleză cu accent.

Hollis şi Lisa se uitară unul la celălalt, neştiind dacă să rîdă ori să plece.

Landis le arătă drumul spre bucătărie. Hollis observă că mobila din living era destul de ponosită şi nu avea un fason american deosebit. Era din lemn de culoare deschisă, cam cum era la modă prin anii '50, şi s-ar fi putut să fie de provenienţă scandinavă. Pe jos, era parchet rusesc, de zadă, nu de stejar, iar covorul era oriental, dintr-una din republicile sovietice dintre Orientul Apropiat. Hollis mai remarcă prezenţa unui televizor Sony modern, a unui video şi a unui casetofon, toate aşezate într-un sistem de rafturi speciale.

Cînd intrară în bucătărie, Hollis avu într-adevăr sentimentul că dăduse peste o mică Americă. Bucătăria era foarte modernă, cu o nişă pentru micul dejun, şi bine utilată. Singurul obiect ce părea să lipsească era maşina de spălat vase. Pe tejgheaua din plastic alb trona un ibric de cafea General Electric. Doamna Landis curăţa nişte sfeclă în chiuvetă.

– Jane, ţi-i prezint pe noii noştri vecini. Lisa Rhodes şi un vechi camarad de arme, căpitanul, adică nu, colonelul Sam Hollis.

Jane Landis îşi şterse mîinile pe şorţ, îi privi pe amîndoi, apoi strînse mîna Lisei.

– Bună.

După părerea lui Hollis, Jane avea vreo patruzeci de ani. Era destul de atrăgătoare şi se ţinea bine, cu părul negru grizonat,

tuns paj. Era îmbrăcată cu un pulover pe gît, fustă ecosez, iar în picioare avea mocasini. O clipă, Hollis avu impresia că se afla într-o zi tîrzie de toamnă, undeva în nord-estul Statelor Unite. Era sîmbătă după-amiaza. Stăpînul casei stivuia lemne de foc, în vreme ce soţia sa, încă apetisantă, în pofida vîrstei, pregătea cafeaua. Prin fereastra boltită a nişei pentru micul dejun, putea fi văzut fiul lor jucîndu-se printre pini. *Iluzii.*

Jane Landis îi strînse mîna şi-i spuse:

– Deci ticăloşii v-au răpit pe amîndoi?

Hollis îi zîmbi. O clipă îi veni s-o îmbrăţişeze.

– Da, ticăloşii ne-au răpit.

– De ce? De fapt, ei n-au nevoie de un motiv anume. Luaţi loc şi serviţi nişte cafea.

Trînti patru ceşti pe masă, care ajungea pînă în dreptul ferestrei boltite, apoi aduse zahărul şi frişca.

– Şi ce ne aduce prezenţa voastră? Sîntem salvaţi sau condamnaţi?

– Nici una, nici alta, cred, răspunse Hollis aşezîndu-se.

Făcu semn cu degetul mare înspre tavan, gest pe care Jane îl înţelese imediat.

– O, spuse ea, nu cred că după cincisprezece ani le mai pasă ce spui. Nu ştim nimic care să nu fie ştiut şi de ei. Acum însă, dată fiind prezenţa voastră aici, s-ar putea să înceapă din nou să asculte. Aşa că răspunde-mi altă dată.

Umplu ceştile cu cafea.

– Cafeaua nu-i americană, ci etiopiană. De cîte ori mai pun laba pe o ţară, trimit acolo arme şi primesc cîte o trăsnaie în schimb. Acum o să începem să aducem banane din Nicaragua. Din Afganistan s-au procopsit doar cu saci de plastic pentru cadavre.

Landis se aşează în faţa lui Hollis şi îi spuse:

– Ţi-am spus că e anticomunistă. Într-o bună zi o s-o încurce. Am dreptate, Jane?

– Să-i ia dracu'! Sper că ascultă. Se întoarse spre Lisa şi continuă: Am stat doi ani în lagărul de la Kandalakşa, din regiunea Murmansk, în apropierea cercului polar. Şi pentru ce? Fiindcă i-am trimis o scrisoare porcului âluia de Brejnev, prin care protestam împotriva folosirii trupelor sovietice pentru înăbuşirea mişcărilor revendicative din Polonia. Asta se întîmpla în

decembrie 1970. Am un soț și două fiice, care au fost anunțați că am murit la Kandalakșa. N-o să-i mai văd niciodată.

– Îmi pare rău.

– Da. Tuturor ne pare rău. Mie îmi pare rău c-am venit aici. Dacă rămîneam la Kandalakșa, acum eram moartă. Îmi vine să vărs cînd mă gîndesc că mai lucrez pentru ei. Americanii de aici, inclusiv Tim, îi urăsc, dar o fac în manieră americană – cînd își aduc aminte – și cu aerul idiot al condamnatului la spînzurătoare. Ei nu înțeleg cum poate să-i urască un rus.

– Bunica mea a fost rusoaică, replică Lisa în rusă. Eu cred că înțeleg.

Jane făcu ochii mari.

– A, spuse în engleză, o să fim prietene.

– Lisa are sînge aristocratic, spuse Hollis în engleză.

– O iert, spuse Jane strîmbîndu-se.

Zîmbiră cu toții. Hollis se mirase întotdeauna cum de pînă și rușii cu sentimente antisovietice fuseseră determinați să-i urască pe Romanovi și vechea aristocrație. Era vorba aici, probabil, de unul dintre marile succese dobîndite de sovietici în acțiunea de creare a cetățeanului sovietic. În plus, fără un trecut spre care să vrea să se întoarcă și cu o teamă înnăscută de viitor, rusul era controlabil. Nimeni nu părea să aibă vreo idee în legătură cu cine sau ce ar trebui să ia locul comuniștilor. Rusia era o țară de imaginație.

– Nu trebuie să vorbiți rușește, îi spuse Tim Landis Lisei. E o infracțiune gravă.

– Ce ironie! replică Lisa.

– N-am voie să-l învăț pe Tim rușește, spuse Jane Landis. E un fel de-ai ține pe grăniceri izolați de americani. Le e teamă de contaminarea occidentală.

– Dar în studenți au încredere? întrebă Lisa.

– Trebuie să aibă, replică Jane, pînă la un punct. Și trebuie să aibă și o modalitate de a-i controla în State. Am înțeles că-i trec prin detectorul de minciuni de-i înnebunesc pînă să le dea drumu' de-aici. Dacă apare o singură nepotrivire, studentul e măturat.

Tim Landis bătu cu degetul în masă, făcînd semn cu mîna spre tavan. Jane Landis ridică din umeri.

– Să-i ia dracu'!

O vreme băură cafeaua în liniște, apoi Lisa întrebă:

– Casa asta... e doar pentru voi ori e folosită ca unitate de instrucție sau cum s-o fi chemînd?

– Da. E o unitate de instrucție, nu doar pentru confortul nostru. În momentul de față avem doi interni. Așa trebuie să le spunem. Doi porci care locuiesc aici. La noi stau numai cîteva luni înainte de a-și lua tălpășița, așa că, slavă Domnului, nu-i avem pe capul nostru tot timpul. Cînd stau cu noi însă, devin insuportabili. Nu-i așa, Tim?

– Îhî.

– Și voi îi învățați cum să se poarte într-o casă? întrebă Hollis.

– Exact, spuse Jane zîmbind. Îi învățăm cum se trage apa la toaletă.

Izbucni în rîs.

– Jane le gătește și le spală rufele, adăugă Tim Landis binevoitor. Ei mă ajută la unele reparații casnice și la curățenia mai grea. Învață cîte ceva despre activitatea dintr-o gospodărie, meserii etc.

– Ăștia doi sînt niște măgari, spuse Jane. Unul dintre ei mi-a făcut avansuri, apoi a fost atît de laș să spună că toată chestia făcea parte din instrucție.

Lisa zîmbi și întrebă:

– Unde sînt acum?

Landis își privi ceasul.

– Azi au avut ore de conducere auto. Se plimbă în sus și în jos pe drumul principal. Sovieticii cumpără mașini vechi de la ambasadă și le aduc aici.

Hollis dădu din cap uimit.

– Întotdeauna m-am întrebat ce fac cu ele, că-n Moscova n-am văzut nici una.

– Ei, acum știi, spuse Landis. După cum știi, cei mai mulți ruși nu știu să șofeze. Chiar și tineri ca ăștia doi, care se pregătesc să devină piloți, dacă poți să-ți imaginezi. În fine, cei doi – Sonny și Marty – trebuie să fie aici în cîteva minute, dacă vreți să-i cunoașteți.

– În regulă, replică Hollis.

– Sonny e cel care voia să-mi umble în chiloți, îi spuse Jane Lisei. Fii atentă la porcul ăsta! Are niște probleme hormonale.

– Bine.

Hollis termină de băut cafeaua și privi prin fereastra boltită. Încercă să se pună în locul lui Tim Landis, să-și imagineze cum ar fi fost într-un lagăr de prizonieri de război din Vietnamul de Nord, apoi să fie transferat într-un lagăr de prizonieri de război al Forțelor Aeriene Sovietice pentru a instrui piloți, apoi transformarea lagărului de prizonieri de război în Pensionul Doamnei Ivanova. Apoi o nevastă, un fiu. Aproape două decenii. Cine era Tim Landis acum? Nici el nu mai știa. *Voiau* oare oamenii ăștia să se întoarcă acasă? Cum ar reacționa Maggie Landis? Se recăsătorise cu zece ani în urmă. Hollis știa asta de la un ofițer care fusese la San Diego la nuntă. Și dacă oamenii ăștia pleacă de aici, trebuie să-și ia cu ei și noile lor neveste și copiii? Cu fiecare oră în plus petrecută în acest loc, Hollis avea tot mai multe întrebări și tot mai puține răspunsuri. În final, răspunsul s-ar fi putut să fie acela că voiau cu toții să moară acolo de bătrînețe.

Tim Landis se ridică de la masă, luă un creion și o foaie de hîrtie, scrise ceva pe ea și i-o întinse lui Hollis, care citi: „Ai aflat de maiorul Dodson? A reușit să ajungă la ambasadă?"

Hollis îi răspunse în scris: „Am aflat despre el indirect, prin Gregory Fisher. Cazul Fisher a ajuns în presa americană. Dodson continuă să fie dispărut."

Landis citi, dădu afirmativ din cap și se îndepărtă. Hollis avu impresia că plîngea. Mototoli hîrtia și o băgă în buzunar.

Jane Landis tocmai se pregătea să spună ceva, cînd ușa din spate, care dădea direct în bucătărie, se deschise și în încăpere intrară doi bărbați de vreo douăzeci și cinci de ani.

– Salut! Cine-s ăștia?

Tim Landis, care părea să-și fi recăpătat stăpînirea de sine, făcu prezentările. Hollis îi examină cu atenție pe cei doi. Marty era cam îndesat, îmbrăcat într-un trening gri și hanorac. Avea o față plăcută, zîmbitoare, care îl făcea să pară destul de inofensiv. Sonny era extraordinar de frumos, cu părul negru și ondulat, ochii negri și cu un zîmbet sarcastic, pe care unele femei îl găseau senzual.

– Mă bucur să te cunosc, îi spuse Sonny Lisei zîmbind. Toată lumea vorbește de tine.

– Nu mai spune!

Sonny o fixă cu privirea.

– Zău. Nu mai sînt decît șase americance veritabile aici.

– De ce nu le copiați la Photostat?

Sonny rîse.

– Ascultă, tu și Sam sînteți combinați, cum se spune, sau numai prieteni?

– Las-o baltă, Sonny, interveni Marty.

Lisa îl pironi cu privirea.

– Nu-i treaba ta!

– Ba e. Înainte să trec oceanul, vreau să cunosc măcar o americancă adevărată.

Zîmbi.

Pumnul lui Hollis îl lovi pe Sonny direct în stomac, încovoindu-l. Făcu cîțiva pași împleticiți, scoțînd niște sunete ciudate, apoi se prăbuși în genunchi, încercînd să-și recapete suflul.

– Credeți c-o să aveți probleme? îi întrebă Hollis pe Landis și pe nevastă-sa.

Tim Landis clătină din cap.

– O căuta cu lumînarea. Rezolv eu treaba cu ofițerul de control rus.

– E o lecție numai bună pentru el, adăugă Jane Landis, dacă vrea să înțeleagă că există o etichetă, cînd e vorba de abordarea unei femei.

– Băiatul ăsta o să fie pînă la urmă omorît în State de un amant furios, adăugă Marty, ajutîndu-l pe Sonny să iasă din bucătărie.

– Mulțumim pentru cafea, le spuse Hollis soților Landis.

Tim Landis scoase o lanternă din bufet.

– O să aveți nevoie de ea ca să nu vă rătăciți.

– Ne mai vedem, spuse Lisa.

– Mi-ați căzut deja cu tronc, replică Jane.

Tim Landis îi conduse afară și îi dădu lanterna lui Hollis.

– Vă mulțumesc c-ați trecut pe la noi, spuse. Poate cinăm împreună într-o seară. Jane gătește după bucătăria americană.

– Lisa gătește rusește, spuse Hollis.

Landis zîmbi.

– Noapte bună!

Dădu să plece, dar se întoarse.

– A, mi-am amintit ceva, Sam. Ce-a spus Simms. N-a spus că nu știa ce s-a întîmplat cu tine. Mă gîndeam la altcineva.

Hollis rămase tăcut în bezna nopții, cu lanterna în mînă. Landis veni mai aproape de el.

– Simms a spus că amîndoi ați ajuns în baltă odată. Că gălbejiții au trimis șalupe să vă ridice, că l-au luat pe el, dar că pe tine te-a pescuit elicopterul nostru. Destinul, nu-i așa?

– Da.

Landis se apropie și mai mult și spuse în șoaptă:

– Ernie Simms a spus că înotai spre el, urlînd la el să vină spre tine. Că el ți-a făcut semn să te îndepărtezi fiindcă credea că nu mai avea scăpare, dar că tu continuai să vii spre el și să strigi. A spus că s-a bucurat cînd a văzut că te-a salvat elicopterul, pentru tine, dar și fiindcă exista un martor că fusese capturat viu. Și Landis adăugă: Vorbea foarte frumos despre tine, Sam.

Hollis dădu aprobator din cap.

– Îți mulțumesc.

Se întoarse și se îndepărtă împreună cu Lisa. Lisa îl strînse de mînă:

– Ți-ai revenit?

Hollis făcu semn că da. „Și astfel, își zise, voi face ultima însemnare în jurnalul de bord al pilotului, după care îl voi închide."

O vreme nu scoase un cuvînt, apoi Lisa îl întrebă:

– Vrei să te las singur?

– Nu, stai cu mine. Vorbește-mi!

– Bun... întrebare: Pe Sonny l-ai pocnit fiindcă e rus sau fiindcă s-a luat de mine?

– Habar n-am. Cred c-a fost orgoliul meu de mascul. Practic, îmi vine cam greu să-i percep pe oamenii ăștia ca ruși. N-am văzut decît un derbedeu tînăr și impertinent.

– N-arăta rău.

– Putoare!

Lisa zîmbi și îl apucă de braț. Se îmbrățișară și se sărutară.

– Sam... Sam..., șopti ea.

– Ce e?

– Nu mă părăsi! Dacă mă părăsești, mor. Dacă rămînem aici, nu-ți lua nevastă rusoaică.

– Dar o amantă?

– Nu fi rău!

– Iartă-mă.

Își continuară drumul pe potecă, îndreptîndu-se spre casă.

– Cum se căsătoresc aici oamenii? întrebă Lisa.

– Cred că pur și simplu anunță că s-au căsătorit.

– Mă iei de nevastă?

– Da. Să înțeleg c-ai de gînd să lucrezi aici?

– O să trăiesc aici. De lucrat o să lucrez împotriva lor. Într-o bună zi o să fim liberi. Sînt sigură.

Hollis o apucă de braț.

– Eu mă simt liber. Bietul Tim Landis mi-a redat libertatea.

– Știu.

Își continuară drumul pînă la cabana lor. Pe celelalte poteci se zăreau alte luminițe mișcătoare, semănînd cu niște avioane pierdute în noapte, care-și caută drumul înapoi spre bază. Își reaminti brusc de o pancartă agățată în capela bazei aeriene de la Phu Bai, pe care era scris mesajul de Anul Nou adresat de regele George al Angliei supușilor săi aflați pe poziții de luptă la începutul celui de al Doilea Război Mondial. Constată că-și amintea perfect textul: „I-am spus bărbatului ce străjuia poarta anului: Dă-mi o făclie ca să pot păși în necunoscut. Și bărbatul mi-a răspuns: Așează-ți mîna pe mîna Domnului. Asta te va ajuta mai mult decît o făclie, te va ocroti mai mult decît o cale cunoscută".

CAPITOLUL 34

Sam Hollis îngenunche în fața căminului din micul living al cabanei și aprinse vreascurile de sub bușteni.

– Îmi plăcea să stau la gura sobei în nopțile reci de iarnă, spuse Lisa. E unul dintre lucrurile care mi-au lipsit la Moscova și în alte locuri pe unde am lucrat.

– Ei bine, aici n-o să-ți lipsească.

Suflă în foc.

Lisa privi flăcările care creșteau în intensitate și spuse:

– Presupun că ne putem preface. Vreau să spun, aici, în camera asta, doar tu și eu. Ne putem închipui că sîntem acasă, nu la aproape o sută de kilometri de Moscova. Poate că tocmai așa au reușit prizonierii de-aici să-și păstreze mintea întreagă.

Hollis nu era sigur că și-o păstraseră. Își aminti ce-i povestise Tim Landis despre tristețea primelor ore ale dimineții.

– Vrei să dai drumul la video?

Lisa se duse la rafturile cu cărți de lîngă cămin și examină casetele.

– Ai vreo preferință?

– Ceva zgomotos.

Lisa alese *Rocky IV* și derulă caseta pînă la secvența meciului cu rusul, apoi se așeză pe canapea alături de Hollis.

El o cuprinse pe după umeri și o întrebă în șoaptă:

– Cum a fost ceaiul cu Suzie și prietenul ei?

– Groaznic. A trebuit să mă ridic și să plec. Îmi pare rău.

– Nu-i nimic.

– Sam, mai sînt șase americance aici. Două au fost răpite în Finlanda, unde se duseseră să schieze; alta, pe care o cheamă Samantha, a fost răpită în timp ce făcea autostopul pe o șosea

din munții Carpați, în România. Celelalte trei s-au înecat, chipurile, în Marea Neagră, două din ele, și una în Marea Baltică, în largul coastelor Germaniei. Au mai fost două, dar s-au sinucis.

Hollis nu comentă.

– Sam, treaba asta mi-a frînt inima. Cum pot ticăloșii ăștia să facă așa ceva unor oameni? Să-i smulgă de lîngă familiile lor... să le distrugă viața...?

Hollis privi o clipă focul din cămin, apoi spuse:

– Ei ne spun INAMICUL PRINCIPAL, cu majuscule, și consideră că se află într-o luptă pe viață și pe moarte cu noi. Și nu greșesc. Ei știu că dacă INAMICUL PRINCIPAL e învins, majoritatea problemelor lor se rezolvă. Între timp, America acordă sovieticilor aproximativ zece procente de atenție.

Lisa privi ecranul televizorului. Rocky și rusul se băteau, nu glumă, iar asistența era în pragul isteriei.

– Filmul ăsta e stupid. *Știu* că-i stupid. Dar de ce nu mi se pare la fel de idiot ca atunci cînd l-am văzut prima oară?

Hollis zîmbi.

– Știu unde bați.

– Tu îi consideri pe ei inamicul principal?

Hollis își așeză picioarele pe măsuța de cafea.

– Știi, uneori îmi place să cred că eu fac ceva pentru *ei*. Nu pentru Partid sau KGB, desigur, ci pentru *narod*, pentru masele de ruși și celelalte naționalități întemnițate din afara închisorii noastre. Mă tot gîndesc la Iablonia, Lisa. Cum era cînd am fost acolo, cum arăta cînd am văzut-o din elicopter și cum ar fi putut să fie, dacă la Moscova erau alt fel de oameni.

Lisa îl privi, apoi își lăsă capul pe umărul lui și după o vreme îl întrebă:

– Cum a scăpat maiorul Dodson de aici?

– N-am aflat încă.

– Ce-ai făcut cît am fost plecată?

– A trecut Burov pe-aici.

– Ce-a vrut?

– A vrut doar să vadă ce mai facem.

– Ce ticălos!

– Nu te lăsa intimidată de oamenii ăștia, Lisa.

– E vorba de *el*. El... te-a lovit, m-a pălmuit... a...

– Ce?

– A... fost în celula mea... cînd intendenta... m-a percheziționat...

– Lasă. Nu te mai gîndi la asta. Trebuie să-nțelegi că a urmărit întotdeauna să ne facă să lucrăm pentru ei. De asta ne aflăm aici și nu în Lubianka. De aceea, nici nu ne-a făcut nimic din ceea ce-am fi putut considera de neiertat.

– Înțeleg.

– Ne-a lăsat și ceva de citit, adăugă Hollis. Ești pregătită să citești despre propria moarte?

Lisa privi cîteva clipe în gol, apoi dădu afirmativ din cap.

Hollis se ridică și se duse la un dulăpior de sub raftul de cărți. Se întoarse cu ziare și reviste și se așeză lîngă ea. Îi întinse un *News Day*, care apare în Long Island, deschis la pagina cu necrologuri.

Lisa își privi fotografia și citi titlul: „Lisa Rhodes – victimă a unui accident". Își drese vocea.

– Poza asta veche le-a dat-o probabil mama. Ei i-a plăcut întotdeauna...

O lacrimă îi picură pe ziar. Hollis i-l luă din față, se ridică și umplu două pahare cu coniac. Îi întinse unul Lisei.

Lisa se liniști și spuse:

– Familia m-a înmormîntat... bietul tata... parcă-l văd încercînd să nu plîngă.

Își întoarse privirea spre Hollis.

– Dar tu? Familia ta...?

Hollis deschise un număr din *The Washington Post* la pagina cu decese.

– Am fost înmormîntat cu onoruri militare la cimitirul Arlington. Părinții mei au bombănit probabil fiindcă au fost nevoiți să vină din Japonia.

Lisa citi necrologul în liniște.

– N-am știut că ești o persoană atît de importantă.

– Circumstanțele morții noastre au fost acelea care au generat un oarecare interes. Uite...

Hollis deschise o ediție ulterioară din *The Washington Post* la un articol cu următorul titlu: „*Statele Unite acceptă pretenția sovieticilor de a numi fatala prăbușire «accident»*".

Lisa îl privi, apoi își concentră atenția asupra articolului:

„Departamentul de Stat a anunțat că este în mare măsură satisfăcut de explicația oferită de Uniunea Sovietică în legătură cu moartea a doi americani, care au decedat săptămîna trecută, cînd un elicopter militar sovietic s-a prăbușit lîngă Minsk. Într-o declarație dată publicității aici și la Moscova, Departamentul de Stat a numit prăbușirea un tragic accident, afirmînd că nu există motive de a suspecta o afacere murdară.

Ambasada americană din Moscova le-a cerut sovieticilor să întreprindă o investigație completă în legătură cu moartea colonelului de aviație Samuel G. Hollis, patruzeci și șase de ani, atașat militar, și a Lisei Rhodes, douăzeci și nouă de ani, funcționar însărcinat cu afaceri publice în cadrul Serviciul de Informații al Statelor Unite. Cei doi erau expulzați din țară, cînd elicopterul în care se aflau s-a prăbușit din motive necunoscute. Faptul că Hollis și Rhodes fuseseră declarați persona non grata de către sovietici și că se aflau într-un elicopter militar rus, fără a mai fi prezenți și alți occidentali cînd au decedat, a îngrijorat Departamentul de Stat.

În declarația de ieri a fost citat Charles Banks, funcționar superior al ambasadei de la Moscova, care a afirmat că ambasada este în mare măsură satisfăcută de explicația oferită de sovietici în legătură cu accidentul. Banks a spus că nu există nici un motiv să credem că Hollis sau Rhodes au constituit ținta unui joc murdar.

(În edițiile de ieri ale ziarului moscovit *Pravda* a fost publicat un articol de trei paragrafe despre accident, în care se afirmă că în împrejurarea dată au decedat pilotul și copilotul elicopterului sovietic. Întrucît *Pravda* publică rar relatări despre accidente ce au loc în Uniunea Sovietică, faptul a fost considerat de diplomații americani drept un fel de scuză publică prezentată de Kremlin.)

Declarația Departamentului de Stat a fost dată publicității ieri, la cîteva ore după înhumarea cu onoruri militare a lui Hollis la Cimitirul Național Arlington. Rhodes a fost înmormîntată tot ieri, la Sea Cliff, o mică așezare rurală din Long Island. O sursă importantă din Departamentul de Stat ne-a comunicat

că declarația de ieri a fost dată pentru liniștirea familiilor Hollis și Rhodes și pentru a se pune capăt speculațiilor neîntemeiate apărute în presă în legătură cu moartea lor.

Guvernul sovietic le-a ordonat lui Hollis și Rhodes să părăsească țara în urmă cu aproximativ două săptămîni, după ce i-a acuzat că au efectuat o călătorie neautorizată cu automobilul. Departamentul de Stat a refuzat să confirme sau să respingă acuzația formulată de sovietici, dar un purtător de cuvînt al ambasadei americane de la Moscova a recunoscut la vremea respectivă că Hollis fusese trimis de ambasadă la Mojaisk, cu deplina cunoștință și permisiune a guvernului sovietic, pentru a ridica trupul neînsuflețit al unui turist american în vîrstă de douăzeci și trei de ani, Gregory Fisher, din New Cannan, Conneticut. Fisher decedase într-un accident de automobil în afara Moscovei, la începutul lunii, iar Hollis investiga afacerea, a declarat purtătorul de cuvînt. Rhodes l-a însoțit pe Hollis la ridicarea cadavrului lui Fisher, întrucît ea și Hollis erau prieteni, nu pentru că ar fi fost trimisă de ambasadă, a subliniat purtătorul de cuvînt. Amîndoi însă aveau permise eliberate de guvernul sovietic, necesare personalului ambasadelor pentru a se putea deplasa în afara Moscovei.

Ca represalii la expulzarea lui Hollis și Rhodes, Departamentul de Stat a ordonat expulzarea a doi funcționari ai ambasadei sovietice din Washington. O oficialitate a Departamentului de Stat a negat că această serie de expulzări, după ani de relații diplomatice relativ bune, ar fi un semn de încetinire a dezghețului diplomatic. E vorba de un incident izolat, a declarat oficialitatea în cauză, care nu va afecta inițiativele în curs dintre cele două țări.

Membri ai familiei Fisher au afirmat ieri că sînt în continuare nemulțumiți de explicația oferită de sovietici și de Departamentul de Stat în legătură cu moartea lui Gregory Fisher. Un membru al familiei a afirmat că i se pare ciudat că Hollis și Rhodes au fost expulzați și ulterior au murit, după ce au început să investigheze moartea lui Fisher. Departamentul de Stat a declarat însă că nu consideră că există o legătură între cele două chestiuni.

Hotărîrea Kremlinului de a-i expulza pe Hollis și Rhodes a fost considerată severă de diplomații americani, care au afirmat

că, de regulă, cînd se descoperă că un diplomat a încălcat restricțiile de călătorie, Statele Unite și Uniunea Sovietică fac doar un schimb de plîngeri de rutină. Severitatea deciziei sovietice i-a determinat pe unii diplomați occidentali să facă speculații în sensul că Hollis și Rhodes ar fi folosit pretextul călătoriei pentru a desfășura acțiuni de supraveghere asupra unităților militare sovietice din zonă aflate sub pază strictă. Pentagonul și SISU au negat categoric că Hollis și Rhodes ar fi fost implicați în acțiuni de supraveghere sau spionaj. SISU a dat publicității că personalul său nu a participat și nu va participa niciodată la activități de spionaj. SISU nu face parte din lumea aceea, a declarat un purtător de cuvînt al SISU. Un purtător de cuvînt al Pentagonului a admis faptul că unele țări – inclusiv Uniunea Sovietică – folosesc atașații militari din ambasade pentru culegere de informații, dar a negat că Hollis ar fi fost implicat în vreo astfel de activitate.

Apropiați ai familiei Hollis au afirmat că tatăl lui Hollis, general de aviație în retragere Benjamin Hollis, a solicitat Pentagonului o informare în legătură cu moartea fiului său. Un prieten al familiei a spus că generalul Hollis este preocupat de faptul că, trupul fiului său fiind calcinat, nu putea fi identificat cu certitudine.

(Un funcționar superior al ambasadei de la Moscova, care s-a deplasat la locul accidentului, i-a declarat Geraldinei Callahan de la biroul din Moscova al ziarului nostru că, după prăbușire, elicopterul a ars cu o intensitate surprinzătoare. Focul a fost atît de puternic încît a carbonizat complet trupurile celor patru pasageri aflați la bord, a declarat înaltul funcționar. Rămășițele nu erau altceva decît cenușă și niște oase și, ca atare, imposibil de identificat, a spus el.)

Pentagonul a refuzat să comenteze starea cadavrelor sau solicitarea generalului Hollis. Un purtător de cuvînt al Pentagonului, generalul Earl Vandermullen, a afirmat totuși ieri că elicopterul aviației militare sovietice care s-a prăbușit era un turbo jet și că un incendiu de intensitate extremă ar fi posibil la acest tip de aparat, mai ales dacă rezervoarele de combustibil erau pline. Familia Hollis nu a făcut nici o declarație și nu a stat de vorbă cu reporterii cu ocazia funeraliilor.

Departamentul de Stat a comunicat relatarea accidentului furnizată de sovietici. Lunea trecută, Hollis și Rhodes s-au

îmbarcat la bordul cursei 415 Pan Am pentru un zbor direct Moscova–Frankfurt. Avionul a fost obligat să aterizeze forțat la Minsk, după ce pilotul a fost informat prin radio de către autoritățile sovietice că la bord ar fi existat o bombă. Avînd statut diplomatic, au fost informați de oficialitățile din Minsk că se puteau întoarce fără întîrziere la Moscova la bordul unui elicopter militar, ceea ce le-ar fi permis să ia o cursă Lufthansa spre Frankfurt. Elicopterul în care se aflau Hollis și Rhodes s-a prăbușit, după toate aparențele, la cincisprezece minute după decolarea de pe aeroportul Minsk.

Mike Salerno, corespondentul la Moscova al agenției de știri Pacific News Service, a declarat că s-a aflat lîngă Hollis și Rhodes în avionul Pan Am care a părăsit Moscova. El a spus că atît Hollis, cît și Rhodes păreau recunoscători pentru șansa oferită de a se reîntoarce la Moscova la bordul unui elicopter. A mai spus că aceștia l-au rugat să anunțe ambasada americană în legătură cu modificarea intervenită, lucru pe care l-a făcut. «Autoritățile din Minsk mi-au oferit posibilitatea de a mă reîntoarce la Moscova cu elicopterul, a afirmat Salerno. Pe mine însă nu mă deranja să rămîn în Minsk. Sam și Lisa (Hollis și Rhodes) erau însă preocupați să nu piardă legătura din Frankfurt.» Un purtător de cuvînt al companiei Pan Am a declarat că autoritățile sovietice au reținut avionul peste noapte la Minsk, înainte de a-i permite să decoleze, iar pasagerii au fost cazați într-un hotel din localitate. Sovieticii au refuzat să declare dacă s-a găsit vreo bombă sau nu.

Prieteni de familie au informat că miercuri generalul Hollis a ridicat trupul neînsuflețit al fiului său de la baza aeriană Andrews. Colonelul Hollis era căsătorit, dar se separase de soția sa Katherine în ultimele șase luni, a afirmat un apropiat al familiei Hollis. Katherine Hollis a sosit ieri de la locuința sa din Londra pentru înmormîntare, dar a refuzat să stea de vorbă cu reporterii.

Rhodes a fost înmormîntată săptămîna trecută la Sea Cliff, New York. Mama ei, Eva Rhodes, a descris-o ca fiind o femeie energică, mîndră de munca ei și care iubea limba și cultura rusă. Un purtător de cuvînt al SISU a declarat că Rhodes era considerată de colegi drept o persoană foarte muncitoare, pasionată

de istoria Rusiei. Lucra în cadrul SISU de şase ani, din care ultimii doi îi petrecuse la Moscova.

Hollis, veteran al Războiului din Vietnam, distins cu numeroase decoraţii, a intrat în Forţele Aeriene ale Statelor Unite în 1962 şi a absolvit Academia Militară de Aviaţie a Statelor Unite. El avea misiunea de a menţine legătura cu Forţele Aeriene Sovietice în chestiuni de interes reciproc pentru cele două ţări.

Departamentul de Stat a declarat că apreciază incidentul ca închis, cu excepţia cazului în care ar apărea informaţii noi, substanţiale, în legătură cu prăbuşirea elicopterului."

Lisa împături ziarul şi privi buştenii care ardeau în cămin. Hollis mai turnă un rînd de coniac. Obrajii Lisei erau umezi de lacrimi. În cele din urmă, spuse:

– Nu bănuiesc nimic.

– Nu în declaraţii date presei.

– Dar Seth...

Hollis se simţi cuprins de o oarecare iritare, dar răspunse:

– Da, probabil că Seth ştie.

Lisa păru să sesizeze enervarea lui Hollis şi adăugă:

– N-avem nevoie de el ca să scăpăm de-aici. Putem s-o facem şi singuri. Am reuşit noi să scăpăm din Mojaisk şi de la gospodăria de stat.

– Exact. O să ne gîndim la treaba asta împreună.

Lisa aruncă o privire peste ziarele împrăştiate pe măsuţă, se ridică, le strînse şi le aruncă în foc. Hollis studie chipul Lisei luminat brusc de vîlvătaie. Părea să-şi fi recăpătat stăpînirea de sine. Remarcă însă că, în intervalul ce se scursese de la vizita lor în cartierul Arbat şi pînă în acel moment, Lisa se maturizase extrem de mult. Veni din nou lîngă el, pe canapea; aparatul video continua să meargă, focul ardea, iar coniacul îşi făcu efectul. Adormiră amîndoi.

Hollis fu trezit de o bătaie în uşă. Se ridică în capul oaselor. Caseta se terminase, iar focul era pe cale să se stingă. Ceasul de pe poliţa de deasupra căminului arăta ora zece şi un sfert seara. Hollis se ridică de pe canapea.

Lisa se trezi şi ea şi mormăi:

– Unde te duci?

În ușă se auzi o nouă bătaie. Hollis se îndreptă spre ușă și o deschise. În fața lui, în aerul rece al nopții, se afla un bărbat de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat într-un hanorac.

– Iartă-mă că te deranjez, colonele. Ne-am întîlnit mai devreme în pădure. Numele meu e Lewis Poole. Pot să intru o clipă?

– Depinde. Ești născut Lewis Poole sau ești unul dintre viermii zburători ai lui Burov?

Comandorul Poole zîmbi.

– Nu neg că întîlnirea de pe potecă ar fi putut să fie aranjată. Dar aș putea să-ți aduc vreo cincizeci de tipi care să confirme c-au locuit cu mine în Hilton-ul din Hanoi.

– Intră!

Poole intră în living și o salută pe Lisa. Se apropie de foc, încercînd să se încălzească, apoi spuse:

– Putem asculta niță muzică?

Lisa introduse una dintre casetele lui Dodson într-un casetofon potrivit și încăperea fu învăluită de vocile unor cîntăreți de muzică neagră religioasă.

– Aproape c-au renunțat să ne mai bage microfoane prin casă, spuse Poole, fiindcă noi le găsim și le facem zob. În plus, dăm drumu' la muzică sau comunicăm prin scris și prin semne. Toți cei de-aici știm să comunicăm prin semne. Cineva a găsit o carte despre treaba asta în bibliotecă cu ani în urmă, așa că, pînă să se prindă rușii, învățasem cu toții să folosim destul de bine limbajul semnelor.

Lisa dădu din cap cu un aer cunoscător.

– La ambasadă foloseam un cod simplu de semne.

– Bun. Deci știți despre ce e vorba. Cabana asta a fost probabil împănată cu microfoane pentru voi. Tehnologie sovietică. Nu cred să fi inventat o singură pîlnie, cu care să asculte o întreagă familie.

– Coniac? îl întrebă Hollis.

– Excelent.

Hollis îi turnă niște coniac. Poole trase o dușcă, apoi continuă.

– Trebuie să fiți foarte atenți la microfoanele direcționale de-afară. Sînt amplasate în turnurile de pază. Trebuie să vă lăsați în jos, în gropi și rîpe, și să fosniți crengile de pin cînd vorbiți.

– Presupun că sînt o mulțime de lucruri pe care trebuie să le învățăm, comentă Hollis.

– Așa-i. Pot să vă aranjez un instructaj în următoarele cîteva zile.

– Ești foarte amabil, comandore.

– Lew. Să continuui prezentarea. Sînt aghiotantul generalului Austin. Îți spune ceva numele?

– Desigur, replică Hollis. A comandat aripa a 8-a tactică de Aviație la Cu Chi. Singurul general de aviație american doborît. Dat dispărut, presupus mort.

– Exact, numai că e cît se poate de viu. Potrivit regulamentului lagărului, între noi nu există ofițeri superiori, aghiotanți sau vreo structură de comandă. Dar sîntem militari, ce naiba! Așa c-am pus pe picioare, în secret, o organizație după modelul celor pe care am fost instruiți să le înființăm în lagărele de prizonieri de război. Înțelegi?

Hollis dădu din cap în semn că da.

– Constatarea faptului că aici spiritul de rezistență continuă să fie viu după aproape două decenii s-ar putea să te surprindă, colonele Hollis. Sper însă că nu.

Hollis nu comentă.

– Deși, ca să fiu foarte sincer, continuă Poole, n-am reușit să facem mare lucru, în afară de sabotarea programei de învățămînt ori de cîte ori avem prilejul. Concret, adică dacă tragem linie și socotim, Jack Dodson este abia a doua persoană pe care am reușit s-o scoatem de-aici. Comitetul de evadări a încercat practic tot ceea ce se cunoaște în analele evadărilor din lagărele de prizonieri, inclusiv balonul cu aer cald. Cred că de vină sînt fie cei cîțiva cameleoni aflați printre noi, fie nevestele rusoaice, deși lor nu li se spune nimic despre planurile de evadare. Sau e vorba pur și simplu de o foarte bună activitate de informate a KGB. Indiferent de cauze, am avut al naibii de multe eșecuri.

– Ce s-a întîmplat cu primul evadat? întrebă Lisa.

– E vorba de căpitanul de aviație Gene Romero. A fost prins și împușcat pe terenul de sport împreună cu alte cinci persoane, ca să servească de exemplu. Asta s-a întîmplat acum nouă ani.

– Și Dodson? întrebă Hollis. Cum a scăpat?

– Nu pot să vă spun.

– Înțeleg.

Poole le aruncă o privire scurtă, după care spuse:

– Prezența voastră aici a trezit o mulțime de speranțe. Am dreptate sau mă înșel?

– Nu sînt pregătit să comentez în acest moment, replică Hollis.

Poole păru să atribuie răspunsului un sens pozitiv. Spuse:

– Ei bine, motivul pentru care mă aflu aici e să vă invit la o întîlnire cu generalul Austin.

– Acum?

– Da, acum.

Hollis reflectă o clipă, apoi spuse:

– Aș vrea să înțelegeți că în actualele circumstanțe nu accept autoritatea generalului Austin.

– Cred că înțeleg.

– Ei bine, o să ți-o spun mai pe șleau, ca să înțelegi. Eu am statutul onorabil de colonel activ în Forțele Aeriene ale SUA. Statutul vostru este, într-o anumită măsură, îndoielnic.

Poole îl pironi pe Hollis cu privirea, apoi se întoarse cu fața spre foc.

– Fie. Cred că generalul Austin se aștepta să-mi spui asta. Invitația lui nu este un ordin. De fapt, dacă vreți, pot să-i spun să vină aici.

– Nu e nevoie, dacă accepți punctul meu de vedere.

– Îl accept.

Hollis luă hanoracele din cuier.

– Ia-o înainte, comandore!

Hollis, Lisa și Poole ieșiră afară, în aerul rece al nopții. Poole, care avea în mînă o lanternă, mergea în față.

– Nu există interdicții de circulație pe timpul nopții? întrebă Hollis.

– Nu. La început erau o grămadă de reguli. Acum au rămas foarte puține. Și Poole adăugă: Rușii sînt cam grei de cap, dar pînă la urmă și-au dat seama că aici totalitarismul nu le servește scopurile și le consumă o groază de timp. Or fi stăpînind ei restul acestei țări cufundate în beznă prin teroare și frică, dar aici ne aflăm pe suprafața cea mai liberă din întreaga Uniune Sovietică.

– Înțeleg. A fost ideea lui Burov?

– Da, în mare măsură. A petrecut cîțiva ani în țările scandinave și a învățat că o populație bine hrănită și liberă poate fi la fel de cooperantă și de productivă ca o populație terorizată. Pentru un rus e un mare pas înainte.

Poole rise fără chef.

Ieșiră în drumul principal în apropierea Clubului Veteranilor Războaielor de peste Mări și o luară spre dreapta, în direcția comenduirii, mergînd pe marginea drumului neluminat.

– Urmărim cu mare atenție evenimentele internaționale, spuse Poole. Și sîntem probabil mai bine informați despre relațiile sovieto-americane decît americanul mijlociu de-acasă. Neîndoielnic, știm mai mult decît orice rus din afara zidurilor Kremlinului.

La un moment dat, în fața lor se zări lumina farurilor unei mașini care se apropia. Cînd vehiculul ajunse lîngă ei, încetini, apoi se opri, orbindu-i cu lumina farurilor.

Hollis, Lisa și Poole se îndreptară spre locul șoferului, ieșind din lumina farurilor, și Hollis văzu că mașina era un Pontiac Trans Am. La volan se afla colonelul Burov.

– Bună seara, domnișoară Rhodes, comandore Poole, colonele Hollis!

Numai Poole răspunse la salut. Hollis observă că parbrizul Trans Am-ului era intact și nici caroseria nu părea să fi fost deteriorată.

– Da, spuse Burov, e mașina domnului Fisher, care, pînă la urmă, cred că n-a avut nici un accident. În orice caz, nu cu mașina asta. Burov bătu cu palma volanul. Frumoasă mașină!

Lise veni lîngă Hollis și se uită în ochii lui Burov.

– Ticălosule!

Burov n-o băgă în seamă, adresîndu-i-se lui Hollis:

– Scaunele sînt din piele veritabilă și are chiar și aer conditionat. Toți aveți mașini ca astea?

Hollis nu înceta să examineze mașina joasă și lustruită, care stătea, cu motorul torcînd, pe acest drum pustiu dintr-o pădure rusească, cu un ofițer în uniforma KGB-ului la volan.

Înțelegînd că n-o să primească un răspuns, Burov continuă:

– Mă duc să fac o plimbare. Te-aș fi rugat să mă însoțești și să-mi dai niște sfaturi, dar ies din lagăr. Vreau s-o scot pe

șoseaua spre Minsk, să vâd dacă poate, într-adevăr, să prindă două sute douăzeci de kilometri la oră.

Apoi adăugă:

– Din păcate, nu pot s-o scot decît noaptea, cînd nu sînt străini prin preajmă. Ar putea s-o vadă cineva și să facă legătura.

– Sper să-ți frîngi gîtul cu ea, spuse Lisa.

Burov o privi.

– Nu spera, fiindcă sînt Dumnezeul acestui lagăr. După mine, cine știe ce va mai fi.

Își întoarse din nou privirea spre Hollis.

– Presupun că vă pregătiți să-i faceți o vizită de curtoazie generalului Austin. Sau ați plecat la cules de ciuperci?

– La generalul Austin, spuse Hollis. Nu ne iei și pe noi?

Burov rise.

– Mă tem că, dacă vă las să vă suiți în mașină, tentația de a încerca un gest necugetat ar fi prea mare pentru voi. Am descoperit că tu și domnișoara Rhodes sînteți niște firi alunecoase. Burov ridică mîna dreaptă, în care ținea un revolver. Așa că va trebui să mergeți pe jos. Vă face bine la inimă. Bună seara!

Burov ridică piciorul de pe ambreiaj și apăsă pe accelerație. Motorul Pontiac-ului se înecă și se opri. Porni din nou motorul și demară vertiginos, roțile lăsînd o ușoară dîră pe asfalt. Hollis privi în urma mașinii, care dispărea în beznă, în direcția porții principale. Sub plăcuța de înmatriculare luminată, pe bară, era lipită o hîrtie, pe care se putea citi: „Prizonierii de război și dispăruții n-au fost uitați".

– Sper în continuare să-și frîngă gîtul, spuse Lisa. Se întoarse spre Hollis și continuă: E macabru să conduci mașina omului pe care l-ai ucis! Tipul e bolnav!

– Era mașina puștiului omorît în accident? întrebă Poole. Mașina lui Fisher?

– Da.

– Am citit despre asta în ziarele americane. Landis ne-a spus c-ai aflat de Jack Dodson prin Fisher. Cum a fost? S-au întîlnit și pe urmă Fisher a luat legătura cu ambasada?

– Nu pot să discut despre povestea asta acum, spuse Hollis.

Poole dădu afirmativ din cap, apoi întrebă:

– Unde ne aflăm exact?

Hollis își întoarse privirea spre el.

– Tu unde crezi că te afli?

– La cîţiva kilometri nord de cîmpul de luptă de la Borodino.

Hollis confirmă printr-o mişcare a capului.

– Ştiam de cînd am zburat cu avionul de la Hanoi că vom ateriza-n partea europeană a Rusiei. Ne-am orientat după poziţia soarelui şi a stelelor şi ne-am convins de acest lucru. Clima e temperat-rusească, nu siberiană. Cel mai important indiciu l-au constituit avioanele, pe care le vedeam coborînd spre sud-est. Circulaţia lor a crescut cu trecerea anilor, ceea ce ne-a făcut să credem că e vorba de Moscova.

– Şi de Borodino cum v-aţi dat seama?

– După salvele de tun, replică Poole. În fiecare an, de 7 septembrie şi 15 octombrie, auzim douăzeci şi una de salve de tun trase undeva, la cîţiva kilometri, mai la sud. Or, acestea sînt aniversările celor două bătălii de la Borodino, nu-i aşa?

Hollis confirmă cu o mişcare a capului. La ceremonia ce avusese loc cu un an înainte, în septembrie, chiar luase parte.

– Ei bine, spuse Poole, întrebarea care se pune e: a ajuns Jack Dodson la ambasadă sau nu?

– Asta-i întrebarea, replică Hollis.

Îşi continuară drumul. Cînd trecură prin faţa clădirii masive de culoare gri a comenduirii, Poole întrebă:

– Aţi petrecut şi voi ceva vreme în încăperile din spate, nu-i aşa?

– Nu prea multă după standardele ruseşti, răspunse Hollis.

– Aproape toţi cei de-aici au trecut pe la „mititică", dar Burov are nişte metode de pedeapsă mai subtile. E contraproductiv să-i bagi pe instructori în celule, aşa că, dacă unul dintre noi comite o infracţiune, îi ia nevasta sau prietena rusoaică. Cei mai mulţi dintre noi avem neveste sau, acum, copii – adevăraţi prizonieri ai destinului –, astfel încît ne este greu să acţionăm.

La o curbă, drumul începu să coboare şi Hollis băgă de seamă că acum era mai întuneric. Privi în sus spre cer, dar nu văzu decît beznă şi iar beznă.

– E o plasă de camuflaj, spuse Poole.

Hollis înţelese că aceasta era zona camuflată pe care o văzuse din elicopter.

– Priveşte, Sam! spuse Lisa.

Hollis privi în față și văzu niște lumini slabe suspendate de stîlpi de iluminat. Cînd ajunseră mai aproape, văzu că se aflau în fața unui spațiu de parcare pavat, cu marcaje din dungi albe. Amplasate ceva mai în spate, unul lîngă altul, se găseau fațadele neluminate ale unor magazine, semănînd foarte mult cu un centru comercial suburban american. Principalul magazin din acest șir era un Seven-Eleven, care purta emblema sa distinctă albă, verde și roșie.

– Vezi, îi spuse Hollis Lisei, ăsta-i magazinul Seven-Eleven pe care-l căutam pe drumul spre Mojaisk.

Lisa se holbă la șirul de magazine.

– Incredibil!

Traversă parcarea slab luminată, îndreptîndu-se spre magazinele din cărămidă roșie. Hollis și Poole o urmară.

În stînga magazinului Seven-Eleven se înșirau o spălătorie automatizată, clădirea Băncii Nord-Americane cu emblema ei specifică, un local numit Sweeney's Liquors, o frizerie care se chema Main Event și un salon de frumusețe numit Tresses. În dreapta magazinului Seven-Eleven se aflau magazinul de feronerie Kruger's, un magazin care adăpostea o papetărie și o tutungerie, apoi o farmacie, o librărie care avea și casete audio și video, iar la capătul șirului un fel de bodegă-cafenea numită Dunkin'-Donuts.

– Aveți autorizație pentru toate astea? întrebă Hollis.

– Nu, dar o să-ncercăm să deschidem o agenție de voiaj American Express.

Hollis trecu de bodegă și iscodi cu privirea librăria.

– Magazinele funcționează toate, dar într-o măsură mai mare sau mai mică. Ca să cumperi din ele, ai nevoie de obligațiuni cu valoare eliberate de lagăr. Nu și în cazul magazinului cu cărți și casete, care sînt doar de închiriat. Ăsta e un fel de departament audio-vizual al lagărului, în scopuri didactice. Are o gamă largă de publicații, casete video, precum și unele casete și discuri audio de calitate.

Lisa privea etalarea de literatură beletristică și nu numai, americană și britanică, din vitrină.

– Unele dintre cărțile astea nu există nici în librăria ambasadei.

Văzu un exemplar din lucrarea clasică a lui John Barron intitulată *KGB* şi cartea transfugului sovietic Arkadi Şevcenko *Despărţirea de Moscova.*

– Şi vă lasă pe voi... şi pe aşa-numiţii studenţi să citiţi chestiile astea?

– N-au de ales, nu-i aşa? replică Poole. Dacă nu le citesc aici, le-ar citi în State, unde s-ar putea să-i zdruncine. Aşa că adevărul li se inoculează de-aici.

Hollis cercetă cu atenţie interiorul farmaciei şi al papetăriei.

– Văd că nu vă prea lipseşte nimic pe-aici.

– Din punct de vedere material, aşa-i. Ştiu însă ce ne lipseşte.

Hollis nu-i răspunse, trecînd mai departe, în dreptul magazinului de feronerie.

– Cele mai multe sînt produse americane.

– Da, confirmă Poole. Cele mai multe articole de feronerie şi scule din lagăr sînt americane. Asta face ca lucrurile să fie standard şi uşor de reparat. Este şi motivul pentru care instalaţia de canalizare funcţionează.

– Voi vă faceţi reparaţiile?

– Da, împreună cu studenţii noştri. După cum ştii, în general, sovieticii nu prea se pricep la treburi de-astea, poate şi din cauza faptului că locuiesc în case de stat, care sînt gata să se prăbuşească. Îi învăţăm cum să fie meşteri la toate, cînd e nevoie.

Poole zîmbi.

– Aşa că, într-o bună zi, cînd nevestele lor americane o să-i piseze să înlocuiască o ţeavă spartă, n-o să fie nevoie să cheme un instalator. Apoi, adăugă: Sau, cum zicem noi pe-aici, de cîţi ruşi e nevoie ca să schimbi un bec? De zece. Nouă care să completeze formularele prin care se solicită becul şi unul care să-l înşurubeze.

Hollis, Lisa şi Poole se opriră în faţa vitrinelor din sticlă fină ale magazinului Seven-Eleven.

– Cea mai mare parte a alimentelor ambalate şi conservate o luăm de-aici, spuse Poole. Unele sînt americane, altele finlandeze, altele sovietice. Cantităţile variază. Cît priveşte carnea şi produsele preparate, ne ducem la un depozit de lîngă poarta principală, de unde luăm ce se găseşte, în sistem raţionalizat. În această privinţă situaţia este aceeaşi ca pretutindeni în ţara asta.

– Practic, sînteţi plătiţi? întrebă Hollis.

– Da. Cu obligaţiunile astea..., spuse Poole, scoţînd din portofel o bancnotă de cinci dolari, pe care i-o întinse lui Hollis.

Hollis şi Lisa o examinară în lumina slabă a unui stîlp de iluminat. Bancnota arăta ca o bancnotă de cinci dolari, fiind o fotocopie color a acesteia. Deosebirea consta în calitatea proastă a hîrtiei şi reversul bancnotei, care era alb.

– Asta face parte dintr-o anumită psihologie, prin care se urmăreşte să nu devenim complet depersonalizaţi. Trebuie să ne chivernisim bugetele personale, cu tot ce presupune acest lucru. Studenţii fac la fel. De exemplu, ne plătesc pensiunea. Tranzacţiile bancare şi financiare reprezintă una dintre părţile cele mai importante din programa de studiu. Nici nu-ţi închipui ce greu e să-i înveţi pe oamenii aştia ce-i aia responsabilitate fiscală. Sînt obişnuiţi să facă praf salariul pe o lună pe primele bunuri de consum pe care le întîlnesc pe drumul dintre serviciu şi casă. Şi Poole adăugă: Modelul economic de aici nu e încă foarte realist, fiindcă noi, de exemplu, nu plătim impozite.

Zîmbi.

– De unde au toate accesoriile astea americane pentru magazine? întrebă Lisa. Emblema de la Seven-Eleven, de exemplu.

– Asta vine de la Mosfilm, de la magazinul lor de recuzită. Acelaşi lucru e valabil şi pentru însemnele Băncii Nord-Americane. Articolele mai mici, produse de larg consum şi aşa mai departe sosesc prin poşta diplomatică sau prin Centrul Comercial Internaţional din Moscova. Am văzut o fotografie a lui într-o revistă. A fost construit de Armand Hammer şi seamănă cu unul dintre zgîrie-norii lui Trump din New York. E tot numai sticlă, alamă şi marmură, o adevărată Mică Americă. Aţi fost acolo, nu?

– Da, răspunse Lisa. E într-adevăr impunător. O deschidere spre Vest.

– Mai mult decît vă-nchipuiţi, comentă Poole. Studenţii sînt trimişi să stea în hotelul de-acolo ca dar de absolvire. Ei petrec acolo o lună, amestecîndu-se cu oamenii de afaceri şi persoane foarte importante din Occident. Un fel de popas la jumătatea drumului, după care o pornesc spre Vest.

Hollis trecu de spălătoria automată şi de bancă şi se opri în faţă la Sweeney's Liquors, examinînd stocul de băuturi şi produsele expuse în vitrină, aparţinînd unor distilerii şi producători de vinuri din Occident. Erau prezentate cu profesionalism

vinuri italiene de clasă mondială, însoțite de postere cu însorita Italie și steguleț italienești din carton. Într-un coș de răchită erau etalate sticle de vin Principessa Gavi și Banfi Brunello di Montalcino, ambele vinuri cunoscute și importate în cantitate mare în America.

– Sînt vinuri foarte bune, spuse Lisa. Voi le puteți cumpăra?

– Vinurile le putem cumpăra cînd se schimbă vitrina. Uneori, putem cumpăra băuturi alcoolice occidentale. Depinde de stoc. Putem cumpăra, în schimb, orice produs sovietic. Și adăugă: Ne-am amuzat, cînd am citit că, în America, Stolicinaia a devenit o băutură la modă. Eu unul aș bea un whisky de Kentucky oricînd.

– Mi s-a spus că mai există o zonă de instrucție prin preajmă, comentă Hollis. Bucătării, birouri etc.

– Da, sînt chiar aici, sub noi, într-un pasaj subteran mare. Sînt niște scări care coboară acolo, în spatele magazinelor. Există cîteva birouri și o cameră de primire, în care studenții se familiarizează cu regulile de comportare în cadrul unui birou și cu birotica. Computere, copiatoare Photostat, capsatoare electrice, răcitoare de apă și altele de genul ăsta. Există și o sală de proiecție, unde ne sînt prezentate filme în premieră, care nu există încă pe casete. Nu înțeleg cum reușesc să facă rost de ele. Mai există, de asemenea, două bucătării moderne, o bibliotecă cuprinzătoare cu lucrări de referință, o recepție de hotel și de motel, un serviciu vamal de aeroport și un birou de înregistrare a autovehiculelor, unde două rusoaice impertinente tracasează clienții. N-au nevoie să joace teatru, fiindcă amîndouă au lucrat cîndva în birocrația guvernamentală. Studenții zic că e nostim ca într-un birou de stat pentru înregistrarea vehiculelor să regăsești în mic viața din Uniunea Sovietică în general. Poole zîmbi, apoi continuă: Tot aici se mai fac vînzări de case, interviuri de angajare și altele. Cea mai distractivă chestie de-aici e firma de agenți de bursă E.F. Hutton.

– Vă jucați de-a bursa aici? îl întrebă Lisa.

Poole zîmbi.

– Culmea parazitismului capitalist. Toți cei de-aici joacă – studenți, instructori, neveste. Rușii primesc o casetă video cu cotațiile de bursă, în așa fel încît Pensionul Doamnei Ivanova e

doar cu două zile în urma bursei din Wall Street. Toţi am avut de suferit de pe urma crahului din '87.

Rîse fără prea mult chef.

– Acum însă am ajuns să am vreo şase mii de dolari.

Hollis şi Lisa schimbară priviri.

– Programa de aici e extrem de cuprinzătoare, dar, lăsînd la o parte chestiunile de limbă şi uzanţele sociale, e imposibil să aprofundezi lucrurile, să îndeşi cunoştinţele şi experienţa de viaţă ale unui american de douăzeci şi cinci de ani în capul unui rus de aproximativ aceeaşi vîrstă în treisprezece, paisprezece luni, adică perioada pe care o petrec cei mai mulţi dintre studenţi aici. Firește, cînd vin aici, ei vorbesc bine engleza şi au unele cunoştinţe despre America. Sînt toţi absolvenţi ai Şcolii de Ofiţeri de Iinformaţii a Forţelor Aeriene de lîngă Moscova şi ai Institutului de Studii Canadiene şi Americane.

Hollis dădu afirmativ din cap. Ca ofiţer de informaţii, avea idee de ceea ce însemna un program bun. În vreme ce serviciile de spionaj americane deplasaseră accentul de pe spioni pe sateliţi, analize statistice şi alte mijloace pasive de culegere a informaţiilor, sovieticii continuau să se bizuie foarte mult pe factorul uman. „O ironie, gîndi Hollis, avînd în vedere valoarea pe care o acorda fiecare din cele două societăţi individului." Hollis considerase întotdeauna că accentul pus de sovietici pe spionul-om reprezenta un punct de vedere corect. Şi Alevy credea în rolul individului în culegerea de informaţii. De altminteri, din această cauză, poate, el şi Lisa se aflau acum la Pensionul Doamnei Ivanova.

Lisa se uită în vitrinele frizeriei şi ale salonului de frumuseţe, apoi îl întrebă pe Poole:

– Femeile din lagăr chiar vin aici să-şi aranjeze părul?

– O, da. Coafoii din ambele localuri sînt frizeri din gulag. Angajaţii de aici, în majoritate femei, şi cele mai multe măritate acum sau combinate cu instructori americani, provin din gulag. Am constituit aici un mic univers. Mediul e, după cum vedeţi, mai ales suburban, şi asta fiindcă cei mai mulţi dintre noi eram suburbani.

– Vă lipsesc automobilele şi asociaţiile de părinţi şi profesori, spuse Hollis.

– Da. Şi agenţiile de voiaj. Poole păru o clipă furat de gînduri, apoi continuă: Populaţia oraşului Oarecare numără puţin peste o mie de locuitori. Există două sute optzeci şi doi de foşti piloţi americani, după ultimul recensămînt, şi un număr aproximativ egal de neveste rusoaice, plus copiii noştri. Există apoi şase americance răpite – şapte acum – şi cîţiva îngrijitori şi cadre medicale tot din gulag. Apoi vin studenţii, aproximativ trei sute. Şi mai sînt cincizeci de monitori ruşi, cum le zic ei, practic ofiţeri de control, cîte unul la şase studenţi. Aceştia sînt ofiţeri de informaţii KGB, care vorbesc şi înţeleg engleza. Mai avem batalionul de grăniceri KGB, respectiv vreo şase sute de oameni, care stau mai ales în cazarma lor şi patrulează perimetrul. În realitate, pe ei nu-i considerăm ca făcînd parte din populaţia lagărului, întrucît noi nu trebuie să avem de-a face cu ei, iar lor le e interzis să-ncerce să comunice cu noi. Poole tăcu o vreme, apoi trase adînc aer în piept: Deci, asta e. O mie de suflete, care trăiesc pe acești nenorociți doi kilometri și jumătate pătrați, prefăcîndu-se zilnic. Prefăcîndu-se pînă cînd închipuirea începe să devină realitate, iar realitatea despre care citim sau pe care o vedem pe casete video pare a veni de pe altă planetă. Vă spun drept, uneori am impresia că sînt nebun cu acte-n regulă, alteori mi se pare că nebuni sînt ruşii. Îşi plimbă privirea de la Hollis la Lisa. Voi abia aţi venit. Ce părere aveţi?

Hollis îşi drese vocea:

– Mă abţin să comentez, deşi nu cred c-ar avea vreo importanţă dacă aţi fi cu toţii nebuni. Ce mă preocupă e faptul că acest loc funcţionează.

– De lucrul ăsta poţi să fii sigur, confirmă comandorul Poole. Am clocit mii de monştri pînă acum. Doamne, iartă-ne!

Traversară parcarea în sens invers şi ajunseră din nou în drumul principal.

– Aş vrea să te întreb ceva, comandore... spuse Lisa. Ai avut vreodată impresia că studenţii sînt... seduşi de modul nostru de viaţă?

Poole le făcu semn să se apropie şi răspunse în şoaptă.

– Da, dar cred că numai superficial. Aşa cum ar putea fi sedus un american de Paris sau de Tahiti. Ei nu-şi doresc în mod necesar ca ceva din acest mod de viaţă să existe şi în ţara lor. Sau poate că unii ar vrea, dar în condiţiile puse de ei.

Lisa clătină uşor din cap.

– Ruşii continuă să echivaleze bunăstarea materială şi traiul bun cu concepţia spirituală.

Poole îi aruncă o privire furişă, continuînd să meargă.

– Văd că-ţi cunoşti bine ruşii. În această privinţă, sînt schizofrenici. N-au Dumnezeu, dar sînt îngrijoraţi de viaţa lor spirituală; trăiesc în sărăcie, despre care se spune că e un lucru bun pentru sufletele lor de ruşi, dar cumpără sau fură orice lucru pe care pun mîna şi vor să aibă şi mai mult. Şi cei puţini care ajung bogaţi alunecă repede în hedonism şi se îneacă în el, pentru că n-au nici o lumină călăuzitoare. Înţelegeţi ce vreau să spun?

– Treaba asta nu e specifică numai ruşilor, spuse Hollis.

– Nu, fu de acord Poole, dar o să vă spun ce le este specific. Cei mai mulţi par să aibă în ei un miez întunecat, un centimetru impenetrabil, care nu permite luminii să pătrundă în interior. Nu contează cît de mult citesc sau cîte casete video văd. Nu vor să audă şi nici să vadă. Desigur, există cîţiva – mai mult de-atît, poate douăzeci şi cinci la sută dintre ei – la care acest miez crapă. Dar cînd acest lucru se întîmplă, ei sînt foarte repede detectaţi de monitor, deşi noi încercăm să le ţinem spatele, şi sînt săltaţi de KGB. Poate că pe unii reuşim să-i convertim, dar nu cred că vor trece de examenul oral – aşa numim noi şedinţele-maraton în cursul cărora sînt supuşi detectorului de minciuni. Poole continuă şoptit: Am sperat întotdeauna ca unul dintre ei, odată ajuns în America, să se ducă direct la cel mai apropiat birou al FBI-ului şi să le spună povestea secolului în materie de spionaj. Ai auzit să se fi întîmplat aşa ceva?

Hollis clătină din cap.

– Incredibil.

Hollis fu bucuros să descopere prin intermediul lui Poole că oamenii de acolo încă se mai considerau militari americani, continuînd să manifeste un anumit dispreţ faţă de ruşi.

– Cîţi aţi fost întemniţaţi aici? îl întrebă pe Poole.

– Greu de spus. În primele zile, de prin 1965 şi pînă la sfîrşitul războiului aerian împotriva Vietnamului de Nord, în decembrie 1973, pe-aici au trecut sute de oameni. Cei mai mulţi dintre ei sînt morţi. Am întocmit o listă cu aproximativ patru sute cincizeci de aviatori despre care ştim că au fost împuşcaţi, au murit din lipsă de îngrijire sau s-au sinucis. A fost o perioadă

foarte agitată, cînd situaţia noastră era de aşa natură că nu puteam ţine o evidenţă exactă. Poole adăugă în şoaptă: Dar lista aia există, avem mai multe copii ascunse prin lagăr.

Hollis se opri şi, după ce se adunară în cerc, îl întrebă:

– Poţi să-mi dai o listă a morţilor?

– Da, desigur.

– Şi o evidenţă a celor care se află acum în lagăr?

– Da.

– Jack Dodson avea aceste informaţii asupra lui?

– Bineînţeles. Vrei să spui c-ai putea să scoţi aceste informaţii de aici?

– Nu, dar e limpede că asta intenţionez.

Poole dădu afirmativ din cap, apoi spuse:

– Mai e ceva ce-ar trebui să ştii. După încheierea Tratatului de Pace de la Paris şi după ce s-a presupus c-au fost eliberaţi toţi prizonierii de război, aici continuau să sosească piloţi americani din închisorile nord-vietnameze. Aceştia erau într-o stare jalnică, după cum cred că-ţi imaginezi. Au fost vreo cincizeci la număr şi au sosit pe la mijlocul şi sfîrşitul anilor '70. Ultimul a venit în 1979.

Poole îl privi pe Hollis.

– Ei spuneau că în lagărele nord-vietnameze continuau să existe prizonieri de război americani. Avem o listă cu acei oameni, care ne-au furnizat, la rîndul lor, date în legătură cu locul unde se aflau şi numele prizonierilor de război pe care îi lăsaseră în Vietnamul de Nord.

Poole îşi plimbă privirea de la Hollis la Lisa şi adăugă:

– Avem depoziţii semnate în acest sens. Lista cu cei două sute optzeci şi doi de americani care se află acum aici se prezintă sub forma unor semnături date sub o declaraţie referitoare la încarcerarea lor în Uniunea Sovietică şi la natura acestei şcoli. Ar fi foarte bine dacă aceste dovezi ar putea ajunge la Washington.

Hollis încuviinţă cu o mişcare a capului. Nu toată lumea era de aceeaşi părere.

– Eu am ajuns aici în iunie 1971, adăugă Poole. Înainte de asta, am stat vreo şase luni în închisori nord-vietnameze. Reflectă o clipă, apoi spuse: Cum am mai spus, am fost adus de la Hanoi cu un avion militar sovietic direct la o bază aeriană, care se află nu departe de aici. Habar n-aveam încotro ne îndreptăm. Eram

zece. Noi credeam că rușii s-ar fi putut să acționeze ca intermediari între americani și nord-vietnamezi – că aveam să fim schimbați cu prizonieri de război nord-vietnamezi sau spioni ruși sau ceva de genul ăsta. Chiar și după ce-am fost transportați aici în camioane sigilate, nu ne venea să credem că urma să instruim piloți militari sovietici. În clipa în care am înțeles acest lucru, am înțeles și faptul că, deținînd acest secret, nu vom mai ieși niciodată de-aici.

Hollis dădu ușor din cap. Secretul încetase să mai fie secret, dar oamenii continuau să rămînă acolo. Se întrebă dacă Poole și ceilalți simțeau acest lucru.

Mergeau din nou, umăr lîngă umăr, vorbind în șoaptă.

– Aveți și o biserică aici? întrebă Lisa. Se țin slujbe religioase?

– Nu. Ăsta-i unul dintre lucrurile pe care nu ni le-au îngăduit și care vorbește de la sine. Acum avem voie să studiem Biblia în grupuri, fiindcă am cerut acest lucru. Studenții însă n-au voie să participe la așa ceva, nici măcar ca un exercițiu de pregătire. În America, pot deveni capitaliști sau politicieni de dreapta, dacă vor, dar am auzit că n-au voie să se ducă la biserică decît dacă acest lucru le este necesar pentru acoperire.

– Cum se împacă treaba asta cu ideea că aici trebuie să vă bucurați de toate libertățile oferite de societatea americană? întrebă Lisa.

– Nici eu nu prea înțeleg, replică Poole. Fac atîta caz de ateism și de flecăreala religioasă, încît mai că-ți vine să zici că și ei cred în Dumnezeu.

Continuară să meargă pe drumul principal, apoi o luară la stînga, pe o potecă poditâ cu bîrne, care urca în trepte pe o movilă din pădurea de pini, aici foarte deasă. Hollis observă că această parte a lagărului părea nelocuită.

La capătul potecii, se afla o izbă dărăpănată, cu o singură fereastră, și aceea slab luminată.

– Una dintre ultimele construcții inițiale, explică Poole. Generalul Austin o preferă așa-numitelor case americane, deși colonelul Burov ar prefera ca generalul să stea în aceleași condiții ca noi.

În timp ce se apropiau de ușa cabanei de bîrne, Poole continuă:

– Generalul nu şi-a luat o nevastă rusoaică, întrucît, susţine el, continuă să fie căsătorit cu doamna Austin. Cred că i-a rămas credincios. Apoi adăugă: Are mai multă voinţă decît mine. În plus, trebuie să ştiţi că generalul refuză să predea.

– De ce nu s-a descotorosit KGB-ul de el? întrebă Hollis.

– Le-am spus-o verde că, dacă o fac, intrăm în grevă sau ne răsculăm. Aici valorăm ca marfă, precum sclavii cînd comerţul cu sclavi e prohibit. În plus, bănuiesc că ne-au lăsat satisfacţia unei mici victorii, ca să ne dea iluzia că mai sîntem bărbaţi.

Poole ciocăni în uşă.

Uşa se deschise şi în cadrul ei apăru un bărbat de aproape şaptezeci de ani, cu o siluetă zveltă, părul cărunt tuns periuţă şi ochii de culoarea oţelului. Avea tenul palid, dar lucrul acesta părea că se datorează mai degrabă faptului că nu se mai întîlnise cu soarele decît unei sănătăţi precare. Hollis îşi zise că Austin arată ca un bărbat căruia îi fusese dat să treacă prin multe, prea multă vreme şi de unul singur.

Generalul Austin îi privi o clipă, apoi le făcu semn să intre. Se îndreptă spre o combină stereo, aşezată pe o bancheţă şchioapă, şi puse un disc. Sunetele de viori şi instrumente de suflat se revărsară prin difuzoare şi *Anotimpurile* lui Vivaldi inundară mica încăpere. Austin îi invită pe Hollis şi Lisa să se aşeze pe două scaune de lemn, lîngă căminul din piatră dărăpănat.

Poole se aşeză şi el cu faţa spre foc, pe un scaun din lemn de pin. Austin se instală într-un balansoar din lemn de mesteacăn.

Hollis aruncă o privire prin încăperea cu pereţi din bîrne. Era cam la fel de mare ca bucătăria lui Pavel şi a Idei, dar mai golaşă. În afară de balansoar şi de combina stereo, nu se zărea nici o urmă de confort, nu tu fotoliu, covor pe podea sau vreun colţişor amenajat ca bucătărie. Existau însă mai multe veioze cu abajur, ale căror şnururi şerpuiau toate spre aceeaşi unică priză. O jumătate de perete din scîndură nerindeluită delimita spaţiul dormitorului în care se aflau un radiator electric şi un pat de campanie. Lîngă pat, se aflau stive de cărţi, reviste şi ziare.

Generalul Austin începu să vorbească, dar vocea îi era aproape acoperită de muzica lui Vivaldi.

– Îţi mulţumesc c-ai venit, colonele. O privi pe Lisa. Şi dumitale, domnişoară Rhodes.

– Aţi fi preferat să nu vin? întrebă Lisa.

– Dacă aș fi preferat, v-aș fi spus-o.

– Am înțeles, să trăiți! se trezi Lisa spunînd.

– Colonelul Hollis dorește să știți că se află aici de bunăvoie, îi spuse comandorul Poole generalului Austin.

Austin dădu afirmativ din cap, fără să comenteze. Se adresă atît lui Hollis cît și Lisei:

– Aveți cunoștință de afacerea Dodson?

Hollis confirmă printr-o mișcare a capului.

– Și aveți vreo veste despre maiorul Dodson?

– Nu, domnule general, răspunse Hollis, preferînd această formulă de adresare în locul celei regulamentare de „să trăiți!".

– Care credeți că va fi atitudinea guvernului nostru, dacă maiorul Dodson ia legătura cu ambasada sau cu un reporter occidental? întrebă Austin.

– Domnule general, nu mă pot angaja într-o discuție de asemenea natură cu un om pe care abia l-am cunoscut. Un om care n-are libertate de acțiune și, vă rog să mă iertați, un om care s-a compromis.

O clipă Austin privi în gol, legănîndu-se în balansoar. În cele din urmă, spuse:

– Îți înțeleg reținerea. Cu toate acestea, așteptam ca dumneavoastră să fiți măcar purtătorul unui mesaj din exterior.

– Nu sînt purtătorul nici unui mesaj. Sînt ofițer de informații și am fost pregătit și instruit să nu discut cu nici o persoană probleme pe care acesta nu trebuie să le cunoască, și asta indiferent de gradul persoanei în cauză.

– Consider că, dată fiind poziția mea, sînt mai îndreptățit ca dumneata să hotărăsc dacă trebuie să cunosc un lucru sau nu.

Hollis nu-i răspunse direct, dar spuse:

– Domnule general, am fost drogat și interogat de Burov și pînă acum n-am divulgat mai mult decît era absolut necesar să divulg pentru a apărea în ochii lui Burov ca un potențial trădător. De asta mă aflu aici și nu în celulă. Ceea ce știu nu v-ar fi oricum de prea mare folos.

– Colonele, îl întrebă Poole, nu ne poți spune nici măcar dacă guvernul nostru știe că ne aflăm aici?

– Nu, nu pot.

Hollis îl privi pe Austin.

– Vreau să-mi spuneți cum a scăpat Dodson de-aici.

– Acest lucru e cunoscut doar de cîteva persoane, replică Austin. Folosind raționamentul dumitale, nu e cazul să știi.

– Dacă-l prind pe Jack Dodson, adăugă Poole, o să-l tortureze așa cum l-au torturat pe căpitanul Romero și o să-l facă să divulge numele celor din comitetul de evadare. Apoi, îi vor tortura pe aceștia, pentru a vedea dacă mai sînt și alții. Doi dintre cei vizați vor fi generalul Austin și cu mine. Așa că, dacă ți-am spune cum a evadat Dodson, am putea fi forțați, sub tortură, să spunem celor de la KGB că și voi știți secretul. Și atunci v-ar putea tortura și executa, pe tine și pe domnișoara Rhodes. Ei ne tolerează multe, nu însă și o tentativă de evadare. Deci, dacă mai persiști în ideea de a afla cum a evadat Jack Dodson, te-am avertizat că s-ar putea să fii azvîrlit în baia de sînge ce va urma capturării sale.

Hollis o privi pe Lisa, care dădu afirmativ din cap.

– În regulă, spuse Austin. A fost vorba de o catapultă. Apoi explică: Noi singuri ne tăiem lemnele pentru foc. Am conceput o catapultă, am tăiat piesele componente și le-am împrăștiat prin pădure. Într-o zi, acum cîteva săptămîni, înainte să vină frigul, am asamblat catapulta, l-am înfășurat pe maiorul Dodson în niște pilote și l-am expediat peste sîrma ghimpată.

Generalul Austin mai adăugă cîteva detalii.

– Intenția noastră a fost să trimitem încă vreo trei, unul după altul, apoi să demontăm catapulta și s-o ardem pe bucățele în căminele noastre. Spre ghinionul nostru însă, între gardurile de sîrmă ghimpată a apărut o patrulă motorizată care și-a îndreptat proiectorul asupra noastră, iluminînd catapulta. Am renunțat să mai expediem restul de candidați la evadare și ne-am întors nevăzuți la casele noastre. S-a dat alarma și, ca să fiu sincer, nu i-am acordat lui Jack Dodson prea multe șanse.

Austin își plimbă privirea de la Hollis la Lisa.

– După cum vedeți, ei știu deja cum a evadat Dodson. Am vrut doar să vă pun la încercare curajul.

– Nu avem nevoie de testare, domnule general.

– Eu n-am de unde să știu. Nu știu nici măcar ce v-a adus aici.

– Destinul ne-a adus, domnule general, replică Hollis.

Austin dădu afirmativ din cap.

– Prezența voastră aici are pentru noi o semnificație pozitivă.

Apoi, se aplecă spre Hollis și continuă:

– Să-ţi spun ceva, colonele. Oricît de mult ne-am dori să ajungem acasă, cred că am fi dispuşi să ne sacrificăm cu toţii viaţa, dacă am şti că unul dintre noi ar putea să scape de-aici şi să povestească lumii întregi despre locul ăsta. Dacă omul acela s-ar întîmpla să fii dumneata, dacă ai venit cu un plan din exterior, nu trebuie decît să ne dai un semn. Sîntem gata să facem absolut orice.

Hollis confirmă printr-o mişcare a capului că recepţionase mesajul.

– Sînteţi foarte curajoşi, spuse Lisa, întorcîndu-şi privirea spre Hollis. Nu-i aşa, Sam?

Hollis nu răspunse.

– Cît despre catapultă, colonele, spuse Poole, ea se află acum sub pază douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, în spatele clădirii comenduirii. Nimeni nu ne-a spus de ce, dar cum ştim ce le poate mintea ruşilor, ştim şi de ce. Ştiţi de ce? Dumneata, domnişoară Rhodes?

Întrucît nici unul nu răspunse, Poole continuă:

– Dacă îl prind pe Dodson, el va fi primul catapultat, numai că de data asta fără să fie învelit în pilote. Dacă nu-l găsesc şi nu află cine face parte din comitetul de evadare, vor alege vreo zece persoane la întîmplare. Aşa încît, chiar dacă ne consideraţi nişte trădători demni de dispreţ, să nu vă închipuiţi că sîntem nişte căţeluşi docili ai ruşilor. Am făcut un lucru pentru care sîntem pregătiţi să ne dăm viaţa.

– Eu nu vă judec, îi spuse Hollis lui Poole. Eu vă reamintesc doar că aţi încălcat codul de conduită al prizonierilor de război, colaborînd cu inamicul. E-adevărat, şi eu am făcut acest lucru într-o anumită măsură. În momentul în care înţelegem cu toţii asta, putem trece mai departe la următoarea noastră obligaţie potrivit articolului 3 din acelaşi cod, şi anume aceea de a evada. Nu cred că două persoane într-un interval de două decenii reprezintă un efort impresionant.

Poole se făcu roşu ca racul.

– Colonele, nu cred că poţi spune...

– Colonelul are dreptate, îl întrerupse Austin. Ruşii i-au eliminat de mult pe cei care au refuzat să colaboreze, alţii s-au sinucis, în mod activ sau pasiv. Cei ce-au mai rămas aici, colonele

Hollis şi domnişoară Rhodes, sînt trădătorii. De-asta sîntem noi în viaţă, iar Ernie Simms, printre alţii, e mort. Corect, colonele?

– Corect, domnule general.

Poole se ridică în picioare.

– Colonele, aş vrea să-ţi reamintesc cîteva reguli referitoare la prizonierii de război. Unul – „chiar ca prizonier de război, vei continua să te bucuri de atenţia specială a Statelor Unite şi nu vei fi uitat". Doi – „vor fi folosite toate mijloacele naţionale de care dispunem pentru a stabili contacte cu tine, pentru a te sprijini şi a obţine eliberarea ta". Colonele, uită-te-n ochii mei şi spune-mi că guvernul nostru şi-a îndeplinit obligaţiile faţă de noi. Spune-mi că n-am fost uitaţi şi abandonaţi. Spune-mi că nu se ştie că ne aflăm aici.

Hollis se uită fix în ochii lui Poole.

– Dacă s-ar fi ştiut că vă aflaţi aici, comandore, s-ar fi întreprins ceva ca să fiţi eliberaţi.

Poole îl privi stăruitor pe Hollis, apoi trase adînc aer în piept.

– Să-ţi spun atunci ce facem noi aici în locul evadării. Sabotăm programa ori de cîte ori avem prilejul. Şi justificăm faptul că sîntem în viaţă, spunîndu-ne că trebuie să trăim măcar atît cît să reuşim să-l scoatem pe unul de-ai noştri de-aici, ca să ne avertizăm ţara în legătură cu ce se petrece în locul acesta. E ceva adevărat în ce-ţi spun, colonele, căci, aşa cum ai văzut, aici nu e vorba de un lagăr oarecare de prizonieri de război, ci altele sînt regulile care-l guvernează. Am încercat să ne păstrăm integritatea noastră de ofiţeri. Pot să-ţi spun, de exemplu, că nici unul dintre noi nu s-a pretat să devină informator. Putem avea încredere unii în ceilalţi şi n-am acceptat niciodată prietenia vreunui rus. E o situaţie foarte ciudată, pe care încercăm s-o abordăm pe măsură ce evoluează. Generalul Austin a instituit un comitet de etică în acest sens.

Poole îi privi pe Hollis şi Lisa.

– Sper să nu fiţi nevoiţi să staţi aici douăzeci de ani, dar, dacă veţi sta, sper să vă puteţi păstra sentimentul datoriei şi al onoarei.

– Cu alte cuvinte, ai vrea să mă vezi înghiţindu-mi vorbele, spuse Hollis.

– Exact, replică Poole sec.

– Ei bine, poate c-o s-o fac, continua Hollis, ridicîndu-se.

Lisa se ridică şi ea, adresîndu-li-se lui Poole şi lui Austin.

– Din ceea ce am văzut şi am auzit, cred... c-aţi făcut tot ce v-a stat în putere.

Generalul Austin se ridică în picioare.

– Noi, unii, ştim că n-am făcut. Şi prietenul dumitale ştie acest lucru.

Îşi întoarse privirea spre Hollis şi spuse:

– Căderea Vietnamului, Watergate, episodul ruşinos al ostaticilor din Iran, Liban şi cîte altele. Aproape douăzeci de ani de nenorociri şi umilinţe suportate de americani, la care am asistat ca nişte martori de la distanţă. Nu ne-am folosit însă de ele, pentru a justifica comportamentul nostru ruşinos şi laş.

– Nu trebuie să vă justificaţi în faţa mea sau a altcuiva, replică Hollis, ci doar în faţa unei comisii de anchetă constituite în acest scop, în eventualitatea că veţi ajunge vreodată acasă.

Gîndul lui Austin păru să rătăcească aiurea şi Hollis se întrebă chiar dacă îl auzise. Apoi Austin spuse:

– Acasă. Ştiţi... am văzut pe casetă cum se întorceau acasă prizonierii de război din Vietnam. Am văzut oameni pe care îi cunoşteam. Unii dintre noi şi-au văzut nevestele şi familiile venite să se bucure sincer de bucuria altor familii, de care le apropiase durerea comună. Austin îşi plimbă privirea de la Hollis la Lisa. Nu cred că există tortură mai îngrozitoare inventată de ruşi pentru noi decît faptul că ne-au arătat astfel de lucruri.

Lisa se întoarse şi plecă în grabă.

Hollis se îndreptă spre uşă.

– Am citit, zise Poole, despre eforturile permanente pe care le fac grupuri individuale şi familii, nu guvernul nostru, pentru a depista prizonieri de război. Ai idee cît de frustraţi ne simţim? Cum de n-a fost nimeni atît de deştept să facă nişte deducţii? Rachete sol-aer în schimbul piloţilor americani. Pentru numele lui Dumnezeu, ruşii şi nord-vietnamezii au fost *aliaţi!* Cît de inteligent trebuie să fii ca să-ţi treacă chestia asta prin cap? De ce nu s-a gîndit nimeni c-am putea fi *aici,* în Rusia? Poole studie chipul lui Hollis. Sau poate că s-au gîndit, dar Washington-ul e prea îngrijorat de repercusiunile pe care le-ar putea avea intervenţia sa. Aşa-i, colonele?

– Nu pot să răspund la nici una din aceste întrebări, replică Hollis, dar ai cuvîntul meu de onoare că voi face tot ce-mi stă în

putere să ajungeți cu toții acasă. Bună seara, domnule general, comandore!

Hollis își luă lanterna și plecă.

Pe Lisa o găsi pe potecă și observă că plînsese. O luă de braț și o porniră pe poteca întunecoasă, poditâ cu bîrne. Ajunseră înapoi în drumul principal și făcură la dreapta, spre cabana lor.

Lisa își reveni și spuse:

– Ai fost crud.

– Știu.

– Dar, de ce..., cum ai putut să fii atît de aspru cu niște oameni care au suferit atît de mult?

– Nu pot să fiu de acord cu ceea ce au făcut.

– Nu te înțeleg. Nu-ți înțeleg principiile sau...

– Nici nu trebuie. E lumea mea, nu a ta.

– La dracu', Sam! Lumea ta m-a băgat în chestia asta!

– Nu. KGB-ul te-a băgat. Apoi adăugă: Sînt o mulțime de lucruri greșite aici care trebuie îndreptate, Lisa. Nu sînt judecător, nici Curte de jurați, dar sînt în mod sigur un martor. Înțeleg ceea ce văd și știu că nu mă număr printre trădătorii de-aici. Să ții minte treaba asta!

Lisa îl privi și înțelese că întrebarea îl răscolise.

– Ți-ai imaginat cum ar fi fost, dacă ai fi fost în locul lor, nu-i așa? Cîndva ți-au fost camarazi. Nu revoltă sau dispreț e ceea ce simți pentru ei, ci milă, o milă atît de profundă încît te copleșește. Am dreptate?

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Da, ai. O cuprinse cu brațul pe după umeri. Nu le pot da speranțe, Lisa. Ar fi lucrul cel mai crud pe care l-aș putea face. Ei înțeleg asta.

Lisa se lipi de el.

– Ernie Simms e mort și îngropat, Sam. E timpul să-ți găsești liniștea.

Capitolul 35

Ziua de Halloween a început cu frig și ger. Hollis se dădu jos din pat și se duse în baie, o unitate prefabricată folosită de obicei la apartamentele de bloc, dar alipită aici la cabana lor, în prelungirea dormitorului. Cum apa era doar călduță, Hollis bănui că boilerul făcea din nou figuri.

Lisa se sculă și își puse un halat în carouri peste cămașa de noapte. Se duse mai întîi în living și făcu focul, apoi în chicinetă și pregăti cafeaua într-un ibric electric.

Hollis se bărbieri, făcu un duș și se îmbrăcă într-unul dintre cele patru treninguri ce îi fuseseră puse la dispoziție. Se duse după Lisa în bucătărie, își luară cănile cu cafea și apoi veniră în living așezîndu-se în fața focului.

– Mîine e rîndul tău să faci cafeaua și focul, spuse Lisa.

– Știu.

– Ai dormit bine?

– Cred că da.

– Te deranjează faptul că dormim împreună fără să facem amor? îl întrebă ea.

– Nu, dar ai picioarele reci.

– N-am putea face rost de o sobă cu lemne, pe care s-o aducem aici?

– N-am de gînd să stau prea mult pe aici.

– Ai dreptate. Mă gîndeam, spuse Lisa, că oricît de primitiv ar fi locul ăsta, el pare un palat în comparație cu o izbă țărănească. Avem un ibric electric, un aparat de prăjit pîine, frigider, apă curentă, apă caldă...

– Călduță.

– Iar?

– O să văd despre ce-i vorba mai tîrziu.

– E bine să ai un bărbat pe lîngă casă.

– Ca să repare una, alta.

– Îmi pare rău de partea sexuală.

– Şi mie. Ca să fiu sincer, nici eu nu prea sînt în formă. Cred că locul ăsta mi-a anihilat libidoul.

Lisa îl privi îngrijorată.

– Vorbeşti serios?

– Da. Nu mi-o mai simt.

– Eşti sigur? spuse Lisa, punînd cana pe măsuţa de cafea.

– Cît se poate de sigur.

Lisa rămase gînditoare o clipă, apoi spuse:

– Nu se poate să ne fi făcut una ca asta.

– E-n regulă.

– Ba nu e.

Îşi puse mîna pe umărul lui.

– Ce-ai zice dacă ne-am duce înapoi... în pat?

– Nu cred că sînt în stare de ceva.

– Te descurci tu, Sam.

– Bine... fie.

Se ridicară şi se întoarseră în dormitor. Hollis îşi opri privirea asupra icoanei, care atîrna acum deasupra patului dublu.

– E oare potrivit locul ăsta pentru o pictură religioasă? întrebă el.

– Da. Ruşii le aşază oriunde, tot aşa cum catolicii îşi agaţă crucifixurile deasupra patului.

– Dacă spui tu!

Stăteau lîngă pat stînjeniţi, ca şi cînd s-ar fi întîlnit pentru prima dată. Lisa îşi scoase halatul, apoi îşi trase cămaşa de noapte în sus, peste cap, şi o lăsă să cadă pe podea. Era goală în lumina portocalie strălucitoare degajată de rezistenţele radiatorului, care îi scotea în evidenţă albeaţa pielii.

Hollis îşi scoase treningul şi se îmbrăţişară. O sărută pe buze, pe sîni, apoi îngenunche şi îşi plimbă limba pe pîntecul ei în jos, spre zona pubiană, şi îi atinse labiile.

– Oooo... Doamne!

Lisa îngenunche în faţa lui şi începu să-l mîngîie.

– Tipu' s-a făcut mare cît bastonul poliţistului. N-ai nimic.

– Mi-a venit inima la loc.

Lisa îi aruncă o privire furioasă.

– Ai profitat de inocenţa mea şi m-ai făcut să mă dezbrac.

– Nu eu.

Se ridicară şi se aşezară pe patul bine căptuşit. Hollis se lăsă uşor deasupra ei, iar ea îl ajută să o pătrundă, după care îşi împreună picioarele pe spatele lui.

– Sam, şopti ea... ce prostie din partea mea... de asta aveam nevoie... de dragostea ta.

– E tot ce ne-a mai rămas, Lisa.

– Sam, vreau să trăiesc. Ne trebuie mai mult timp... e prea curînd să se sfîrşească totul.

– Da, ar fi într-adevăr prea curînd. Te iubesc, Lisa. Să nu uiţi asta!

Se mişcau încet, fără grabă, ca nişte oameni care ştiau că mai aveau la dispoziţie multe ore, dar nu şi multe zile „Ca soldaţii sosiţi în permisie de pe front, îşi aminti Hollis, al căror timp se măsoară în minute; şi fiecare minut e încărcat de luciditate şi de mici plăceri, pe care fie nu le-ai trăit, fie nu le-ai apreciat pînă atunci."

Mîinile Lisei îl mîngîiară uşor, mai întîi pe gît, apoi pe umeri, coborînd spre scobitura spatelui şi urcînd înapoi pe şira spinării. Hollis îi cuprinse fesele cu palmele, împingînd-o spre el, încercînd s-o pătrundă tot mai adînc. Ejaculă şi spasmele lui îi declanşară orgasmul.

Rămaseră nemişcaţi, în liniştea absolută a încăperii, ascultîndu-şi respiraţia şi zvîcnetul sîngelui în urechi.

Lisa îl ţinea strîns lipit de ea.

– Asta-i victoria noastră!

Alergau pe lîngă drumul principal. Alte pesoane care făceau jogging, mai ales bărbaţi, treceau pe lîngă ei în ambele direcţii. Toţi îi salutau, făcîndu-le semn cu mîna.

– Prietenos grup, spuse Lisa. Parc-aş fi la Sea Cliff, într-o sîmbătă dimineaţa, dar unde sînt femeile?

– Presupun că rusoaicele nu fac jogging.

– Ai dreptate. Nici la Moscova n-am văzut vreuna.

Cotiră la dreapta, pe drumul principal.

– Unde mergem? întrebă Lisa, după cîteva sute de metri.

– Să-i facem lui Burov o vizită acasă.

– Poţi să mergi şi fără mine.

Lisa dădu să se întoarcă, dar Hollis o apucă de braţ.

– Nu merg la individul ăsta acasă nici în ruptul capului, spuse ea.

– Ne-a rugat să ne oprim în trecere.

– Puţin îmi pasă. Nu înţelegi? Încearcă să te pui în locul meu, de femeie. Vrei să-ţi descriu scena? A stat în celulă în timp ce intendenta mă scotocea peste tot.

Hollis încuviinţă cu o mişcare a capului.

– O să-i spun că nu te-ai simţit bine.

– De ce vrei să te duci?

– Fiindcă am o misiune de îndeplinit. Trebuie să văd tot ceea ce se poate vedea.

– Dar de ce?

– Nu ştiu exact, dar vreau să fiu pregătit pentru orice eventualitate.

Lisa rămase nemişcată o clipă, apoi se întoarse şi o luă spre casa lui Burov.

Drumul principal se termina într-o platformă, la extremitatea căreia se găseau o clădire a corpului de gardă, un gard înalt din sîrmă tăioasă şi o poartă din sîrmă. Doi grăniceri KGB îi priveau, lăsîndu-i să se apropie. Unul din ei coborî arma de pe umăr şi-o fixă în scobitura şoldului.

– *Stoi!*

Hollis şi Lisa se opriră şi una din santinele veni spre ei.

– Plecaţi! le spuse în engleză. Plecaţi!

– Avem întîlnire cu colonelul Burov, spuse Hollis în rusește. Sînt colonelul Hollis.

Santinela îi măsură din cap pînă în picioare, apoi răspunse tot în rusește:

– Sînteţi americanii ăia noi?

– Exact, deşi eu vorbesc rusește ceva mai bine decît tine.

Santinela se holbă la el, apoi se întoarse, intră în clădirea corpului de gardă şi dădu un telefon. Le făcu semn lui Hollis şi Lisei că pot să treacă, iar aceştia trecură de poartă, intrînd pe o alee asfaltată, suficient de largă pentru a permite unei maşini să circule pe ea. Lîngă clădirea corpului de gardă se afla o cuşcă de

câini împrejmuită cu plasă de sîrmă; în interiorul împrejmuirii, mişunau şase ciobăneşti germani, care, de cum îi văzură, începură să latre şi să sară cu labele pe plasă.

Hollis şi Lisa îşi continuară drumul pe alee. Vila lui Burov era înconjurată de pini maiestuoşi, care fuseseră răriţi pentru a permite luminii să pătrundă pînă la casă şi la terenul înconjurător. Covorul de ace şi conuri era presărat cu cioturi de copaci.

Vila era o construcţie cu două etaje îmbrăcată în şiţă, cu o linie oarecum modernă şi ferestre supradimensionate. Într-un garaj improvizat, proaspăt construit pe un petic de pietriş de lîngă casă, era parcat Pontiac-ul Trans Am. Hollis se apropie de intrare şi ciocăni la uşă.

Uşa se deschise şi o santinelă le făcu semn să intre. Pătrunseră într-un vestibul spaţios, în care se găseau biroul şi scaunul santinelei, precum şi un cuier.

Santinela îi introduse într-un living mare cu aspect plăcut, care avea pereţii din scînduri de pin noduroase.

Burov, îmbrăcat în uniformă, dar fără veston, îi aştepta în picioare, în mijlocul încăperii.

– Bună dimineaţa!

Hollis nu-i răspunse, cercetînd cu privirea încăperea. Mobila era rusească, dar nu porcăriile pe care erau obligate să le folosească masele. Totul părea să fi fost adus direct din hotelul Ukraina – mobila solidă şi lăcuită, făcută să dureze, a anilor '30; mobilier pe care occidentalii l-ar fi numit artă decorativă, dar căruia oficialii sovietici îi spuneau „realist-socialist", iar oamenii de rînd – „stalinist". Pe pereţi erau agăţate picturi supradimensionate, care reprezentau ţărani neobişnuit de frumoşi, muncind fericiţi, şi soldaţi ai Armatei Roşii gata să intre în luptă. „Singurul lucru care lipseşte din acest interior al anilor '30, îşi zise Hollis, e Tătucul Iosif însuşi, zîmbitor, sau măcar o fotografie a lui.

Burov urmări privirea lui Hollis.

– Cum aţi spune voi în America, în ziua de azi nu se mai fac lucruri ca astea. În anii din urmă, am sacrificat calitatea de dragul cantităţii. Sînt mulţi cei care tînjesc după vremurile în care pentru produsele de calitate inferioară sau construcţii greşite ajungeai în faţa plutonului de execuţie.

– Există, cred, metode de control al calităţii mai puţin dure, spuse Hollis sec. Aşadar, eşti stalinist, Burov?

– Noi nu folosim cuvîntul ăsta, replică Burov. E-adevărat, l-am admirat pe tip, chiar dacă nu şi toate metodele lui. Luaţi loc, vă rog!

Burov arătă spre capătul celălalt al încăperii, unde se afla o sobă rusească de teracotă, singurul obiect vechi din încăpere, în care ardea focul. Hollis şi Lisa se aşezară pe nişte fotolii din lemn negru lăcuit, cu intarsii de oţel inoxidabil.

Burov îi făcu un semn santinelei, care părăsi încăperea.

– Dacă ar fi fost să-ţi ghicesc gusturile, colonele Burov, spuse Lisa, este exact lucrul la care m-aş fi gîndit.

Burov zîmbi, cu un aer de îndoială.

Lisa îşi opri privirea asupra unui tablou de mari dimensiuni, reprezentînd nişte ţărani la cules de grîu, bărbaţi voinici şi femei cu feţe roşcovane şi basmale roşii fluturînd în bătaia vîntului, toţi rîzînd cu gura pînă la urechi.

– N-am văzut aşa ceva la ţară, comentă ea, şi cred că nici cel care l-a pictat n-a văzut.

– E ceea ce noi numim idealul.

Burov se aşeză în faţa lor, pe canapeaua pereche cu fotoliile.

– Cum o mai duceţi?

– Sîntem într-o puşcărie, replică Hollis. Cum crezi c-am putea s-o ducem?

– Nu sînteţi într-o puşcărie, spuse Burov tăios. Spuneţi-mi deci ce părere aveţi despre şcoală.

– Sînt impresionat, spuse Hollis.

Burov dădu afirmativ din cap, ca şi cînd n-auzea nimic nou, apoi îl privi pe Hollis, zicînd:

– S-o luăm în ordine. Mai întîi, agresiunea fizică asupra lui Sonny Dimes.

– De ce nu vorbim mai întîi despre agresiunea fizică pe care Viktor, Vadim şi cu tine aţi comis-o împotriva mea şi a domnişoarei Rhodes?

– Aia n-a fost agresiune, ci o afacere cu caracter oficial şi, cum ea a avut loc înainte de a pătrunde în universul şcolii, nu face obiectul discuţiei. De ce l-ai lovit pe Sonny? Fiindcă a insultat-o pe domnişoara Rhodes?

– Nu, eram într-o vizită oficială.

– Aici *eu* stabilesc regulile, colonele Hollis. În privinţa legilor şi a ordinii, sînt foarte ferm. Şi foarte corect. Studenţii au stat

în pușcărie pentru bătaie, șicanarea femeilor, furt și așa mai departe. Odată am împușcat un student pentru viol. Dacă vrem ca aici lucrurile să meargă cum trebuie, trebuie să existe lege și ordine. Nu cum se întîmplă în America. Și Burov adăugă: Dacă vă hotărîți să rămîneți aici, voi desfășura o anchetă amănunțită asupra acestui caz, pentru a stabili cine e vinovatul.

– Soții Landis n-au nici o vină. Noi i-am pus într-o situație delicată. Altercația a fost între mine și Sonny. Individul e un porc.

Burov zîmbi.

– Zău? Era un băiat de treabă pînă să vadă filme americane.

Burov izbucni în rîs.

– Bună ziua, spuse Lisa, ridicîndu-se în picioare.

Burov îi făcu semn să se așeze la loc în fotoliu.

– Nu. Te rog. Destul cu împunsăturile verbale. Am cîteva lucruri de discutat cu voi.

Lisa se așeză fără tragere de inimă.

Burov îi privi pe amîndoi o vreme, apoi spuse:

– Ați aflat unele lucruri despre mine și despre felul în care conduc acest lagăr. Și vă întrebați, probabil, ce mă face să mă port așa. E întrebarea pe care v-o puneți atunci cînd aveți de-a face cu o personalitate puternică.

– Exact, spuse Hollis, iar cînd am de-a face cu o personalitate anormală, încerc să ghicesc tipul de psihoză care-i afectează creierul.

Burov schiță un zîmbet.

– Nu te amăgi cu gîndul că aș fi nebun. Nu sînt. Am creat aici cea mai bună școală de spionaj din lume, Hollis. Toți prim-miniștrii și membrii Comitetului Central și ai Biroului Politic din ultimii zece ani au auzit de mine.

– Ăsta nu-i întotdeauna un avantaj, îi reaminti Hollis.

– Pînă acum a fost. Dar am să-ți spun care sînt motivațiile. E vorba de două lucruri. Primul, ura mea nestinsă și profundă față de occidentali, de care cred că ți-ai dat seama. Ca o ironie, abia după ce-am avut de-a face cu sute de americani, am ajuns să-i urăsc, să le detest cultura, să-i urăsc pentru cărțile și revistele lor împuțite, filmele lor superficiale, firile lor egoiste, totala lor incapacitate de a percepe istoria și suferința, consumul desfrînat de produse și servicii inutile și, mai presus de orice, pentru bafta absolut prostească pe care o au în a ocoli dezastrul.

Hollis zîmbi.

– Cred că nu ţi-a scăpat nimic. Presupun că toate astea nu le-ai învăţat de la prizonierii tăi.

– *Instructori.* Nu. Le-am învăţat de la împuţiţii de occidentali cu care am venit în contact. Întîmplător, piloţii de aici reprezintă, probabil, tot ce poate oferi mai bun societatea voastră infantilă. Iar guvernul vostru şi naţiunea voastră i-au irosit aşa cum irosesc orice resurse de care dispuneţi. Cum vă spuneam în restaurantul Lefortovo, s-ar putea să fiţi de acord cu acest lucru.

– Aş putea, dar n-am s-o fac. M-am gîndit deja la toate astea, Burov, şi nu mă simt nici trădat, nici folosit. Aşa că, dacă asta-i capcana psihologică standard pentru a mă determina să urăsc America, las-o baltă!

Burov se lăsă pe spate şi se aşează picior peste picior.

– Cum vrei, dar mai *gîndeşte-te!* Şi mai e ceva care mă amuză. Odată ajunşi în America, studenţii mei vor fi nişte cetăţeni mai buni, mai muncitori, mai informaţi şi mai paşnici decît cei pe care reuşeşte să-i producă societatea voastră.

– Te pomeneşti că-şi plătesc şi impozitele.

Burov îl privi pe Hollis cîteva secunde, apoi spuse:

– Cea de-a doua motivaţie e de natură pur intelectuală. Sînt pur şi simplu fascinat de ideea de a transforma ruşi în americani. Nu cred să mai fi făcut cineva aşa ceva şi, mai ales, la asemenea scară. Treaba asta e cu bătaie lungă. Înţelegi?

– Mă tem că da.

– Bun. Intenţionăm să mai înfiinţăm şi alte şcoli.

– Şi de unde o să luaţi instructori?

– O să-i răpim aşa cum v-am răpit pe voi şi pe americancele de-aici. Dar la o scară mai mare. Vom utiliza probabil submarine, pentru a captura ambarcaţii întregi cu turişti aflaţi în croazieră. Burov zîmbi. Poate în Triunghiul Bermudelor.

– Cum poţi zîmbi? întrebă Lisa. E atît de crud ce spui.

– E vorba de un război aici, replică Burov. Noi ştim asta, voi nu. Apoi îşi concentră din nou atenţia asupra lui Hollis. În zece ani, vom avea o şcoală pentru fiecare naţiune albă importantă din lume. Pretutindeni unde un etnic rus poate trece drept băştinaş – în Europa, America de Sud, Canada, Africa de Sud, Australia, Noua Zeelandă – vom avea ruşi infiltraţi în însăşi fibra acelor naţiuni. Pînă la sfîrşitul secolului, vom împînzi globul cu

bărbați care arată și se comportă ca niște germani, francezi, englezi sau orice doriți, dar care lucrează pentru Moscova. Ce părere ai?

– Mi se pare un proiect foarte ambițios pentru o țară care se chinuiște de șaptezeci de ani, fără să fi reușit, să creeze Omul Sovietic de Tip Nou.

– Ești mult prea bun de gură, spuse Burov, aplecîndu-se spre Hollis.

– Știu. De-aia dau mereu de bucluc.

Burov îi întări afirmația cu o mișcare a capului.

– Deci astea sînt motivațiile mele.

– Bun. Putem pleca acum?

– Nu. Mai avem și altceva de discutat.

În încăpere intră o rusoaică în vîrstă ducînd o tavă pe care se aflau un ceainic și niște cești. Femeia așează tava pe sobă, se uită cu atenție la Lisa și la Hollis, apoi ieși.

– Serviți-vă, le spuse Burov.

– Dacă femeia asta e deținută, replică Lisa, nu mă ating de nimic din ce-a adus sclava ta.

– Cîte scrupule! zise Burov plescăind din limbă. Femeia de-adineauri nu era altcineva decît iubita mea mamă.

Se ridică în picioare și turnă ceai în trei cești.

– Ei da, am și eu o mamă. Și o nevastă, și o fetiță pe care o iubesc, Natalia.

Îi întinse o ceașcă Lisei, care o acceptă, apoi una lui Hollis, rămînînd în picioare lîngă sobă. O privi o vreme pe Lisa, apoi îi spuse:

– Mă gîndesc c-ai putea lucra aici, în casa asta. S-o înveți pe Natalia mea engleza. Natalia are zece anișori. Ai putea să fii un fel de guvernantă.

– Cred că glumești, colonele Burov!

– Deloc. Vrei s-o cunoști pe Natalia?

– Nu.

– Sîntem oare chiar atît de respingători?

– Am mulți prieteni ruși, tu însă nu te numeri printre ei.

Burov ridică din umeri.

– Vom vedea. Timpul vindecă multe răni.

Hollis așează ceașca pe podea, lîngă fotoliu.

– Ăsta-i singurul motiv pentru care ne-ai chemat?

– Nu. Din păcate, a intervenit ceva. Şefii mei din Moscova n-au fost de acord cu hotărîrea mea de a vă oferi o săptămînă de gîndire, aşa încît trebuie să am răspunsul vostru acum. Sper s-ajungeţi la concluzia că e mai bine să fiţi aici, decît într-un mormînt fără cruce.

– Răspunsul meu e „nu", spuse Hollis, ridicîndu-se.

Burov îl privi neîncrezător.

– Nu, adică nu vrei să lucrezi pentru noi aici?

– Exact.

– Dacă-i aşa, o să fii interogat la sînge şi pe urmă împuşcat.

– În cazul ăsta, n-am nimic de pierdut dacă te omor acum.

Burov îşi aşează ceaşca pe sobă şi se îndepărtă de Hollis.

Hollis făcu un pas spre Burov.

Lisa se ridică.

Burov nu era hotărît dacă să cheme santinela sau nu.

– Eşti înarmat? îl întrebă Hollis.

– N-am nevoie de-o armă ca să te ucid.

– Nu? Te crezi atît de puternic? Să ştii că şi eu sînt în formă.

– Bun. O să fie cu atît mai interesant.

Hollis se apropie şi mai mult de Burov.

– Rămîi pe loc! ordonă sec Burov.

– Sam, te rog, interveni Lisa. O să lucrez pentru tine, îi spuse lui Burov. Apoi, întorcîndu-se spre Hollis: Te rog, Sam! Am discutat doar despre asta. Nu merită să murim. Spune „da", te rog! Lisa îl apucă de braţ. Ce mai contează doi instructori în plus? Apoi se întoarse spre Burov: O să accepte, dar dă-mi puţin timp.

Burov păru să reflecteze. După ce-o privi pe Lisa cîteva clipe, spuse:

– Mi s-a ordonat să obţin răspunsul vostru astăzi. Dacă pînă la ora şase după-amiază răspunsul vostru nu e afirmativ, veţi fi duşi în celule. Aţi înţeles?

Lisa dădu afirmativ din cap.

– Azi sînt bine dispus şi o să vă spun şi de ce. Maiorul Dodson a fost prins. Era la nici două sute de metri de zidul dinspre vest al ambasadei voastre. Aşadar, de partea cui e destinul?

Hollis nu răspunse, dînd să plece.

– Da, puteţi pleca acum, spuse Burov. Să fiţi la mine la birou la ora şase cu răspunsul.

Le făcu semn cu mîna spre uşă.

Hollis şi Lisa ieşiră în vestibul şi santinela le deschise uşa. Străbătură aleea asfaltată pînă la clădirea corpului de gardă, unde unul dintre soldaţi le deschise poarta. O luară înapoi pe drumul principal şi Lisa i se adresă:

– Parcă voiai să cîştigi timp sau mă-nşel?

Hollis confirmă cu o mişcare a capului.

– Da, dar nu trebuia să faci asta.

– Am făcut-o pentru tine, Sam. Orgoliul îţi întunecase mintea. Nu te-am văzut niciodată ieşindu-ţi din fire în halul ăsta.

– Cînd am intrat acolo n-aveam nimic, replică Hollis, dar... am început să mă gîndesc la el.

– La ce mi-a făcut mie? N-ar fi trebuit să-ţi spun.

Hollis nu răspunse.

– Şi te-a înfuriat şi tot ce ţi-a spus despre America.

– Toate astea la un loc, spuse Hollis. Îţi mulţumesc c-ai temperat lucrurile. Sînt convins că nu ţi-a fost uşor.

– Îmi rămîi dator.

– S-a făcut. Îţi datorez o cină.

Îşi continuară drumul, îndepărtîndu-se tot mai mult de vila lui Burov.

– L-au prins pe Dodson, spuse Lisa.

– Afurisit ghinion pentru Dodson, dar poate că-n felul ăsta Burov n-o să mai fie presat să desfiinţeze lagărul.

– Dacă eşti atît de preocupat ca acest lagăr să rămînă pe loc, înseamnă că speri să vină cineva după noi.

– Bună deducţie! Începi să gîndeşti ca un ofiţer de informaţii.

– Iar tu vorbeşti ca un ofiţer de informaţii. Răspunde-mi la întrebare, Hollis!

Hollis zîmbi.

– Cred că e mai bine să fim aici şi nu în altă parte, în cazul în care s-ar încerca o acţiune de salvare.

Apoi adăugă:

– Nu mă strînge cu uşa, Lisa. Dacă uneori gîndesc cu voce tare e pentru că n-am cu cine să discut despre treburile astea. Acum o să gîndesc doar pentru mine.

Hollis îşi spuse că, fără îndoială, Alevy ştia că el şi Lisa fuseseră răpiţi; de fapt, el anticipase acest lucru, motiv pentru

care, într-o efuziune sentimentală ce nu-i era proprie, încercase s-o determine pe Lisa să nu se urce în cursa Pan Am. Iar cu prilejul celor două întîlniri pe care le avusese cu Alevy şi care duraseră pînă în zori, acesta adusese vorba despre o operaţie de salvare ce ar fi urmat să se desfăşoare la Pensionul Doamnei Ivanova, o operaţie prin care, aşa cum bănuise Burov, să poată fi recuperaţi doi, trei oameni, care să poată constitui ulterior dovada. De aici şi toate întrebările puse de Alevy în legătură cu elicopterul sovietic Mi-28, care era, evident, mijlocul cu care intenţiona să acţioneze.

Dar tot Alevy fusese cel care, la Şeremetievo, lăsase să se înţeleagă că putea fi vorba de un schimb în momentul în care ar fi pus mîna pe toţi cei trei mii de absolvenţi ai Pensionului aflaţi în State. De fapt, Alevy nu-şi mintea niciodată colegii, doar că le oferea zece răspunsuri corecte la aceeaşi întrebare.

Hollis încercă să-şi imagineze ce era în mintea lui Alevy, lucru care nu era absolut imposibil, întrucît amîndoi lucrau în aceeaşi branşă şi trebuiau, evident, să gîndească la fel, pentru a soluţiona acelaşi gen de probleme. După părerea lui, Alevy nu numai că ştia că el şi Lisa fuseseră răpiţi, dar presupunea şi că fuseseră probabil duşi la Pensionul Doamnei Ivanova. Alevy nu voia s-o lase pe Lisa prea mult în mîinile lui Burov, pentru că, dincolo de faptul că era ofiţer de informaţii, Alevy era un bărbat îndrăgostit. Pe de-altă parte, Alevy nu voia nici ca Hollis să rămînă prea mult timp în mîinile lui Burov, pentru că, de fapt, nu voia ca creierul lui Hollis să se afle prea multă vreme la îndemîna lui Burov.

Lisa îi întrerupse şirul gîndurilor.

– Cred c-am subestimat inteligenţa lui Burov.

– Şi eu cred. M-a impresionat micul lui discurs. Apoi adăugă: Ce-l motivează pe tip e un circuit deranjat. Băiatu' e sărit de pe fix.

Lisa izbucni în rîs.

– Eşti într-adevăr prea rău de gură ca să-ţi meargă bine. Hai să ne întoarcem şi să i-o spunem şi lui.

– Mai tîrziu.

– Ce vrei să facem pînă la şase după-amiaza?

– Să explorăm. Să descoperim. Eşti pregătită pentru o zi lungă?

– Sigur. Îmi place să te urmăresc cînd lucrezi. Îmi stîrneşti curiozitatea.

Hollis o cuprinse cu un braţ pe după umeri, continuînd să meargă pe drumul principal. Trecură prin centrul comercial, apoi pe lîngă clădirea comenduirii, şi se apropiară de Clubul Veteranilor de Război.

– La ora zece trebuie să mă întîlnesc aici, ca din întîmplare, cu Poole.

Urcară treptele verandei şi intrară în clădire. În club se aflau vreo doisprezece instructori şi de două ori mai mulţi studenţi. Într-un capăt al încăperii, patru bărbaţi jucau biliard; aşezate în faţa televizorului, mai multe persoane urmăreau filmul *Plutonul.*

Pe Poole îl găsiră la o masă jucînd pocher cu trei studenţi. În faţa lui, se aflau un morman de cartofi la pungă şi o grămadă de bancnote de lagăr. Unul dintre jucători era Jim Hull, tînărul pe care îl pusese în dificultate Lisa în sala de exerciţii fizice. Jim îi zîmbi, dar privirea de gheaţă pe care i-o aruncă aceasta îl făcu să-şi bage din nou nasul în cărţi.

Poole îşi ridică ochii de pe cărţile din mînă.

– O, salut colonele! Domnişoară Rhodes! Vreţi să jucaţi?

– Nu, mulţumesc. Mi s-a spus că eşti în comitetul care se ocupă de lemnele de foc.

– A, sigur că da. Vin într-o secundă. Lăsaţi-mă să termin mîna asta.

Hollis şi Lisa se aşezară la o masă alături. Cei patru terminară mîna şi potul fu cîştigat de unul dintre studenţi cu aşi şi şesari.

– Asta se numeşte „cartea mortului", le spuse Poole studenţilor.

– De ce? întrebă unul dintre ei.

– E cartea pe care o avea în mînă Wild Bill Hickock cînd a fost împuşcat în spate de cineva în Deadwood, un oraş din estul Americii. Nu-mi amintesc statul. Dar e o carte ghinionistă, chiar dacă cîştigi cu ea. Aşi cu şesari. Cînd îţi intră cartea asta la pocher, se spune „cartea mortului".

Poole se ridică în picioare.

– Mă întorc mai tîrziu. Să nu-mi umflaţi banii!

Cei trei tineri zîmbiră.

Poole îi conduse pe Hollis şi pe Lisa afară şi se opriră la marginea drumului principal, la o oarecare distanţă de club.

– „Cartea mortului" e din aşi şi optari, remarcă Hollis.

– Zău? Ce prost sînt!

Poole rînji şi le spuse în şoaptă:

– Dacă nu le trag măcar o păcăleală pe zi, mă simt deprimat.

– Te-au prins vreodată? întrebă Lisa.

– Bineînţeles. De vreo douăzeci de ori. De fiecare dată Lena, soţia mea, stă o săptămînă la „mititica".

Poole îşi plimbă privirea de la Hollis la Lisa.

– Dar ei nu-i pasă. E mîndră de mine, cînd o ridică. Înainte să vină aici, a făcut patru ani de lagăr la o exploatare forestieră. Zice că, prin comparaţie cu ce era acolo, celulele de-aici sînt un rai. La „mititica" nu trebuie să spele lenjerie sau să-şi facă patul, pentru că nu există paturi. Cînd vine acasă, o aştept întotdeauna cu o masă împărătească.

– Este clar c-ar putea să vă facă mai mult rău, şi ei, şi ţie, dacă ar vrea, spuse Lisa.

– Aşa-i, dar ezită şi am să vă spun de ce. Acum ei umblă mai mult cu momeli şi mai puţin cu ameninţări. Într-o bună zi, o să treacă din nou la faza de ameninţări. Într-un anume fel, simt că această fază-i pe-aproape.

– Şi vei sabota programa în continuare? întrebă Lisa în şoaptă.

– Bineînţeles. Ştiţi ce, poate că micile mele minciuni, ca asta cu aşii şi şesarii, nu vi se par cine ştie ce. Îmi amintesc c-am citit odată o poveste adevărată despre un pilot britanic închis împreună cu alţi piloţi într-un castel din Germania în timpul Celui de Al Doilea Război Mondial. A stat acolo închis cîţiva ani, nu cincisprezece sau douăzeci, dar frustrarea pe care o resimţea pentru faptul că nu era în stare să-i provoace pagube inamicului a devenit obsesivă. Aşa că a început să taie aşchii din grinzile putrezite ale castelului, pe care le-a implantat în grinzile sănătoase, ştiind că cincizeci sau o sută de ani mai tîrziu, întregul castel va fi mîncat de putregai. Puteţi înţelege această psihologie?

– Da, răspunse Hollis. Am auzit întîmplări asemănătoare.

Poole îi luă pe după umeri şi îi trase mai aproape de el.

– Ei bine, le spuse cu voce joasă, cam asta-i ce simţim şi ce facem aici. Numai că noi avem o versiune modernă a grinzilor castelului. Uneori mă gîndesc la aceste mici cursuri pe care le predăm ca la nişte microprocesoare de silicon. Noi trebuie să implantăm pe aceste microprocesoare microcircuite corect, în aşa fel încît ele să se potrivească în marele computer care e creierul studentului rus. În timp ce creăm aceste microprocesoare, noi lăsăm pe suprafaţa lor nişte zgîrieturi. Mici imperfecţiuni care scapă controlului de calitate. Apoi rusul se îndreaptă spre Vest cu aceste mici defecte. Computerul său va funcţiona bine probabil cea mai mare parte din timp şi va avea o defecţiune într-un moment neimportant. Dar într-o zi, într-o situaţie ideală, de pildă cînd se va afla într-un avion care zboară cu o viteză de doi mach la o înălţime de douăzeci de mii de metri, va încerca o manevră şi atunci microprocesorul imperfect îl va lăsa baltă într-un moment crucial. Iar mica defecţiune produsă în acel moment şi în acel loc îi va fi fatală. Sau poate unul dintre deştepţii ăia dinăuntru o să joace cărţi într-o bună zi cu unul de la CIA şi cînd o să-i intre aşi cu şesari o să facă o remarcă idioată. Înţelegeţi?

– Perfect.

– Ne străduim.

– Ştiu.

– Apropo, fumezi trabucuri cubaneze?

– Nu.

– Ei, o să fumezi acum!

Poole scoase din buzunarul jachetei de trening două tuburi în care se ţin de regulă ţigările de foi şi i le întinse lui Hollis, care le strecură în buzunar.

– Ai numele tuturor americanilor, trecuţi şi prezenţi, care s-au perindat prin acest loc, cu semnături, acolo unde s-a putut, data încarcerării şi data decesului, acolo unde e cazul. Dinamită curată, colonele, dacă poţi să le scoţi de aici şi să le faci s-ajungă la ambasadă.

– Ştiu.

– Dar poate că ai noştri nu vor să aibă dinamită în ambasadă.

– E posibil. Dar vor face ceea ce au de făcut.

– Oare? Speri cumva... adică, nu te mai întreb.

Poole schimbă vorba.

– Cum v-ați petrecut dimineața?

– Presupun că știi că i-am făcut o vizită lui Burov. E un lucru obișnuit să fii invitat la el acasă?

– Era înainte, ca și cum ai fi invitat să bei o vișinată cu directorul școlii. Comitetul de etică a interzis acest lucru în urmă cu ani. Ne ducem doar dacă ni se ordonă să ne prezentăm la el. Nu bem nimic, nici măcar un pahar cu apă. Cred că se simte insultat, așa că nu ne mai invită.

– Înțeleg.

– Poți să-mi spui ce-a vrut cu voi?

– În mare, a vrut să ne-mpuște, dar, pînă la urmă, o să ne aranjeze să lucrăm aici.

Poole dădu afirmativ din cap.

– Dac-ai fi sigur că doar te-mpușcă, te-aș sfătui să-i spui să-și facă treaba. O să te supună însă unui interogatoriu, care nu va fi deloc plăcut.

– Știu, replică Hollis, dar dacă acceptăm oferta lui, ni se oferă șansa unui interogatoriu mai plăcut cu droguri și detectorul de minciuni. Indiferent de variantă, va scoate de la noi o serie de lucruri pe care aș fi preferat să nu le știe.

Poole îl privi pe Hollis, apoi o întrebă pe Lisa:

– Lucrezi în spionaj?

– Da, dar numai de puțină vreme. Eu mă ocupam de comunicatele de presă.

– Trebuie să-i dăm răspunsul pînă la șase. O să acceptăm, dar voi încerca să cîștig timp pînă la testul cu detectorul.

Poole îl privi stăruitor pe Hollis.

– Pentru ce vrei să cîștigi timp?

„Foarte bună întrebare", își zise Hollis. Dacă ar fi fost să-i răspundă lui Poole, i-ar fi spus: „Timp ca să-i fac pe cei din Washington să treacă la acțiune". Știa că Seth Alevy îi va aduce președintelui argumente foarte convingătoare în sprijinul afirmației că Lisa Rhodes și Sam Hollis au fost răpiți, nu carbonizați în accidentul de elicopter cu pricina, și că erau deținuți la Pensionul Doamnei Ivanova. Totodată, Alevy va informa Consiliul Național de Securitate că Hollis deținea mult prea multe informații pentru ca acestea să fie lăsate pe mîinile rușilor. Alevy va insinua tot ce e mai rău, va linguși, va implora și va amenința. N-ar fi exclus ca, în acest moment, Alevy să se afle împreună cu

generalul Surikov la Casa Albă, prezentînd unei asistenţe înmărmurite, e vorba de preşedinte şi de consilierii săi în probleme de securitate, microfilmele cu cei trei mii de agenţi sovietici. În cele din urmă, pînă şi Washington-ul va înţelege că trebuie făcut ceva, lăsînd-o dracului de destindere.

– Timp pentru ce? repetă Poole.

Hollis nu-i răspunse la întrebare, dar îl informă:

– Burov zice că l-au prins pe Dodson.

– Jack a fost... capturat?

Poole păru năucit de veste, dar îşi veni de-ndată în fire.

– Acum urmează măcelul.

– O să vorbesc cu Burov diseară, să văd ce pot face.

– Nu poţi face nimic.

– O să mă străduiesc totuşi.

– Bine... vedeţi că diseară e petrecerea aia tîmpită de Halloween. Începe la şapte şi trebuie să ne prezentăm împreună cu nevestele.

– Vorbim atunci.

Şi Hollis adăugă:

– Comandore, e prea devreme ca să bei ceva?

– Normal, da, dar în dimineaţa asta o să fac o excepţie.

– La revedere.

Poole se îndepărtă ca în transă.

CAPITOLUL 36

Sam Hollis şi Lisa Rhodes se aflau în biroul lui Burov. În încăpere erau şi doi grăniceri, care stăteau în picioare, în repaus, chiar în spatele lor.

– Ce-aţi hotărît? întrebă Burov.

– Am hotărît să lucrăm aici, răspunse Lisa.

Burov dădu afirmativ din cap şi îşi opri privirea asupra lui Hollis.

– Vreau s-o aud de la *tine*, colonele.

– Voi lucra aici, spuse Hollis.

– Bun. Şi vă veţi supune interogatoriilor cu droguri şi detectoare de minciuni, da?

– Da.

– Şi aţi înţeles că n-aveţi voie să încercaţi să derutaţi aparatele. Veţi spune adevărul de prima dată cînd vi se va pune o întrebare. Dacă minţiţi fie şi numai o dată, vă aşteaptă masa de şocuri electrice. Dacă minţiţi a doua oară, s-ar putea s-ajungeţi în faţa plutonului de execuţie. Clar?

– Da.

– Acum aş vrea să vă pun nişte întrebări, fără droguri sau detector de minciuni. Şi vă sfătuiesc să daţi răspunsuri adevărate, cînd o să încăpeţi pe mîna aparatului. Prima întrebare: Serviciul de Informaţii al Statelor Unite cunoaşte care este, în mare, destinaţia acestei baze? Colonele?

– Da, răspunse Hollis.

Burov îl privi atent o clipă, apoi îl întrebă:

– Ştiu că aici sînt deţinuţi piloţi americani?

– Da.

– Ştiu cîţi anume?

– Nu.

– Ce intenționează să întreprindă în legătură cu americanii deținuți aici?

– Nu știu.

– Nu? Să sperăm că răspunsul ăsta n-a scos acul de pe hîrtia poligrafului, fiindcă atunci ai descoperi cît de dureroase pot fi șocurile electrice aplicate în zona organelor genitale.

Burov își plimbă privirea de la Hollis la Lisa, apoi îl întrebă pe Hollis:

– Prezența ta aici e rezultatul inteligenței mele sau al inteligenței lui Seth Alevy?

– Nu înțeleg ce vrei să spui.

– Ba înțelegi. Știați, tu și Alevy, că ai fi putut fi răpit?

– Nu.

Burov îl fixă pe Hollis cu privirea, tăcu o bucată de vreme, apoi îl întrebă:

– Intenționează serviciile americane să întreprindă vreo acțiune împotriva acestei baze?

– N-am auzit de așa ceva.

– Știi, Hollis, spuse Burov, dacă voi constata că m-ai mințit de două ori pînă acum, te pun direct la zid și te scutesc de șocurile electrice. Dar poate că nu m-am făcut bine înțeles, așa c-am să-ți pun din nou aceleași întrebări.

Burov formulă în același fel întrebările, primind aceleași răspunsuri din partea lui Hollis. Reformulă și ultima întrebare:

– A făcut Seth Alevy vreo aluzie la o operațiune americană armată sau clandestină îndreptată împotriva acestui lagăr?

– Nu, n-a făcut.

Burov schiță un zîmbet.

– Sper, pentru binele tău și al meu, că spui adevărul.

Își întoarse privirea spre Lisa.

– Și acum tu. Ești implicată în vreun fel sau altul în activități de spionaj?

– Nu.

– Nu? Ești doar încurcată cu ofițeri de informații?

– Da, confirmă Lisa, dînd din cap.

– Ce ghinion! Data viitoare, dacă o să mai existe aşa ceva, te-aş sfătui să te culci cu bărbaţi mai puţin periculoşi.

Lisa vru să răspundă, dar pînă la urmă dădu doar din cap.

– Cei doi prieteni ai tăi spioni, continuă Burov, te-au băgat în treaba asta, din care eu nu te pot scoate. Pot, în schimb, să-ţi aranjez să duci o viaţă confortabilă, dacă faci ce-ţi spun.

Lisa dădu din nou din cap.

– Ai auzit răspunsurile colonelului Hollis la întrebările mele, spuse Burov. Din cîte ţi-ai putut da seama, răspunsurile lui au fost adevărate?

– Da.

– Ştii ce este o masă de şocuri electrice?

– Cred că da.

– Bun. Următoarea întrebare, domnişoară Rhodes. Acum două nopţi, dumneata şi colonelul Hollis aţi stat de vorbă cu generalul Austin în cabana lui, da?

– Da.

– Cu acel prilej şi, din nou, azi-dimineaţă, lîngă clădirea clubului, aţi vorbit cu comandorul Poole.

– Da.

– Aţi discutat, cu aceste două ocazii, despre vreun plan de evadare sau vreo operaţie de salvare?

– Nu.

– Nu? Ei bine, o să vedem cîte „lovituri" aveţi, cînd o să vă conectăm la detectorul de minciuni.

Burov îşi opri privirea asupra lui Hollis.

– În base-ball ai dreptul la trei lovituri, nu? Aici, noi jucăm *softball*. Jocul e mai uşor, dar n-ai dreptul decît la două lovituri. Dacă le-ai ratat, ai ieşit din joc, spuse zîmbind.

– Cam neinspirată analogia, comentă Hollis.

– Metafora, îl corectă Lisa.

– Le cam încurc, recunoscu Hollis.

Burov mijì ochii şi îşi ţuguie buzele:

– Ador limba voastră. Zău! Limba vorbită. Numai că popoarele anglofone îi consideră pe cei care nu le vorbesc limba nişte imbecili şi fac din asta o chestie de mare amuzament. Dar ştiţi ceva? Cei legaţi de masa de şocuri electrice vorbesc o singură

limbă, care nu seamănă cu nimic din ceea ce-ați auzit vreodată. Burov îi privi pe amîndoi, apoi spuse: Mîine vor sosi de la Moscova doi anchetatori. Primul e un expert în droguri și detectoare de minciuni. Întîlnirile voastre cu acest om s-ar putea să dureze mai multe săptămîni, dar în afară de mahmureala datorată drogurilor, nu vă veți simți afectați în nici un fel. Cel de-al doilea anchetator este un tip căruia i se spune *electromonitor* – electricianul. Își face veacul prin beciurile de la Lubianka și a văzut lucruri care ne-ar întoarce stomacul pe dos. Din fericire pentru voi, opțiunea vă aparține.

– Am ales, spuse Lisa.

Burov se uită țintă în ochii Lisei, după care spuse:

– Mă întreb ce s-a întîmplat cu umorul tău.

Ridică din umeri.

– Oricum, felicitări pentru hotărîrea înțeleaptă pe care ați luat-o.

– Ce-o să se întîmple cu maiorul Dodson? întrebă Hollis.

– Știți doar că n-am nici o putere în privința asta.

– De ce nu? Cine conduce lagărul ăsta?

Burov păru iritat.

– *Trebuie* să înțelegi, colonele Hollis, că Dodson, pe lîngă faptul că a comis un delict capital, a văzut prea multe de cînd a plecat de-aici și pînă a ajuns la Moscova. N-aș vrea să-i informeze și pe ceilalți în legătură cu configurația terenului și altele de felul ăsta. Omul va fi executat.

– Cînd?

– Mîine dimineață.

Hollis se ridică.

– Ești un...

Unul dintre grăniceri își puse mîinile pe umerii lui Hollis și îl împinse înapoi pe scaun.

Burov ridică indiferent din umeri.

– Pur și simplu nu ne putem permite ca oamenii de-aici să-ncerce să evadeze. S-ar alege praful de toate. De noi toți, de pacea mondială și chiar de americanii de-aici. Ar fi expediați în altă parte și probabil împușcați. Înțelegeți deci cît de importantă e toată povestea asta.

– Înțeleg, replică Hollis, că dacă lui Dodson i-ar fi reușit evadarea, *tu* ai fi fost cel împușcat. Înțeleg că avem de-a face cu un sistem care pune preț pe cruzime și folosește teroarea ca instrument de conducere.

Burov ridică din umeri.

– Și eu înțeleg la fel, doar că pe-aici lucrurile au stat *întotdeauna* așa, Hollis, încă dinaintea țarilor. Eu îi terorizez pe cei de sub mine, iar Lubianka mă terorizează pe mine. Și, uite-așa, teroarea naște teroare. Și ce-i cu asta? Treaba merge.

Burov își opri privirea asupra lui Hollis.

– Pentru mine, capul maiorului Dodson n-are prea mare preț, în timp ce al meu da. Am o familie de întreținut.

– N-ai putea doar să-l *încarcerezi* pe maiorul Dodson?

– Nu. Trebuie să facem din el un exemplu public.

– Dacă-l omori, spuse Hollis, s-ar putea să ai necazuri aici.

– Nu mai spune! Ai auzit ceva în sensul ăsta? Ei bine, poți să le spui compatrioților tăi că sînt pregătit să împușc atîtea neveste și prietene cît va fi nevoie, dacă doar le trece prin minte să se revolte. Faci asta pentru mine, colonele Hollis?

– Da, o să le spun, colonele Burov. Dar mă gîndeam și la compatrioții *tăi*, studenții ăștia tineri. Nu va fi oare nou dobîndita lor sensibilitate americană afectată de această execuție?

– Nu încerca să mă momești sau să mă intimidezi, Hollis. Studenții mei nu vor fi afectați cîtuși de puțin de execuția maiorului Dodson. Nici chiar cei care l-au cunoscut nu vor vărsa măcar o lacrimă.

– Te rog să te gîndești la posibilele consecințe ale deciziei tale, colonele Burov.

– La consecințe trebuiau să se gîndească Dodson și prietenii lui.

Hollis trase adînc aer în piept:

– Putem pleca?

– Încă puțin. Mîine, imediat după execuție, vă prezentați aici, la comenduire. Da, execuția va fi publică și va avea loc pe terenul de fotbal, la ora opt. Puteți să le transmiteți și celorlalți că celui care nu participă îi va fi împușcată soția. Dacă o femeie nu participă, va fi împușcată ea însăși. Copiii sînt scutiți de

participare. La locul execuției se vor afla două sute de grăniceri înarmați pînă-n dinți. Spune-i asta generalul Austin. Să-ncercăm să evităm o baie de sînge mîine, bine?

– Vor mai fi executați și alții?

– Da. Încă zece persoane. Maiorul Dodson e în momentul acesta interogat pentru a-i afla complicii. Dacă nu le divulgă numele, voi alege zece persoane la întîmplare, inclusiv femei. Burov adăugă: Să nu vă fie milă de ei. Știau care sînt regulile. Sînt convins că cel puțin zece ani de-acum încolo n-o să mai existe nici o tentativă de evadare. Bună seara!

Hollis și Lisa se ridicară.

– Sper că participați la festivitățile de Halloween diseară. Toată lumea trebuie să fie pe terenul de fotbal mîine la ora opt, inclusiv mahmurii. Acum puteți pleca.

Hollis se îndreptă în grabă spre ușă, urmat de Lisa și de cei doi grăniceri. Ieșiră din clădirea comenduirii și ajunseră pe drumul cufundat în întuneric, lăsînd santinelele în urma lor. Noaptea era geroasă și pe cer, prin bolta deasă a pinilor, Hollis putea vedea stelele. Acestea se zăreau, nu însă și lumina lunii. Mergeau fără să-și vorbească.

Deodată, Hollis se opri brusc și lovi cu furie o creangă căzută pe drum.

– Lua-l-ar naiba!

Lisa îi puse o mînă pe umăr.

– Ticălos nenorocit! *Știe*, știe care-i deosebirea dintre drept și nedrept, bine și rău și alege nedreptatea și răul. Răul e o adevărată industrie aici. Are o *familie* de întreținut. Îți vine să crezi ce-ai auzit? Credeam că nimic nu mă mai poate uimi. Iisuse Hristoase!

– Să mergem, spuse Lisa. Hai, Sam!

Continuară să meargă.

– Crezi că mîine... o să fie probleme? întrebă Lisa. O revoltă?

– Nu știu. Știu doar că șase sute de bărbați și femei neînarmați n-au nici o șansă în fața a două sute de grăniceri înarmați.

– Dar ai putea să folosești acest moment ca să declanșezi o revoltă?

– Poate... pentru cei de-aici, noi părem coborîți din cer, aducînd cu noi ultima poruncă a Domnului. Mă întreb însă...

avem, oare, dreptul să-i incităm la o revoltă care se va sfîrşi printr-un masacru?

Se îndreptau agale spre Clubul Veteranilor, luminat puternic în vederea petrecerii.

– Ce-o să facem cu interogatoriul, Sam? Avem deja două „lovituri" ratate încă înainte de a-l începe.

– Se pare că sîntem în criză de timp şi spaţiu, nu-i aşa? Hollis se gîndi la secretele pe care trebuia să le protejeze. Trebuia să-l protejeze pe Surikov, în eventualitatea că acesta nu reuşise să părăsească încă ţara. Trebuia să ascundă faptul că cei trei mii de absolvenţi ai Pensionului erau pe punctul de a fi demascaţi şi negociaţi pentru cei trei sute de americani ai lui Burov. Trebuia să-l facă pe Burov să creadă că Alevy nu intenţiona să scoată americani din lagăr, pe care să-i arate lumii. Nu mai putea trage de timp şi Burov era pe cale de a obţine de la el informaţiile de care avea nevoie cu ajutorul drogurilor, al bîtelor, al şocurilor electrice sau doar al detectorului de minciuni. Apoi Burov va evacua lagărul, iar KGB-ul îi va alerta pe cei trei mii de agenţi ai săi din America. În acest fel, se punea capăt întregii operaţiuni şi ultimii dispăruţi ai Americii erau pînă la urmă pierduţi pentru totdeauna.

O bună bucată din drum Lisa nu scoase o vorbă. În cele din urmă, spuse:

– Nina Sturges şi Mary Auerbach.

– Ce spui?

– Cele două americance care s-au sinucis aici.

Hollis nu răspunse.

– Sam... mîine o să asistăm la moartea oribilă a unsprezece bărbaţi şi femei de treabă. Apoi o să fim interogaţi săptămîni în şir. S-ar putea nici să nu mai ieşim din clădirea aia. Ştii asta.

Hollis continua să tacă.

– M-am gîndit, spuse Lisa în şoaptă..., ce-ar fi dacă, diseară, cînd ne-am duce la culcare... am dormi aşa... împreună... tu şi eu... pentru totdeauna. N-ar fi mai bine? Unul în braţele celuilalt? Şi Lisa adăugă: Ele au folosit propanul de la aparatul de încălzit...

Hollis o privi. Pentru prima dată de cînd o cunoştea se simţea total răspunzător pentru soarta ei. Acum însă ea încerca să hotărască destinul ei şi al lui.

– Au fost multe răsărituri de soare pe care nu doream să le apuc, spuse Hollis, dar pe cel de mîine o să-l apucăm. Împreună. Nu vreau să mai aud de chestia asta.

– Iartă-mă... nu vreau s-o fac fără tine... dar o să fie o noapte atît de lungă.

– Poate că tocmai în noaptea asta lungă o să găsim răspunsurile.

PARTEA A CINCEA

„Dacă trăiești în preajma unui balaur, nu-i de-ajuns să-l ignori."

S.R.R. TOLKIEN

CAPITOLUL 37

Seth Alevy își îmbrăcă trenciul, își luă servieta diplomat și părăsi camera de la etajul al doisprezecelea al hotelului situat în complexul de clădiri noi denumit Centrul Comercial Internațional.

Ieși din lift în holul mare de la parter, pardosit cu marmură, populat la acea oră mai ales cu oameni de afaceri occidentali și japonezi.

În timp ce traversa holul, auzi un strigăt puternic în spatele lui; se întoarse cu fața spre celălalt capăt al holului, unde doi bărbați îmbrăcați în costume luxoase se năpustiră asupra unui bărbat mătăhălos, îl înșfăcară și îl lipiră cu spatele de un stîlp de piatră. Unul din cei doi strigă în rusește:

– Sîntem agenți CIA! Iuri Sergunov, ești arestat!

Matahala, Sergunov, îi aplică unuia din atacatori o lovitură de judo necruțătoare în ceafă, iar acesta se prăbuși la podea. Al doilea agent CIA scoase pistolul, dar Sergunov se dovedi mai rapid și trase două focuri în direcția lui. Agentul se prăbuși pe mocheta de culoare mov, o pată de sînge lățindu-i-se pe cămașa albă.

Cîțiva dintre martorii scenei aflați în celălalt capăt al holului țipară speriați și o luară la fugă, în timp ce Sergunov alerga spre ușile de sticlă de la intrare, agitînd pistolul. Se izbi de un portar și dispăru în noapte.

Cineva zbieră:

– *Stoi!*

În secțiunea din hol delimitată prin cordoane acțiunea încetă. Agentul CIA care fusese doborît cu o lovitură de judo se ridică de jos și strigă:

– Nu-i puteți explica cretinului ăluia cum se mimează lovitura? Mai avea puțin și-mi rupea gîtul.

– Vorbiți englezește? întrebă un bărbat de lîngă Alevy.

– Da.

– Lucrurile astea ar trebui anunțate, nu credeți? spuse bărbatul cu un accent britanic.

– De fapt, e un afiș mai încolo.

– Da, dar e în rusește.

– Și filmul e rusesc, sublinie Alevy.

– Puteți citi ce scrie?

– Oarecum. Sîntem rugați să fim înțelegători, întrucît se filmează o scenă dintr-un film.

– Ce fel de film? Ăștia arătau a hoți și vardiști.

– Un film de spionaj, explică Alevy. Tipul care a scăpat e probabil eroul. Un agent KGB, presupun.

– Nu mai spune! Dar e un mod diferit de a vedea lucrurile.

– Sîntem în Rusia, îi reaminti Alevy.

– Și atunci ăilalți doi indivizi de unde erau? Sper că nu de la MI-6?

– Nu. De la CIA.

– A!

Britanicul reflectă o clipă.

– Am avut impresia că tipii de la CIA încercau să-l aresteze pe individul de la KGB. Dar în Rusia nu pot să facă așa ceva.

– Ar fi bine dacă ar putea. Dar se presupune că locul ăsta e în America. Studioul Mosfilm îl folosește pentru scene chipurile americane. Am văzut hotelul ăsta în vreo zece filme pînă acum.

Englezul izbucni în rîs.

– Nu s-au plictisit să vadă mereu același loc?

– Rușii, prietene, nu se plictisesc decît de muncă.

– Ai dreptate. Oricum, e o chestie de povestit cînd ajung acasă. Știi, tocmai ieșeam din lift și pentru o clipă am fost descumpănit. Omul poate să-nnebunească într-o țară ca asta.

– Cum așa? întrebă Alevy.

Englezul nu răspunse.

Regizorul pregătea din nou scena, în timp ce agentul C.I.A își punea o cămașă curată pentru o nouă dublă.

– Dacă stai să te gîndeşti, spuse englezul, povestea asta nu prea e de bun-gust. Vreau să spun că mi se pare ofensatoare, avînd în vedere că aproape toţi cei de-aici sînt occidentali.

– E ţara lor.

– Da, dar fie vorba între noi, hotelul ăsta e un hotel de lux şi nu avem nevoie de aşa ceva aici. Americani împuşcaţi şi altele de felul ăsta. Deşi bănuiesc că nimeni nu va şti despre ce-i vorba, dacă n-o rupe un pic ruseşte.

– Arta imită viaţa, spuse Alevy.

– Întotdeauna am crezut că e invers. Ei, eu trebuie să plec. Bună seara!

Alevy observă că scena era reluată. Cum n-avea chef să-l vadă pe agentul CIA luînd încă două gloanţe în plin, făcu stînga-mprejur şi plecă.

O luă spre zona comercială, un coridor larg pardosit cu mochetă groasă, în care dădeau şase magazine Beriozka specializate. Pe vitrinele magazinelor erau lipite abţibilduri cu American Express, Eurocard şi alte cinci cărţi de credit importante din lume, iar geamul era mat.

Alevy intră în magazinul deasupra căruia scria „Bijuterie" şi examină un şirag de mărgele din chihlimbar. Patru oameni de afaceri japonezi bine îmbrăcaţi bîntuiau prin elegantul magazin. Un american de lîngă Alevy îi spuse femeii cu care era:

– Dacă ruşii de rînd ar putea vedea locul ăsta, s-ar răscula din nou.

Alevy luă mărgelele, le puse pe tejghea şi prezentă o carte de credit Eurocard pe numele de Thornoton Burns. Vînzătoarea puse şiragul de mărgele într-o cutie satinată, pe care o băgă într-o pungă de hîrtie colorată. Zîmbi, apoi îi ură în engleză „O seară plăcută!", dar, din intonaţia vocii, Alevy avu impresia că nu făcuse decît să citească inscripţia din spatele lui.

Ieşi şi trecu prin faţa vitrinei unui alt magazin ce se chema „Pentru bărbaţi şi femei", o combinaţie ciudată de blănuri, broderii, porţelanuri şi sticlă şlefuită, toate ruseşti. Îşi privi ceasul şi constată că era nouă şi jumătate. Magazinele Beriozka aveau să închidă în scurtă vreme. Depăşi un magazin de articole electronice şi o librărie şi o luă printr-un pasaj care cobora în pantă uşoară spre magazinul alimentar.

Chiar şi la acea oră, observă el, micul supermarket era înţesat de oaspeţi ai hotelului, diplomaţi însoţiţi de nevestele lor de la toate ambasadele din Moscova, înalte oficialităţi ale partidului cu acces la valută forte şi bişniţari care foloseau valuta occidentală cu riscul de a face doi pînă la cinci ani de lagăr în Siberia.

Supermarket-ul era bine aprovizionat cu peşte, conserve europene, carne, legume de seră sovietice şi fructe tropicale; pe multe dintre acestea moscoviţii nu le văzuseră decît în cărţi sau în filme. Alevy observă că un nou transport de ananas, în cutii de carton pe care scria „Nicaragua", dispărea cu repeziciune în cărucioarele cumpărătorilor. Cumpără cîteva specialităţi de ciocolată elveţiană, gumă de mestecat americană şi dropsuri finlandeze. Plăti în dolari americani şi ieşi din nou în coridor, unde găsi biroul Intourist, amenajat în spatele unui perete de sticlă. Scoase pe tejghea paşaportul, cartea de credit şi biletele de avion şi spuse în engleză:

– Aş dori să-mi confirmaţi legătura cu elicopterul pînă la Şeremetievo şi rezervarea pentru cursa de Helsinki.

Blonda atrăgătoare răsfoi documentele pe tejghea şi răspunse simplu, într-o engleză fără cusur:

– Da, totul e în regulă. Ce să vă confirm?

– Ştiu cît de bine funcţionează totul în ţara dumneavoastră, dar aş vrea să fiu sigur că aranjamentele mele sînt valabile.

Funcţionara îl privi o clipă, apoi îi răspunse ceva mai curtenitor:

– Elicopterul dumneavoastră se află deja aici, domnule Burns. Pleacă peste cincisprezece minute. Mergeţi în hol şi luaţi legătura cu şeful personalului de serviciu. N-am auzit să aibă vreo problemă cursa Finnair cu care urmează să plecaţi.

– Mulţumesc.

Alevy îşi luă paşaportul, cartea de credit şi biletele şi le băgă în buzunarul trenciului. Se întoarse înapoi în hol, unde îşi reperă bagajele, care îi fuseseră coborîte din cameră. Echipa de filmare îşi strîngea aparatura, iar un hamal se chinuia să scoată sîngele de pe mochetă.

Alevy se apropie de şeful personalului de serviciu.

– Elicopter? întrebă, făcînd un semn de rotaţie cu degetul.

– *Elicopter?* repetă mai tare, amintindu-şi că despre americani se spune că au obiceiul să ţipe în engleză, fiind convinşi că, dacă le vorbesc tare localnicilor, aceştia îi vor înţelege.

– E-li-cop-ter!

– A, *vertoler.*

Şeful personalului îi arătă prin uşile de sticlă un microbuz alb Aeroflot.

– Minunat.

Alevy îi prezentă şefului de personal nota de plată, pe care era trecut numărul camerei, şi arătă spre bagaje.

Şeful de personal dădu din cap în semn că a înţeles şi chemă un hamal, spunîndu-i în rusește:

– Doar nu credeai că americanul o să-şi care bagajele douăzeci de metri, ce naiba! Fii drăguţ cu el şi poate o să te ia în America într-o valiză.

Alevy îi zîmbi tîmp şefului de personal şi-i dădu o rublă. Omul duse mîna la caschetă şi spuse:

– *Do svidania!*

– La revedere, îi răspunse Alevy, urmîndu-l pe hamal spre ieşire. Portarul îi ură drum bun, ceea ce-l făcu pe Alevy să-şi spună că, într-adevăr, unii dintre ei învăţaseră bine lecţia.

Se urcă în microbuzul Aeroflot şi-i salută cu o mişcare a capului pe ceilalţi trei pasageri. Hamalul îndesă genţile de voiaj şi valiza lui Alevy în partea din spate a microbuzului. Servieta diplomat continua să se afle la Alevy. Şoferul porni motorul.

Bărbatul de pe partea cealaltă a intervalului îl întrebă:

– American?

– Da.

Bărbatul zîmbi.

– Îţi vine să crezi că există serviciu de elicoptere la Moscova? Acum cinci ani cînd am fost aici nu exista chestia asta.

– Nu-mi vine să cred că au un asemenea hotel, spuse bărbatul din spatele lui Alevy. E-aproape la standardele noastre.

Izbucniră cu toţii în rîs.

Cel de-al patrulea pasager, aşezat în faţa lui Alevy, se întoarse cu faţa spre ceilalţi trei.

– Aţi văzut filmul ăla cu hoţi şi vardişti pe care-l filmau în holul hotelului?

Toată lumea dădu afirmativ din cap.

– Era, de fapt, o înfruntare între CIA şi KGB. O prostie în stil hollywoodian. Aşa ceva nu se întîmplă niciodată în realitate.

Microbuzul părăsi aleea circulară, iar cei patru pasageri, toţi americani, schimbară impresii despre şederea lor la Moscova, constatînd că toţi urmau să plece cu zborul Finnair de zece şi patruzeci şi cinci spre Helsinki, ultima cursă spre Vest pînă a doua zi dimineaţa.

Bărbatul din faţa lui Alevy spuse că obişnuia să vină frecvent la Moscova şi adăugă:

– Întotdeauna mă simt bine cînd mă car de-aici. Am sărutat pista de la Helsinki de-atîtea ori că mi s-au înnegrit buzele.

Ceilalţi zîmbiră cu aerul că recunoşteau sentimentul.

Microbuzul îi duse pe lîngă latura de vest a hotelului spre un elicodrom betonat de lîngă Sala de Expoziţii Internaţionale, foarte aproape de splaiul Moscovei. Pe elicodromul scăldat în lumină îi aştepta un elicopter Mi-28 de culoare albă, cu motorul pornit. Alevy examină o clipă elicopterul. În loc de tălpici de aterizare, avea roţi asemenea majorităţii elicopterelor ruseşti. Avea două elice duble deasupra celor două motoare cu turbină Izotov de 400 CP. Elicopterul Mi-28 intrase în dotarea armatei sovietice, ca şi a Aeroflot-ului, ca mijloc de transport VIP, respectiv pentru persoanele foarte importante. Era un elicopter confortabil, rapid şi solid. Cel puţin aşa i se spusese. Asemenea tuturor aparatelor de zbor sovietice, şi acesta avea o denumire codificată NATO, care, fiind vorba de elicopter, începea evident cu litera H. Denumirile codificate nu aveau o semnificaţie anume. Sau măcar aşa spera. Elicopterului Mi-28 i se spunea „Piatra de mormînt".

Microbuzul opri la zece metri de elicopter şi cei patru americani îşi transportară singuri bagajele; şoferul microbuzului cără doar pungile de cumpărături de la magazinele Beriozka.

Pilotul deschise uşa cabinei şi luă bagajele, depozitîndu-le în spaţiul îngust din spatele ultimelor două scaune. Cei patru americani îi dădură cîteva ruble bacşiş şoferului şi se urcară în elicopter.

Alevy se aşeză în spatele pilotului şi observă că locul copilotului era liber, lucru obişnuit în cazul acestor curse scurte pînă la aeroport.

Ceilalți trei se așezară pe restul de scaune. Unul dintre ei, cel care călătorea frecvent la Moscova, comentă:

– La ora asta am putea ajunge la Șeremetievo în jumătate de ceas cu taxiul. Rușii ne consideră probabil nebuni că dăm atîția bani ca să ajungem cu elicopterul în zece minute.

– Învață cum să ne jupoaie de dolari. Mai așteptați vreo zece ani și o să vedeți cluburi de strip-tease cu intrare în valută pe bulevardul Gorki.

Rîseră cu toții.

Elicopterul se înălță deasupra Centrului Comercial. Alevy putu să admire frumoasele clădiri de dedesubt: hotelul cu cincisprezece etaje, clădirile mai înalte în care se aflau și sălile de expoziții comerciale.

– O adevărată fereastră spre Vest, spuse, spre lume, din care pare să lipsească aversiunea paranoică a sovieticilor pentru tot ceea ce înseamnă Vestul.

Ceilalți nu-i răspunseră.

Alevy se aplecă în față și examină tabloul de bord al elicopterului, cu indicatoarele și stația radio luminată de o lumină roșie slabă.

– Vorbiți englezește? îl întrebă Alevy pe pilot.

Pilotul aruncă o privire furișă în spate, în momentul în care balansă elicopterul, luînd direcția nord, spre Șeremetievo.

– *Șto?*

– *Angliiski?*

– *Niet.*

Alevy dădu din cap și reveni în scaunul său.

– Judecînd după litrometrul de combustibil, rezervoarele sînt pline. Bărbatul de lîngă Alevy, căpitanul O'Shea, dădu afirmativ din cap.

– Cum îți spuneam, Seth, există o dispoziție potrivit căreia toate aparatele de zbor, chiar și cele civile, trebuie să fie în orice moment gata pentru mobilizare, dacă se duce dracului șandramaua.

– Bună dispoziție, remarcă Alevy.

„Pînă aici, toate bune, zîmbi el. Un pilot, rezervoare pline." Împreună cu doi dintre americani, aghiotantul lui Hollis, O'Shea, și adjunctul său, Bert Mills, Alevy zburase la Helsinki

cu o săptămînă înainte, apoi fiecare se întorsese la Moscova separat, cu paşapoarte noi şi vize sovietice contrafăcute, şi se cazaseră la Centrul Comercial. Oficial, figurau ca plecaţi din ţară, iar dacă lucrurile ieşeau prost, ambasada n-ar fi avut prea mari necazuri.

Bărbatul din spatele lui Alevy, Bill Brennan, sosit direct din concediul de convalescenţă petrecut la Londra, spuse:

– Vreau să-ţi mulţumesc că mi-ai dat şansa să egalez scorul.

– M-am gîndit că te plictiseai la Londra, replică Alevy. Apoi adăugă: Ţi-au paradit urît nasul.

Privi prin hublou şi constată că se apropiau de aeroport.

– Ce ziceţi domnilor, sînteţi gata?

Toţi răspunseră afirmativ.

Bert Mills, aşezat pe unul dintre locurile din spate, lîngă Brennan, se aplecă în faţă şi îl întrebă pe căpitanul O'Shea:

– Acum, c-ai văzut despre ce-i vorba, poţi să-l pilotezi din scaunul copilotului?

– E complicat, dar o să încerc, răspunse O'Shea.

– OK., spuse Alevy, îi dăm drumu'.

Alevy scoase din buzunar un tampon cu cloroform, desfăcu folia de staniol în care era ambalat şi i-l aplică pilotului la gură, în vreme ce O'Shea sări pe scaunul copilotului, preluînd comenzile aparatului, care începu să se balanseze.

În zvîrcolirile sale, pilotul lovi cu piciorul pedalele şi smuci tija de comandă. Elicopterul începu să se încline în mod periculos, ceea ce-l făcu pe O'Shea, care se lupta să menţină aparatul sub control, să strige:

– Scoateţi-l de-aici!

Alevy se ridică de pe scaun, îi smulse pilotului căştile de pe urechi, apoi, cu ajutorul lui Brennan, îl trase din scaun şi îl lăsă să cadă pe pardoseala cabinei. Pilotul gemu, apoi rămase nemişcat.

Alevy trase adînc aer în piept şi se aplecă în faţă.

– OK, căpitane, ţi-am eliberat locul.

– În regulă.

O'Shea se ridică cu grijă din scaunul copilotului.

– Ţineţi-vă bine!

Închise maneta de gaze şi elicopterul începu să piardă din altitudine. Cu un salt lateral, O'Shea ajunse pe locul pilotului,

apucă manşa şi acţionă pedalele anti cuplu. Aparatul se roti în jurul axului vertical, apoi, în momentul în care O'Shea preluă toate comenzile, se stabiliză. O'Shea deschise maneta de gaze şi elicopterul începu să urce.

Alevy trecu pe locul copilotului, iar Bert Mills şi Bill Brennan se aşezară pe scaunele din spatele lor.

– E totuşi aşa de uşor de pilotat pe cît pare? îl întrebă Alevy pe O'Shea.

O'Shea zîmbi preocupat.

– E foarte parşiv. N-am mai zburat cu un elicopter de vreo zece ani. În plus, la elicopterele sovietice elicea portantă se învîrteşte în sens invers decît la cele occidentale, iar pedalele de direcţie sînt şi ele aşezate invers.

– De-aia zburăm în zig zag, căpitane?

– Da. Îmi trebuie puţin timp să mă obişnuiesc cu el.

– Ce scrie acolo? întrebă O'Shea, arătînd spre un buton de pe panoul de comenzi.

Alevy se aplecă în faţă şi citi inscripţia rusească de sub buton.

– *Svet*... Lumină... mişcare... aterizare.

– Lumină de control la aterizare, spuse O'Shea, răsucind butonul în poziţia „închis".

– L-am văzut pe pilot deschizîndu-l acum cîteva minute. N-avem nevoie de-aşa ceva.

O'Shea acţionă tija de control al pasului ciclic spre stînga şi pedalele anti cuplu pentru a menţine aparatul în plan longitudinal, după care întoarse elicopterul în direcţia vest, depărtîndu-se de Şeremetievo şi de Moscova.

– Îmi trebuie cincisprezece minute de manevre ca să fiu sigur pe comenzi, spuse O'Shea.

– Ai zece, îi răspunse Alevy. Avem nevoie de fiecare strop de combustibil. Nu ţi-a fost de folos manualul de instrucţie?

– Ba da, dar nici un manual nu se compară cu practica. O'Shea adăugă: Gata, băieţi. Relaxaţi-vă! L-am dibuit.

Alevy îşi puse căştile pe urechi şi ascultă convorbirile radio ale turnului de la Şeremetievo.

– Nu te duce prea mult spre vest, îi spuse lui O'Shea. Trebuie să chemăm turnul de control.

– Înțeles, răspunse O'Shea, rezumîndu-se la niște manevre simple.

Spre est se zăreau luminile strălucitoare ale Moscovei. Cerul era neobișnuit de senin și de înstelat, dar secera lunii, subțire și albă, arunca doar o lumină palidă, ceea ce, își spuse Alevy, era foarte bine. Dedesubt, terenurile agricole și pădurile erau învăluite într-o beznă absolută.

Seth Alevy privi prin parbriz. În fața lui, se întindea Rusia cu misterul ei nesfîrșit, pămîntul bunicilor săi, un spațiu nemărginit, atît de întunecat, de adînc și de rece încît armate și naționalități întregi – cazacii de pe Don, germanii de pe Volga, evreii, tătarii – ar putea dispărea fără urmă și fără ca vreun decibel din strigătele lor să se audă dincolo de vastele frontiere.

Privi apoi departe spre vest, acolo unde cerul întunecat atingea orizontul. Curînd, aveau să plonjeze în acel vid și, deși simțea în jurul lui frica, nimic nu-l înspăimînta mai tare ca gîndul că s-ar putea să ajungă prea tîrziu.

Bill Brennan, așezat acum în spatele lui O'Shea, cu picioarele sprijinite pe pilotul inconștient, îl întrebă pe Alevy:

– Vrei să-i fac vînt?

– Nu-i nevoie.

– OK, dar nasul pot să i-l rup?

– Nu. Leagă-l și atît.

Brennan legă mîinile și gleznele pilotului cu o bucată de sîrmă.

Bert Mills își privi ceasul.

– Trebuia să fim la Șeremetievo de cinci minute.

– Corect, spuse Alevy.

Apoi, adresîndu-i-se lui O'Shea:

– Stinge toate luminile!

O'Shea își plimbă privirea pe aparatele de bord, după care se uită pe schema bordului elicopterului Mi-28 cu subtitrări în engleză pe care o pregătise împreună cu Hollis cu cîteva săptămîni înainte.

– Asta-i, spuse Alevy. Zice „lumini de navigație".

– Da, asta-i.

Alevy apăsă comutatorul și luminile exterioare se stinseră.

– Ocupă-te numai de zbor, căpitane.

Luă schema de la O'Shea și găsi comutatorul pentru lumină interioară, pe care îl apăsă în jos, cufundînd cabina pilotului și a

pasagerilor în întuneric. Beculeţele de bord aruncau o lumină roşiatică slabă pe faţa şi mîinile lui Alevy şi ale lui O'Shea.

Întunericul aproape absolut din interior şi exterior avea un efect oarecum straniu: respiraţia celorlalţi trei bărbaţi, acum lipsiţi de trup, acoperea zgomotul palelor elicei. Alevy cercetă schema, pe care o ţinea pe genunchi. Găsi butonul de emisie radio.

– E-n regulă.

Apăsă pe buton şi începu să strige în rusește în microfonul căştilor:

– *Kontrolior! Kontrolior!*

Turnul de control de la Şeremetievo răspunse, după cîteva secunde:

– *Kontrolior.*

– Sînt Aeroflot P unu-unu-trei, rosti Alevy surescitat în rusește. Mă lasă motorul...

Se opri din vorbit, dar continuă să slăbească apăsarea pe buton, aşa cum ar face un pilot care ar constata că se apropie vertiginos de pămînt.

– Dumnezeule...! ţipă Alevy în rusește, apoi ridică degetul de pe buton.

– Unu-unu-trei, răspunde! se auzi în căşti turnul de control de la Şeremetievo.

Alevy închise radioul şi-şi scoase căştile de pe cap.

– Acum o să fie ocupaţi să caute resturile şi să reflecteze la nevoia omului de mîngîiere divină în ultima secundă de viaţă. OK, căpitane O'Shea. Tai-o spre vest!

O'Shea aşează elicopterul pe direcţia vest, apoi deschise maneta de gaze şi schimbă unghiul de atac al palelor elicei.

– Am pornit!

Alevy scrută peisajul cufundat în întuneric.

– Să coborîm, căpitane, şi să găsim un loc unde să parcăm un pic.

O'Shea începu să coboare de la o mie două sute de metri. Pe măsură ce se apropiau de pămînt, Alevy, Brennan şi Mills scrutau terenul.

– Aici e pădure, spuse Brennan. Acolo-i cîmp, da-i prea la vedere. Ia staţi, ce-i aia?

Priviră cu toţi în partea dreaptă, spre o zonă de culoare deschisă aflată la vreo cinci sute de metri.

– Apropie-te, căpitane, spuse Alevy.

O'Shea făcu elicopterul să alunece mai la dreapta şi coborî şi mai mult.

– Pare a fi o excavaţie, spuse el. O carieră de piatră.

– Bună şi asta, spuse Alevy.

O'Shea vira, luînd-o spre excavaţia din cîmpiile de la nord-vest de Moscova, care părea să se întindă pe o suprafaţă cam de un pogon.

– Bun, spuse O'Shea, acum să vedem dacă elicopterul ăsta ştie să aterizeze.

O'Shea privi în jos, încercînd să descopere fumul unui coş sau altceva care să-i indice direcţia din care bate vîntul, dar nu văzu nimic. Presupuse că vîntul bătea dinspre nord-vest, aşa cum se întîmpla întotdeauna în acel moment al anului, aşa că înclină elicopterul pe-o parte, pentru a putea veni la aterizare cu faţa spre ceea ce spera să fie vîntul dominant.

Menţinu o rotaţie constantă, în aşa fel încît să nu apară perturbaţii ce ar fi putut face ca aparatul să se rotească în jurul axei sale. Pedalele inversate reprezentau marea problemă; reflexele nu mai contau şi trebuia să-şi calculeze fiecare mişcare, ca atunci cînd eşti pus să conduci o maşină britanică pe partea stîngă a şoselei.

– Te descurci foarte bine, spuse Alevy.

– Cu mine vorbeai?

Instinctul îl împingea pe O'Shea să planeze într-un unghi larg ca şi cînd aparatul ar fi avut aripi, dar ştia că trebuia să păstreze suficientă înălţime pînă în ultimele secunde dinaintea aterizării; asta în eventualitatea că ar fi făcut vreo manevră greşită care ar fi blocat motorul şi ar fi căzut cu elicea învîrtindu-se doar în virtutea inerţiei, o cădere liberă care putea avea şanse de succes numai dacă rămînea suficient timp pentru a schimba pasul elicei, încît mişcarea ei să fie îndeajuns de puternică pentru a amortiza căderea.

Venea la aterizare într-un unghi de patruzeci şi cinci de grade, iar altimetrul indica înălţimea de cinci sute de metri.

Elicopterul depăşi marginea excavaţiei la o altitudine de o sută de metri şi O'Shea realiză că groapa era mai adîncă decît crezuse. Peretele opus al carierei se ridica la mai puţin de o sută de metri în faţa lui, iar el continua să se afle la o sută de

metri deasupra fundului carierei, într-un unghi de apropiere la aterizare care n-ar fi făcut decît să zdrobească aparatul de peretele ce se apropia cu repeziciune. Simți cum îl cuprinde un val de transpirație.

O'Shea acționă comenzile dorindu-și ca în clipa aceea să fi avut o mînă în plus.

– Elicopter nenorocit...

Elicopterul continua să piardă din viteză, dar O'Shea știa că era cu coada lăsată pe spate și că aceasta ar fi putut izbi solul înaintea roților.

Vîrtejul creat de elice ridică nori uriași de praf și pietriș, obturîndu-i vizibilitatea lui O'Shea, care era nevoit să urmărească indicatorul de orizont artificial, pentru a ști dacă era în poziție orizontală față de pămînt. Perturbația produsă de vîrtejul de aer făcea tot mai dificilă menținerea aparatului într-o poziție stabilă. Nu vedea nici pămîntul, nici peretele excavației, dar spera să atingă solul cu roțile înainte ca botul elicopterului să se izbească de perete.

– Nu văd nimic... vede vreunul dintre voi ceva?

– Liniștește-te, interveni Alevy. Te descurci foarte bine.

O'Shea știa că elicopterul avea botul prea ridicat și coada prea lăsată și că era aplecat pe stînga, continuînd să avanseze cu o viteză mai mare decît cea cu care cobora. Mai știa și că nu mai avea control asupra aparatului. Luă hotărîrea să închidă maneta de gaze, sperînd ca gravitația să facă ceea ce el nu mai putea.

– Țineți-vă bine!

Botul elicopterului se lăsă în jos și aparatul parcurse în cădere ultimii cîțiva metri, dar nu drept, ci înclinat, atingînd pămîntul mai întîi cu roțile din stînga.

– La naiba!

O'Shea opri motorul, în momentul în care, balansînd de pe o latură pe alta, elicopterul aproape că atinsese pămîntul cu elicea portantă.

În cele din urmă, aparatul se așeză în nisip, iar elicele se opriră. Așteptară tăcuți să se așeze praful și să poată să vadă. Alevy se uită de jur împrejur. Era, într-adevăr, un fel de carieră de suprafață. În partea dreaptă, văzu cîteva șoproane din lemn și utilaje folosite la săpături, dar nici urmă de muncitori sau de paznici.

– Eşti la sfîrşitul ciclului de instrucţie, Ed? îl întrebă Alevy pe O'Shea.

O'Shea trase aer în piept şi dădu afirmativ din cap, ştergîndu-şi mîinile transpirate de pantaloni.

– Acum m-am prins cum merge drăcia asta.

Brennan deschise uşa glisantă şi, împreună cu Mills, îl scoase din elicopter pe pilotul rus, care continua să fie inconştient şi îl dezbrăcară de costumul de zbor Aeroflot, lăsîndu-l în lenjeria de corp, cu mîinile legate de picioare.

Alevy şi O'Shea îşi scoaseră bagajul din elicopter şi îl aşezară grămadă la o oarecare distanţă de elicopter. Alevy descuie cu o cheiţă una dintre valize şi scoase trei uniforme de grăniceri KGB, cizme negre, caschete, patru ceasuri sovietice, pistoale şi trei mantale KGB Alevy, Mills şi Brennan se îmbrăcară în uniforme, iar O'Shea îşi puse costumul de zbor al pilotului.

În timp ce se încheia la manta, Alevy scrută marginea excavaţiei, dar nu văzu mare lucru în întunericul ce-i înconjura.

– Cred că putem aştepta aici.

– N-am văzut nici o lumină aprinzîndu-se sau vreun alt semn de viaţă.

Îşi privi ceasul sovietic.

– Dacă chestia asta funcţionează, e zece şi treizeci şi două de minute. O să pierdem cursa Finnair, chicoti Brennan, în timp ce-şi fixa centura în al cărei toc se afla un pistol Makarov de 9 mm cu amortizor.

Alevy şi Mills îşi puseră centurile, iar O'Shea îşi strecură pistolul în buzunarul costumului de zbor. Îşi potrivi ceasurile, apoi aşezară grămadă hainele civile, paşapoartele, valizele, ceasurile şi portofelele, aruncînd deasupra mormanului pungile de la Beriozka şi servietele diplomat. Alevy scoase cutia satinată şi mărgelele de chihlimbar din buzunarul trenciului şi le băgă într-un buzunar al mantalei.

Brennan băgă mîna în valiză şi scoase ultimele articole: două grenade incendiare cu fosfor şi sistem de detonare întîrziată. Potrivi declanşatorul pentru trei ore mai tîrziu şi le trînti în grămada de haine şi bagaje.

– Să mergem! spuse Alevy.

Se întoarseră cu toții la elicopter. O'Shea se sui înapoi pe locul pilotului, iar Alevy pe locul de lîngă el. Brennan și Mills se așezară în spatele lor.

– După părerea ta, îl întrebă Alevy pe O'Shea, cît timp am putea zbura cu combustibilul pe care-l avem la dispoziție?

O'Shea reflectă o clipă, apoi răspunse:

– Cum spuneam cînd am discutat prima oară treaba asta, timpul de zbor al unui elicopter este foarte greu de apreciat. Aparatele de zbor cu aripi fixe au niște parametri mult mai clari. Cu ele decolezi, zbori și aterizezi, pe cînd cu un elicopter mai faci și alte lucruri. De pildă, zborul la punct fix, care consumă o groază de combustibil. Alevy îl lăsă pe O'Shea să vorbească, fiindcă știa că O'Shea simțea nevoia s-o facă. În plus, mai aveau de așteptat trei ore.

– Depinde foarte mult, continuă O'Shea, de vînt, temperatura aerului, sarcină, altitudine și tipul de manevre pe care le execuți. Mai depinde și de mine ca să nu irosesc combustibil, numai că eu nu sînt suficient de familiarizat cu acest tip de aparat, pentru a putea să storc maximum de timp și distanță dintr-o cantitate mică de combustibil.

O'Shea tăcu o vreme, apoi răspunse întrebării lui Alevy:

– În cel mai rău caz, două ore, în cel mai bun, patru.

– Pe o distanță în linie dreaptă?

– Să mă gîndesc... cu vreo sută șaizeci de kilometri la oră, trei sute pînă la șase sute de kilometri.

– Chiar și în cel mai bun caz sîntem la limită, remarcă Bert Mills.

Brennan, care nu părea interesat de problema combustibilului, își verifică pistolul Makarov. Fixă și scoase încărcătorul, apoi îl armă și percută în gol ca unul care avusese niște experiențe neplăcute folosind armele altora.

– Verificați-vă armele! le spuse.

Toți se grăbiră să execute comanda lui Brennan, întrucît el era armurierul misiunii.

Apoi Brennan scotoci în geanta de voiaj voluminoasă a lui Alevy, pe care o lăsase la bord, și scoase din ea piesele disparate ale unei puști cu lunetă Dragunov, pe care o asamblă repede pe întuneric. Montă pe ea o lunetă cu ochire în infraroșu, o armă și

o îndreptă spre parbriz, declanşîndu-i aparatul de ochire electronic.

– Pentru o sculă fabricată în URSS, nu-i rea.

– Fac nişte arme destul de interesante, remarcă Mills.

Brennan plie luneta şi-şi aşează puşca la picioare.

– Vezi că în sacoşă sînt două hărţi topografice, îi spuse Alevy lui Brennan.

Brennan găsi hărţile şi i le întinse lui Alevy. Acesta îi dădu o hartă lui O'Shea, care o despături şi şi-o întinse pe genunchi. Alevy îi dădu şi o lanternă în formă de creion şi O'Shea începu să examineze harta.

Brennan continua să scotocească prin geanta de voiaj.

– Granadele cu fosfor, rezerva de muniţie, una, alta. Inventar complet.

Apoi, adresîndu-i-se lui Alevy:

– Ştiu că nu-i treaba mea, dar de unde ai făcut rost de uniforme şi arme şi, mai ales, cum ai făcut să nu le vadă camerista de la hotel?

– Magazinaşul de antichităţi de pe strada Arbat are la subsol un raion de uniforme. Armele au venit prin curier diplomatic. Cît despre cameristele curioase, geanta de voiaj şi valiza mi-au fost aduse din exterior în holul hotelului exact înainte de a ne sui în microbuz.

– Vreau să vă spun ceva, domnule Alevy, spuse Brennan. Am foarte mare încredere în dumneavoastră şi nu cred nici o clipă că misiunea asta e sinucigaşă. Îmi place colonelul Hollis. E un tip cinstit. Şi mai îmi place şi prietena lui. De asta sînt aici şi nu la Londra.

Preţ de cîteva minute, nimeni nu mai scose o vorbă. Apoi O'Shea spuse:

– N-aş vrea să vă preocupe problema zborului. Voi gîndiţi-vă la ce aveţi de făcut. De zbor mă ocup eu. Principiile de zbor sînt aceleaşi chiar şi aici şi chiar dacă elicele se învîrtesc în sens invers. O'Shea se chinui să rîdă, fără să izbutească.

– Nenorocita asta de uniformă mă strînge între picioare, spuse Bert Mills.

– Asta pentru că croitorii KGB-ului nu trebuie să lase loc şi pentru ouă.

– Bill, îi spuse Alevy lui Brennan, vezi că acolo, în spate, e o pungă albastră cu diverse cumpărături de la Beriozka. Am luat gumă de mestecat Bazooka şi alte mărunţişuri. Fă-o să circule!

– Bazooka? Mulţumesc.

Brennan găsi guma şi îi întinse punga lui Mills, care luă un baton de ciocolată. Mills îi oferi punga lui O'Shea, dar acesta îl refuză. Alevy sugea un drops. Brennan făcu un balonaş de gumă, care se sparse cu un pocnet.

– Hei, azi e sărbătoarea de Halloween. Sărbători fericite!

Nu-i răspunse nimeni.

– Am văzut multe costumaţii de Halloween, adăugă Brennan, dar costumele astea ale noastre sînt cele mai înfiorătoare pe care le-am văzut vreodată.

Mills se forţă să rîdă.

– Unde mergem noi o să mai vezi vreo cinci sute de costume la fel.

– Mersi, spuse Brennan.

Minutele se scurgeau în linişte. Nu se auzeau decît zgomotul motorului ce se răcea şi pocnetele balonaşelor de gumă.

– Relaxaţi-vă, le spuse Alevy.

CAPITOLUL 38

În Clubul Veteranilor de Război erau vreo mie de persoane, dar erau cei mai liniştiţi o mie de indivizi în compania cărora se aflase Hollis vreodată.

Clădirea era înconjurată de grăniceri KGB înarmaţi şi nimeni nu avea voie s-o părăsească înainte de miezul nopţii. Clubul era cufundat în întuneric, luminat doar de nişte lumînări şi de feţele rînjite ale felinarelor din coajă de bostan. În bar şi în toate camerele alăturate, bărbaţi şi femei vorbeau revoltaţi, în şoaptă. Unii plîngeau. Hollis observă că, deşi pe mese se afla o cantitate impresionantă de mîncare şi de băutură, nimeni nu era băut, iar mîncarea nu fusese atinsă nici măcar de studenţi, care, după el, păreau foarte stînjeniţi. „Măştile, îşi spuse Hollis, căzuseră, la propriu şi la figurat." Nimeni nu purta masca pregătită pentru petrecere şi nimeni nu-şi juca rolul.

În mijlocul clubului, pe un catafalc, trona un sicriu drapat în negru, un element de decoraţie pentru petrecere care căpătase acum o altă semnificaţie. În jurul sicriului nu se afla nimeni.

Burov nu-şi făcuse apariţia şi Hollis şi-l imagină în vila lui, aşezat alături de soţia sa lîngă soba de teracotă, citind ceva de Puşkin sau uitîndu-se la un film american pe o video-casetă.

Hollis, care ştia că nu se va număra printre cei zece aleşi la întîmplare spre a fi executaţi, se simţea oarecum vinovat de a fi unul din cei doi şi singurii americani din acea sală pe care nu-i aştepta o moarte iminentă. Era sigur că şi Lisa simţea la fel.

Cînd îl anunţase pe Lewis Poole că Burov intenţiona să-l execute pe Dodson împreună cu alte zece persoane, discutaseră şi posibilitatea ca acest lucru să nu fie comunicat şi celorlalţi. Pînă la urmă însă ajunseseră la concluzia că fiecare avea dreptul să ştie.

În timpul așa-zisei petreceri avuseseră loc cîteva incidente. Jane Landis îl scuipase în față pe un student, iar casetofonul stereo care, pentru a crea atmosferă în ton cu tema petrecerii, cînta muzică de înmormîntare, fusese călcat în picioare și făcut bucățele de Samantha Wells, una dintre americancele răpite. Doi americani, Ted Brewer și încă unul, ieșiseră din clădire și încercaseră să treacă dincolo de cordonul de grăniceri, dar fuseseră aduși cu forța înapoi. Căpitanul Schuyler, pe care Hollis îl întîlnise pe cărare în compania lui Poole și a locotenent-colonelului Mead, se încăierase cu un student, dar fuseseră repede despărțiți.

„Spre cinstea lor, își zise Hollis, studenții suportă agresiunea verbală cu o mutră destul de spășită. Cu siguranță, reflectă el, după această noapte de coșmar, școala avea să fie închisă vreme de cîteva săptămîni, dacă nu chiar luni."

Într-un birou alăturat, generalul Austin purta conversații scurte cu grupuri de cîte douăzeci, treizeci de bărbați și femei, pînă ce reuși să se adreseze în felul acesta majorității celor două sute optzeci și doi de americani de sub comanda sa, soțiilor și prietenelor acestora. Hollis își croi drum pînă în biroul lui Austin, pe care îl auzi spunînd:

– Tentativa de evadare e singurul act pur și lipsit de compromis pe care-l putem face aici. Așa că vom încerca iar și iar și nu vor trece zece ani între o tentativă și alta. Nu vor trece nici măcar douăsprezece luni. Și, dacă vor să împuște cîte zece dintre noi pentru fiecare tentativă, n-au decît. Această școală se va închide.

Hollis mai ascultă o vreme, apoi se duse la bar și își luă un pahar cu bere. Lisa îl găsi și îl apucă de braț.

– Sam, nu pot să mai suport.

Hollis își privi ceasul.

– Încă puține minute, pînă la miezul nopții, și gata.

Își aruncă privirea prin bar și îi zări pe Sonny și pe Marty stînd de vorbă într-un colț. Erau acolo, așezați la o măsuță, și cei patru studenți pe care îi vizitaseră în cabana lor. Unul dintre ei, Erik Larson, arăta mai degrabă a Evgheni Petrovici Kornienko. De fapt, toți studenții păreau că nu mai știu cum să se comporte și Hollis se întrebă de ce îi supusese Burov la toate astea. Poate că și pentru ei trebuia să fie o lecție, și anume că statul e atotputernic și că lipsa de loialitate se plătește cu moartea. Ei știau însă acest lucru.

Comandantul Poole se apropie de Lisa și Hollis.

– Bărbații – și femeile –, spuse, sînt gata să facă front comun. Putem începe o revoltă, aici și acum. Putem refuza să mai plecăm de aici și-i putem reține pe studenți ca ostatici. Ne putem duce la vilă la Burov sau ne putem năpusti asupra porții principale și poate că unii dintre noi vor reuși să scape și să ajungă la ambasadă.

Hollis îl privi și amîndoi înțeleseră că ceea ce enumera Poole nu erau niște soluții viabile, ci diferite forme de sinucidere.

– Armele sînt la ei, comandore, spuse Hollis. În secolul al XX-lea, lucrurile stau cam așa: cine are armament automat cu tragere rapidă e călare pe situație.

Poole dădu afirmativ din cap cu privirile aplecate în pămînt.

– Și atunci acceptăm să pierdem unsprezece oameni fără să facem nimic?

– Da. Trebuie, ca să putem încerca iar și iar. Cineva trebuie să scape de-aici. Asta spune generalul Austin și el e șeful. Și știi ceva, nu cred că după noaptea asta lucrurile vor mai fi la fel.

– Nici eu, spuse Poole. După un moment de reflecție, adăugă: Și mai știi ceva? Tot răul e spre bine. Ajunseserăm să fim prea intimi cu oamenii ăștia. Aveam confortul nostru, femeile și copiii noștri, libertatea noastră de gîndire... ne venea greu să ne supărăm și să ținem la supărare. Acum lucrurile s-au schimbat.

Îi privi pe Hollis și Lisa.

– Cred că prezența voastră aici a fost palma peste față de care aveam nevoie ca să ne trezim.

Hollis își drese vocea:

– Poate ți-am părut cam aspru cînd ne-am întîlnit la locuința generalului Austin și te asigur că vederile mele nu s-au schimbat. N-am vrut însă să vă las impresia că nu mă preocupă situația voastră.

– Înțeleg.

O dată cu sosirea miezului nopții, oamenii începură să părăsească în liniște clădirea.

– În noaptea asta o să ne rugăm, îi spuse Poole Lisei. Apoi, întorcîndu-se spre Hollis: Burov a ordonat interdicția de circulație începînd cu ora douăsprezece și jumătate noaptea, așa încît, practic, sîntem sub arest la domiciliu pînă în zori. Nu ne putem întîlni ca să mai stăm de vorbă. Pedeapsa pentru încălcarea ordinului este împușcarea fără somație. De aceea,

vă doresc noapte bună. Ne vedem mîine dimineață pe terenul de fotbal.

Poole se întoarse și plecă.

Hollis o rugă pe Lisa să aștepte pînă ce plecau toți americanii și nevestele lor. „Lucru ciudat, își spuse Hollis, că cei mai mulți dintre studenți rămaseră pe loc." Începură să bea și, așa cum se așteptase, unul dintre studenți se apropie de el și de Lisa.

Jeff Rooney îi salută cu mai puțină vervă decît o făcuse cînd se întîlniseră prima oară. Hollis și Lisa nu-i răspunseră.

– Voiam să știți că-mi pare nespus de rău pentru ce se-ntîmplă, spuse Rooney.

Hollis îl privi fix în ochi și-i răspunse:

– O să-ți pară și mai rău, cînd o să ajungi în State și o să te salte FBI-ul. O să ai timp să regreți tot restul vieții, pe care ai să ți-o petreci într-un penitenciar federal. Și Hollis adăugă, zgîndărindu-l: O să-ți pregătești testele pentru forțele aeriene la pîrnaie, generale.

Rooney amuți în jurul lor se adunară mai mulți studenți.

– Am omis să-ți spun, continuă Hollis, că numărul celor capturați din rîndurile voastre e cam de două sute pe an, nu-i așa?

– Nu... ei... n-am citit despre nici o...

– Ziarele occidentale nu știu nici ele chiar tot, prostule! Apoi adăugă pe un ton răstit: Piei din calea mea!

– Îmi pare rău!

– Tu *știi* mai bine, Rooney. Știi ce monstruos e sistemul ăsta. Cu toții știți, așa că n-aveți nici o scuză. Sînteți demni de dispreț. Pleacă!

Ronney nu părea dispus să se urnească din loc, la fel și bărbații și femeile care se adunau în jurul lor în număr tot mai mare.

– *Îmi pare rău,* sincer îmi pare rău. Nu înțeleg de ce colonelul Burov...

– În cazul ăsta, spuse Hollis, de ce nu-i organizezi pe studenți și nu vă duceți să protestați la Burov?

– Nu putem...

– Nu, nu puteți pentru că sînteți tot atît de americani pe cît sînt Ginghis Han sau colonelul Burov. Habar n-aveți ce înseamnă să fii un om liber, care are drepturi și responsabilități.

– Ba da! Am învățat asta aici.

Lisa făcu un pas spre el.

– Așa ceva nu se învață. Apoi îi puse mîna pe piept, îmbrîncindu-l ușor: Așa ceva se trăiește în fiecare zi. Hai, Rooney, exercită-ți dreptul la libertatea cuvîntului, garantat atît în constituția noastră, cît și-n a voastră. Exercită-ți dreptul la petiție pentru repararea unei nedreptăți. Ar fi un bun exercițiu de pregătire nu doar pentru tine, ci pentru voi toți.

Studenții tăceau și Hollis avu impresia că unora dintre cei vreo sută de studenți din bar le dăduse de gîndit, deși o bună parte din ei aveau expresia neutră a acelora care, auzind o chemare la arme, se prefac că vorbitorul se adresează altora și nu lor. Jumătate dintre studenți păreau însă gata să treacă la acțiune.

– Nu înțelegeți, le spuse Hollis, că nu aveți mai multe drepturi la viață, libertate și căutarea fericirii decît prizonierii de-aici? V-ați întrebat vreodată ce se întîmplă cu studenții care nu reușesc să treacă testele finale?

John Fleming, unul dintre tinerii pe care îi cunoscuseră pe terenul de baschet, strigă:

– Încerci să ne duci de nas în maniera voastră tipic occidentală. N-avem de gînd să vă ascultăm minciunile.

Marty, unul dintre studenții aflați în găzduirea familiei Landis, îi replică:

– Dacă vrei să-i combați, fă-o ca un american, nu ca un rus prost.

Remarca stîrni vociferări pro și contra. Suzie Trent ieși din mulțime și veni direct spre Lisa.

– *Ce* se întîmplă cu studenții care nu reușesc?

Jeff Rooney se răsti la ea, înainte ca Lisa să-i răspundă:

– Taci din gură! Vrei să dai de dracu'?

– Vreau *să știu*.

Celălalt intern al familiei Landis, Sonny, ieși din mulțumea care-i înconjura pe Hollis și Lisa și se adresă studenților:

– Am să vorbesc ca un american. Indivizii aștia abuzează de dreptul lor la liberă întrunire și libertatea cuvîntului. Ei incită la revoltă. Propun să-i arestăm și să-i ducem la comenduire.

Hollis fu surprins de cunoștințele de drept ale lui Sonny și de felul în care reușea să le răstălmăcească.

– Şeful vostru, Piotr Burov, spuse Hollis, va executa în mod ilegal...

Sonny îl întrerupse, strigînd:

– Nu e nimic ilegal în treaba asta! Aici există nişte reguli bine stabilite, Hollis, şi Dodson a încălcat una dintre ele. Ştia că e vorba de o infracţiune capitală.

Hollis şi Sonny se aflau acum faţă în faţă.

– Dar cei zece care vor fi executaţi la întîmplare? Asta se cheamă reprimare şi este o chestiune ilegală în orice societate civilizată.

Sonny îşi apropie faţa de faţa lui Hollis.

– Vrei să spui că sîntem necivilizaţi?

Lisa îl împinse pe Sonny, punîndu-i mîna în piept.

– Cum numeşti tu executarea unui prizonier de război care nu şi-a făcut decît datoria, exercitîndu-şi dreptul la evadare pe care îl are prin Convenţia de la Geneva? Sonny se holbă la Lisa, ţinîndu-l pe Hollis sub observaţie cu coada ochiului.

În încăpere se lăsă tăcerea, apoi cineva spuse încet:

– Are dreptate. După dreptul internaţional, execuţia e ilegală.

Se auziră cîteva murmure de aprobare.

Erik Larson îşi drese vocea.

– Cei mai mulţi dintre noi sîntem ofiţeri în Forţele Aeriene Sovietice şi ştim că un confrate ofiţer nu poate fi executat. Poate c-ar trebui să redactăm o notă adresată lui Burov...

– Nu e nevoie să vă mai osteniţi, spuse Burov intrînd cu paşi mari în încăpere, urmat de şase grăniceri înarmaţi.

Îi privi pe studenţi, apoi pe Hollis şi pe Lisa.

– Văd că încercaţi să montaţi războiul de independenţă american aici. Vă mulţumim, dar noi am avut deja revoluţia noastră.

Hollis se apropie de Burov şi spuse:

– Cred că studenţii aştia nu vor mai fi ca înainte, colonele.

– Cred că ai dreptate.

– Anulează execuţiile!

– Nu, sînt mai convins ca niciodată că avem nevoie de ele mîine. Cu toţii.

Burov îşi plimbă privirea de la Marty la Jeff Rooney, apoi la Suzie Trent şi la alţi cîţiva.

– Vă felicit pe toţi pentru scena de înaltă actorie pe care aţi jucat-o, spuse. Cineva din afară ar fi avut, într-adevăr, impresia că voi credeţi ceea ce spuneţi.

Zîmbi într-un mod neplăcut.

– Eu am crezut ceea ce-am auzit despre execuţia îngrozitoare de mîine, spuse Suzie Trent cu o voce slabă.

Burov îi aruncă o privire piezişă, apoi se întoarse către ceilalţi.

– Doreşte cineva să comenteze afirmaţia acestei tinere doamne?

În primul moment, nu interveni nimeni, apoi John Fleming spuse:

– Da, domnule colonel. Cred că ea a nutrit întotdeauna gînduri neortodoxe şi necorespunzătoare despre patria noastră socialistă.

Hollis observă că de data asta nimeni nu-i mai spuse lui Fleming că vorbise ca un rus prost.

– Mănînci rahat! zise Hollis.

Burov îşi privi ceasul.

– E douăsprezece şi douăzeci şi cinci, colonele. Dacă tu şi domnişoara Rhodes plecaţi acum, veţi ajunge probabil acasă înainte de ora de începere a interdicţiei de circulaţie. Dacă nu, s-ar putea să fiţi împuşcaţi de o patrulă. Bună seara!

Hollis o apucă pe Lisa de braţ şi o conduse spre uşă.

– Pentru binele tuturor, mai gîndeşte-te! îi spuse Lisa lui Burov.

– Mai bine v-aţi grăbi. Mîine vreau să fiţi la mine în birou, nu la morgă.

Se întoarse cu spatele la Hollis şi la Lisa, adresîndu-li-se studenţilor:

– Continuaţi-vă petrecerea!

Hollis o conduse pe Lisa în club, unde alţi vreo două sute de studenţi, înghesuiţi lîngă uşa barului, se dădură repede la o parte, lăsîndu-i să treacă.

Ieşiră în aerul rece şi umed de-afară şi o apucară pe poteca ce ducea spre cabana lor. O vreme nu-şi vorbiră, apoi Lisa spuse:

– Sînt foarte mîndră de tine, Sam Hollis.

– Nici tu nu te-ai descurcat prea rău.

Ajunseră la cabană şi intrară. Lisa trase zăvorul la uşă, se prăbuşi într-un fotoliu şi-şi aţinti privirea asupra focului stins din cămin.

– O scînteie. De asta au nevoie? Sau le trebuie o torță? Trase adînc aer în piept și-și pironi ochii în tavan. Pur și simplu nu-i înțeleg pe oamenii àștia. Nimeni nu-i înțelege.

– Asta pentru că nu se înțeleg ei înșiși, replică Hollis. Dar dacă va veni ziua cînd o vor face, cînd vor înceta să se mai preocupe de modul în care sînt văzuți de Occident și vor începe să înțeleagă cine sînt, atunci prima revoluție rusească nu va mai fi decît prologul celei de-a doua.

– *Cînd?*

– Cînd vor fi pregătiți. Cînd nu vor mai putea nega realitatea exterioară.

– Sper să apuc ziua aceea, spuse Lisa zîmbind amar. Sper s-apuc ziua de mîine.

Lisa se ridică.

– Hai la culcare!

– Ia-o înainte. Simt nevoia să rămîn singur cîteva clipe.

– Bine, spuse Lisa sărutîndu-l, după care se duse în dormitor, închizînd ușa în urma ei.

Hollis stinse veioza și rămase singur cu gîndurile sale în întuneric. Se gîndi, și nu pentru prima oară, că, după toate cîte se întîmplaseră, Alevy îi trădase pur și simplu, abandonîndu-i. Îi veniră în minte motivele de ordin profesional care l-ar fi putut determina pe Alevy să facă acest lucru, motive tipice pentru el. Cu toate acestea, simțea, chiar dacă fără a avea dovezi, că, în pofida firii sale întortocheate, Alevy nu era capabil de această trădare supremă. Decît, desigur, dacă s-ar fi simțit personal trădat. Și poate că și Lisa îl trădase pe Seth Alevy, iubitul ei. Hollis n-avea de unde să știe. Și poate că Alevy considera că și Hollis îl trădase. În relațiile dintre bărbați și femei, gelozia e o forță căreia i-au căzut victime regi și chiar națiuni întregi.

Hollis stătea cu ochii ațintiți în beznă. Timpul trecea și, deși era obosit, nu simțea nevoia să doarmă. Fu cuprins de un sentiment straniu de neîncredere și ceva îi spuse că, într-un fel sau altul, aceasta avea să fie ultima zi a Pensionului.

CAPITOLUL 39

În cabina elicopterului se făcuse frig. Alevy, Mills, Brennan și O'Shea făcuseră pe rînd de planton, afară, lîngă elicopter, scrutînd marginea carierei cu luneta puștii Drahunov. Mills schimbase cu bandă adezivă neagră numărul de identitate al elicopterului din P-113 în P-413, pentru eventualitatea că un alt aparat de zbor sau chiar Pensionul interceptase mesajele radio referitoare la prăbușirea lui 113.

Pilotul Aeroflot începu să geamă în întuneric. Brennan, care patrula cu pușca pe lîngă elicopter, băgă capul prin deschizătura ușii și-i spuse lui Alevy:

– Ar fi trebuit să aducem o pătură pentru el.

Alevy fu surprins de compasiunea lui Brennan pentru un om pe care fusese gata să-l arunce din elicopter de la o înălțime de o mie de metri.

– Temperatura e pozitivă, spuse Alevy. Supraviețuiește el pînă mîine dimineață, cînd o să-l găsească cineva.

Alevy scoase un alt tampon cu cloroform din buzunar și i-l întinse lui Brennan.

– Adoarme-l la loc!

Brennan se îndepărtă de elicopter și reveni după cîteva minute, cînd gemetele pilotului încetară.

Următoarea oră se scurse fără să se întîmple ceva deosebit. De planton era căpitanul O'Shea, care scruta drumul îngust și în pantă ce cobora în carieră. Deodată, coborî pușca și sări pe treapta elicopterului.

– Coboară ceva pe drum.

Brennan sări din elicopter şi smulse puşca din mîna lui O'Shea. Îngenunche, îndreptă puşca în direcţia drumului şi reglă imaginea drumului bătătorit, aflat la o distanţă de vreo sută de metri. O'Shea se strecură înapoi în scaunul pilotului şi se pregăti de decolare.

Brennan urmări ţinta, ochi şi trase. Puşca cu amortizor tuşi, scoţînd un licăr de lumină scurt, în ciuda ascunzătorului de flacără montat la gura ţevii. Brennan se ridică şi se întoarse lîngă uşa deschisă a elicopterului.

– Era un căprior mare, dar l-am doborît. Apoi adăugă: Foarte bună puşcă!

La ora unu şi treizeci de minute, Alevy spuse:

– Să mergem!

Bert Mills, care făcea de planton, sări înapoi în elicopter şi-i dădu puşca lui Brennan.

O'Shea porni cele două motoare cu turbină şi le lăsă să se încălzească preţ de cîteva minute, supraveghind indicatoarele.

Alevy, aşezat în scaunul copilotului, îl întrebă:

– Mai ştii să-l pilotezi?

O'Shea schiţă un zîmbet.

– Da, dar nu ştiu cum să decolez.

O clipă mai tîrziu O'Shea acţionă comenzile şi aparatul se ridică la verticală, stîrnind un nor de nisip şi pietriş.

Îl lăsă să se înalţe, verificînd aparatele de bord şi străduindu-se să menţină elicopterul într-o poziţie stabilă. Elicopterul ieşi din carieră pe direcţia vîntului, care sufla dinspre nord.

Dedesubt, grenadele cu fosfor explodară cu o lumină albă orbitoare, devorînd mormanul de bagaje şi haine.

Elicopterul Mi-28 începu să urce în diagonală spre nord. La altitudinea de opt sute de metri, O'Shea îndreptă elicopterul spre vest şi reglă comenzile pentru un zbor în regim de croazieră.

– Nu mai are nici un haz să zbor cu tine cu elicopterul, comentă Alevy.

O'Shea se lăsă pe spătarul scaunului.

– Am reuşit să-l îmblînzesc.

– Da? Mă bucur.

– Bill şi Bert, spuse O'Shea, voi uitaţi-vă după avioane. Nu pot să ne vadă, dacă avem luminile stinse. Seth, găseşte-mi şoseaua Minsk–Moscova sau rîul Moscova.

Alevy privi prin parbriz. Noaptea continua să fie senină, iar stelele cu strălucirea lor luminau într-o oarecare măsură pămîntul, deşi luna aproape apunea. Alevy scrută terenul de dedesubt, reuşind în cele din urmă să repereze rîul Moscova, care arăta ca o panglică subţire de cositor şerpuind printre cîmpurile şi pădurile întunecate.

– Treci la sud de rîu, îi spuse lui O'Shea.

O'Shea viră spre sud-vest.

Alevy cercetă încordat pămîntul de sub ei şi, după cîteva minute, spuse:

– Uite şoseaua. O vezi?

O'Shea se aplecă în faţă.

– OK.

Întoarse elicopterul în direcţia vest, urmînd firul şoselei:

– Atenţie, ora unsprezece, la nivel, strigă Mills.

Din faţă, se apropiau de ei nişte lumini de navigaţie intermitente. Cum viteza celor două aparate era mare, luminile ajunseră dintr-o dată foarte aproape de ei, pe un curs de coliziune. O'Shea înclină elicopterul spre dreapta, iar celălalt aparat, un elicopter de transport mamut Mi-8, trecu la distanţă foarte mică de partea lor stîngă.

– Dumnezeule...! exclamă O'Shea. După ce trase adînc aer în piept, îi spuse lui Alevy: Dacă au văzut că n-avem luminile aprinse, o să ne raporteze. E de aşteptat să trezim mai puţine bănuieli dacă zburăm cu luminile aprinse. Apoi adăugă: Dacă ne caută, Seth, folosesc oricum radare mobile, de bord.

– Sper ca locul în care e căutat elicopterul ăsta să fie pădurile de lîngă Şeremetievo, replică Alevy. Fără lumini.

Îşi continuară drumul spre vest, navigînd după repere terestre, între rîul Moscova şi şosea, care urma, în mare, un traseu paralel cu rîul. Alevy privi vitezometrul, care indica o sută douăzeci de kilometri la oră.

– Curînd o să vedem luminile Mojaisk-ului, spuse.

– Eu nu văd nici un fel de lumini, comentă Brennan. Cred c-acolo jos nu-i nimeni.

Mills se aplecă în față și arătă spre stînga.

– Ce se vede acolo e Mojaisk-ul?

Alevy privi luminile ce licăreau la vreo cinci kilometri în fața lor. Nu erau prea multe la acea oră, dar reperă cu claritate un șir de lumini ce părea să traverseze rîul Moscova. Probabil podul din Mojaisk.

– Altceva nu se prea vede pe-aici, spuse Alevy, așa că ăla trebuie să fie orașul. Ghidează-te după el, căpitane.

– Înțeles.

O'Shea corectă capul compas, îndreptînd elicopterul spre Mojaisk. În cîteva minute, văzură centrul luminat al orașului, în care se intersectau două străzi principale: cea de la nord spre sud, care ducea la pod, și cea dinspre est spre vest, de fapt vechea șosea Minsk–Moscova.

– Coboară la vreo cinci sute de metri, spuse Alevy, și urmează firul apei.

O'Shea coborî spre rîul Moscova și trecu pe deasupra podului. De la înălțimea aceea, rîul părea luminiscent, reflectînd lumina rece a stelelor și ce mai rămăsese din lumina lunii.

– Îmi place să zbor pe firul apei, spuse O'Shea. Odată, am urcat pe Hudson într-un Piper Cherokee. Am străbătut întregul curs al fluviului Colorado într-un Cessna... iar acum merg pe firul Moscovei... într-un Mi-28 împrumutat... o adevărată piatră de mormînt.

Urmară cîteva minute de tăcere, apoi Alevy spuse:

– Micșorează viteza!

O'Shea micșoră viteza elicopterului la nouăzeci de kilometri la oră.

Alevy se uită la ceas, apoi pe harta aeriană și spuse:

– Domnilor, vom ateriza foarte curînd.

Nu-i răspunse nimeni. Erau cu toții profesioniști, și fiecare dintre ei își pusese, într-un moment sau altul, norocul la încercare, în exercitarea profesiei. Fiecare, în felul său, era o persoană cu sînge rece, distantă și practică. Calculaseră riscurile și le găsiseră oarecum mai mici decît cele pe care le prezenta revolverul cu butoi al ruletei rusești. Erau cu toții foarte speriați, dar și foarte emoționați. Alevy aproape că simțea nerăbdarea

celorlalți de a verifica dacă planul schițat pe hîrtie va funcționa în teren.

Alevy cercetă atent malul sudic al rîului Moscova.

– E undeva în pădurea aia de pini.

Apoi i se adresă lui O'Shea:

– Mai jos și mai încet, Ed. Ia-o pe deasupra pădurii.

– Înțeles.

O'Shea se îndepărtă de rîu și micșoră viteza, coborînd două sute de metri.

Alevy aruncă o privire în spate, spre Brennan și Mills, care scrutau terenul prin hublouri. Nu-i întrebase care erau motivele pentru care acceptaseră să participe la misiune și nici nu le întinsese vreo capcană ca să-i recruteze. Le schițase doar planul și îi întrebase dacă li se părea realizabil și dacă doreau să participe. Răspunsul lor fusese afirmativ. Atît și nimic mai mult.

Alevy privi prin parbriz la pădurea de pini întunecată ce se derula sub ei. La un moment dat, pădurea se sfîrși, fiind urmată de un cîmp deschis, presărat cu monumente de piatră. Cîmpul de la Borodino.

– Am trecut de el, îi spuse lui O'Shea. Întoarce!

O'Shea vira și elicopterul se roti cu 180 de grade, revenind pe vechiul drum.

Trecuseră din nou de marginea pădurii și, fără ca Alevy să-i fi spus ceva, O'Shea micșoră și mai mult viteza, coborînd la altitudinea de două sute de metri.

Mills fu primul care îl văzu.

– Acolo, la ora zece!

Priviră cu toții spre stînga și văzură o porțiune de pămînt defrișat prin pădurea deasă și întunecată. Alevy zări un turn de pază și observă că împrejurul lagărului nu existau reflectoare. Într-o eră a senzorilor de mișcare electronici și a detectoarelor de sunet, a radarelor mobile și a dispozitivelor de vizibilitate pe timpul nopții, zidurile închisorii deveniseră supertehnicizate, mai ales în Uniunea Sovietică.

– Vezi care e direcția vîntului, îi spuse Alevy lui Brennan.

– Înțeles.

Brennan căută prin geanta de piele şi găsi un semnalizator fumigen. Deschise o parte a geamului lateral din plexiglas, rupse siguranţa semnalizatorului şi îl aruncă pe fereastră.

O'Shea aduse elicopterul în zbor la punctul fix, la o altitudine de două sute de metri, şi urmări dîra de fum alb care se pierdea printre copacii de dedesubt.

– Vîntul suflă dinspre nord cu o viteză de aproximativ opt kilometri pe oră. Apoi O'Shea adăugă: S-ar putea ca acum turnurile de pază să audă zgomotul elicei. Dacă e să aterizăm, trebuie să avem luminile aprinse.

– Ai dreptate, replică Alevy.

Răsuci comutatorul, aprinzînd luminile de navigaţie şi lumina intermitentă din coadă.

– Ştii ce ai de făcut, îi spuse lui O'Shea.

– Da.

O'Shea puse din nou aparatul în mişcare, viră spre dreapta, apropiindu-se de latura dinspre nord a lagărului pe o direcţie paralelă de la vest spre est. Acum, se distingeau foarte bine turnurile de pază, amplasate la o distanţă de două sute de metri unul de altul, de-a lungul zonei defrişate.

– Dă-mi tuburile! îi spuse Alevy lui Brennan.

– Nu-i nevoie, pot s-o fac eu.

– Dă-mi-le!

Brennan scoase patru tuburi metalice din geanta de voiaj şi i le dădu lui Alevy. Acesta le examină o clipă, apoi rupse banda galbenă de protecţie de pe capace şi le amorsă rotind discul gradat al fiecăruia. Deschise geamul din dreptul său şi aruncă primul tub la vreo cinci sute de metri în afara perimetrului nordic al lagărului. Aşteptă cîteva secunde, apoi aruncă al doilea tub, urmat de al treilea şi, în fine, de al patrulea, aproximativ vizavi de turnul de pază din colţul nord-estic al lagărului. Era sigur că nici una dintre santinelele din turnurile de pază nu putuse să vadă căzînd ceva din elicopter.

– E-n regulă, căpitane O'Shea. Acum hai să aterizăm!

O'Shea viră spre dreapta, apoi întoarse, trecînd pe deasupra turnurilor de pază şi a gardului de sîrmă ghimpată la o înălţime de o sută de metri.

– Elicodromul e la extremitatea vestică a lagărului, spuse Alevy. Menţine direcţia!

Alevy acţionă comutatorul proiectorului de aterizare şi un fascicul puternic de lumină ţîşni de sub fuzelaj. Alevy acţionă maneta de dirijare a luminii şi fasciculul de lumină începu să se plimbe pe deasupra vîrfurilor copacilor. În acel moment, îşi spuse Alevy, ruşii încercau deja să-i contacteze prin radio, dar Alevy nu le cunoştea frecvenţa. Ruşii erau foarte agitaţi şi al naibii de hotărîţi cînd era vorba de protejarea spaţiilor aeriene interzise, dar aici, în inima Rusiei, Alevy spera ca ei să pună mai întîi întrebări şi abia după aceea să tragă. De asemenea, spera ca, în cazul în care ruşii văzuseră semnalizatorul fumigen, să-l ia drept ceea ce trebuia să pară, respectiv un mijloc de determinare a direcţiei vîntului, necesară aterizării, şi nu ceea ce era de fapt, un mijloc de determinare a locului de lansare a celor patru tuburi cu gaz somnifer pentru ca, odată eliberat, gazul să fie împins de vînt deasupra lagărului. „Iată un caz, îşi spuse Alevy, în care ideea lor paranoică despre posibilitatea de a fi atacaţi de forţe imperialiste mîrşave nu e deloc o nebunie."

– Nu trebuie să provocăm vreun atac de la sol, îi spuse lui O'Shea, dar, dacă cineva de-acolo de jos se trezeşte apăsînd pe trăgaci, fii gata să ripostezi.

– Înţeles.

Deodată, un fascicul de lumină se ridică în aer la vreo sută de metri în faţa lor, apoi se plimbă uşor pe fuzelaj, iluminînd cabina şi, spera Alevy, însemnele familiare ale Aeroflot-ului. Cum Aeroflot-ul şi aviaţia militară erau unul şi acelaşi lucru, Alevy spera totuşi să nu trezească suspiciuni. Fasciculul de lumină nu se dezlipi de ei, în vreme ce elicopterul începu să reducă din altitudine.

– E probabil reflectorul elicodromului, spuse O'Shea.

– OK. Alevy îndreptă fasciculul luminii de aterizare spre reflectorul de la sol. La nici trei sute de metri în faţa lor se vedea acum o poiană mare, în pădure. Alevy începu să manevreze comutatorul luminii de aterizare, comunicînd în codul internaţional de semnale luminoase: „Radio defect, cer permisiunea de a ateriza".

– E-n regulă, Ed, îi spuse lui O'Shea. Hai să aterizăm.

O'Shea începu să coboare în pantă spre elicodrom.

– Acu' e acu'!

Reflectorul de la sol își coborî fasciculul de lumină, îndreptîndu-l spre luminiș, pe care îl mătura înainte și înapoi, indicîndu-le drumul.

Brennan scrută zona prin luneta cu infraroșii montată pe pușcă.

– Ne-așteaptă vreun comitet de primire? îl întrebă Bert Mills.

– Pe teren nu-i nimeni. La marginea lui, o cabană de bîrne. E un tip pe o platformă, care manevrează reflectorul. Lîngă el e un pistol-mitralieră AK-47. Altceva nu se mai vede.

O'Shea înclină elicopterul spre dreapta, pentru a putea veni la aterizare cu vîntul în față.

– Aterizarea asta o să fie la fel de „tare" ca ultima? îl întrebă sec Mills.

– Nu, răspunse O'Shea.

Reduse puterea motorului și trecu pe deasupra cabanei la o înălțime de cincizeci de metri, îndreptîndu-se spre centrul poienii. Toți amuțiră. Alevy își simți inima bătînd cu putere și gura uscată. Își drese vocea și spuse:

– Din treaba asta n-o să vă alegeți cu bani, domnilor, nici cu medalii, glorie, mulțumiri oficiale sau fotografii la Casa Albă. Ce v-așteaptă aici e un iad și s-ar putea să ajungeți într-un mormînt fără nimic la căpătîi în această pădure rusească. De aceea, vă mulțumesc din nou pentru că v-ați oferit să participați la această misiune.

Nu-i răspunse nimeni.

Alevy își privi ceasul. Era ora două și trei minute. Prizonierii lagărului erau cufundați în somn, fără să știe că eliberarea lor dintr-o îndelungată captivitate era atît de aproape.

O'Shea trase tija de comandă a pasului ciclic. Elicopterul rămase suspendat o clipă, apoi se așeză ușor pe pămîntul acoperit cu iarbă al Pensionului.

– Frumoasă aterizare, Ed, spuse O'Shea cu glas tare, dar mai mult pentru sine.

CAPITOLUL 40

Elicopterul rămase aşezat în mijlocul poienii, cu motoarele în funcţiune. Brennan şi Mills se lăsară în jos, sub nivelul geamului.

Seth Alevy îşi privi ceasul. Era două şi cinci minute.

– Căpitane, i se adresă lui O'Shea, decolezi la trei patruzeci şi cinci, cu sau fără pasageri, prin asta înţelegînd oricare dintre noi sau chiar noi toţi. Înţeles?

– Înţeles.

– Opreşte motoarele!

O'Shea opri motoarele şi elicele începură să-şi încetinească rotaţiile. Fasciculul de lumină ce venea de la o distanţă de vreo sută de metri se plimba pe fuzelajul elicopterului începînd cu cabina pilotului şi continuînd cu hublourile cabinei de pasageri, emblema Aeroflot-ului şi, în fine, numărul de înmatriculare P-413 de pe coada elicopterului.

Alevy trecu în cabina de pasageri şi deschise uşa de pe partea stîngă.

– Baftă! îi ură Brennan.

– Arăţi ca un rus adevărat, adăugă Mills.

Alevy sări din elicopter, îşi puse cascheta de ofiţer şi se îndreptă hotărît şi cu paşi mari în direcţia reflectorului şi a cabanei de bîrne.

„Sper să fie aşa", spuse pentru sine ca răspuns la aprecierea lui Mills.

Bărbatul care mînuia reflectorul stinse lumina, coborî de pe platformă şi se îndreptă spre el. Cînd ajunse la vreo zece metri de el, Alevy constată că era vorba de un soldat tînăr din trupele

de grăniceri ale KGB-ului, care ţinea sprijinit de şold un pistol-mitralieră AK-47. Soldatul se opri şi îl somă:

– Stai! Cine eşti?

Alevy se opri şi răspunse răstit în rusă:

– Sînt maiorul Voronin.

Alevy se îndreptă cu paşi mari spre soldat, care înţepeni cu picioarele desfăcute, cu pistolul-mitralieră în poziţie de tragere şi cu degetul pe trăgaci. Alevy se opri la cîţiva metri de el.

– Am o întîlnire cu colonelul vostru, spuse Alevy, neştiind dacă Burov folosea aici numele său conspirativ sau pe cel de Pavlicenko, despre care ştia de la generalul Surikov că era numele lui adevărat.

– Eşti surd, omule? se răsti Alevy. Trebuie să mă întîlnesc cu colonelul dumitale.

– Am înţeles, să trăiţi!

– A trimis o maşină după mine?

– Nu, să trăiţi. Şi n-am primit nici un ordin în legătură cu sosirea dumneavoastră, tovarăşe maior.

– Cu atît mai rău pentru tine, spuse Alevy, folosind o expresie sarcastică preferată de ofiţerii KGB. Cum te cheamă, soldat?

– Frolev.

– Ei bine, Frolev, dă telefon să mi se trimită o maşină.

– Am înţeles, să trăiţi.

Frolev făcu stînga-mprejur şi o luă spre cabană. Alevy îl urmă.

Trecînd pe lîngă platforma pe care era montat reflectorul, Alevy observă că nu se afla prin preajmă nici un vehicul care s-o remorcheze. Izba de alături era o construcţie simplă din bîrne fasonate, cu nelipsitul acoperiş de tablă şi cîteva ferestre. Pe acoperiş erau un burlan de sobă şi două antene. Două cabluri, unul electric şi altul telefonic, duceau de la cabană pînă la un pin din apropiere.

Frolev deschise uşa izbei, care era alcătuită dintr-o singură încăpere, şi se dădu la o parte, lăsîndu-l pe Alevy să intre. De grinda din centrul plafonului atîrna un bec. Înăuntru, mai erau doi bărbaţi, cu unul mai mult decît anticipase Alevy.

Unul dintre ei dormea pe un pat de campanie; pe pieptul lui, ridicîndu-se şi coborînd în ritmul respiraţiei, stătea deschis un exemplar legat din romanul lui Rîbakov *Copiii din Arbat.* Celălalt bărbat, un sergent, era aşezat la o masă de campanie,

aplecat asupra unei table de şah. După numărul şi aşezarea pieselor partida părea că se află aproape de final. În timp ce închidea uşa, Frolev strigă:

– Atenţiune, drepţi!

Sergentul sări imediat în picioare, iar soldatul care dormea se ridică şi el buimac, luînd poziţia de drepţi. Alevy aruncă o privire prin încăpere. Într-un colţ, pe o sobă de teracotă, fierbea un ceainic cu ceai. În dreapta, sprijinită de perete, era o masă lungă, pe care se aflau un aparat de radio pe frecvenţe înalte, un aparat de radio pe unde scurte şi două telefoane.

Alevy se apropie de tabla de şah şi examină piesele.

– Tu joci cu albele? îl întrebă pe Frolev. Cum de-ai intrat într-o asemenea încurcătură?

Soldatul rîse politicos. Sergentul, un om între două vîrste, îşi drese vocea.

– Iertaţi-mă, tovarăşe maior!

Alevy îşi întoarse privirea spre el.

– Da, sergent.

– Din păcate, nu ni s-a spus nimic despre sosirea dumneavoastră.

– Tovarăşe sergent, interveni grăbit Frolev, dînsul e maiorul Voronin şi a venit la colonelul Burov. Are nevoie de o maşină.

Sergentul dădu afirmativ din cap, după care îi spuse lui Alevy:

– Tovarăşe maior, n-am reuşit să luăm legătura radio cu elicopterul.

– Nici pilotul meu nu v-a putut prinde. N-ar strica să verifici aparatura împreună cu el. L-aţi anunţat pe ofiţerul de serviciu că am aterizat?

– Nu, să trăiţi, răspunse sergentul, dar o s-o fac acum.

Se întoarse şi se adresă soldatului de lîngă patul de campanie.

– Kanavski, sună-l pe locotenentul Celţov.

Kanavski se îndreptă în grabă spre telefoanele de campanie.

Alevy trase discret aer în piept. Lucrurile se desfăşurau bine. Sau poate anii petrecuţi în această ţară îl ajutau să înţeleagă modul în care reacţionau aceşti oameni în anumite situaţii. Sergentul nu-l sunase pe ofiţerul de serviciu, pentru că nu voise să deranjeze un ofiţer, care n-ar fi făcut decît să se răstească la el, spunîndu-i ceva de genul: „Ce dracu' vrei să fac? Să dau

din mîini şi să interceptez elicopterul? Află cine e şi sună-mă din nou".

Alevy, mimînd nepăsarea, se dădu mai într-o parte, astfel încît să-i aibă în raza vizuală pe cei trei. Kanavski ridică receptorul telefonului de campanie şi întinse mîna spre manivelă. Cu o mişcare lentă, Alevy scoase pistolul cu amortizor şi trase primul foc în pieptul lui Frolev, care continua să stea de pază la uşă cu pistolul-mitralieră agăţat de umăr. Frolev tresări, dar nu păru să-şi fi dat seama că fusese împuşcat. Alevy se răsuci în loc şi trase al doilea foc în Kanavski. Surprins, soldatul scoase un strigăt, scăpă receptorul din mînă şi duse mîna la piept.

Sergentul reacţionă rapid, scoţînd pistolul din toc. Alevy trase primul, lovindu-l în abdomen. Sergentul se încovoie, după care căzu împleticit peste birou, împrăştiind piesele de pe tabla de şah. Alevy îi mai trase un foc în cap şi sergentul se prăbuşi la podea.

Alevy se îndreptă apoi spre Kanavski, care continua să se ţină pe picioare, şi îi trase un glonţ în cap. Pe urmă se apropie de Frolev, care se chinuia să se ridice. Alevy se dădu un pas înapoi, pentru a nu fi stropit de sînge, şi îl împuşcă pe Frolev în tîmplă.

Alevy puse telefonul în furcă şi luă ceainicul de pe sobă. Găsi o mănuşă de lînă lîngă sobă, cu care îşi şterse transpiraţia de pe mîna în care ţinuse pistolul şi sîngele de pe cizme. Schimbă încărcătorul pistolului, trase adînc aer în piept şi îşi aminti că, vreme de două decenii, în acest loc trăiseră şi muriseră cîteva sute de americani. Se calmă şi ieşi din cabană.

Brennan şi Mills erau deja acolo. Brennan, cu puşca Dragunov cu lunetă, iar Mills cu geanta de voiaj din piele neagră.

– Bill, spuse Alevy în şoaptă, fă puţină curăţenie înăuntru şi nu te mişca de-aici.

– Eşti sigur că nu pot să vin cu tine? întrebă Brennan.

Lui Alevy îi plăcea Brennan, care era foarte curajos şi entuziast, dar avea o capacitate de concentrare redusă.

– Cum îţi spuneam, căpitanul O'Shea are nevoie să fie avertizat din vreme, dacă lucrurile încep s-o ia razna. Totodată, nu ştim dacă indivizii ăştia raportează telefonic, după un anumit plan, ori dacă sînt sunaţi de cineva la anumite intervale. Deci, dacă sună cineva pentru raport, nu trebuie să spui decît *nicevo*,

adică nu s-a întîmplat nimic. E limbajul standard de comunicare radio pentru rapoartele negative. *Nicevo.*

– *Nicevo.*

– Încearcă să pari plictisit şi obosit. Cască!

– *Nicevo,* spuse Brennan căscînd.

– Bun. Dacă te sună vreunul care are chef de vorbă, repetă chestia asta apăsat, fii bădăran şi trînteşte-i telefonul în nas. Alevy adăugă: Presupun că telefoanele sînt date de la comenduire, aşa că o să-l scot din circuit pe transmisionist. O să te sun de acolo. Să răspunzi cu *Da,* nu *Alio. Da.*

– *Da. Nicevo.*

– Foarte bine. Şi dacă vin vreunii să verifice postul, lasă-i să intre, dar nu-i mai lăsa să iasă.

– O să las puşca Dragunov să le vorbească ruseşte, spuse Brennan zîmbind.

– Nu ezita să sari în elicopter, dacă ţi se pare că lucrurile pe-aici iau o întorsătură urîtă, adăugă Mills.

Brennan nu răspunse.

Alevy îl bătu pe umăr.

– Baftă, Bill!

– Şi vouă!

Brennan luă geanta de piele cu el în cabană.

Alevy şi Mills o apucară în grabă pe aleea pardosită cu bîrne din pin ce ducea spre cabană şi poiana în care aterizase elicopterul.

– Parcă trebuia să aşteptaţi semnalul meu înainte să coborîţi din elicopter, spuse Alevy.

– Ai stat mult înăuntru. Au apucat să sune la comenduire?

– Au zis că nu.

– Crezi că Brennan o să se descurce la telefon?

– Tot atît de bine pe cît s-a descurcat O'Shea cu elicopterul.

– Unele operaţiuni sînt plănuite exagerat de minuţios, comentă Mills. Nu e şi cazul nostru.

Alevy zîmbi amar. Aveau un pilot care nu reuşea să piloteze ca lumea aparatul, un om care păzea telefonul fără să ştie ruseşte şi pe Bert Mills, care nu arăta şi nu se comporta ca un rus, şi nici nu vorbea ruseşte. Ţinînd seama de dificultăţile organizării unei asemenea operaţiuni în inima Uniunii Sovietice, era cea mai

bună echipă pe care Alevy reușise s-o încropească. Cuvîntul de ordine în noaptea aceea era *improvizație.*

– Improvizează!

– Și joacă la cacealma! adăugă Mills.

Ajungînd la intersecția cu drumul principal, asfaltat, al lagărului, Alevy scoase o busolă din buzunarul mantalei. Știa că în dreapta trebuia să fie poarta principală a lagărului, dincolo de care era cîmpia de la Borodino. În stînga, trebuia să fie centrul lagărului. În fotografiile făcute prin satelit se distingea o clădire masivă din beton, care, potrivit presupunerilor lui Alevy, trebuia să fie clădirea comenduirii. O apucară spre stînga, mergînd cu pas grăbit pe marginea drumului străjuit de pini.

După cîteva minute, zăriră o construcție din lemn luminată, care nu apăruse pe fotografiile făcute din satelit. Se apropiară de ea cu prudență. Alevy observă în fața clădirii o verandă; pe măsură ce se apropiau, se auzeau tot mai clar sunetele unei muzici ce răzbătea din interior. Alevy îi făcu un semn lui Mills, arătîndu-i inscripția de deasupra ușii, VFW POST, 000; Mills dădu afirmativ din cap, arătîndu-i, la rîndul său, automatul cu Coca-Cola.

Alevy urcă treptele verandei, urmat de Mills. Prin fereastră, putură să vadă un club încăpător, în care se aflau vreo douăzeci de bărbați și vreo cîteva femei, toți în jurul vîrstei de douăzeci și cinci de ani.

– Studenți, spuse Alevy.

Un grup de bărbați și femei urmăreau filmul *Dracula* al lui Bela Lugosi proiectat pe un ecran video de doi metri. Ceilalți studenți, așezați pe scaune, beau și stăteau de vorbă. Pereții erau decorați ca pentru Halloween, iar în mijlocul încăperii trona un coșciug mare.

– Petrecere. Halloween, spuse Mills.

Alevy dădu afirmativ din cap. La treaba asta nu se gîndise, deși petrecerea părea să fie pe sfîrșite. Își opri privirea asupra drapelului american atîrnat pe peretele opus.

– Ciudat.

În momentul în care dădeau să plece, ușa se deschise și pe verandă ieși un bărbat între două vîrste îmbrăcat într-un hanorac de schi de culoare albă, oprindu-se la distanță mică de ei. Omul se holbă la Alevy și la Mills.

Alevy şi Mills făcură acelaşi lucru. Cîteva clipe, nimeni nu scoase o vorbă, apoi omul întrebă în engleză:

– Vorbiţi englezeşte?

Alevy dădu afirmativ din cap.

Bărbatul îşi drese vocea şi spuse cu o limbă împleticită, de om beat:

– Hai, daţi-i drumu', împuşcaţi-mă!

– Să te împuşcăm?

Uşa se deschise din nou şi un tînăr îşi făcu apariţia, spunînd precipitat în rusește:

– Îmi asum răspunderea pentru acest american, tovarăşe maior.

Alevy încercă să înţeleagă ce se petrecea şi să-şi dea seama în ce limbă să răspundă. Ambii bărbaţi erau evident foarte beţi.

– Numele meu e Marty Bambach, spuse tînărul în rusește. El e Tim Landis. Stau la el în gazdă şi o să-l duc eu acasă.

– Am pierdut noţiunea timpului, spuse Landis în engleză. Mare scofală!

Alevy începu să înţeleagă cum stau lucrurile. Landis era americanul, care violase interdicţia de circulaţie pe timpul nopţii, iar Bambach era un american-rus.

– Voi trece cu vederea faptul că acest om a încălcat interdicţia de circulaţie, îi spuse Alevy lui Marty în rusește, dacă-ţi asumi răspunderea pentru el.

– Mulţumesc, tovarăşe maior! răspunse Marty tot în rusește.

Îl privi apoi pe Alevy în lumina slabă de pe verandă.

– Sînteţi nou pe-aici?

– Da. Poţi să te duci înăuntru. Vreau să stau puţin de vorbă cu omul ăsta.

Marty ezită, apoi spuse:

– Nu vorbeşte rusește.

– Du-te înăuntru.

– Am înţeles, să trăiţi!

Marty se întoarse spre Landis şi-i spuse într-o engleză perfectă, care îi surprinse pe Alevy şi pe Mills.

– E-n regulă, Tim. Nu vrea decît să stea de vorbă cu tine, pe urmă te duc eu acasă.

Marty se întoarse şi intră clătinîndu-se în clădire.

Landis se duse împleticindu-se spre marginea verandei şi se aplecă peste balustradă. Îşi deschise fermoarul de la pantaloni şi urină.

– La naiba cu locul ăsta!

Îşi trase fermoarul la loc şi o luă împleticit înapoi spre uşă.

Alevy îl apucă de braţ şi îi spuse într-o engheză cu accent:

– Ia loc aici.

– Dă-mi drumul!

– Ascultă-mă. Colonelul Sam Hollis e-aici?

Landis îl privi pe Alevy fără să spună nimic.

– Hollis şi Lisa Rhodes. Sînt aici?

– Hollis... îmi pare rău de el... s-a dus acasă.

Landis clătină din cap.

– Continuă!

– A fost pescuit din mare... da' pînă la urmă tot aici a ajuns, cu amărîţii de noi... după douăzeci de ani... tot aici a ajuns.

Brusc, Landis începu să dea raportul:

– Sînt căpitanul Timothy Landis, din Forţele Aeriene ale SUA la dispoziţia dumneavoastră, tovarăşe maior. Ei, cînd dracu' terminaţi inspecţia asta?

– Foarte curînd.

– Da? Uite-o veste bună.

– Unde-i Hollis?

– Nevastă-mea Jane zice că-i băiat bun.

– Nevastă?

– Da' are femeia lui cu el, continuă Landis. A dracului femeie. O s-o împuşte, fiindcă vorbeşte prea mult.

– Cine? Pe cine o să-mpuşte?

– Îi?

– Lisa Rhodes? Pe Lisa Rhodes vor s-o împuşte?

– Tot ce se poate. Şi ea vorbeşte prea mult. Ea şi nevastă-mea fac un duet foarte dinamic.

Landis se prăbuşi într-un balansoar şi îşi pironi ochii în sus, în acoperişul verandei.

– Unde-i Hollis?

– Oh...

Landis privi în jurul lui de parcă ar fi vrut să se familiarizeze cu împrejurimile.

– Oh... i-au dat cabana lui Dodson. E la vreo sută de metri în spatele clădirii aceasteia.

– Şi femeia care-i cu el? Lisa Rhodes?

Landis îl privi mai întîi pe Alevy, apoi pe Mills.

– De ce vreţi să ştiţi? Nu i-aţi chinuit destul?

– Ce vrei să spui?

– Cît au stat la pîrnaie. Sînteţi toţi la fel. Tu, şi Burov, şi toate jigodiile de la KGB.

– Burov e aici?

– Unde dracu' să fie?

Mills puse o mînă pe umărul lui Alevy şi îi şopti.

– Trebuie s-o ştergem.

– Stai un pic.

Apoi se întoarse spre Landis:

– Femeia aia, Lisa, e cu Hollis în cabana lui Dodson?

Landis se ridică nesigur în picioare.

– Lăsaţi-i în pace!

Landis se răsuci brusc spre Alevy, care făcu un pas înapoi.

– Dă-i drumu', ticălosule, împuşcă-mă, zbieră Landis. Împuşcă-mă! Vreau să mor.

Landis traversă cu paşi împleticiţi veranda şi se prăbuşi lîngă un stîlp, îngropîndu-şi faţa în mîini. Începu să plîngă şi, în timp ce Alevy şi Mills se îndepărtau, îl auzi implorînd, printre hohote de plîns:

– Scapă-mă de-aici, Doamne!

– Dumnezeule, Seth, spuse Mills în şoaptă, pe-aici treburile stau foarte rău.

– Nu m-aşteptam să fie bune, Bert. Acum înţelegi, nu?

– Încep să înţeleg şi nu-mi pare rău c-am venit. Apoi adăugă: Zicea ceva de neveste?

Alevy ridică din umeri.

– Bănuiesc că e vorba de prostituate de lagăr.

Găsiră poteca ce începea din spatele Clubului Veteranilor şi o luară la vale, pătrunzînd într-o vîlcea deasă.

– Tipul celălalt, şopti Mills. Marty Bambach. Ăla era *rus* şi vorbea o engleză perfectă.

Alevy dădu afirmativ din cap.

– Şi-i lua apărarea lui Landis.

– Nu pot nici măcar să încerc să-mi imaginez universul suprarealist care s-a creat aici, replică Alevy. Ştim însă că au puşcării şi interdicţii de circulaţie şi că toată treaba e dirijată de KGB.

Alevy bagă mîna în buzunarul mantalei şi scoase un mic receptor radio, îl deschise şi îi scoase antena. Apoi puse casca în ureche şi ascultă.

– Avem semnalul. E pe undeva pe aproape. Mai merse un pic şi spuse: Semnalul e mai puternic.

Privi în jur şi observă o cabană acoperită cu şiţă, retrasă printre copaci şi cufundată în întuneric.

– Pare atît de americană încît mă sperie, şopti Mills.

Alevy înaintă printre copaci şi semnalul deveni tot mai puternic. Aruncă receptorul în tufe şi se apropie de uşa cabanei. Uşa nu avea o clanţă obişnuită, ci un buton sferic, pe care Alevy îl răsuci, dar uşa nu se deschise. Îşi propti umărul în ea şi împinse uşor. Simţi uşa cedînd, după care auzi zgomotul făcut de un obiect metalic care căzu pe podea.

– Stai aici, îi şopti lui Mills.

Alevy deschise uşa şi se strecură în cabana cufundată în întuneric, închizînd uşa în urma lui. Aprinse o lanternă cu filtru roşu şi plimbă fasciculul de lumină pe pereţi şi pe mobilier, apoi observă în dreapta o uşa deschisă, prin care se vedea lumina unui radiator. Trecu pragul uşii şi se trezi în dormitor. Prinse în fasciculul de lumină al lanternei icoana agăţată pe perete, deasupra patului dublu. Alevy călcă uşor pe scîndurile duşumelei, apropiindu-se de pat. În pat, sub un morman de pături, era Lisa Rhodes. Întinse involuntar mîna spre ea, vrînd s-o mîngîie pe obraz.

În secunda următoare un braţ i se încolăci în jurul gîtului şi zări lama lungă şi zimţată a unui briceag de tăiat pîine care îi fu proptit în dreptul inimii. Alevy reuşi să întoarcă uşor capul şi să spună încetişor:

– Bună, Sam.

Hollis îi dădu drumul din strînsoare.

– Bună, Seth.

Îi făcu semn spre uşă şi amîndoi trecură în living. Hollis aprinse o veioză şi Alevy văzu că era îmbrăcat într-un trening asemănător cu ce aveau pe ei Landis şi Bambach. Hollis îşi frecă

degetul mare de arătător și Alevy dădu afirmativ din cap. Apoi Hollis puse o casetă cu muzică religioasă neagră.

– A trebuit să bat ceva drum ca să întîlnesc un prieten, spuse Alevy cu voce scăzută.

– Printre prietenii mei nu-i nici unul costumat ca tine.

– Te ții tare, colonele, spuse Alevy zîmbind.

Hollis ezită, apoi spuse:

– Fiindcă veni vorba, îmi pare bine că te văd.

Îi întinse mîna și Alevy i-o strînse.

– Începusem să am îndoieli, spuse Hollis.

– Am venit cît am putut de repede, Sam. Am stat cinci zile la Washington ca să pun la punct operația asta.

– Care-i planul?

– Îți spun pe drum. Ce-ar fi s-o trezești pe Lisa?

Hollis se întoarse în dormitor și închise ușa. Alevy se duse la intrare, deschise ușa și-i spuse lui Mills, care se ghemuise după o tufă, cu pistolul în mînă:

– Sînt aici. Mai durează cîteva minute.

Închise ușa și se plimbă prin încăpere, examinînd-o. Luă un teanc de reviste, apoi se uită la videocasetele de pe rafturile bibliotecii.

– Incredibil.

Hollis se înapoie în living.

– Vine imediat.

Alevy dădu din cap și arătă cu mîna prin încăpere.

– N-arată rău, spuse.

– Dar nici bine, Seth.

– Am auzit că ați trecut prin clipe grele.

– De unde ai auzit?

– De la un căpitan pe nume Landis. Îl cunoști?

– Da.

– Pare terminat, spuse Alevy.

– Toți sînt terminați. Unde l-ai întîlnit pe Landis?

– La Clubul Veteranilor.

Alevy îi explică în cîteva cuvinte cele întîmplate.

– Ți-aș putea povesti o săptămînă întreagă despre azilul ăsta de nebuni, spuse Hollis, dar bănuiesc că nu avem timp. Cum ați ajuns aici?

– Mi-am însușit un elicopter al Aeroflot-ului la Centrul Comercial. Un Mi-28.

– Aha, ăla despre care mi-ai cerut informații. Cine l-a pilotat?

– Aghiotantul tău, care ține foarte mult la tine și ar vrea să-i schimbi unele calificative din notarea de serviciu.

– O să mă mai gîndesc. Cine mai e cu tine?

– Omul meu, Bert Mills. E afară. Și Bill Brennan.

– Brennan? S-a întors?

– Numai pentru chestia asta.

– Spune-mi și mie care-i planul?

– Păi, am lansat patru tuburi cu ceva care se cheamă THX, un nou gaz somnifer...

– Sandman.

– Da, asta-i denumirea codificată. E foarte tare. Tuburile au declanșator cu ceas. Mai avem la dispoziție vreo oră și un sfert.

– Pentru ce?

– Pentru una, alta.

– Pe cine vrei să scoți de aici?

– Tu, Lisa și încă doi. E tot ce pot să iau într-un Mi-28 și cred că reprezintă suficiente probe pentru a putea declanșa eliberarea celorlalți.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Eu aș vrea să rămîn aici.

– Știu c-ai vrea, Sam, dar știi prea multe și nu te pot lăsa în mîinile lor.

Alevy ezită, apoi îl întrebă:

– Te-au interogat?

– Da, Burov, cu rezultate minime. Artileria grea sosește mîine de la Lubianka cu detectoare de minciuni și șocuri electrice.

– Am sosit la țanc.

– Așa-i. Ai reușit să-i scoți pe Surikov și pe nepoata lui?

– Da. Sîmbăta trecută, prin filiera leningrădeană.

Hollis îl privi fix, prin lumina slabă din încăpere.

– Sigur?

– Sigur.

– Trebuie să negociezi și pentru nevestele și ceilalți de-aici, Seth, spuse Hollis.

– Landis a pomenit de nevastă-sa. Cine sînt nevestele astea?

– Rusoaice, în majoritate deținute politic. Și vreo șaizeci de copii...

– Dumnezeule..., spuse Alevy, clătinînd din cap. Mă așteptam să fie vorba de niște femei. Dar de *neveste... copii...* Și sînt legați afectiv de...? De fapt, presupun că da. Știi, mintea mea încearcă să înțeleagă toată povestea asta...

– În plus, mai e vorba și de șase americance răpite și de alți ruși din gulag, cum ar fi doctorul lagărului și asistentele medicale. Trebuie să intre și ei în tîrgul pe care o să-l încheiem referitor la cele trei mii de „cîrțițe".

– Știi ceva, Sam, spuse Alevy, ești un american pe cinste. Vorbesc serios. Ai vrea să salvezi întreaga planetă sau măcar locuitorii ei pe care îi întîlnești și care îți plac. De fapt, după noaptea asta, o să ne aflăm în situația în care să putem pretinde orice.

– Cît de departe vrei să zbori cu un Mi-28, care are opt oameni la bord? întrebă Hollis.

– Depinde cum suflă vîntul.

– Mă-ndoiesc că ambasadorul sau Charlie Banks o să se bucure văzînd un elicopter sovietic deturnat aterizînd în curtea interioară a ambasadei, spuse Hollis.

– Treaba asta o putem discuta după ce decolăm.

– Seth, de aici nu poți ajunge în nici o parte a lumii libere cu un Mi-28 care are la bord opt persoane. Te-ai gîndit la vreo stație de realimentare cu combustibil, la vreun elicopter de schimb...?

În living își făcu apariția Lisa, îmbrăcată într-un trening albastru și adidași, ceea ce-l făcu pe Alevy să presupună că asta era uniforma lagărului. Rămase pironită locului o clipă, încercînd să se obișnuiască cu felul în care arăta Alevy în uniformă de ofițer KGB, apoi se repezi spre el și îl îmbrățișă.

– Seth. O, Doamne...

Alevy se eliberă din îmbrățișare.

– Trebuie să ne mișcăm foarte repede.

Lisa dădu afirmativ din cap, luîndu-și hanoracul din cuier.

– Mă duc să-mi iau icoana...

Alevy o apucă de braț.

– Las-o! Nu-i icoana ta.

– Ce vrei să spui?

– E o reproducere, Lisa, în care am montat un emiţător. Aşa v-am găsit.

Lisa se holbă la el, apoi la Hollis.

– A fost vorba de un plan pentru eventualitatea că ar fi apărut o situaţie neprevăzută, ceea ce s-a şi întîmplat. M-am plimbat pe lîngă Lubianka şi Lefortovo cu un receptor radio, fără să recepţionez vreun semnal. Apoi adăugă: Am sperat că, văzînd scrijelite secera şi ciocanul, o să te lase s-o păstrezi, gîndindu-se, probabil, că e opera soţilor Kellum. Adevărata icoană e la loc sigur.

Lisa rămase tăcută o clipă, uitîndu-se cînd la unul, cînd la celălalt, apoi se apropie de Alevy.

– Ştii ce mi-au făcut?

– Mă tem că da. Tocmai asta e problema: că pot face rău oamenilor. Afară ne aşteaptă Bert Mills. El, Sam şi cu mine mai trebuie să rezolvăm cîteva lucruri. Va trebui să ajungi la elicodrom singură. Brennan e în cabana care adăposteşte staţia de radio de acolo. N-ar strica să-l ajute cineva să se descurce în ruseşte în cazul în care telefonează cineva. Căpitanul O'Shea e pe elicodrom într-un elicopter. Venim şi noi imediat.

– Las-o baltă, Seth, spuse Lisa. Sam şi cu mine am ajuns pînă aici împreună şi n-o să ne despărţim tocmai acum.

– Nu încerca să te certi cu ea, că n-o scoţi la capăt, îi spuse Hollis lui Alevy.

Alevy dădu din cap.

– Ştiu.

Din buzunarele interioare ale mantalei scoase două pistoale Tokarev de calibru 6,35 mm cu amortizor pe care le dădu Lisei şi lui Hollis.

Hollis îşi îmbrăcă hanoracul şi dădu s-o ia spre uşă. Alevy îl opri, apucîndu-l de braţ.

– Încă un lucru, pentru care cred că putem pierde şaizeci de secunde.

Alevy scoase din buzunar o cutiuţă din piele şi i-o întinse lui Hollis. Acesta o deschise. Înăuntru era o stea de argint, însemnul de grad al generalului de brigadă.

– Există un ordin semnat de preşedinte, pe care însă nu l-am putut lua cu mine din motive de securitate. Felicitări, generale!

Hollis închise cutiuța, întrebîndu-se dacă înaintarea sa în grad putea fi considerată drept postumă sau prepostumă. Se mai întrebă și cum avea să recupereze guvernul pensia de urmaș de la nevastă-sa, în cazul în care ajungea pînă la urmă acasă, sau dacă aveau să i-o mărească, în cazul în care îi rămîneau oasele pe aici. Ultimul lucru la care se gîndi fu dacă steaua de general trebuia privită ca o recompensă ori ca o încercare de mituire.

– Îți mulțumesc că mi-ai adus-o, spuse.

Lisa îl sărută pe obraz.

– Felicitări, Sam. Vreau să spun, generale Hollis.

– Mulțumesc.

Lisa opri casetofonul, stinse veioza și toți trei se strecurară în liniște afară din cabană.

Bert Mills îi aștepta cu mîinile în buzunarele mantalei verzi de kaghebist.

– Salut, tipilor! Sînteți gata s-o luați spre casă? Pe bune de data asta.

– Bună, Bert.

– Lisa vine cu noi, spuse Alevy.

Se îndreptară în grabă spre potecă și apoi o luară înapoi spre drumul principal.

– Atenție la microfoanele direcționale, șopti Hollis. Vorbiți în șoaptă și rusește.

Alevy dădu afirmativ din cap.

– Există patrule în teren? întrebă șoptit în rusește.

– În noaptea asta, da, răspunse Hollis.

Îi povesti pe scurt despre interdicția de circulație, motivul pentru care fusese instituită și execuțiile ce urmau să aibă loc în cursul dimineții.

Alevy clătină din cap.

– Ce ticălos! Unsprezece oameni...? Înseamnă că am ajuns aici la timp.

– Dar în noaptea asta trebuie să fim atenți la patrule, spuse Hollis.

Ajunseră la drumul principal în apropierea Clubului Veteranilor, care era acum cufundat în întuneric și liniște.

– Unde vrei să mergi? îl întrebă Hollis în șoaptă.

– La comenduire, răspunse Alevy.

Hollis făcu semn cu mîna spre dreapta. Grăbiră pasul și după cîteva minute văzură fațada luminată a clădirii din beton de culoare gri în care se afla comenduirea. Se opriră și se ghemuiră în șanțul de scurgere de pe marginea drumului.

– Nu văd un steag sau alte însemne sovietice, remarcă Alevy.

– Sîntem în America, spuse Lisa. Înăuntru, în clădire, însă, e cu totul altceva.

– Ce gînduri ai, Seth? îl întrebă Hollis.

– Dacă vrem ca lucrurile să meargă bine, trebuie să scoatem din funcțiune comenduirea, cu toate mijloacele ei de comunicație și ascultare. Pe urmă, ne mai trebuie doi pasageri pentru elicopter.

Hollis se gîndi la soții Landis, știind că fiul lor n-ar mai fi contat într-un elicopter deja supraaglomerat. Se gîndi, de asemenea, la generalul Austin și la comandantul Poole.

– E o treabă dificilă, Seth, spuse, dar am cîțiva candidați.

– O să-ți ușurez întrucîtva misiunea. Burov e-n lagăr?

Hollis îl privi pe Alevy, răspunzîndu-i printr-o mișcare afirmativă a capului.

– Cred că așa ar proceda un profesionist.

– Te cred. Ca să nu mai vorbim de resentimentele mele personale pentru faptul că m-a făcut jidan împuțit. Cred că și voi aveți niște conturi de reglat cu el.

– Asta nu-i o vendetă, Seth, interveni Lisa, dar, dacă ai nevoie de el, știm unde poate fi găsit.

Alevy dădu din cap.

– A doua persoană pe care o vreau este prizonierul cel mai mare în grad.

– Ar fi vorba de generalul Austin, replică Hollis.

– Știi unde poate fi găsit?

– Da.

– Bun.

Alevy ridică privirea deasupra șanțului de scurgere și examină clădirea comenduirii.

– Spune-mi cîte ceva despre comenduire, spuse Seth Alevy.

– În ghereta aia e probabil o santinelă. Cum intri înăuntru, dai peste un ofițer de serviciu, așezat la un birou. Centrala telefonică e în stînga.

Hollis le prezentă planul clădirii, adăugînd:

– Celulele sînt la etajul întîi, în partea din spate a clădirii. Într-una dintre aceste celule se află Jack Dodson şi el e americanul pe care trebuie să-l luăm cu noi.

– Nu, răspunse Alevy, îl vom lua pe generalul Austin.

– Te înşeli.

– Pe Austin sau pe Burov nu-i poţi găsi fără ajutorul nostru, Seth, spuse Lisa. Dacă Sam îl vrea pe Dodson, trebuie să-l iei pe Dodson.

– N-am să-l iau, dacă nu-i în stare să umble, replică furios Alevy.

– Ai să-l iei chiar dacă mai are doar o brumă de viaţă în el, spuse Hollis. Nu-l cunosc pe tip, Seth, cum nu-l cunoşti nici tu, dar e singurul care şi-a cîştigat dreptul de a veni cu noi. Cu asta am pus punct.

– Bine, spuse Alevy sec. Cîţi militari crezi că se află în clădirea comenduirii la ora asta?

– După informaţiile pe care le-am primit de la aghiotantul lui Austin, comandorul Poole, răspunse Hollis, în clădire trebuie să se afle ofiţerul de serviciu, un transmisionist, un sergent în camera corpului de pază de la celule, cîţiva grăniceri KGB şi cîţiva şoferi, care se pot afla sau nu în clădire la un moment dat. Apoi adăugă: Mai există şase sau şapte indivizi în camera de ascultare, de unde supraveghează toţi senzorii de sunet şi toate mijloacele de ascultare din lagăr. Asta-i camera pe care trebuie s-o scoatem din funcţiune, dacă vrei să ne mişcăm în voie prin lagăr.

– O să scoatem din funcţiune toată şandramaua, replică Alevy. Evident, tu şi Lisa, nu prea arătaţi a ofiţeri KGB, aşa că o să staţi...

– Arătăm în schimb a prizonieri, îl întrerupse Lisa. Să mergem, Seth.

Alevy îi aruncă o privire lui Mills, care dădu afirmativ din cap. Trecură repede în revistă planul, apoi se ridicară şi o porniră spre comenduire. Lisa şi Hollis în faţă, cu mîinile la ceafă, urmaţi de Alevy şi Mills. Santinela îi cercetă atent din gheretă, iar cînd se apropiară, la lumină, ieşi în întîmpinarea lor, cu pistolul-mitralieră aşezat de-a curmezişul pieptului.

Alevy îi făcu semn, arătînd spre intrarea în comenduire.

– Doi clienţi pentru celule. Deschide!

Santinela ezită, apoi se duse la uşă şi o descuie. Îi examină cu atenţie pe Alevy şi pe Mills în lumină, fiind limpede că nu-i recunoscuse ca făcînd parte dintre ofiţerii batalionului său. Alevy îi făcu semn să intre în clădire. Mills, care intră ultimul, închise uşa.

Ofiţer de serviciu era locotenentul Celţov, ofiţerul cu care stătuseră de vorbă Hollis şi Lisa cînd fuseseră eliberaţi din celule. Celţov luă poziţia de drepţi în spatele biroului. Le aruncă o privire scurtă, întrebînd:

– Iar?

Apoi îl privi întrebător pe grănicerul care făcea de santinelă, dar acesta ridică din umeri.

– Ordin, tovarăşe maior! se adresă Celţov lui Alevy.

Mills îşi scoase pistolul cu amortizor şi trase un singur foc în capul santinelei. Locotenentul Celţov îl văzu pe soldat prăbuşindu-se, dar nu păru să aibă vreo reacţie. Se holbă la soldatul mort de pe podea, apoi se întoarse spre Alevy, care îl împuşcă în frunte.

Celţov se prăbuşi pe spate în scaunul lui, cu braţele desfăcute şi ochii pironiţi în tavan. Din gaura făcută de glonţ în mijlocul frunţii gîlgîia sîngele.

Lisa duse mîna la gură şi se întoarse cu faţa spre intrare.

Alevy se adresă celorlalţi trei:

– Zăvoriţi uşa de la intrare, aşteptaţi cinci secunde, apoi aduceţi cadavrele în camera de transmisiuni.

Traversă holul şi deschise uşa camerei de transmisiuni. Transmisionistul era aşezat la centrala telefonică şi citea o revistă. Se întoarse, se uită la Alevy, apoi se ridică în picioare.

– Ordonaţi!

În clipa aceea, văzu pistolul din mîna lui Alevy. Alevy îi făcu semn să se îndepărteze de centrala telefonică, apoi îi trase două gloanţe în piept. Transmisionistul se prăbuşi peste masa cu aparatură radio. Alevy se apropie de centrala telefonică. Era vorba de un tablou cu operare manuală, aşa încît, telefonistul fiind mort, nu mai avea cine să asigure legăturile telefonice.

În încăpere intrară Hollis şi Mills, tîrînd trupurile neînsufleţite ale locotenentului Celţov şi al santinelei, pe care le împinseră sub masa cu aparatură radio.

Alevy examină tabloul centralei telefonice şi găsi contactul sub care scria *Verto* – „elicopter". Introduse fisa, apăsă pe butonul soneriei şi ţinu casca lipită de ureche. La capătul celălalt, o voce care părea plictisită şi obosită – dar şi emoţionată, după părerea lui –, spuse:

– *Da. Nicevo.*

– Bill, eu sînt.

– Îmi pare bine.

– A mai sunat cineva?

– Nu, slavă Domnului...

– Ai ceva de raportat?

– Nu. E linişte. *Nicevo.*

– E-n regulă, n-o să te mai sune nimeni în afară de noi.

– Ambele radiouri cîrîie în draci.

– Nu închide!

Alevy trecu la masa cu aparatura radio şi mări volumul difuzoarelor. Ascultă cîteva clipe, apoi îi spuse lui Brennan:

– Conversaţie de rutină. Nu-ţi face griji.

– OK. Sînteţi stăpîni pe situaţie acolo?

– Aproape.

– I-aţi găsit? întrebă Brennan.

– Da, sînt cu noi acum amîndoi.

– Grozav. Salutări din partea mea.

– Am s-o fac. Ascultă, Bill, dacă la voi lucrurile iau o întorsătură urîtă, şterge-o împreună cu O'Shea. Iar dacă mai sînteţi pe aici la trei şi patruzeci şi cinci, şi noi n-am apărut, luaţi-o din loc înainte să ajungă gazul la voi. Clar?

– Clar.

– Pînă la noi dispoziţii, la centrala telefonică o să fie Lisa.

– Bine.

– Pe curînd.

Apoi Alevy îi spuse Lisei:

– Mai ţine-i spatele lui Brennan o vreme. Fă legăturile telefonice şi ascultă ce se vorbeşte. Cu urechea cealaltă, supraveghează convorbirile de pe staţia radio. Ne-am înţeles?

Lisa dădu afirmativ din cap.

– Nu lipsim mai mult de un sfert de oră, îi spuse Alevy. Dacă auzi ceva suspect, sună-l pe Brennan, apoi pleacă de aici

şi ia-o spre elicodrom. Vreau ca măcar un martor al acestui loc să reuşească să scape de aici. E clar?

Lisa îi aruncă o privire lui Hollis, care încuviinţă.

– OK, spuse Alevy. Sam, să mergem în camera în care sînt supravegheate mijloacele de ascultare.

Hollis o strînse pe Lisa de mînă şi se îndreptă spre uşă, deschizînd-o încet.

– Liber!

Alevy şi Mills îl urmară în hol.

Hollis îi conduse într-un coridor scurt ce pornea din hol şi se termina în faţa unei uşi metalice de culoare neagră, pe care scria „STAŢIA DE SUPRAVEGHERE". Cei trei aveau pistoalele pregătite. Hollis răsuci uşor mînerul sferic al uşii. Luă mîna de pe mîner şi clătină din cap.

– E încuiată.

Ridică mîna, pregătindu-se să bată la uşă, cînd observă un buton mare pe tocul uşii. Apăsă pe el şi după cîteva secunde o voce din interior întrebă:

– Cine e?

– Celţov, răspunse Hollis.

– Înţeles, să trăiţi!

Hollis se trase în unghiul mort al uşii, în timp ce Alevy şi Mills îşi puseră pistoalele înapoi în tocuri.

– Stai aici, de pază, îi şopti Alevy lui Hollis.

Uşa se deschise la perete şi în cadrul ei îşi făcu apariţia un tînăr în cămaşă. Dînd cu ochii de Alevy şi Mills, tînărul sări imediat înapoi şi luă poziţia de drepţi, căutîndu-l cu privirea pe locotenentul Celţov.

Alevy şi Mills intrară cu paşi mari în staţia de supraveghere, o încăpere mică din beton prefabricat, fără ferestre şi iluminată cu tuburi de neon. Aşezaţi, fiecare la pupitrul său, şase bărbaţi cu căşti pe urechi ascultau semnalele transmise de diferitele mijloace de securitate electronică răspîndite în întregul lagăr, schimbînd din cînd în cînd canalele de frecvenţă.

Pe peretele din faţă se afla un grup de magnetofoane, aşezate rolă lîngă rolă. Pe peretele din stînga era desfăşurată o hartă mare a lagărului pe care erau înscrise cifre, marcînd, după părerea lui Alevy, locurile în care erau amplasate mijloacele de ascultare.

Tînarul în cămaşă, care continua să stea în poziţie de drepţi, întrebă:

– Ce doriţi, tovarăşe maior?

– Continuă-ţi activitatea, replică Alevy sec.

Tînărul se grăbi să se întoarcă la pupitrul său şi îşi puse căştile pe urechi.

Alevy şi Mills rămaseră în mijlocul încăperii şi aruncară o privire în jurul lor. Alevy observă un beculeţ roşu deasupra uşii, care se aprindea probabil în momentul în care cineva apăsa pe butonul de afară, avertizîndu-i pe cei dinăuntru, care aveau căştile pe urechi, că se află cineva la uşă.

– Cum te-ai gîndit să-i lichidezi? îl întrebă Alevy pe Mills în şoaptă.

Mills îşi drese vocea:

– Sînt neînarmaţi, Seth. N-am putea să-i anihilăm fără vărsare de sînge?

– Ba da, dacă am avea ceva mai mult timp la dispoziţie. Ceea ce nu e cazul.

Cîţiva din cei aflaţi la pupitre întorseseră capetele şi îi priveau. Alevy le răspunse cu o privire severă, făcîndu-i să se întoarcă la treaba lor.

– Tu termină-i pe ăia trei, îi spuse Alevy lui Mills, eu pe ăştia trei şi ne întîlnim la mijloc. La trei, începem... unu, doi, trei...

Alevy şi Mills îşi scoaseră pistoalele cu amortizor şi începură să tragă.

Hollis, rămas afară, auzi zgomot de trupuri care se prăbuşeau la podea şi se zvîrcoleau. Cineva ţipă. Dădu să intre, dar uşa se deschise şi Mills ieşi afară, arătînd, după părerea lui Hollis, ca şi cînd el ar fi fost cel care pierduse sînge. În spatele lui veni Alevy, închizînd uşa în urma lui.

– La celule! îi spuse Alevy lui Hollis.

Hollis îi conduse în hol, apoi intră pe coridorul lung ce ducea în aripa din spate a clădirii. Ajunseră la uşile celulelor şi verificară rapid zăvoarele acestora, pînă găsiră una care era închisă. Hollis descuie şi privi înăuntru. Pe podea zăcea un bărbat şi, deşi lumina era slabă, Hollis putu să vadă că hainele îi erau sfîşiate şi omul era bătut rău.

– Presupun că ăsta-i Dodson, spuse Alevy.

Hollis îngenunche lîngă prizonier şi îi luă pulsul.

– Trăiește.

– Du-l în camera de transmisiuni, îi spuse Alevy, și așteaptă-mă acolo împreună cu Lisa.

– Voi doi unde vă duceți? întrebă Hollis.

– De unde putem face rost de o mașină?

– În spate trebuie să fie cîteva ZIL-uri.

Hollis se duse la ușa celulei.

– O luați în jos pe coridorul ăsta.

– OK, spuse Alevy. O s-o aducem în față. Apoi adăugă: Sam, dacă nu apărem în zece minute, o ștergi împreună cu Lisa spre elicodrom. Ne-am înțeles? Și nu încerca să-l cari pe Dodson. Apropo, dacă nu reușim să ne întîlnim mai tîrziu, unde-l pot găsi pe Burov?

– La extremitatea estică a drumului principal, răspunse Hollis. E o vilă mare, cu pază și cîini. Mai gîndește-te! Și nu uita de cei din camera corpului de gardă de la capătul coridorului.

Hollis se întoarse la Dodson, pe care îl ridică și îl puse pe umăr.

Alevy și Mills străbătură grăbiți coridorul, potrivit indicațiilor lui Hollis, și ajunseră în dreptul unei uși pe care scria „CORPUL DE GARDĂ." Alevy deschise ușa și intră într-o încăpere mică, în care se găseau o masă și un telefon de campanie și șase paturi suprapuse, toate goale, cu excepția unui pat de jos, în care se aflau un bărbat și o femeie dezbrăcați. Pe podea erau aruncate hainele femeii și o uniformă de sergent KGB. Sergentul se ridică brusc, lovindu-se cu capul de patul de sus, coborî și luă poziție de drepți în pielea goală. Femeia își trase pătura peste cap.

– Sergent, întrebă Alevy, unde sînt soldații din corpul de gardă și șoferii?

În primul moment, sergentul lăsă impresia că-i pierise vocea, apoi făcu un efort și reuși să răspundă coerent:

– Un soldat, un șofer și caporalul de schimb inspectează posturile de santinelă. Celălalt soldat, împreună cu un șofer, se află la postul fix de la intrarea din spate a clădirii.

– Mai e cineva în clădire?

– Ofițerul de serviciu, transmisionistul și cei din camera de supraveghere. Tovarășe maior, permiteți-mi să vă explic...

– Sergent, stînga-mprejur!

Sergentul făcu stînga împrejur. Alevy scoase pistolul şi îl împuşcă în ceafă. Sergentul se prăbuşi răşchirat peste hainele de pe podea stropite de sînge. Mills trase trei focuri în silueta ascunsă sub pătură. Femeia se zvîrcoli spasmodic, apoi rămase nemişcată. Mills şi Alevy se priviră o clipă, pe urmă se întoarseră şi ieşiră pe coridor.

Ajunseră în holul din spate şi deschiseră o uşă metalică ce dădea spre o rampă. La baza rampei, pe o platformă de beton, era parcat un ZIL-6. Curtea din spate era luminată de un bec puternic cu vapori de mercur, lăsînd să se vadă, dincolo de maşină, ceva ce arăta a catapultă medievală. Pe treapta ZIL-ului, stătea un soldat în uniformă KGB şi fuma. Lîngă el, în picioare, se afla un grănicer bine făcut, cu un pistol-mitralieră AK-47 agăţat de umăr. Văzînd că se deschide uşa, şoferul se ridică în picioare, iar grănicerul se întoarse cu faţa spre Alevy şi Mills.

Alevy se îndreptă direct spre ei şi, cînd văzură că era vorba de un ofiţer, cei doi luară poziţia de drepţi.

Alevy se adresă şoferului, care avea un pistol la centură:

– Sînt maiorul Vorodin, din Moscova, şi el e căpitanul Molev. Verificăm sistemul de pază al bazei.

– Am înţeles, să trăiţi.

– Acesta este postul vostru de pază fix?

– Da, tovarăşe maior.

– Cum te cheamă?

– Strahov.

– Care sînt îndatoririle tale?

– Împreună cu soldatul Filenko, asigur paza uşii din spate a clădirii comenduirii şi îl transport cu maşina pe sergent, dacă mi se ordonă.

Alevy îşi opri privirea asupra lui Filenko, care continua să ţină pistolul-mitralieră în bandulieră. Reveni la Strahov.

– Cînd trebuie să se întoarcă celălalt şofer?

– Nu există o oră anume, tovarăşe maior. Depinde de cît de mult stă caporalul la fiecare post.

– În timpul rondului îi verifică şi pe cei trei de la elicodrom?

Strahov îl privi o clipă pe Alevy şi acesta înţelese că omul devenise bănuitor. Alevy ştia că rusa lui era bună cîtă vreme folosea propoziţii scurte şi dacă nu era nevoit să intre prea mult în jargonul profesional. Evident, Strahov începuse să aibă

îndoieli că avea în fața lui un maior KGB din Moscova, aflat într-o inspecție inopinată.

Alevy mai observă și că Filenko nu mai ținea capul și privirea înainte, ci îl măsura din ochi pe Mills. Alevy se temu că, probabil, Mills îi părea acestuia a arăta și mai puțin a căpitan KGB. Alevy își aminti subiectul pe care îl dezbătuseră atîta el și cu Hollis, anume dacă americanii pot trece drept ruși și invers. Alevy se întoarse spre Filenko:

– Arată-mi arma.

Filenko coborî pistolul-mitralieră de pe umăr și îl întinse în față în poziția prezentați arm', conform regulamentului. Cu mîna dreaptă, Alevy înșfăcă arma de pat, dar Filenko nu-i dădu drumul din strînsoare. Cei doi se priviră insistent, după care Filenko spuse:

– Tovarășe maior, îmi spuneți și mie parola pentru noaptea asta?

Mills nu înțelegea o iotă din ce se vorbea, dar ceea ce vedea nu-i plăcea de loc. Duse mîna ușor spre tocul pistolului.

Brusc, ușa pe care veniseră se trînti de perete, aruncînd o pată de lumină pe platforma de beton.

Cei patru bărbați întoarseră capul spre ușă. În cadrul ei, stătea o femeie goală cu trupul însîngerat. O porni clătinîndu-se pe rampă și veni cu mers împleticit spre ei, arătînd cu mîna spre Alevy și Mills și strigînd în rusește:

– Ucigașilor! Ucigașilor!

Înainte ca Alevy să poată reacționa, pistolul-mitralieră îi fu smuls din mînă și simți gura țevii împungîndu-i stomacul.

– Mîinile pe cap, strigă Filenko.

Alevy își puse mîinile pe cașchetă, iar Mills îi urmă exemplu, văzînd că Strahov scosese pistolul.

Femeia se mai apropie cîțiva pași de ei cu același mers împleticit, apoi se prăbuși în genunchi, apucînd poalele mantalei lui Mills. Alevy observă unde fusese împușcată: în fese, în șale, cam în dreptul rinichiului drept, iar a treia lovitură era o zgîrietură pe tîmpla dreaptă. Remarcă, de asemenea, că Mills era foarte palid și arăta de parcă era gata să leșine. Femeia se prăbuși la picioarele lui Mills.

– Cine ești? îl întrebă Strahov pe Mills.

Mills nu înțelese o iotă și se holbă la rus.

– Răspunde-mi sau te împuşc pe loc, spuse Strahov, îndreptînd pistolul spre faţa lui Mills.

– Nu poate să vorbească, interveni Alevy. E operat la gît.

– În genunchi, zbieră Strahov.

Alevy îngenunche şi Mills făcu la fel.

– Păzeşte-i, îi spuse Strahov lui Filenko. Eu mă duc după locotenentul Celţov.

Strahov o luă la goană, cu pistolul în mînă, spre uşa din spate a clădirii, dispărînd în interiorul ei.

Hollis traversă în grabă holul din faţă cu Dodson în spinare. Cînd ajunse în dreptul uşii camerei de transmisiuni, spuse:

– Lisa, eu sînt.

Uşa se deschise şi Lisa, cu pistolul în mînă, se dădu la o parte, lăsîndu-l să intre.

Hollis îl întinse pe Dodson pe jos.

– Sam... ăsta-i Jack Dodson?

– Sînt sigur.

– A fost... torturat. Crezi c-o să trăiască?

– Sînt convins că Burov a lăsat suficientă viaţă în el ca execuţia să nu-şi piardă din farmec. Reacţiile lui arată că organele vitale sînt încă în ordine. A fost probabil puternic drogat, ca nu cumva să-ncerce să se sinucidă. O să-şi revină. Îl ducem acasă.

Lisa dădu afirmativ din cap, apoi i se prăbuşi în braţe.

– Sam, să plecăm de aici!

– Încă puţin, Lisa. Ce face Brennan?

– Tocmai am vorbit cu el, spuse zîmbind. Zicea că se plictiseşte.

– Bun. La radio ce se mai aude?

Lisa aruncă o privire spre cele două aparate de pe masă.

– Nu mare lucru. Pînă acum lucruri obişnuite. Turnurile de pază care iau legătura unul cu celălalt, patrule motorizate care vorbesc între ele.

– A încercat cineva să ia legătura cu comenduirea?

– N-am auzit nici o chemare adresată comenduirii.

Hollis dădu îngrijorat din cap, ştiind că procedura militară standard era aceea ca posturile să fie chemate de comenduire şi să li se ceară să raporteze situaţia din teren. Posturile sunau numai dacă aveau probleme. Se întrebă cînd trebuia

oare transmisionistul mort să cheme turnurile de pază, poarta şi alte posturi.

– A încercat cineva să telefoneze? întrebă Hollis.

– Nu. Centrala a fost mută.

– E bine.

Hollis îşi spuse că operaţiunea lor beneficia de toate elementele necesare unei operaţiuni secrete reuşite – surpriză, viteză, securitate şi caracter secret. Dacă era descoperită, trebuiau să dea piept cu şase sute de oameni. Aruncă o privire spre cele două cadavre de pe podea. Şase sute de grăniceri, dar nişte grăniceri *foarte furioşi*.

– Te descurci bine, îi spuse Lisei, încurajînd-o.

Lisa schiţă un zîmbet.

– Mulţumesc. Unde sînt Seth şi Bert?

– Să facă rost de o maşină.

Privi prin fereastra îngustă şi lunguiaţă ce dădea spre drumul principal din faţa clădirii.

– În cîteva minute trebuie să apară. Mă duc în hol să trag zăvorul de la intrare şi să stau de pază. Tu rămîi aici. De la intrare pot să observ şi uşa asta. Trage o gură de aer şi gîndeşte-te cum e... toamna la New York.

– Mă gîndesc. Însă la o toamnă petrecută alături de tine.

Hollis îi strînse mîna, apoi se întoarse şi ieşi în hol. Se apropie de uşa principală şi trase zăvorul. Deodată, auzi zgomot de paşi. Cineva alerga pe coridorul ce făcea legătura cu aripa din spate a clădirii. Hollis se întoarse. În hol dădu buzna un bărbat în uniforma KGB-ului, cu un pistol în mînă.

– Locotenent Celţov! strigă bărbatul, fără să-l observe pe Hollis.

Se opri lîngă biroul locotenentului, apoi îşi plimbă privirea speriată asupra scaunului îmbibat de sînge. Se întoarse şi urmări dîrele de sînge lăsate pe jos de trupurile lui Celţov şi al grănicerului cînd fuseseră tîrîte în camera de transmisiuni pînă dădu cu ochii de Hollis.

Hollis îndreptă pistolul asupra lui, deşi ştia că se afla la o distanţă prea mare ca să fie sigur de lovitură, iar puterea gloanţelor de 6,35 era prea mică ca să fie sigur că l-ar omorî de la prima împuşcătură.

– Aruncă arma! îl somă în ruseşte.

Bărbatul se răsuci brusc şi o luă la fugă pe coridor. Hollis trase două focuri cu pistolul său cu amortizor, dar ambele gloanţe loviră peretele de beton deasupra capului militarului rus, înainte ca acesta să dispară pe coridor.

Hollis se avîntă în urmărirea lui. Individul era la vreo treizeci de paşi în faţa lui şi alerga către celule; deodată se opri, patinînd pe pardoseala din beton vopsit, şi-şi răsuci corpul, pregătindu-se s-o apuce pe coridorul cu care se intersectau. Hollis trase încă două focuri, fără să-l nimerească. Rusul, înainte să se facă nevăzut, după colţ, ripostă.

Hollis o rupse la goană cît îl ţineau puterile, ajunse la coridorul lateral şi, fără să încetinească, tăie colţul ca un atacant de fotbal, pătrunzînd în coridorul îngust. Performanţă remarcabilă în care fu ajutat şi de adidaşii săi care aveau o priză bună la pardoseală. Îl văzu pe rus intrînd în camera corpului de gardă şi îl auzi strigînd:

– Tovarăşe sergent! Tovarăşe sergent!

Hollis izbi cu umărul uşa pe jumătate deschisă şi se rostogoli la podea, în vreme ce rusul se întoarse şi trase în uşă. Hollis, în genunchi acum, ripostă în secunda următoare şi trase ultimele trei cartuşe în direcţia grănicerului. Nimerit în piept, acesta zvîcni spre spate, ca şi cum ar fi fost împins, apoi încercă să îndrepte pistolul spre faţa lui Hollis. O fracţiune de secundă mai tîrziu, păru să-şi piardă brusc echilibrul şi se prăbuşi pe spate.

Sam Hollis sări imediat în picioare şi se năpusti spre el. Îşi temperă elanul, cînd văzu de ce se împiedicase kaghebistul. Întins pe podea, cu o baltă de sînge în jurul capului, zăcea un bărbat gol. Se aplecă şi smulse pistolul din mîna celui pe care îl împuşcase, apoi aruncă o privire prin încăperea slab luminată. Văzu haine împrăştiate pe jos, o uniformă KGB şi îmbrăcăminte femeiască. Observă că unul dintre paturile de jos era îmbibat cu sînge şi înţelese că Alevy şi Mills trecuseră pe acolo.

Omul pe care îl împuşcase gemu. Hollis îngenunche lîngă el şi îi pipăi mantaua, care era încă rece, ceea ce însemna că abia venise de afară. Şi nu putea să facă acest lucru decît venind pe uşa din spate, adică exact pe acolo de unde trebuiau să facă rost de maşină Alevy şi Mills. Hollis se ridică în picioare, ţinînd în mînă pistolul rusului.

Soldatul își ridică privirea spre el și ochii i se umplură de lacrimi. Hollis recunoscu pe unul dintre gardienii care-l păzise cînd fusese închis în celulă. Cel care îi spusese că n-o să-i mai ardă de regulat.

– Îmi pare rău..., spuse rusul. Îmi pare rău...

– Și mie.

Hollis scoase încărcătorul de la pistolul rusului și îl băgă în magazia pistolului lui cu amortizor. Îndreptă arma spre capul celui rănit, ezită, apoi se întoarse și ieși în grabă.

Filenko îngenunche și întoarse femeia goală cu fața în sus.

– Da' asta-i femeia sergentului. De ce-ai împușcat-o? N-auzi? zbieră la Alevy. Răspunde!

– Filenko, am să dau ordin să fii împușcat, îl amenință Alevy.

– Gura! Nu ești rus. Cine ești?

– Sînt estonian.

– Atunci vorbește estoniana. Știu și eu cîteva cuvinte.

– Bine.

Continuînd să-l privească pe Filenko, Alevy spuse în engleză:

– Bert, număr pînă la trei... Unu, doi...

Ușa se deschise, dar Filenko nu-și luă ochii de la Alevy și Mills, strigînd:

– Ivan, ai...

Brusc, trupul lui Filenko zvîcni de două ori, apoi arma îi căzu din mînă și se prăbuși la pămînt, cu mîinile încleștate pe abdomen.

Hollis alergă în josul rampei, în timp ce Alevy și Mills se ridicară în picioare. Mills înșfăcă pistolul-mitralieră al lui Filenko.

– Unul din ei a intrat înăuntru..., îi spuse Alevy lui Hollis.

– L-am anihilat.

– Bun. Hai să-i băgăm pe ăștia doi înăuntru.

Hollis observă că Filenko încă mai trăia, zăcînd pe spate și urmărindu-i cu privirea în timp ce vorbeau. Hollis se apropie de femeia semiconștientă, care gemea pe pavajul rece, și îngenunche lîngă ea.

– Jane Landis...

– O cunoști? întrebă Alevy.

– Da. E nevasta tipului cu care ați stat de vorbă, Tim Landis. Voi ați împușcat-o?

Îl privi stăruitor pe Alevy.

– Era în pat cu sergentul corpului de gardă, spuse Alevy.

– Nu se poate...

– Închipuieşte-ţi că se poate.

– Era pornită împotriva sovieticilor.

– Nu şi când am văzut-o eu.

– Poate că-i spiona.

– Sau spiona *pentru* ei, spuse Alevy.

– Poate c-o făcea ca să-şi ajute bărbatul... Nu ştiu ce să mai zic.

– Eu cu atît mai puţin, Sam.

Hollis o privi pe Jane Landis, care se holbă la el. Îşi mişcă buzele, încercînd să vorbească:

– Ajută-mă... Sam.

Mills îşi drese vocea şi spuse:

– Dumnezeule, îmi pare rău.

– Acum nu mai contează, spuse Alevy. Duceţi-o înăuntru.

Hollis o luă în braţe.

– Ce-i chestia aia de-acolo? întrebă Alevy, arătînd spre obiectul ce semăna cu o catapultă medievală.

– Cu ajutorul ei a ieşit Dodson de-aici, răspunse Hollis. Şi cred că aşa intenţiona Burov să-l execute pe Dodson şi pe alţi zece prizonieri în dimineaţa asta.

– Iisuse Hristoase! exclamă Mills.

Alevy dădu încruntat din cap.

– Îl vreau pe individul ăsta.

Hollis o puse pe Jane Landis pe umăr şi o luă în sus pe rampă, urmat de Mills şi Alevy, care îl tîrîră pe Filenko în clădirea comenduirii. Cotiră pe coridorul în care dădeau celulele. Îl băgară pe Filenko într-o celulă şi traseră zăvorul.

– Trebuie s-o încui, Sam, îi spuse Alevy arătînd spre femeie. Nu ştiu cine e şi nici nu-mi pasă.

– E muribundă, Seth.

– *Nu mă priveşte*, nu înţelegi?

Alevy deschise uşa unei celule.

– Bag-o aici!

Hollis o aşeză pe Jane Landis pe pardoseala rece şi îngenunche lîngă ea.

– Nu mă părăsi, Sam.

Hollis ar fi vrut să-i ceară o explicație, dar se gîndi că Jane Landis, sau cum s-ar fi chemat odată, dobîndise atîtea chipuri, încît semăna cu o păpușă matrioșka, o cochilie în altă cochilie și aceasta în altă cochilie – fiecare din ele atît de reale, dar atît de goale pe dinăuntru și atît de bine ascunse în următoarea.

Alevy puse o mînă pe umărul lui Hollis, care se ridică în picioare, aruncînd o privire prin celulă

– Aici m-au ținut închis pe mine. Lisa a fost alături.

Alevy se abținu să comenteze.

Hollis ieși din celulă, după care Alevy închise ușa și o zăvorî.

– Dacă trăiește, îi spuse Alevy lui Hollis, o să fie inclusă în troc.

Hollis se îndoia și de una, și de cealaltă.

– Îți mulțumesc c-ai venit să vezi ce-i cu noi, îi spuse Mills lui Hollis.

Alevy, care nu părea să-i aprecieze la fel de mult gestul, spuse:

– Trebuie să încercăm să ne respectăm planurile, o dată ce-am fost de acord cu ele.

– Tipii ăia care vă îngenunchează făceau și ei parte din planurile astea? întrebă Hollis.

– Du-te în camera de transmisiuni, îi spuse Alevy lui Mills. Mai sună-l o dată pe Brennan, pe urmă bruiază stațiile de radio și distruge centrala telefonică. Sam, vino cu mine să luăm ZIL-ul și să-l aducem în față. Hai!

Hollis și Alevy porniră în grabă cu pistoalele în mînă spre spatele clădirii. Deschiseră ușa. Mașina era parcată pe platforma de beton, la lumină.

– Eu mă duc primul, spuse Alevy. Tu acoperă-mă!

Alevy alergă spre ZIL și sări pe locul șoferului. Asemenea majorității vehiculelor militare, ZIL-ul nu avea aprindere la cheie. Alevy apăsă butonul starterului și motorul porni la sfert. Hollis sări lîngă el. Alevy băgă în viteză și mașina se urni de pe loc. Ocoliră clădirea.

– Nu-mi place ca tu și Lisa să vă îndoiți de felul în care conduc această operație, spuse Alevy.

– Cred că ne îndoim de sănătatea ta mintală.

Alevy îi aruncă o privire piezișă lui Hollis.

– Să știi că știu ce fac, Sam.

– Și eu știu ce faci, dar fă-o fără mine.

– Atunci, plecați! N-am nevoie de nici unul din voi.

– Plec numai dacă mă lași să-l iau pe Mills. Nu merită să moară numai pentru că tu vrei să intri în istorie.

– Ce dracu' vrei să spui?

– Că vrei să ți se rezerve un capitol special în istoria secretă a serviciilor de spionaj de la Langley și Lubianka.

– Crezi că m-ai citit, nu-i așa? replică Alevy.

– Aproape.

– Ei bine, nu sînt un sinucigaș. Și mie mi-ar plăcea să fiu mîine la Londra.

Hollis nu-i răspunse.

Mills străbătu în grabă holul din față, trase zăvorul ușii de la intrare și se apropie de camera de transmisiuni. Se dădu într-o parte a ușii și spuse încet:

– Lisa, sînt eu, Bert Mills.

– OK, Bert.

Mills intră și închise ușa în urma lui.

– Unde-i Sam? întrebă Lisa. Adineauri era în hol...

– E cu Seth. Aduc o mașină la intrarea din față.

Mills îl văzu pe Dodson întins pe podea lîngă cei doi militari morți. Îngenunche lîngă el și se uită la fața lui desfigurată.

– Dumnezeule...

Îi verifică pulsul.

– Trăiește.

Mills își ridică privirea spre Lisa.

– Înțeleg de ce vrea să-l ia Sam, dar, Lisa, tipul ăsta e o povară de care n-avem nevoie.

– Și totuși, replică Lisa, dacă Sam vrea să-l ia, așa vom face.

Mills o privi, apoi ridică din umeri și se săltă în picioare.

– De ce ați întîrziat atît acolo, în spate?

– Am avut unele probleme, răspunse Mills, fără să pomenească de Jane Landis. Acum însă totul e-n regulă.

Lisa îl privi și spuse:

– Bert... măcelul ăsta... îmi întoarce stomacul pe dos.

– O să discutăm despre asta, cînd n-om mai fi în pericol să pună mîna pe noi KGB-ul. Și mie îmi întoarce stomacul pe dos.

Se apropie de centrala telefonică, își puse căștile pe urechi, apoi apăsă butonul soneriei. La celălalt capăt al firului o voce spuse:

– *Da. Nicevo.*

– Bill, sînt eu, Bert Mills.

– A... e totul în regulă?

– Pînă acum da. Dar la voi?

– Știu și eu...

– Care-i problema?

– Păi, unul dintre turnurile de pază a ținut elicopterul nostru în lumina reflectorului preț de cîteva secunde. Asta l-a făcut probabil pe O'Shea cam nervos. Dar asta a fost tot. În rest, prin radio se vorbește de zor, dar pentru mine tot chineză e.

– Dă-mi frecvențele radio!

– Rămîi pe fir.

Brennan reveni după cîteva secunde și îi comunică lui Mills frecvențele.

– Acum sînt în pauză.

Mills verifică frecvențele celor două aparate radio și constată că așa era.

– În regulă, Bill. O să bruiem ambele aparate radio și fă și tu la fel. Pe urmă o să distrug centrala telefonică, așa că e ultima noastră convorbire. Pe mai tîrziu! Vezi să n-adormi!

– *Da,* chicoti Brennan.

Mills îndreptă pistolul spre tabloul centralei și trase în conectoare. Din tablou țîșni o jerbă de scîntei și în încăpere se risipi un miros de material izolant ars. Trecu apoi la cele două aparate de radio, care cîrîiau, și mări volumul la amîndouă.

– Ce zic? o întrebă pe Lisa.

Lisa ascultă cu urechea lipită de difuzorul aparatului pe unde scurte o voce care vorbea rusește.

– Cineva care își zice „Turnul Unu" cheamă elicodromul, spuse Lisa.

– Exact de ce mă temeam.

Mills băgă mîna în buzunar și scoase rola de bandă adezivă pe care o folosise ca să modifice numărul de înmatriculare al elicopterului. Fixă cu bandă adezivă întrerupătoarele de emisie ale ambelor posturi în poziția deschis.

– Acum sînt bruiate? întrebă curioasă Lisa.

– Numai frecvențele astea.

Mills studie ambele aparate, apoi arătă spre o plăcuță metalică pe care scria ceva în rusește.

– Ce zice?

Lisa citi textul.

– Căutare automată... ceva în genul ăsta.

– Asta e.

Mills răsuci butonul de deasupra și discul de frecvență începu să baleieze banda cu canale.

– Ăsta e folosit la detectarea celor mai puternice puncte de transmisie din zonă, cum ar fi o giroantenă montată pe o mașină. Dacă microfonul rămîne în permanență deschis, aparatul devine o sursă de bruiaj în bandă largă.

Mills procedă la fel și cu aparatul pe unde scurte.

– Asta o să le dea peste cap toate legăturile radio.

– S-ar putea să-și dea seama că ceva nu-i în regulă, spuse Lisa.

Mills avu sentimentul neplăcut că detașamentul de grăniceri KGB suspecta deja acest lucru.

– Am cam terminat ce-aveam de făcut pe-aci.

– Oare?

– Oricum, sîntem pe-aproape.

Mills își privi ceasul, apoi se uită la Lisa. Nici unul nu mai scoase o vorbă.

Hollis și Alevy parcară ZIL-ul în fața clădirii comenduirii și intrară în hol. Alevy se adresă celor din camera de transmisiuni:

– Atenție! Intrăm!

Cînd intrară, Lisa se aruncă în brațele lui Hollis.

Alevy îngenunche lîngă Dodson și îl examină. Treningul îi era sfîșiat și pătat de sînge. Era murdar și avea părul năclăit. Fața, nerasă, era plină de vînătăi și tumefiată, iar nasul părea rupt. Alevy coborî pleoapele lui Dodson.

– E într-o stare jalnică.

– Nici nu-i de mirare, replică Hollis. A străbătut drumurile cîteva săptămîni și pe urmă a fost bătut cîteva zile în șir. În plus, a fost drogat. O să-și revină. Îl luăm cu noi.

Alevy se ridică în picioare.

– Bine. Să mergem!

– Mergem la elicopter? întrebă Lisa.

– Nu, răspunse Alevy. Ne ducem să-l luăm pe Burov.

– *De ce,* Seth?

– Pentru că de asta am venit aici.

Lisa îl apucă de braţ.

– De *asta* ai venit aici?

– De fapt... am venit pentru tine şi Sam, dar...

– Seth, locul ăsta-i plin de *ruşi.*

Lisa caută privirea lui Hollis.

– Cîţi sînt, Sam? Şase, şapte sute?

– Ce importanţă are? spuse Alevy sec. N-am de gînd să mă încaier cu ei. Intenţionez să plecăm de-aci înainte ca ei să se trezească. Şi n-am vreme de discuţii.

Îşi opri o clipă privirea asupra Lisei.

– Ascultă. Ce-ar fi ca tu şi Sam să-l luaţi pe Dodson cu maşina şi să vă duceţi la elicopter?

– Rămîn cu tine, îi spuse Hollis.

Apoi o privi pe Lisa, întrebînd-o:

– Te simţi în stare?

– Mi-e o frică de mor.

– Ei bine, spuse Alevy cu o candoare ce nu-i stătea în fire, şi mie mi-e frică. Aşa că hai să nu ne mai gîndim la asta pînă cînd ajungem acasă.

Mills îl ajută pe Hollis să-l ridice pe Dodson şi să-l ia în spinare, apoi traversă cu paşi grăbiţi holul. Alevy deschise uşa din faţă şi privi afară.

– Liber!

Coborîră în grabă treptele din faţa comenduirii. Mills îl ajută pe Hollis să-l aşeze pe Dodson în spaţiul din spatele banchetei, apoi se urcă în faţă, lîngă Alevy. Hollis şi Lisa se aşezară pe locurile din spate.

– Voi să vă lăsaţi în jos, le zise Alevy.

Hollis şi Lisa se lăsară pe podea, în timp ce Alevy demară spre drumul principal, unde coti la dreapta, luînd-o spre vila lui Burov.

CAPITOLUL 41

ZIL-ul rula pe drumul cufundat în întuneric.

– N-avem nevoie de Burov, Seth, spuse Lisa de pe bancheta din spate. Ia un alt american şi atît. Casa generalului Austin, pe care l-ai vrut, e aici în dreapta.

– Voi însă l-aţi vrut pe Dodson. Nu mai e loc decît pentru o persoană şi acea persoană va fi colonelul Piotr Burov. Nu-i aşa, Sam?

Hollis nu răspunse.

– Seth, avem nişte probleme la elicodrom, spuse Mills, povestindu-i întîmplarea cu reflectorul şi faptul că turnul de pază încercase să ia legătura cu elicodromul.

Alevy tăcu o vreme, apoi spuse:

– Să nu intrăm în panică. Sîntem foarte aproape de lovitura deceniului. Ce părere ei, Sam?

Hollis îşi spuse că orice om cu scaun la cap ar fi acceptat realitatea şi ar fi tras concluzia că operaţiunea începea să scîrţîie. Alevy însă era un posedat şi Hollis n-avea încredere în oamenii posedaţi.

– Sam?

– Cred că toţi trebuia să fim morţi de mult. Bert, tu ce zici?

Mills păru să oscileze între raţiune şi loialitate faţă de Alevy, amîndoi ştiind că una o exclude pe cealaltă. Mills întoarse capul spre Seth.

– Seth... îi avem pe Sam şi pe Lisa, avem un american... elicopterul e încărcat. Poate c-ar fi timpul s-o ştergem.

Alevy se întoarse şi îi aruncă o privire lui Hollis.

– Sam, tu hotărăşti. Vrei şi tu să punem mîna pe Burov sau te mulţumeşti să-l laşi să trăiască? Poate că mîine dimineaţă,

cînd va trece efectul gazului somnifer şi se va trezi, o să ucidă *douăzeci* de americani.

– Chestia nu e să vedem cine are mai mult sînge-n puţă, replică Hollis sec.

– Nu-ţi pun la îndoială curajul. Vreau doar să ştiu dacă n-ai cumva nişte conturi personale de reglat. În meseria noastră, considerentele de ordin personal te pot uneori ajuta să iei o decizie operativă. Ce zici?

Hollis îi aruncă o privire Lisei, apoi răspunse:

– Dă-i drumu' înainte!

– Cred că şi eu te-am citit, remarcă Alevy.

Lisa se rezemă cu spatele de portieră şi îl privi stăruitor pe Hollis, care îi întoarse privirea, amintindu-şi de drumul spre mănăstirea Novodevicii, cu Jane Ellis şi Betty Eschman pe locurile din faţă, cînd tot aşa fuseseră nevoiţi să stea pe podea. „Numai că, îşi zise Hollis, excursia aceea fusese floare la ureche în comparaţie cu asta." Pe de-altă parte, ce se întîmpla acum era rezultatul inevitabil al acţiunii începute la Moscova. Lisa îi făcu semn cu piciorul, schiţînd un zîmbet:

– Novodevicii?

Hollis confirmă cu o mişcare a capului. Deşi de dată recentă, amintirile lor erau memorabile.

– Nu merge cu mai mult de cincisprezece kilometri la oră, îi spuse Hollis lui Alevy, că rişti să atragi atenţia.

După o curbă a drumului, Alevy exclamă:

– Ce dracu' mai e şi asta?

Hollis se ridică şi privi pe geam.

– E centrul comercial Pine Corners. N-ai mai văzut un centru comercial pînă acum?

Mills izbucni în rîs.

– Dumnezeule mare...

Alevy îşi ridică privirea spre plasa de camuflaj ce ascundea cerul, apoi o luă prin parcare şi rulă încet prin faţa magazinelor.

– Seven-Eleven?

– Recuzită furnizată de Mosfilm.

– Zău?

Examină cu atenţie fiecare vitrină în momentul în care trecea prin faţa ei, dînd din cap de mai multe ori.

– Nu-i rău... au şi...

– Te pun la curent cînd ajungem la Londra, îl întrerupse Hollis cu o voce seacă. Acum, hai s-o ştergem.

Deodată, pe drum îşi făcu apariţia un transportor de trupe uriaş, care trecu pe lîngă parcare, îndreptîndu-se spre clădirea comenduirii.

– Dacă se opresc la comenduire, spuse Mills, n-o să le placă ce-o să vadă acolo.

Alevy apăsă pe accelerator şi ieşi în drum, în spatele transportorului. În compartimentul din spate, acoperit cu o prelată, Alevy numără la lumina farurilor vreo douăzeci de soldaţi cu pistoale-mitralieră AK-47. Claxonă şi semnalizâ cu farurile. Şoferul transportorului scoase braţul pe fereastră, apoi opri vehiculul, coborî şi veni spre ei.

– Strahov? Tu eşti? strigă el.

– Să nu scoateţi capul, îi avertiză Alevy pe Hollis şi pe Lisa.

Deschise portiera, spunîndu-i lui Mills:

– Treci la volan.

Alevy sări din maşină şi se îndreptă spre şoferul transportorului, care-şi ţinea mîna la ochi, protejîndu-se de lumina farurilor.

– Cine sînteţi? întrebă şoferul.

– Maiorul Voronin.

Şoferul luă poziţia de drepţi şi salută.

– Unde-i duci pe soldaţii aştia? întrebă Alevy.

– Să schimbăm santinelele din posturile de pază.

– Ce posturi?

– De la turnurile unu şi doi, poarta principală, comenduire şi elicodrom, să trăiţi! Tocmai am schimbat santinelele de la vilă.

– Vila colonelului Burov?

– Da, să trăiţi.

– Cîte santinele ai lăsat acolo?

– Trei.

Alevy aruncă o privire spre cei douăzeci de soldaţi înarmaţi din spatele camionului, ale căror capete erau întoarse spre el.

– Garda santinelelor de la comenduire şi elicodrom a fost prelungită cu două ore, drept pedeapsă pentru neglijenţă în serviciu.

– Am înţeles, să trăiţi. Din ordinul cui, tovarăşe maior?

– Al meu, caporal. Du-te direct la turnuri şi la poarta principală, apoi adu restul soldaţilor înapoi la corpul de gardă.

– La cazarmă, să trăiți.

– Da, la cazarmă.

Alevy simți o broboană de sudoare care i se prelinse de sub casketă pe frunte.

– Liber!

Șoferul ezită, apoi salută și făcu stînga-mprejur. Alevy se înapoie la mașină și se sui pe locul de lîngă șofer.

– Întoarce, Bert!

Mills se chinui să bage schimbătorul de viteze în marșalier și cînd, în sfîrșit, reuși, se opri motorul.

– Fir-ar să fie!

Camionul continua să staționeze în fața lor. Mills porni din nou motorul și făcu o întoarcere bruscă, din trei mișcări, din cauza drumului îngust, timp în care transportorul de trupe o porni ușor din loc. Nimeni nu scoase o vorbă. Se îndreptară din nou spre vila lui Burov.

– Nu știu să conduc rusește, spuse Mills cu o voce slabă.

– Am auzit mai tot, îi spuse Hollis lui Alevy, și mă tem că te-a crezut numai pe jumătate.

– Nu știi cum funcționează mintea rusului.

– Știu, în schimb, cum reacționează un militar. Soldații execută ordinele date de ofițeri, dar nu neapărat și pe cele ale unui ofițer pe care nu-l cunosc.

– Se pare totuși că m-am descurcat. Vrei să ne întoarcem sau mergem înainte?

– Mergem înainte, răspunse Hollis.

Lisa scoase un sunet ce trăda exasperare.

– Te rog, Bert, nu-i poți lămuri pe ăștia doi?

Mills reflectă o clipă, apoi spuse:

– Nu.

După un minut, Alevy întrebă:

– Ce se vede acolo e ghereta santinelei de la vilă?

Hollis privi atent prin parbriz.

– Da. Vila e înconjurată cu sîrmă ghimpată. Între gardul de sîrmă ghimpată și casă, sînt cîini care circulă liberi. În ghereta ar trebui să fie doi soldați, unul făcînd de pază chiar în vilă. Da', Dumnezeu știe!

– Șoferul a confirmat că e vorba de trei, spuse Alevy.

Apoi, adresîndu-i-se lui Mills:

– Tu lichidezi santinela care se apropie, eu mă ocup de celălalt.

– Înţeles.

– Voi, cei din spate, jos!

Mills încetini şi trase mai aproape de ghereta santinelei. Alevy privi, peste poartă, la vila destul de neatrăgătoare, aflată la o distanţă de vreo sută de metri în întuneric. Motorul ZIL-ului se gripă şi se opri. Mills îl porni din nou.

– Niciodată nu m-am descurcat cu schimbătoarele de viteză. Prefer cutiile de viteze automate.

Îşi scoase pistolul şi îl ţinu pe genunchi. Una dintre santinele veni în dreptul lui şi se uită pe geamul deschis.

– Ordonaţi, tovarăşe căpitan!

Mills trase un singur foc între ochii soldatului, în timp ce Alevy deschise portiera şi rămase pe treapta maşinii. Cel de-al doilea soldat era în continuare în ghereta şi Alevy îl vedea cum învîrtea furios manivela telefonului de campanie, încercînd să-şi ia pistolul-mitralieră. Alevy ochi pe deasupra plafonului maşinii şi trase toate cele opt gloanţe în ghereta. Geamul se făcu ţăndări şi soldatul se prăbuşi pe podea.

Mills stinse farurile.

Alevy se îndreptă spre poartă, cînd Hollis, care coborîse şi el, îl înşfăcă de umăr.

– Lasă-mi-l mie!

Alevy acceptă, nu însă înainte de a-l avertiza:

– Bine. Dar nu-l omorî.

– Las' pe mine.

Alevy îşi privi ceasul.

– Avem treizeci şi patru de minute ca să ajungem la elicodrom.

– Lasă-mă să vin cu tine, îi spuse Lisa lui Hollis. Pot să te ajut să treci de santinela din interior.

Hollis acceptă. Deschise poarta de sîrmă, apoi se întoarse spre Alevy.

– În stînga vilei e Trans Am-ul lui Greg Fisher. O să-l scoatem de aici.

Alevy păru că nu pricepe.

– Trans Am-ul lui Fisher? Aici...?

– Se plimbă Burov cu el. Cheile sînt probabil în contact.

Alevy dădu din cap încîntat.

– Grozavă idee, Sam. Dacă sînt alertaţi, vor căuta un ZIL-6, iar dacă Trans Am-ul e maşina lui Burov, s-ar putea să nu ne someze să oprim.

– Şi s-ar putea s-avem nevoie de o maşină care aleargă repede şi se conduce uşor, adăugă Mills. Asta e un jeg.

– S-ar putea s-aveţi dreptate, replică Hollis. Numai că eu vreau Trans Am-ul, fiindcă... îl vreau.

O apucă pe Lisa de braţ şi o luară la fugă pe aleea asfaltată ce ducea spre vilă.

Din întuneric apărură brusc doi ciobăneşti germani, care goneau spre ei venind din direcţii opuse. Hollis luă poziţia de tragere în genunchi, ochi şi trase în cîinele care era mai aproape, în stînga lui. Lovit, cîinele chelălăi. Hollis se rostogoli în dreapta exact cînd cel de-al doilea cîine ajunse la el şi la Lisa. Hollis aproape că simţi mirosul dihaniei cu o fracţiune de secundă înainte de a-i trage un glonţ în gura căscată.

Hollis se ridică, ajutînd-o şi pe Lisa.

– Eşti teafără?

– Da.

Ajunşi la intrarea din faţă, Hollis îi făcu semn cu capul Lisei, care răsuci mînerul sferic al uşii, constatînd că era deschisă. Îşi puse pistolul în hanorac şi se strecură înăuntru.

Soldatul era aşezat pe un scaun în holul mare de la intrare, la lumina slabă a unei veioze, cu pistolul-mitralieră îndreptat spre ea. Lisa lăsă uşa întredeschisă şi rămase nemişcată.

– Cine eşti? o întrebă santinela.

Lisa duse degetul la buze şi şopti în rusește:

– Sînt Lisa Rhodes, americanca nou-venită. Colonelul doreşte să mă vadă.

– Nu mi-a spus nimic, zise santinela.

– Dar le-a spus celor de-afară.

Santinela rînji.

– Şi ce-ar putea să vrea colonelul de la tine la ora asta?

– Să se culce cu mine, ce altceva.

Santinela zîmbi cu un aer afectat şi puse pistolul-mitralieră pe birou.

– Va trebui să mă furişez sus să-i trag un ghiont.

Îşi scoase cizmele, rămînînd încălţat numai în nişte ciorapi cazoni.

– Du-te în camera de zi şi dezbracă-te. Acolo va trebui s-o facă, fiindcă la etaj e maică-sa.

Lisa deschise larg uşa şi sări într-o parte. Hollis dădu buzna înăuntru şi trase tocmai când soldatul încerca să-şi ia arma, după care făcu un salt în faţă şi îl prinse înainte ca acesta să se prăbuşească pe podea. Când îl aşeză înapoi pe scaun, observă spuma de sînge ce-i apăruse la gură şi auzi cum îi hîrîia rana din piept când încerca să respire.

Hollis o luă pe Lisa de braţ şi o împinse spre uşa de afară.

– Du-te, şopti el. Fără comentarii!

– Te rog... Sam, ai grijă...

Hollis deschise uşa şi o împinse afară, apoi se întoarse lîngă soldat, care, neputincios, îl privea cu ochii holbaţi. Trecu de el, apoi se întoarse, îl apucă de umăr şi în clipa următoare îi trase un glonţ în cap, trimiţîndu-l în scaun.

Hollis părăsi vestibulul şi se îndreptă spre scară. Scara scîrţîi, dar el continuă să urce.

– Natalia, tu eşti, draga mea? se auzi o voce de femeie.

Hollis se opri. Auzi paşi, apoi din nou vocea de femeie, care strigă:

– Piotr, Natalia e în camera ei.

– E santinela, se auzi vocea lui Burov. Vino înapoi în pat.

Hollis auzi din nou paşi, apoi zgomotul unei uşi închizîndu-se. Urcă şi restul de trepte şi ajunse într-un hol spaţios. În stînga, erau două uşi întredeschise, care trebuia să fi fost dormitoarele fiicei lui Burov, Natalia, şi al mamei sale. În dreapta, era o uşă închisă, ce dădea probabil în dormitorul principal. Hollis se apropie de uşa închisă, ascultă cu atenţie, apoi răsuci mînerul sferic, deschise uşa la perete, se rostogoli pe jos, luînd poziţia de tragere în genunchi, cu pistolul spre pat.

– Nu mişca!

Încăperea era cufundată în întuneric, cu excepţia unui beculeţ roşu, care, pe măsură ce ochii lui Hollis se obişnuia cu întunericul, se dovedi a fi chiar steluţa roşie luminoasă din vîrful unei replici miniaturale din lemn a Turnului Spasski de la Kremlin. Lucrul i se păru ciudat, dar şi mai ciudat era faptul că în patul de o singură persoană era o momîie de cîrpe. Hollis înţelese, dar era prea tîrziu.

Auzi declicul unei piedici de revolver în spatele lui, apoi vocea lui Burov care spuse:

– Aruncă pistolul!

Hollis se conformă.

– Nu te ridica! Întoarce-te şi rămîi în genunchi!

Hollis se răsuci uşor cu faţa spre Burov, care aprinse lumina. Stătea în cadrul uşii, desculţ şi îmbrăcat într-o pijama flanelată cu un revolver mare aţintit asupra lui.

– Unele familii fac exerciţii de tragere. Noi facem alt fel de exerciţii aici. Şi mai credeai că ruşii-s proşti!

Hollis nu răspunse.

– Prost e ăla care stă-n genunchi şi se holbează în ţeava revolverului, spuse Burov. Cu ce treburi pe-aici? întrebă curios.

– Să te ucid, idiotule!

– Nu-i adevărat. Dacă ar fi fost aşa, ai fi tras în pat. Dar tu ai spus: „Nu mişca!", deci voiai să mă capturezi. De unde ai pistolul?

– Nu te priveşte.

– Eşti sigur?

– Tu ce crezi?

– Eu cred că nu. Ai omorît santinelele?

– Da.

– Şi cîinii mei.

– Da.

Burov dădu din cap gînditor, apoi spuse:

– Telefonul meu nu funcţionează şi cred că jos sînt oameni de-ai tăi, aşa încît amîndoi sîntem într-o situaţie delicată.

Hollis nu scoase o vorbă.

– E vorba cumva de o rebeliune? Ar fi o nebunie. Am aici şase sute de grăniceri înarmaţi. Vrei să negociezi viaţa lui Dodson?

– Vreau să-ţi arăt cam cîtă putere vine pe ţeava unei puşti. Puterea depinde de alţi factori, iar autoritatea nu vine niciodată pe ţeava puştii. Ai băgat la cap?

– Aşează-te în patru labe şi tîrăşte-te aici, spuse Burov sec.

Hollis se aşeză în patru labe şi ieşi în hol, în timp ce Burov făcu un pas înapoi.

– Ia-o la dreapta! spuse Burov.

Hollis o porni în patru labe pe hol, iar Burov se apropie suficient de mult de el ca să-i poată trage un şut în cap cu călcîiul.

– Am să-ţi arăt eu cine are aici puterea şi autoritatea.

Burov îl forţă pe Hollis să intre într-un alt dormitor.

– Culcat pe spate!

Hollis se rostogoli pe spate. Burov dispăru din raza sa vizuală, apoi îşi propti o clipă piciorul pe faţa lui.

– Scoate-ţi hanoracul şi jacheta de trening şi lasă-ţi pantalonii în jos pînă în dreptul gleznelor.

Hollis se ridică uşor în capul oaselor, Burov continuînd să-i stea în spate, îşi scoase hanoracul şi jacheta de trening, după care îşi rulă pantalonii de trening pînă în dreptul gleznelor.

Burov îndepărtă hanoracul şi jacheta, apoi îi spuse:

– Culcă-te pe spate, cu mîinile sub fund.

Hollis se conformă.

Burov începu să scotocească prin hanoracul lui Hollis. Aruncă un încărcător de rezervă, apoi îl întrebă:

– Ce-i asta?

Aruncă steaua de general pe pieptul gol al lui Hollis.

Hollis nu răspunse şi Burov îl mai izbi o dată cu piciorul în cap.

– Şi aici, în tuburile astea de ţigări de foi, ce ai, Hollis? Nume... aha, un registru cu nume de vii şi morţi. Unde duceai chestiile astea?

– O copie la Washington, alta la Moscova.

– Zău? Aşa crezi tu? Eu, unul, nu cred.

Hollis avu impresia că vocea lui Burov trăda o anumită încordare. Îl auzi îndreptîndu-se spre capătul celălalt al încăperii şi aruncă o privire spre el. Într-o nişă de lîngă fereastră se afla un radioemiţător, care începu să prindă viaţă.

– Am să alertez întregul detaşament de grăniceri, spuse Burov ridicînd receptorul.

– Unde-ţi sînt nevasta, fiica şi mama?

Burov se întoarse spre el.

– De ce întrebi?

– Pentru că vila e înconjurată şi o să se tragă, iar eu pot să le garantez ieşirea în siguranţă din această casă.

– Tu nu mai eşti în stare să garantezi nimic, javră.

– Pot pleca acum, înainte să cheme cazarma.

Burov care continua să ţină receptorul în mînă, se apropie de Hollis.

– Casa nu-i înconjurată de nimeni, spuse, lovindu-l pe Hollis cu piciorul în plină faţă.

Hollis își scutură capul, încercînd să se dezmeticească, apoi continuă cu îndărătnicie:

– Ba da, și știi asta. Santinelele au fost omorîte, iar legătura telefonică e întreruptă.

– Nu și radioemițătorul.

– Atunci cheamă-i, idiot nenorocit, spuse Hollis în rusă și să te ia dracu' împreună cu nevastă-ta, fiică-ta și babornița aia de maică-ta!

Burov îl lovi din nou cu piciorul în față. Își lipi receptorul de ureche și ascultă bruiajul intermitent, datorat faptului că emițătorul de la comenduire și cel de la elicodrom funcționau și transmiteau în aceeași bandă de frecvență. Trase o înjurătură înfundată și încercă o altă frecvență. Auzi frînturi de conversație întrerupte în momentul în care bruiajul baleia dintr-o bandă de frecvență în alta. Îi aruncă o privire lui Hollis, apoi vorbi în microfon:

– Către toate stațiile! Către toate stațiile! Vă vorbește colonelul Burov. Alarmă de luptă, alarmă de luptă! Trimiteți imediat un detașament de gardă la locuința mea. Atenție, sînt prizonieri înarmați...

– Studenți! strigă Hollis. Studenți!

– Mai taci dracului odată!

– De ce n-ai tăcea tu? Oricum nu te aude nimeni. Nu vezi că radioemițătoarele sînt bruiate, prostule? Și Hollis adăugă în rusă: Voi, rușii, n-ați auzit de electronică?

Burov dădu drumul receptorului și se repezi la Hollis cu intenția de a-l lovi din nou cu piciorul în cap. Hollis se ridică rapid în capul oaselor, făcîndu-l pe rus să se dezechilibreze. Hollis se ridică în brațe și cu o mișcare pivotantă a picioarelor îl răsturnă pe Burov pe podea. Apoi, cu mîna dreaptă apucă pistolul din mîna lui Burov, împiedicînd butoiașul să se rotească, în timp ce Burov apăsa pe trăgaci, chinuindu-se să tragă. Hollis își înfipse degetele mîinii stîngi în ochii lui Burov, apoi în laringe. Burov scoase un horcăit, dar nu dădu drumul pistolului. Cu mîna stîngă, Burov îi aplică lui Hollis două lovituri scurte și îndesate după ceafă, înainte ca acesta să-l fi putut apuca de încheietura mîinii. Hollis își scoase adidașii și pantalonii de trening împingîndu-i cu picioarele și îi arse lui Burov un genunchi în testicule.

Cei doi se rostogolirà zbătîndu-se pe podea, Hollis cu o mînă încleştată pe revolverul lui Burov, iar cu cealaltă ţinîndu-l strîns de încheietura mîinii. Fiecare încerca să-i aplice un genunchi în vintre celuilalt, fiind conştient că adversarul era pregătit în aceleaşi tehnici de luptă mortale. Hollis îi aplică lui Burov o lovitură de cap în nas, care pîrîi. Burov îşi înfipse cu sălbăticie dinţii în obrazul lui Hollis, sfîşiindu-i carnea, înainte ca Hollis să-şi poată retrage faţa. La rîndul său, acesta îşi înfipse unghia de la degetul mare al mîinii stîngi în venele de la mîna lui Burov şi apăsă pînă simţi sîngele ţîşnind. Nici unul din ei nu scotea vreun cuvînt sau vreun geamăt de durere.

Hollis constată că Burov nu minţise în legătură cu condiţia lui fizică. Condiţia sa fizică, în schimb, nu mai era tot atît de bună precum fusese cu cîteva săptămîni mai înainte. Simţea cum îl lăsau puterile, nefiind în stare să-l rostogolească pe Burov pe spate. Se trezi sub greutatea corpului lui Burov, care îşi eliberase, din strînsoarea mîinii sale, mîna în care ţinea pistolul. Cei doi bărbaţi se priviră în lumina slabă din încăpere. Lui Burov îi sîngerau nasul şi ochiul drept.

– Am să te împuşc în testicule, îi spuse Burov rînjind sadic.

Hollis dădu brusc drumul mîinii lui Burov, aplicîndu-i cu mîna astfel eliberată o lovitură de judo în ceafă, apoi îi încolăci cu un braţ capul, îi apucă bărbia cu mîna şi împinse, răsucindu-i capul şi gîtul, pînă ce auzi pîrîitul cartilajului. Burov încercă să-l apuce pe Hollis de mînă şi să se elibereze din strînsoare, înainte să-i fie rupt gîtul.

Hollis menţinu strînsoarea şi văzu cum lui Burov îi ieşi limba din gură, iar ochiul stîng începea să-i iasă din orbită. Cu mîna liberă, Burov încerca să se elibereze din strînsoare. Hollis îl lovi de două ori cu genunchiul în vintre, constatînd că reacţiile lui de apărare slăbiseră. Încercă să-i smulgă revolverul din mînă, dar Burov continua să ţină mîna încleştată pe el.

Apoi, pentru ca Hollis să nu-i rupă gîtul, Burov dădu brusc drumul revolverului, rostogolindu-se pe spate şi eliberîndu-se astfel din strînsoarea de cleşte a lui Hollis. Burov se ridică în picioare.

Hollis făcu la fel. Încovoiaţi şi gîfîind, cei doi bărbaţi stăteau acum faţă în faţă. Hollis lăsă pistolul lui Burov să cadă pe podea.

– Hai, vino!

Burov însă nu se clinti şi Hollis înţelese că era terminat. Amîndoi ochii îi erau plini de sînge şi respira cu horcăituri scurte. Sîngele îi curgea din nas şi îi ţîşnea din vână. Hollis se apropie de el, pînă ce-i simţi respiraţia, şi-i spuse:

– Asta-i pentru Dodson, Fisher, piloţi, nevestele şi copiii lor.

Şi îi trase un pumn în plină figură, auzind cum îi pîrîie dinţii.

Burov căzu lat pe spate şi rămase nemişcat. Hollis se prăbuşi în genunchi şi îl întoarse cu faţa în jos, ca să nu se înece în propriul sînge. Sfîşie gulerul pijamalei lui Burov şi-i legă vena deschisă.

Hollis se prăbuşi şi el pe podea, încercînd să-şi limpezească mintea şi să-şi recapete suflul. Îşi pipăi obrazul drept, pe care i-l sfîşiase Burov cu dinţii, şi o durere atroce îi sfredeli creierul.

În cadrul uşii, apăru o siluetă şi Hollis zări o pereche de cizme care se apropiau de el. Ridică privirea. Era Seth Alevy. În spatele lui, era Lisa. Hollis încercă să se ridice, dar Alevy îl împinse uşor de umăr în jos.

– Mai trage-ţi sufletul!

Alevy ridică revolverul de jos şi se îndreptă spre Burov.

Lisa se apropie în grabă de Hollis.

– Sam, eşti teafăr?

Hollis dădu afirmativ din cap, apoi se întoarse spre Alevy:

– Radioul, spuse, arătînd cu mîna spre aparat.

Alevy îl lăsă pe Burov şi se duse lîngă radioemiţător, smulse cordonul receptorului, după care izbi receptorul din plastic de cutia din oţel a radioemiţătorului, făcîndu-l zob.

– A reuşit să transmită ceva?

– Nu cred.

Hollis îşi trase pantalonii de trening, iar Lisa îl ajută să-şi îmbrace bluza şi hanoracul. Îşi încălţă adidaşii, dar constată că nu era capabil să-şi lege şireturile. I le legă Lisa. Se ridică în picioare cu mişcări nesigure, îndesînd în buzunar hîrtiile ce fuseseră în tuburile de ţigări de foi. Lisa îi întinse steaua de general.

Alevy îl întoarse pe Burov cu faţa în sus, îl examină, apoi îi spuse lui Hollis.

– Am impresia că nu vă prea simpatizaţi.

Hollis nu-i răspunse.

– De ce l-aţi rănit pe tata? întrebă o voce în rusește. În cadrul uşii, stătea o fetiţă de vreo zece ani, cu un aer speriat, îmbrăcată

într-o cămașă de noapte. În spatele ei, o femeie de vîrstă mijlocie, cam plinuță, îmbrăcată într-un capot matlasat, iar în spatele ei, abia distingîndu-se, era bătrîna pe care Burov le-o prezentase ca fiind mama sa.

Femeia de vîrstă mijlocie își plimbă privirea de la Hollis la Lisa, apoi la Alevy, îmbrăcat în uniforma de ofițer KGB.

– Soțul meu e mort?

– Nu, doamnă, răspunse Alevy în rusește, e doar inconștient.

Femeia începu să plîngă.

– Dar nu pricep ce se-ntîmplă.

Alevy și Hollis făcură un schimb de priviri.

– Doar n-o să le omorîți, le spuse Lisa în engleză.

– Tata o să se facă bine? întrebă fetița, Natalia.

– Da, îi răspunse Lisa în rusă.

Brusc, bătrîna le împinse la o parte pe nora și pe nepoată și dădu buzna în cameră, îngenunchind lîngă fiul ei. Începu să-l mîngîie, în timp ce lacrimile i se revărsau din ochi, picurînd pe fața lui Burov.

– O, Doamne, băiețașul meu! Piotr, Piotr, micuțul meu, Dumnezeu să te aibă în pază!

Scena îi aminti lui Hollis de secvențe din jurnalele de actualități din timpul celui de al Doilea Război Mondial înfățișînd bătrîne sovietice care-și boceau fiii ori bărbații morți. „Dumnezeule, își zise Hollis, oare cîți de Burov vor fi fost purtați în pîntecele mari ale acestor bătrîne sfinte?"

– Nu le putem lua cu noi, dar nici nu le putem lăsa..., spuse Alevy în engleză.

– Nu, Seth! spuse Lisa sec.

– Vreau ca Burov să știe că ai lui sînt în viață, îi spuse Hollis lui Alevy. Acest lucru s-ar putea să ne fie de folos mai tîrziu.

– Bine, încuviință Alevy.

Apoi se adresă nevestei lui Burov în rusește:

– Nu părăsiți casa, căci s-ar putea să vă sfîșie cîinii. O să sosească niște soldați nu peste multă vreme.

Alevy îngenunche cu intenția de a-l ridica pe Burov, dar Hollis îl dădu la o parte și îl săltă pe Burov, nu fără dificultate, așezîndu-l pe umăr, așa cum își cară un pompier victima salvată din flăcări. O porni cu el spre ușă, urmat de mama lui Burov, care continua să-și mîngîie fiul.

Lisa puse o mînă pe creştetul Nataliei.

– Îl ducem la spital. O să vină repede înapoi.

Soţia şi mama lui Burov încercară să coboare scările în urma lui Hollis, dar Alevy le opri.

– Nu fiţi îngrijorate! O să fie bine.

Lisa şi Alevy coborîră scările după Hollis.

– Te-ai purtat frumos cu ele, îi spuse Lisa lui Alevy.

Alevy nu-i răspunse.

Trans Am-ul era acum în faţa intrării, cu capota portbagajului ridicată. Mills coborî şi îl ajută pe Hollis să-l pună pe Burov în compartimentul din spate, alături de Dodson. Mills îi legă mîinile lui Burov cu o bucată de sîrmă de oţel. Îi privi pe cei doi bărbaţi zdrobiţi în bătaie. Dodson, în treningul lui sfîşiat, Burov, în pijamaua pătată de sînge. Amîndoi erau de nerecunoscut. „Cercul se închide, reflectă Hollis, evenimentele declanşate de catapultarea lui Dodson peste gardul de sîrmă se apropie de rezolvarea finală."

– Conduc eu, îi spuse Hollis lui Alevy. Bert, dă-mi vestonul tău şi cascheta şi treci în spate, lîngă Lisa.

Hollis îmbrăcă vestonul de ofiţer KGB, îşi puse cascheta pe cap, apoi se aşeză pe locul şoferului şi porni motorul. Mills şi Lisa se aşezară pe bancheta din spate, iar Alevy pe locul de lîngă şofer. Hollis bagă Trans Am-ul în viteză şi demară în trombă pe alee, ieşi pe poarta deschisă şi o luă pe drumul întunecat şi şerpuit.

– Avem douăzeci şi două de minute pînă să-şi facă efectul gazul Sandman. O groază de vreme.

– E oare adevărat, Seth? întrebă Lisa. Putem pleca?

– Da. Elicopterul e plin.

– Al naibii de plin, adăugă Hollis, apăsînd pe accelerator şi mărind viteza la o sută de kilometri la oră.

Se apropiau de comenduire, cînd sunetul pătrunzător al unei sirene despică aerul nopţii.

– Cred că chestia asta are legătură cu noi, spuse Alevy.

Înainte, se vedea clădirea luminată a comenduirii, în faţa căreia erau oprite mai multe ZIL-6 şi mişunau vreo duzină de grăniceri KGB. Unul dintre ei veni la marginea drumului şi începu să le facă semn să tragă în parcarea din faţa comenduirii.

Hollis apăsă pedala de acceleraţie pînă la fund, trecînd ca o nălucă prin faţa clădirii.

– Ce crezi că voia individul ăla? întrebă Alevy.

– Habar n-am.

Vitezometrul arăta o sută cincizeci de kilometri la oră. Zburâ prin dreptul Clubului Veteranilor şi Hollis spuse:

– Atenţie la bifurcaţia spre elicodrom!

– Cred că deocamdată nu-şi prea dau seama cine ce e sau ce se întîmplă, comentă Mills.

– Ei bine, sper să-şi dea seama abia după ce plecăm, spuse Alevy.

Hollis aruncă o privire în oglinda retrovizoare.

– Se apropie de noi două vehicule.

Alevy întoarse capul şi privirea lui o întîlni pe cea a Lisei.

– Eşti neobişnuit de tăcută, îi spuse.

– Mă gîndeam la elicopter, spuse ea zîmbind nervos.

– Peste cîteva minute o să decolăm.

– Maşinile sînt tot în spatele nostru, îi anunţă Hollis.

– Arde-le, îi spuse Alevy lui Mills, întinzîndu-i cascheta. Foloseşte asta!

– Înţeles!

Mills scoase o grenadă cu fosfor din teaca montată la gleznă, fixă discul în poziţia zero şi puse grenada în cascheta.

– Care-i timpul de declanşare pentru poziţia zero? îl întrebă pe Alevy.

– Şapte secunde.

– E-n regulă. Poţi să deschizi un pic portiera ta?

Mills trase de disc în afară, pentru a arma grenada, numără pînă la patru, apoi scoase cascheta prin portiera întredeschisă, lăsînd-o să cadă pe drum.

– Cinci, şase...

Primul dintre vehicule, care era la vreo două sute de metri în spatele lor, începu să semnalizeze cu farurile şi să-i claxoneze.

– Şapte.

Grenada cu fosfor explodă sub primul ZIL, care fu aruncat de pe drum, se izbi de copaci şi luă foc. Bucăţele de fosfor arzînd fură aruncate în aer, aprinzînd pinii din jur. A doua maşină, un transportor de trupe, continua să vină în urma lor, fără să deschisă focul.

– Cred că se întreabă de unde a picat grenada, spuse Mills, şi nu se prea îndeamnă să tragă în maşina colonelului.

– Sam! strigă Lisa. Drumul spre elicodrom!

Hollis frînă şi răsuci puternic volanul spre dreapta. Trans Am-ul se aplecă mult pe partea stîngă, dar păstră aderenţa cu drumul. Hollis schimbă într-o treaptă de viteză inferioară, apoi acceleră pe drumul îngust, acoperit cu pietriş. Pontiac-ul se hurducăi de vreo cîteva ori, cînd Hollis acceleră, mărind viteza la nouăzeci, apoi la o sută de kilometri la oră.

La vreo două sute de metri în faţă, Hollis văzu cabana cu staţia radio de la elicodrom şi o lumină slabă la una dintre ferestre. Se zărea şi o parte din poiană, dar nici urmă de elicopter.

Sirena continua să urle, iar proiectoarele din turnurile de de pază cercetau dincolo de perimetru. Lagărul se trezise la viaţă şi cei şase sute de grăniceri se puseseră în mişcare.

– Îl putem lua şi pe Brennan în drum, fu de părere Hollis.

Alevy aruncă o privire în spate.

– Nenorocitul ăla de transportor se ţine după noi. Opreşte aici şi blochează drumul, altfel ăştia o să se ţină după noi pînă la elicopter.

– Ai dreptate.

Hollis frînă şi Trans Am-ul derapă, oprindu-se de-a curmezişul drumului acoperit cu pietriş. Scoase cheile din contact şi stinse luminile, în timp ce ceilalţi coborîră.

ZIL-ul opri la vreo sută de metri de ei, prinzîndu-i în lumina farurilor. Alevy îl căra pe Dodson, iar Hollis îl luă în spate pe Burov.

– Lisa, spuse Alevy, fugi înainte şi spune-i lui Brennan că sosim.

Lisa scoase pistolul şi o luă la fugă pe potecă.

Hollis zări umbrele a cel puţin zece soldaţi care coborîră din transportor, îndreptîndu-se spre ei.

– Identificaţi-vă! strigă cineva în ruseşte.

– Ţine-i în loc cîteva minute, Bert, îi spuse Alevy lui Mills.

– Înţeles.

Mills îşi scoase pistolul, se rostogoli sub Trans Am şi aşteptă ca soldaţii să se apropie.

Hollis şi Alevy, cu Burov şi Dodson în spinare, începură să alerge spre cabană.

Mills ochi şi trase toate cele opt cartuşe din încărcătorul pistolului cu amortizor. Se auzi un ţipăt, urmat imediat de răpăitul

sec al unui pistol-mitralieră, asemănător zgomotului unor petarde făcute să explodeze în serie. Geamurile Trans Am-ului fură făcute țăndări, în timp ce bezna nopții era despicată de gloanțe trasoare de culoare verde. Mills schimbă încărcătorul și trase o nouă serie de opt gloanțe.

Hollis și Alevy alergau încovoiați, încercînd să-și păstreze echilibrul, pe drumul acoperit cu pietriș, în condițiile în care poverile din spinările lor deveneau tot mai grele. Hollis tot nu zări nici urmă de elicopter în poiană.

Aflată mai în față, Lisa ajunse la vreo douăzeci de metri de coliba de bîrne și strigă:

– Bill! Bill Brennan!

– Lisa Rhodes? îi răspunse o voce. Hai, aleargă!

Lisa străbătu în goană ultimii douăzeci de metri, oprindu-se în brațele lui Brennan.

– OK. Trage-ți răsuflarea! Ce se-ntîmplă?

Lisa arătă înapoi, spre cărare.

– Seth și Sam... cu Dodson și Burov în spinare...

– Cu cine? A, bine. Și Mills?

– Tot acolo. Vin după noi. Am fost urmăriți.

– Am bănuit eu. E-n regulă. Acum, du-te la elicopter, acolo, în poiană...

– Nu. Îi aștept...

– Bine. Atunci intră în cabană și stai ghemuită. Mă întorc imediat.

Brennan o luă pe potecă și se întîlni cu Alevy și Hollis, care veneau spre el. O rafală de foc automat lovi crengile de deasupra capetelor lor. Se trîntiră cu toți la pămînt. Brennan se uită la Burov și la Dodson, apoi întrebă:

– Au fost loviți?

– Nu, răspunse Alevy, se odihnesc. Lisa a...?

– Da, e în cabană.

– Bun, ia-l pe Dodson și întoarce-te la cabană.

Brennan se așeză pe un genunchi și Alevy îl ajută să-l ridice pe Dodson și să-l pună în spinare.

– N-ați putut găsi niște indivizi în stare să umble? întrebă Brennan.

Rafalele de pistol-mitralieră secerau ramurile de pin de deasupra lor, acoperind aleea cu crengi și conuri. Lîngă Hollis căzu

o veveriță sfîrtecată. Din cauza amortizorului, Hollis nu reușea să-și dea seama dacă Mills riposta, dar, judecînd după flăcările de la gura țevii pe care le zărea printre copaci, avu impresia că grănicerii se apropiau.

Aplecat de spate, Brennan o luă la fugă înapoi spre cabană, cu Dodson în spinare.

– Pleacă și tu, Sam, îi spuse Alevy lui Hollis. De Mills eu răspund. Hai, șterge-o!

Hollis îl ridică pe Burov și îl așeză pe umăr.

– Să nu crăpi pînă nu te storc ca pe o lămîie, îi spuse, luînd-o, adus de spate, pe urmele lui Brennan.

Alevy îngenunche la adăpostul unui pin mare de pe marginea drumului, scoase pistolul și trase la întîmplare în copacii de pe ambele laturi ale drumului. Deodată, se auzi o explozie și pe alee erupse o sferă de foc de culoare portocalie. Trans Am-ul fusese aruncat în aer. Alevy îl strigă pe Mills, dar nu primi nici un răspuns. Introduse ultimul încărcător în pistol și începu să se retragă spre cabană, trăgînd din mers.

Hollis străbătu ultimii cîțiva metri dintre potecă și cabană, prăbușindu-se în genunchi în cadrul ușii. Brennan i-l luă pe Burov de pe umăr și îl așeză alături de Dodson, chiar lîngă ușă. Hollis se ridică și băgă de seama că acum cabana era cufundată în întuneric. O zări pe Lisa ghemuită sub o fereastră, iar ceva mai încolo, trei cadavre în uniformă aliniate lîngă perete.

– Sam..., spuse Lisa, ești teafăr?

– Teafăr. Stai ghemuită!

Hollis își scoase vestonul de ofițer KGB și îl aruncă peste Dodson.

Brennan își luă pușca cu lunetă Dragunov și se duse la fereastră, fixînd luneta pentru tragere pe timp de noapte pe liziera pădurii.

– Nu-i văd pe Alevy sau pe Mills pe potecă, spuse el, dar văd niște siluete care se mișcă printre copaci.

Ochi și trase. Zgomotul metalic al închizătorului care reculă aruncînd cartușul tras fu mai puternic decît împușcătura înăbușită de amortizorul de la gura țevii. Brennan trase din nou.

– E o pușcă bună, constată el, dar luneta nu are aceeași precizie ca ale noastre.

Hollis observă trei pistoale mitralieră AK-47 sprijinite de perete sub cealaltă fereastră, iar lîngă ele o cutie metalică de muniţie plină cu încărcătoare de pistol-mitralieră. Îngenunche lîngă fereastră, luă un pistol-mitralieră şi sparse geamul.

– Nu trageţi încă, domnule colonel, spuse Brennan. Încă nu ne-au depistat.

– Ai dreptate, spuse privind-o pe Lisa, care îngenunche lîngă el. Mă duc să-i ajut pe Seth şi pe Bert.

Lisa îl apucă de braţ.

– Mie nu-mi datorezi chiar nimic?

Brennan le aruncă o privire scurtă.

– Ei, ce-aţi zice dacă unul din voi, sau amîndoi, v-aţi duce pînă la O'Shea să vedeţi dacă mai e pe-aici şi să-i spuneţi şi lui ce se întîmplă?

Hollis o apucă pe Lisa de mînă şi o conduse spre uşă.

– Stai aplecată!

O trase afară din cabană şi alergară pînă în luminiş, unde îngenunchează în iarba uscată, înaltă pînă la genunchi. La vreo sută de metri mai încolo, Hollis putu în sfîrşit să vadă elicopterul, care, alb fiind, se detaşa pe fundalul negru al lizierei de copaci din spatele lui. În ciuda răpăitului pistoalelor-mitralieră, Hollis reuşi să distingă zgomotul elicelor.

– Îl vezi?

– Da.

– Spune-i lui O'Shea că sîntem teferi şi că venim.

– Vii şi tu cu mine, îi spuse Lisa, autoritară.

– Mai tîrziu.

– Nu, acum!

Hollis o apucă de umeri şi o privi drept în ochi.

– Trebuie să te duci la el şi să-i spui că venim, altfel s-ar putea să decoleze. Eu trebuie să mă întorc după ceilalţi, Lisa.

– Am să sar din elicopter, Sam. Îţi jur c-aşa o să fac. Dacă n-ajungi acolo, să ştii că vin înapoi după tine...

Ochii i se umplură de lacrimi şi începu să tremure din tot corpul.

Hollis o întoarse cu faţa spre elicopter.

– Fugi! Apleacă-te! Dă-i drumul!

Lisa îl privi peste umăr, apoi începu să alerge spre elicopter, întorcînd de cîteva ori capul.

Hollis îi urmări silueta, care se făcea tot mai mică pe fundalul elicopterului aflat la o oarecare distanță, apoi se întoarse s-o ia spre cabană, dînd nas în nas cu Alevy.

Alevy o privi pe Lisa dispărînd în noapte, apoi își întoarse privirea spre Hollis.

– Du-te și tu la elicopter, Sam!

– Mă duc după Burov, spuse Hollis, trecînd pe lîngă Alevy și luînd-o înapoi spre cabană, cu Alevy alături de el.

– Pe tine măcar te ascultă, spuse Alevy. Pe mine nu mă asculta niciodată.

Hollis nu răspunse. Zgomotul focurilor de armă se auzea acum mai aproape. Trasoare verzi despicau aerul, deși cea mai mare parte din ele se înfigeau în copaci.

Hollis și Alevy străbătură în fugă distanța pînă la ușa deschisă a cabanei și se adăpostiră, culcîndu-se la podea.

– Sînt mult mai mulți acum, spuse Brennan. S-au răspîndit prin pădure și înaintează la adăpostul arborilor. O fac cu prudență, dar vor ajunge aici în vreo zece minute.

După o scurtă tăcere, adăugă:

– Dacă trec dincolo de liziera, în luminiș, și văd elicopterul, am dat de dracu'.

Alevy fu de acord cu el.

– Trebuie să le încetinim înaintarea, spuse el.

Înșfăcă un pistol-mitralieră, scoase gura țevii pe fereastră și trase rafale lungi în direcția copacilor din apropiere pînă ce termină cele treizeci de cartușe ale încărcătorului.

Preț de cîteva secunde, focurile de armă trase din pădure scăzură în intensitate, fiindcă soldații fură nevoiți să se adăpostească. Cînd tirul reîncepu, Hollis băgă de seamă că el părea dirijat acum mai ales asupra cabanei. Auzi zgomotul înăbușit produs de gloanțe la impactul cu bîrnele pereților; din cînd în cînd, cîte un glonț trasor verde pătrundea prin fereastră, lovea peretele opus, scînteia o clipă, pentru ca apoi să se stingă. Deasupra capetelor lor, gloanțele trasoare mușcau din acoperișul de tablă, iar din căpriori săreau așchii.

– Am impresia că vrei să reziști pînă o să le vezi albul ochilor, îi spuse Brennan lui Alevy.

Alevy schimbă încărcătorul cu unul plin.

– Fie. Bill, ia-l pe Burov și du-te la elicopter.

– Nu, interveni Hollis, întîi pleacă Dodson. Pe Burov îl iau eu.

Alevy îi făcu lui Brennan semn cu capul să se conformeze.

Brennan îi întinse puşca cu lunetă lui Alevy.

– Îi poţi urmări prin lunetă, amortizorul înăbuşe zgomotul împuşcăturii, iar flacăra de la gura ţevii este ascunsă de un dispozitiv special. Foloseşte-o pe asta pînă se mai apropie. Pe urmă, foloseşte pistolul-mitralieră şi ce mai ai prin buzunare. Brennan, după o scurtă tăcere, adăugă: Dar şi mai bine ar fi să ne cărăm dracului cu toţii de aici!

Alevy sprijini puşca pe pervazul ferestrei, ochi în direcţia urmăritorilor şi apăsă pe trăgaci.

– Eu trebuie să mai stau, să-l aştept pe Bert. Ne vedem mai tîrziu.

Brennan îngenunche lîngă Dodson.

– Pulsul e bun, dar e tot inconştient.

Îl ridică pe umăr şi o porni spre uşa care nu se afla în bătaia directă a focului tras din pădure.

– OK, ne vedem în elicopter, spuse Brennan fără prea mare convingere.

Încovoiat de povară, se năpusti afară şi Hollis îl văzu îndreptîndu-se în grabă spre luminiş şi dispărînd în bezna nopţii.

Hollis se aşeză pe un genunchi lîngă Burov şi îi verifică pulsul şi respiraţia.

– E-n regulă. Merită să-l luăm cu noi.

Burov se mişcă şi încercă să ridice capul, dar Hollis îl împinse la loc. Burov mormăi ceva printre buzele umflate şi dinţii sparţi. Scuipă sînge şi ţesut gingival, apoi spuse în rusește:

– Tu...

Deschise ochii.

– Hollis... o să te omor... Şi o să-ţi regulez femeia.

– De trăit o să trăieşti, îi răspunse Hollis în rusește, dar chef de regulat n-o să prea ai.

– *Ieb vas.*

Alevy veni lîngă Burov şi îi spuse:

– Ştii unde mergem, colonele? În America. Norocosule!

– Nu... nu...

Burov îşi ridică mîinile legate şi le balansă uşor în direcţia lui Alevy. Seth Alevy scoase din buzunar o seringă şi îi injectă lui Burov în gît o doză de pentotal.

– Poți să-i trimiți vederi Nataliei.

– Ticălosule!

– Uite cine vorbește.

Burov păru atunci să remarce zgomotul împușcăturilor.

– Vedeți... vin să vă ia.

– Sam, îi spuse Alevy lui Hollis, e rîndul tău. Ia-ți trofeul și du-l acasă.

– De ce nu vii și tu? întrebă Hollis. Mills e mort.

– Nu contează.

– Hai acasă, Seth. O meriți. Te așteaptă un dejun la Casa Albă.

– Eu dau ordine, generale Hollis. Ia-o din loc! Cei doi se priviră o clipă, apoi Alevy spuse:

– Gazul somnifer o să-și facă efectul în cîteva minute. O să scap cu bine. Tu du-te!

De afară se auzi zgomot de pași grăbiți. Amîndoi apucară pistoalele-mitralieră, cînd o voce strigă:

– Atenție! Intru!

Mills se aruncă cu capul înainte prin ușa deschisă și se rostogoli, izbindu-se de Burov, care scoase un geamăt. Se ridică apoi în capul oaselor, trăgîndu-și răsuflarea.

– Sînt aproape. La mai puțin de o sută pe metri. Apoi își privi ceasul. Dumnezeule... e timpul să plecăm.

Hollis observă că Mills avea sînge pe mînă și pe gît. Mirosea a benzină arsă, iar hainele îi erau pîrlite.

– Ești rănit?

– N-am nimic. Am ieșit de sub mașină înainte să sară în aer. Ei bine, ce mai așteptăm?

– Pe tine te așteptam, spuse Alevy. Ia-l pe Burov. Noi o să te acoperim cu niște fum.

– E-n regulă.

Hollis îl ridică pe Burov, inconștient acum, pe umerii lui Mills, în timp ce Alevy deschise geanta de voiaj din piele neagră și scoase o grenadă fumigenă. Se ridică în picioare și, lipit cu spatele de perete, strecură o privire pe ușa deschisă.

– Sînt al naibii de aproape.

Smulse siguranța și o aruncă afară. Valuri de fum negru începură să fie împinse de vînt spre urmăritori. Alevy mai scoase și o grenadă cu gaz lacrimogen și o aruncă după cealaltă. Grenada

șuieră prin aer, gazul, amestecat cu cel al grenadei fumigene, fiind purtat de vînt spre pădure.

– E-n regulă, Bert, spuse Alevy, ne vedem în aproximativ un minut.

Mills stătea încovoiat, cu Burov în spinare, în apropierea ușii, așteptînd ca perdeaua de fum să fie dusă cît mai departe de cabană. Printre împușcăturile rare, se auziră horcăiturile scoase de un soldat care se asfixia.

– Noroc, le ură Mills, apoi îl înșfăcă pe Burov și o luă la fugă, avînd grijă să păstreze în spatele lui perdeaua de fum.

Hollis se propti în cadrul ușii cu un pistol-mitralieră și trase un încărcător întreg în foc automat spre liziera pădurii, fără să primească vreo ripostă. Se uită în urma lui Mills și constată că se făcuse nevăzut.

Hollis se rostogoli înapoi în colibă și se așeză cu spatele lipit de peretele de bîrne. În timp ce își încărca arma, Alevy îngenunche lîngă fereastră și trase cîteva rafale lungi în direcția soldaților. Cartușe goale se împrăștiară cu un clănțănit pe podea și un miros de pulbere arsă umplu cabana.

– Bun, spuse Hollis, Mills și Burov sînt în elicopter acum. Vrei să pleci tu primul? Te acopăr.

Alevy își privi ceasul.

– Nu, pleacă tu primul. Mai avem cîteva minute.

Hollis se îndreptă spre ușă, apoi se opri și îi aruncă o privire înapoi lui Alevy.

Alevy zîmbi.

– Dă-i drumu'!

Din luminiș se auzea zgomotul elicelor elicopterului.

– O să plece. Vino cu mine! Alevy, așezat în capul oaselor, cu spatele lipit de perete, nu-i răspunse. Hollis își dădu seama că, pentru prima oară de cînd îl cunoștea, Alevy părea foarte relaxat, foarte împăcat cu sine.

– Ce-ai aruncat din elicopter n-a fost gaz somnifer, nu-i așa?

– Nu, n-a fost, recunoscu Alevy.

– Neuroparalizant?

– Da. Am folosit Sarin. E bun și Tabunul, dar...

– De ce? De ce, Seth?

– Știi al dracului de bine de ce.

– Dar..., pentru numele lui Dumnezeu, omule... aproape trei sute de americani... femei, copii...

– Ei nu pot ajunge acasă, Sam. Ei nu mai pot ajunge niciodată acasă, pentru că nu mai au casă. Casa lor e *aici* și tu *știi* asta.

Hollis aruncă o privire pe fereastră și văzu că perdeaua de fum începea să se împrăștie. Scotoci prin sacoșa de voiaj și mai găsi o singură grenadă fumigenă și una lacrimogenă. Rupse siguranțele și aruncă grenadele afară. Se mai trăgea în direcția lor, dar sunetele predominante erau cele de icnituri de vomă, însoțite de înjurături.

– Deci Departamentul de Stat și Casa Albă au avut pînă la urmă cîștig de cauză, îi spuse Hollis lui Alevy. Locul ăsta n-a existat niciodată. Și dispari și tu o dată cu el?

Alevy își privi ceasul.

– Du-te, Sam. Nu-ți cer să mori aici.

– Tu ai de gînd să mori aici?

Alevy nu-i răspunse direct, dar șopti ca pentru sine:

– Sînt pe cale să ucid o mie de oameni.

Își ridică privirea spre Hollis.

– Ideea cu gazul toxic a fost a mea. Așa e bine pentru patrie.

– *Cum* e bine pentru patrie?

– E vorba de un compromis. În schimbul promisiunii că CIA și Pentagonul nu vor nărui inițiativele de pace și alte rahaturi de genul ăsta, avem dreptul să păstrăm cîți absolvenți ai Pensionului dorim din cei trei mii și ceva pe care îi vom aresta pînă la urmă în America. Pe ceilalți îi putem lichida fără judecată. Acest lucru a fost înlesnit de tine și de dosarele generalului Surikov. Așa s-a ieșit din impas. O să deschidem propriul nostru Pension în America. Înțelegi?

– Mă tem că da.

– Nu te comporta ca un cercetaș nevinovat. Ofensiva lor în materie de spionaj se va întoarce împotriva lor. Vom avea o școală clasa întîi pentru agenții noștri, iar Burov și Dodson vor fi un fel de decani. Frumos lucrat, ce părere ai?

– E ideea ta?

– Bineînțeles. Apoi Alevy adăugă: Am să-ți mai spun ceva și de data asta ideea nu-mi aparține. Nici tu, nici Lisa nu trebuia să ieșiți vii de-aici. Șefii tăi de la Serviciile Secrete Militare,

inclusiv şeful tău, generalul Vandermullen, au fost de acord cu acest lucru, deşi cam împotriva voinţei lor, trebuie s-o recunosc.

– Atunci, de ce...?

– Pentru că nu sînt chiar atît de inuman, Sam. Cum puteam s-o las să moară aici?

– Nimic din ceea ce faci nu mă mai surprinde, Seth.

– Mersi. Lucrul ăsta însă n-am putut să-l fac. Cît despre tine... ei bine, tu îmi placi, aşa că-ţi ofer şansa să scapi de aici.

Hollis ascultă zgomotul făcut de elicele elicopterului.

– Dar cu Surikov şi nepoată-sa care e situaţia? M-ai minţit şi în privinţa lor?

– Mă tem că da. O să mai rămînă în Moscova un timp. Trebuia să procedez aşa, altfel KGB-ul şi-ar fi dat seama că Surikov a dat în vileag chestia cu absolvenţii Pensionului. Şi nu ne puteam permite acest lucru înainte ca FBI-ul să-i salte. Ştii asta.

– Eşti un ticălos.

– Sînt un patriot.

Gloanţele începură să lovească pereţii de bîrne ai cabanei. De data asta se auzea clănţănitul unei mitraliere grele. Din pereţii începură să sară aşchii.

– Jos! strigă Hollis, culcîndu-se cu faţa la pămînt.

Radioemiţătoarele fură lovite de mai multe gloanţe, dezintegrîndu-se. Soba de teracotă se făcu ţăndări, împrăştiind nori de fum şi de cenuşă. Cele trei cadavre sprijinite de peretele opus fură şi ele lovite de cîteva gloanţe. Hollis auzi zgomotul gazelor care le ieşeau din pîntece şi simţi miros de hoit. Se întinse şi apucă un pistol-mitralieră, apoi se rostogoli pe podea şi trase în direcţia flăcărilor de la gura ţevii ale unui pistol-mitralieră din apropiere.

– Au ajuns aici, în faţa cabanei.

Pe Alevy părea că nu-l mai interesează. Rămase aşezat, cu spatele proptit de perete.

– Şi ca jignirea să fie şi mai mare, Sam, remarcă el, oamenii mei o să-i scoată clandestin din ţară pe soţii Kellum. Amîndoi vor fi profesori la Pensionul american. Se pare că sînt foarte inteligenţi şi dispuşi să coopereze în schimbul promisiuni de a nu fi aruncaţi în rîul Moscova.

Hollis schimbă încărcătorul.

– Ce situație nenorocită! Cei de aici, pe care ar fi trebuit să-i salvezi, vor muri...

– Așa-i, dar fără dureri. Sarinul acționează rapid.

– Eu și Lisa ar fi trebuit să murim. Sadicul de Burov și ticăloșii ăia de Kellum trăiesc, iar Surikov și nepoata lui, care și-au riscat viața pentru noi, sînt blocați aici; Dodson, pe care ați vrut cu toții să-l ucideți ca să-i închideți gura, nu va mai fi un mort în viață aici, ci unul în blestematul tău de Pension...

– Cam așa stau lucrurile, numai că ideea de a-l lua pe Dodson a fost a ta. Eu l-am vrut pe general. Oricum, Charlie Banks și ai lui sînt foarte încîntați. Șefii tăi sînt și ei încîntați, pentru că onorarea piloților dispăruți rămîne neștirbită. Ar fi greu să le explici tuturor acestor trădători...

– N-au fost trădători...

– Ba au fost. Și nu-i nevoie să-ți mai spun că CIA a obținut ce-a dorit.

– Dar tu? *Tu* ai obținut ce-ai vrut, Seth?

– Cred că da. Poate că m-am ales cu ceea ce oricum mă aștepta.

Hollis încercă să deslușească expresia feței lui Alevy prin lumina slabă a încăperii.

– Îți dai seama cît de monstruoasă e toată afacerea asta?

– Perfect. Dar tu îți dai seama cît de strălucită e? E vorba de transformarea în manieră clasică a unei ofensive de spionaj de mari proporții îndreptate împotriva noastră într-un dezastru implacabil pentru ei. Am mai cîștigat ceva timp pentru ca Occidentul îmbuibat și decadent să tocească mai mulți blugi, să se joace de-a democrația, să vorbească despre pace și înțelegere, să scrie cărți despre diete alimentare...

Hollis sări din celălalt capăt al încăperii, îl trînti pe Alevy, fixîndu-i umerii la podea, și își apropie fața de fața lui.

– Îți dai seama ce-ai făcut? Ăia de la Washington au înnebunit cu toții?

– Au făcut pe ei de frică, asta e, zbieră Alevy. Coboară cu picioarele pe pămînt, generale Hollis. E vorba, pur și simplu, de supraviețuire.

Îl împinse pe Hollis la o parte și se ridică în capul oaselor.

– Atunci, n-ați înțeles nimic! zbieră la rîndul său Hollis. Nu putem supraviețui devenind ca ei. Pentru oameni ca Surikov și

nepoata lui... noi sîntem lumina călăuzitoare prin întuneric... nu înțelegi, Seth? Eu am trecut prin două săptămîni îngrozitoare de totalitarism. Am petrecut în țara asta doi ani, Seth. Pentru numele lui Dumnezeu, omule, n-ai învățat nimic...?

Alevy scoase pistolul și îl îndreptă spre fața lui Hollis.

– N-am nevoie de predicile tale nenorocite. Știu foarte bine ce-am făcut. Recunoaște măcar că treaba asta trebuia făcută. Ori taci dracului!

Hollis se culcă cu fața la podea și ascultă focurile de armă care se auzeau tot mai aproape. Auzi voci care strigau ordine și presupuse că urmăritorii își luau inima în dinți pentru asaltul final, în care trebuiau să parcurgă spațiul deschis ce despărțea pădurea de cabană. Trase adînc aer în piept și îi spuse lui Alevy:

– Bine... înțeleg.

Gîndul îi zbură la Jane Landis, apoi la Tim Landis și la băiețelul lor. Îi veni în minte suferința discretă a generalului Austin, curajul implicit al lui Lewis Poole și tragedia tuturor americanilor pe care îi cunoscuse aici, ca și a nevestelor și copiilor lor. Își aminti de doctorița care îi făcuse examenul medical, de celelalte deținute politic victime ale acestei nebunii. Se gîndi chiar și la studenți, mai ales la cei care avuseseră curajul să protesteze la Clubul Veteranilor. Sau la cei cinci sau șase sute de grăniceri, care erau într-o oarecare măsură nevinovați, ori la nevasta, mama și fetița lui Burov.

– La naiba!

Alevy aruncă pistolul și înșfăcă un pistol-mitralieră de pe jos. Se ridică în picioare în dreptul ferestrei și trase o rafală continuă de gloanțe, pînă ce arma se supraîncălzi și se blocă. O aruncă și se aplecă să ia alta, cînd o rafală de gloanțe smulse bucăți de lemn și de geam din fereastră.

Hollis luă de jos ultimul pistol-mitralieră și se duse la fereastra care dădea în direcția opusă direcției din care se trăgea. Ridică patul armei și sparse resturile de cioburi ce nu fuseseră spulberate de gloanțe.

Alevy ridică privirea spre el.

– Încotro?

– Acasă.

– Nu, băiete, nu te duci acasă.

Alevy luă pușca și o îndreptă spre Hollis.

– Acum știi prea multe.

– De-aia mă duc acasă.

Hollis se săltă în cadrul ferestrei.

– Să mergem! Alevy trase o rafală în perete, deasupra capului lui Hollis.

– Stai!

– Nu, Seth. O să fac cum vreau eu, nu cum vrei tu.

– Îmi ești dator, Sam, pentru că i-am salvat viața Lisei. Acoperă-mă!

– Nu-ți datorez nimic, Seth. Și știi ceva?

– Ce?

– Acoperă-mă *tu!* Ai ceva împotrivă?

Alevy îi aruncă o privire piezișă.

– De ce să am? Doar am făcut-o întotdeauna.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Mulțumesc, Seth.

– Lasă asta. Și eu îți mulțumesc. Vin și eu după tine, Sam. Ne vedem la elicopter.

Hollis se rostogoli afară pe fereastră și rămase nemișcat la pământ. Deodată, auzi un cor de voci strigînd: „Uraaa!!!" Aerul fu despicat de zgomotul asurzitor al pistoalelor-mitralieră, care se apropia o dată cu trupele de grăniceri, pornite la atacul final pe spațiul deschis ce despărțea liziera pădurii de cabană.

Hollis începu să alerge spre poiană, protejat din spate de cabana solidă de bîrne. Gloanțe rătăcite zburau prin dreapta și stînga lui, dar el nu le băga în seamă, concentrîndu-și atenția doar asupra poienii din fața lui. Ajuns în iarba uscată și înaltă, se aruncă cu fața în jos la pământ.

Auzi în spatele lui un zgomot de pași grăbiți pe pământul moale. Întoarse capul și îl văzu pe Alevy venind spre el, apoi Alevy păru că se poticnește și dispare în iarba înaltă. Brusc, iarba unduitoare începu să semene cu valurile din portul Haifong, iar silueta care încerca să se ridice nu era a lui Alevy, ci a lui Ernie Simms. O voce îl strigă: „Sam, Sam!" și Hollis nu putu să spună cu certitudine dacă era vocea lui Alevy, ori ecoul vocii lui Simms, ajuns la el prin ani. Hollis se ridică și începu să alerge în direcția vocii.

Ajunse la Alevy, care se tîra prin iarba galbenă. Alevy se agăţă de piciorul lui, apoi se rostogoli pe o parte, în timp ce Hollis se lăsă pe vine lîngă el.

– Sam...

Hollis sfîşie vestonul lui Alevy şi văzu pata de sînge care se lăţea pe cămaşa lui albă ca neaua.

– La naiba, Seth.

Alevy se rostogoli pe spate şi Hollis îi apăsă cu podul palmei rana din piept.

– Stai liniştit, Seth. Respiră uşor.

Hollis observă însă spuma de sînge de la colţul buzelor lui Alevy.

– Uşor. O să fie bine.

Ochii lui Alevy păreau înceţoşaţi şi respira horcăit, dar reuşi să articuleze cu claritate:

– Du-te... du-te... ei aşteaptă... nu-i lăsa s-aştepte...

Hollis ezită o fracţiune de secundă, apoi spuse:

– De data asta nu. Înotăm sau ne ducem la fund împreună, prietene.

Îl apucă pe Alevy de subsuori şi începu să-l ridice, dar simţi cum trupul acestuia devine rigid, apoi inert. Privi în ochii deschişi şi lipsiţi de viaţă a lui Seth Alevy, după care îl lăsă să alunece uşor înapoi pe pămîntul umed al Rusiei. Hollis trase adînc aer în piept, apoi spuse şoptit:

– Cred c-o să-ţi simt lipsa, prietene.

„Iar cînd KGB-ul îi va găsi trupul, îşi spuse Hollis, vor şti că Seth Alevy a fost acela care i-a înfrînt şi că de data asta nu mai putea fi vorba să se răzbune."

Hollis se ridică uşor pe un genunchi şi scrută cu atenţie poiana cufundată în întuneric. Elicopterul dispăruse. Privi în sus şi îl văzu ridicîndu-se vertical în văzduh. Îşi privi ceasul şi văzu că era ora trei şi patruzeci şi opt de minute. Îi aşteptaseră, dar nu îndeajuns de mult. Spera ca O'Shea, Brennan şi Mills să fi avut grijă ca Lisa să nu coboare din elicopter. Şi totuşi, îşi spuse, nu era exclus ca ea să fi fost acolo, în poiana cufundată în întuneric. Se ridică în picioare, îşi propti pistolul-mitralieră de şold şi începu să se deplaseze spre centrul terenului pe care se aflase elicopterul.

Auzi zgomot în spatele lui şi aruncă o privire înapoi, spre cabana care ardea. La lumina flăcărilor, văzu siluetele grănicerilor KGB, care pătrunseseră în poiană, venind spre el.

Hollis se întoarse şi îşi continuă drumul spre centrul terenului, deşi cu fiecare pas pe care îl făcea era tot mai convins că Lisa nu se afla acolo. Era fericit că nu era acolo, deşi şi-ar fi dorit s-o mai poată vedea o dată.

Ajunse în locul în care fusese elicopterul şi se opri în iarba culcată. Privi în sus, dar pe cerul întunecat nu se mai zărea nici urmă de elicopter.

Hollis auzi zgomot şi privi spre liziera din faţa lui, observînd alţi soldaţi care înaintau, în lanţ de trăgători, în direcţia lui. Proiectoarele din turnurile de pază cele mai apropiate erau acum orientate spre interior, două dintre ele măturînd poiana. Unul dintre proiectoare îl prinse în fasciculul său de lumină.

– Predă-te! Eşti înconjurat! Mîinile sus! strigă o voce în rusește din direcţia cabanei.

Hollis se lăsă pe un genunchi şi trase în direcţia de unde venise vocea, apoi se întoarse şi trase spre lanţul de trăgători ce se apropia de el din direcţia opusă. Soldaţii din ambele părţi se aruncară la pămînt, fără să riposteze, întrucît ar fi însemnat să tragă unii în ceilalţi. Îi urmări cum se apropiau în salturi scurte prin iarba înaltă pînă la genunchi, după care se adăposteau. Reflectorul rămase fixat asupra lui, dar, după ce trase în direcţia fasciculului de lumină, acesta îşi schimbă poziţia.

– Predă-te! În picioare!

Hollis trase ultimele cartuşe din pistolul-mitralieră, apoi îl aruncă, îşi scoase pistolul şi aşteptă. Cercul se strîngea cu rapiditate. Ambele grupuri de urmăritori se aflau la o distanţă de cincizeci de metri de el, strigîndu-se unii pe alţii. Cineva dădu un ordin şi grupul ce se apropia din direcţia cabanei se aruncă la pămînt. Cealaltă linie îngenunche, cu armele îndreptate spre el, asemenea unui pluton de execuţie. Trase cu pistolul în direcţia lor şi aşteptă grindina de gloanţe care să-l secere. Închise ochii.

Aşteptă, dar nu se întîmplă nimic. Se uită spre cei care îngenuncheaseră, dar nu-i mai văzu şi îşi spuse că, probabil, şi aceştia se adăpostiseră în iarbă.

– Nu mă predau! strigă el în rusește. N-aveţi decît să veniţi să mă luaţi.

Aşteptă, dar nu-i răspunse nimeni. Auzi pe cineva vomînd, apoi un geamăt şi atunci înţelese. Gazul neuroparalizant, venind dinspre nord, atinsese primul grup de trăgători. În clipa următoare, băgă de seamă că nici proiectoarele din turnurile de pază nu se mai mişcau, ci rămăseseră încremenite în sus, sfredelind cerul întunecat al nopţii. Rapid, privi înapoi la trăgătorii care se apropiau dinspre cabană, cu vîntul din spate, şi văzu că aceştia continuau să înainteze spre el. Hollis rămase în picioare, cu mîna în care ţinea pistolul atîrnînd pe lîngă corp, aşteptînd fie gazul ucigaş, fie ultimul grănicer, ştiind că n-avea nici o importanţă care ajungea la el primul.

Cerul era senin şi vîntul slab continua să sufle dinspre nord. Nu îi era teamă de moarte, ştiind că, dacă n-ar fi fost salvat în portul Haifong, şi-ar fi putut petrece ultimii cincisprezece ani din viaţă în acest lagăr. Destinul îi mai acordase ceva timp, dar era timp împrumutat şi datoria trebuia acum plătită, lucru pe care îl ştiuse dintotdeauna.

Ocupa deja un mormînt în cimitirul Arlington şi nu credea că are vreo importanţă faptul că resturile din acel mormînt nu erau ale lui, ci ale unui nefericit de rus. Îi fuseseră acordate onorurile de rigoare şi acum fiecare îşi vedea mai departe de viaţa lui. Moartea asta era deci întrucîtva inutilă, după cum fără rost era şi moartea piloţilor de aici. De fapt, Hollis ştia că, acceptînd jocul lui Alevy, contribuise la acest deznodămînt şi i se părea drept să se afle aici, alături de cei care nu vor mai ajunge niciodată acasă.

La fel de adevărat era că ar fi putut să păraească izba cu două minute mai devreme. Din motive mai bine ştiute de Alevy decît de el, rămăsese, simţindu-se prea atras de Alevy şi prea implicat în nebunia lui molipsitoare.

Pe Alevy însă îl putea ierta, căci Alevy era gata să moară pentru convingerile sale. Altfel stăteau lucrurile în cazul unor oameni ca Charles Banks şi al acelora care, la Washington şi Moscova, jucau şah la scară planetară. Ei erau aceia care aveau nevoie de miros de praf de puşcă, de cadavre şi gaze neuroparalizante pentru a fi readuşi la realitate.

Hollis închise ochii şi îşi reaminti imaginea Lisei din momentul în care o remarcase cu adevărat, în biroul ofiţerului de serviciu, în noaptea dispariţiei lui Fisher. Privind retrospectiv, înţelese

că în noaptea aceea între ei se petrecuse ceva şi că ştiuse unde avea să ajungă; tot aşa cum ştiuse că afacerea Fisher–Dodson avea să-l ducă pînă la urmă la acest final. Fiind vorba de nişte premoniţii conflictuale, încercase să o ţină la distanţă pe Lisa. Dacă regreta ceva era faptul că nu-i arătase mai multă iubire şi nu-i dăruise mai mult din ceea ce ea îi oferise cu atîta entuziasm.

Vîntul se înteţi şi Hollis trase adînc aer în piept. Pinii şi pămîntul umed continuau să miroasă bine, parfumul lor, cel puţin, nefiind alterat de miasma mortală produsă de om. Simţi o uşoară ameţeală şi o senzaţie uşoară de usturime pe piele. Auzi, la o oarecare distanţă, un soldat ţipînd, apoi pe altul gemînd. Se întrebă cum de-i omora gazul pe ruşii din spatele lui, înainte de a-l fi omorît pe el.

Undeva, într-un colţ al minţii, înregistră un fîlfîit ritmic, asemenea bătăii aripilor unor îngeri negri, veniţi să-i ia sufletul. Vîntul se înteţi şi Hollis deschise ochii. Cerul de deasupra lui era negru ca smoala şi văzu cum toată această beznă cobora spre el ca un lucru palpabil. Apoi văzu aripile îngerului învîrtindu-se pe cerul nopţii şi înţelese că nu era o vedenie datorată gazului, ci un elicopter, care curăţa aerul din jurul lui, creînd o mică oază de viaţă într-o zonă moartă.

Hollis clătină din cap.

– Nu! Plecaţi!

Portul Haifong fusese a doua lui şansă. O meritase, dar n-o mai merita şi pe aceasta.

– Plecaţi! Elicopterul alunecă într-o parte şi el o văzu pe Lisa îngenunchind în uşa deschisă, la trei metri deasupra lui, cu mîna întinsă spre el. Lîngă ea era Brennan, iar la geam – Mills. Aşezat în scaunul pilotului, O'Shea controla aparatul cu mult mai multă pricepere decît era în stare.

Hollis clătină din cap şi le făcu semn cu mîna să plece.

– Sam! Te rog!

Lisa se aplecă şi mai mult în afara uşii şi Brennan o trase înapoi, apoi aruncă spre el o funie cu un laţ la capăt.

Elicopterul rămase o clipă nemişcat în aer şi Hollis observă că era lovit de curentul de aer produs de elice. Înţelese că O'Shea avea de gînd să stea acolo pînă cînd fie se prăbuşea, fie era ucis de gaz. Hollis îşi trecu laţul funiei pe sub braţe şi simţi cum trupul i se desprinde de pămînt, balansînd prin aer, apoi nu mai simţi nimic.

CAPITOLUL 42

Sam Hollis își simți trupul legănîndu-se prin vidul întunecat. Senzațiile de imponderabilitate și de mișcare erau liniștitoare și plăcute și și-ar fi dorit ca ele să dureze, dar treptat își dădu seama că nu plutea, ci stătea pe loc.

Deschise ochii și zări niște luminițe îndepărtate, apoi acestea se apropiară și căpătară forma familiară a unui tablou de comandă dintr-o cabină de pilotaj. Își concentră privirea asupra unui ceas din fața lui și văzu că era aproape șase. Presupuse că era șase dimineața. Întoarse capul și dădu cu ochii de O'Shea, instalat lîngă el, pe scaunul pilotului.

– Unde naiba mergi?

O'Shea îi aruncă o privire fugară.

– Salut. Vă simțiți bine?

– Mă simt excelent. Răspunde-mi la întrebare, căpitane.

Lisa se aplecă între cele două scaune și îl sărută pe obraz. Apoi îl apucă de mînă și-i spuse:

– Bună, Sam.

– Bună. Salut, voi, cei din spate. Unde dracu' mergem? Ambasada e la o distanță de numai douăzeci de minute...

Bert Mills, așezat în spatele lui, spuse:

– Cu încărcătura asta, nu ne putem duce la ambasadă, generale. Oficial, căpitanul O'Shea, Bill și cu mine sîntem în Helsinki, dumneavoastră și Lisa sînteți morți, Dodson a murit acum aproape douăzeci de ani, iar Burov reprezintă o complicație majoră.

Hollis dădu afirmativ din cap. Toate acestea erau lucruri pe care le știa.

– Și-atunci mergem în golf.

– Exact, domnule, întări O'Shea. Golful Finic, unde avem întîlnire cu o navă. Şi O'Shea adăugă: Felicitări pentru avansare!

„Atitudine tipic militară", gîndi Hollis. Nu era fericit pentru că trăia, ci pentru că fusese avansat în grad.

– Mulţumesc, bombăni.

– Cum vă simţiţi din punct de vedere fizic? îl întrebă Mills.

Hollis îşi mişcă picioarele, apoi braţele, fără să sesizeze vreo dificultate de coordonare. Vedea bine şi celelalte simţuri păreau intacte. Simţi un miros slab de vomă şi îşi dădu seama că acesta venea din bluza lui de trening. Nu făcuse pe el, ceea ce era bine. Constată că partea dreaptă a feţei îi era amorţită. Îşi pipăi obrazul şi simţi un pansament cu leucoplast care acoperea toată suprafaţa sfîşiată cu dinţii de Burov. Bănui că amorţeala se datora unui anestezic aplicat local şi nu era un efect al gazului neuroparalizant.

– Mă simt bine, spuse, întorcîndu-se în scaun şi privindu-l fix pe Mills. Mi-ai administrat pralidoxină?

Mills dădu afirmativ din cap, confirmînd prin aceasta că amîndoi se refereau la antidotul gazului neuroparalizant, nu al celui somnifer.

– Am avut convulsii?

– Uşoare. Dar dacă vă simţiţi bine, atunci înseamnă că totul e în regulă. Aşa acţionează drăcia asta.

– Nu-mi imaginam că de la gazul somnifer poate să-ţi fie atît de rău, spuse Lisa.

Hollis se întoarse şi aruncă o privire în cabina întunecată a elicopterului. Lisa stătea în genunchi pe podea, între scaune, Mills era în spatele lui, iar Brennan dormea liniştit pe locul din spatele lui O'Shea. În cele două scaune din spate se aflau Dodson şi Burov, îşi spuse Hollis. Cei doi erau menţinuţi în poziţie verticală cu ajutorul unor hamuri.

– Dodson o să-şi revină, spuse Mills. Nu-i trebuie decît nişte mese ca lumea... Burov, însă... are nevoie de reparaţii faciale. Sper să nu-i fi fost afectat creierul.

– Îl avea afectat dinainte, replică Hollis.

Lisa îl strînse de mînă şi Hollis, amintindu-şi lucrul pe care îl regreta, îi răspunse tot cu o strîngere de mînă.

– Mă bucur că sîntem împreună, spuse el.

– V-am aşteptat, spuse ea, dar...

– Nu trebuia să aşteptaţi şi nici să vă întoarceţi şi să riscaţi totul.

– Hotărîrea s-a luat prin vot, spuse Mills, şi eu am pierdut. N-am nimic cu tine, generale. Am vrut doar să se consemneze. Apoi adăugă: Şi aş mai vrea să notezi că tu şi Seth n-ar fi trebuit să mai aşteptaţi. Oricum, mulţumesc.

Hollis se întoarse cu faţa spre tabloul de comandă, pe care îl trecu în revistă, oprindu-şi ochii asupra indicatorului de combustibil.

– La ce distanţă sîntem de golf?

– Dacă luăm în calcul viteza medie de zbor, răspunse O'Shea, şi timpul de zbor scurs, cred că la vreo sută şi cincizeci de kilometri. Am o hartă de navigaţie terestră, dar nu pot să disting nici un fel de repere. Sîntem pe direcţia Leningrad-ului. Cînd o să apară luminile oraşului, schimbăm direcţia.

Hollis citi indicatorul de viteză şi altimetrul. Zburau cu o viteză de o sută cincizeci de kilometri pe oră, la o altitudine de o mie şase sute de metri. Citi indicatorul cuplului de torsiune, apoi verifică presiunea şi temperatura uleiului, temperatura bateriei şi temperatura gazului la evacuarea din turbină. Avînd în vedere greutatea transportată şi distanţa deja parcursă, elicopterul se comporta bine. Singura problemă era aceea a combustibilului, care părea să fie pe terminate. Bătu uşor în indicatorul de combustibil, ca să vadă dacă se mişcă acul.

O'Shea avu impresia că Hollis îi atrăgea atenţia asupra acestui lucru şi spuse în şoaptă:

– Nu ştiu.

Schiţă un zîmbet şi, apelînd la o glumă familiară piloţilor, spuse:

– S-ar putea ca ultimii o sută de metri să fim nevoiţi să-i parcurgem înot.

– Ai consumat ceva combustibil ca să te întorci după mine, replică Hollis.

O'Shea nu răspunse.

O vreme nu vorbi nimeni şi Hollis băgă de seamă că, în pofida euforiei pe care trebuia s-o fi simţit cu toţii în urma acestei evadări pe muchie de cuţit, atmosfera în cabină numai veselă nu era. Bănui că gîndurile fiecăruia zburau înapoi, la Pension, şi

înainte, spre Golful Finic. Aici şi acum, aşa cum o demonstra Brennan, erau irelevante.

– Dacă am înţeles eu bine, îi spuse lui Mills, tu, Brennan şi fostul meu aghiotant aici de faţă vă aflaţi acum la Helsinki şi, după toate probabilităţile, nu vă veţi mai întoarce la Moscova pentru a vă relua activitatea diplomatică sau de altă natură.

– E o presupunere corectă, răspunse Mills.

– Iar Burov şi maiorul Dodson vor dispărea în Pensionul american.

Mills dădu din cap afirmativ, cu o oarecare ezitare.

– În timp ce pentru Lisa şi pentru mine se va organiza o paradă de recepţie la New York.

– Ăăă... Seth nu ţi-a spus nimic?

– Ba da. Ştiu că eu şi Lisa n-ar fi trebuit să fim în acest elicopter. Acum însă că sîntem...

– Păi... bănuiesc că putem spune că accidentul vostru de elicopter n-a fost decît o eroare de identificare. Cred că putem aranja o „înviere".

– Mulţumesc. Ne-aţi aranjat voi şi o moarte reuşită.

Mills zîmbi stînjenit.

Lisa îşi plimbă privirea de la unul la celălalt.

– Ca întotdeauna, nu prea înţeleg despre ce e vorba.

Hollis o privi.

– N-a fost vorba de gaz somnifer, ci de gaz toxic, neuroparalizant.

– *Cum...?*

– Şi nu va avea loc nici o negociere ori schimb în ce-i priveşte pe ceilalţi. Toţi cei de-acolo, inclusiv Seth, au murit.

– Nu!

– Ba da. Şi morţi ar fi trebuit să fim şi noi.

– De ce...?

Lisa îşi întoarse privirea spre Mills.

– Seth... mort? Nu, el nu poate fi mort. Bert a zis că o să fie făcut prizonier şi schimbat cu Burov. Nu-i aşa, Bert?

Mills se ridică de pe scaun, o apucă de braţ şi o împinse uşor în locul lui.

– Stai jos!

Mills se aşeză pe podea, între scaune, şi trase adînc aer în piept.

– E foarte complicat de explicat, Lisa.

– Nu, nu e, interveni Hollis. E cît se poate de simplu, numai că nu vrei să spui lucrurilor pe nume.

Hollis i se adresă Lisei:

– Departamentul de Stat, Casa Albă, Serviciile Secrete ale Apărării şi CIA au căzut la o înţelegere. Pensionul Doamnei Ivanova e definitiv închis, dar e pe cale să fie inaugurat Pensionul Doamnei Johnson.

– Nu cred că trebuie să continui, generale, spuse Mills. Nu cred că Seth ar fi vrut ca ea să ştie toate astea.

Hollis nu-l băgă în seamă, continuînd:

– Cele două probleme, aparent insolvabile, erau: unu, cum să fie identificaţi ruşii din America, şi doi, cum să se procedeze cu americanii aflaţi prizonieri în Rusia. Un general, pe nume Surikov, a oferit soluţia pentru prima problemă, ceea ce i-a permis lui Seth să ofere propria soluţie pentru cea de-a doua.

Şi Hollis îi povesti Lisei ce-i spusese Alevy.

Ascultîndu-l, Lisa nu-şi dezlipi privirea de pe imaginea lui Hollis reflectată în parbrizul de plexiglas. Cînd acesta termină, spuse cu o voce surprinzător de fermă:

– Şi toată povestea asta a fost ideea lui Seth?

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Spre meritul lui, a avut remuşcări în legătură cu consecinţele celui mai strălucit moment al carierei sale. Şi nu s-a îndurat să te lase să mori. Faţă de mine, a avut o atitudine contradictorie pînă la sfîrşit. N-ar fi trebuit să-ţi spun nici măcar treaba asta, dar consider că ai dreptul să ştii tot. Apoi adăugă: Asta ţi-ai dorit întotdeauna.

– Nu cred că asta schimbă în vreun fel ceea ce simt faţă de el în acest moment.

Reflectă o clipă, apoi zise:

– Nu-mi pot imagina că toţi oamenii ăia sînt morţi... Ei, soţiile şi copiii lor... Jane, americancele răpite...

Lisa clătină din cap.

– Nu pot să cred că a inventat toată această poveste cu gazul somnifer şi schimburile de prizonieri.

Îl privi pe Hollis.

– Tu ştiai că e o minciună, nu-i aşa?

– Mi s-a părut un pic cam prea frumoasă şi că nu se potrivea cu faptele.

Lisa dădu gînditoare din cap, fără să comenteze.

– Consider că viaţa mea şi a Lisei continuă să fie în pericol, îi spuse Hollis lui Mills.

Mills păru jenat.

– Pericolul nu vine din partea mea. Găsim noi o soluţie.

– Ca, de exemplu, numirea într-o funcţie pe viaţă în cadrul noului Pension?

– Cred că tot ce şi-a dorit Seth de la voi doi este promisiunea de a nu sufla o vorbă nimănui despre această poveste.

Hollis observă că vocea lui Mills avea în ea intonaţia folosită atunci cînd era vorba de eroi decedaţi recent. *Începea legenda.* Hollis o privi pe Lisa şi văzu că îşi îngropase faţa în palme şi că lacrimile i se prelingeau pe obraji.

Hollis reveni cu faţa spre direcţia de mers şi se concentră asupra problemei care le dădea de furcă în acel moment. Examină din nou ceasurile indicatoare de la bord şi observă o creştere a temperaturii uleiului şi o scădere a presiunii. Acul indicatorului de combustibil era în zona roşie, dar nu se aprinsese încă lumina de avertizare.

– Ai avut un spor nemaipomenit în ce priveşte consumul de combustibil, îi spuse lui O'Shea. Redu viteza de zbor!

– Nu pot.

– De ce?

– Fiindcă, potrivit instrucţiunilor mele, pe care le-am citit numai după decolare, întîlnirea noastră cu nava în discuţie trebuie să aibă loc înainte de ivirea zorilor. După aceea, nava nu se mai identifică, întrucît în zonă pot fi nave militare şi comerciale sovietice.

– Înţeleg.

– În acea parte a lumii, adăugă O'Shea, se luminează la ora şapte şi douăzeci şi două de minute. Chiar şi cu viteza asta, abia dacă ajungem la vreme.

Hollis dădu din cap. Crezuse că singura problemă era combustibilul, pentru ca acum să afle că era vorba şi de răsăritul soarelui. Privi indicatorul pentru viteza de zbor, apoi pe cel pentru viteza la sol, care arăta o valoare mai exactă. Comparîndu-le, văzu că viteza de deplasare continua să fie o sută de kilometri la oră, dar era un decalaj faţă de viteza la sol. Era limpede că se luptau cu un vînt potrivnic puternic.

Hollis privi prin parbriz. Nori subțiratici, mînați de vînt, treceau pe lîngă ei, iar uneori se simțeau perturbațiile provocate de vîntul ce sufla în rafale dinspre nord.

Deasupra lor, cerul era acoperit de nori și nu se zărea nici o stea. Jos, nu se zărea nici o lumină. Hollis zburase pe ruta spre Leningrad cu Aeroflot-ul și cunoștea foarte bine această parte a Rusiei. Era vorba, în principal, de o întindere slab populată, acoperită cu păduri, mici lacuri și terenuri mlăștinoase. Cu o toamnă înainte, se întorsese de la Leningrad cu expresul Săgeata Roșie și trenul străbătuse același ținut pe care îl observase din aer. Satele fuseseră ruinate, iar fermele erau prost întreținute. Așadar, dedesubt era un ținut rece și neprimitor, în nici un caz locul în care să vrei să aterizezi forțat cu un elicopter.

– Ai încercat o altitudine mai mare? îl întrebă pe O'Shea.

– Nu, domnule. N-am vrut să mai consum combustibil.

Hollis apucă manșa de pe partea sa.

– Fă o pauză! Întinde-te!

O'Shea dădu drumul manșei și își întinse brațele și picioarele.

– Vreți să pilotați de pe scaunul din dreapta?

– Nu, dar nici nu vreau să încerc un schimb de locuri. Te las în continuare pe scaunul pilotului cîtă vreme nu iei chestia asta în serios.

– Înțeles, să trăiți!

Hollis știa că pilotarea elicopterului, care necesita concentrare permanentă și mîna pe manșă, putea să obosească un pilot într-un interval de o oră. O'Shea se aflase la manșă singur aproape două ore, față în față cu acul în coborîre al indicatorului de combustibil.

– Hai să urcăm la etaj, spuse Hollis.

Acționă tija de comandă a pasului general al elicei pentru o urcare lină, mări presiunea gazelor și menținu echilibrul aparatului cu ajutorul manetei de comandă a pasului ciclic. Torsiunea crescu, făcînd ca botul elicopterului să devieze spre stînga.

– E invers, îi reaminti O'Shea.

– Mulțumesc, căpitane. Să însemne asta oare că nivelul combustibilului nostru e în creștere? glumi el.

– Nu, domnule.

Hollis apăsă pedala de direcţie dreapta, aducînd botul elicopterului pe direcţia de mers.

– Pare să răspundă bine la comenzi, dar n-aş vrea să fiu nevoit să încerc ceva complicat, de exemplu o aterizare pe întuneric, pe o navă în tangaj, în condiţii de vînt puternic.

O'Shea îi aruncă o privire scurtă, încercînd să vadă dacă nu glumeşte din nou.

– Am la activ ceva ore de antrenament de acest gen ca să încerc, spuse O'Shea. Dar dacă vreţi s-o faceţi dumneavoastră, n-am nimic împotrivă, dumneavoastră sînteţi comandantul.

– O să decidem printr-o trîntă cine are onoarea asta în momentul în care venim la aterizare. Mills îl privea cînd pe Hollis, cînd pe O'Shea. „Piloţii, îşi zise, la fel ca agenţii CIA, au talentul de a face glume proaste în cele mai nepotrivite momente."

Hollis urmărea mişcarea acelor altimetrului. La altitudinea de trei mii de metri se opri din ascensiune şi viteza de zbor reveni la o sută cincizeci de kilometri la oră. Indicatorul de viteză la sol arăta cam acelaşi lucru.

– Aşa-i mai bine.

– Poate c-ar fi trebuit să urc mai devreme, spuse O'Shea.

– Poate. Dar poate că, mai devreme, vîntul potrivnic era mai puternic aici, sus.

– E greu de ştiut, cînd n-ai posibilitatea să ceri să ţi se comunice condiţiile meteo.

– Ai dreptate.

Hollis se familiariză în minutele următoare cu aparatele de bord şi cu comenzile. Avea o groază de date la dispoziţie – viteză, altitudine, sarcină, combustibil, timp de zbor efectuat, distanţă estimată pînă la aterizare –, dar nu putea să spună cu nici o certitudine dacă vor ajunge sau nu în Golful Finic înainte de ivirea zorilor, sau dacă vor apuca măcar să vadă Golful Finic ori zorile.

O'Shea părea să se gîndească la acelaşi lucru.

– Dacă reuşim să depistăm un reper, atunci putem calcula distanţa pînă la aterizare. Indicatorul ăsta de combustibil nu-mi place deloc.

– Avem viteza care ne trebuie ca să ajungem la timp la singurul loc de aterizare de care dispunem, replică Hollis. Parametrii

aştia sînt apropiaţi, iar în momentul de faţă nu putem face nimic mai mult.

– Poate că o să avem noroc de un vînt din spate, spuse O'Shea.

– Poate.

Mills, care era foarte atent la conversaţie, întrebă:

– Dar dacă vîntul o să sufle tot din faţă?

O'Shea îi aruncă o privire piezişă.

– N-are rost să ne facem griji pentru un lucru în legătură cu care nu putem oricum să facem nimic.

– O întrebare esenţială, generale, i se adresă Mills lui Hollis. Care e hiba?

– Eu abia am sosit, răspunse Hollis, aşa că nu pot să-ţi comunic care e hiba planului *vostru.*

– Auziţi, întrebă Mills, ar conta dacă am scăpa de o parte din greutate?

– Presupun că aţi şi făcut acest lucru.

– Da, răspunse O'Shea. Haine, bagaje, apa de băut, nişte fierăraie şi altele de genul ăsta. Ne-am uşurat, cred, cu vreo patruzeci şi cinci de kilograme.

– La altceva mă gîndeam, spuse Mills.

– La *cine* te gîndeai, Bert, întrebă Hollis?

– Păi... cred că la Dodson ori Burov.

– Ai nevoie de ei, spuse Hollis. Vrei, cumva, să sar *eu?*

– Nu. N-aş vrea să piloteze iar căpitanul O'Shea. Îmi creează o stare de nervozitate. Mills zîmbi, apoi adăugă: Uite ce e, putem să ne debarasăm de Burov, dacă prin asta realizăm ceva.

Nu-i răspunse nici Hollis, nici O'Shea.

– Bine, lăsaţi-o baltă, spuse Mills, după o clipă de tăcere. Oricum, voi o să hotărîţi dacă s-o faceţi ori nu. Lui Hollis îi plăcea de Mills cînd Mills era Mills. Cînd însă, încerca să fie Alevy, rezultatul era un cinism afectat, lipsit de stilul ori certitudinea morală a şefului său.

Lisa, care nu mai scosese o vorbă de multă vreme, spuse:

– Nu vreau să mai aud de nici o crimă, vă rog.

Urmară cîteva momente de linişte, în care nu se auzea decît zgomotul motorului şi al palelor elicei.

– Ai reperat vreo aeronavă? îl întrebă Hollis pe O'Shea.

– Nu, domnule.

Hollis clătină mulțumit din cap. Nu credea ca cineva de la Pension să fi avut posibilitatea sau capacitatea de a transmite informații prin radio. Pînă în acel moment însă nu era exclus ca sovieticii să fi descoperit faptul că stabilimentul lor fusese complet anihilat și să fi făcut legătura între elicopterul Mi-28 dispărut și dezastrul de la Pension. Și dacă puseseră lucrurile cap la cap, se gîndeau probabil și la singurul loc sigur, în afara ambasadei americane, în care ar fi putut ajunge un elicopter: Golful Finic.

Hollis se întoarse spre Mills și îl întrebă:

– Cînd ați elaborat planul ăsta, v-ați consultat și cu specialiști din aviație?

– Firește, răspunse Mills pe un ton ușor ofensat.

– Și cum v-ați gîndit să evitați detectoarele radar?

– Tipii de la aviație cu care am stat de vorbă, spuse Mills, au calculat că, în momentul în care sovieticii vor fi ajuns la niște concluzii, noi vom fi ieșit din raza de acțiune a radarului din zona Moscovei. De asemenea, știam că dacă zburăm cu luminile stinse, nu putem fi reperați vizual.

Mills i se adresă lui O'Shea:

– Ai primit niște ordine scrise cu caracter tehnic, nu-i așa?

– Mi s-a ordonat să zbor la joasă înălțime, pentru a evita radarurile instalate pe avioanele de supraveghere, pierzîndu-mă în învălmășeala de semnale radar de la sol, și să urmez o rută ocolită spre golf. M-am gîndit însă că benzina de care dispunem nu-mi mai permite acest lucru.

– Te-ai gîndit bine, spuse Hollis. Chiar dacă nu ne caută, tot o să aparem pe radarul cuiva în momentul în care vom intra în raza de control a traficului aerian din zona Leningrad-ului.

– Cînd ajungem acolo, spuse O'Shea, va trebui să zburăm la joasă înălțime, sub raza de acțiune a radarului. La ora aceea, ne putem permite o reperare vizuală deasupra unei zone populate, întrucît ne aflăm în zona de destinație. Trebuie să aterizăm înainte ca ei să poată trimite după noi un avion de interceptare.

Îl privi pe Hollis.

– Ce părere aveți?

– Am impresia că cineva a uitat să ia în calcul radarul marinei sovietice, care urmărește tot ce se mișcă în golf. Cred că

dacă ne caută pe noi, în mod special, ne vor găsi. Mă bazez pe presupunerea că n-au făcut legătura între un elicopter Mi-28 al Aeroflot-ului, cu un anumit număr de înmatriculare, şi atacul cu gaz neuro paralizant asupra bazei de instrucţie de lîngă Borodino.

– Ne bizuim pe faptul că vor afla că Pensionul a sucombat abia în cursul dimineţii, spuse Mills, cînd va veni cineva cu vreun transport ori va suna cineva de la Moscova, ori altceva de soiul ăsta. În ce priveşte elicopterul, i-am schimbat numărul de înmatriculare, aşa că ei probabil că încă mai caută locul în care s-a prăbuşit P-113. Ţara asta e foarte compartimentată şi informaţia nu circulă liber. Ca urmare, conexiunile nu sînt lesne de făcut, ceea ce e în avantajul nostru.

– S-ar putea să ai dreptate, încuviinţă Hollis.

Apoi, îl întrebă pe O'Shea:

– Şi cum o să aibă loc întîlnirea cu nava din golf?

O'Shea aruncă o privire pe o bucăţică de hîrtie lipită de bord.

– Mai întîi, căutăm aeroportul Pulkovo, pe care îl vom recunoaşte din aer. Odată reperat aeroportul, coborîm sub două sute de metri, ca să ieşim din raza de acţiune a radarului. Cam la vreun kilometru sud de turnul de control, luăm o direcţie de 310 grade, survolăm coasta vestică a Leningrad-ului şi continuăm pînă dăm de farul de pe dig. Din punctul aflat chiar deasupra farului, schimbăm direcţia la 340 de grade şi menţinem o viteză la sol de optzeci de kilometri la oră timp de zece minute. Potrivit celor menţionate aici, vom vedea jos, pe culoarul principal de navigaţie, trei reflectoare de ceaţă de culoare galbenă aşezate în formă de triunghi. Farurile se află pe puntea de la pupă a unui cargou care iese din port. Farurile nu vor clipi şi nu vor proiecta fascicule de lumină, pentru a nu atrage, în mod nedorit, atenţia. Dar ele vor lumina suficient de tare ca să le putem vedea de la o altitudine de două sute de metri şi pe o rază de jumătate de kilometru în jurul navei, chiar dacă în golf va fi, ca de obicei, ceaţă. Vom ateriza în centrul triunghiului, vom arunca peste bord elicopterul şi cargoul ne va duce la Liverpool. O'Shea adăugă: Cînd ajungem la Londra, sînteţi invitaţii mei la cină.

Hollis îi aruncă o privire, fără să spună nimic.

După alte cincisprezece minute de zbor, Hollis băgă de seamă că viteza la sol scădea, semn că se confruntau din nou cu un vînt

potrivnic. Acul indicatorului de combustibil era „îngropat" în zona roşie. Unul dintre lucrurile pe care şi le amintea Hollis din manualul referitor la elicopterul Mi-28 – manual pe care şi-l procurase de la un mecanic de la Aeroflot, dîndu-i în schimb o pereche de blugi şi ţigări americane – era acela că indicatorul de combustibil nu era demn de încredere. Observă, de fapt, că, deşi acum pătrunsese adînc în zona roşie, beculeţul de avertizare nu se aprinsese încă.

– Vreţi să trec eu la manşă? întrebă O'Shea.

– Nu. Am nevoie de practică.

După alte cîteva minute, O'Shea spuse:

– Ar fi trebuit să vedem luminile Leningrad-ului deja.

Hollis confirmă cu o mişcare a capului.

– Vom fi avertizaţi înainte să se termine combustibilul? întrebă Mills.

– Simţi nevoia unei aterizări? îl întrebă Hollis.

– Ce vrei să spui?

– Vrei să aterizezi în Rusia?

– Cred că nu. Prefer să zburăm pînă ne prăbuşim.

– Şi eu, replică Hollis.

Cinci minute mai tîrziu, beculeţul de avertizare al indicatorului de combustibil începu să clipească. După cîteva secunde, o voce stridentă îi anunţă în ruseşte:

– Rezervele dumneavoastră de combustibil sînt pe terminate.

– Să te ia dracu'! se răsti O'Shea la vocea înregistrată.

– Pregătiţi-vă să încheiaţi zborul, spuse vocea.

Hollis şi O'Shea avură un schimb rapid de priviri.

– Ce-a zis? întrebă Mills.

– Că au mai rămas doar patruzeci şi două de zile pentru cumpărăturile de Crăciun, răspunse Hollis.

– Combustibilul e pe terminate, îi spuse Lisa lui Mills.

– Mi-am imaginat eu că asta a zis, bombăni Mills, clătinînd din cap.

Îşi continuară drumul spre nord prin noaptea întunecată. Nu mai vorbea nimeni, ca şi cînd, gîndi Hollis, toţi ar fi aşteptat să audă zgomotul motoarelor întrerupîndu-se. Într-un tîrziu, Lisa se aplecă în faţă şi îi puse o mînă pe umăr.

– Ce mai faci?

– Excelent. Cum merg lucrurile acolo în spate, la clasa business?

– Aştept să mi-o spui tu. Cît combustibil mai avem la dispoziţie din momentul anunţului?

– E vorba mai degrabă de cît timp de zbor poţi să acoperi cu combustibilul rămas, iar asta depinde de încărcătură, temperatură, umiditate, vînt, altitudine, viteză, calităţile motorului, manevre şi de bunul Dumnezeu.

– Să mă rog?

– Rău nu poate să-ţi facă.

– Te las să pilotezi.

– OK. Tu roagă-te, iar eu o să pilotez. Mai tîrziu, inversăm rolurile.

Lisa se uită la mîinile lui Hollis ţinînd ferm comenzile. În faţa ei era un alt Sam Hollis decît cel pe care îl cunoscuse la Moscova sau la Pension. O izbi faptul că, în elicopter, Hollis era în elementul lui şi îşi aminti ce-i spusese Seth Alevy pe aeroportul Şemeretievo în legătură cu lumea piloţilor: alcătuiau, într-adevăr, o categorie aparte, dar se simţea în stare să-l iubească în pofida acestui fapt.

– Rezervele dumneavoastră de combustibil sînt pe terminate, repetă vocea. Pregătiţi-vă să încheiaţi zborul!

Urmară cîteva minute de tăcere, apoi O'Shea spuse:

– Hei, aţi auzit de pilotul ăla de la Aeroflot care, rămînînd aproape fără combustibil pe cînd traversa oceanul, ca să mai uşureze aparatul şi să amîne momentul fatal, a mai aruncat ce mai era prin rezervoare? Cum nimeni nu rîse, O'Shea ridică din umeri: Are mai mult haz cînd eşti la sol.

Hollis privi ceasul de bord. Era ora şase şi cincizeci şi nouă de minute. Mai aveau douăzeci şi trei de minute pînă cînd răsărea soarele, după care cargoul avea să stingă luminile de aterizare, semănînd cu orice alt cargou din zonă. Cu viteza din acel moment, puteau parcurge cei şaizeci de kilometri rămaşi înainte de răsăritul soarelui. Numai că, potrivit instrucţiunilor, în ultimele zece minute de zbor, trebuiau să reducă viteza la optzeci de kilometri la oră.

– Avem de ales între două posibilităţi, îi spuse Hollis lui O'Shea. Să micşorăm viteza, economisind combustibil, şi să ajungem la locul de întîlnire, dar mult după răsăritul soarelui.

Sau să mărim viteza şi, o dată cu ea, consumul de combustibil, aceasta fiind singura modalitate de a ajunge la întîlnire înainte de ivirea zorilor. Desigur, mărind consumul de combustibil, s-ar putea să nu reuşim ajunge atît de departe. Ce părere ai, ca profesionist, căpitane?

O'Shea răspunse prompt, ca şi cînd ar fi reflectat deja asupra problemei.

– Pun pariu c-avem mai mult combustibil decît credem. Aşa-mi spune mie flerul. Aş zice să-i dăm drumul cu toată viteza înainte.

– Eu sînt pentru reducerea vitezei şi economisirea combustibilului, interveni Bert Mills. Principala noastră obligaţie nu e aceea de a ajunge la cargou înainte de ivirea zorilor, ci de a ieşi din Uniunea Sovietică şi din raza de acţiune a KGB-ului. Vreau să fiu sigur că ajungem în golf. Prefer să ajung în apă, decît să pună laba pe noi. Ştim prea multe.

– Fiind vorba de o chestiune de ordin tehnic, n-ai nici un drept de vot, Bert. Oricum, am consemnat părerea ta. Lisa?

– Eu sînt de aceeaşi părere cu Bert. Prefer să mă înec decît să rămînem fără combustibil înainte de a ajunge în golf.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Să-l trezim pe Brennan să ne spună care-i părerea lui?

Hollis auzi pocnetul balonaşelor de gumă de mestecat, urmat de vocea lui Brennan, care întrebă:

– N-am murit încă?

– Tocmai de asta vorbeam, spuse Mills.

Brennan se întinse şi-şi drese vocea:

– Hei, colonele, mă bucur că eşti cu noi aici, sus. Ce mai faci?

– Bine. Acum sînt general.

– Ah, da. Îmi cer scuze. Cum a rămas pînă la urmă, ne-am răzbunat? Vreau să spun, le-am tras-o?

– Da. Ai auzit care-i problema?

– Da. E dură. Sînt de acord cu ce hotărîţi voi, băieţi.

Hollis şi-ar fi dorit ca şi ceilalţi să fi fost lipsiţi de opinie.

– Mie unul nu-mi place să zbor, adăugă Brennan, aşa că mă bucur c-o să fim în curînd jos.

– E rîndul dumneavoastră, domnule general, îl atenţionă pe Hollis căpitanul O'Shea.

Hollis n-apucă să răspundă, fiind întrerupt de vocea fără trup, care repetă:

– Rezervele dumneavoastră de combustibil sînt pe terminate. Pregătiţi-vă să încheiaţi zborul.

– Cu toată viteza înainte, spuse Hollis cu glas hotărît.

Împinse înainte maneta pasului ciclic al elicei, ceea ce făcu ca elicopterul să se încline cu botul înainte; simultan deschise maneta de gaze şi reglă pasul general. Acul indicatorului vitezei de zbor sări la o sută optzeci de kilometri la oră şi automat crescu şi viteza la sol.

– Să n-ai niciodată încredere în ruşi, spuse Hollis.

Continuau să zboare în direcţia nord. Beculeţul roşu de avertizare continua să clipească, iar vocea înregistrată să repete cele două fraze pe acelaşi ton indiferent. Hollis considerase întotdeauna că aceste înregistrări din cabina pilotului ar fi trebuit să sune din ce în ce mai alarmant cu fiecare repetare. Casetofoanele nu cunosc însă teama de moarte.

– Priviţi! exclamă O'Shea.

Hollis, Mills, Lisa şi Brennan priviră în direcţia arătată de O'Shea. Puţin spre dreapta faţă de direcţia lor de zbor, departe la orizontul întunecat, se zărea o lumină slabă.

– Leningradul, anunţă Hollis.

– Cam douăzeci de kilometri, spuse O'Shea, adică încă vreo şapte minute de zbor.

Hollis îşi privi ceasul. Era ora şapte şi patru minute. Mai aveau aproape optsprezece minute pînă la răsăritul soarelui. Dacă ajungeau la Pulkovo în şapte minute şi schimbau cursul, ar fi ajuns la far după alte cinci minute. După încă zece minute de zbor ar fi ajuns la locul de întîlnire cu cargoul, ceea ce, în mare, însemna că se puteau încadra în timp.

– Din acest moment sîntem în competiţie cu soarele, domnule general, constată O'Shea.

– Credeam că sîntem în întrecere cu indicatorul de combustibil, replică Hollis. De ce mă zăpăceşti?

O'Shea schiţă un zîmbet. Hollis mări viteza aparatului la două sute de kilometri la oră.

– Ne deplasăm cu motoarele la capacitatea maximă la sfîrşitul unui zbor lung, remarcă O'Shea. Aveţi încredere în ele?

Hollis aruncă o privire asupra instrumentelor de bord. Temperatura gazelor evacuate din motor era în zona roşie, la fel şi temperatura uleiului.

– Să n-ai încredere niciodată în roşii.

Apoi Hollis i se adresă lui Brennan:

– Aşadar, ce te-a făcut să te întorci şi să te bagi în chestia asta, Bill?

– Nu ştiu exact. Seth Alevy a zis că aveţi necazuri. De asta s-a oferit şi căpitanul O'Shea să participe, nu-i aşa, căpitane?

– Aşa-i.

O'Shea i se adresă lui Hollis:

– Vreau să-mi schimbaţi notarea de serviciu.

– O să mă gîndesc la treaba asta.

Hollis începu să manevreze aparatul într-o coborîre în pantă domoală.

– Cîte ore de zbor pe elicopter aveţi, domnule general? se arătă curios O'Shea.

Hollis îşi privi ceasul.

– Dacă punem la socoteală ultimele treizeci de minute, o oră.

– Vorbesc serios, exclamă O'Shea.

– Nu ştiu... vreo zece, douăsprezece. Ce e asta, un test?

– Nu. Mă întrebam doar cine să facă aterizarea.

– Dacă e vorba de o aterizare fără motor în golful îngheţat, poţi s-o faci tu. Dacă-i cu motor, pe puntea cargoului, o fac eu.

– Am înţeles.

Hollis observă că viteza la sol începuse să scadă, semn că vîntul, care sufla din faţă, se înteţise. La altitudinea de cinci sute de metri, viteza de zbor continua să fie de două sute de kilometri la oră, dar viteza reală, în raport cu solul, practic viteza care conta, nu era de nici măcar o sută treizeci de kilometri la oră. Hollis ştia că aveau de-a face cu nesuferitul vînt ce sufla iarna în Golful Finic, un vînt atît de puternic şi de constant încît uneori apele golfului creşteau cu un metru şi jumătate, inundînd Leningrad-ul. Îşi imagină cum arăta marea agitată şi cargoul lor săltînd pe valuri, în ruliu şi tangaj.

Dedesubt, se distingeau acum principalele artere care conduceau în oraş, precum şi un oarecare trafic rutier.

Leningrad. Cel mai nerusesc oraş al Rusiei. Un oraş cu o cultură, un stil şi pretenţii liberale, dar un oraş în care KGB-ul

avea reputația de a fi deosebit de agresiv, ca o contrapondere la populația lui cu înclinații occidentale. Lui Hollis îi plăcuse cîndva Leningrad-ul, iar acum, cînd îl survola pentru ultima oară, avea sentimentul unei pierderi.

– Cred că ce se vede acolo, jos, e șoseaua spre Moscova, spuse O'Shea, deci Pulkovo trebuie să fie în stînga.

– N-am mai auzit de multă vreme înregistrarea, spuse Mills.

– Cred că tipul s-a lăsat păgubaș, replică Hollis.

– Nu e ăla aeroportul? întrebă O'Shea, arătînd cu mîna în stînga.

Hollis privi în direcția arătată și văzu familiarele luminițe albastre și albe ale avioanelor.

– Ba da. Mi-ai oferit o mostră excelentă de navigație aeriană, căpitane.

– Vă mulțumesc, domnule. Am încercat să folosesc vîntul, dar m-am temut că s-ar putea să ne îndepărteze de la direcția noastră de zbor.

– Se pare că n-am fost deviați într-atît încît să ratăm un întreg oraș.

Hollis viră spre stînga, o dată cu creșterea vitezei de coborîre. Altimetrul indica două sute de metri și Hollis echilibră elicopterul, menținînd altitudinea. Apreciind că se afla la un kilometru sud de turnul de control de la Pulkovo, schimbă direcția la 310 grade. Zburau acum atît de jos încît Hollis putu să distingă pasagerii dintr-un autobuz ce trecea pe dedesubt. Văzu defilînd cîteva fabrici și un tren care părăsea în viteză orașul. Spre nord, marele oraș Leningrad părea să devină tot mai strălucitor cu fiecare minut ce trecea, pe măsură ce se trezea din această lungă noapte de toamnă.

– Am impresia că se vede golful, spuse O'Shea.

Hollis privi în zare spre locul în care se terminau luminile răzlețe de pe faleză și începea o mare întindere întunecată.

– Mai avem încă cinci minute. Uită-te după farul de la capătul digului.

Minutele trecură în liniște. Țărmul fugi de sub ei și se trezi brusc deasupra mării. Hollis își privi ceasul: șapte și paisprezece minute.

– Asta e, constată Mills. Nu mai avem drum de întoarcere.

Hollis îl aprobă cu o mişcare a capului. Dacă se prăbuşeau şi scăpau teferi din impact, timpul de supravieţuire în apa rece ca gheaţa a golfului era de numai cincisprezece minute.

O'Shea arătă cu mîna dreaptă înainte.

– Farul!

– L-am văzut, spuse Hollis.

Continuă să zboare spre far şi, la vreo jumătate de kilometru de el, începu să reducă din viteză şi să ridice botul elicopterului. Viteza la sol era de optzeci de kilometri la oră în momentul în care trecu pe deasupra farului, aflat la capătul unui dig din beton lung de doi kilometri. Schimbă direcţia la 340 de grade şi notă timpul arătat de ceas: şapte şi şaptesprezece minute.

– Căpitane, urmăreşte ceasul!

– Înţeles, să trăiţi.

Hollis verifică busola, menţinînd direcţia nord-vest, deşi era sigur că vîntul de nord îi va împiedica să păstreze cursul. Încercă să calculeze cam cît de mare putea să fie abaterea la un zbor de zece minute, dacă vîntul sufla cu cincizeci şi cinci pînă la şaptezeci şi cinci de kilometri pe oră. Simţi bursc nevoia să se confrunte cu experţii în materie de aviaţie consultaţi de Mills.

– Ce experţi zici că erau ăia? îl întrebă pe Mills.

– Poftim?

– Tipii cu care v-aţi consultat.

– A... care-i problema? Vreau să spun, în afară de chestia cu combustibilul?

– Navigaţie. E vorba de două obiecte în mişcare. Cargoul se luptă cu valurile, noi cu vîntul.

– E ca şi cum ai încerca să bagi aţă într-un ac care se mişcă, remarcă O'Shea.

– Şi asta pe întuneric, adăugă Hollis.

Mills nu răspunse.

– Înţeleg că n-avem decît o încercare pentru realizarea joncţiunii, spuse Brennan.

– Dacă o avem şi pe-aia, comentă O'Shea.

– Să vă ia dracu'..., spuse o voce în ruseşte. O să vă omor pe toţi.

– E şi ăsta un anunţ înregistrat? întrebă Hollis.

– Cred că-i pasagerul nostru din spate, chicoti Brennan. Ce-a zis?

– A zis că-i mai trebuie o doză de pentotal, spuse Hollis. Bert, închide-i gura!

Mills se strecură în spate şi îl examină pe Burov.

– E deja într-o stare jalnică, generale, îi strigă Mills lui Hollis. Nu vreau să-l omor.

– Am să vă bag pe toţi înapoi în celule, bolborosi Burov printre buzele umflate.

Anunţurile de avertizare se auziră din nou şi Burov spuse:

– Vedeţi? Aterizaţi imediat!

– Mai tacă-ţi fleanca, Burov, îi strigă Hollis în rusește, ori te arunc din elicopter.

Burov tăcu brusc. Mills îl examină şi pe Dodson şi decretă:

– Celălalt pasager pare să fie într-o stare bună.

– Ora şapte şi nouăsprezece, anunţă O'Shea. Au trecut două minute.

Mills privi pe geamul din spate, care dădea spre sud-est.

– Răsare soarele. Dacă e lumină, n-o să ne ia la bord.

– În situaţia asta ce-o să facă? întrebă Lisa.

– Păi, pot să stingă luminile de semnalizare şi atunci nu vom mai şti care e nava. Nu ştiu decît că e vorba de un cargou. Nu cunosc nimic altceva despre el, nici măcar naţionalitatea. Din motive de securitate, nu ni s-a spus nimic mai mult şi mai presupun că nu putem ateriza la lumina zilei, fiindcă punem în pericol nava. Nu ştiu decît că trebuie să ne uităm după trei reflectoare galbene aşezate pe puntea unui cargou.

– Poate că prietenii tăi de la Washington ne-au ales o navă sovietică, spuse Hollis.

Mills schiţă un zîmbet.

– Nu-i deloc amuzant.

Burov îşi făcu din nou simţită prezenţa. De data asta vorbea englezeşte:

– Ascultaţi-mă! rosti el printre dinţii sparţi. Ascultaţi! Aterizaţi şi daţi-mi drumul. Voi puteţi să vă continuaţi evadarea şi vă promit că cei de la şcoală nu vor păţi nimic. Vă garantez.

Urmă un moment de liniște, după care Hollis îi spuse lui O'Shea:

– Preia comanda!

Hollis se strecură în spate şi se aplecă deasupra lui Burov, ale cărui mîini erau legate de scaun cu sîrmă de oţel. Hollis îl

privi fix în ochi, iar Burov îi întoarse privirea. În cele din urmă Hollis îl întrebă:

– Vrei ceva care să-ţi calmeze durerea?

O clipă, Burov nu-i răspunse, apoi clătină din cap.

– Ţi-e sete?

– Da. Foarte.

Hollis se întoarse spre ceilalţi şi întrebă:

–A mai rămas ceva de băut?

– Doar asta, spuse Mills, întinzîndu-i o sticlă de coniac. Marfă a-ntîia.

Hollis luă sticla şi o duse la buzele acoperite cu o crustă de sînge ale lui Burov, care, nedezlipindu-şi ochii de la Hollis, deschise gura. Hollis îi turnă pe gît jumătate din sticlă. Burov tuşi şi scuipă bucăţi de sînge închegat, înghiţind pînă la urmă cea mai mare parte din coniac. Hollis observă că ochii lui Burov se umplură de lacrimi şi bănui că acest lucru se datora usturimii pe care i-o provocase alcoolul în contact cu buzele şi gingiile rănite.

– Nu avem apă, spuse Hollis.

Burov nu-i răspunse. Hollis înşurubă capacul sticlei şi spuse:

– S-a terminat, înţelegi?

Burov nu scoase nici de data asta vreun sunet.

– Peste cîteva minute vei fi sau prizonier pe o navă, sau mort, în apă. Altă posibilitate nu există.

Burov confirmă cu o mişcare a capului că înţelesese.

– Te rogi?

– Nu. Niciodată.

– Dar mama ta te-a învăţat să te rogi.

Burov nu-i răspunse.

– N-ar strica să te gîndeşti la asta.

Burov păru să se prăbuşească tot mai mult în scaun, iar capul îi căzu.

– Vă felicit. Pe toţi. Te rog, lasă-mă în pace.

Hollis privi chipul desfigurat al lui Dodson, apoi reveni la Burov, spunîndu-i:

– Sînt o groază de lucruri pentru care trebuie să dai socoteală. Am să am grijă să răspunzi direct în faţa maiorului Dodson pentru toţi ceilalţi piloţi.

Hollis se aplecă spre hublourile de pe partea stîngă şi privi spre sud-est. Deasupra orizontului plat îşi făcu apariţia o mică

geană roşie, aruncînd o lumină roz deasupra oraşului Leningrad. În golf, însă, apele continuau să fie întunecate. Hollis reveni în scaunul de pilotaj.

– Preiau eu, îi spuse lui O'Shea.

Îşi privi ceasul: şapte şi douăzeci şi unu de minute. Mai aveau nevoie de şase minute de zbor pînă la locul de întîlnire, dar mai erau doar un minut sau două pînă la prima rază de lumină. N-aveau cum să ajungă la cargou înainte de ivirea zorilor.

O'Shea privea cu atenţie prin parbriz. Mills şi Brennan priveau prin hublourile de pe partea stîngă, Lisa prin cele de pe dreapta. Toţi scrutau marea întunecată de sub ei. Dedesubt, erau lumini, observă Hollis, marcaje de ambarcaţiuni şi ale culoarului de navigaţie, dar nici un triunghi format din reflectoare de culoare galbenă.

În timp ce Hollis se uita la apă, aceasta deveni mai luminoasă. Acum putea să-i distingă valurile, ce reflectau razele firave de soare. Măcar apucase zorile şi, indiferent de cele întîmplate, era un răsărit de soare mai bun decît ar fi fost la Pension.

– E şapte şi douăzeci şi şapte, anunţă O'Shea. Timpul scurs de la far e acum de zece minute.

– Nu-l văd, spuse Lisa.

– Cred c-au stins luminile de aterizare, zise Brennan. Poate c-ar trebui să aterizăm pe orice navă. Vedeţi petrolierul ăla mare de acolo? Ora zece, o jumătate de kilometru.

În lumina cenuşie a dimineţii Hollis văzu şi el puntea largă şi plată a petrolierului. Era tentantă, dar, asemenea unei femei care îţi face semne din cadrul unei uşi întunecate, ea nu reprezenta neapărat şi un loc sigur.

– Poate fi o navă sovietică sau una din Blocul Răsăritean. N-avem de unde şti.

Mills fu de aceeaşi părere.

– Am fost cu toţii de acord că nu trebuie să cădem în mîinile lor. Datorăm acest lucru ţării noastre, precum şi nouă înşine.

– Ai dreptate, interveni Brennan. Ar putea să fie o navă comunistă. Cred că sînt o groază din astea pe-aici. Mai bine mor înecat.

– Nu cred că vorbeşti serios, spuse Burov. N-aţi prefera să trăiţi în loc să muriţi în chinuri oribile în apa asta rece?

– Nu, replică Lisa.

Brennan se întoarse spre Burov şi îi spuse:

– Să nu-ţi mai aud fleanca!

Mai trecură alte cîteva minute şi cerul îşi schimbă culoarea din griul zorilor în limpedele dimineţii. Deasupra lor era un plafon dens de nori, iar dedesubt – ceaţa din golf. Pescăruşi şi rîndunici de mare se roteau în cercuri deasupra apei, iar în depărtare se zăreau nori de ploaie. Era o zi mohorîtă, tipică pentru Golful Finic.

– La ora asta, cargoul a stins reflectoarele, spuse Mills. Nu riscă el ca vreo navă sovietică să vadă elicopterul aterizînd pe puntea lui. La drept vorbind, nici nu pot să-l condamn.

– Nu prea văd nimic care să semene cu vreun cargou, spuse Lisa, ci doar cîteva petroliere şi nave de pescuit şi o navă de război cu tunuri la bord. Cred c-am trecut de el.

– Cargoul nostru poate e încă în Leningrad, spuse O'Shea, întîrziat de formalităţi. Poate că s-a abătut de la cursul stabilit, ori poate că noi ne-am abătut. În întîlnirile astea aer-mare, dacă n-ai posibilitatea comunicării prin radio, sau o nimereşti, sau o dai în bară.

Hollis privi aparatura de bord. Elicopterul fusese forţat dincolo de limitele sale tehnice şi lui Hollis i se păru o ironie faptul că ultimul produs sovietic pe care îl folosea să fie şi cel mai bun. Cu excepţia indicatorului de combustibil, toate componentele sale se comportaseră admirabil.

– Ai avut dreptate în legătură cu carburantul, îi spuse lui O'Shea.

– M-am gîndit că indicatorul nu poate fi decît o prelungire a vieţii din această ţară. Sovieticii nu cred că oamenii sînt capabili de opţiuni raţionale, aşa că-i mint pentru binele lor.

O'Shea zîmbi, apoi adăugă cu umor:

– Dar cred că acum „pe terminate" înseamnă într-adevăr „terminat".

Mills încetă să mai privească pe hublou şi se aşeză din nou pe podea între scaune.

– Oricum, a meritat să încercăm.

Scoase sticla de coniac, trase o duşcă şi i-o întinse lui Brennan. Acesta bău, apoi i-o dădu Lisei. Lisa o întinse mai departe

lui Hollis şi O'Shea, care refuzară, O'Shea spunînd „Eu pilotez". Lisa, Brennan şi Mills terminară de băut coniacul din sticlă.

Hollis cercetă cu atenţie apa golfului. Marea era agitată; valuri înalte, cu crestele înspumate, se rostogoleau de la nord spre sud. Altitudinea de două sute de metri îi oferea posibilitatea unui cîmp vizual suficient de mare pentru a fi sigur că nu avea cum să nu vadă un cargou, chiar dacă acesta s-ar fi abătut doi sau trei kilometri de la cursul său. Ceva nu era în regulă şi lui Hollis îi trecu prin minte gîndul că s-ar fi putut să fie vorba de o altă cacealma de-a lui Alevy, de o glumă de dincolo de mormînt. Dar chiar dacă Alevy ar fi vrut să-i reducă la tăcere pe O'Shea, Brennan şi Mills, promisese totuşi să-i „livreze" pe Burov şi un american, aşa că nu putea fi vorba de asta. Hollis realiză cît de tare fusese influenţat de modul de gîndire al lui Alevy, dacă fusese în stare fie şi numai să-i treacă prin cap aşa ceva. Era gata să parieze că şi ceilalţi se gîndiseră la acest lucru.

– Vedeţi balizele alea? îi atrase atenţia O'Shea. Am depăşit culoarul de navigaţie.

Hollis dădu afirmativ din cap. Vîră brusc spre dreapta şi o luă spre sud-est, înapoi spre Leningrad.

– Ce faci? întrebă Mills.

Hollis angajă aparatul în picaj. În faţă, la o distanţă de vreo cincisprezece kilometri, se zăreau luminile Leningrad-ului.

– Ce faci? repetă Mills.

– Mă bazez pe două presupuneri. Prima, că nava noastră n-a ajuns la locul de întîlnire la vreme. A doua, dacă lucrurile stau aşa, atunci comandantul cargoului e încercat de un oarecare sentiment de culpabilitate şi, dacă ne vede, o să facă ce ar face orice comandant de navă pe mare pentru o altă navă sau un avion aflat în dificultate, respectiv va sări în ajutorul nostru.

Hollis se opri din coborîre la mai puţin de o sută de metri deasupra mării agitate şi reduse viteza la patruzeci de kilometri la oră.

– Mă simt excelent, spuse O'Shea fără nici o legătură. Ne-am descurcat bine.

– Am învins toate piedicile, nu-i aşa? îi ţinu isonul Mills. Am ajuns aici.

– Am furat elicopterul ăsta, spuse Brennan, am pătruns în Pension, l-am salvat pe Dodson, l-am răpit pe Burov, am izbutit

să scăpăm teferi de acolo prin luptă, am traversat Rusia și am ajuns acolo unde trebuia să ajungem. La dracu', după mine, eu zic c-am reușit.

– Mi-ar fi greu să te contrazic, Bill, spuse Hollis. Dacă am avea o sticlă de șampanie, ți-aș zice să-i scoți dopul.

– Fir-ar să fie, exclamă Mills. Seth trebuia să cumpere șampanie la Centrul Comercial.

La pomenirea numelui lui Alevy, se lăsă tăcerea, timp în care, gîndi Hollis, fiecare probabil că îl blestema și îl binecuvînta în același timp. Asta e soarta acelora care îi împing pe alții spre piscuri înalte și abisuri adînci.

– Schimbă locul cu mine, îi spuse Lisa lui Mills.

Lisa părăsi scaunul și îngenunche pe podea lîngă Hollis.

– Știu că acum nu poți să mă ții de mînă, dar dacă peste cîteva minute nu vei mai fi nevoit să ții mîinile pe comenzi, o s-o faci?

– Desigur.

– Lăsați-mă pe mine, domnule general, spuse O'Shea, preluînd comenzile. Relaxați-vă!

Hollis lăsă comenzile și apucă mîna Lisei.

Elicopterul continuă să zboare înapoi, spre Leningrad. Nimeni nu mai scotea o vorbă, fiecare asculta doar zgomotul motoarelor, care umplea cabina, așteptînd momentul în care aveau să se oprească.

O'Shea își drese vocea și spuse pe un ton stăpînit:

– Ora 12, un kilometru.

Brennan, Mills și Lisa se ridicară în picioare și priviră prin parbriz. Spre ei, naviga un cargou de mărime mijlocie, pe a cărui punte din spate erau aprinse trei reflectoare de culoare galbenă.

Hollis dădu drumul mîinii Lisei și apucă manșa. După calculele lui, aveau nevoie de treizeci de secunde, dacă reușea să treacă chiar pe deasupra navei. În schimb, dacă luau foc, s-ar fi putut izbi de cargou și acest lucru nu-l meritau nici cargoul, nici echipajul.

Vură spre dreapta, abătîndu-se de la cursul cargoului ce înainta spre ei, și se apropie de acesta în unghi drept, ajutat de vîntul puternic din spate. Observă că acum cele trei reflectoare galbene erau stinse, ceea ce însemna că prezența lor fusese remarcată.

– Domnule general, avem nevoie de o oarecare altitudine pentru coborîre, spuse O'Shea.

Hollis ştia că o apropiere de la o sută de metri, într-un unghi mare, nu era modalitatea cea mai fericită de aterizare a unui elicopter pe o platformă în balans. Pe de altă parte, nu era de glumit nici cu riscul ca motorul să ia foc în timpul ascensiunii. Instinctele sale şi aşa-numita intuiţie de pilot îi spuneau că timpul de zbor pe care îl mai aveau la dispoziţie se număra în secunde.

– Staţi calmi!

– E rîndul dumneavoastră să ne faceţi o demonstraţie, îi replică O'Shea.

Examină cu atenţie instrumentele de bord, în vreme ce Hollis se concentră asupra navei care se apropia. O'Shea citea cu glas tare datele înscrise pe aparatele de bord: viteza de zbor, cuplul de torsiune şi altitudinea.

– Viteza la sol, aproximativ treizeci de kilometri, anunţă O'Shea.

Înţelegînd că pupa cargoului avea să treacă de ei înainte ca elicopterul să o poată aborda, Hollis angajă aparatul într-un zbor planat spre babordul navei, continuînd apropierea prudentă de ţintă.

Ajustă direcţia şi menţinu botul elicopterului în linie cu nava aflată în mişcare, dar continuînd să zboare lateral. Totodată, încercă să păstreze constantă viteza la sol.

– Viteza la sol, patruzeci.

Hollis ridică botul elicopterului, pentru a reduce viteza.

– Altitudinea, cincizeci de metri, anunţă O'Shea.

Hollis menţinu botul aparatului perpendicular pe navă. Distanţa pînă la cargou era de circa o sută de metri şi, după calculul lui Hollis, unghiul de planare urma să-i permită să ajungă deasupra pupei, ceea ce i-ar fi îngăduit o coborîre din zbor la punct fix.

– Viteza la sol, treizeci; altitudinea, treizeci.

La bordul elicopterului începu să sune o sirenă de avertizare.

– Presiunea uleiului, în scădere, anunţă O'Shea. Probabil că i-a sărit un cablu sau o garnitură.

Vocea înregistrată, care păstrase o vreme o tăcere inexplicabilă în legătură cu carburantul, se auzi din nou:

– Oprirea motorului este iminentă. Pregătiți-vă pentru aterizare forțată.

Acum se aflau la zece metri de puntea superioară a navei. Hollis ridică botul elicopterului, reducînd viteza la sol la aproape zece kilometri. Nava alunecă pe sub ei și în față îi apăru brusc puntea de la pupă. Deși puntea se mișca din cauza tangajului și ruliului, nicicînd o zonă de aterizare nu i se păruse lui Hollis mai bună decît aceasta. Se îndreptă spre puntea în mișcare, dar cînd trecu pe deasupra ei, elicopterul o atinse și fu proiectat în aer.

– La dracu'! Pupa dispăru și elicopterul, dezechilibrat, se găsea din nou deasupra apei, gata să se prăbușească.

Hollis deschise repede maneta de gaze și mări pasul general al elicei, ceea ce determină elicopterul să se ridice cu doar cîteva secunde înainte să fi atins cu coada suprafața agitată a mării. Hollis întoarse botul aparatului spre pupa și urmări nava, concentrîndu-și atenția asupra luminii de la pupa și străduindu-se să mențină elicopterul pe direcția ei în pofida vîntului puternic. Se simțea asemenea unui om care încerca să se agațe de bara unui vagon de tren aflat în mișcare.

Hollis observă, pentru o clipă, numele navei, înscris cu litere albe: *Lucinda.*

– Oprirea motorului este iminentă, rosti vocea înregistrată. Pregătiți-vă pentru aterizare forțată.

Hollis mări pasul general concomitent cu presiunea gazelor și coborî literalmente în picaj, lipsindu-i doar cîțiva metri ca să agațe parapetul punții de la pupa. Micșoră pasul general și elicopterul țîșni în sus, la doar cîțiva metri de puntea de la pupa.

O'Shea opri motoarele. Roțile din spate izbiră puntea și elicopterul fu împins în aer. Puntea mișcătoare se depărtă, apoi veni din nou spre ei, izbind cu putere cele două roți din dreapta și dezechilibrînd aparatul pînă aproape a-l răsturna. Hollis trase cu toată forța frîna de mînă, blocînd roțile. În cele din urmă, elicopterul își găsi echilibrul pe puntea cargoului, părînd fixat acolo parcă dintotdeauna. Hollis își ridică ochii spre catargul principal și văzu fluturînd pavilionul britanic.

Nimeni nu scotea o vorbă. Zgomotul motoarelor și al elicelor se stinse încet, locul lor fiind luat de acela al valurilor care izbeau cargoul. Cabina se umplu de mirosul sărat al mării, iar zborul relativ lin al elicopterului fu înlocuit de tangajul unei nave

bătute de vînt. Hollis observă că pe punte nu se afla nici un membru al echipajului şi presupuse că acestora li se ordonase să rămînă jos.

O'Shea îşi drese glasul şi spuse cu o voce stinsă:

– Nu-mi plac navele. Am rău de mare.

– Ba eu *ador* navele, spuse Brennan.

– Aţi făcut o treabă minunată, spuse Mills, adresîndu-i-se lui Hollis şi O'Shea. Vă sîntem datori.

– Dacă te referi la agenţie, Bert, replică sec Hollis, atunci cred că şi noi vă sîntem datori.

Lisa îşi încolăci braţele în jurul gîtului lui Hollis.

– Vă iubesc! Aţi reuşit! Amîndoi.

Îl apucă pe O'Shea de umeri şi îl sărută pe obraz.

– Vă iubesc pe amîndoi.

O'Shea se înroşi.

– Eu n-am... ei bine, spune-i de notarea mea de serviciu.

Hollis zîmbi.

– O să mă mai gîndesc.

– Exact înainte să opresc motoarele... îi spuse O'Shea lui Hollis.

– Am auzit.

– Ce? întrebă Mills.

– Unul din ele s-a oprit, spuse O'Shea. Cred că în rezervoare nu mai e benzină nici cît să umpli o brichetă.

– Păi, acum nu mai avem nevoie de combustibil. Lucrurile s-au sfîrşit cu bine.

Mills băgă mîna sub scaunul lui şi scoase o pungă de plastic plină cu măşti negre de schi, pe care i-o întinse lui Brennan.

– Fiecare să-şi pună o mască pe figură. Nu vorbiţi cu echipajul, nu rostiţi nume.

Mills se duse în spatele cabinei şi îi puse o mască pe faţă lui Dodson. Se întoarse apoi spre Burov şi îi spuse:

– După cum vezi, colonele, băieţii buni au cîştigat.

Cu totul neaşteptat, Burov izbucni în rîs.

– Zău? Voi aştia de la CIA sînteţi băieţii buni? Propriii voştri compatrioţi nu cred chestia asta, tot aşa cum compatrioţii mei nu cred că cei de la KGB sînt băieţii buni. Dumneata şi cu mine sîntem nişte paria, domnule Mills. Asta-i ceea ce ne desparte de restul omenirii.

– Poate că ai dreptate. Mă bucur să constat c-ai învățat ceva din propria școală.

Mills scoase din buzunar o seringă și o înfipse în gîtul lui Burov.

– Vorbești prea mult.

Apoi îi trase o mască pe cap.

– Așa-i mult mai bine.

Brennan deschise ușa și o pală de aer rece umplu cabina încinsă a elicopterului. Sări pe puntea în tangaj, urmat de Lisa, O'Shea și Hollis. Mills coborî ultimul, zicînd:

– O să cer ca Dodson și Burov să fie duși la infirmerie.

Privi în sus, spre pavilionul britanic.

– Mi-am imaginat că trebuie să fie vorba de o navă britanică. Nu avem prea mulți aliați intreprizi în NATO pe care să mai putem conta.

– În ce privește acțiunea asta, Bert, n-am încredere nici măcar în aliații noștri din Washington, remarcă Hollis.

– Bine zis.

– Sîntem în siguranță sau nu? întrebă Lisa.

Hollis își zise că în siguranță nu vor mai fi tot restul vieții lor.

– Sîntem foarte pe-aproape, îi răspunse Hollis.

Ușa cabinei de pe puntea de la pupă se deschise și își făcură apariția șase marinari îmbrăcați în flanele groase de lînă de culoare închisă. Se apropiară de elicopter și îi cercetară curioși pe cei cinci pasageri: patru bărbați și o femeie, toți cu măști negre pe față. Trei dintre bărbați erau îmbrăcați în uniforme sovietice, unul în trening. Femeia avea pe ea un trening și o canadiană. „Iar la bordul elicopterului, își zise Hollis, mai sînt doi bărbați rupți în bătaie și aflați în stare de inconștiență, cu măști negre pe figură, unul îmbrăcat în pijama, iar celălalt într-un trening zdrențuit." Dacă marinarilor li s-ar fi cerut să spună cine erau bunii și cine răii, cu siguranță ar fi răspuns taman pe dos.

Ca și cînd și-ar fi imaginat că nici unul dintre ei nu vorbea engleza, unul dintre marinari arătă cu mîna spre elicopter și făcu semn că vrea ajutor ca să-l împingă. Mills clătină din cap că nu e de acord, apoi arătă ridicînd două degete înspre elicopter. Marinarii se duseră spre aparat și îi scoaseră afară pe Dodson și pe Burov, așezîndu-i pe puntea umedă și rece.

Hollis se urcă înapoi la postul de pilotaj şi dădu drumul la frîne, apoi li se alătură lui O'Shea, Brennan şi celor şase marinari, împingînd împreună elicopterul spre balustrada de la babord. Unul dintre marinari deschise balustrada în sectorul estacadei, apoi împinseră cu toţii elicopterul peste bord. Acesta se prăbuşi cu botul înainte şi cu coada lungă ridicată în aer. Instinctiv, se grăbiră cu toţii la balustradă şi priviră în urma lui. După ce se izbi de valuri împroşcînd stropi de apă în jur, elicopterul pluti o clipă, pînă ce apa pătrunse pe uşa deschisă, apoi se scufundă, cu cabina pilotului înainte, în apa întunecată. Coada păru să schiţeze un semn de rămas-bun şi Hollis se trezi ducînd mîna la frunte în semn de salut, observînd că şi O'Shea făcea acelaşi lucru.

Marinarii se îndreptară apoi în grabă spre cele trei reflectoare de ceaţă, care erau potrivite, conectate prin şnururi electrice la nişte prize. Scoaseră reflectoarele din priză şi le aruncară peste bord. Lui Hollis, acest lucru i se păru oarecum neliniştitor. Era la mintea cocoşului că aruncarea peste bord a elicopterului era o măsură necesară. Dar faptul că marinarii se descotoroseau de reflectoare era o măsură de precauţie pe care şi-o lua căpitanul pentru eventualitatea că ar fi putut fi vizitat şi percheziţionat de autorităţile sovietice, ori, în cel mai bun caz, survolat. Hollis se întrebă ce alte dovezi compromiţătoare era dispus căpitanul să mai arunce peste bord.

Privi spre babord, aflat spre sud, şi văzu două nave la orizont. Nu era exclus ca acestea să fi văzut elicopterul aterizînd şi, cu ajutorul unui binoclu, poate chiar şi faptul că fusese azvîrlit peste bord. Dacă erau nave sovietice ori chiar din Blocul Răsăritean nu era exclus ca ele să raporteze prin radio cele văzute. Şi mai probabil, sistemul radar al marinei militare sovietice prinsese pe ecranul lui o aeronavă neidentificată şi cei de acolo îşi dăduseră seama, după caracteristici, că era vorba de un elicopter. Remarcaseră probabil coborîrea bruscă a acestuia spre nivelul mării şi ajunseseră probabil la concluzia că aterizase pe o navă ce apăruse şi ea pe ecran. Sovieticii considerau această parte a golfului, fie şi numai pe o distanţă de trei mile marine, ca fiind propriul lac.

Mills păru să-i ghicească gîndurile.

– De asta am vrut o aterizare pe timpul nopţii, spuse, arătînd cu capul spre cele două nave de la orizont.

– Da, numai că radarul funcționează și noaptea.

– Mi s-a spus că pe radar va apărea ca și cînd s-ar fi prăbușit în mare, replică Mills.

– Se poate. Depinde de cel care se holbează la ecran.

– Ei bine, în cazul ăsta vom vedea cu cine ține într-adevăr Dumnezeu.

Hollis avu un zîmbet amar.

– După cîte am făcut la Pension, cred că ne-a lăsat de izbeliște.

Hollis se întoarse și se îndepărtă de balustradă. Patru marinari cu tărgi îi cărau acum pe Dodson și pe Burov spre puntea de la pupă.

– Infirmeria, îi spuse unul dintre ei lui Mills.

Un marinar din cei rămași fără ocupație le făcu semn să-l urmeze printr-o ușă. Urcară pe o scară îngustă pînă pe puntea superioară, apoi străbătură un coridor, fără a mai întîlni pe altcineva. Marinarul îi conduse o punte mai sus, apoi într-o cameră de navigație, vopsită în alb și cu hublouri mari, amplasată în spatele punții de comandă. Marinarul părăsi cabina fără să scoată o vorbă. Hollis își scoase masca. Lisa, O'Shea, Mills și Brennan îl imitară.

Se priviră unii pe alții, neștiind în ce stare de spirit ar fi trebuit să se afle. La drept vorbind, gîndi Hollis, erau atît de marcați de oboseală, încordare și tristețe, încît n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi întins cu toții pe mesele pentru hărți și ar fi adormit.

Într-un tîrziu, Mills rînji, spunînd pe un ton optimist:

– Prieteni, următoarea escală e Liverpool!

Brennan scoase un chiot lung și strigă:

– Am reușit!

Urmară bătăi pe spate și strîngeri de mînă, iar Lisa fu sărutată de Mills, Brennan și O'Shea.

– Sînteți un pilot de elicopter al naibii de bun, domnule general, îi spuse O'Shea din tot sufletul. Hei, ia uitați-vă, avem cafea și coniac.

Mills se îndreptă spre o masă de lîngă peretele etanș de la tribord, pe care se afla un ibric electric. Umplu cinci cești cu cafea, apoi turnă coniac în fiecare dintre ele, dîndu-le din mînă în mînă. Ridică ceașca lui și spuse:

– Pentru...

– Seth Alevy, îl întrerupse Hollis, şi cei pe care i-am lăsat în urma noastră.

Băură cu toţii, iar toastul avu efectul de a detensiona sărbătorirea succesului. Mai cerură cafea şi coniac, apoi se aşezară pe scaunele de lîngă mesele de hărţi, cu excepţia lui Hollis, care rămase în picioare lîngă unul dintre cele patru hublouri de la tribord, privind marea. În puţinele dăţi cînd îl văzuse, Golful Finic îi lăsase impresia de plumb topit, aşa cum o făcea şi acum, părînd să-şi rostogolească cu o mişcare lentă apele grele şi umflate, colorate în toate nuanţele de gri şi ciudat de opace.

Dinspre nord, se rostogolea o ceaţă subţire, străpunsă brusc de o vijelie, asemenea unui val care trece prin fum. Cerul gri, apa gri şi întinderile de pămînt învecinate, un peisaj monoton de păduri de pini de un verde-gri, picurînd apă într-un pămînt saturat de umezeală. Era un colţ de lume umed şi mohorît; în comparaţie cu acest loc regiunea Moscovei părea însorită şi pitorească.

Hollis îşi frecă ochii şi barba nerasă. Efectul anesteziculuiaproape trecuse şi acum îşi simţea obrazul zvîcnind. Îşi spuse că întîlnirea cargoului trebuia trecută la capitolul mici miracole, imediat după evadarea lor de la Pension.

Uşa camerei de navigaţie se deschise şi în încăpere intră cu paşi mari un bărbat înalt, la vreo cincizeci de ani, cu o barbă roşcată. Purta un pulover din lînă albă groasă şi blugi. Îşi umplu o cană de cafea fără să spună nimic, apoi se aşeză neprotocolar lîngă o masă pentru hărţi.

– Bun venit la bordul *Lucindei,* le spuse cu accent britanic. Sînt căpitanul Hughes. Mi s-a spus că numele dumneavoastră nu trebuie să mă privească.

– Vreau să vă mulţumesc pentru că aţi lăsat reflectoarele aprinse şi după răsăritul soarelui, spuse Hollis.

Căpitanul Hughes îl privi prietenos.

– Ca să fiu sincer, le stinsesem, dar am lăsat un om de cart, care v-a văzut. Aşa că mi-am călcat pe inimă şi le-am aprins din nou.

– Frumos din partea dumneavoastră, spuse Mills.

Hughes ridică din umeri.

– Şi noi eram în întîrziere. Nenorociţii ăştia de ruşi nu se mişcă prea repede cînd e vorba de formalităţi şi a mai întîrziat şi pilotina.

Căpitanul Hughes îşi plimbă privirea de la O'Shea, Mills şi Brennan, în uniformele lor KGB, la Lisa şi Hollis.

– Cred c-aveţi o groază de lucruri de povestit. Apropo, aterizarea a fost sau cea mai bună aterizare a unui elicopter pe o navă pe care am văzut-o vreodată sau cea mai proastă. Bănuiesc că dumneavoastră ştiţi mai bine ce-a fost. Hughes continuă: Transportăm cherestea, dacă vă interesează. Lemn de pin, mesteacăn şi plop. Au lemn bun, pentru că de păduri se ocupă Dumnezeu, nu ei. Hughes zîmbi şi adăugă: Am adus un transport de legume proaspete. Se pare că s-au obişnuit să conteze pe anumite delicatese la aniversarea glorioasei lor revoluţii. Nu pot zice că-mi face plăcere să fac comerţ cu ei, dar afacerile sînt afaceri. Şi astfel am ajuns la chestiunea următoare. Mi s-au oferit zece mii de lire ca să accept să vă iau la bord şi voi mai primi cincizeci de mii în momentul în care vă predau. Sînteţi o încărcătură foarte preţioasă.

– Sper să nu vă costăm mai mult decît facem, replică Hollis. V-a fost semnalată prin radar apropierea unor nave?

– Nu, dar vă asigur că urmărim cu mare atenţie baza navală de la Kronstadt. Cînd vom trece de ea şi vom ajunge în apele mai largi ale golfului, voi respira uşurat.

– La fel vom face şi noi.

– Pentru o treabă ca asta, banii nu sînt de ajuns. Mi s-a spus însă că e vorba de ceva important pentru ţările noastre.

– Într-adevăr, aşa-i.

– Înainte să plecăm din Leningrad azi-dimineaţă, spuse Hughes, un docher mi-a strecurat un bilet.

Hughes îi întinse bucăţica de hîrtie lui Hollis, care o despături şi văzu că era o pagină de cifru, care avea trecute pe ea data zilei respective, frecvenţa şi un mesaj de mînă: „Rap. de situaţie C.B."

Mills privi peste umărul lui Hollis şi şopti:

– Ăsta-i codul nostru diplomatic.

Hollis confirmă cu o mişcare a capului, apoi îi înapoie hîrtia lui Huges.

– Domnule căpitan, vă rog să aveţi amabilitatea de a dispune ca radiotelegrafistul dumneavoastră să cifreze, cu ajutorul acestui cod, următorul mesaj: „În atenţia lui Banks. Am aterizat în acest loc. Raportul urmează". Să fie expediat nesemnat, pe frecvenţa menţionată.

Hughes încuviinţă.

– Cei doi prieteni ai dumneavoastră aflaţi la infirmerie se odihnesc în condiţii confortabile, adăugă el. Medicul ar dori să fie informat în legătură cu ce li s-a întîmplat.

– Amîndoi au fost supuşi unor traume fizice evidente, spuse Mills. Amîndurora li s-a injectat recent pentotal. Cel îmbrăcat în trening este prieten. Cel în pijama, nu. El trebuie privat de libertate de acţiune pe durata călătoriei.

Hughes se îndreptă spre uşă.

– Am să trimit un steward să vă aducă ceva de mîncare. Vă voi aranja şi un loc de dormit. Pînă atunci însă, folosiţi această încăpere după bunul dumneavoastră plac.

– Vă mulţumim.

Hughes părăsi camera de navigaţie.

Hollis se întoarse la hublou, dar nu văzu nimic, cu excepţia unei ceţe care devenise tot mai groasă.

– Am făcut cu toţii o treabă excelentă. Nu-mi place ce-am făcut, dar am făcut bine.

Mills îşi mai turnă nişte coniac.

– Aşa-i, şi aş vrea să ştiţi că aş fi vrut ca oamenii aceia să vină acasă... cu noile lor familii. Apoi adăugă: Nu sînt un om credincios, dar poate că lor le e mai bine acolo unde se află acum. Cred că nici ei nu voiau cu adevărat să se mai întoarcă acasă.

Nu-i răspunse nimeni.

Gîndul lui Hollis se întoarse la casa familiei Landis; şi-l reaminti pe băieţelul lui Landis, Timmy, şi pe Landis spunînd despre el „Bietul meu micuţ". „Poate că acum îşi găsiseră cu toţii liniştea", gîndi Hollis.

Se aşeză la o masă, la care găsi un creion şi hîrtie.

– Am să-i scriu un bilet lui Charlie, îi spuse lui Mills.

Mills zîmbi.

– Fii drăguţ cu el. N-a dormit probabil toată noaptea de grija noastră.

Hollis trase hîrtia spre el şi începu să scrie într-o engleză standard, necodificată:

Dragă Charles,

Mesajul de faţă ţi-l trimit eu, Sam Hollis, nu din mormînt, ci de pe *Lucinda*. Cu mine se află Lisa Rhodes, Bill Brennan, Bert Mills, căpitanul O'Shea, precum şi maiorul Jack Dodson din Forţele Aeriene militare ale S.U.A. şi colonelul KGB Piotr Burov, prizonierul nostru. Seth Alevy e mort. Înainte de a muri, mi-a povestit despre înţelegerea voastră cu CIA, Casa Albă, Serviciile Secrete ale Armatei şi alţii. Pensionul a fost închis definitiv. În ceea ce priveşte înţelegerea în chestiune, trebuie să-ţi spun, Charles, că tu şi ai tăi sînteţi mult mai trădători şi mai lipsiţi de scrupule decît mine sau Alevy, sau oricare general activ ori spion pe care l-am cunoscut vreodată. Aş vrea să te iau într-o zi cu mine într-o operaţiune în teren, ca să-ţi lărgesc un pic orizontul. Dar, neavînd acest prilej, îţi cer să ne întîlnim personal la Londra, peste patru zile. Cei cu care mă aflu aici sînt martorii supravieţuitori ai asasinării unui număr de aproape trei sute de americani de către propriul guvern. Trebuie să discutăm această chestiune, pentru a o pune de acord cu principiile noastre morale şi nevoile legitime ale securităţii naţionale. Să fii pregătit pentru o sesiune de discuţii îndelungată.

Hollis

Hollis i-o înmînă lui Mills, care o citi, dădu afirmativ din cap şi o transmise celorlalţi.

– Căpitane, i se adresă Hollis lui O'Shea, du-te în camera de transmisiuni şi codifică acest mesaj. Stai lîngă transmisionist cînd îl expediază şi aşteaptă răspunsul.

– Am înţeles, să trăiţi.

O'Shea luă mesajul şi părăsi camera de navigaţie. Lisa îl îmbrăţişă pe Hollis.

– Au comandanţii de navă britanici dreptul să oficieze căsătorii?

Hollis zîmbi pentru prima dată.

– Da, dar căsătoria e valabilă numai pe durata călătoriei.

– E bine şi-aşa.

Mills se aşează pe un scaun, căscă şi spuse ca pentru sine:

– În ultimele douăzeci şi patru de ore, am fost într-un taxi din Moscova, un microbuz al Aeroflot-ului, un elicopter al aceleiaşi companii, un ZIL-6, un Pontiac Trans Am şi acum, slavă Domnului, sînt pe o navă comercială britanică.

Brennan scoase un pachet de gumă de mestecat din buzunar, începu să desfacă o lamă, apoi se opri.

– Asta mi-a cumpărat-o Seth Alevy, spuse. Era un tip foarte ciudat. Aveai mereu impresia că e rece şi absent. Dar cînd dădeai peste el în ambasadă, îţi zicea pe nume şi nu uita să-ţi spună o vorbă bună. Am remarcat că funcţionarii superiori nu prea vorbeau cu el, dar cei din pază, puşcaşii marini, secretarele şi toţi ceilalţi ţineau mult la el.

Brennan împachetă la loc guma şi o puse în buzunar.

O vreme nu vorbi nici unul; cîteva minute mai tîrziu, O'Shea reveni în camera de navigaţie şi îi înmînă o hîrtie lui Hollis.

Hollis îşi aruncă ochii pe ea şi începu să citească cu glas tare:

– De la Charles Banks. „Încîntat să primesc veşti de la voi. Felicitări pentru treaba excelentă pe care aţi făcut-o. Mi-a părut foarte rău de Seth. O să-i simt lipsa. Veţi fi aşteptaţi la Liverpool. Aştept cu nerăbdare să ne întîlnim cu toţii la Londra. Eu fac cinste. Salutări speciale Lisei". Semnat „Charles".

Hollis îi privi pe ceilalţi. Răspunsul primit prin radio era atît de tipic pentru Charles Banks încît toţi păreau a fi gata să izbucnească în rîs.

În cele din urmă, Mills spuse:

– Ce pungaş simpatic! Mi-ar plăcea să-i frîng oasele, dar nu mă pot hotărî s-o fac. În schimb, o să ne întîlnim să ciocnim un pahar cu el.

– Întotdeauna mi-a plăcut, adăugă şi Lisa. Îmi place şi acum, dar nu mai am încredere în el.

Hollis îşi spuse că el nu avusese niciodată încredere în Banks, cum nu avea să aibă nici la Londra.

În încăpere intră un steward de vîrstă mijlocie, care aduse un ulcior plin cu suc de portocale şi o tavă cu biscuiţi calzi. Le aşeză pe o masă şi spuse cu un accent care îi aduse lui Hollis aminte de un film al lui Horatio Hornblower.

– Din partea căpitanului Hughes. Apoi adăugă: Ofiţerul unu pune cabina sa la dispoziţia doamnei. Pentru dumneavoastră, domnilor, au fost amenajate paturi în careul ofiţerilor.

Căpitanul ține să vă aducă la cunoștință faptul că nu există reperări radar semnificative. Dacă vă mai trebuie ceva, trimiteți un mesaj la puntea de comandă și cineva se va ocupa de problemele dumneavoastră.

Mills mulțumi stewardului, care plecă.

– Uneori, aflîndu-ne în Rusia, spuse el, nu mai știm exact pentru ce și împotriva cui luptăm. Pe urmă ajungem în Vest, fie în concediu, fie cu treburi, și dăm peste un șofer de taxi din Londra ori peste cineva precum acest steward, care te face să-ți amintești de cuvîntul „politețe" și atunci îți dai seama că în paradisul muncitorilor nu te-ai izbit de așa ceva nici măcar o dată.

Se așezară cu toții la masă.

– Suc de portocale adevărat, remarcă O'Shea.

O bucată de vreme mîncară în liniște, apoi Brennan spuse, fără nici o legătură:

– Îmi place Londra. Îmi place cum vorbesc femeile londoneze.

– Nu credeam că pilotarea elicopterelor poate fi atît de amuzantă, spuse O'Shea zîmbind. S-ar putea ca, într-o bună zi, să optez pentru o școală de piloți de elicoptere.

– Treaba cu școala nu e o idee rea, remarcă Hollis.

Mills mestecă gînditor un biscuit uns cu unt, apoi spuse:

– Abia aștept să-i interoghez pe Burov și pe Dodson. Cred c-o să fie o treabă al naibii de interesantă. Sînt curios cum se vor comporta unul față de celălalt, într-un cadru total diferit.

Lisa îi privi roată pe cei aflați la masă.

– Să nu rîdeți de mine, dar eu o să mă întorc în Rusia într-o bună zi. Jur c-am s-o fac.

Nu rîse nimeni.

– Și eu, spuse Hollis.

O'Shea se ridică în picioare și îi privi pe Mills și pe Brennan.

– Ce-ar fi să ne ducem să găsim careul ofițerilor și să tragem un pui de somn?

Mills și Brennan se ridicară.

– O să trec pe la infirmerie, îi spuse Mills lui Hollis, și o să păstrez legătura cu puntea de comandă în privința mesajelor radio ori a unei posibile reperări pe radar a unor nave inamice. Oricum, însă, cred c-am reușit. I-am învins.

– Era și timpul, spuse Hollis.

Mills își luă masca de schi și se îndreptă spre ușă.

– Cînd erai inconştient în elicopter, am băgat de seamă că sforăi, aşa că ce-ar fi dacă ai dormi în altă parte? adăugă cu o urmă de zîmbet, înainte să iasă.

Lisa şi Hollis se priviră pe deasupra mesei. În cele din urmă, Lisa spuse:

– Pari trist.

Hollis nu-i răspunse.

– Toţi sîntem trişti, Sam, spuse ea. Sîntem bucuroşi că ne-am salvat propria piele, dar trişti pentru ceilalţi.

Hollis dădu afirmativ din cap.

– Asta a fost trădarea supremă. Guvernul i-a mai trădat pe oamenii aştia o dată, iar acum a făcut-o din nou. Am măturat ultimele rămăşiţe ale Războiului din Vietnam şi le-am îngropat definitiv sub preş.

– O să încerci să uiţi toate astea?

– Da. Odată închis cercul, orice ai mai face în acest sens n-ar însemna decît să te-nvîrţi la infinit în cerc. Am să mă străduiesc să depăşesc momentul.

Lisa scoase din buzunar o cutie îmbrăcată în satin, o aşeză pe masă şi o deschise. Îi privi o clipă conţinutul, apoi ridică un şirag de mărgele de chihlimbar, pe care îl ţinu răsfirat printre degete.

– Mi l-a dat Seth, cînd te aşteptam afară, la vila lui Burov. Pot să-l păstrez?

– Sigur. Dar să nu-l porţi.

Lisa îl privi, fără să-şi poată da seama dacă vorbea serios. Puse mărgelele la loc în cutie şi o închise.

Hollis scoase din buzunar nişte bucăţele de hîrtie boţite şi le întinse pe masă, fixîndu-le cu nişte greutăţi de plumb folosite îndeobşte la hărţi.

– Aici sînt numele bărbaţilor, vii şi morţi... de fapt, acum sînt morţi cu toţii, care s-au perindat prin Pension încă de la început.

– Asta-i ce ţi-a dat Lew Poole, nu-i aşa?

– Da.

Hollis rămase cu ochii pironiţi pe hîrtiile mototolite.

– Simms... uite-l pe Simms...

Privi în gol, apoi spuse:

– Pe memorialul dedicat eroilor din Vietnam, în dreptul numelui celor dispăruţi, sînt trecute nişte cruci.

– Ştiu, am văzut.

– Iar dacă, pînă la urmă, se confirmă că un dispărut e mort, în jurul crucii se sapă un cerc.

Hollis își întoarse privirea spre Lisa.

– Vreau ca acești oameni să fie recunoscuți în mod oficial ca morți și familiile lor să fie înștiințate. Aș vrea ca măcar la atît să servească lista asta.

Lisa dădu afirmativ din cap, apoi îl întrebă:

– Lista asta... nu e oare periculoasă pentru cel care o deține... vreau să spun că Pensionul n-a existat niciodată.

– Cred că am fi în pericol, dacă n-am avea-o, spuse Hollis. E singura dovadă palpabilă pe care o avem că Pensionul a existat cu adevărat. Asta-i poliţa noastră de asigurare.

Lisa dădu din cap în semn că înțelege.

– O voi trimite, însoțită de o scrisoare, tatălui meu în Japonia. Am s-o dau unui marinar s-o pună la poștă în Liverpool, înainte ca noi să coborîm de pe navă. Apoi, cînd ajungem la Londra, vom discuta despre toate aceste lucruri cu prietenul nostru, domnul Banks.

Hollis o privi drept în ochi.

– Așa că ce îți dorești din această poveste?

– Eu am obținut ce mi-am dorit, spuse Lisa zîmbind. Te am pe tine.

Hollis îi întoarse zîmbetul.

– Şi-l mai am şi pe asasinul lui Gregory Fisher, nu-i așa? adăugă ea. Ştiu că Burov nu-i singurul ucigaş, ci sistemul e unul asasin. Oricum, s-a făcut un pic de dreptate.

Hollis sorbi din cafea. Lisa căscă. Prin rarele spărturi din nori apăreau raze de soare, care se strecurau prin hublouri și se odihneau o vreme pe masă. În cadrul ușii se ivi un marinar, care le spuse:

– Căpitanul Hughes dorește să v-aducă la cunoștință faptul că am trecut de Kronstadt și că acum ne aflăm în ape internaționale.

– Mulțumesc.

Lisa își întoarse privirea spre Hollis.

– Am mai făcut un pas spre casă.

– Ajungem noi și-acolo.

Hollis se ridică și se îndreptă spre hubloul de la tribord. Privi o vreme marea, apoi se întoarse și se trezi în fața Lisei. Se priviră, apoi ea îl îmbrățișă spontan.

Stewardul deschise uşa camerei de navigaţie, bîigui ceva şi se retrase.

Lisa îşi îngropă faţa la pieptul lui.

– Dumnezeule, Sam, sînt atît de obosită... N-ai vrea să facem dragoste în dimineaţa asta...? Părinţii mei şi-au îngropat fiica... Vor fi înnebuniţi de fericire să mă vadă... vino la mine acasă... Vreau să-ţi cunosc familia aia trăsnită... Sam, pot să plîng pentru Seth? Nu te deranjează?

– Sigur că poţi. Tremuri. Hai să te duc în cabina ta.

– Nu. Îmbrăţişează-mă! Apoi continuă cu o voce şoptită: Nu ne putem preface că după prînzul din Arbat am decolat spre New York şi că între cele două momente nu s-a întîmplat nimic?

– Asta nu se poate. Ce putem face însă e să încercăm să tragem nişte concluzii. Să încercăm să înţelegem tot balamucul ăsta dintre noi şi ei. Poate că eu o să te învăţ cîte ceva despre puterea aeriană sovietică, iar tu o să mi-l explici pe Gogol. Şi în felul ăsta amîndoi o să învăţăm nişte lucruri care nu interesează pe nimeni.

Lisa izbucni în rîs.

– Mi-ar plăcea.

Îl îmbrăţişă şi mai strîns.

– Mai tîrziu, o să-ţi spun şi eu o poveste rusească de adormit copiii.

Rămaseră tăcuţi multă vreme, ascultînd zgomotele navei şi ale mării în balansul cargoului, care-i purta spre vest, departe de Rusia.

CUPRINS

MULŢUMIRI 6

PARTEA ÎNTÎI

Capitolul 1 9
Capitolul 2 20
Capitolul 3 23
Capitolul 4 40
Capitolul 5 48
Capitolul 6 67
Capitolul 7 80
Capitolul 8 87

PARTEA A DOUA

Capitolul 9 113
Capitolul 10 135
Capitolul 11 147
Capitolul 12 165
Capitolul 13 189
Capitolul 14 194
Capitolul 15 209
Capitolul 16 219
Capitolul 17 224
Capitolul 18 242
Capitolul 19 253
Capitolul 20 264
Capitolul 21 279

PARTEA A TREIA

Capitolul 22 287
Capitolul 23 302
Capitolul 24 315
Capitolul 25 324
Capitolul 26 342
Capitolul 27 354
Capitolul 28 373
Capitolul 29 390
Capitolul 30 401

PARTEA A PATRA

Capitolul 31 423
Capitolul 32 448
Capitolul 33 480
Capitolul 34 502
Capitolul 35 532
Capitolul 36 549

PARTEA A CINCEA

Capitolul 37 559
Capitolul 38 576
Capitolul 39 584
Capitolul 40 592
Capitolul 41 626
Capitolul 42 658

La sfîrșitul anilor 1980, pe o șosea pierdută în inima Rusiei, un tînăr turist american întîlnește un călător cu totul neobișnuit – un ofițer al Forțelor Aeriene ale Statelor Unite ale Americii, evadat dintr-un lagăr al KGB-ului...

Prin el, o lume întreagă ar putea să afle un secret cutremurător: existența unei „fabrici de spioni", o vastă și uluitoare conspirație a serviciilor secrete sovietice care țintește spre centrele de decizie ale marilor puteri occidentale.

FABRICA DE SPIONI

O carte plină de acțiune și suspans,
care se citește cu sufletul la gură.

rao
rao international publishing company

ISBN 973-576-801-1

www.rao.ro
www.raobooks.com